Rada
Európskej únie

V Bruseli 22. januára 2026
(OR. en)

5600/26

Medziinštitucionálny spis:
2026/0013 (COD)

TELECOM 28
CYBER 28
COMPET 76
MI 57
FIN 101
CODEC 89
IA 14

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	21. januára 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 16 final
Predmet:	Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o digitálnych sieťach, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120, smernica 2002/58/ES a rozhodnutie č. 676/2002/ES a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1971, smernica (EÚ) 2018/1972 a rozhodnutie č. 243/2012/EÚ (akt o digitálnych sieťach)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 16 final.

Príloha: COM(2026) 16 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 1. 2026
COM(2026) 16 final

2026/0013 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o digitálnych sieťach, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120, smernica 2002/58/ES a rozhodnutie č. 676/2002/ES a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1971, smernica (EÚ) 2018/1972 a rozhodnutie č. 243/2012/EÚ (akt o digitálnych sieťach)

{SEC(2026) 14 final} - {SWD(2026) 13 final} - {SWD(2026) 14 final}

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Ako sa uvádza v politickom programe Digitálne desaťročie[1], pre digitálnu transformáciu je rozhodujúca pripojiteľnosť, pričom cieľom je do roku 2030 dosiahnuť v obývaných oblastiach univerzálne pokrytie širokopásmovými gigabitovými sieťami a sieťami 5G. Spoľahlivé, rýchle a bezpečné siete umožňujú rozvoj digitálnych zručností, inovácie v podnikaní (umelá inteligencia, cloud) a základné služby elektronickej verejnej správy/ezdravia. Vďaka nim je takisto možné odstrániť digitálnu priepasť a zabezpečiť inkluzívnu účasť a konkurencieschopnosť v celej EÚ. Pripojiteľnosť nie je len o prístupe. Ide o výmenu údajov v reálnom čase, ktorá je nevyhnutná na dosiahnutie širších digitálnych cieľov EÚ a na podporu skutočne prepojenej a prosperujúcej spoločnosti.

Kľúčový je moderný a zjednodušený právny rámec, ktorý stimuluje prechod zo zastaraných sietí na infraštruktúry založené na optických vláknach, vysokokvalitných 5G a 6G sieťach a cloudových technológiách, ako aj širší záber prostredníctvom poskytovania služieb a cezhraničnej prevádzky. Poukázalo sa na to aj vo výsledkoch prieskumnej konzultácie o budúcnosti odvetvia elektronických komunikácií a jeho infraštruktúry (2023)[2] a neskôr v bielej knihe Komisie s názvom Ako splniť potreby digitálnej infraštruktúry v Európe? (2024)[3], ako aj v odpovedi na výzvu na predkladanie podkladov k aktu o digitálnych sieťach (2025)[4].

V následných strategických analýzach vrátane správ Lettu[5], Draghiho[6] a Niinistöho[7] a v oznámení Komisie s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ[8] sa takisto poukazuje na to, že špičková digitálna sieťová infraštruktúra je rozhodujúca pre budúcu konkurencieschopnosť hospodárstva EÚ, jej bezpečnosť a sociálny blahobyt. Dostupnosť vysokokvalitnej, spoľahlivej a bezpečnej pripojiteľnosti pre koncových používateľov a pre kľúčové hospodárske odvetvia je nevyhnutná.

V správach Lettu a Draghiho sa zároveň zdôraznilo, že jednotný trh s elektronickými komunikáciami je naďalej roztrieštený a európski prevádzkovatelia naďalej čelia prekážkam pri cezhraničnom pôsobení a rozširovaní, čo obmedzuje ich schopnosť investovať, inovovať a konkurovať svojim globálnym partnerom. Súčasný právny rámec v podobe smernice viedol k roztrieštenosti na úrovni jednotlivých štátov, a preto sa nepodarilo prostredníctvom neho

---

1 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022, s. 4).

2 https://digital-strategy.ec.europa.eu/sk/consultations/future-electronic-communications-sector-and-its-infrastructure.

3 https://digital-strategy.ec.europa.eu/sk/library/white-paper-how-master-europes-digital-infrastructure-needs.

4 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14709-Digital-Networks-Act_sk.

5 https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf.

6 https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_sk.

7 https://commission.europa.eu/topics/defence/safer-together-path-towards-fully-prepared-union_sk.

8 Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ, 29. 1. 2025 [COM(2025) 30 final].

vytvoriť skutočný jednotný trh. Prevádzkovatelia čelia rozdielnym podmienkam udeľovania všeobecných povolení v jednotlivých členských štátoch a rôznorodým vnútroštátnym požiadavkám, ktoré odrádzajú od cezhraničných operácií a v dôsledku ktorých sa zvyšujú náklady na dodržiavanie predpisov a odďaľuje sa zavádzanie nových technológií.

Z dôvodu rastúceho významu výkonnostných a bezpečnostných požiadaviek na takéto služby prechádzajú digitálne siete technologickou transformáciou, pri ktorej sa cloudové spôsobilosti a spôsobilosti edge computingu stávajú neoddeliteľnou súčasťou infraštruktúry pripojiteľnosti. Prijatie aktu o digitálnych sieťach (ďalej len „DNA“), ku ktorému je priložené preskúmanie a hodnotenie európskeho kódexu elektronických komunikácií (ďalej len „EECC“)[9] a súvisiacich právnych aktov, je príležitosťou na zjednodušenie a ďalšiu harmonizáciu právneho rámca. Tým sa zvýši konkurencieschopnosť a odolnosť a vytvorí sa integrovanejší jednotný trh.

Satelitná konektivita sa stáva jedným z kľúčových faktorov strategickej autonómie EÚ. Má zásadný význam pre cenovo dostupný prístup k širokopásmovému pripojeniu na internet vo vzdialených regiónoch a pre poskytovanie služieb súvisiacich s bezpečnosťou, krízovým riadením, obranou a ďalšími kritickými spôsobmi použitia. V rýchlo sa vyvíjajúcom satelitnom technologickom prostredí musí EÚ posilniť svoju strategickú autonómiu v oblasti satelitnej komunikácie vrátane sietí a služieb, aby zabezpečila a zlepšila odolnosť a zároveň prispela k jednotnému trhu, čo sa dá dosiahnuť harmonizovanými podmienkami udeľovania povolení na využívanie satelitov na úrovni EÚ.

Satelitná konektivita musí byť zároveň odolnejšia voči škodlivému rušeniu, ktoré ovplyvňuje globálne navigačné satelitné systémy (GNSS), ako je Galileo. EÚ by mala byť schopná reagovať na bezpečnostné hrozby, ktoré predstavujú drony, a to konkrétnym, akcieschopným a operatívnym spôsobom.

V záujme podpory dosiahnutia politických cieľov EÚ v oblasti blahobytu spotrebiteľov, konkurencieschopnosti, bezpečnosti a odolnosti priemyslu a udržateľnosti má DNA za cieľ motivovať všetkých účastníkov trhu, aby inovovali a investovali do vyspelej pripojiteľnosti a podporovali ekosystém pripojiteľnosti a výpočtových infraštruktúr, vďaka čomu bude možné vytvoriť kontinent umelej inteligencie a podporiť jednotný trh.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

DNA nahrádza určité existujúce legislatívne nástroje EÚ, ktoré upravujú ekosystém pripojiteľnosti: kódex EECC, nariadenie o Orgáne európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC)[10], program politiky rádiového frekvenčného spektra[11], časti nariadenia o otvorenom internete[12] a smernicu 2002/58/ES (smernicu o súkromí a elektronických

[9] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36).

[10] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1971 z 11. decembra 2018, ktorým sa zriaďuje Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) a Agentúra na podporu orgánu BEREC (Úrad BEREC), ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1211/2009 (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 1).

[11] Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ zo 14. marca 2012, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. EÚ L 81, 21.3.2012, s. 7).

[12] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2120 z 25. novembra 2015, ktorým sa ustanovujú opatrenia týkajúce sa prístupu k otvorenému internetu a ktorým sa mení smernica 2002/22/ES o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných

komunikáciách)[13]. Cieľom zlúčenia týchto nástrojov do DNA vo forme nariadenia je zjednodušiť a lepšie koordinovať pravidlá a umožniť poskytovateľom pôsobiť a inovovať na jednotnom trhu. Poskytovatelia potrebujú jednoduchšie a konzistentné pravidlá udeľovania povolení (EECC), prístup k pevným sieťam a zdrojom frekvenčného spektra (EECC, program politiky rádiového frekvenčného spektra) a jednoduchší a harmonizovaný súbor pravidiel pre siete a služby (EECC, nariadenie o otvorenom internete). Nakoniec je potrebné, aby sa mechanizmom správy a riadenia podporovali a umožňovali podmienky jednotného trhu (EECC, nariadenie o BEREC, program politiky rádiového frekvenčného spektra). Návrh zároveň dopĺňa akt o gigabitovej infraštruktúre[14], ktorým sa stanovuje rámec na podporu rýchlejšieho a nákladovo efektívnejšieho zavádzania sietí s veľmi vysokou kapacitou. DNA je takisto v súlade s nariadením o roamingu[15], ktorým sa upravujú roamingové poplatky v EÚ. Návrh dopĺňa aj pravidlá EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, ktoré sa uplatňujú v jednotlivých prípadoch (často *ex post*), a je s týmito pravidlami v súlade.

V oblasti ochrany spotrebiteľa DNA ďalej dopĺňa horizontálny rámec EÚ pre ochranu spotrebiteľa. Pri zachovaní vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa sa v návrhu DNA zjednodušujú a ďalej harmonizujú odvetvové pravidlá ochrany koncových používateľov v oblasti elektronických komunikácií. Návrh je plne v súlade s politickým programom Digitálne desaťročie, v ktorom sa načrtáva vízia digitálnej transformácie Európy do roku 2030, a to navrhnutím regulačného rámca tak, aby sa dosiahli bezpečné a udržateľné digitálne infraštruktúry.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Týmto návrhom sa má zabezpečiť úplná komplementárnosť s existujúcimi a pripravovanými návrhmi EÚ v oblasti cloudu, umelej inteligencie, údajov, kybernetickej bezpečnosti a pripravenosti a vesmíru. Zabezpečenie súdržnosti v týchto vzájomne prepojených oblastiach politiky je nevyhnutné pre schopnosť EÚ vybudovať potrebné technologické kapacity v celom digitálnom hodnotovom reťazci. DNA, ktorým sa posilňujú základy integrovanejšieho jednotného digitálneho trhu a inovatívneho ekosystému digitálnej infraštruktúry priaznivo nakloneného investíciám, je zároveň jednou z kľúčových hlavných iniciatív v rámci horizontálnej stratégie na oživenie európskej ekonomiky – Kompas konkurencieschopnosti EÚ.

Hoci cieľom DNA nie je regulovať cloudové služby, rastúca konvergencia medzi elektronickými komunikačnými sieťami a cloud/edge computingom si vyžaduje zosúladenie s aktom o rozvoji cloudových služieb a umelej inteligencie[16], ktorého cieľom je posilniť kapacity EÚ v oblasti cloud computingu a edge computingu prostredníctvom lepších

---

sietí a služieb a nariadenie (EÚ) č. 531/2012 o roamingu vo verejných mobilných komunikačných sieťach v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 310, 26.11.2015, s. 1).

13 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37).

14 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1309 z 29. apríla 2024 o opatreniach na zníženie nákladov na zavádzanie gigabitových elektronických komunikačných sietí, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120 a zrušuje smernica 2014/61/EÚ (akt o gigabitovej infraštruktúre) (Ú. v. EÚ L, 2024/1309, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj).

15 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/612 zo 6. apríla 2022 o roamingu vo verejných mobilných komunikačných sieťach v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 115, 13.4.2022, s. 1).

16 Podľa ročného pracovného programu Komisie na rok 2026 prijme Komisia v prvom štvrťroku 2026 návrh aktu o rozvoji cloudových služieb a umelej inteligencie (https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_sk).

investičných podmienok a zjednodušených postupov udeľovania povolení. Súvisiace opatrenia EÚ v rámci Akčného plánu pre kontinent umelej inteligencie[17] týkajúce sa prístupu k údajom a infraštruktúre umelej inteligencie a podpory odvetvových aplikácií umelej inteligencie odrážajú širšiu transformáciu smerom k sieťovým infraštruktúram založeným na cloude a umelej inteligencii. Táto iniciatíva je tiež v súlade so stratégiou pre dátovú úniu[18], ktorou sa zlepšuje prístup k vysokokvalitným údajom a ďalej sa rozvíja infraštruktúra súvisiaca s údajmi. Zlepšením bezpečnej a spoľahlivej pripojiteľnosti podporí DNA dosiahnutie týchto širších cieľov.

Napriek práci vykonanej prostredníctvom súboru nástrojov EÚ pre kybernetickú bezpečnosť 5G[19] riziká v súvislosti s odolnosťou v odvetví elektronických komunikácií pretrvávajú. Závislosti naďalej ovplyvňujú 4G/5G a pevné siete, podmorské káble, cloudové služby a kritické odvetvia. Revízia aktu o kybernetickej bezpečnosti[20] je príležitosťou na systematickejšie riešenie rizík v dodávateľskom reťazci IKT. Tieto opatrenia sú úzko prepojené so zameraním tohto návrhu na zvýšenie bezpečnosti a odolnosti siete a vzájomne sa s nimi posilňujú. Povinnosti v oblasti kybernetickej bezpečnosti a odolnosti sú síce stanovené v smernici NIS2[21] a v smernici o odolnosti kritických subjektov (CER)[22], stále je však potrebná väčšia koordinácia na úrovni EÚ. Túto potrebu ešte viac zvýrazňuje neexistencia odvetvového operačného orgánu a centralizovaného celoeurópskeho prehľadu o pripravenosti, mechanizmoch včasného varovania a krízového riadenia a mapovaní odolnosti v oblasti elektronických komunikácií.

Návrh je zosúladený s cieľmi stratégie EÚ v oblasti hospodárskej bezpečnosti a Európskej stratégie únie pripravenosti, pretože sa ním posilňuje odolnosť, redundancia a kapacity elektronických komunikačných sietí a služieb s cieľom zabezpečiť spoľahlivý prenos komunikácie počas prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo prípadov vyššej moci. Konkrétne bude podporovať výrazne zlepšené kapacity sietí a služieb vrátane opatrení na zabezpečenie kontinuity a nepretržitej dostupnosti tiesňovej komunikácie a účinného fungovania služieb varovania verejnosti.

DNA dopĺňa opatrenia navrhnuté v rámci aktu EÚ o vesmíre[23]. V strategickej vízii EÚ pre vesmírne hospodárstvo sa uznáva, že investície týkajúce sa vesmíru sú úzko spojené s odstránením regulačných prekážok. DNA sa preto považuje za rozhodujúci stavebný prvok jednotného trhu EÚ pre vesmír. Odstránením regulačných prekážok pomôže toto nariadenie zlepšiť celoeurópsky prístup k spektru pre satelitné služby a posilniť jednotný trh so službami satelitnej komunikácie, čím sa umožní väčšia škálovateľnosť a inovácie. Investíciám do

---

17 Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Akčný plán pre kontinent umelej inteligencie, 9.4.2025 [COM(2025) 165 final].

18 Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade, Stratégia pre dátovú úniu – Sprístupnenie údajov pre umelú inteligenciu, 19.11.2025 [COM(2025) 835 final].

19 https://digital-strategy.ec.europa.eu/sk/library/eu-toolbox-5g-security.

20 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 526/2013 (akt o kybernetickej bezpečnosti) (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 15).

21 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80).

22 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2557 zo 14. decembra 2022 o odolnosti kritických subjektov a o zrušení smernice Rady 2008/114/ES (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 164).

23 hhttps://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-space-act_sk.

satelitnej infraštruktúry a širšieho hodnotového reťazca sa venujú aj iné nástroje EÚ vrátane finančnej podpory multiorbitálnej Satelitnej infraštruktúry pre odolnosť, prepojenosť a bezpečnosť, ako je sústava IRIS² (satelitný systém EÚ pre bezpečnú konektivitu), a programy EÚ, ako je iniciatíva EÚ pre podnikanie vo vesmíre CASSINI a Program InvestEU, ktoré poskytujú mechanizmy financovania vesmírnych operácií.

Návrh dopĺňa podporu EÚ pre satelitnú sústavu IRIS^2, ktorej cieľom je posilniť suverenitu EÚ v oblasti satelitnej konektivity a uľahčiť integráciu pozemských a nepozemských sietí.

Komisia v roku 2026 prijme návrh na zriadenie európskeho systému krízovej komunikácie (EUCCS), ktorý má byť v prevádzke do roku 2030 a prostredníctvom ktorého sa budú poskytovať širokopásmové bezpečné komunikačné služby orgánom verejnej správy v celej EÚ a schengenskom priestore. Návrh DNA dopĺňa toto úsilie tým, že prispieva k celkovej schopnosti EÚ reagovať na bezpečnostné hrozby a krízy.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh vychádza z článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), keďže jeho cieľom je podoprieť jednotný trh v oblasti elektronických komunikácií a zabezpečiť jeho fungovanie, ako aj fungovanie jednotného trhu v iných oblastiach politiky EÚ, ktoré zahŕňajú využívanie frekvenčného spektra.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

DNA bude mať v porovnaní s opatreniami prijatými na úrovni členských štátov značnú pridanú hodnotu. Posilnenie európskej konkurencieschopnosti si vyžaduje prístup k rýchlej, bezpečnej a odolnej digitálnej infraštruktúre v celej EÚ. V situácii, keď sa prostredie digitálnej pripojiteľnosti rýchlo mení vzhľadom na integráciu telekomunikačných, satelitných a cloudových technológií a technológií edge computingu poháňanú virtualizáciou a umelou inteligenciou, bude EÚ môcť dosiahnuť tieto ciele len prostredníctvom harmonizovanejšieho právneho prostredia v celej EÚ, ktoré zabráni fragmentácii spôsobenej nejednotnými postupmi v jednotlivých štátoch alebo podmienkami vykonávania, ktoré obmedzujú príležitosti jednotného trhu.

Frekvenčné spektrum, podobne ako iné zdroje, ako sú čísla a do určitej miery aj pôda, je vzácny zdroj, pri ktorého správe a prideľovaní je potrebné zohľadniť národné špecifiká a potreby, ale aj záujmy EÚ. Preto je potrebné, aby EÚ jednotnejšie a dôslednejšie regulovala vstup na trh s cieľom odstrániť prekážky, ktoré vznikajú v dôsledku rozdielnych podmienok prideľovania individuálnych práv na využívanie frekvenčného spektra, čísel alebo pôdy. Aby mohla byť EÚ svetovým lídrom v oblasti nových a zdokonalených služieb, ako je 5G, výrobcovia vybavenia a poskytovatelia komunikačných služieb potrebujú dostatočný rozsah. To znamená nielen technickú harmonizáciu, ale predovšetkým jednotný trh, ktorý sa bude vyvíjať do veľkej miery rovnomerne, aby služby a zariadenia mohli využívať stabilné a harmonizované pravidlá.

Pokiaľ ide o satelitnú konektivitu, vzhľadom na globálnu povahu satelitných služieb, ktorá presahuje hranice štátov, je satelitná konektivita oblasťou politiky, v ktorej je činnosť EÚ účinnejšia než vnútroštátne opatrenia. Včasná dostupnosť a využívanie satelitnej konektivity, ktoré závisia výlučne od prístupu k spektru pre satelitné služby v celej EÚ, sú rozhodujúcimi vstupmi pre európsku priemyselnú autonómiu a zohrávajú kľúčovú úlohu pri zvyšovaní konkurencieschopnosti EÚ. Existuje preto silný dôvod na to, aby EÚ prijala ambiciózny,

koordinovaný a celoeurópsky prístup k povoľovaniu na využívanie satelitov, ktorý by sa opieral o vhodné regulačné nástroje a doplnkové opatrenia určené na uľahčenie a urýchlenie dosiahnutia tohto cieľa.

Cieľ zabezpečiť včasný a riadny prechod zo zastaraných metalických sietí na optické siete nie je možné dostatočne dosiahnuť konaním na úrovni jednotlivých členských štátov, pretože odlišné vnútroštátne prístupy by mohli viesť k roztrieštenosti jednotného trhu, právnej neistote prevádzkovateľov pôsobiacich vo viacerých členských štátoch a nerovnakým podmienkam pre investície a ochranu koncových používateľov. Preto je opodstatnené, aby EÚ prijala opatrenia na vytvorenie spoločného rámca, záruk a minimálnych zásad, ktorými sa bude prechod riadiť. V súlade so zásadou subsidiarity sa zároveň navrhovanie, postupnosť a vykonávanie prechodu zveruje členským štátom a národným regulačným orgánom, ktoré majú najlepšie predpoklady na to, aby zohľadnili miestne trhové podmienky, topológie sietí, potreby spotrebiteľov a geografické špecifiká. V nariadení sa tak spája harmonizovaný prístup EÚ s procesmi riadenými na vnútroštátnej úrovni, čím sa zabezpečuje účinnosť a zároveň sa plne rešpektujú povinnosti členských štátov.

Je potrebné, aby EÚ prijala opatrenia na zníženie roztrieštenosti pravidiel ochrany spotrebiteľa a koncového používateľa, ktorá spôsobuje administratívne náklady pre poskytovateľov cezhraničných služieb, bráni rozvoju inovatívnych služieb a vedie k nerovnomernej a neoptimálnej úrovni ochrany spotrebiteľa v celej EÚ.

Celkovo si rozsah problémov v digitálnom ekosystéme vyžaduje legislatívnu iniciatívu na úrovni EÚ, keďže čoraz viac naberajú rozmer EÚ a možno ich efektívnejšie vyriešiť na úrovni EÚ, čo povedie k celkovo väčším prínosom, rýchlejšiemu a harmonickejšiemu vykonávaniu a nižším nákladom, než keby členské štáty konali samostatne.

- **Proporcionalita**

Proporcionalita je zabezpečená, keďže navrhované opatrenia sa zameriavajú na riešenie úzkych miest na jednotnom trhu s cieľom vytvoriť podmienky pre nové virtualizovanejšie a softvérovo orientované elektronické komunikačné siete a služby v Únii, a to najmä zjednodušením a harmonizáciou postupu udeľovania všeobecných povolení. Tým sa podporuje dosiahnutie cieľa jednotného trhu, ktorým je sloboda poskytovania elektronických komunikačných služieb. Takisto sa zabráni narušeniu činnosti poskytovateľov, ktorí by sa rozhodli zachovať si celoštátnu (alebo regionálnu) pôsobnosť.

Návrh vychádza z úspešných častí existujúceho regulačného rámca a zachováva sa ním dobre fungujúci režim významného vplyvu na trhu a test troch kritérií, pričom však intervencie zameriava na zlyhania trhu, umožňuje národným regulačným orgánom používať v prípade potreby jednoduchšie symetrické opatrenia a kladie dôraz na používanie menej rušivých regulačných nástrojov, ak je to možné. Harmonizáciou produktov prístupu spolu s dobre cielenou a primeranou reguláciou vrátane prístupu k vedeniam vo vnútri budov a prípadne aj ďalších opatrení by sa malo podporiť väčšie využívanie širokopásmového gigabitového pripojenia a vyšších rýchlostí širokopásmového pripojenia. Navrhované nariadenie by umožnilo plynulý prechod z metalických sietí na optické siete a primeranú reguláciu v prostredí plne optických sietí.

V porovnaní so súčasným rámcom návrh urýchľuje prechod na optické siete. Proporcionalita je zabezpečená vhodnými zárukami pre koncových používateľov a tým, že proces sa preskúmava a riadi na vnútroštátnej úrovni. Príslušné orgány sú zodpovedné za zabezpečenie dostupnosti primeraných širokopásmových služieb s použitím vhodných záruk (zabezpečenie

porovnateľnej kvality a porovnateľných cien maloobchodných služieb založených na optických vláknach, pokrytie alternatívnymi technológiami atď.). Na tento proces bude dohliadať Komisia.

Navrhované opatrenia si vyžiadajú aj primerané zmeny v riadení, čím sa vytvorí systém riadenia pre reguláciu trhu aj správu frekvenčného spektra, ktorý bude vhodný pre nové úlohy na úrovni EÚ s rozmerom jednotného trhu, a umožní sa prijímanie rozhodnutí na najefektívnejšej úrovni. Skupina pre politiku rádiového spektra (ďalej len „RSPG“) sa stane Orgánom pre politiku rádiového spektra (ďalej len „RSPB“), podobne ako orgán BEREC. Vzhľadom na to, že orgán BEREC ani orgán RSPB nemajú právnu subjektivitu, nebudú vykonávať záväzné rozhodovacie právomoci. Tieto právomoci zostanú v kompetencii Komisie a národných regulačných orgánov alebo národných orgánov zodpovedných za frekvenčné spektrum. BEREC a RSPB budú naďalej poskytovať poradenstvo, stanoviská, usmernenia a iné formy podpory pri tvorbe politiky.

Na podporu zbližovania v oblasti správy frekvenčného spektra budú významné prípady pridelenia frekvenčného spektra podliehať povinnému mechanizmu jednotného trhu EÚ so spektrom, ktorý umožní Komisii, orgánu BEREC a orgánu RSPB pripomienkovať návrhy opatrení. Komisia by mohla v prípade potreby zasiahnuť v situáciách, ktoré by mohli mať vplyv na jednotný trh. Vzhľadom na cezhraničný charakter satelitných služieb by Komisia s podporou poradných štruktúr riadila udeľovanie povolení na využívanie satelitov na úrovni EÚ, a to aj výberom držiteľov licencií na využívanie satelitov, ak sú zdroje frekvenčného spektra obmedzené.

Pravidlá ochrany koncových používateľov sú zjednodušené a posilňuje sa nimi úplná harmonizácia s cielenými výnimkami (napríklad pokiaľ ide o maximálnu dĺžku trvania zmluvy), ale harmonizácia je obmedzená na oblasti, na ktoré sa návrh vzťahuje. Pokiaľ ide o povinnosti poskytovať univerzálnu službu, zavádza sa harmonizovanejší prístup k definovaniu služby primeraného prístupu k internetu. Rozsahom povinností poskytovať univerzálnu službu sa zachováva dostupnosť a zabezpečuje sa, aby spotrebitelia (a tým aj mikropodniky, malé podniky a neziskové organizácie) mali k dispozícii primeraný prístup na internet a k hlasovým komunikačným službám na pevnom mieste. Zachováva sa aj koncepcia cenovej dostupnosti primeraného prístupu k internetu a k hlasovým komunikačným službám s možnými opatreniami pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami, pričom prístup k stanoveniu cenovej dostupnosti je harmonizovanejší. Ustanoveniami o povinnostiach poskytovať univerzálnu službu sa dopĺňa proces odpájania metalických sietí a prechod na optické siete, a preto budú predmetom revízie.

Riešenia umožnia príslušným zainteresovaným stranám využiť synergie veľkého jednotného trhu a znížia neefektívnosť ich činností a investícií najúčinnejším spôsobom a v primeranom čase. Prevádzkovateľom, ktorí sa rozhodnú poskytovať služby v jednom členskom štáte, návrh zároveň zaručuje kontinuitu súčasných pravidiel, pričom môžu ťažiť z lepších a jasnejších pravidiel týkajúcich sa práv koncových používateľov a z predvídateľnejšieho prostredia pre prístup k vstupom frekvenčného spektra a k sieťam a službám elektronických komunikácií.

- **Výber nástroja**

Komisia navrhuje nariadenie, keďže sa ním zabezpečuje odstránenie prekážok na jednotnom trhu harmonizáciou existujúceho regulačného rámca pre elektronické komunikácie. To zahŕňa konkrétne a priamo uplatniteľné práva a povinnosti pre poskytovateľov, príslušné orgány

a koncových používateľov. Zahŕňa to aj koordinačné mechanizmy pre určité vstupy na európskej úrovni s cieľom uľahčiť cezhraničné poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb a upravený postup udeľovania všeobecných povolení pre poskytovateľov pôsobiacich v jednom členskom štáte, viacerých alebo všetkých členských štátoch. Nariadenie je tiež cenným nástrojom odolnosti. V prostredí cezhraničnej pripojiteľnosti môžu zraniteľnosti v jednom členskom štáte narušiť bezpečnosť v celej EÚ a hrozby pre elektronické komunikačné siete a služby, či už ide o kybernetické útoky, fyzické narušenia alebo systémové zlyhania, sú vo svojej podstate cezhraničné. Geopolitická nestabilita si vyžaduje rýchlu a koordinovanú reakciu na úrovni celej EÚ, ktorú nie je možné zabezpečiť, ak členské štáty vykonávajú opatrenia rôznym tempom alebo s rôznou úrovňou ambícií.

A napokon, ako sa uvádza v pracovnom dokumente útvarov Komisie v prílohe 11 k posúdeniu vplyvu: Hodnotenie – preskúmanie fungovania Európskeho kódexu elektronických komunikácií (EECC), nariadenia o Orgáne európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC), nariadenia o otvorenom internete a určitých aspektov smernice o súkromí a elektronických komunikáciách, zo skúseností s kódexom EECC vyplýva, že členské štáty neboli schopné včas riešiť odvetvové výzvy, pretože transpozícia kódexu EECC do vnútroštátneho práva trvala dlho. Týkalo sa to najmä povolení na využívanie frekvenčného spektra, keďže mnohé aukcie na siete 5G sa uskutočnili mnoho rokov po dátume transpozície kódexu EECC na základe zastaraných právnych predpisov. Transpozíciu často sprevádzali aj ďalšie vrstvy pravidiel, ktoré viedli k nadmernej regulácii a gold-platingu, čo spoločnostiam sťažovalo cezhraničný rast a rozširovanie. V dôsledku roztrieštenosti vnútroštátnych pravidiel podľa súčasnej smernice nebolo možné vytvoriť skutočný jednotný trh. Rozdielne podmienky udeľovania povolení, pravidlá pre koncových používateľov a ďalšie vnútroštátne požiadavky vytvárajú kombináciu, ktorá spôsobuje náklady na dodržiavanie predpisov a bráni rozširovaniu inovatívnych cezhraničných služieb aj napriek ich značnému trhovému potenciálu. Vďaka zbližovaniu konektivity s cloudom, edge computingom a umelou inteligenciou by mohli prekvitať nové obchodné modely, ale dnešná zložitosť odrádza prevádzkovateľov od centralizácie operácií, využívania úspor z rozsahu a zavádzania celoeurópskych služieb.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Z analýzy vyplynulo, že kódex EECC prostredníctvom svojich cieľov podpory pripojiteľnosti, prístupu k sieťam s veľmi vysokou kapacitou a ich využívania pomohol dosiahnuť a udržať účinnú hospodársku súťaž a chrániť koncových používateľov. Keďže má však kódex EECC formu smernice, viedol k fragmentácii na úrovni jednotlivých štátov, a preto sa dokončenie jednotného trhu nedosiahlo. V analýze sa tiež identifikovala potreba určitého vyváženia cieľov (investície, dopyt), ako aj potreba zvážiť pridanie nových cieľov väčšej konkurencieschopnosti, bezpečnosti, odolnosti a udržateľnosti.

Viaceré piliere kódexu EECC sú naďalej vhodné na daný účel.

Režim významného vplyvu na trhu zostáva kľúčovým nástrojom regulácie *ex ante*, ktorý zabezpečuje dobré fungovanie trhov. Národné regulačné orgány však čoraz viac definujú regionálne alebo miestne trhy a celkové využívanie regulácie *ex ante* sa znížilo.

Rádiové frekvenčné spektrum má mimoriadny strategický a geopolitický význam. Je nevyhnutné na zabezpečenie komunikácie, podporu hospodárskeho rastu a sociálnej prosperity a podporu kritických služieb v rôznych odvetviach.

Povinnosti poskytovať univerzálnu službu v kódexe EECC predstavujú záchrannú sieť, ktorá má všetkým spotrebiteľom v EÚ zabezpečiť prístup k cenovo dostupným primeraným internetovým a hlasovým komunikačným službám.

Ustanovenia o právach koncových používateľov sú väčšinou stále vhodné na daný účel, ale niektoré ich aspekty by sa mohli zjednodušiť.

Regulácia prístupu je založená na zásadách práva hospodárskej súťaže a na transparentných konzultačných mechanizmoch s Komisiou ako strážkyňou zmlúv, čím sa zabezpečuje, že navrhované nariadenia nevytvoria prekážku jednotného trhu a budú v súlade s právom EÚ. Takýto systém podporuje predvídateľnosť regulácie tým, že sa ním zabezpečuje konzistentný regulačný prístup.

Súčasný rámec je v zásade dobre prispôsobený na riešenie prípadov významného vplyvu na trhu vrátane miestnych monopolov. To je dôležité v prostredí, v ktorom sa v plnej miere využívajú optické vlákna, ktorými sa nahradili metalické siete. Počet prípadov týkajúcich sa oligopolných trhov, oznámených podľa článku 32 EECC, bol veľmi malý. Možné problémy na oligopolných trhoch sa riešili v rámci režimu udeľovania povolení na využívanie frekvenčného spektra alebo v rámci práva hospodárskej súťaže.

Existuje tiež priestor na zjednodušenie niektorých kľúčových ustanovení kódexu EECC, ktoré regulačné orgány neuplatňovali (článok 76 o spoločných investíciách, článok 77 o uložení funkčného oddelenia) alebo ktoré niektoré regulačné orgány uplatňovali, ale mali by sa ďalej zjednodušiť, aby sa umožnilo ich širšie uplatňovanie (článok 61 ods. 3 o symetrickej regulácii, článok 79 o regulačných záväzkoch, článok 80 o sieťach určených pre čisto veľkoobchodné podniky).

Pokiaľ ide o **odpojenie metalických sietí**, článok 81 kódexu EECC má obmedzený praktický význam, najmä z dôvodu nedostatku plánov oznámených etablovanými prevádzkovateľmi, a výrazne nepomohol urýchliť prechod z metalických na optické siete. Jeho hlavným cieľom bolo poskytnúť národným regulačným orgánom rámec na transparentné a konkurencieschopné riadenie procesu odpájania metalických sietí, zabezpečiť, aby sa v dôsledku migrácie nepoškodila hospodárska súťaž alebo práva koncových používateľov a aby boli k dispozícii alternatívne prístupové produkty porovnateľnej kvality.

Pokiaľ ide o **bezdrôtové pripojenie**, hoci rámec politiky EÚ v oblasti frekvenčného spektra položil základy koordinovaného zavádzania sietí 5G prostredníctvom včasnej harmonizácie a záväzných termínov prideľovania frekvenčného spektra a zabezpečil konkurenčné ceny pre koncových používateľov, hoci s rôznymi úrovňami a niektorými výnimkami, EÚ zaostáva v zavádzaní vysokokvalitných sietí 5G v porovnaní s poprednými svetovými ekonomikami. To má negatívne dôsledky nielen pre spotrebiteľov, ale aj pre konkurencieschopnosť priemyslu a inovácie v EÚ. Príčiny sú určite rozmanité. Podmienky prideľovania frekvenčného spektra sú naďalej príliš roztrieštené a nezabezpečili sa nimi konzistentné výsledky investícií. Zle navrhnuté aukcie, nedostatočne dlhé trvanie licencií, nedostatočná flexibilita a stimuly na spoločné využívanie frekvenčného spektra a jeho efektívnejšie využívanie viedli k zvýšeniu nákladov na frekvenčné spektrum, čo v kombinácii s obmedzenými príjmami z mobilných služieb a nedostatočným dopytom negatívne ovplyvnilo zavádzanie.

Procesné nástroje kódexu EECC, ktoré majú pomôcť vytvoriť jednotný trh s frekvenčným spektrom, a najmä dobrovoľné partnerské preskúmanie postupov prideľovania frekvenčného spektra alebo dobrovoľný spoločný postup udeľovania povolení, ktorý umožňuje viacerým členským štátom spolupracovať pri udeľovaní práv na využívanie frekvenčného spektra prostredníctvom spoločných podmienok a postupov, sa využívajú len zriedka alebo sú

neúčinné pri podpore regulačnej predvídateľnosti a investícií. Pokiaľ ide o cezhraničné škodlivé rušenia medzi členskými štátmi, zapojenie dobrých služieb skupiny RSPG prinieslo podľa účastníkov významnú pridanú hodnotu, ale nebolo úplne efektívne pri riešení otázok cezhraničnej koordinácie s tretími krajinami alebo v neharmonizovaných pásmach.

Nedostatočná regulačná predvídateľnosť a neefektívne využívanie frekvenčného spektra celkovo ovplyvnili finančnú atraktívnosť investičných projektov 5G.

V prípade **satelitných služieb**, ktoré majú jednoznačne cezhraničný charakter, je neúspešné vytvorenie jednotného trhu ešte zjavnejšie. Neexistujú minimálne spoločné podmienky udeľovania povolení, požiadavky na satelitné spektrum ani spoločné výberové konania [s výnimkou pásma 2 GHz pre družicové pohyblivé služby (MSS)] a existujú veľké rozdiely v lehotách na vydanie licencie, rôzne prístupy k vnútroštátnej koordinácii s existujúcimi službami, rôzne poplatky a rôzne podmienky spojené s licenciami. Táto roztrieštenosť neprispieva k využitiu sily jednotného trhu na zabezpečenie rovnakých podmienok vo vesmírnom priestore, nie je priaznivá pre rozširovanie poskytovania satelitných služieb v celej EÚ a umožňuje taktizovanie pri výbere najvhodnejšieho regulačného rámca. Tieto prekážky ovplyvňujú pripravenosť EÚ na výzvu, ktorú predstavuje priama komunikácia medzi zariadeniami a satelitmi, v situácii, keď hrozí, že EÚ bude strategicky závislá od zahraničných hráčov v oblasti služieb, ktoré sú kľúčové pre jej bezpečnosť a obranu.

V zisteniach z hodnotenia **ustanovení o udeľovaní všeobecných povolení** sa identifikovala potreba ďalej harmonizovať, aktualizovať a zjednodušiť režim udeľovania všeobecných povolení a začať uľahčovať zavádzanie viac virtualizovaných a centrálne spravovaných sietí, elektronických komunikačných sietí a služieb založených na softvéri a cloude v EÚ.

Ustanovenia o právach koncových používateľov väčšinou stále spĺňajú svoj účel a je potrebné sa naďalej zameriavať na ich presadzovanie a vykonávanie. Niektoré aktualizácie a zjednodušenia by zároveň mohli byť prínosom pre spotrebiteľov aj poskytovateľov služieb, napríklad zjednodušenie zmluvných informácií (článok 102 kódexu EECC) a harmonizácia niektorých aspektov na úrovni EÚ, ako sú parametre kvality služieb (článok 104 kódexu EECC). Niektoré ustanovenia smernice o súkromí a elektronických komunikáciách týkajúce sa technického zariadenia na identifikáciu čísla volajúceho a súvisiacich práv na súkromie sa aktualizujú vzhľadom na vývoj elektronických komunikačných sietí a prechod na siete založené na protokole IP, a teda sa vzťahujú aj na identifikáciu volajúceho. K dispozícii sú aj aktualizácie týkajúce sa systémov automatického presmerovania volaní a automatického volania a fakturácie bez podrobného rozpisu. Ostatné zastarané ustanovenia o verejných telefónnych zoznamoch sa vypúšťajú.

Pokiaľ ide o riadenie, hodnotenie orgánu BEREC a Úradu BEREC a ich prínosu k harmonizovanému vykonávaniu kódexu EECC bolo celkovo pozitívne, najmä pokiaľ ide o kvalitu usmernení a správ orgánu BEREC, a pomohlo národným regulačným orgánom dosiahnuť spoločné prístupy. Napriek tomu usmernenia orgánu BEREC a výmena osvedčených postupov stále nepriniesli vytvorenie jednotného trhu. Keďže trhy, technológie a širší digitálny ekosystém sa rýchlo vyvíjajú, mandát orgánu BEREC by sa mal tiež vyvíjať tak, aby zahŕňal nové úlohy v oblastiach, ako je odolnosť, frekvenčné spektrum a satelity. Kapacita Úradu BEREC by sa tiež mala zvýšiť, aby mohol podporovať orgán BEREC, a to aj pokiaľ ide o obsah, s cieľom zabezpečiť lepšie zosúladenie s politikami EÚ.

Pozitívne sa hodnotí aj prínos skupiny RSPG k politike frekvenčného spektra. Jej výsledky týkajúce sa frekvenčného spektra pre budúce bezdrôtové pripojenie vrátane 6G, spoločného využívania frekvenčného spektra, budúceho využívania ultra vysokého frekvenčného pásma, svetových rádiokomunikačných konferencií a ich výsledkov, satelitnej konektivity a zmeny klímy poskytli cenné podklady pre ďalšie úvahy Komisie. Keďže však skupina RSPG prijíma

výsledky vo všeobecnosti konsenzom, minimálne pokiaľ ide o niektoré citlivé otázky, musí nájsť rovnováhu medzi rôznymi národnými záujmami a záujmami EÚ, niekedy aj na úkor EÚ. Stanoviská skupiny RSPG sú niekedy príliš odborné a nie tak politické/strategické, ako by si to vyžadovala jej úloha poradnej skupiny Komisie na vysokej úrovni. Jeho vplyv výrazne znížilo aj niekoľko obmedzení, ako napríklad dobrovoľný charakter partnerského hodnotenia alebo právne obmedzenia týkajúce sa využívania mechanizmu dobrých služieb na riešenie zásahov z tretích krajín. Synergie medzi prácou skupiny RSPG a orgánu BEREC v technickej, hospodárskej a celkovej politickej oblasti neboli využité.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia začala rozsiahlu prieskumnú konzultáciu o budúcnosti odvetvia elektronických komunikácií a jeho infraštruktúry v roku 2023. Vo februári 2024 Komisia začala konzultácie k bielej knihe s názvom Ako splniť potreby digitálnej infraštruktúry v Európe?. Biela kniha bola zverejnená na webovom portáli Vyjadrite svoj názor, kde počas 18 týždňov dostala 357 odpovedí. V júni 2025 bola zverejnená aj výzva na predkladanie podkladov o cieľoch a možnostiach politiky návrhu aktu o digitálnych sieťach. Na výzvu na predkladanie podkladov prišlo veľa reakcií.

Okrem výzvy na predkladanie podkladov sa v rámci troch štúdií, ktoré zadala Komisia, uskutočnili dve kolá konzultácií so 134 vybranými zainteresovanými stranami. Cieľové zainteresované strany z odvetvia zastupovali rôznych poskytovateľov elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb a ďalších poskytovateľov služieb. Väčšinou išlo o prevádzkovateľov pevných sietí, ale zastúpený bol aj značný počet poskytovateľov obsahu a aplikácií a vysielateľov.

V bielej knihe sa analyzovali výzvy, ktorým Európa v súčasnosti čelí pri zavádzaní budúcich sietí pripojiteľnosti. Predstavili sa možné scenáre budúcich opatrení verejnej politiky vrátane možného budúceho aktu o digitálnych sieťach, rozdelené do troch okruhov. Zainteresované strany sa zhodli na význame moderných, bezpečných a odolných digitálnych infraštruktúr pre konkurencieschopnosť EÚ.

Etablované telekomunikačné spoločnosti sa pozitívne vyjadrili k myšlienke rovnakých regulačných podmienok, ale vzniesli otázky týkajúce sa regulačného riešenia. Poskytovatelia cloudových služieb sa obávali, že budú zaradení do rozsahu pôsobnosti osobitnej regulácie v oblasti telekomunikácií. Väčšina zainteresovaných strán vo všeobecnosti podporila zníženie ohlasovacích povinností a odstránenie zbytočnej regulačnej záťaže. Spätná väzba k bielej knihe bola rozhodujúca pre vyvodenie záveru, že na dokončenie jednotného digitálneho trhu v Európe je potrebný nový regulačný rámec.

Vo výzve na predkladanie podkladov väčšina zainteresovaných strán vo všeobecnosti podporila zníženie ohlasovacích povinností a odstránenie zbytočnej regulačnej záťaže.

Členské štáty a národné regulačné orgány nevidia priestor na zavedenie plnohodnotného režimu krajiny pôvodu pre elektronické komunikačné služby, pretože by naďalej existoval významný súbor vnútroštátnych pravidiel. Pokiaľ ide o ochranu koncových používateľov, členské štáty, národné regulačné orgány a spotrebiteľské organizácie zdôraznili, že je potrebné zachovať spoľahlivú ochranu spotrebiteľov. Väčšina telekomunikačných prevádzkovateľov a poskytovateľov služieb vyzvala na zjednodušenie a odstránenie odvetvových pravidiel.

Tradiční telekomunikační prevádzkovatelia vyzvali na nové nastavenie regulačného rámca, ktorý ich v súčasnosti znevýhodňuje v porovnaní s poskytovateľmi obsahu a aplikácií. Internetová komunita a spotrebiteľské skupiny sa postavili proti zmenám pravidiel otvoreného internetu, ktoré by podľa nich mohli viesť k dvojrýchlostnému internetu.

V politike prístupu možno pozorovať tradičný rozdiel medzi etablovanými subjektmi a záujemcami o prístup, pričom etablované subjekty žiadajú dereguláciu a záujemcovia o prístup chcú zachovanie súčasného režimu prístupu. Niektorí menší poskytovatelia elektronických komunikačných sietí (AltNets) sa vyslovili za stanovenie konkrétneho cieľového dátumu pre celú EÚ, aby sa podporilo zavádzanie optických vlákien a environmentálne prínosy. Boli vyjadrené obavy z možného digitálneho vylúčenia a narušenia trhu, ak dôjde k predčasnému odpojeniu metalických sietí.

Pokiaľ ide o frekvenčné spektrum, členské štáty a orgán BEREC považujú súčasný model správy frekvenčného spektra za vhodný a vo všeobecnosti nechcú zavádzať zmeny. Sú tiež proti centralizácii povoľovania frekvenčného spektra. Hoci podporujú harmonizované využívanie frekvenčného spektra pre jeho ekonomické výhody, zdôrazňujú, že je dôležité zachovať flexibilitu, aby sa zohľadnili rozdiely na vnútroštátnych trhoch. Spoločný európsky postoj k prístupu na trh so satelitnými službami sa považuje za nevyhnutný na využitie plného potenciálu satelitnej konektivity v celej EÚ.

Komunita subjektov pôsobiacich v oblasti elektronických komunikácií podporuje politiku frekvenčného spektra, ktorá je priaznivejšia pre investície a zvyšuje sa ňou istota a flexibilita. Uprednostňuje dlhšie alebo časovo neobmedzené trvanie licencií, automatické obnovovanie, nižšie náklady na frekvenčné spektrum a flexibilné pravidlá používania. Odvetvie tiež podporuje zníženie fragmentácie trhu, posilnenie partnerského hodnotenia a zavedenie spoločných postupov udeľovania povolení spolu s jasným plánom EÚ pre dostupnosť frekvenčného spektra. Zdôrazňuje, že by sa malo zabrániť opatreniam na formovanie trhu, ktoré oslabujú investície a diferenciáciu siete. Komunita subjektov pôsobiacich v oblasti elektronických komunikácií podporuje aj spoluprácu v oblasti nových technológií, ako sú služby priamej satelitnej komunikácie medzi zariadeniami (D2D), ktorú riadi EÚ.

Alternatívne zainteresované strany z odvetvia telekomunikácií podporujú väčšiu koordináciu a harmonizáciu prideľovania frekvenčného spektra v členských štátoch. Za prínosný sa považuje aj vyvíjajúci sa plán EÚ pre dostupnosť frekvenčného spektra. Podporujú jasné a včas definované podmienky obnovenia licencie, ako aj politiky podporujúce obchodovanie s frekvenčným spektrom a zásady „ak nevyužívaš, poskytni, inak stratíš“ na zabezpečenie efektívnejšieho využívania frekvenčného spektra. Vyjadrujú však vážne pochybnosti o stanovovaní zákonných lehôt na pridelenie frekvenčného spektra.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

V návrhu sa zohľadňujú tieto hlavné príspevky:

príspevky prijaté v rámci **prieskumnej konzultácie o** budúcnosti odvetvia elektronických komunikácií a jeho infraštruktúry, ktorá sa začala vo februári 2023,

spätná väzba od zainteresovaných strán k **bielej knihe s názvom Ako splniť potreby digitálnej infraštruktúry v Európe?** z februára 2024,

spätná väzba od zainteresovaných strán získaná na základe **výzvy na predkladanie podkladov k aktu o digitálnych sieťach** uverejnenej v roku 2025.

Na účely tohto návrhu boli vykonané tri prieskumné štúdie:

štúdia 2024-025 Dobudovanie digitálneho jednotného trhu (DSM): regulačné faktory pre cezhraničné siete – FWC č. FW-00141705,

štúdia 2024-026 Preskúmanie nariadenia o prístupe podľa európskeho kódexu elektronických komunikácií a analýza budúcej politiky prístupu v prostredí s plným pokrytím optickými vláknami – FwC č. FW-00141705,

štúdia 2024-028 Finančné podmienky, dopyt a investičné potreby a ich regulačné a politické dôsledky vrátane univerzálnej služby – FwC č. FW-00141705.

Komisia zároveň v období od marca do septembra 2025 zorganizovala strategické **semináre s orgánom BEREC a so skupinou RSPG** s cieľom zhromaždiť názory vysokopostavených zástupcov príslušných orgánov všetkých členských štátov. Ďalej sa v júli 2025 uskutočnil **seminár s Európskou organizáciou spotrebiteľov a príslušnými národnými spotrebiteľskými organizáciami**, na ktorom sa diskutovalo o obavách a výzvach pre spotrebiteľov a koncových používateľov elektronických komunikácií. Okrem toho sa uskutočnil veľký počet stretnutí so zainteresovanými stranami z priemyslu pôsobiacimi v celom digitálnom hodnotovom reťazci a ich obchodnými združeniami.

- **Posúdenie vplyvu**

V posúdení vplyvu sa ako najlepšie spôsoby riešenia problémov určili tieto možnosti.

Odpojenie metalických sietí a regulácia prístupu

Uprednostňovaná možnosť urýchlenia zavádzania a využívania optických prístupových sietí do domácností (FTTH) bude vychádzať z národných plánov, ktoré sa oznámia Komisii. V plánoch sa vysvetlí, i) v ktorých oblastiach a dokedy sa ukončí využívanie metalických sietí, a ii) opatrenia na podporu prechodu na optické vlákna. Do 31. decembra 2035 sa aktivuje ukončovanie využívania metalických sietí, keď budú kumulatívne splnené tieto dve podmienky: i) pokrytie optickými vláknami dosiahne najmenej 95 % a ii) existencia cenovo dostupných maloobchodných služieb pripojiteľnosti. Po tomto dátume už tieto podmienky nebudú zohrávať úlohu a členské štáty budú musieť nariadiť odpojenie metalických sietí vo všetkých zostávajúcich oblastiach odpojenia metalických sietí, s určitými výnimkami. Pokiaľ ide o reguláciu prístupu, táto možnosť vychádza z existujúceho regulačného rámca vrátane symetrických aj asymetrických opatrení (založených na významnom vplyve na trhu). Zameria sa na regionálne a miestne trhy.

Pokiaľ ide o hospodárske a environmentálne vplyvy, malo by to pozitívny vplyv vzhľadom na i) kumulatívny nárast HDP v rozsahu 157 – 327 miliárd EUR oproti základnému scenáru; ii) celkové zníženie emisií CO_2 pod úroveň základného scenára (0,7 milióna ton) a iii) priemerné rýchlosti sťahovania (314 Mbps v roku 2030 a 743 Mbps v roku 2035). Pokiaľ ide o sociálny vplyv, vplyv týchto možností sa nedá kvantifikovať. Je však veľmi pravdepodobné, že táto možnosť bude mať najväčší pozitívny sociálny vplyv, keďže dosahuje dobré výsledky z hľadiska pokrytia sieťami FTTH a miery využívania sietí FTTH. Pokiaľ ide o vplyv na základné práva, táto možnosť bude mať stredne vysoký vplyv.

Frekvenčné spektrum

Uprednostňovaná možnosť zahŕňa najmä štandardne neobmedzené trvanie licencie s možnosťou doložiek o preskúmaní a zrušení práv na využívanie, kvázi automatické obnovenie a uplatňovanie investične priaznivých návrhov aukcií. Stanovuje sa ňou možnosť harmonizovať podmienky udeľovania povolení na využívanie frekvenčného spektra a zahŕňa povinný postup pre jednotný trh s rádiovým spektrom na úrovni EÚ. Zabezpečuje sa ňou väčšia transparentnosť a predvídateľnosť načasovania dostupnosti frekvenčného spektra prostredníctvom stratégie a plánov. Táto možnosť je najefektívnejšia vzhľadom na to, že celkové prínosy výrazne prevyšujú jej náklady. Zabezpečilo by sa tým včasné zavedenie vysokokvalitných sietí 5G a budúcich sietí 6G. Malo by to pozitívny vplyv na HDP a ovplyvnilo aj vertikálne odvetvia a bolo by to koherentné s procesom odpájania metalických sietí a doplnilo ho.

Všeobecné povolenie a povolenie pre satelitné služby

Uprednostňovaná možnosť zahŕňa „jednorazové povolenie“ pre iné ako satelitné siete a služby a povolenie pre satelitné spektrum na úrovni EÚ vrátane výberu nadobúdateľov licencie v prípade nedostatku a presadzovania podmienok udeľovania povolení. Touto možnosťou by sa znížili administratívne náklady a náklady na dodržiavanie predpisov, ako aj náklady na podávanie správ. V kombinácii s harmonizovanými podmienkami udeľovania povolení a ďalšími platnými pravidlami (vrátane pravidiel pre koncových používateľov) a miernymi opatreniami na uľahčenie spolupráce ekosystémov by uprednostňovaná možnosť umožnila poskytovateľom ľahšie virtualizovať sieťové operácie a poskytovať konzistentnejšie cezhraničné služby. Uprednostňovaná možnosť by preto umožnila rovnocennú spoluprácu s aktérmi v rozšírenom ekosystéme pripojiteľnosti. Povolenie na využívanie satelitov na úrovni EÚ by prevádzkovateľom umožnilo zaručený prístup k frekvenčnému spektru vo všetkých členských štátoch za rovnakých podmienok povolenia, čo by im poskytlo prostriedky na rozšírenie a poskytovanie služieb v celej EÚ a zároveň by sa tým riešili aspekty suverenity.

Správa a riadenie

Uprednostňovaná možnosť vychádza z už zrealizovaného zriadenia orgánu BEREC a Úradu BEREC a skupina RSPG sa povyšuje z expertnej skupiny Komisie na orgán so sekretariátom, ktorý zabezpečuje Úrad BEREC. Úrad, ktorého názov sa zmení na „Úrad pre digitálne siete“ (ďalej len „ODN“), bude mať novú koordinačnú úlohu, ktorou sa zvýši účinnosť správy frekvenčného spektra. Poskytovaním administratívnych a podporných služieb orgánu BEREC aj Orgánu pre politiku rádiového spektra (RSPB) posilní ODN siete existujúce prepojenie medzi týmito dvoma orgánmi, čím umožní lepšiu koordináciu a súdržnejšie výsledky.

Administratíve náklady

Administratívne náklady pre podniky súvisia s povinnosťami a výhodami spojenými s odpojením metalických sietí a prístupom k nim, ako aj s oblasťami zjednodušenia. Dodatočné administratívne povinnosti súvisiace s podmieneným odpojením metalických sietí vedú k zvýšeniu priamych opakujúcich sa administratívnych nákladov o 7 % (v ekvivalentoch plného pracovného času za rok) a o 73 miliónov EUR jednorazových nákladov v porovnaní so súčasnou situáciou. Harmonizácia podmienok udeľovania povolení a udeľovania povolení na využívanie satelitov na úrovni EÚ bude mať za následok určité jednorazové náklady na prispôsobenie sa spoločným podmienkam. Celkovo sa však opakujúce sa náklady na udeľovanie povolení a vykonávanie znížia.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Pokiaľ ide o reguláciu prístupu, uprednostňovanou možnosťou by sa odstránilo niekoľko ustanovení týkajúcich sa regulácie významného vplyvu na trhu, ako sú ustanovenia týkajúce sa spoločných investícií (článok 76 kódexu EECC) a funkčného oddelenia (články 77 a 78 kódexu EECC). Zároveň by sa vďaka tomu, že by sa národným regulačným orgánom umožnilo nariadiť prístup k vedeniam vnútri budovy a za prvým sústreďovacím bodom z vlastnej iniciatívy (a nie na požiadanie, ako je to v súčasnosti), zjednodušil spôsob vykonávania regulácie prístupu. To by malo za následok zjednodušenie existujúcich pravidiel a odstránenie vnímaných nedostatkov a zbytočnej zložitosti a potenciálnej nesúdržnosti spojenej s týmito ustanoveniami, ktoré viedli k ich obmedzenému používaniu. Okrem toho je pravdepodobné, že ich odstránenie bude mať obmedzený vplyv na pokrytie optickými vláknami, ich využívanie a hospodársku súťaž. Platí to najmä pre článok 76 kódexu EECC,

ktorý bol nahradený širšou analýzou dôsledkov obchodných dohôd vrátane spoločných investícií zo strany národných regulačných orgánov v kontexte postupu analýzy trhu. Zainteresované strany tiež uznali potenciál týchto ustanovení pre program REFIT.

Okrem toho sa navrhovanou možnosťou zjednoduší, posilní a zvýši dohľad, čo povedie k dôslednejšiemu uplatňovaniu nápravných opatrení, čo bude prínosom aj pre jednotný trh EÚ. Harmonizáciou špecifikácií kľúčových veľkoobchodných produktov, ako aj venovaním pozornosti zárukám kvality služieb pre podniky by sa malo zjednodušiť používanie produktov prístupu a malo by to takisto prispieť k rozvoju hospodárskej súťaže v oblasti služieb pre podniky s viacerými sídlami a nadnárodné podniky.

Pokiaľ ide o frekvenčné spektrum, konsolidácia príslušných ustanovení programu politiky rádiového frekvenčného spektra a kódexu EECC predstavuje pre program REFIT veľký prínos, pretože sa ňou zabezpečí konzistentnosť odstránením duplicitných a zastaraných ustanovení, ktoré bránia konkurencieschopnosti EÚ pri zavádzaní inovačných služieb.

Povolenie na poskytovanie satelitných sietí a služieb na úrovni EÚ a využívanie satelitného frekvenčného spektra predstavuje potenciál pre výrazné zvýšenie efektívnosti, pretože by sa tým znížili náklady satelitných prevádzkovateľov a vnútroštátnych orgánov na udeľovanie povolení na používanie satelitov. Satelitný prevádzkovateľ, ktorý by chcel poskytovať služby v celej EÚ, by nemusel absolvovať 27 procesov udelenia povolenia, dodržiavať 27 súborov podmienok udelenia povolenia, ktoré zahŕňajú rôzne a nákladné povinnosti podávania správ a neúčinné opatrenia na presadzovanie práva, a získať práva na frekvenčné spektrum vo všetkých členských štátoch.

Komisia by skôr s pomocou ODN prijímala žiadosti a vydávala povolenia na poskytovanie satelitných služieb, ako aj povolenia na využívanie frekvenčného spektra vrátane individuálnych práv na využívanie frekvenčného spektra, a to buď v niektorých členských štátoch, v ktorých chce poskytovateľ poskytovať služby, alebo v celej EÚ. Podmienky udeľovania povolení vrátane prvkov podávania správ by boli spoločné pre celú EÚ a boli by vypracované s pomocou ODN a RSPB. Komisia by tiež zabezpečila výber na úrovni EÚ v prípade nedostatku frekvenčného spektra. Okrem toho by sa na úrovni EÚ zaviedol záväzný rámec pre dodržiavanie a presadzovanie predpisov, ktorým by sa zabezpečilo, aby prístup satelitných sústav na trh EÚ spĺňal spoločné podmienky v súlade s medzinárodným právom.

Presadzovaním na úrovni EÚ (vrátane odobratia povolenia pre celý jednotný trh EÚ) by sa mali účinne riešiť problémy s rušením a zároveň by malo motivovať k dodržiavaniu požiadaviek na udeľovanie povolení.

Povolenia pre pozemské siete a služby sú ďalšou kľúčovou oblasťou, v ktorej sa dosiahne väčší potenciál efektívnosti. Hlavnou príčinou problémov s režimom udeľovania všeobecných povolení v odvetví elektronických komunikácií EÚ je regulačná flexibilita kódexu EECC. Táto flexibilita viedla k roztrieštenosti a nejednotnému uplatňovaniu podmienok všeobecných povolení. Kódexom EECC sa stanovili harmonizované podmienky všeobecných povolení, ale naďalej išlo o maximálny zoznam, a preto sa členským štátom ponechala voľnosť pri prideľovaní podmienok. V dôsledku toho členské štáty neprijali spoločný prístup k režimu všeobecných povolení, pokiaľ ide o typy poskytovateľov sietí a služieb, a zaviedli odchyľujúce sa sekundárne právne predpisy a/alebo administratívne (regulačné) rozhodnutia na ďalšie spresnenie podmienok. Táto situácia, keď v 26 členských štátoch (okrem Dánska, ktoré nemá zavedený systém udeľovania všeobecných povolení) existuje zoznam maximálne 39 podmienok, môže viesť k tomu, že na vnútroštátnej úrovni bude stanovených až 1 014

podmienok, ktoré by napríklad cezhraničný prevádzkovateľ (s prítomnosťou alebo s regulačnou stopou v 27 členských štátoch) mohol byť povinný dodržiavať.

Návrhom sa znižuje táto roztrieštenosť a obmedzujú sa povinnosti podávania správ a dodržiavania predpisov tým, že na poskytovateľov sa vzťahujú len zjednodušené, ďalej harmonizované podmienky a povinnosti, ktoré sú stanovené v nariadení, vrátane súladu s inými právnymi predpismi a politickými iniciatívami EÚ, ako je stratégia EÚ v oblasti hospodárskej bezpečnosti, na posilnenie dôveryhodného a bezpečného poskytovania sietí a služieb. Okrem toho pre spoločnosti, ktoré chcú poskytovať siete a služby na jednotnom trhu, sa návrhom vo forme jednorazového povolenia zachováva zjednodušený systém založený na oznamovaní, ale poskytovateľom umožňuje pôsobiť v jednom, viacerých alebo vo všetkých členských štátoch na základe potvrdenia jedného národného regulačného orgánu. Na tento účel sa v ňom stanovujú podmienky udeľovania všeobecných povolení, postup udeľovania jednorazového povolenia a mechanizmy koordinácie, vzájomnej pomoci a jednotného presadzovania medzi národnými regulačnými orgánmi, ktoré podporuje BEREC a ODN.

Pokiaľ ide o vplyv na MSP, očakáva sa, že zjednodušenými postupmi vrátane spoločného vzoru oznamovania a jednotného mechanizmu oznamovania sa znížia administratívne náklady a náklady na dodržiavanie predpisov pre poskytovateľov, najmä MSP. Tieto úspory umožnia MSP presmerovať zdroje na inovácie a rast namiesto regulačných procesov. Väčšia právna istota a regulačná predvídateľnosť ďalej posilňujú konkurencieschopnosť MSP a uľahčujú vstup na trh. MSP takisto nepriamo profitujú zo spoločných flexibilnejších režimov prístupu vrátane zjednodušeného prístupu k frekvenčnému spektru a zo spoločného využívania frekvenčného spektra, ktorými sa znižujú prekážky vstupu na trh a podporuje sa rozvoj a rozširovanie inovatívnych služieb. Týka sa to najmä odvetví, ako sú spracovateľský priemysel, zdravotníctvo, poľnohospodárstvo a doprava. Neočakávajú sa žiadne neprimerané negatívne vplyvy na MSP. Naopak sa očakáva, že vďaka opatreniam vzniknú čisté prínosy vrátane úspory nákladov a lepších príležitostí pre inovácie.

- **Základné práva**

Analyzoval sa vplyv návrhu na základné práva, ako je sloboda prejavu a informácií, nediskriminácia, ochrana spotrebiteľa vrátane ochrany spotrebiteľov so zdravotným postihnutím, ochrana osobných údajov a právo na súkromie. Nariadením sa najmä stanoví vyššia úroveň harmonizácie práv koncových používateľov, pričom sa zachová vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa.

V návrhu sú v plnej miere zohľadnené základné práva a zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Cieľom navrhovaných opatrení je najmä dosiahnuť vyššiu úroveň konektivity s modernizovaným súborom pravidiel ochrany spotrebiteľa. Tým sa následne zabezpečí nediskriminačný prístup k akémukoľvek obsahu a službám vrátane verejných služieb a pomôže sa podporiť sloboda prejavu a sloboda podnikania a členským štátom sa umožní dodržiavanie charty.

Zavedenie povinného, ale podmieneného odpojenia metalických sietí predstavuje obmedzenie slobody podnikania podľa článku 16 Charty základných práv EÚ. Takéto obmedzenie však môže byť odôvodnené, ak sa ním sleduje cieľ všeobecného záujmu a je v súlade so zásadami nevyhnutnosti a proporcionality. Z vývoja na trhu už vidieť, že prevádzkovatelia z obchodných dôvodov postupne ukončujú prevádzku metalických sietí, čo naznačuje, že štruktúrované ukončenie ich využívania nie je vo svojej podstate v rozpore s ich záujmami. Vzhľadom na očakávané sociálne, hospodárske a environmentálne prínosy sa zdá, že

opatrenie je v súlade s požiadavkou nevyhnutnosti. Okrem toho navrhované podmienky udržateľnosti, možnosť zachovať metalické siete počas dlhšieho obdobia, ak podmienky nie sú splnené, a možná výnimka z odpojenia metalických sietí, ak nie je možné zaviesť optické siete alebo nájsť iné vhodné riešenie konektivity, zabezpečujú dodržiavanie proporcionality.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Vplyv návrhu na rozpočet je podrobne opísaný v legislatívnom finančnom a digitálnom výkaze priloženom k návrhu. Na zabezpečenie úplného a účinného vykonávania iniciatívy je celkovo potrebných 47 ekvivalentov plného pracovného času, ktoré pozostávajú z 32 pracovných miest uvedených v pláne pracovných miest a 15 externých pracovníkov (ZZ a VNE). Túto potrebu budú zabezpečovať zamestnanci GR, ktorí sú už pridelení na riadenie akcie a/alebo boli preradení v rámci GR alebo iných útvarov Komisie. Okrem týchto existujúcich zdrojov si iniciatíva vyžaduje päť mimoriadnych dodatočných zamestnancov ako ekvivalentov plného pracovného času, ktoré sa požadujú nad rámec súčasného počtu zamestnancov, aby sa zabezpečilo úplné a účinné vykonávanie iniciatívy. Zo súčasnej výdavkovej rozpočtovej položky Úradu BEREC sa bude naďalej financovať nezmenená časť ODN, zatiaľ čo dodatočné výdavky vyplývajúce z nových úloh určených ODN, ktoré sú opísané v návrhu, sa budú financovať z poplatkov za povolenie využívania satelitného frekvenčného spektra, a ak budú k dispozícii, z poplatkov za udelenie povolenia na číslovanie na úrovni EÚ a z dobrovoľných a nepeňažných príspevkov členských štátov.

Návrh zahŕňa aj úlohy, ktoré si vyžadujú ďalších zamestnancov pre Úrad BEREC (ktorý sa má zmeniť na Úrad pre digitálne siete – ODN), čo povedie k celkovému zvýšeniu počtu zamestnancov o 25 ekvivalentov plného pracovného času, pričom všetky budú financované z poplatkov.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia by mala monitorovať uplatňovanie tohto nariadenia a hodnotiť jeho účinnosť v priebehu času. Päť rokov po nadobudnutí účinnosti a následne každých päť rokov po tomto dátume by Komisia mala preskúmať fungovanie tohto nariadenia a podať správu Európskemu parlamentu a Rade. V týchto preskúmaniach by sa mali vyhodnotiť najmä dôsledky článku 69 a článku 83 na trh a to, či sú právomoci *ex ante* a iné intervenčné právomoci podľa tohto nariadenia dostatočné na to, aby mohli národné regulačné orgány zabezpečiť, aby hospodárska súťaž na trhoch elektronických komunikácií naďalej slúžila na prospech koncových používateľov.

Národné regulačné orgány by takisto mali oznámiť Komisii názvy podnikov určených ako podniky s významným vplyvom na trhu na účely tohto nariadenia a povinnosti uložené týmto podnikom podľa tohto nariadenia. Všetky zmeny týkajúce sa povinností uložených podnikom alebo dotknutých podnikov by sa mali bez zbytočného odkladu oznámiť Komisii.

Komisia by mala do troch rokov od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia preskúmať fungovanie ekosystémovej spolupráce, pričom by mala v čo najväčšej miere zohľadniť správu orgánu BEREC o účinkoch uplatňovania usmernení na účinnú ekosystémovú spoluprácu, ako aj o fungovaní mechanizmu dobrovoľného zmierovania.

Okrem toho by Komisia mala do 30. júna 2034 preskúmať rozsah cenovo dostupnej univerzálnej služby a dostupnosť univerzálnej služby vzhľadom na sociálny, hospodársky a technologický vývoj vrátane prechodu na optické siete. V tomto preskúmaní by sa mali

zohľadniť prevládajúce technológie, ktoré používa väčšina spotrebiteľov. Komisia by mala Európskemu parlamentu a Rade predložiť správu týkajúcu sa výsledkov preskúmania.

Do dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia by mal ODN vypracovať správu o jednotnom trhu elektronických komunikačných sietí a služieb. Táto správa by mala obsahovať prehľad vývoja na trhu a malo by sa v nej preskúmať, ako opatrenia zavedené podľa tohto nariadenia ovplyvňujú fungovanie jednotného trhu, ako aj vplyv fúzií na trh. Návrh správy by mal byť pred zverejnením predložený na schválenie orgánu BEREC a orgánu RSPB. Následne by sa mali každoročne zverejňovať aktualizované správy s cieľom sledovať pokrok a nové trendy.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Časť I: Rozsah pôsobnosti, ciele a vymedzenie pojmov

V časti I tohto nariadenia sa stanovuje horizontálny rámec upravujúci organizáciu odvetvia elektronických komunikácií v EÚ. Vymedzuje sa predmet, rozsah pôsobnosti a kľúčové pojmy a stanovuje sa spoločné vymedzenie pojmov, ktoré sa vzťahujú na právny rámec s cieľom zabezpečiť právnu istotu a jednotné uplatňovanie vo všetkých členských štátoch. Stanovujú sa tu tiež všeobecné ciele a regulačné zásady, ktorými sa pri svojej práci majú riadiť členské štáty, národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, BEREC, RSPB a ODN, ako aj Komisia.

Časť II: Odolnosť

V časti II sa zavádza osobitný rámec pre odolnosť a pripravenosť sietí a služieb, pričom sa uznáva, že elektronické komunikačné siete a služby a iné digitálne infraštruktúry sú nevyhnutné pre fungovanie spoločnosti a hospodárstva. Na tento účel sa tu stanovujú povinnosti a mechanizmy spolupráce s cieľom zabezpečiť dostupnosť a spôsobilosť sietí a služieb v situáciách závažnej krízy. To zahŕňa aj kontinuitu tiesňovej komunikácie a varovania verejnosti. Stanovuje sa v nej aj prijatie správy orgánu BEREC s názvom Plán pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry. Správa bude obsahovať hodnotenie, spoločné operatívne odporúčania a postupy krízového riadenia. Vyjasnia sa v nej aj príslušné úlohy orgánov EÚ a príslušných vnútroštátnych orgánov pri monitorovaní, koordinácii a reakcii, čím sa posilní súdržný a účinný celoúnijný prístup k odolnosti a pripravenosti v odvetví elektronických komunikácií.

Časť III: Povolenia jednotného trhu a jednorazové povolenia

V časti III sa stanovuje rámec pre vydávanie jednorazového povolenia v oblasti elektronických komunikačných sietí a služieb v rámci režimu udeľovania všeobecných povolení. Potvrdzuje sa v nej sloboda poskytovať takéto siete a služby v celej EÚ, pokiaľ sú splnené ďalšie spoločné podmienky a povinnosti stanovené v tomto nariadení. Zachováva sa v nej tiež zjednodušený systém založený na oznamovaní, ktorý umožňuje poskytovateľom pôsobiť v jednom, viacerých alebo vo všetkých členských štátoch na základe jediného potvrdenia od jedného národného regulačného orgánu. Návrh je v súlade s inými iniciatívami týkajúcimi sa posilnených požiadaviek na bezpečnosť dodávateľského reťazca IKT. Na tento účel sa v ňom stanovujú podmienky udeľovania všeobecných povolení, postup udeľovania jednorazového povolenia a mechanizmy koordinácie, vzájomnej pomoci a jednotného

presadzovania medzi národnými orgánmi, ktoré podporuje BEREC a ODN. V usmerneniach BEREC sa v spolupráci s ostatnými príslušnými orgánmi a Komisiou stanovia procesné aspekty interakcie medzi poskytovateľmi, národnými regulačnými a inými príslušnými orgánmi, ako aj aproximácia podmienok a pravidiel platných v členských štátoch.

Časť IV: Zdroje, frekvenčné spektrum a číslovanie

V časti IV sa stanovuje komplexný a do budúcnosti orientovaný rámec pre správu, prideľovanie a využívanie kľúčových elektronických komunikačných zdrojov. To zahŕňa rádiové spektrum a zdroje číslovania, pričom sa uznáva ich úloha ako strategických verejných statkov nevyhnutných pre pripojiteľnosť, inovácie, bezpečnosť a fungovanie jednotného trhu. V oblasti rádiového spektra sa v nej stanovujú spoločné zásady a ciele koordinovaného strategického plánovania a riadenia na úrovni EÚ v súlade s medzinárodnými záväzkami a posilňujú sa mechanizmy cezhraničnej koordinácie a riešenia škodlivého rušenia. Zavádza sa technologická neutralita a neutralita služieb, podporuje sa spoločné a efektívne využívanie frekvenčného spektra a stanovuje sa stratégia a plány EÚ v oblasti frekvenčného spektra s cieľom zabezpečiť predvídateľnosť, včasnú dostupnosť a zosúladenie so širšími cieľmi politiky EÚ.

Týmto nariadením sa tiež harmonizujú režimy udeľovania povolení, podmienky prideľovania, trvania, obnovovania, prevodu a spoločného uplatňovania práv na využívanie frekvenčného spektra, posilňujú sa investične priaznivé postupy udeľovania povolení a postupy podporujúce hospodársku súťaž. Okrem toho sa v ňom zavádzajú celoúnijné nástroje, ako je postup pre jednotný trh s rádiovým spektrom, spoločné podmienky udeľovania povolení, postupy jednotného kontaktného miesta a povolenia EÚ vrátane osobitného rámca pre satelitné siete a služby v EÚ. Stanovujú sa tu najmä povolenia na úrovni EÚ pre spektrum pre satelitné služby, ako aj ich monitorovanie a presadzovanie. Okrem toho sa v ňom vymedzuje postup udeľovania takýchto povolení a stanovujú sa lepšie koordinačné mechanizmy pre podania na ITU spolu so zabezpečením koexistencie medzi prideľovaním satelitného a pozemného frekvenčného spektra v rámci EÚ.

Súčasne sa v časti IV poskytuje rámec pre celoeurópske zdroje číslovania a stanovujú sa pravidlá, ktorými sa riadia zdroje číslovania, zabezpečuje ich efektívna správa, dostupnosť a extrateritoriálne používanie v celej EÚ, podporujú sa služby v celej EÚ a zabezpečuje ochrana spotrebiteľa a spravodlivý prístup. Cieľom týchto ustanovení je zabezpečiť efektívne a koordinované využívanie obmedzených zdrojov odolné voči budúcim zmenám a zároveň zvýšiť právnu istotu, znížiť fragmentáciu a umožniť rozvoj inovatívnych cezhraničných elektronických komunikačných sietí a služieb v celej EÚ.

Časť V: Prechod na optické vlákna, fungovanie trhov a hospodárska súťaž

V časti V sa stanovujú pravidlá, ktorými sa zabezpečuje riadne fungovanie trhov elektronických komunikácií a efektívnosť hospodárskej súťaže v celej EÚ.

Po prvé sa zavádza osobitný rámec pre riadny prechod z pôvodných metalických sietí na siete FTTH. Rámec sa uplatní v prípade, že metalické siete zostanú v prevádzke po stanovenom dátume. Proces prechodu na optické vlákna bude vychádzať z národných plánov, ktoré sa oznámia Komisii. V týchto národných plánoch bude vysvetlené, i) v ktorých oblastiach a do kedy bude ukončené využívanie metalických sietí, a ii) opatrenia na podporu prechodu na optické vlákna.

V počiatočnej fáze budú členské štáty povinné nariadiť ukončenie využívania metalických sietí v oblastiach, v ktorých sú kumulatívne splnené tieto dve podmienky: i) aspoň 95 % pokrytie optickými vláknami a ii) existencia cenovo dostupných maloobchodných služieb konektivity. V poslednej fáze už tieto podmienky nebudú zohrávať úlohu a od členských štátov sa bude vyžadovať, aby nariadili odpojenie metalických sietí vo všetkých zostávajúcich oblastiach odpojenia metalických sietí, s výnimkou oblastí, v ktorých zavedenie optických vlákien nie je ekonomicky životaschopné a nie je k dispozícii žiadne vhodné riešenie konektivity schopné nahradiť služby založené na metalickej sieti. Počas celého procesu sa uplatňujú ochranné opatrenia s cieľom zachovať kontinuitu a chrániť spotrebiteľov.

Časť V sa zaoberá aj rámcom pre prístup k pôde a právam vstupu, prepojením a prístupom a uplatňovaním symetrických regulačných opatrení a regulačných opatrení založených na významnom vplyve na trhu. Objasňujú sa v nej práva a povinnosti podnikov pri rokovaniach o prístupe a prepojení a národné regulačné orgány sú oprávnené v odôvodnených prípadoch uložiť primerané opatrenia na zabezpečenie prepojiteľnosti medzi koncovými bodmi a interoperability.

V tejto časti sa zachovávajú hlavné prvky súčasného systému symetrickej regulácie a regulácie prístupu s významným vplyvom na trhu. Pokiaľ ide o významný vplyv na trhu, pravidlami sa uprednostňuje „investične priaznivá“ regulácia prístupu k pasívnym sieťam (káblovody a stĺpy, kde prevádzkovatelia zavádzajú vlastné optické siete) a podporuje sa harmonizácia produktov prístupu. Pokiaľ ide o symetrický prístup, cieľom pravidiel je stimulovať zavádzanie optických vlákien tým, že sa na požiadanie zachová prístup k vedeniam vo vnútri budov. Okrem toho môžu národné regulačné orgány použiť symetrické opatrenia na riešenie miestnych úzkych miest uložením povinného prístupu k miestnym optickým sieťam. Okrem toho by symetrické pravidlá mali umožniť pripojenie koncových používateľov, ktorých priestory nie sú pripojené, a to prostredníctvom povinnosti prevádzkovateľov optických sietí, ktorí zavádzajú sieť v blízkosti týchto používateľov, aby ich pripojili.

V časti V sa posilňujú postupy jednotného trhu pre návrhy vnútroštátnych opatrení, ktoré ovplyvňujú obchod medzi členskými štátmi, a zabezpečuje sa ich jednotné uplatňovanie v celej EÚ prostredníctvom koordinovaných mechanizmov oznamovania, posudzovania a intervencie.

Časť VI: Služby

V časti VI sa stanovujú povinnosti týkajúce sa služieb, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby koncoví používatelia v EÚ mohli využívať základnú konektivitu a spoločnú úroveň ochrany. Modernizujú sa ňou povinnosti poskytovať univerzálnu službu tým, že sa ňou v súlade so zásadou 20 Európskeho piliera sociálnych práv obnovuje právo všetkých spotrebiteľov, najmä tých s nízkym príjmom, na prístup k cenovo dostupným službám primeraného prístupu k internetu a k hlasovým komunikačným službám na pevnom mieste. Stanovujú sa tu spoločné postupy týkajúce sa toho, ako členské štáty vymedzujú „primeranú“ konektivitu vzhľadom na minimálnu šírku pásma, ktorú využíva väčšina spotrebiteľov. Tieto spoločné postupy sú podporované usmerneniami BEREC a zabezpečuje sa nimi šírka pásma potrebná pre sociálnu a hospodársku účasť v spoločnosti. Stanovuje sa v nej tiež štruktúrovaný prístup k cenovej dostupnosti vrátane monitorovania vývoja maloobchodných cien, opatrení pre spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami a osobitnej podpory na zabezpečenie rovnocenného prístupu pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím, pričom sa v nej umožňuje Komisii prijímať vykonávacie akty o službe

primeraného prístupu k internetu vzhľadom na vnútroštátne podmienky a kritériá a metodiku, ktoré sa majú zohľadniť pri posudzovaní cenovej prijateľnosti. Navrhuje sa nový a flexibilnejší prístup k financovaniu bez určenia konkrétneho odvetvia alebo súvisiaceho mechanizmu financovania.

V časti VI sa ďalej chránia práva koncových používateľov v digitálnom prostredí. Zachováva sa otvorený prístup k internetu tým, že sa kodifikujú práva koncových používateľov na prístup k obsahu a jeho šírenie a na používanie aplikácií a koncových zariadení podľa ich výberu. To sa spája s prísnymi povinnosťami týkajúcimi sa neutrality siete, pri ktorých sa uplatňujú len úzko vymedzené a primerané výnimky, a s prísnym dohľadom zo strany národných regulačných orgánov, ktorý dopĺňajú správy a usmernenia BEREC. Konsolidujú a aktualizujú sa pravidlá ochrany koncových používateľov, ktoré sú uvedené v troch kapitolách.

Kapitola „Práva spotrebiteľov“ sa vzťahuje na spotrebiteľov a rozširuje sa o mikropodniky a neziskové organizácie (niektoré ustanovenia sa vzťahujú aj na malé a stredné podniky) a obsahuje odvetvové pravidlá týkajúce sa transparentnosti a informácií o zmluvách (vrátane vzoru zhrnutia zmluvy), trvania a ukončenia zmluvy a ponúk balíkov.

Kapitola „Práva koncových používateľov“ zahŕňa zmenu prevádzkovateľa a prenositeľnosť čísla a zabezpečuje sa ňou nediskriminácia.

Kapitola „Zariadenia a funkcie pre koncových používateľov“ zahŕňa opatrenia proti podvodným činnostiam a zabezpečujú sa ňou kritické služby, ako sú horúce linky pre prípady nezvestných detí, tiesňové komunikačné systémy a systémy varovania verejnosti a používanie európskej peňaženky digitálnej identity. Vzhľadom na vývoj technológií a nové výzvy v oblasti ochrany koncových používateľov kapitola obsahuje aj aktualizované pravidlá týkajúce sa identifikácie čísla volajúceho, identifikácie iniciátora, automatického presmerovania volaní a automatických volacích systémov. Obsahuje ustanovenia o rovnocennom prístupe a výbere pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím.

V časti VI sa zachovávajú aj cielené ustanovenia o interoperabilite a ustanovenia „*must carry*“ (povinné šírenie) a Komisia je splnomocnená meniť technické prílohy prostredníctvom delegovaných aktov s cieľom aktualizovať ich tak, aby odrážali technologický a spoločenský vývoj.

Časť VII: Správa a riadenie

V časti VII sa stanovuje rámec riadenia na zabezpečenie súdržného, nezávislého a účinného fungovania jednotného trhu v oblasti telekomunikácií. Vymedzujú sa úlohy, právomoci a záruky platné pre národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, poverujú sa jasne stanovenými úlohami, zachováva sa ich právna a funkčná nezávislosť od účastníkov trhu a poskytujú sa im primerané zdroje a rozpočtová nezávislosť. Stanovujú sa tiež spoločné zásady vymenúvania, prepúšťania, zodpovednosti a transparentnosti, ako aj povinnosti spolupráce a koordinácie na vnútroštátnej a cezhraničnej úrovni, čím sa zvyšuje konzistentnosť regulácie a vzájomná dôvera v rámci EÚ.

V časti VII sa ďalej konsoliduje správa a riadenie na úrovni EÚ integráciou a posilnením úloh BEREC, RSPB a ODN. Vyjasňujú sa v nej ciele, úlohy a vnútorná organizácia orgánu BEREC, čím sa zvyšuje jeho schopnosť podporovať konzistentné vykonávanie regulačného rámca prostredníctvom stanovísk, usmernení, správ a osvedčených postupov, ktoré sú podporované štruktúrovaným zberom údajov a monitorovaním trhu. A vzhľadom na geopolitický kontext sa ňou posilňujú kompetencie orgánu BEREC súvisiace s odolnosťou

a pripravenosťou, napríklad prostredníctvom prijatia plánu pripravenosti EÚ pre digitálne infraštruktúry. Zároveň sa ňou zavádza pevnejší rámec pre strategickú správu rádiového frekvenčného spektra prostredníctvom RSPB, pričom sa vymedzuje jeho poradná a koordinačná úloha v politike EÚ v oblasti frekvenčného spektra, cezhraničnej koordinácie a medzinárodnej angažovanosti a zároveň sa zabezpečuje úzka spolupráca s orgánom BEREC v oblastiach, v ktorých sa regulačné otázky a otázky frekvenčného spektra prelínajú.

Časť VII poskytuje komplexný organizačný a finančný rámec a rámec zodpovednosti pre ODN ako orgán EÚ, ktorý poskytuje podporu pre BEREC aj RSPB. Stanovujú sa v nej úlohy, štruktúra riadenia, tvorba programu rozvoja, rozpočtové a personálne pravidlá Úradu pre digitálne siete a zabezpečuje sa transparentnosť, správne finančné riadenie a účinný dohľad vrátane mechanizmov boja proti podvodom, auditu a hodnotenia.

Časť VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia

Časť VIII obsahuje všeobecné, procesné a záverečné ustanovenia, ktorými sa zabezpečuje účinné, transparentné a spoločné uplatňovanie tohto nariadenia v celej EÚ. Zavádza sa ňou komplexný rámec pre harmonizované poskytovanie, výmenu a zverejňovanie informácií, ktorý oprávňuje národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, BEREC a RSPB požadovať od podnikov primerané, odôvodnené a včasné informácie vrátane informácií o udržateľnosti, pričom sa zachováva dôvernosť, ochrana údajov a obchodné tajomstvo. Ďalej sa v nej stanovujú pravidelné geografické prieskumy zavádzania sietí a prognózy, ktoré umožňujú regulačné opatrenia založené na dôkazoch, prípadne prispievajú k informovaným rozhodnutiam o verejnom financovaní a koordinovanému plánovaniu, a to aj počas prechodu zo starších na optické siete.

V časti VIII sa tiež posilňuje otvorenosť, účasť a regulačná konzistentnosť prostredníctvom štruktúrovaných mechanizmov konzultácií a transparentnosti. Vyžadujú sa v nej verejné konzultácie o návrhoch opatrení s významným vplyvom na trh, prístupné konzultačné postupy a systematické zapojenie koncových používateľov vrátane spotrebiteľov a koncových používateľov so zdravotným postihnutím a ďalších zainteresovaných strán. Na úrovni EÚ sa ňou zavádzajú postupy harmonizácie a normalizácie, ktoré Komisii s podporou orgánu BEREC alebo orgánu RSPB umožňujú riešiť rozdiely, ktoré by mohli viesť k roztrieštenému jednotného trhu, a zároveň technologicky neutrálnym spôsobom podporovať interoperabilné technické normy odolné voči budúcim zmenám.

Časť VIII obsahuje jasné pravidlá riešenia sporov, dodržiavania predpisov, presadzovania a právnej istoty. Zavádzajú sa v nej mechanizmy mimosúdneho a regulačného riešenia sporov na vnútroštátnej a cezhraničnej úrovni, doplnené o usmernenia a dobrovoľné zmierovacie konanie s cieľom podporiť kooperatívne, inovatívne a udržateľné ekosystémové postupy. Stanovujú sa v nej primerané právomoci na presadzovanie práva, sankcie a záruky vrátane práva na odvolanie a vymedzuje sa v nej využívanie delegovaných a vykonávacích právomocí, komitologické postupy, monitorovanie, preskúmanie a prechodné opatrenia.

2026/0013 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o digitálnych sieťach, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120, smernica 2002/58/ES a rozhodnutie č. 676/2002/ES a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1971, smernica (EÚ) 2018/1972 a rozhodnutie č. 243/2012/EÚ (akt o digitálnych sieťach)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[24],

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov[25],

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) Technológie sa rýchlo vyvíjajú, dátová prevádzka výrazne rastie a dopyt po gigabitovom pripojení sa zvyšuje. Moderné a udržateľné digitálne infraštruktúry pre pripojiteľnosť a výpočtovú techniku sú rozhodujúcimi faktormi digitalizácie, a teda aj konkurencieschopnosti priemyslu a spoločnosti, aby mohla plne využívať digitálne služby. Z tohto dôvodu je potrebná vysokokvalitná, bezpečná a odolná pripojiteľnosť pre všetkých a všade v Únii vrátane cenovo prijateľného prístupu pre ľudí s nízkymi príjmami a na všetkých územiach vrátane vidieckych oblastí a vzdialených regiónov, ostrovov a horských, málo obývaných alebo najvzdialenejších regiónov.

(2) Vnútorný trh v oblasti elektronických komunikácií je naďalej rozdrobený na 27 vnútroštátnych trhov a európski prevádzkovatelia pri cezhraničnom pôsobení a rozširovaní naďalej čelia prekážkam, čo obmedzuje ich schopnosť investovať, inovovať a konkurovať v rozšírenom ekosystéme pripojiteľnosti za rovnakých podmienok. Ostatní účastníci vstupujúci do širšieho ekosystému pripojiteľnosti, ako sú poskytovatelia obsahu a aplikácií, do veľkej miery využívajú režim krajiny usadenia, a preto pôsobia v Únii na jednom jednotnom trhu. Tieto nerovnaké podmienky medzi rôznymi aktérmi ekosystému boli uznané v bielej knihe Komisie s názvom Ako splniť potreby digitálnej infraštruktúry v Európe?[26], ako aj v Lettovej správe[27]. V tejto

[24] Ú. v. EÚ C , , s. .

[25] Ú. v. EÚ C , , s. .

[26] Biela kniha Komisie z 21. februára 2024, Ako splniť potreby digitálnej infraštruktúry v Európe? [COM(2024) 81 final].

[27] https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf.

súvislosti Európska rada vo svojich záveroch z októbra 2025 zdôraznila, že je potrebné vyvinúť osobitné úsilie na „prehĺbenie jednotného trhu v oblasti telekomunikácií“.

(3) Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481[28] sa zriadil politický program Digitálne desaťročie s digitálnymi cieľmi do roku 2030. V programe sa odrážajú očakávané ciele pripojiteľnosti, kde všetci koncoví používatelia na pevnom mieste budú pokrytí gigabitovou sieťou až po koncový bod siete a všetky obývané oblasti budú pokryté bezdrôtovými vysokorýchlostnými sieťami novej generácie s výkonnosťou zodpovedajúcou aspoň 5G. Na dosiahnutie týchto cieľov by sa mali politikami zjednodušiť, urýchliť a znížiť náklady na zavádzanie gigabitových pevných a bezdrôtových sietí v celej Únii, a to aj znížením administratívnej záťaže pre prevádzkovateľov a vnútroštátne správne orgány.

(4) Smernicou (EÚ) 2018/1972 sa vytvoril európsky kódex elektronických komunikácií (ďalej len „EECC“). Prostredníctvom cieľov kódexu EECC, ktorými je podporovať pripojiteľnosť a prístup k moderným sieťam a ich využívanie, sa podarilo dosiahnuť alebo udržať účinnú hospodársku súťaž na trhoch s elektronickými komunikačnými sieťami a službami. Členské štáty boli povinné do 21. decembra 2020 prijať a uverejniť zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na implementáciu kódexu EECC do svojho vnútroštátneho práva. Úplná transpozícia vo všetkých 27 členských štátoch bola dokončená až v roku 2024. Takéto dlhé odklady od prijatia smernice po jej transpozíciu do právnych systémov členských štátov už nie sú vhodné pre rýchle technologické zmeny v súčasnom geopolitickom a hospodárskom kontexte, ktoré si vyžadujú pravidlá, ktoré môžu mať rýchly vplyv na trh. Okrem toho niektoré vnútroštátne ustanovenia, ktoré súvisia s ustanoveniami kódexu EECC, presahujú rámec toho, čo by bolo nevyhnutne potrebné na úplnosť a súlad transpozície. Preto kódex EECC ako smernica viedol k rozdielom medzi jednotlivými štátmi, a preto sa nepodarilo prostredníctvom neho vytvoriť skutočný jednotný trh. Z tohto dôvodu je potrebné zmeniť kódex EECC na nariadenie a zlúčiť ustanovenia kódexu EECC s ustanoveniami, ktoré súvisia s cieľmi, ale sú stanovené v iných smerniciach, nariadeniach alebo rozhodnutiach vrátane nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1971[29]. Preto by sa smernica (EÚ) 2018/1972, nariadenie (EÚ) 2018/1971, rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ[30], časti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2120[31]

---

28 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj).

29 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1971 z 11. decembra 2018, ktorým sa zriaďuje Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) a Agentúra na podporu orgánu BEREC (Úrad BEREC), ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1211/2009 (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1971/oj).

30 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ zo 14. marca 2012, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. EÚ L 081, 21.3.2012, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj) zmenené smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018 (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36).

31 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2120 z 25. novembra 2015, ktorým sa stanovujú opatrenia týkajúce sa prístupu k otvorenému internetu a maloobchodné poplatky za regulované komunikačné služby v rámci Únie a ktorým sa mení smernica 2002/22/ES a nariadenie (EÚ) č. 531/2012 (Ú. v. EÚ L 310, 26.11.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2120/oj).

a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES[32] mali zlúčiť do jedného predpisu, aktu o digitálnych sieťach.

(5) Komisia vo svojej bielej knihe z roku 2024 s názvom Ako splniť potreby digitálnej infraštruktúry v Európe?[33] uviedla, že odvetvie pripojiteľnosti prechádza významnými technologickými zmenami, pričom digitálne infraštruktúry začínajú byť založené na cloude a na umelej inteligencii a ekosystém pripojiteľnosti sa rozširuje s cieľom poskytovať nové inovatívne služby. Preto je potrebné zohľadniť vývoj od elektronických komunikačných sietí k „digitálnym sieťam“.

(6) Toto nariadenie sa nevzťahuje na obsah poskytovaný prostredníctvom elektronických komunikačných sietí využívajúcich elektronické komunikačné služby, ako napríklad vysielanie obsahu, finančné služby a niektoré služby informačnej spoločnosti, a nie sú ním dotknuté opatrenia prijaté na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni vzhľadom na takéto služby v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom s cieľom podporiť kultúrnu a jazykovú rôznorodosť a zaistiť ochranu plurality médií. Na obsah televízneho programu sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ[34]. Cieľom regulácie audiovizuálnej politiky a obsahu je dosiahnuť ciele všeobecného záujmu ako je sloboda prejavu, pluralita médií, nestrannosť, kultúrna a jazyková rozmanitosť, sociálna inklúzia, ochrana spotrebiteľa a ochrana maloletých. Odčlenenie regulácie elektronických komunikácií od regulácie obsahu nemá vplyv na zohľadnenie ich vzájomného prepojenia najmä s cieľom zabezpečenia plurality médií, kultúrnej rozmanitosti a ochrany spotrebiteľa. Príslušné orgány by v rámci svojich právomocí mali prispievať k zabezpečeniu vykonávania politík zameraných na podporu uvedených cieľov.

(7) Toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ[35] na rádiové zariadenia, ale vzťahuje sa na autorádiá, rozhlasové prijímače pre spotrebiteľa a zariadenia digitálnej televízie pre spotrebiteľa. S cieľom poskytnúť záruky pre interoperabilitu medzi koncovými zariadeniami je potrebné regulovať určité aspekty rádiových zariadení vymedzených v smernici 2014/53/EÚ a spotrebiteľských zariadení používaných pre digitálnu televíziu, aby sa uľahčil prístup pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím. Pre národné regulačné orgány a iné príslušné orgány je dôležité podporovať vzájomnú spoluprácu prevádzkovateľov sietí a výrobcov zariadení s cieľom uľahčiť koncovým používateľom so zdravotným postihnutím prístup k elektronickým komunikačným službám. S cieľom zabezpečiť koordinovaný prístup, pokiaľ ide o režim povoľovania rádiových koncových zariadení, by sa malo regulovať aj nevyhradné používanie rádiového frekvenčného spektra na vlastné použitie takýchto rádiových koncových zariadení.

---

32 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

33 COM(2024) 81 final.

34 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

35 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ zo 16. apríla 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania rádiových zariadení na trhu, ktorou sa zrušuje smernica 1999/5/ES (Ú. v. EÚ L 153, 22.5.2014, s. 62), ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj).

(8) Požiadavky týkajúce sa schopností elektronických komunikačných sietí sa neustále zvyšujú. Pokým v minulosti sa dôraz kládol hlavne na zvyšovanie celkovej aj individuálnej dostupnosti širokopásmového pripojenia, v súčasnosti sú čoraz dôležitejšie iné parametre, ako napríklad rýchlosť prenosu dát v zostupnom (downlink) i vo vzostupnom (uplink) smere, oneskorenie, dostupnosť a spoľahlivosť. Súčasná odpoveď na túto požiadavku je priviesť optické vlákna bližšie ku koncovému používateľovi, pričom budúce „gigabitové siete“ si budú vyžadovať výkonnostné parametre rovnocenné s tými, ktoré môže poskytnúť sieť založená na prvkoch optických vlákien aspoň po koncový bod siete. V prípade bezdrôtového pripojenia to zodpovedá výkonnosti siete podobnej tej, ktorú možno dosiahnuť na základe inštalácie optických vlákien až po základňovú stanicu považovanú za koncový bod siete. Takéto gigabitové siete, pevné aj mobilné, sú schopné poskytovať prenosové rýchlosti aspoň jeden gigabit za sekundu v zostupnom (downlink) i vo vzostupnom (uplink) smere, ako aj ďalšie pokročilé výkonnostné parametre, ako je nízka latencia a vysoká stabilita. Pojem „gigabitová sieť“ nahrádza pojem „vysokokapacitná sieť“ s aktualizovanými výkonnostnými charakteristikami zodpovedajúcimi technologickému a trhovému vývoju. V dôsledku toho sa na základe tohto nariadenia akýkoľvek odkaz na „vysokokapacitná sieť“ v zmysle článku 2 ods. 2 smernice (EÚ) 2018/1972 vykladá ako „gigabitová sieť“ v zmysle tohto nariadenia.

(9) Na niektoré elektronické komunikačné služby podľa tohto nariadenia by sa mohlo vzťahovať aj vymedzenie pojmu „služby informačnej spoločnosti“ stanovené v článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535[36]. Ustanovenia uvedenej smernice, ktoré upravujú služby informačnej spoločnosti, sa uplatňujú na tieto elektronické komunikačné služby, pokiaľ toto nariadenie alebo iné právne akty Únie neobsahujú špecifickejšie ustanovenia uplatniteľné na elektronické komunikačné služby. Na elektronické komunikačné služby, ako sú hlasové telefónne služby, služby odosielania a prijímania správ a elektronická pošta, sa však toto nariadenie vzťahuje. Ten istý podnik, napríklad poskytovateľ internetovej služby, môže zároveň ponúkať elektronické komunikačné služby, ako prístup k internetu, a služby, na ktoré sa toto nariadenie nevzťahuje, ako je napríklad poskytovanie webového a s komunikáciou nesúvisiaceho obsahu.

(10) Ten istý podnik, napríklad káblový prevádzkovateľ, môže zároveň ponúkať elektronické komunikačné služby, ako napríklad prenos televíznych signálov, aj služby nezahrnuté do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, ako napríklad komercializácia ponuky obsahových služieb rozhlasového alebo televízneho vysielania, a preto sa takémuto podniku môžu uložiť dodatočné povinnosti vo vzťahu k jeho činnosti ako poskytovateľa alebo distributéra obsahu v súlade s inými ustanoveniami, ako sú ustanovenia tohto nariadenia, bez toho, aby boli dotknuté podmienky stanovené v prílohe k tomuto nariadeniu.

(11) Aby služba patrila do rozsahu vymedzenia pojmu elektronických komunikačných služieb, musí byť zvyčajne poskytovaná za odplatu. Hoci sa plne uznáva, že ochrana osobných údajov je základným právom, a preto osobné údaje nemožno považovať za tovar, prístup k osobným údajom, ich používanie alebo iné spracúvanie v súvislosti s poskytovaním elektronických komunikačných služieb by sa malo posudzovať

[36] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1535/oj).

rovnako ako odmeňovanie, ak poskytovateľ služby požaduje a koncový používateľ vedome priamo alebo nepriamo poskytovateľovi poskytuje osobné údaje v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679[37]. To zahŕňa situácie, v ktorých koncový používateľ povolí prístup k informáciám bez toho, aby ich aktívne poskytoval, a to k informáciám ako sú osobné údaje vrátane IP adresy, alebo ďalšie automaticky generované informácie, ako sú informácie zhromaždené a prenášané prostredníctvom cookie alebo podobných technológií. Spracúvanie osobných údajov by malo byť v každom prípade v súlade s právom Únie o ochrane údajov. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) týkajúcej sa článku 57 ZFEÚ[38] ide o odplatu v zmysle ZFEÚ, aj ak poskytovateľovi služby platí tretia strana a nie prijímateľ služby. Pojem odmeny by preto mal zahŕňať aj situácie, v ktorých je koncový používateľ vystavený reklame.

(12) Interpersonálne komunikačné služby sú služby, ktoré umožňujú interpersonálnu a interaktívnu výmenu informácií, a patria medzi ne služby ako tradičné volania medzi dvomi jednotlivcami, ale aj všetky typy emailov, služieb odosielania a prijímania správ alebo skupinových chatov. Interpersonálne komunikačné služby sa vzťahujú len na komunikáciu medzi určitým, teda nie potenciálne neobmedzeným, počtom fyzických osôb, ktorý je vymedzený odosielateľom komunikácie. Na komunikáciu zahŕňajúcu právnické osoby by sa malo vzťahovať vymedzenie pojmu v prípade, keď fyzické osoby konajú v mene tých právnických osôb, alebo sú zapojené aspoň na jednej strane komunikácie. Interaktívna komunikácia znamená, že daná služba umožňuje prijímateľovi informácie odpovedať. Služby, ktoré tieto podmienky nespĺňajú, ako napríklad lineárne vysielanie, video na požiadanie, webové sídla, sociálne siete, blogy alebo výmena informácií medzi strojmi, by nemali byť považované za interpersonálne komunikačné služby. Za výnimočných okolností by sa služba nemala považovať za interpersonálnu komunikačnú službu, ak je interpersonálny a interaktívny komunikačný prostriedok vedľajšou a čisto doplnkovou zložkou inej služby a z objektívnych technických dôvodov nemôže byť použitá bez danej hlavnej služby, pričom jej začlenenie do tejto služby nie je prostriedkom na obídenie uplatňovania pravidiel, ktoré sa vzťahujú na elektronické komunikačné služby. Ako prvky výnimky z vymedzenia pojmu by sa termíny „vedľajšia“ a „čisto doplnková“ mali vykladať reštriktívne a z objektívnej perspektívy koncového používateľa. Funkciu interpersonálnej komunikácie by bolo možné považovať za vedľajšiu, ak je jej objektívna užitočnosť pre koncového používateľa veľmi obmedzená a ak ju koncoví používatelia v skutočnosti zriedkavo používajú. Príkladom funkcie, ktorá by sa mohla považovať za takú, na ktorú sa nevzťahuje vymedzenie pojmu interpersonálnych komunikačných služieb, môže byť v zásade komunikačný kanál v rámci online hier, ktorý závisí od vlastností komunikačného zariadenia služby.

(13) Interpersonálne komunikačné služby využívajúce čísla z národných a medzinárodných číslovacích plánov sú spojené s verejne pridelenými zdrojmi číslovania. Tieto interpersonálne komunikačné služby založené na číslovaní sa skladajú zo služieb, ku ktorým sú čísla koncových používateľov pridelené s cieľom zabezpečiť prepojiteľnosť medzi koncovými bodmi, a služieb umožňujúcich koncovým používateľom

---

37 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

38 Rozsudok Súdneho dvora z 26. apríla 1988, Bond van Adverteerders a ďalší/Holandsko, C-352/85, ECLI: EU:C:1988:196.

kontaktovať osoby, ktorým sa takéto čísla pridelili. Samotné využívanie čísla ako identifikátora by nemalo byť považované za rovnocenné s použitím čísla na účely spojenia s verejne pridelenými číslami, a preto by sa samo osebe nemalo považovať za dostatočné na to, aby sa služba kvalifikovala ako interpersonálna komunikačná služba založená na číslovaní. Interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania by mali podliehať povinnostiam, len ak si verejné záujmy vyžadujú, aby sa osobitné regulačné povinnosti uplatňovali na všetky typy interpersonálnych komunikačných služieb bez ohľadu na to, či na poskytovanie svojej služby využívajú čísla. Je oprávnené zaobchádzať s interpersonálnymi komunikačnými službami založenými na číslovaní odlišne, keďže sú súčasťou verejne zabezpečeného interoperabilného ekosystému, a teda ho tiež využívajú.

(14) Koncový bod siete predstavuje na účely regulácie hranicu medzi regulačným rámcom pre elektronické komunikačné siete a služby a reguláciou koncového telekomunikačného zariadenia. Za určenie miesta koncového bodu siete je zodpovedný národný regulačný orgán.

(15) Pojem prepojenia by sa mal chápať predovšetkým ako technické prepojenie medzi sieťami bez ohľadu na to, či ide o verejné elektronické komunikačné siete alebo súkromné siete vrátane sietí, ktoré vlastnia alebo prevádzkujú poskytovatelia obsahu a aplikácií vrátane infraštruktúr na poskytovanie obsahu. Technologický a obchodný vývoj viedol k väčšiemu nasadeniu vyrovnávacích pamätí, uzlov na doručovanie obsahu a iných techník, ktorými sa zlepšuje výmena prevádzkových dát a optimalizuje výkonnosť medzi koncovými bodmi, čo vedie k užšej technickej spolupráci a častejšiemu prepojeniu medzi verejnými a súkromnými sieťami.

(16) Ciele nového regulačného rámca by sa tiež mali aktualizovať, aby sa nimi riešili výzvy v tomto odvetví a zabezpečilo sa, že sa bude môcť prispôsobiť budúcemu vývoju. S technologickou transformáciou elektronických komunikačných sietí smerom k digitálnym sieťam integrujúcim riešenia založené na cloude a umelej inteligencii sa ekosystém pripojiteľnosti rozširuje. Týmto nariadením by sa preto mala podporiť konkurencieschopnosť odvetvia a schopnosť zvládnuť túto transformáciu. Mali by sa ním podporovať inovácie a účinná spolupráca medzi širokou škálou aktérov v rozšírenom ekosystéme pripojiteľnosti.

(17) S cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť a odolnosť odvetvia by sa týmto nariadením mal uľahčiť rozvoj jednotného trhu v oblasti telekomunikácií zavedením zjednodušených a ďalej harmonizovaných opatrení, uľahčením rozširovania v Únii, podporou a stimulovaním inovácií a investícií do moderných, odolných a udržateľných sietí a služieb. To by malo zahŕňať uľahčenie cezhraničného poskytovania elektronických komunikačných sietí a služieb vrátane celoeurópskych služieb satelitnej komunikácie, ako aj rozvoj transeurópskych digitálnych sietí.

(18) Posilnenie odolnosti digitálnej infraštruktúry a služieb Únie má zásadný význam vzhľadom na zvýšenie pripravenosti na prírodné katastrofy, hrozby a krízy spôsobené človekom, ako aj na rušenie sietí a rádiových signálov. Na tento účel by sa týmto nariadením mala posilniť strategická autonómia Únie, zabezpečiť odolná digitálna infraštruktúra a služby a pripravenosť na nepredvídané udalosti, ako sú fyzické, kybernetické a hybridné útoky a prírodné katastrofy, mali by sa sprístupniť zmierňujúce opatrenia, zlepšiť odolnosť, najmä redundancia kritických segmentov siete na základe koherentnej integrácie pozemných a nepozemných sietí, a mali by sa zabezpečiť potrebné sieťové kapacity pre spoločnosť, aby mohla reagovať na krízy.

(19) Keďže na úrovni infraštruktúry stále existujú úzke miesta a prekážky vstupu na trh, a to aj v dôsledku prechodu na optické siete, je potrebné zabezpečiť udržateľnú hospodársku súťaž prostredníctvom zavedenia zjednodušeného regulačného rámca pre prístup, ktorým by sa riešilo zlyhanie trhu, aby koncoví používatelia mohli naďalej profitovať z väčšieho výberu moderných, cenovo dostupných a kvalitných služieb.

(20) V budúcnosti bude potrebné redukovať predpisy *ex ante* špecifické pre daný sektor počas toho, ako sa bude rozvíjať hospodárska súťaž na príslušných trhoch, a v konečnom dôsledku zabezpečiť, aby sa elektronické komunikácie spravovali výhradne právom hospodárskej súťaže. To bolo cieľom od prijatia prvého regulačného rámca pre elektronické komunikačné siete a služby v roku 2009. Súčasný rámec však viedol k vzniku rozdielov medzi jednotlivými štátmi a nepodarilo sa ním dobudovať jednotný trh, a preto je potrebná väčšia konzistentnosť regulačných povinností *ex ante*. Vzhľadom na to, že na trhoch v oblasti elektronických komunikácií sa v posledných rokoch zaznamenala vysoká dynamika hospodárskej súťaže, je dôležité, aby sa regulačné povinnosti *ex ante* ukladali len v prípade zlyhania trhu na príslušných trhoch bez toho, aby bolo dotknuté právo hospodárskej súťaže.

(21) Je takisto potrebné poskytnúť vhodné stimuly na investície do gigabitových sietí (vrátane pokročilých technológií 5G, 6G, optických vlákien, podmorských komunikačných káblov, chrbticových sietí), ktorými sa podporí inovácia internetových služieb s bohatým obsahom a posilní celková konkurencieschopnosť Únie. Preto je nevyhnutné podporovať efektívne investovanie do rozvoja týchto sietí a riešení a podporovať širokú dostupnosť a využívanie gigabitových sietí a elektronických komunikačných služieb, a to aj včasným prechodom na plne optické prostredie v celej Únii.

(22) Pre členské štáty, národné regulačné orgány a iné príslušné orgány a zainteresované strany sa cieľ pripojiteľnosti premieta na jednej strane do snahy o siete s najvyššou kapacitou a služby hospodársky udržateľné v danej oblasti, a na strane druhej do snahy o presadzovanie územnej súdržnosti, a to v zmysle konvergencie kapacity dostupnej v rozličných oblastiach.

(23) V záujme úzkeho zosúladenia rámca elektronickej komunikácie s cieľmi Únie týkajúcimi sa jej prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo je potrebné podporovať udržateľné siete a služby podporou atraktívnych investičných podmienok pre energeticky účinné a nízkouhlíkové siete a riešenia. Tento cieľ by sa mal zosúladiť najmä s podporou pripojiteľnosti umožňujúcej energetickú účinnosť a uhlíkovú neutralitu v iných priemyselných odvetviach a investíciami do energeticky účinnej infraštruktúry pripojiteľnosti v súlade s aktualizovaným taxonomickým rámcom a súvisiacim kódexom správania Únie pre udržateľnosť telekomunikačných sietí. Takisto je potrebné podporovať spoluprácu medzi aktérmi zapojenými do poskytovania služieb medzi koncovými bodmi, pokiaľ ide o efektívne riadenie dátovej prevádzky.

(24) Na dosiahnutie týchto cieľov by národné regulačné orgány a iné príslušné orgány mali v prípade potreby koordinovať svoju činnosť s orgánmi iných členských štátov a s Orgánom európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“), Orgánom pre politiku rádiového spektra (ďalej len „RSPB“) a Úradom pre digitálne siete (ďalej len „ODN“).

(25) V nadväznosti na Neversovu výzvu z 9. marca 2022 členské štáty vykonali posúdenie rizík európskych komunikačných infraštruktúr a sietí. Na zmiernenie zistených rizík sa v tomto posúdení navrhlo niekoľko strategických a technických odporúčaní pre

členské štáty, Komisiu a Agentúru Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ďalej len „ENISA“), ktoré sa majú realizovať s podporou orgánu BEREC. V posúdení rizík sa okrem iných strategických odporúčaní navrhuje i) posúdiť odolnosť medzinárodných prepojení; ii) posúdiť kritickosť, odolnosť a redundanciu základnej internetovej infraštruktúry, ako sú podmorské komunikačné káble, a iii) posilniť kapacity Únie a koordinované opatrenia na posilnenie odolnosti komunikačných infraštruktúr. V záujme dosiahnutia účinnej pripravenosti a zvýšenia odolnosti by sa mala posilniť spolupráca medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a orgánmi na úrovni Únie, a to aj prostredníctvom spoločných usmernení a včasnej výmeny informácií.

(26) Elektronické komunikačné siete a služby tvoria rozhodujúcu oporu spoločnosti a hospodárstva Únie. Hoci sa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555[39] zaoberá kybernetickou bezpečnosťou a odolnosťou základných a dôležitých, ako aj kritických subjektov, je potrebné ďalej zvyšovať celkovú odolnosť, pripravenosť a kontinuitu elektronických komunikácií na úrovni Únie, a to aj v situáciách zahŕňajúcich cezhraničné alebo rozsiahle prírodné alebo človekom spôsobené narušenia, krízy alebo vyššiu moc, ktoré môžu mať negatívny vplyv na obyvateľstvo. ODN by mal zohrávať ústrednú koordinačnú úlohu, pokiaľ ide o odolnosť v odvetví elektronických komunikácií, pričom by mal využívať svoje odborné znalosti, dohľad nad trhom a perspektívu celej Únie. ODN by si preto mal s národnými regulačnými orgánmi, Komisiou a inými príslušnými orgánmi a agentúrami Únie vrátane agentúry ENISA, ako aj prípadne s medzinárodnými organizáciami, ako je NATO, vymieňať informácie a koordinovať s nimi, pokiaľ ide o otázky týkajúce sa hodnotenia a monitorovania na úrovni Únie, analýzy a pripravenosti elektronických komunikačných sietí a služieb a ich schopnosti prispievať k celkovej odolnosti spoločnosti a hospodárstva Únie, pričom by sa mali plne rešpektovať úlohy agentúry ENISA, skupiny pre spoluprácu v oblasti sieťovej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „skupina pre spoluprácu v oblasti NIS“) a Európskej siete styčných organizácií pre kybernetické krízy (ďalej len „EU-CyCLONe“) v rámcoch kybernetickej bezpečnosti a civilnej ochrany Únie.

(27) V tejto súvislosti by mal byť ODN poverený zabezpečením jednotného cezhraničného prístupu v súvislosti s elektronickými komunikačnými sieťami a službami. Úloha ODN by mala byť doplnkom k smernici (EÚ) 2022/2555 a nemala by sa tejto smernice dotýkať, pričom by sa mala zameriavať na systémovú pripravenosť, zameniteľné infraštruktúry, kontinuitu transeurópskych sietí a služieb a koordinovanú reakciu na krízy.

(28) V Únii je v prípade prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci, ktoré môžu mať negatívny vplyv na obyvateľstvo, rozhodujúca dostupnosť a špecifické schopnosti elektronických komunikačných sietí a služieb, pretože umožňujú obyvateľstvu prijímať včasné informácie, udržiavať sociálne a ekonomické interakcie a mať prístup k verejným a núdzovým službám a umožňujú vnútroštátnym orgánom komunikovať s obyvateľmi a organizovať záchranné a pomocné práce. Bez toho, aby bola dotknutá smernica (EÚ) 2022/2555, by preto všetci poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí, verejne

[39] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

dostupných elektronických komunikačných služieb a iní poskytovatelia v rámci režimu udeľovania všeobecných povolení mali prijať opatrenia, ktoré prispejú k zabezpečeniu dostupnosti interpersonálnych komunikačných služieb a služieb prístupu k internetu v prípade vzniku takýchto udalostí. Poskytovatelia elektronických komunikačných sietí, ktoré sa úplne alebo prevažne používajú na poskytovanie elektronických komunikačných služieb alebo služieb informačnej spoločnosti dostupných verejnosti, ako sú podmorské komunikačné káble, by mohli v takýchto kritických situáciách zabezpečiť redundanciu. Pokiaľ je to technicky možné a slúži to verejnému záujmu, mali by spolupracovať a prispievať k dostupnosti interpersonálnych komunikačných služieb a služieb prístupu k internetu, ak sú verejne dostupné elektronické komunikačné siete a služby kriticky narušené v dôsledku uvedených udalostí veľkého rozsahu.

(29) Koncoví používatelia by mali mať možnosť požiadať príslušné orgány o pomoc alebo asistenciu prostredníctvom tiesňovej komunikácie a dostávať informácie od príslušných orgánov spôsobom, ktorý môžu vnímať a ktorému rozumejú, prostredníctvom varovaní verejnosti v prípade rozsiahlych udalostí, ktoré môžu mať negatívny vplyv na obyvateľstvo, ako sú katastrofické poruchy siete alebo v prípade vyššej moci. Podobne by mala byť plne k dispozícii aj kritická komunikácia, ktorá umožňuje záchranným službám a orgánom verejnej správy zodpovedným za bezpečnosť a ochranu plniť ich úlohy. Poskytovatelia elektronických komunikačných sietí a služieb by preto mali prijať osobitné opatrenia na zabezpečenie neprerušenej elektronickej komunikácie vrátane internetovej prevádzky v rozsahu potrebnom na účinné sprostredkovanie tiesňovej komunikácie a varovaní verejnosti od všetkých dotknutých koncových používateľov alebo obyvateľstva a pre všetkých dotknutých používateľov alebo obyvateľstvo. Kritická komunikácia, ktorá sa bežne vykonáva v rámci vyhradenej siete vnútroštátnych orgánov, sa môže realizovať ako špecializovaná služba podporovaná novými technológiami, ako je napríklad network slicing, ktorá by mala využívať dostatočnú kapacitu siete na zabezpečenie kvality služieb v krízových situáciách. Ak je to potrebné na zabezpečenie kvality takýchto služieb, mala by sa uprednostniť súvisiaca prevádzka a mala by sa zabezpečiť redundancia pre nepretržitú dostupnosť kritickej komunikácie. Národné systémy stredísk tiesňového volania a systémy varovania obyvateľstva by mali byť navrhnuté tak, aby boli redundantné a odolné v prípade udalostí veľkého rozsahu, ktoré môžu mať negatívny vplyv na obyvateľstvo.

(30) Pred zavedením významných zmien v sieťach používaných na poskytovanie prístupu k záchranným službám by poskytovatelia interpersonálnych komunikačných služieb a strediská tiesňového volania mali podniknúť všetky potrebné kroky vrátane testovania a validácie riešení s cieľom zabezpečiť nepretržitú dostupnosť a prístupnosť tiesňovej komunikácie a informácií o polohe volajúceho pre koncových používateľov a zabezpečiť nepretržitú možnosť zasielať koncovým používateľom verejné varovania. Poskytovatelia elektronických komunikačných sietí a služieb by mali príslušným orgánom členského štátu predložiť plán, v ktorom bude uvedený proces migrácie a ktorý bude obsahovať dostatočné informácie na posúdenie rizika, ktoré predstavuje pre dostupnosť tiesňových komunikačných služieb a potenciálne dotknutých koncových používateľov. Takýto plán by sa mal poskytnúť s cieľom včas informovať používateľov elektronických komunikačných služieb, ktorí využívajú súčasnú technológiu, a umožniť im pripraviť sa na nové technológie alebo sa im prispôsobiť a zabrániť ukončeniu poskytovania elektronických komunikačných služieb na zariadeniach, ktoré používajú.

(31) V rámci dlhodobých opatrení na zvýšenie odolnosti by sa rozvoj odolnej integrovanej pripojiteľnosti mal okrem iného zameriavať na pripravenosť na prijatie najmodernejších technológií, ako sú napríklad vznikajúce kvantové komunikačné technológie, aby sa zabezpečila nová generácia bezpečnej komunikácie najmä v kritických segmentoch siete. V tejto súvislosti je potrebný prechod na postkvantovú kryptografiu. Okrem toho by dôležitú úlohu mohla zohrávať kvantová komunikácia podporovaná optickými komunikačnými sieťami. Európska kvantová komunikačná infraštruktúra (ďalej len „EuroQCI“), ktorá sa má stať neoddeliteľnou súčasťou nového vesmírneho komunikačného systému Únie (Satelitná infraštruktúra pre odolnosť, prepojenosť a bezpečnosť – IRIS^2), by mohla byť hnacou silou novej generácie bezpečnej komunikácie v prospech verejnej správy a podnikov v celej Únii. Bezpečnosť citlivých údajov a kritickej infraštruktúry by sa preto mala posilniť zabezpečením včasného prechodu na postkvantovú kryptografiu, a to postupnou integráciou systémov založených na kvantovej technológii do existujúcej komunikačnej infraštruktúry a rozvojom odolného kvantového komunikačného ekosystému a priemyslu v Únii.

(32) S cieľom zabezpečiť účinnú pripravenosť elektronických komunikačných sietí a digitálnej infraštruktúry, ako aj nepretržité poskytovanie elektronických komunikačných služieb, a to aj v situáciách prírodných alebo človekom spôsobených katastrof, kríz alebo v prípadoch vyššej moci, a využívať odolné vnútroštátne a cezhraničné prepojenia, by sa mala posilniť úloha BEREC na úrovni Únie v oblasti pripravenosti a krízového riadenia. V tejto súvislosti by mal BEREC doplniť úsilie na úrovni Únie o zabezpečenie vysokej úrovne pripravenosti a odolnosti prijatím správy s názvom Plán pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry (ďalej len „plán“), ktorú vypracuje ODN. Plán by mal pozostávať z komplexného hodnotenia, operatívnych odporúčaní a postupov krízového riadenia. Vďaka nim by sa mal zabezpečiť konzistentný prístup k odolnosti v celej Únii, a to aj k mechanizmom financovania, ktorými sa zabezpečí redundancia a zvýši sa pripravenosť na krízu na úrovni Únie.

(33) Vzor orgánu BEREC na zber údajov o odolnosti elektronických komunikačných sietí a služieb, ktorým by sa malo podporiť vypracovanie plánu, by mal zahŕňať informácie o kapacite, architektúre, možnostiach a využívaní segmentov siete, ktoré sa považujú za kľúčové pre zabezpečenie celkovej odolnosti a kontinuity služieb na úrovni Únie. To by malo zahŕňať najmä špecifické segmenty siete, ako sú medzinárodné prepojenia, agregačné siete, hlavné a chrbticové siete, podmorské komunikačné káble vrátane ich káblových pozemných staníc, satelitné siete integrované s pozemskými sieťami, ktoré sú schopné poskytovať záložné služby v prípade nedostupnosti niektorej z týchto sietí, siete na sprístupňovanie obsahu alebo siete spájajúce veľké dátové centrá. Ak sa informácie, ktoré sú utajované v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom, musia vymieňať, oznamovať alebo inak zdieľať podľa tohto nariadenia, mali by sa uplatňovať pravidlá zaobchádzania s utajovanými skutočnosťami. V prípade potreby by sa malo umožniť paralelné zdieľanie neutajovaných súhrnov umožňujúcich operatívnu koordináciu.

(34) Okrem toho by mal ODN na úrovni Únie prispievať k monitorovaniu, analýze a syntéze informácií o architektúre, kapacite, technických možnostiach a odolnosti elektronických komunikačných sietí a podporovať koordinačné úsilie zamerané na zabezpečenie dostupnosti a väčších schopností elektronických komunikačných sietí a služieb počas prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci, pričom by sa mali plne rešpektovať vnútroštátne rámce koordinácie reakcie na krízy. Mohlo by to zahŕňať napríklad identifikáciu oblastí, v ktorých je

potrebná redundancia, poskytovanie vstupov pre strategické politické a investičné rozhodnutia na podporu redundancie, najmä v prípade transeurópskych digitálnych sietí a súvisiacich budúcich programov financovania, ako sú napríklad programy navrhované ako súčasť digitálneho okna Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť na základe viacročného finančného rámca. Komplexné posúdenie orgánu BEREC, ktoré vypracuje ODN, by malo obsahovať aj prehľad rezervných kapacít siete, ako aj prehľad existujúcich a vznikajúcich mechanizmov na uprednostňovanie prevádzky vrátane network slicingu a iných riešení riadenia a optimalizácie siete, ktorými sa chráni a zabezpečuje komunikácia. Takéto mechanizmy zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní kontinuity základných komunikačných sietí a služieb v situáciách zvýšeného dopytu, preťaženia siete alebo iných porúch komunikácie, ktoré môžu nastať počas kríz.

(35) Najmä špecializované služby umožnené pokročilými sieťovými funkciami, ako je napríklad network slicing, zohrávajú čoraz dôležitejšiu úlohu pri podpore prípadov použitia so zvýšenými požiadavkami na bezpečnosť, spoľahlivosť a nízku latenciu. Patria sem aplikácie, ako je napríklad prevádzka bezpilotných leteckých systémov vrátane dronov, ktoré si vyžadujú zaručenú úroveň výkonnosti, odolnosti a izolácie od ostatnej prevádzky, aby sa zabezpečilo ich bezpečné fungovanie. Dostupnosť takýchto špecializovaných služieb môže orgánom verejnej správy a súkromným prevádzkovateľom umožniť účinnejšie zavádzanie aplikácií súvisiacich s bezpečnosťou a kritických pre bezpečnosť a zároveň podporiť inovácie a efektívne využívanie sieťových zdrojov v súlade s cieľmi Únie v oblasti bezpečnosti, vedúceho postavenia v oblasti technológií a rozvoja pokročilých digitálnych služieb. Elektronické komunikačné siete by sa mali využívať na zlepšenie detekcie dronov a iných lietajúcich prostriedkov bez ohľadu na to, či sú pripojené k sieti alebo nie. Najmä bunkové snímanie by sa malo postupne rozvíjať a zavádzať vo veľkom meradle ako prekryvný a doplnkový detekčný systém na civilné a vojenské použitia vrátane detekcie, sledovania a lokalizácie vzdušných hrozieb, ako aj detekcie rušenia.

(36) Odolnosť Únie čoraz viac závisí od pripojiteľnosti odolnej voči budúcim zmenám a zníženia strategických závislostí. To si vyžaduje prístup orientovaný na budúcnosť, ktorým sa posilňuje schopnosť vzájomného prepojenia a súvislej prevádzky pozemských a nepozemských (satelitných) sietí, a to aj v krízových situáciách. Odolnosť možno zvýšiť prostredníctvom integrovaných, viacvrstvových sieťových architektúr, ktoré spájajú pozemské siete s nepozemskými sieťami, a sú podporované virtualizáciou, redundanciou a automatizovaným riadením siete. Vďaka takejto integrácii možno zachovať základnú komunikáciu v prípade poškodenia alebo preťaženia pozemskej infraštruktúry a posilniť celkovú kontinuitu služby. V tejto súvislosti by sa ODN mal podieľať na monitorovaní trhu a technologického vývoja, identifikovať úzke miesta v oblasti interoperability a zavádzania (a to aj medzi pozemskými a nepozemskými systémami a novými technológiami) a poskytovať odporúčania na podporu koherentného prístupu k odolnej pripojiteľnosti na úrovni Únie.

(37) ODN by mal byť v prípade potreby a v spolupráci s relevantnými subjektmi a príslušnými orgánmi schopný analyzovať prostredie hrozieb, ktorým sú elektronické komunikačné siete a služby Únie čoraz viac vystavené. Okrem iného sem patria prípady škodlivého rušenia rádiového spektra. Takýchto incidentov v posledných rokoch pribúda v kontexte zvýšeného geopolitického napätia, pričom môžu ovplyvniť dostupnosť a kvalitu služieb, často s cezhraničnými dôsledkami. V tejto súvislosti by mal ODN analyzovať takéto trendy a podporovať príslušné orgány vydávaním

operatívnych odporúčaní. Táto úloha by mala byť doplnkom k vnútroštátnym povinnostiam a mala by prispievať ku koordinovanej reakcii na úrovni Únie.

(38) S cieľom doplniť konzistentnú a koordinovanú regulačnú reakciu na úrovni Únie na zvýšenie pripravenosti na krízy by mal BEREC prijať postupy krízového riadenia, v ktorých sa stanovia spoločné postupy a koordinačné opatrenia pre národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, a to aj v oblasti krízového riadenia a civilnej ochrany v prípade prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci. Tieto postupy by mali byť zosúladené s existujúcimi rámcami Únie a vnútroštátnymi rámcami krízového riadenia a mali by sa nimi podporovať súdržné opatrenia, a to aj prostredníctvom výmeny informácií s príslušnými systémami koordinácie reakcie na krízy a civilnej ochrany na úrovni Únie a prostredníctvom mechanizmov kybernetickej reakcie, ak ide o kybernetickobezpečnostné incidenty. Plán by mal zahŕňať aj aspekty týkajúce sa situačnej informovanosti o závažných narušeniach, ktoré ovplyvňujú tiesňovú komunikáciu, kritickú komunikáciu a zasielanie verejných varovaní v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z príslušných právnych predpisov Únie.

(39) Podľa smernice (EÚ) 2018/1972 môžu členské štáty podriadiť právo poskytovateľov verejných elektronických komunikačných sietí a služieb len pomerne flexibilnému režimu udeľovania všeobecných povolení. Cieľom je stimulovať rozvoj nových sietí a služieb a zároveň umožniť poskytovateľom služieb a spotrebiteľom využívať úspory z rozsahu vnútorného trhu. Týmto nariadením sa podporuje tento cieľ a zachováva sa sloboda poskytovať elektronické komunikačné siete a služby na základe všeobecného povolenia v Únii.

(40) V súčasnosti platný systém udeľovania všeobecných povolení je založený na harmonizovanom, ale maximálnom zozname podmienok, ktorým sa zachovala flexibilita členských štátov pri rozhodovaní o tom, ktoré podmienky udelenia všeobecného povolenia sa majú pripojiť k všeobecnému povoleniu na ich území a ako ich ďalej špecifikovať na vnútroštátnej úrovni, ako aj možnosť požadovať od poskytovateľov, aby národnému regulačnému orgánu alebo iným príslušným orgánom predložili oznámenie o svojom zámere začať poskytovať služby. Oznámenie malo mať charakter vyhlásenia a nevyžadovalo sa žiadne výslovné rozhodnutie alebo administratívny akt národného regulačného orgánu.

(41) Z hodnotenia smernice (EÚ) 2018/1972 však vyplynulo, že neexistencia jednotného a koordinovaného všeobecného povolenia, ktoré sa vo veľkej miere vypracovalo a vykonáva na vnútroštátnej úrovni, a neexistencia jednotného a koherentného prístupu k uplatniteľným podmienkam, ako aj k postupom oznamovania napriek harmonizovanému a nepovinnému vzoru orgánu BEREC viedli k regulačnej roztrieštenosti a k zväčšeniu prekážok pre prevádzkovateľov pri cezhraničnom rozširovaní a pôsobení.

(42) Na prekonanie výziev, ktoré prináša smernica (EÚ) 2018/1972, a umožnenie poskytovateľom plne využívať výhody vnútorného trhu elektronických komunikácií je potrebné zaviesť moderný režim všeobecných povolení, ktorý sa bude vzťahovať na všetky typy elektronických komunikačných sietí zapojených do poskytovania verejne dostupných digitálnych služieb a s určitými výnimkami aj na verejne dostupné elektronické komunikačné služby.

(43) Vo vzťahu k poskytovateľom elektronických komunikačných sietí by sa systém všeobecných povolení nemal uplatňovať na určité typy sietí, ktorých hlavným účelom nie je podpora poskytovania verejne dostupných elektronických komunikačných alebo

digitálnych služieb. Príkladom sú siete používané najmä na súkromnú, internú alebo uzavretú komunikáciu vopred určených skupín používateľov vrátane sietí používaných len na interné prepojenia medzi zariadeniami komunikačnej infraštruktúry, ktoré nie sú určené najmä na verejne dostupné digitálne služby. V súvislosti s poskytovaním elektronických komunikačných služieb by interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania mali zostať vylúčené z rozsahu všeobecného povolenia. Na rozdiel od ostatných kategórií elektronických komunikačných sietí a služieb interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania nevyužívajú verejné zdroje číslovania ani nie sú súčasťou verejne zabezpečeného interoperabilného ekosystému. Preto je vhodné, aby tieto druhy služieb nepodliehali režimu všeobecných povolení. Na poskytovateľov interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania sa však môžu vzťahovať určité povinnosti podľa tohto nariadenia.

(44) Režim všeobecných povolení by mal podliehať dodržiavaniu kratšieho a aktualizovaného zoznamu plne harmonizovaných podmienok platných vo všetkých členských štátoch, ako aj niektorých ďalších podmienok, ktoré vyplývajú z iných právnych predpisov Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ale ktoré ešte nie sú plne harmonizované, ako sú pravidlá prístupu orgánov činných v trestnom konaní a justičných orgánov k údajom vrátane zákonného odpočúvania a uchovávania údajov a požiadavky na bezpečnosť dodávateľského reťazca IKT v súlade s pravidlami kybernetickej bezpečnosti vrátane aktu o kybernetickej bezpečnosti, ktorým sa má nahradiť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881[40].

(45) Okrem toho by poskytovatelia, na ktorých sa vzťahuje všeobecné povolenie, mali predložiť oznámenie národnému regulačnému orgánu členského štátu, v ktorom majú v úmysle začať poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby, alebo v ktorom sa takéto siete alebo služby už poskytujú. Mali by mať tiež možnosť predložiť len jedno oznámenie jednému členskému štátu v prípade, že majú v úmysle poskytovať siete alebo služby v jednom alebo viacerých členských štátoch v rámci režimu jednorazového povolenia. Satelitné systémy by nemali byť predmetom jednorazového povolenia, ale mali by podliehať osobitnému postupu na úrovni Únie.

(46) Na oznámenie by sa mal použiť povinný vzor, ktorý poskytuje orgán BEREC. Mal by pozostávať z vyhlásenia fyzickej alebo právnickej osoby národnému regulačnému orgánu o zámere začať poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby a z predloženia obmedzených informácií bližšie špecifikovaných v príslušnom vzore orgánu BEREC vrátane identifikačných, kontaktných a obchodných údajov, informácií o sieťach alebo službách, ktoré sa plánujú poskytovať, a ich zemepisnej oblasti dostupnosti, ako aj predpokladaného dátumu začatia činnosti.

(47) Národné regulačné orgány by nemali uplatňovať dodatočné alebo samostatné požiadavky na oznamovanie. V tejto súvislosti by národné regulačné orgány ako súčasť všeobecného povolenia nemali vyžadovať žiadne ďalšie dokumenty, ktoré nie sú uvedené vo vzore oznámenia orgánu BEREC. Požiadavky na oznamovanie a aktualizácie týchto požiadaviek by sa mali obmedziť na minimum.

---

[40] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 526/2013 (akt o kybernetickej bezpečnosti) (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

(48) S cieľom podporiť poskytovanie cezhraničných sietí a služieb by poskytovatelia mali mať možnosť predložiť oznámenie v ktoromkoľvek úradnom jazyku Únie alebo aspoň v angličtine.

(49) S cieľom prispieť k cieľom Únie v oblasti digitalizácie by všetky národné regulačné orgány mali prijímať oznámenia online, napríklad prostredníctvom vstupného bodu na webovom sídle príslušného orgánu, a ak je to nariadené, prostredníctvom harmonizovaných digitálnych riešení, ako sú peňaženky podnikateľa, a nemali by od poskytovateľov vyžadovať, aby používali digitálne certifikáty obmedzené na vnútroštátne územie, ktoré nie sú vzájomne uznávané v iných členských štátoch a ktoré nie sú v súlade s minimálnymi požiadavkami stanovenými v rozhodnutí Komisie 2011/130/EÚ[41] na cezhraničné spracovanie dokumentov podpísaných elektronicky príslušnými orgánmi. Z rovnakého dôvodu by sa od poskytovateľov nemalo vyžadovať, aby mali vnútroštátnych zástupcov na komunikáciu s vnútroštátnymi orgánmi. Pri výmene informácií alebo dokumentov elektronickými prostriedkami by orgány verejnej správy mali spĺňať požiadavky stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/903[42].

(50) Príslušné orgány by žiadnym spôsobom nemali brániť poskytovaniu elektronických komunikačných sietí alebo služieb, a to ani z dôvodu neúplnosti oznámenia. Oznámenie o začatí činnosti by nemalo poskytovateľom elektronických komunikačných sietí alebo služieb spôsobiť administratívne náklady.

(51) V záujme podpory účinnej cezhraničnej koordinácie by mal ODN viesť centrálnu databázu všetkých oznámení. Príslušné orgány by mali ODN zasielať len úplné oznámenia.

(52) V nadväznosti na oznámenie by mali národné regulačné orgány elektronicky potvrdiť poskytovateľovi začiatok poskytovania sietí alebo služieb s opisom podmienok, práv a povinností platných v členskom štáte alebo členských štátoch, v ktorých má poskytovateľ v úmysle poskytovať siete alebo služby. Ak poskytovateľ oznámil svoj zámer poskytovať siete alebo služby len na území jedného členského štátu, mal by dodržiavať harmonizované podmienky všeobecného povolenia a, pokiaľ ide o akékoľvek špecifiká, podmienky platné v jurisdikcii daného členského štátu.

(53) Potvrdenie, že poskytovatelia môžu začať vykonávať svoju činnosť, by malo obsahovať informácie o právach a povinnostiach podnikov na základe všeobecného povolenia. Poskytovatelia môžu takéto potvrdenie potrebovať napríklad na to, aby mohli požiadať o práva na využívanie rádiového frekvenčného spektra alebo zdrojov číslovania, získať prístup alebo prepojenie a práva na inštaláciu zariadení vrátane práv vstupu, najmä na uľahčenie rokovaní s inými regionálnymi alebo miestnymi úrovňami verejnej správy alebo s poskytovateľmi služieb v iných členských štátoch. Ak o to poskytovateľ požiada, malo by byť možné poskytnúť potvrdenie aj vo forme vyhlásenia. Takéto vyhlásenia by samy o sebe nemali predstavovať nárok na práva a od vyhlásenia by ani nemali závisieť akékoľvek práva podľa všeobecného povolenia,

---

41 Rozhodnutie Komisie 2011/130/EÚ z 25. februára 2011, ktorým sa ustanovujú minimálne požiadavky na cezhraničné spracovanie dokumentov elektronicky podpísaných príslušnými orgánmi v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 80, 19.3.2014, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/130(1)/oj).

42 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/903 z 13. marca 2024, ktorým sa stanovujú opatrenia na zabezpečenie vysokej úrovne interoperability verejného sektora v celej Únii (akt o interoperabilnej Európe) (Ú. v. EÚ L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

práva na využívanie alebo uplatňovanie takýchto práv. Vyhlásenie by malo slúžiť ako potvrdenie alebo dôkaz pre iné vnútroštátne alebo regionálne orgány, že poskytovateľ má povolenie podľa tohto nariadenia.

(54) Pri udeľovaní práv na využívanie rádiového frekvenčného spektra, zdrojov číslovania alebo práv na inštaláciu zariadení by mali národné regulačné orgány informovať podniky, ktorým takéto práva udeľujú, o príslušných podmienkach využívania rádiového frekvenčného spektra v individuálnych právach na využívanie alebo v potvrdení pre prevádzku na základe všeobecného povolenia.

(55) Osobitné povinnosti uložené podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné siete a elektronické komunikačné služby v súlade s právom Únie na základe ich určenia ako podnikov s významným vplyvom na trhu by sa mali uložiť oddelene od všeobecných práv a povinností vyplývajúcich zo všeobecného povolenia.

(56) V prípade elektronických komunikačných sietí neposkytovaných pre verejnosť je primerané, aby sa ukladalo menej podmienok a aby boli menej prísne ako podmienky, ktoré sú opodstatnené pre elektronické komunikačné siete a služby poskytované verejnosti, prípadne aby sa neukladali žiadne podmienky. Sú však naďalej viazané okrem iného povinnosťami súvisiacimi s verejným záujmom, ako je odolnosť siete, pripravenosť, kybernetická bezpečnosť, zákonné zachytávanie a uchovávanie údajov v súlade s týmto nariadením alebo inými platnými právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré sú v súlade s právom Únie. Hoci takéto povinnosti nepodliehajú všeobecnému povoleniu podľa tohto nariadenia, môžu sa uložiť poskytovateľom interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania.

(57) Postupom udeľovania jednorazového povolenia by sa malo uľahčiť poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb v členských štátoch. Postup by sa mal ukončiť potvrdením poskytovateľovi, aby začal poskytovať siete alebo služby. Malo by byť možné vydávať dodatočné vyhlásenia, ale len na žiadosť poskytovateľa a v súlade s usmerneniami BEREC o všeobecných povoleniach. Napríklad v prípade potreby môže poskytovateľ v rámci potvrdenia jednorazového povolenia požiadať prostredníctvom ODN o vyhlásenie, v ktorom sa opisuje, za akých okolností má poskytovateľ elektronických komunikačných sietí alebo služieb na základe všeobecného povolenia právo požiadať o práva na inštaláciu zariadenia, rokovanie o prepojení a získanie prístupu k prepojeniu, aby sa uľahčil výkon týchto práv, napríklad u iných orgánov verejnej správy alebo vo vzťahu k iným podnikom. V takýchto vyhláseniach by sa mohli opisovať kritériá a postup týkajúci sa osobitných povinností jednotlivých podnikov a prostredníctvom ODN by ich mal poskytovať národný regulačný orgán členského štátu, v ktorom sa budú siete alebo služby poskytovať, a to na žiadosť poskytovateľa. V usmerneniach BEREC by sa mali uviesť podrobnosti o možnosti požiadať o takéto vyhlásenie.

(58) Je dôležité zabezpečiť účinnosť režimu jednorazového povolenia. Preto by sa od národných regulačných orgánov alebo iných príslušných orgánov členských štátov malo vyžadovať, aby medzi sebou spolupracovali s cieľom podporovať BEREC a ODN pri vypracúvaní a aktualizácii usmernení a informačných zdrojov o harmonizovanom uplatňovaní podmienok udeľovania všeobecných povolení v členských štátoch. Na tento účel by členské štáty mali určiť národné jednotné kontaktné miesta.

(59) Plný prínos režimu jednorazového povolenia možno dosiahnuť len vtedy, ak sa vnútroštátne špecifiká súvisiace s podmienkami udeľovania všeobecných povolení

obmedzia na minimum. To platí aj pre pravidlá, ktoré nie sú súčasťou DNA, napríklad v oblasti kybernetickej bezpečnosti alebo presadzovania práva. V usmerneniach BEREC by sa preto mali určiť oblasti, v ktorých je potrebné ďalšie zosúladenie vnútroštátnych pravidiel alebo ich vykonávanie. Tieto prvky by mali slúžiť ako základ pre následné opatrenia Komisie, príslušných orgánov Únie alebo iných expertných skupín zaoberajúcich sa týmito pravidlami. Na podporu týchto činností by určené národné jednotné kontaktné miesta mali úzko spolupracovať s ODN a medzi sebou navzájom, pokiaľ ide o podmienky udeľovania všeobecných povolení súvisiace s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi v súlade s právom Únie, ktoré sa vzťahujú na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb, najmä v súvislosti s kybernetickou bezpečnosťou alebo presadzovaním práva.

(60) Určené národné jednotné kontaktné miesta by mali najmä oznámiť ODN všetky osobitosti týkajúce sa vnútroštátneho vykonávania harmonizovaných podmienok udeľovania všeobecných povolení v ich príslušných členských štátoch, ako aj všetky vnútroštátne postupy zavedené na zabezpečenie účinnosti podmienok udeľovania všeobecných povolení. Ak v členskom štáte existujú rôzne orgány zodpovedné za presadzovanie podmienok udeľovania všeobecných povolení, tieto vnútroštátne orgány by mali úzko spolupracovať s určenými jednotnými kontaktnými miestami.

(61) Určené národné jednotné kontaktné miesta by si mali navzájom poskytovať pomoc aj v súvislosti s presadzovaním podmienok udeľovania všeobecných povolení v súlade s usmerneniami BEREC.

(62) Národný regulačný orgán členského štátu, v ktorom sa oznámenie podalo, by mal mať právomoc ukladať sankcie za porušenie podmienok všeobecných povolení za predpokladu, že národný regulačný orgán, v ktorom sa siete alebo služby poskytujú, už neuložil sankcie za porušenie tých istých podmienok. Sankcie by sa mali ukladať v súlade s vnútroštátnym právom a v prípade závažného porušenia by mohli zahŕňať, v prípade potreby po konzultácii s regulačnými orgánmi dotknutých členských štátov, odňatie práva poskytovať siete a služby vo všetkých členských štátoch, na ktoré sa jednorazové povolenie vzťahuje. Závažné porušenie by mohol byť napríklad prípad, ak napriek nápravným opatreniam prijatým národným regulačným orgánom alebo iným príslušným orgánom pretrváva nesúlad s jednou alebo viacerými podmienkami udeľovania všeobecných povolení. Len vo výnimočných prípadoch, keď národný regulačný orgán členského štátu, v ktorom sa siete alebo služby poskytujú, dospeje k záveru, že porušenie podmienok povolenia môže mať negatívny vplyv na jeho území z dôvodu národnej bezpečnosti alebo verejného záujmu, by mal mať právo uložiť sankcie v rámci svojej právomoci. Takéto výnimočné opatrenie na presadzovanie práva by sa malo prijať v koordinácii s príslušnými orgánmi členského štátu, v ktorom sa oznámenie podalo.

(63) V prípade služieb stroj-stroj s extrateritoriálnym využívaním zdrojov číslovania by sa výnimočne mali uplatňovať príslušné pravidlá členského štátu, v ktorom sa oznámenie podalo.

(64) Požiadavky týkajúce sa udelenia jednorazového povolenia by nemali mať vplyv na právomoci členských štátov zablokovať v jednotlivých prípadoch prístup k číslam alebo službám, ak je to opodstatnené z dôvodu podvodu alebo zneužitia.

(65) Malo by byť možné uložiť podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné služby správne poplatky na financovanie činností národného regulačného orgánu alebo iných príslušných orgánov pri riadení systému všeobecných povolení a udeľovania práv na využívanie. Takéto poplatky by sa mali obmedzovať na pokrytie skutočných

administratívnych nákladov na tieto činnosti a nemali by sa ukladať malým poskytovateľom. Na tento účel by sa mala zabezpečiť transparentnosť v preukazovaní príjmov a výdavkov národných regulačných orgánov alebo iných príslušných orgánov prostredníctvom každoročného vykazovania celkovej sumy vybraných poplatkov a vynaložených administratívnych nákladov, aby to umožnilo podnikom skontrolovať, či sú v rovnováhe.

(66) Systémy správnych poplatkov by nemali narušiť hospodársku súťaž ani vytvoriť prekážky vstupu na trh. Systém všeobecného povolenia neumožňuje priradiť administratívne náklady a súvisiace poplatky jednotlivým podnikom s výnimkou poplatkov za udeľovanie práv na využívanie zdrojov číslovania, rádiového spektra a práv na inštalovanie zariadení. Príkladom spravodlivej, jednoduchej a transparentnej alternatívy týchto kritérií priraďovania poplatkov by mohol byť distribučný kľúč vzťahujúci sa na obrat. V prípade veľmi nízkych správnych poplatkov by mohlo byť tiež vhodné použiť buď paušálnu sadzbu alebo kombináciu paušálnej sadzby s prvkom vzťahujúcim sa na obrat. Pokiaľ sa systém všeobecného povolenia vzťahuje na podniky s veľmi malým podielom na trhu, ako sú poskytovatelia komunitných sietí, alebo na poskytovateľov služieb, ktorých obchodný model generuje veľmi obmedzené príjmy aj v prípade značného prieniku na trh z hľadiska objemu, členské štáty by mali stanoviť primeranú prahovú hodnotu *de minimis* na ukladanie správnych poplatkov.

(67) Zmeny by sa mali považovať za menšie zmeny, ktorými sa stanovujú práva, menšie zmeny sú také obmedzenie, odňatie alebo zmena by mali vyžadovať predchádzajúcu konzultáciu s právom, ktoré sú prijaté. Súčasný regulačný rámec upravujúci rádiové spektrum, najmä európsky kódex elektronických komunikácií, rozhodnutie o rádiovom frekvenčnom spektre (rozhodnutie č. 676/2002/ES) a program politiky rádiového frekvenčného spektra (rozhodnutie č. 243/2012/EÚ), boli vypracované v inom geopolitickom kontexte. V tomto rámci sa strategický rozmer rádiového spektra dostatočne neriešil. Rádiové spektrum podporuje životne dôležité služby, ako sú kritická komunikácia, tiesňová komunikácia, riadenie letovej prevádzky, námorná navigácia, verejná bezpečnosť a bezpečnostné siete. Rádiové spektrum a prístup k nemu by sa mohli stať zraniteľným miestom rovnako ako všetky základné komodity. Okrem toho by sa mohlo zneužiť počas ozbrojených a hospodárskych konfliktov, napríklad na rušenie a spoofing signálu a narušovanie kľúčových vojenských a civilných činností od dopravy až po bankovníctvo.

(68) Rádiové spektrum má pre Úniu a jej členské štáty mimoriadny strategický a geopolitický význam. Je nevyhnutné na umožnenie komunikácie, podporu hospodárskeho rastu a sociálnej prosperity, ako aj na podporu bezpečnosti a poskytovanie kritických služieb v rôznych odvetviach. Rádiové spektrum sa stalo kľúčovým pre strategickú autonómiu a bezpečnosť Únie a jeho koordinované riadenie je nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti, odolnosti a digitálnej suverenity Únie. Viaceré politiky Únie sa zároveň opierajú o vhodný prístup k spektru a jeho správu, ako napríklad politiky v oblasti vesmírneho priestoru, pripojiteľnosti alebo dopravy. Okrem toho je efektívna a koordinovaná správa rádiového spektra kľúčová pre zavádzanie vysokokvalitných bezdrôtových sietí, ktoré sú podmienkou hospodárskeho rozvoja a konkurencieschopnosti Únie a dobudovania jednotného trhu v oblasti telekomunikácií. Vďaka technologickému pokroku, najmä možnosti satelitov komunikovať s nemodifikovanými mobilnými zariadeniami používateľov, a konvergencii medzi pozemskými a nepozemskými sieťami a medzi telekomunikačnými sieťami, edge computingom a cloud computingom má správa rádiového spektra ako spoločného európskeho zdroja potenciál maximalizovať jeho

hodnotu pre členské štáty a Úniu. Preto je potrebné rádiové spektrum účinne spravovať a efektívne využívať ako spoločný zdroj.

(69) Vzhľadom na vývoj nových bezdrôtových technológií a aplikácií dopyt po rádiovom spektre rastie, a to nielen v oblasti elektronických komunikácií, napríklad na poskytovanie všadeprítomného gigabitového pripojenia občanom a podnikom na cestách, ale aj v iných odvetviach, ktoré využívajú rádiové spektrum, ako je doprava, výroba, vesmír a energetika. Na uspokojenie rastúceho dopytu je nevyhnutný vhodný medzisektorový prístup k správe rádiového spektra, aby sa zabezpečilo jeho efektívne využívanie.

(70) Správa rádiového spektra by sa mala vykonávať spôsobom, ktorý zaručí, aby sa predišlo škodlivému rušeniu. Základná koncepcia pojmu škodlivé rušenie by sa preto mala správne vymedziť, aby sa zabezpečilo obmedzenie regulačných zásahov na rozsah nevyhnutný na predchádzanie takémuto rušeniu. Mali by sa uplatňovať pokročilé metódy ochrany proti škodlivému rušeniu a iné metódy správy rádiového spektra, aby sa v čo najväčšej možnej miere zabránilo uplatňovaniu zásady „žiadne rušenie a žiadna ochrana“, t. j. povinnosti stanovenej v Rádiokomunikačnom poriadku ITU pre stanice prevádzkované na sekundárnej báze nespôsobovať škodlivé rušenie primárnym službám, a zásady, že nemôžu požadovať ochranu pred rušením spôsobeným povolenými primárnymi službami.

(71) Štátne hranice sú pri určovaní optimálneho využívania rádiového spektra čoraz menej relevantné. Nadmerná rozdrobenosť jednotlivých vnútroštátnych politík vedie k zvýšeným nákladom a strate trhových príležitostí pre používateľov rádiového spektra a spomaľuje inováciu na úkor riadneho fungovania vnútorného trhu, ako aj na úkor spotrebiteľov a hospodárstvo ako celok. Strategické plánovanie, koordinácia a prípadne harmonizácia na úrovni Únie môže pomôcť zabezpečiť, aby používatelia rádiového spektra využívali všetky výhody vnútorného trhu a aby bolo možné účinne a na globálnej úrovni obhajovať záujmy Únie.

(72) Činnosťami politiky rádiového spektra v Únii by nemali byť dotknuté opatrenia prijaté na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni v súlade s právom Únie, aby slúžili cieľom všeobecného záujmu, najmä pokiaľ ide o siete v oblasti verejnej správy a obrany, reguláciu obsahu a audiovizuálnu a mediálnu politiku, ani právo členských štátov na organizovanie a využívanie ich rádiového spektra na účely verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a obrany.

(73) Pravidlá správy rádiového spektra by mali byť v súlade s prácou medzinárodných a regionálnych organizácií, ktoré pôsobia v oblasti správy rádiového spektra, ako je napríklad Medzinárodná telekomunikačná únia (ďalej len „ITU“) a Európska konferencia poštových a telekomunikačných administratív (ďalej len „CEPT“), s cieľom zabezpečiť efektívnu správu a harmonizáciu využívania rádiového spektra v celej Únii a medzi členskými štátmi a ostatnými členmi ITU.

(74) Je nevyhnutné zabezpečiť, aby občania neboli vystavení elektromagnetickým poliam na úrovni, ktorá je škodlivá pre verejné zdravie. Príslušné vnútroštátne orgány by sa mali snažiť pristupovať k tejto otázke v celej Únii jednotne s osobitným zreteľom na prístup predbežnej opatrnosti prijatý v odporúčaní Rady 1999/519/ES[43] s cieľom

[43] 1999/519/ES: Odporúčanie Rady 1999/519/ES z 12. júla 1999 o obmedzení vystavenia širokej verejnosti elektromagnetickým poliam (0 Hz až 300 GHz) (Ú. v. ES L 199, 30.7.1999, s. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj).

pracovať na zabezpečení konzistentnejších podmienok zavádzania. Príslušné vnútroštátne orgány by mali v prípade potreby uplatňovať postup stanovený v smernici (EÚ) 2015/1535, a to aj s cieľom zabezpečiť zainteresovaným stranám transparentnosť a umožniť členským štátom a Komisii reagovať.

(75) Rádiové spektrum je obmedzeným verejným zdrojom s dôležitou verejnou a trhovou hodnotou. Je základným vstupom pre všetky druhy bezdrôtových sietí a služieb vrátane rádiových elektronických komunikačných sietí a služieb. Preto by ho národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány mali efektívne vymedzovať a prideľovať v súlade s harmonizovanými cieľmi a zásadami upravujúcimi ich činnosť, ako aj objektívnymi, transparentnými a nediskriminačnými kritériami, s prihliadnutím na demokratické, sociálne, jazykové a kultúrne záujmy vzťahujúce sa na využívanie rádiového spektra. Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 676/2002/ES[44] sa stanovuje rámec pre harmonizáciu rádiového spektra.

(76) Nedostatočná koordinácia medzi členskými štátmi a ich príslušnými orgánmi pri organizovaní využívania rádiového spektra na ich území môže v prípade, ak sa nevyrieši prostredníctvom bilaterálnych rokovaní medzi členskými štátmi, spôsobiť rozsiahle problémy s rušením a mať závažný vplyv na rozvoj digitálneho jednotného trhu. Členské štáty a ich príslušné orgány by mali prijať všetky potrebné opatrenia, aby sa medzi sebou vyhli cezhraničnému a škodlivému rušeniu. Skupina pre politiku rádiového frekvenčného spektra (ďalej len „RSPG“), ktorá bola zriadená rozhodnutím Komisie 2002/622/ES[45], podporuje potrebnú cezhraničnú koordináciu a je fórom na riešenie cezhraničných problémov medzi členskými štátmi. Pomoc RSPG však bola nedostatočná v otázkach cezhraničnej koordinácie s tretími krajinami vo všeobecnosti alebo medzi členskými štátmi, ktoré sa týkali neharmonizovaného rádiového spektra (napr. frekvencií FM), pretože RSPG jednoducho nemala dostatočný právny základ a nástroje na svoju činnosť. Proces cezhraničnej koordinácie by mal pokračovať, ale mal by sa rozšíriť aj o neharmonizované rádiové spektrum, napríklad o frekvencie FM používané na rozhlasové vysielanie, keďže takéto rádiové spektrum môže mať pre občanov Únie aj vysokú hospodársku, kultúrnu a sociálnu hodnotu. Okrem toho by každý držiteľ práva na využívanie rádiového spektra mal mať možnosť iniciovať proces pomoci pri riešení rušenia, ak je priamo ovplyvnený škodlivým rušením pri zákonnom používaní svojho rádiového spektra.

(77) Komplikované prípady škodlivého rušenia medzi členskými štátmi, ktoré nie je možné vyriešiť priamymi rokovaniami, by si napriek podpore orgánu RSPB mohli vyžadovať zavedenie záväzných riešení prijatých Komisiou na základe riešenia navrhnutého orgánom RSPB s cieľom definitívne daný prípad vyriešiť alebo presadiť koordinované riešenie podľa práva Únie. Takýto mechanizmus by sa mal uplatňovať v konkrétnych lehotách, ktorými sa zabezpečí, že nedôjde k neodôvodnenému oneskoreniu, a mali by sa navrhnúť vhodné riešenia vrátane odňatia akéhokoľvek práva, ktoré je zdrojom škodlivého rušenia, a práva na náhradu škody.

---

[44] Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 676/2002/ES zo 7. marca 2002 o regulačnom rámci pre politiku rádiového frekvenčného spektra v Európskom spoločenstve (rozhodnutie o rádiovom frekvenčnom spektre) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj).

[45] Rozhodnutie Komisie z 11. júna 2019, ktorým sa zriaďuje skupina pre politiku rádiového spektra a zrušuje rozhodnutie 2002/622/ES (Ú. v. EÚ C 196, 12.6.2019, s. 16); rozhodnutie Komisie 2002/622/ES z 26. júla 2002, ktorým sa ustanovuje skupina pre politiku rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. ES L 198, 27.7.2002, s. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/622/oj).

(78) Cezhraničné rušenie zo strany tretích krajín sa stáva čoraz alarmujúcejším problémom na hraniciach Únie a hrozbou nielen pre samotné siete, ale aj pre bezpečnosť Únie. Napríklad rušenie globálneho navigačného satelitného systému (ďalej len „GNSS“) v blízkosti oblastí ozbrojeného konfliktu, ako sú východné hranice Únie, má vážne dôsledky pre dopravu, kritickú infraštruktúru, elektronickú komunikáciu a finančný sektor, pretože moderná infraštruktúra je od tohto systému do veľkej miery závislá, pokiaľ ide o presné určovanie polohy, navigáciu a určovanie času (ďalej len „PNT“). V takýchto prípadoch nestačí spoliehať sa na úsilie únie ITU. V právnych predpisoch Únie je potrebné stanoviť mechanizmus solidarity na účinnejšiu podporu dotknutých členských štátov. V rámci tohto mechanizmu solidarity by mali byť všetky členské štáty požiadané, aby konali spoločne a v súlade s konkrétnymi opatreniami, ktoré určí Únia spolu s orgánom RSPB, a aby spolu s Komisiou zasiahli pri podpore dotknutých členských štátov. V prípade pretrvávajúcich a závažných prípadov škodlivého rušenia, ktorými sa porušuje medzinárodné právo, môže Rada zvážiť prijatie reštriktívneho opatrenia podľa článku 29 ZFEÚ v súlade s cieľmi spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

(79) Technologický vývoj, najmä rádiové technológie novej generácie (napr. 6G), ako aj umelá inteligencia, zlepšuje životaschopnosť a spoľahlivosť spoločného využívania rádiového spektra v širokom rozsahu frekvenčných pásiem, čím sa prístup k vzácnemu zdroju poskytuje viacerým používateľom, pričom sa zabraňuje škodlivému rušeniu a zabezpečuje sa primeraná ochrana existujúcich služieb. Efektívne, účinné a na inováciách založené využívanie rádiového spektra je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti pripojiteľnosti a na podporu konkurencieschopnosti Únie. Dosiahnutie týchto cieľov si vyžaduje regulačný prístup, v rámci ktorého sa spoločné využívanie rádiového spektra pri udeľovaní povolení na využívanie rádiového spektra systematicky považuje za normu na základe zásady „ak nevyužívaš, poskytni“, pričom výhradné práva na využívanie rádiového spektra sa uplatňujú len v nevyhnutných a odôvodnených prípadoch. Takouto politikou by sa zároveň malo zabezpečiť, aby spoločné využívanie rádiového spektra podporovalo hospodársku súťaž, a nie ju obmedzovalo.

(80) Príslušné vnútroštátne orgány by mali považovať rádiové spektrum, ktoré sa na určitom území alebo počas určitého obdobia nevyužíva, za vhodné na spoločné využívanie, pokiaľ držiteľ práva na využívanie nepreukáže, že spoločné využívanie nie je technicky uskutočniteľné alebo že by sa ním narušilo, zhoršilo alebo inak obmedzilo využívanie rádiového spektra pôvodným držiteľom, alebo že má v pláne využívať rádiové spektrum spôsobom, ktorý neumožňuje spoločné využívanie. S cieľom určiť, či sa rádiové spektrum využíva, by príslušné vnútroštátne orgány mali zohľadniť niekoľko prvkov vrátane plánov držiteľa práva na zavádzanie v predvídateľnej budúcnosti a právnych povinností podľa práva Únie. Podmienky spoločného využívania podľa zásady „ak nevyužívaš, poskytni“ vrátane odmeny, spôsobu určenia trvania povinnosti spoločného využívania a technických podmienok by sa mali určiť vopred pri udelení práva na využívanie.

(81) Príslušné vnútroštátne orgány by mali podporovať zdieľané využívanie rádiového spektra v súlade s právom hospodárskej súťaže určením najvhodnejších režimov udeľovania povolení pre každý scenár a stanovením vhodných a transparentných pravidiel a podmienok. Zdieľané využívanie rádiového spektra môže byť založené na všeobecných povoleniach alebo bezlicenčnom využívaní, čím sa za špecifických podmienok spoločného využívania umožňuje niekoľkým používateľom prístup k rovnakému rádiovému spektru z rôznych geografických oblastí alebo v rôznych

časových úsekoch a jeho využívanie. Môže byť tiež založené na individuálnych právach na využívanie v súlade s dohodami, ako sú licencovaný zdieľaný prístup, kde všetci používatelia (existujúci používatelia a noví používatelia) súhlasia s podmienkami zdieľaného prístupu, a to pod dohľadom príslušných vnútroštátnych orgánov a takým spôsobom, aby sa zabezpečila minimálna zaručená kvalita rádiového prenosu a súlad s právom hospodárskej súťaže. Pri povoľovaní zdieľaného využívania rádiového spektra v rámci rôznych povoľovacích režimov by príslušné orgány nemali stanoviť veľmi odlišné lehoty trvania zdieľaného využívania, aby sa zabezpečilo, že frekvenčné spektrum bude možné použiť na iný účel alebo opätovne otvoriť pre konkurenčné pridelenie.

(82) Hoci sa zdieľaným využívaním frekvenčného spektra podporuje jeho efektívne využívanie, nemusí byť vhodné za všetkých okolností. Príslušné vnútroštátne orgány by mali mať možnosť obmedziť alebo nenavrhnúť zdieľané využívanie frekvenčného spektra z dôvodov súvisiacich s hospodárskou súťažou a nediskriminačným prístupom na trh, technickou alebo ekonomickou uskutočniteľnosťou, potrebou výlučného využívania frekvenčného spektra na zaistenie verejnej bezpečnosti, národnej bezpečnosti, obrany alebo ochrany základných služieb, ako sú vymedzené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2557[46]. To v prípade potreby zahŕňa aj zavádzanie kľúčových bezpečných a kritických komunikačných systémov pre Európu, čo si môže vyžadovať predvídateľný prístup k frekvenčnému spektru, zvýšenú odolnosť a zabezpečenú výkonnosť, ktorú nie je možné v rámci spoločného využívania zaručiť. Každé rozhodnutie o obmedzení alebo vylúčení zdieľaného využívania by malo byť riadne odôvodnené, primerané a založené na objektívnych kritériách.

(83) Pružnosť správy rádiového spektra a riadenia prístupu k rádiovému spektru sa aktuálne zabezpečuje prostredníctvom povolení dodržiavajúcich technologickú neutralitu a neutralitu služieb, aby si používatelia rádiového spektra mohli vyberať najlepšie technológie, ktoré sa budú uplatňovať, a služby, ktoré sa budú poskytovať v pásmach rádiového spektra vyhlásených za dostupné pre elektronické komunikačné služby v príslušných národných plánoch využívania frekvenčného spektra v súlade s právom Únie (ďalej len „zásada technologickej neutrality a zásada neutrality služieb“). Každé administratívne určenie technológií a služieb, ktoré sa majú používať v danom pásme, by malo byť založené na primeraných a nediskriminačných kritériách a malo by byť jasne odôvodnené, v prípade služieb cieľmi všeobecného záujmu, a malo by podliehať pravidelnému preskúmaniu. Keďže takéto určenie by predstavovalo výnimku z pravidla technologickej neutrality a neutrality služieb a obmedzovala by sa ním sloboda výberu poskytovanej služby alebo používanej technológie, každý návrh na také určenie by mal byť transparentný a mal by byť predmetom verejnej konzultácie.

(84) Obmedzenia zásady technologickej neutrality by mali byť primerané a mali by byť odôvodnené potrebou predísť škodlivému rušeniu, napríklad zavedením spektrálnych masiek a úrovní výkonu, zabezpečiť ochranu verejného zdravia tým, že sa obmedzí vystavenie verejnosti pôsobeniu elektromagnetických polí, zabezpečiť riadne fungovanie služieb prostredníctvom primeranej úrovne technickej kvality služby, pričom nie je nevyhnutné, aby sa vopred vylučovala možnosť využívať v jednom pásme rádiového spektra viac ako jednu službu, zabezpečiť riadne zdieľané využívanie

[46] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2557 zo 14. decembra 2022 o odolnosti kritických subjektov a o zrušení smernice Rady 2008/114/ES (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj).

rádiového spektra, najmä v prípadoch, keď jeho využívanie podlieha len všeobecnému povoleniu, zaručiť efektívne využívanie rádiového spektra alebo splniť cieľ všeobecného záujmu v súlade s právom Únie.

(85) Príslušné vnútroštátne orgány by mali mať možnosť požadovať poskytovanie konkrétnej služby v určitom pásme rádiového spektra s cieľom splniť jasne vymedzené ciele, ako je bezpečnosť života, verejná bezpečnosť a ochrana, potreba podporovať sociálnu, regionálnu a územnú súdržnosť alebo zabrániť neefektívnemu využívaniu rádiového spektra. Tieto ciele by mali zahŕňať aj podporu kultúrnej a jazykovej rôznorodosti a plurality médií, ako je to vymedzené členskými štátmi v súlade s právom Únie. S výnimkou prípadov, keď je to nevyhnutné na ochranu života, verejnej bezpečnosti a zabezpečenia, by výnimky nemali viesť k výlučnému využívaniu určitých služieb, ale skôr k určeniu ich prednosti, aby v tom istom pásme rádiového spektra mohli podľa možnosti spolu existovať i ďalšie služby alebo technológie. Vymedzenie rozsahu a povahy akýchkoľvek výnimiek týkajúcich sa podpory kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a plurality médií patrí do právomoci členských štátov.

(86) Keď sa príslušné vnútroštátne orgány výnimočne rozhodnú obmedziť slobodu poskytovať elektronické komunikačné siete a služby z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia, mali by vysvetliť dôvody takéhoto obmedzenia.

(87) Od rádiového spektra závisia rôzne oblasti politiky Únie, ako napríklad elektronická komunikácia, výskum, technologický rozvoj a vesmír, doprava, energetika, spoločná bezpečnosť a obrana, audiovizuálna a kultúrna politika. Malo by byť možné stanoviť politické smerovanie a ciele týkajúce sa dostupnosti a efektívneho využívania rádiového spektra, ak je to potrebné na dobudovanie vnútorného trhu v týchto oblastiach politiky Únie. Príslušné vnútroštátne orgány a Komisia by mali predovšetkým prijať všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bolo k dispozícii dostatočné rádiové spektrum na poskytovanie všadeprítomného a vysokokvalitného pripojenia všetkým občanom a podnikom Únie, a to aj na cestách alebo vo vidieckych, odľahlých alebo prímorských oblastiach. Mali by zabezpečiť dostupnosť rádiového spektra a chrániť rádiové spektrum na vykonávanie programov Únie týkajúcich sa vesmíru, najmä na pozorovanie Zeme a vesmíru, satelitnú navigáciu a určovanie polohy a bezpečnú a odolnú satelitnú komunikáciu pre vládne používateľské subjekty, ako aj pre systémy dopravy a riadenia dopravy a činnosti v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky. Vzhľadom na význam týchto politík pre hospodárstvo a spoločnosť EÚ by sa mali zamerať aj na zabezpečenie dostatočného rádiového spektra pre audiovizuálne služby a služby tvorby obsahu, ako aj pre výskumné a vedecké činnosti.

(88) Hoci takéto politické smerovanie a ciele stanovené vo viacročnom programe politiky rádiového spektra, ktorý bol stanovený rozhodnutím č. 243/2012/EÚ[47], sú stále platné, jeho opatrenia boli z veľkej časti ukončené alebo sú zastarané. S cieľom zabrániť duplicite a zabezpečiť konzistentnosť by sa ciele z viacročného programu politiky rádiového spektra mali premietnuť do tohto nariadenia a rozhodnutie č. 243/2012/EÚ by sa malo zrušiť.

---

[47] Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ zo 14. marca 2012, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. EÚ L 81, 21.3.2012, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj).

(89) Vzhľadom na vykonávanie špecifických súčasných a budúcich politík Únie, ktoré sa opierajú o rádiové spektrum, je nevyhnutné včas určiť ich potreby v oblasti rádiového spektra. Vzhľadom na to, že v záujme zvýšenia regulačnej predvídateľnosti by mali byť pri vypracúvaní alebo prijímaní takýchto politík známe presné potreby a harmonogram dostupnosti rádiového spektra, mala by Komisia v strategickom dokumente prijatom po konzultácii s orgánom RSPB pri každom prípade špecifikovať harmonizované podrobnosti o príslušných konkrétnych pásmach a koordinované pravidlá ich dostupnosti a využívania. Po každom zasadnutí svetovej rádiokomunikačnej konferencie únie ITU (ďalej len „WRC“) by sa mala prijať stratégia Únie v oblasti rádiového spektra, aby sa okrem iného zabezpečila transparentnosť, pokiaľ ide o spôsob, akým budú jednotlivé rozhodnutia WRC začlenené do právneho poriadku Únie. Cieľom stratégie v oblasti rádiového spektra je zvýšiť transparentnosť činností súvisiacich s rádiovým spektrom na úrovni Únie a zvýšiť predvídateľnosť pre rôzne príslušné orgány a účastníkov trhu.

(90) Stratégia Únie v oblasti rádiového spektra by mohla zahŕňať operačné plány v oblasti rádiového spektra, v ktorých sa vymedzia konkrétne čiastkové ciele a lehoty pre dostupnosť a povolenie rádiového spektra, ktoré sa majú stanoviť prostredníctvom vykonávacích aktov Komisie, keď budú známe konkrétne okolnosti a potreby rádiového spektra. Pri prijímaní stratégie a plánov Únie v oblasti rádiového spektra by Komisia mala zohľadniť ciele politiky Únie, ako je potreba zachovať strategickú autonómiu Únie vrátane spoločných bezpečnostných a obranných potrieb, ciele digitálneho desaťročia v oblasti pripojiteľnosti, najmä pre 5G a pokročilé bezdrôtové siete, dobudovanie jednotného trhu a potreba splniť osobitné technologické požiadavky alebo požiadavky na kvalitu cezhraničných služieb. V takejto stratégii Únie v oblasti frekvenčného spektra by sa malo najmä určiť frekvenčné spektrum (časti frekvenčného spektra/pásma), ktoré by členské štáty mali sprístupniť na základe harmonizovaných postupov a podmienok na účely spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Únie. Komisia by mala zohľadniť aj skutočnosť, že rádiové spektrum je verejným statkom s významnou sociálnou, kultúrnou a hospodárskou hodnotou, ktorý by sa mal využívať účinne a efektívne. V stratégii a plánoch Únie v oblasti rádiového spektra by sa mali rešpektovať príslušné medzinárodné dohody vzťahujúce sa na rádiové spektrum vrátane zabránenia škodlivému rušeniu a mali by sa podporovať zásady technologickej neutrality a neutrality služieb a spoločného využívania rádiového spektra v súlade s právom hospodárskej súťaže. Aby stratégia a plány Únie v oblasti rádiového spektra mali praktický význam, mal by sa v rámci orgánu RSPB zaviesť proces, ktorý umožní príslušným vnútroštátnym orgánom spolu s Komisiou monitorovať pokrok vo vykonávaní v členských štátoch a vymieňať si skúsenosti, osvedčené postupy a informácie. Okrem toho by sa mali preskúmať synergie s monitorovacím mechanizmom digitálneho desaťročia a európskeho semestra.

(91) Vzhľadom na význam včasného zavedenia bezdrôtovej širokopásmovej komunikácie novej generácie (6G) vrátane jej nepozemských prvkov pre konkurencieschopnosť EÚ by sa na ňu mala zamerať prvá stratégia a plán Únie v oblasti rádiového spektra. Stratégia by však mala zahŕňať aj potreby iných politík Únie v oblasti rádiového spektra, ak vzniknú, a mala by holisticky zohľadňovať nielen používanie licencií, ale aj nelicencované používanie, ako napríklad pre rádiové miestne počítačové siete („RLAN“).

(92) Aby sa dali plne využiť výhody harmonizácie podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES, malo by sa umožniť včasné a synchronizované využívanie harmonizovaných frekvenčných pásiem v celej Únii. Povolenie na využívanie pásma rádiového spektra

zahŕňa pridelenie rádiového spektra na základe všeobecného povolenia alebo individuálnych práv na využívanie s cieľom povoliť využívanie rádiového spektra hneď, ako sa ukončí proces prideľovania. Na pridelenie pásiem rádiového spektra môže byť potrebné uvoľniť pásmo obsadené inými používateľmi a kompenzovať týmto používateľom priame náklady na migráciu alebo prerozdelenie frekvenčného spektra podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Zavedenie spoločného termínu však môže byť v konkrétnom členskom štáte ovplyvnené otázkami súvisiacimi s nevyriešenou cezhraničnou koordináciou, zložitou technickou migráciou existujúcich používateľov pásma, cieľom všeobecného záujmu, zaistením národnej bezpečnosti a obrany alebo vyššou mocou. Príslušné orgány by v každom prípade mali prijať všetky opatrenia potrebné na minimalizáciu oneskorení, pokiaľ ide o geografické pokrytie, načasovanie a rozsah rádiového spektra. Príslušné vnútroštátne orgány by mali v závislosti od príslušných okolností požiadať Úniu o poskytnutie právnej, politickej a technickej podpory pri riešení otázok koordinácie rádiového spektra so susednými krajinami vrátane kandidátskych a pristupujúcich krajín.

(93) S rýchlym vývojom nových bezdrôtových technológií a služieb vrátane využívania moderných možností, ako je napríklad umelá inteligencia, by správa rádiového spektra Únie mala byť pružnejšia a aktívnejšia. V tejto súvislosti je dôležité poskytnúť inovátorom a iným potenciálnym používateľom možnosť iniciovať proces harmonizácie na úrovni Únie, ak sa preukáže potreba okrem iného zaviesť nové technológie alebo odstrániť staré technológie, ktoré spôsobujú neefektívne využívanie rádiového spektra alebo poškodzujú spotrebiteľov. Preto by sa mal vytvoriť otvorený, transparentný a nediskriminačný proces na formálne podávanie a preskúmanie žiadostí o harmonizáciu frekvenčného spektra Komisiou. Súčasťou tohto procesu by mala byť verejná konzultácia, ktorá pomôže Komisii rozhodnúť, či začať nový proces, a ak áno, v akom rozsahu. V dôsledku toho by Komisia mala mať možnosť rozhodnúť, či začne s podporou orgánu RSPB aktualizovať alebo rozvíjať politiku týkajúcu sa rádiového spektra, alebo spolu s Výborom pre rádiové frekvenčné spektrum podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES iniciovať rozvoj harmonizovaných technických a prevádzkových podmienok na využívanie konkrétneho frekvenčného pásma. V usmerneniach by sa mala uviesť forma, obsah a úroveň podrobností, ktoré sa majú v žiadostiach uvádzať, podrobnosti o postupe vybavovania žiadostí a v prípade potreby všetky lehoty.

(94) Všeobecné povolenia na využívanie rádiového spektra môžu uľahčiť najefektívnejšie využívanie rádiového spektra a v niektorých prípadoch podporovať inováciu, pričom tiež podporujú hospodársku súťaž, zatiaľ čo individuálne práva na využívanie rádiového spektra môžu byť najvhodnejším režimom udeľovania povolení za určitých osobitných okolností. Individuálne práva na využívanie by sa mali zvážiť napríklad vtedy, keď vzhľadom na priaznivé vlastnosti šírenia rádiového spektra alebo plánovaný vysielací výkon, všeobecné povolenia nemôžu riešiť obavy z rušenia vzhľadom na požadovanú kvalitu služby. Technické opatrenia, ako napríklad riešenia na zlepšenie odolnosti prijímača, by mohli umožniť využívanie všeobecných povolení alebo zdieľané využívanie rádiového spektra a prípadne zabrániť systematickému uplatňovaniu zásady „žiadne rušenie a žiadna ochrana“. Všeobecné povolenia možno kombinovať s individuálnymi právami na využívanie. To by mohlo byť užitočné najmä pre pásma, ktoré nemajú dobré vlastnosti šírenia, ako napríklad pásma milimetrových vĺn. Napríklad v mestských oblastiach môže byť pásmo pridelené na základe individuálnych práv na využívanie, zatiaľ čo vo vidieckych oblastiach sa sprístupňuje na základe všeobecného povolenia. S cieľom podporiť jednotný prístup v Únii môže Komisia prijať odporúčanie, v ktorom určí najvhodnejší režim

udeľovania povolení na využívanie rádiového spektra v konkrétnom harmonizovanom frekvenčnom pásme alebo jeho časti.

(95) Vo všeobecnosti je na príslušných orgánoch, aby rozhodli o najvhodnejšom režime udeľovania povolení, ktorý sa má uplatňovať v konkrétnom frekvenčnom pásme alebo jeho častiach. V prípade rizika rozdielnych riešení, ktoré by mohli viesť k fragmentácii vnútorného trhu, najmä ak sú harmonizované podmienky pre frekvenčné pásmo stanovené podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES, a tým k oneskoreniu zavádzania bezdrôtových systémov, by Komisia mala byť oprávnená s prihliadnutím na stanovisko orgánu RSPB rozhodnúť o spoločných riešeniach, pričom by uznala platné opatrenia technickej harmonizácie. Cieľom takýchto rozhodnutí je poskytnúť príslušným orgánom spoločný súbor nástrojov, ktorý by mali zohľadniť pri určovaní vhodných jednotných režimov udeľovania povolení, ktoré sa majú uplatniť na pásmo alebo jeho časť, v závislosti od faktorov, ako je hustota obyvateľstva, vlastnosti šírenia pásiem, odlišnosť vo využívaní medzi mestskými a vidieckymi oblasťami, možná potreba chrániť existujúce služby a vyplývajúci dôsledok na úspory z rozsahu vo výrobe.

(96) S cieľom uľahčiť rozvoj moderných služieb vo väčšom rozsahu, umožniť efektívnejšie využívanie rádiového spektra a znížiť náklady na zavádzanie bezdrôtových sietí by potenciálni používatelia rádiového spektra pre verejné alebo neverejné siete mali mať možnosť požiadať, aby sa v členských štátoch, v ktorých využívajú rádiové spektrum pre svoje siete, uplatňovali v čo najväčšej miere rovnaké podmienky udeľovania povolení. Komisia a príslušné orgány by mali navzájom a s orgánom RSPB spolupracovať na vypracovaní spoločných podmienok udeľovania povolení. Komisia by tiež mala mať právomoc stanoviť záväznosť použitia takýchto podmienok. Cieľom harmonizácie podmienok udeľovania povolení je uľahčiť cezhraničné poskytovanie služieb a úspory z rozsahu.

(97) Na podporu poskytovania celoeurópskych vysokokvalitných sietí a služieb alebo na využitie úspor z rozsahu by Komisia mala byť splnomocnená povoliť časť rádiového spektra na úrovni Únie. Zavádzanie každej novej generácie mobilných sietí je drahšie ako zavádzanie predchádzajúcej generácie. Pre všetkých prevádzkovateľov mobilných sietí, ktorí v súčasnosti pôsobia na trhu Únie, preto nie je ekonomicky uskutočniteľné modernizovať svoje siete na 6G. Ak o to Komisia požiada, orgán RSPB by preto mal vo svojom stanovisku k spoločným podmienkam udeľovania povolení posúdiť možnosť pridelenia rádiového spektra na úrovni Únie a navrhnúť vhodný postup udeľovania povolení a podmienky udeľovania povolení, ako je napríklad prevádzka na veľkoobchodnom modeli. Rovnaká potreba by mohla vzniknúť aj pri zväčšení rádiového spektra využívaného pre družicové pohyblivé služby, a to zmenou účelu využívania pozemského rádiového spektra. S cieľom zabezpečiť poskytovanie celoeurópskych služieb by sa takéto rádiové spektrum, ktorého účel využívania bol zmenený, malo udeľovať a schvaľovať aj na úrovni Únie. Stanovením rovnakých podmienok udeľovania povolení na úrovni Únie a na požiadanie povolenia na úrovni Únie a harmonizovaných podmienok udeľovania povolení na úrovni Únie by sa mohlo uľahčiť zavádzanie a rozvoj vysokokvalitných sietí a služieb, ako sú služby satelitnej komunikácie poskytované s využitím rádiového spektra prideleného pre pozemské služby alebo siete 6G.

(98) S cieľom znížiť byrokraciu a urýchliť prístup k rádiovému spektru, pre ktoré boli podmienky udeľovania povolení harmonizované vo viac ako jednom členskom štáte, by malo byť možné zaviesť postup na uľahčenie udeľovania individuálnych práv na využívanie viac ako jedným národným regulačným orgánom koordinovaným

spôsobom a na jednom mieste vo forme „postupu jednotného kontaktného miesta“. Komisia by mala byť schopná odporučiť príslušným orgánom spôsoby, ako vybavovať takéto žiadosti spôsobom jednotného kontaktného miesta.

(99) V prípadoch, keď bolo na úrovni Únie dohodnuté harmonizované pridelenie rádiového spektra pre konkrétne podniky, by členské štáty mali prísne dodržiavať takéto dohody pri poskytovaní práv na využívanie rádiového spektra z národného plánu využívania frekvenčného spektra.

(100) Dostatočnou dĺžkou trvania práv na využívanie rádiového spektra sa zvýši predvídateľnosť investícií a prispeje sa k rýchlejšiemu zavádzaniu sietí a lepším službám, ako aj stabilite na podporu obchodovania s rádiovým spektrom a jeho prenájmu. Ukázalo sa, že minimálne obdobie trvania práv na využívanie bezdrôtového širokopásmového pripojenia stanovené v smernici (EÚ) 2018/1972 nie je dostatočné na prilákanie dostatočných investícií, umožnenie kontinuity činností a amortizácie podnikov zaoberajúcich sa mobilnými technológiami v porovnaní s inými komunikačnými technológiami a na podporu ambicióznejšieho zavádzania sietí a pokročilých a cezhraničných služieb.

(101) Predvídateľnosť investícií sa preto môže lepšie dosiahnuť poskytnutím práv s neobmedzeným trvaním, ktoré by príslušné vnútroštátne orgány mali mať možnosť podrobiť pravidelnému preskúmaniu s dôveryhodnými možnosťami zrušenia, ktoré spravujú príslušné orgány vrátane vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže. Časovo neobmedzeným trvaním sa zároveň uľahčuje rozvoj fungujúceho sekundárneho trhu pre obchodovanie s rádiovým spektrom a jeho prenájom. Riziko, že časovo neobmedzeným trvaním práv na využívanie sa zabráni vstupu na trh a zníži sa hospodárska súťaž, dostupnosť, kvalita služieb a investičné stimuly, by sa však malo riešiť prostredníctvom silných a dôveryhodných regulačných záruk, ktoré chránia hospodársku súťaž a zabraňujú hromadeniu rádiového spektra, ako sú povinnosti poskytovať veľkoobchodný prístup alebo umožniť zdieľané využívanie rádiového spektra za predpokladu dodržiavania práva hospodárskej súťaže. Výberom vhodných podmienok udeľovania povolení – ako sú podmienky „ak nevyužívaš, poskytni“ alebo „využívaj, inak stratíš“ alebo povinnosti týkajúce sa zavádzania – a ich presadzovaním môžu príslušné vnútroštátne orgány zabezpečiť, aby rádiové spektrum nezostalo nevyužité alebo zablokované a aby bolo k dispozícii efektívnejším alebo inovatívnejším konkurentom. Vzhľadom na význam technických inovácií by príslušné vnútroštátne orgány mali mať možnosť stanoviť práva na využívanie rádiového spektra na experimentálne účely vrátane vedecko-výskumných projektov a experimentov vykonávaných počas životného cyklu projektov financovaných v rámci programov EÚ, a to s výhradou osobitných obmedzení a podmienok vrátane trvania, ktoré sú prísne odôvodnené experimentálnou povahou takýchto práv.

(102) Keďže dlhodobé investičné plánovanie závisí od záruk obnovenia práv na využívanie rovnako ako od trvania práv na využívanie, by malo byť obnovenie v zásade automatické, pokiaľ neexistujú závažné dôvody proti automatickému obnoveniu. Príslušné vnútroštátne orgány by mali mať právomoc neobnoviť práva na využívanie alebo ich obnoviť na kratšie obdobie alebo za zmenených podmienok. Toto by malo nastať v prípade, že sú splnené určité podmienky na zamietnutie alebo zmenu na základe kritérií, ktoré by sa mali vykladať reštriktívne, aby sa zabezpečili dostatočné záruky a predvídateľnosť. Odmietnutie obnovenia by sa mohlo zakladať na cieľoch verejnej politiky podľa práva Únie, ako aj na všeobecných cieľoch tohto nariadenia vrátane potrieb obrany a bezpečnosti. Každé rozhodnutie o neobnovení by malo podliehať otvorenému, nediskriminačnému a transparentnému postupu a malo by byť

oznámené v rámci postupu pre jednotný trh s rádiovým spektrom. S cieľom zabezpečiť právnu istotu a rešpektovať legitímne očakávania držiteľov práv by sa mala zvážiť možnosť odmietnutia obnovenia v primeranom časovom období pred uplynutím platnosti príslušných práv, a to najmenej päť rokov.

(103) Obnovenie by malo byť sprevádzané preskúmaním ročných a jednorazových poplatkov za využívanie rádiového spektra, aby sa zabezpečilo, že týmito poplatkami sa bude naďalej podporovať optimálne využívanie, okrem iného s ohľadom na vývoj trhu a technologický vývoj. Takéto preskúmanie by malo byť založené na hodnote práv na využívanie, ktorá vyplynula z posledného súťažného alebo porovnávacieho postupu prideľovania frekvenčného spektra upraveného tak, aby sa v ňom odrážali náklady na dodatočné podmienky, ktoré sú s nimi spojené, ako napríklad požiadavky na pokrytie alebo kvalitu služieb. Mali by sa zohľadniť aj príjmy za pripojenie, ako aj celkové zaťaženie, ktoré držitelia práv majú zo všetkých svojich rádiových spektier, ktoré majú v držbe, aby sa zabránilo tomu, že veľmi vysoké ceny zaplatené v minulých aukciách budú naďalej nadmerne zaťažovať držiteľov práv a brániť im v investovaní do sietí. Z dôvodov právnej istoty by všetky úpravy existujúcich poplatkov mali byť založené na rovnakých zásadách ako zásady, ktoré sa uplatňujú pri udeľovaní nových práv na využívanie.

(104) Prenos práv na využívanie rádiového spektra môže predstavovať účinný prostriedok na zvyšovanie efektívneho využívania rádiového spektra. V záujme pružnosti a efektívnosti a s cieľom umožniť ohodnotenie rádiového spektra zo strany trhu by príslušné vnútroštátne orgány mali automaticky povoliť, aby používatelia rádiového spektra prevádzali alebo prenajímali svoje práva na využívanie rádiového spektra tretím stranám po dodržaní jednoduchého postupu a podľa podmienok, ktoré sa vzťahujú na takéto práva, a pravidiel hospodárskej súťaže pod dohľadom zodpovedných národných regulačných orgánov. Podmienky, za ktorých môže držiteľ práva previesť alebo prenajať jednotlivé právo, by mali byť stanovené v okamihu udelenia tohto práva. S cieľom uľahčiť takéto prevody alebo prenájmy, za predpokladu, že sú dodržané technické vykonávacie opatrenia prijaté v súlade s rozhodnutím č. 676/2002/ES, by členské štáty mali tiež zohľadniť požiadavky, aby práva na využívanie rádiového spektra boli rozdelené a rozčlenené a aby sa podmienky využívania preskúmali. Zároveň by mal mať príslušný vnútroštátny orgán možnosť odmietnuť prevod alebo prenájom rádiového spektra z dôvodov bezpečnosti alebo suverenity alebo iných cieľov verejnej politiky vrátane podpory alebo zachovania účinnej hospodárskej súťaže, alebo ak neexistujú dostatočné záruky, že sa rádiové spektrum bude využívať v súlade s podmienkami udeľovania povolení alebo na zamýšľané použitie.

(105) Nové koncepcie spoločného využívania rádiového spektra si vyžadujú presné údaje o obsadenosti frekvencií v reálnom čase, aby sa zabezpečilo efektívne využívanie rádiového spektra a zabránilo sa rušeniu. Dynamická databáza zameraná na konkrétne frekvenčné pásma by mala pomôcť identifikovať nedostatočne využívané rádiové spektrum a podporiť efektívnejšie postupy využívania a spoločného využívania rádiového spektra v súlade s právom hospodárskej súťaže. Takýto dynamický zoznam by mohol prispieť aj k vypracovaniu a implementácii akéhokoľvek operačného plánu v oblasti rádiového spektra.

(106) V súlade s judikatúrou Súdneho dvora by príslušné vnútroštátne orgány nemali vyberať žiadne iné poplatky týkajúce sa poskytovania sietí a elektronických komunikačných služieb, ako sú stanovené v tomto nariadení. Ak poskytovanie elektronickej komunikácie závisí od verejných zdrojov, ktorých využívanie podlieha

osobitnému povoleniu, príslušné vnútroštátne orgány by mali mať možnosť uložiť poplatky s cieľom zabezpečiť optimálne využívanie týchto zdrojov. Poplatky by mali odrážať hodnotu práv na využívanie, pričom by sa mala okrem iného zohľadniť hospodárska a technická situácia na príslušnom trhu, a mali by byť stanovené spôsobom, ktorým sa zabezpečí efektívne prideľovanie a využívanie rádiového frekvenčného spektra. Malo by byť možné, aby sa takéto poplatky použili napríklad na financovanie činností národných regulačných orgánov a iných príslušných vnútroštátnych orgánov, ktoré nemôžu byť pokryté správnymi poplatkami. Ak v prípade súťažných alebo porovnávacích výberových konaní poplatky za práva na využívanie rádiového spektra pozostávajú úplne alebo čiastočne z jednorazovej sumy, platobné dojednania by mali zabezpečiť, aby takéto poplatky v praxi neviedli k výberu na základe kritérií nesúvisiacich s cieľom zabezpečiť optimálne využitie rádiového spektra.

(107) Metodika výpočtu výšky poplatkov za rádiové spektrum v Únii sa v jednotlivých členských štátoch značne líši. Tento rozdiel by mohol sťažiť poskytovanie sietí založených na rádiovom spektre vo viacerých členských štátoch. Komisia by preto mala pravidelne uverejňovať porovnávacie štúdie a prípadne vypracovať ďalšie usmernenia týkajúce sa metodiky výpočtu ročných poplatkov za rádiové spektrum, ktoré majú ukladať príslušné vnútroštátne orgány za pozemské frekvenčné spektrum. Takáto metodika by mala byť založená na zásadách účinného a efektívneho využívania rádiového spektra, transparentnosti, nediskriminácie a proporcionality vo vzťahu k zamýšľanému účelu a mala by umožniť príslušným vnútroštátnym orgánom vypočítať presný poplatok, ktorý sa má uplatňovať a ktorý by mohol pozostávať z pevnej ročnej časti (za kHz pre kategóriu pásma) a percentuálneho podielu z ročného obratu dosiahnutého využívaním frekvencií. Pri určovaní metodiky Komisiou budú skúsenosti orgánu BEREC a národných regulačných orgánov s vytváraním vhodných nákladových modelov neoceniteľné a mali by sa zohľadniť. Príslušné vnútroštátne orgány by mali zabezpečiť, aby výška poplatkov v každom prípade pokrývala náklady na správu rádiového spektra.

(108) Akékoľvek bremeno uložené podnikom v súvislosti s právami na využívanie rádiového spektra môžu ovplyvniť rozhodnutia o tom, či sa usilovať o zdroje rádiového spektra a využívať ich. Príslušné vnútroštátne orgány by preto mali stanoviť vyvolávacie ceny tak, aby sa dosiahlo efektívne udelenie týchto práv bez ohľadu na druh použitého výberového konania. Komisia môže vydať odporúčanie o spoločnej metodike na určenie vyvolávacích cien, pričom zohľadní kritériá, ako sú alternatívne náklady rádiového spektra, charakteristiky pásma a náklady spojené s plnením podmienok udeľovania povolení uložených na dosiahnutie politických cieľov. Pri tom by sa mala zohľadniť aj situácia v oblasti hospodárskej súťaže na dotknutom trhu vrátane možných alternatívnych spôsobov použitia zdrojov. Príslušné vnútroštátne orgány by v zásade nemali stanovovať vyvolávacie ceny, ak ukladajú povinnosti týkajúce sa pokrytia alebo kvality služieb, pokiaľ neexistuje riziko tajnej dohody a/alebo neserióznej účasti, ktorými by sa neprimerane predlžoval postup výberu atď. Komisia by mala byť splnomocnená prijímať vykonávacie akty, ak sa odporúčaním nepodarí zabezpečiť jednotné výsledky v Únii, čo ohrozuje všadeprítomné zavádzanie vysokokvalitných bezdrôtových sietí v Únii.

(109) Vzhľadom na vysokú úroveň nákladov na rádiové spektrum, ktoré vznikli v dôsledku spoliehania sa na výber v aukcii na základe porovnateľného platenia poplatkov, by sa mali uprednostniť záväzky pred poplatkami. Preto by malo byť možné nahradiť poplatky záväzkami, ktoré žiadatelia ponúknu na realizáciu opatrení, ktoré by boli

priamo prospešné pre zavádzanie sietí a kvalitu bezdrôtovej komunikácie. V praxi by to mohlo mať podobu preddavkových platieb, ktoré by sa splácali, alebo bankových záruk, ktoré by sa zrušili po splnení týchto záväzkov.

(110) Požiadavkami na rešpektovanie zásad technologickej neutrality a neutrality služieb pri udeľovaní práv na využívanie spolu s možnosťou prevádzať práva medzi podnikmi sa podporuje sloboda a spôsob poskytovania elektronických komunikačných služieb verejnosti a uľahčuje sa tým aj dosiahnutie cieľov všeobecného záujmu. Týmto nariadením nie je dotknuté to, či je rádiové spektrum pridelené priamo poskytovateľom elektronických komunikačných sietí alebo služieb alebo subjektom, ktoré dané siete alebo služby používajú. Takéto subjekty môžu byť poskytovateľmi obsahu rozhlasového alebo televízneho vysielania. Zodpovednosť za súlad s podmienkami spojenými s právom využívať rádiové spektrum a príslušnými podmienkami, ktoré sa vzťahujú na všeobecné povolenie, by mal v každom prípade prevziať podnik, ktorému bolo poskytnuté právo na využívanie rádiového spektra. Určité povinnosti uložené vysielateľom na poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb si môžu vyžadovať uplatnenie osobitných kritérií a postupov na udeľovanie práv na využívanie rádiového spektra, aby sa splnil osobitný cieľ všeobecného záujmu vymedzený príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súlade s právom Únie. Postup pre udeľovanie takéhoto práva by mal byť v každom prípade objektívny, transparentný, nediskriminačný a primeraný.

(111) Judikatúrou Súdneho dvora sa požaduje, aby každé vnútroštátne obmedzenie práv zaručených článkom 56 ZFEÚ bolo objektívne oprávnené a proporcionálne a aby nezachádzalo ďalej, ako je na dosiahnutie ich cieľov potrebné. Rádiové spektrum pridelené bez otvoreného postupu by sa nemalo využívať na iné účely, ako je cieľ všeobecného záujmu, na ktorý bolo pridelené. V takom prípade by zainteresované strany mali mať možnosť predložiť pripomienky v primeranom časovom období.

(112) Ako súčasť postupu žiadosti o udelenie práv, by príslušne vnútroštátne orgány mali preveriť, či žiadateľ bude schopný splniť podmienky, ktoré sa k týmto právam majú vzťahovať. Uvedené podmienky by sa mali odzrkadliť v kritériách oprávnenosti stanovených objektívnym, transparentným, proporcionálnym a nediskriminačným spôsobom pred začiatkom akéhokoľvek výberového konania. Na účely uplatňovania takýchto kritérií by malo byť možné od žiadateľov požadovať, aby predložili potrebné informácie na preukázanie svojej schopnosti vyhovieť uvedeným podmienkam. Ak takéto informácie poskytnuté nie sú, príslušný vnútroštátny orgán by mal mať možnosť žiadosť o právo na využívanie rádiového spektra zamietnuť.

(113) Príslušné vnútroštátne orgány by pred udelením práva mali overiť len tie prvky, ktoré môže žiadateľ pri uplatnení bežnej obozretnosti odôvodnene preukázať, zohľadňujúc dôležitú verejnú a trhovú hodnotu rádiového spektra ako obmedzeného verejného zdroja. Príslušnému vnútroštátnemu orgánu by to nemalo brániť vo vykonaní následného overenia splnenia kritérií oprávnenosti, napríklad prostredníctvom krokov v prípade, že kritériá nemohli byť splnené na začiatku. Aby sa zachovalo účinné a efektívne využívanie rádiového spektra, príslušné vnútroštátne orgány by nemali udeľovať práva v prípadoch, keď ich preskúmanie naznačuje, že žiadatelia nie sú schopní splniť podmienky, bez toho, aby bola dotknutá možnosť umožniť časovo obmedzené experimentálne využitie.

(114) V prípadoch, keď dopyt po pásme rádiového spektra presahuje jeho dostupnosť, a príslušný vnútroštátny orgán v dôsledku toho dospeje k záveru, že počet udelených práv na využívanie rádiového spektra sa má obmedziť, by sa mali uplatňovať

primerané a transparentné postupy pre udeľovanie takýchto práv s cieľom zabrániť akejkoľvek diskriminácii a optimalizovať použitie daného obmedzeného zdroja. Takéto obmedzenie by malo byť odôvodnené, proporcionálne a založené na dôkladnom posúdení trhových podmienok, pričom náležite zohľadňuje celkové výhody pre používateľov a ciele vnútroštátneho a vnútorného trhu. Ciele, ktorými sa riadi každý postup obmedzenia, by mali byť vopred jasne stanovené a podľa možnosti kvantifikované, pričom by sa mala zohľadniť potreba splniť vnútroštátne ciele a ciele vnútorného trhu. Pri zvažovaní najvhodnejšieho výberového konania by sa príslušné vnútroštátne orgány mali v súlade s koordinačnými opatreniami prijatými na úrovni Únie včas a transparentne poradiť so všetkými zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o odôvodnenie, ciele a podmienky postupu výberu, a okrem iného by mali uviesť výsledok akéhokoľvek súvisiaceho posúdenia konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na trhu. Príslušné vnútroštátne orgány by mali mať možnosť používať okrem iného porovnávacie alebo súťažné výberové konanie na prideľovanie rádiového spektra, pričom by mali okrem iného zohľadňovať konkurenčnú, technickú a hospodársku situáciu na trhu. Pri realizácii takýchto postupov by mali príslušné vnútroštátne orgány zohľadňovať ciele tohto nariadenia. Ak členský štát zistí, že v rámci pásma môžu byť k dispozícii ďalšie práva, mal by začať príslušný postup.

(115) Hoci sa aukciami podporuje transparentné, nediskriminačné prideľovanie a efektívne využívanie rádiového spektra, ako druh výberového konania založeného na súťažnej cenovej ponuke by mohli viesť k vytvoreniu významnej finančnej záťaže pre prevádzkovateľov, ak nie sú správne navrhnuté alebo podmienky prideľovania neodrážajú situáciu na trhu. Preto by sa mali uprednostniť aukcie orientované na investície, ktoré sa zameriavajú na dosiahnutie určitých záväzkov týkajúcich sa kvality a pokrytia, a nie na platenie poplatkov.

(116) Dobrovoľným fórom pre partnerské hodnotenie zriadeným smernicou (EÚ) 2018/1972 ako nástroj partnerského učenia sa nepodarilo zabezpečiť jednotnejšie využívanie a definovanie prvkov výberových konaní a podmienok, ktoré sa vzťahujú na práva na využívanie rádiového spektra, keďže predmetom partnerského hodnotenia bola len približne jedna tretina vnútroštátnych opatrení. Keďže tieto prvky a podmienky majú významný vplyv na trhové podmienky a konkurenčnú situáciu vrátane podmienok vstupu na trh a expanzie, mal by sa zaviesť nový mechanizmus koordinácie *ex ante* – postup pre jednotný trh s rádiovým spektrom. Tento postup by sa mal uplatňovať na každé opatrenie navrhované príslušnými vnútroštátnymi orgánmi s cieľom uskutočniť výberové konanie alebo zmeniť či obnoviť práva na využívanie harmonizovaného rádiového spektra pre bezdrôtové širokopásmové elektronické komunikačné siete a služby. Takýto mechanizmus *ex ante* je efektívnejší ako zásah *ex post*, pretože dokáže vopred odhaliť opatrenia, ktoré sú neopodstatnené alebo neprimerané. Notifikujúci orgán by mal najmä vysvetliť, ako je navrhované opatrenie na formovanie trhu potrebné na zachovanie alebo dosiahnutie účinnej hospodárskej súťaže, a na základe analýzy trhu načrtnúť jeho pravdepodobné účinky na existujúce a budúce investície účastníkov trhu. Ak má notifikujúci orgán v úmysle stanoviť určité trvanie práva na využívanie, mal by predložiť argumenty, ako považuje navrhované trvanie za dostatočné vzhľadom na investície, ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľov postupu prideľovania a tohto nariadenia. Komisia by mala mať možnosť oznámiť akékoľvek výhrady, ktoré môže mať k návrhu opatrení na formovanie trhu, t. j. opatrení, ktoré majú vplyv na štruktúru alebo úroveň hospodárskej súťaže na trhu, ako sú stropy rádiového spektra, výhrady alebo povinnosti týkajúce sa veľkoobchodného prístupu, a v takom prípade by mala uviesť dôvody výhrady. Komisia by sa mohla domnievať, že opatrením by sa vytvorila prekážka pre vnútorný trh, alebo by mala vážne

pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s právom Únie, najmä s cieľmi tohto nariadenia. Komisia by tiež mohla oznámiť akékoľvek výhrady, ktoré môžu vzniknúť v prípade obmedzeného trvania, ak sa domnieva, že takéto trvanie je nedostatočné. Komisia bude musieť pri svojom hodnotení zvážiť akýkoľvek možný vplyv, ktorý by trvanie práv na využívanie malo na hospodársku súťaž. Aby sa zabezpečila jeho účinnosť, mal by tento proces poskytnúť Komisii možnosť vetovať trvanie práv na využívanie a opatrenia na formovanie trhu, ak sa to považuje za potrebné. Tento nový postup pre jednotný trh s rádiovým spektrom by mal nahradiť fórum pre partnerské hodnotenie.

(117) Opatrenia na formovanie trhu a obmedzené trvanie licencií môžu zohrávať dôležitú úlohu pri ochrane účinnej hospodárskej súťaže na trhoch elektronickej komunikácie, ak sú podložené spoľahlivými ekonomickými dôkazmi a sú dobre navrhnuté. O opatreniach prijatých špeciálne na podporu hospodárskej súťaže pri udeľovaní alebo obnovovaní práv na využívanie rádiového spektra by mali rozhodovať národné regulačné a iné príslušné vnútroštátne orgány, ktoré majú potrebné ekonomické, technické a trhové poznatky. Podmienky prideľovania rádiového spektra môžu ovplyvniť situáciu v oblasti hospodárskej súťaže na trhoch s elektronickými komunikáciami a podmienky na vstup. Obmedzený prístup k rádiovému spektru najmä vtedy, keď je rádiové spektrum obmedzené, môže vytvoriť prekážku pre vstup alebo brzdiť investície, zavádzanie siete, poskytovanie nových služieb alebo aplikácií, inováciu a hospodársku súťaž. Nové práva na využívanie vrátane práv získaných prevodom alebo prenájmom a zavedenie nových pružných kritérií na využívanie rádiového spektra môže tiež ovplyvniť existujúcu hospodársku súťaž. Určité podmienky použité na podporu hospodárskej súťaže, môžu mať iné účinky, ak sa uplatňujú nesprávne. Napríklad stropy a vyhradenie v rámci rádiového spektra môže spôsobiť umelý nedostatok, povinnosti veľkoobchodného prístupu môžu pri absencii trhovej sily neprimerane obmedziť obchodné modely a obmedzenia prevodov môžu brzdiť rozvoj sekundárnych trhov. Preto je na uloženie takých podmienok potrebný konzistentný a objektívny test hospodárskej súťaže, ktorý by sa mal koordinovaným spôsobom využívať. Použitie takýchto opatrení by preto malo vychádzať z dôkladného a objektívneho posúdenia trhu a podmienok hospodárskej súťaže na ňom, ktoré vykonajú národné regulačné orgány na základe analýzy trhu. Vnútroštátne orgány v oblasti hospodárskej súťaže by však vždy mali zaručiť účinné a efektívne využívanie rádiového spektra a zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže protikonkurenčným hromadením.

(118) Opatrenia, ktoré zasahujú do štruktúry trhu, ako napríklad stropy alebo rezervácie rádiového spektra, sa môžu zaviesť len vtedy, ak menej narúšajúce opatrenia, ako napríklad povinnosti veľkoobchodného prístupu, nepostačujú na zabezpečenie účinnej hospodárskej súťaže na maloobchodnej úrovni. Pred uložením povinností týkajúcich sa veľkoobchodného prístupu by príslušné vnútroštátne orgány mali posúdiť, či by maloobchodné trhy boli účinne konkurencieschopné bez veľkoobchodného zásahu. Posúdenie by malo byť komplexné a malo by sa pri ňom zohľadňovať viacero parametrov, ako sú okrem iného napríklad kótované ceny pre masový trh spotrebiteľských a obchodných výrobkov, zľavy vrátane cielených zliav, ako aj investície a kvalita služieb. Pri určovaní práv na využívanie, ktoré podliehajú takýmto povinnostiam, by mal príslušný vnútroštátny orgán zvážiť dostupnú kapacitu na podporu veľkoobchodných ponúk.

(119) Masívny nárast dopytu po rádiovom spektre a dopyt koncových používateľov po bezdrôtovej širokopásmovej kapacite si vyžaduje riešenia umožňujúce alternatívny, doplnkový, spektrálne efektívny prístup vrátane systémov bezdrôtového prístupu

s nízkym výkonom a malým prevádzkovým rozsahom, ako sú RLAN a siete malých bunkových prístupových bodov s nízkym výkonom. Takéto doplnkové systémy bezdrôtového prístupu, najmä verejne prístupné prístupové body RLAN, v čoraz väčšej miere umožňujú koncovým používateľom prístup k internetu a mobilným prevádzkovateľom presmerovanie mobilnej prevádzky. RLAN využívajú harmonizované rádiové spektrum bez nutnosti udelenia individuálneho povolenia alebo práva na využívanie rádiového spektra. Väčšinu prístupových bodov RLAN doteraz používajú súkromní používatelia ako miestne bezdrôtové rozšírenie svojho pevného širokopásmového pripojenia. Koncovým používateľom by sa v rámci limitov ich vlastných predplatených internetových služieb nemalo brániť, aby prístup k vlastnej sieti RLAN zdieľali spoločne s inými, s cieľom zvýšiť počet dostupných prístupových bodov, najmä v husto osídlených oblastiach, maximalizovať bezdrôtovú dátovú kapacitu prostredníctvom opakovaného používania rádiového spektra a vytvoriť nákladovo efektívnu doplnkovú bezdrôtovú širokopásmovú infraštruktúru prístupnú ďalším koncovým používateľom. Preto by sa mali odstrániť nepotrebné obmedzenia zavádzania a prepojenia prístupových bodov RLAN.

(120) Orgány verejnej správy alebo poskytovatelia verejných služieb, ktorí používajú RLAN vo svojich priestoroch a poskytujú ho svojim zamestnancom, návštevníkom alebo klientom, napríklad na uľahčenie prístupu k službám elektronickej verejnej správy alebo na poskytovanie informácií o riadení verejnej dopravy alebo cestnej premávky, by takisto mali poskytovať prístup k takýmto prístupovým bodom občanom na všeobecné použitie ako doplnkovú službu k službám, ktoré verejnosti ponúkajú v takýchto priestoroch, a to v rozsahu, ktorý im umožňujú pravidlá hospodárskej súťaže a verejného obstarávania. Poskytovateľ takéhoto miestneho prístupu k elektronickým komunikačným sieťam vo vnútri alebo v okolí súkromného majetku alebo ohraničeného verejného priestranstva ako doplnkovej služby k inej činnosti, ktorá nie je závislá od takéhoto prístupu, ako napríklad hotspoty RLAN, ktoré sú k dispozícii zákazníkom využívajúcim iné komerčné činnosti alebo širokej verejnosti v tomto priestore, môže okrem toho podliehať súladu so všeobecnými povoleniami pre práva na využívanie rádiového spektra, ale nemal by podliehať žiadnym podmienkam ani požiadavkám, ktoré sa vzťahujú na všeobecné povolenia uplatniteľné na poskytovateľov verejných elektronických komunikačných sietí alebo služieb, ani povinnosti týkajúce sa koncových používateľov alebo prepojenia. Takýto poskytovateľ by však mal aj naďalej podliehať pravidlám zodpovednosti stanoveným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065[48]. Objavujú sa ďalšie nové technológie ako komunikácia založená na viditeľnom svetle, ktoré doplnia súčasné možnosti rádiových miestnych počítačových sietí a bezdrôtových prístupových bodov v oblasti rádiového spektra o optické prístupové body založené na viditeľnom svetle a povedú k hybridným miestnym sieťam umožňujúcim optickú bezdrôtovú komunikáciu.

(121) Keďže bezdrôtové prístupové body s nízkym výkonom a malým dosahom, ako sú femtobunky, pikobunky, metrobunky alebo mikrobunky, môžu byť veľmi malé a využívať nenápadné zariadenia podobné domácim RLAN smerovačom, ktoré si nevyžadujú žiadne povolenia nad rámec tých, ktoré sú potrebné na využívanie rádiového spektra, a vzhľadom na pozitívny vplyv takýchto prístupových bodov na

[48] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI:http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

využívanie rádiového spektra a na vývoj v oblasti bezdrôtovej komunikácie, by akékoľvek obmedzenie týkajúce sa ich zavádzania malo byť čo najmenšie. Aby sa uľahčilo zavádzanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom, a bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek uplatniteľné požiadavky týkajúce sa správy rádiového spektra, by vnútroštátne príslušné orgány z tohto dôvodu nemali podmieňovať žiadne individuálne povolenia zavádzaním takýchto zariadení na budovách, ktoré nie sú úradne chránené ako súčasť označeného prostredia alebo pre ich osobitnú architektonickú alebo historickú hodnotu, s výnimkou prípadov, keď je to odôvodnené verejnou bezpečnosťou. Na uvedený účel by ich vlastnosti, ako napríklad maximálna veľkosť, hmotnosť a prenosové vlastnosti, mali byť špecifikované na úrovni Únie tak, aby boli primerané na miestne zavedenie, a aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany verejného zdravia. Na prevádzku bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom by sa mal uplatňovať článok 7 smernice 2014/53/EÚ. Týmto nie sú dotknuté práva týkajúce sa súkromného vlastníctva stanovené v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve. Postup na preskúmanie žiadostí o povolenie by sa mal zjednodušiť a nemali by ním byť dotknuté žiadne komerčné dohody, pričom akýkoľvek súvisiaci správny poplatok by sa mal obmedziť na administratívne náklady spojené so spracovaním žiadosti. Postup posudzovania žiadosti o povolenie by mal trvať čo najkratšie a v zásade nie dlhšie ako štyri mesiace.

(122) Verejné budovy a ďalšiu verejnú infraštruktúru každý deň navštívi a použije značný počet koncových používateľov, ktorí potrebujú pripojiteľnosť, aby mohli využívať digitálne verejné služby, služby digitálnej dopravy a iné služby. Ďalšia verejná infraštruktúra ako pouličné osvetlenie, semafory ponúka vďaka svojmu hustému výskytu napríklad veľmi cenné miesta na zavedenie malých buniek. Prevádzkovatelia by mali mať právo na prístup k týmto verejným miestam, aby mohli primerane uspokojiť dopyt, bez toho, aby bola dotknutá možnosť príslušných vnútroštátnych orgánov podmieniť zavádzanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom získaním individuálnych povolení pred zavedením. Príslušné vnútroštátne orgány by preto mali zabezpečiť, aby sa takéto verejné budovy a ďalšia verejná infraštruktúra za primeraných podmienok sprístupnili na účely zavádzania malých buniek s cieľom doplniť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1309[49] a bez toho, aby boli dotknuté zásady stanovené v uvedenom nariadení. V nariadení (EÚ) 2024/1309 sa uplatňuje funkčný prístup a stanovujú sa povinnosti pre prístup k fyzickej infraštruktúre len vtedy, ak je súčasťou siete a ak ju vlastní alebo používa prevádzkovateľ siete, v dôsledku čoho do rozsahu pôsobnosti nariadenia nepatrí množstvo budov, ktoré vlastnia alebo využívajú orgány verejnej správy. Osobitnú povinnosť si naopak nevyžaduje fyzická infraštruktúra, ako sú káblovody alebo stožiare používané v rámci inteligentných dopravných systémov, ktoré vlastnia prevádzkovatelia siete (poskytovatelia dopravných služieb alebo poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí) a ktoré slúžia na umiestnenie prvkov siete, a teda patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2024/1309.

(123) Článok 4 rozhodnutia č. 676/2002/ES týkajúci sa funkcie Výboru pre rádiové frekvenčné spektrum by sa mal zmeniť. V záujme zaistenia bezpečnosti a technologickej suverenity Únie a jej členských štátov by sa mal vytvoriť

[49] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1309 z 29. apríla 2024 o opatreniach na zníženie nákladov na zavádzanie gigabitových elektronických komunikačných sietí, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120 a zrušuje smernica 2014/61/EÚ (akt o gigabitovej infraštruktúre) (Ú. v. EÚ L, 2024/1309, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj).

mechanizmus, ktorý by umožnil Komisii a členským štátom diskutovať o otázkach a rozhodovať o spoločnom stanovisku bez účasti tretích krajín a zainteresovaných strán. Komisia by preto mala byť splnomocnená požadovať od členských štátov, aby vo Výbore pre rádiové frekvenčné spektrum stanovili spoločné stanoviská týkajúce sa vývoja určitých technických vykonávacích opatrení, ktoré by mohli mať vplyv na bezpečnosť alebo technologickú suverenitu Únie alebo jej členských štátov, a to pred rokovaniami na zasadnutiach Európskej konferencie poštových a telekomunikačných administratív.

(124) Satelitná komunikácia zohráva dôležitú úlohu pri zaisťovaní bezpečnosti, odolnosti a strategickej autonómie Únie. Nedávny technologický pokrok, vyvíjajúca sa dynamika trhu, geopolitické výzvy a obavy týkajúce sa hospodárskej súťaže v súvislosti so satelitnými sieťami si vyžadujú posilnenie opatrení na úrovni Únie. Satelitní prevádzkovatelia sa čoraz viac usilujú o prístup na celoeurópsky trh a regulačné orgány sú pod rastúcim tlakom, aby vytvorili vhodné regulačné rámce, ktoré sú v súlade s politikami a cieľmi Únie. Je potrebné zjednodušiť a konsolidovať pravidlá poskytovania satelitných komunikačných sietí a služieb a využívania spektra pre satelitné služby, uľahčiť vytváranie cezhraničných služieb a sietí a zabrániť regulačným nedostatkom v podmienkach prístupu na satelitné trhy Únie.

(125) Skupina RSPG vo svojom stanovisku zo 16. júna 2021 k programu politiky rádiového frekvenčného spektra zdôraznila, že politikou frekvenčného spektra by sa mal podporovať vývoj inovatívnych satelitných systémov, ktoré zabezpečujú pripojiteľnosť kontrolovanú na úrovni EÚ a poskytovanie spoľahlivých, odolných a nákladovo efektívnych vládnych satelitných služieb. Posilnený rámec Únie je preto potrebný na to, aby sa Únia stala významným aktérom v celosvetovom vesmírnom priemysle, aby sa vytvoril pevný základ pre rozvoj a prevádzku celoeurópskych satelitných infraštruktúr a aby sa zabezpečilo účinné presadzovanie bezpečnostných a konkurenčných záruk. Okrem toho by tento rámec mal byť nevyhnutný na vykonávanie Európskej stratégie únie pripravenosti, ktorá bola prijatá 26. marca 2025 a v ktorej sa okrem iného zdôrazňuje potreba vypracovať minimálne kritériá pripravenosti pre základné služby, ako sú elektronické komunikačné služby, aby sa zabezpečila odolnosť životne dôležitých spoločenských funkcií, a podporovať duálne použitie už v štádiu návrhu pri rozvoji bezpečnej komunikácie a pripojiteľnosti v celej Únii.

(126) V súlade s článkom 216 ods. 1 ZFEÚ má Únia vonkajšie právomoci a môže uzatvárať dohody s medzinárodnými organizáciami, ak sa to stanovuje v zmluvách alebo ak je to potrebné na dosiahnutie cieľov politík Únie. Správa rádiového spektra a využívanie rádiových frekvencií, a to aj na satelitnú komunikáciu, sú oblasti, ktoré do veľkej miery upravujú právne predpisy Únie prijaté na základe článku 114 ZFEÚ, najmä smernica (EÚ) 2019/1872 a rozhodnutie č. 676/2002/ES. Využívanie rádiového spektra satelitmi má vo svojej podstate medzinárodný charakter, keďže sa riadi globálnymi koordinačnými mechanizmami ITU a umožňuje cezhraničné poskytovanie služieb vo viacerých krajinách. Satelitné rádiové spektrum je zároveň kritickým aktívom pre globálne komunikačné trhy, ovplyvňuje konkurencieschopnosť, investície a dostupnosť poskytovania inovatívnych služieb v celej Únii. Vzhľadom na tento dvojitý medzinárodný a trhový rozmer je na zabezpečenie efektívneho využívania satelitného rádiového spektra, účinnej koordinácie a riadneho fungovania vnútorného jednotného trhu potrebný koherentný a na budúcnosť orientovaný prístup Únie.

(127) Jedným zo základných procesov na zabezpečenie prevádzky bez rušenia je koordinácia satelitných sietí pred ich spustením. V súlade s Rádiokomunikačným

poriadkom ITU by mal správny orgán, ktorý predkladá podanie na nový satelitný systém, koordinovať svoju činnosť so všetkými už spustenými alebo zaregistrovanými systémami, ktoré by nový satelitný systém mohol ovplyvniť, a upraviť parametre tak, aby nespôsoboval škodlivé rušenie týchto systémov. V záujme zvýšenia transparentnosti v rámci Únie, pokiaľ ide o podania a registre ITU, by príslušné vnútroštátne orgány mali o takýchto činnostiach informovať Komisiu a ostatné príslušné vnútroštátne orgány v orgáne RSPB. Okrem toho by sa mal vytvoriť mechanizmus, ktorým by sa zabezpečilo, aby správny orgán mohol pri vykonávaní koordinácie ITU požiadať o podporu iné príslušné vnútroštátne orgány a Úniu, najmä ak existuje riziko, že budú dotknuté záujmy a politiky Únie.

(128) Harmonizácia a správa rádiového spektra na satelitné použitie na medzinárodnej úrovni prostredníctvom ITU nemá za následok harmonizáciu vnútroštátnych postupov udeľovania povolení na poskytovanie služieb satelitnej komunikácie a na využívanie súvisiaceho frekvenčného spektra. Platné pravidlá a podmienky upravujúce satelitné siete a služby satelitnej komunikácie sú v členských štátoch naďalej roztrieštené, čo bráni satelitným prevádzkovateľom v Únii dosiahnuť rozsah potrebný na poskytovanie cezhraničných alebo celoeurópskych služieb pripojiteľnosti. Takéto služby sú čoraz dôležitejšie na prepojenie oblastí s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb a vzdialených regiónov, posilnenie odolnosti a podporu zavádzania nových technológií. Na prekonanie týchto problémov by poskytovanie satelitných sietí a služieb malo podliehať všeobecnému povoleniu na úrovni Únie za podmienok, ktoré vypracuje Komisia spolu s členskými štátmi. Vzhľadom na rozmanitosť satelitných sietí a služieb by sa takéto podmienky udeľovania povolení mali radšej vypracovať prostredníctvom vykonávacích aktov a v úzkej spolupráci s orgánom RSPB, a to vzhľadom na bohaté skúsenosti vnútroštátnych orgánov pre frekvenčné spektrum s udeľovaním povolení na využívanie satelitov. Podaním oznámenia Komisii na základe takéhoto všeobecného povolenia by podnik získal rovnaké práva v celej Únii bez potreby podať osobitné oznámenia v jednotlivých členských štátoch.

(129) Mal by sa vytvoriť harmonizovaný a centralizovaný rámec Únie pre udeľovanie povolení na využívanie satelitného frekvenčného spektra, ktorého vykonávanie by podporovali príslušné vnútroštátne orgány členských štátov. Takýmto rámcom, ktorým by sa poskytovali práva na využívanie na úrovni Únie za spoločných podmienok, by sa zvýšila právna istota, znížila fragmentácia a posilnila sa strategická autonómia, bezpečnosť a zvrchovanosť Únie v oblasti satelitnej komunikácie, pričom by sa ním dopĺňali ciele aktu EÚ o vesmíre a vízie pre vesmírne hospodárstvo Únie. Udeľovaním povolení na využívanie satelitov na úrovni Únie prostredníctvom postupu, do ktorého by bola zapojená Komisia a orgán RSPB s podporou ODN, vo všetkých krokoch od prideľovania, udeľovania licencií až po presadzovanie, by sa znížilo administratívne zaťaženie, zvýšila by sa transparentnosť prístupu na trh a zabezpečila sa konzistentné riadenie nedostatku rádiového frekvenčného spektra a rušenia. Zabezpečila by sa tým integrita vnútorného trhu, podporili bezpečné a konkurencieschopné služby a zosúladili sa politiky v oblasti rádiového spektra so strategickými cieľmi Únie, čím by sa podporila bezpečná, škálovateľná a strategicky autonómna satelitná komunikácia.

(130) Frekvenčné spektrum využívané na satelitné siete a služby by malo podliehať povoleniu na úrovni Únie, ktoré by udeľovala Komisia s pomocou orgánu RSPB. Mal by sa prijať európsky plán prideľovania satelitných frekvencií, aby prevádzkovatelia satelitných služieb dokázali transparentne zistiť, ktoré frekvenčné spektrum sa môže využívať na konkrétne satelitné služby. Zatiaľ čo v prípade niektorých pásiem spektra

pre satelitné služby môže Komisia rozhodnúť, že prístup k nim bude možný na základe všeobecného povolenia, napríklad pre internet vecí, v prípade iných by sa mali uprednostniť individuálne práva na využívanie vzhľadom na potrebu zabrániť škodlivému rušeniu, zabezpečiť kvalitu služieb, odolnosť siete a bezpečnosť komunikácie.

(131) Okrem toho, aby sa umožnilo poskytovanie celoeurópskych satelitných sietí a služieb, mali by byť podmienky udeľovania povolení na využívanie spektra pre satelitné služby rovnaké v celej Únii. Takýmito podmienkami udeľovania povolení by sa malo zaručiť najmä dodržiavanie platných pravidiel Rádiokomunikačného poriadku ITU o satelitnej koordinácii a zabraňovaní škodlivému rušeniu, ako aj koordinácia s inými súčasnými a budúcimi satelitnými systémami, čo má osobitný význam pre existujúce a plánované satelitné systémy v rámci programov Únie. Podmienky udeľovania povolení na poskytovanie satelitných sietí alebo služieb by takisto mali byť v súlade s aktom o kybernetickej bezpečnosti, ktorý má nahradiť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881.

(132) Keďže väčšinu satelitného spektra by mohli efektívne zdieľať rôzni poskytovatelia, väčšina povolení na úrovni Únie by sa udeľovala podľa zásady kto prv príde, ten prv berie. Doteraz boli na základe výberového konania Únie podľa rozhodnutia 626/2008/ES vybraní len držitelia práva na využívanie pásma 2 GHz na celoeurópske poskytovanie družicovej pohyblivej služby (MSS). Keďže iné spektrum pre satelitné služby by sa v budúcnosti mohlo stať nedostatkovým, v nariadení by sa malo stanoviť vhodné výberové konanie držiteľov práv na využívanie pásiem za takýchto okolností. Toto konanie by malo byť inšpirované postupom podľa rozhodnutia 626/2008/ES, v ktorom sa stanovuje porovnávacie výberové konanie. Porovnávacie výberové konania by sa mali zamerať na zavádzanie inovatívnej satelitnej komunikácie, ako aj na podporu integrácie európskych technológií do nového vesmírneho ekosystému. Je to kľúčové pre posilnenie priemyselných a vedeckých kapacít Únie a posilnenie strategickej autonómie Európy a jej dodávateľských reťazcov vo vesmírnom sektore. V niektorých prípadoch môžu byť vhodnejšie súťažné postupy, ako napríklad aukcie, aby sa zabezpečilo, že frekvenčné spektrum sa pridelí podnikom, ktoré ho dokážu najlepšie využiť. V takýchto prípadoch by sa malo dbať na to, aby sa náležite zohľadnili iné politické ciele, ako napríklad potreba zabezpečiť široké pokrytie územia Únie.

(133) Skupina RSPG vo svojom stanovisku zo 17. júna 2025 o politickom prístupe na úrovni EÚ k satelitnej konektivite medzi zariadeniami (direct-to-device) a súvisiacim otázkam jednotného trhu identifikovala potrebu ochranného mechanizmu, ktorý by členským štátom umožnil kolektívne a v prospech záujmov EÚ reagovať na prípady nedodržiavania spoločných požiadaviek na služby satelitnej komunikácie. Hoci v rámci ITU existuje dobre zavedený proces dvojstranného riešenia prípadov cezhraničného rušenia medzi správnymi orgánmi, tento proces je dlhý a nie je sprevádzaný dostatočnými zárukami účinného a včasného riešenia rušenia. Týmto nariadením by sa preto mali stanoviť nástroje na zabezpečenie dodržiavania podmienok udeľovania povolení stanovených v nariadení, najmä povinnosti koordinovať a predchádzať škodlivému rušeniu na území Únie. Okrem toho, hoci by sa povoľovanie satelitných sietí a služieb a využívanie súvisiaceho frekvenčného spektra malo vykonávať na úrovni Únie, pri monitorovaní dodržiavania podmienok udeľovania povolení by sa mala využívať spolupráca medzi Komisiou a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ktoré majú právomoc, kapacity a odborné znalosti na kontrolu dodržiavania podmienok a odhaľovanie problémov so škodlivým rušením.

(134) S cieľom zabezpečiť koordinované monitorovanie a presadzovanie povolení na úrovni Únie by Komisia pri zohľadnení stanoviska orgánu RSPB mala prijať podrobné opatrenia, ktorými sa stanovia spôsoby presadzovania. Komisia môže tiež uložiť pokuty alebo pravidelné penále za porušenie podmienok udeľovania povolení alebo iných ustanovení hlavy o využívaní satelitného rádiového spektra. Pri týchto pokutách by sa mala zohľadňovať závažnosť a trvanie porušenia a v prípade, že došlo k porušeniu vnútroštátnych predpisov, aj všetky sankcie, ktoré už uplatnili vnútroštátne orgány. Príslušné vnútroštátne orgány by mali mať možnosť upozorniť Komisiu na akékoľvek porušenie podmienok udeľovania povolení alebo ustanovení hlavy o využívaní satelitného rádiového spektra. S cieľom zabezpečiť súlad by členské štáty mali na svojom území v plnej miere uplatniť rozhodnutie, ktorým sa ukladajú nápravné opatrenia alebo sankcie vrátane konečného zabránenia podniku poskytovať satelitné siete alebo služby v Únii. V takýchto prípadoch by však členský štát, ktorého pripojiteľnosť by bola pozastavením alebo ukončením činnosti satelitného prevádzkovateľa vážne narušená, mal mať možnosť požiadať Komisiu o odklad uplatňovania takéhoto koordinovaného opatrenia na jeho vnútroštátnom území na predĺžiteľné obdobie až šiestich mesiacov.

(135) Technologický vývoj vedie k postupnej integrácii pozemských a nepozemských sietí do jednotnej komunikačnej architektúry, v ktorej sa spája pozemská infraštruktúra s nepozemskými komponentmi, najmä so satelitnými sústavami na nízkej obežnej dráhe Zeme (LEO), čím sa zabezpečí všadeprítomná, odolná a vysokovýkonná pripojiteľnosť v celosvetovom meradle. Celosvetová súťaž o štandardizáciu a prístup k spektru pre satelitné služby pre mobilné technológie novej generácie poukazuje na strategický význam spektra ako kritického zdroja. Na účinné riešenie tohto vývoja sú potrebné osobitné právne ustanovenia v tejto oblasti, a to posilnením pravidiel upravujúcich správu spektra pre satelitné služby, aby Únia mohla zabezpečiť svoju strategickú autonómiu pri zavádzaní bezpečných a odolných pozemských a nepozemských sietí 5G a 6G. Vzhľadom na nedostatok mobilného spektra pre satelitné služby zároveň rastie potreba zdieľania frekvenčného spektra medzi pozemskými a nepozemskými používateľmi. Takéto zdieľanie by sa malo uskutočňovať spôsobom, ktorý neohrozí poskytovanie pozemských služieb. S cieľom zabezpečiť neobmedzenú kontinuitu súčasných spôsobov využívania a aplikácií by sa týmto nariadením malo zaručiť, že zdieľané využívanie frekvenčného spektra medzi pozemskými a satelitnými systémami sa môže uskutočniť len vtedy, ak s tým súhlasí primárny držiteľ práva na využívanie pozemských systémov a na jeho zodpovednosť. V kontexte integrovaných satelitných a mobilných komunikačných služieb, ktoré umožňujú technológie 6G, sa tradičné hranice medzi pozemskými a satelitnými sieťami stierajú. Preto je potrebný koordinovaný a na budúcnosť orientovaný regulačný rámec, aby sa zabránilo fragmentácii trhu a rušeniu frekvenčného spektra, najmä vo frekvenčných pásmach, ktoré budú spoločne využívať prevádzkovatelia pozemskej mobilnej a satelitnej siete.

(136) Vzhľadom na implementáciu konkrétnych súčasných a budúcich politík Únie, pri ktorých sa využívajú zdroje číslovania, je nevyhnutné včas identifikovať potreby súčasných aj inovatívnych služieb. Rozvoj vnútorného trhu Únie vedie k čoraz väčšiemu zavádzaniu cezhraničných služieb, ktoré často využívajú zdroje číslovania. Aby sa takéto služby mohli rozvíjať a prinášali očakávaný spoločenský prospech a hospodársky rast, mala by sa zabezpečiť regulačná konzistentnosť a predvídateľnosť, pokiaľ ide o plánovanie, prideľovanie a správu zdrojov číslovania v Únii. Komisia by mala vypracovať výhľadovú stratégiu číslovania, ktorá by vychádzala z príspevkov

všetkých zainteresovaných strán a s náležitým prihliadnutím na stanovisko orgánu BEREC a ktorá by tvorila základ číslovacieho plánu Únie.

(137) Dostupnosť celoeurópskych zdrojov číslovania by umožnila konzistentné a zjednodušené využívanie zdrojov číslovania poskytovateľmi cezhraničných alebo celoeurópskych služieb. Komisia by s podporou členských štátov mala byť schopná prijať opatrenia, a to aj prostredníctvom prijatia vykonávacích aktov, na prijatie číslovacieho plánu Únie, umožnenie podávania žiadostí o číselné rozsahy únii ITU a stanovenie podmienok, ktoré sa môžu vzťahovať na právo na používanie zdrojov číslovania z číslovacieho plánu Únie, vrátane poplatkov za práva na používanie takýchto zdrojov a možnosti prevodu týchto poplatkov na ODN. Zatiaľ čo celoeurópske zdroje číslovania by mali prideľovať národné regulačné orgány, pretože majú najlepšie predpoklady na zabezpečenie presadzovania podmienok, ktoré sa vzťahujú na individuálne práva na používanie, ODN by mal v spolupráci s národnými regulačnými orgánmi a pod dohľadom orgánu BEREC viesť aktuálnu databázu celoeurópskych zdrojov číslovania, aby mal centralizovaný prehľad o ich dostupnosti.

(138) Rozvoj celoeurópskych služieb, najmä služieb stroj-stroj, by bol ďalej umožnený vďaka dostupnosti harmonizovaných čísel v celej Únii, zatiaľ čo správou týchto zdrojov číslovania národnými regulačnými orgánmi v spolupráci s ODN by sa zabezpečil jednotný súbor podmienok, ktoré by títo poskytovatelia služieb museli dodržiavať. Na tento účel by členské štáty mali podporovať Komisiu pri získavaní rozsahov zdrojov číslovania od ITU, a to aj podávaním žiadostí o takéto špecifické číselné rozsahy v ich mene. V prípade potreby harmonizácie zdrojov číslovania v Únii na podporu rozvoja celoeurópskych služieb alebo cezhraničných služieb, najmä nových služieb založených na princípe stroj-stroj, ako sú napríklad prepojené automobily, a v prípade, že by centralizovaná správa týchto zdrojov národnými regulačnými orgánmi v spolupráci s ODN umožnila jednoduchšie a transparentnejšie postupy prideľovania pre poskytovateľov služieb, by Komisia mala byť splnomocnená prijímať vykonávacie akty.

(139) S cieľom účinne podporiť voľný pohyb tovaru, služieb a osôb v Únii by malo byť možné využívať určité národné zdroje číslovania, najmä určité negeografické čísla, extrateritoriálnym spôsobom, teda mimo územia prideľujúceho členského štátu. Vzhľadom na značné riziko podvodov, pokiaľ ide o interpersonálnu komunikáciu, by sa takéto extrateritoriálne využívanie malo povoliť len na poskytovanie elektronických komunikačných služieb, ktoré nie sú interpersonálne. Presadzovanie príslušných vnútroštátnych právnych predpisov, najmä pravidiel ochrany spotrebiteľov a ďalších pravidiel týkajúcich sa využívania zdrojov číslovania, by členské štáty mali zabezpečovať bez ohľadu na to, kde boli udelené práva na využívanie a kde sa zdroje číslovania využívajú v rámci Únie.

(140) Národné regulačné orgány členských štátov, v ktorých sa využívajú zdroje číslovania z iného členského štátu, nemajú kontrolu nad týmito zdrojmi číslovania. Je preto dôležité, aby národný regulačný orgán členského štátu, ktorý udeľuje práva na extrateritoriálne využívanie, zabezpečili aj účinnú ochranu koncových používateľov v členských štátoch, v ktorých sa tieto čísla využívajú. S cieľom dosiahnuť účinnú ochranu by národné regulačné orgány, ktoré udeľujú práva na extrateritoriálne využívanie, mali pripojiť podmienky, pokiaľ ide o dodržiavanie pravidiel ochrany spotrebiteľa a iných pravidiel týkajúcich sa využívania zdrojov číslovania v tých členských štátoch, kde sa zdroje číslovania využívajú, zo strany poskytovateľa.

(141) Národné regulačné orgány tých členských štátov, v ktorých sa zdroje číslovania využívajú, by mali mať možnosť požiadať národné regulačné orgány, ktoré udelili práva na využívanie zdrojov číslovania, aby im pomohli pri presadzovaní ich vnútroštátnych pravidiel. Opatrenia na presadzovanie, ktoré prijali národné regulačné orgány, ktoré udelili práva na využívanie, by mali zahŕňať odrádzajúce sankcie, konkrétne v prípade vážneho porušenia odňatie práva na extrateritoriálne využívanie zdrojov číslovania pridelených príslušnému podniku. Požiadavky týkajúce sa extrateritoriálneho využívania by nemali mať vplyv na právomoci národného regulačného orgánu zablokovať prístup k číslam alebo službám, ak je to opodstatnené z dôvodu podvodu alebo zneužitia. Extrateritoriálnym využívaním zdrojov číslovania by nemali byť dotknuté pravidlá Únie týkajúce sa poskytovania roamingových služieb vrátane tých, ktoré súvisia s predchádzaním neobvyklému používaniu alebo zneužívaniu roamingových služieb, ktoré podliehajú regulácii maloobchodných cien a ktoré využívajú regulované veľkoobchodné roamingové sadzby. Členské štáty by mali mať možnosť uzatvárať s tretími krajinami osobitné dohody o exteritoriálnom využívaní zdrojov číslovania.

(142) Prístup k zdrojom číslovania na základe transparentného, objektívneho a nediskriminačného kritéria je predpokladom toho, aby sa podniky mohli zúčastniť na hospodárskej súťaži v sektore elektronických komunikácií. Národné regulačné orgány by mali byť schopné udeľovať práva na využívanie zdrojov číslovania iným podnikom ako poskytovateľom elektronických komunikačných sietí alebo služieb vzhľadom na rastúci význam čísel pre rôzne služby internetu vecí. Všetky prvky národného číslovacieho plánu by mali byť spravované národnými regulačnými orgánmi, vrátane kódov bodov (point codes) používaných pri adresovaní v sieti.

(143) S cieľom poskytnúť zainteresovaným stranám možnosť informovať sa by sa rozhodnutia o udelení práv na používanie zdrojov číslovania mali uverejňovať. Požiadavku zverejňovania by malo byť možné splniť tým, že sa tieto rozhodnutia sprístupnia verejnosti prostredníctvom webového sídla.

(144) Volajúci účastník by mal mať možnosť prístupu k všetkým telefónnym číslam uvedeným v národných číslovacích plánoch iných členských štátov a k všetkým službám prostredníctvom negeografických čísel, medzi ktoré patria čísla služieb volania na účet volaného a čísla služieb so zvýšenou tarifou a celoeurópske zdroje číslovania v rámci Únie okrem prípadov, keď si volaný účastník z obchodných dôvodov zvolil obmedzený prístup z určitých geografických oblastí. Volajúci účastník by mal mať možnosť prístupu aj k univerzálnym medzinárodným telefónnym číslam služieb volania na účet volaného.

(145) Cezhraničnému prístupu k zdrojom číslovania a k pridruženým službám by sa nemalo brániť s výnimkou objektívne odôvodnených prípadov, napríklad keď je to potrebné na boj proti podvodom a zneužívaniu (napríklad v súvislosti s určitými službami so zvýšenou tarifou), keď je číslo definované ako číslo len s vnútroštátnou pôsobnosťou (napríklad národné skrátené čísla), alebo pokiaľ je to ekonomicky neuskutočniteľné. Národné regulačné orgány by mali mať právomoc zablokovať prístup k číslam alebo službám, a to aj preventívne, na základe individuálnej analýzy rizík spojených s určitým spôsobom používania, ak je to odôvodnené podvodom alebo zneužitím. Poplatky účtované stranám volajúcim z miest mimo príslušného členského štátu nemusia byť rovnaké ako poplatky účtované stranám volajúcim vo vnútri členského štátu. Používatelia by mali byť vopred úplne a jasne informovaní o všetkých poplatkoch účtovaných za služby volania na účet volaného, napríklad o poplatkoch za medzinárodné volanie na čísla prístupné prostredníctvom štandardných

medzinárodných predvolieb. Ak poskytovatelia elektronických komunikačných služieb zadržia výnosy z prepojovacích alebo iných služieb z dôvodu podvodu alebo zneužitia, členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa zadržané výnosy zo služieb v rámci možností vrátili koncovým používateľom postihnutým príslušným podvodom alebo zneužitím.

(146) Vysokorýchlostná a vysokokvalitná pripojiteľnosť je nevyhnutná pre súdržnosť spoločnosti Únie a konkurencieschopnosť jej hospodárstva. Optické prístupové siete do domácnosti (ďalej len „FTTH“) predstavujú prostriedok na poskytovanie bezpečného, spoľahlivého a energeticky účinného pevného pripojenia najodolnejšieho voči budúcim zmenám, ktorý dokáže splniť ciele Únie v oblasti digitálnej transformácie a klímy a zároveň znížiť náklady na údržbu a prevádzku pre prevádzkovateľov.

(147) Na urýchlenie prechodu na optické siete, najmä na zavádzanie sietí FTTH, a na zvýšenie využívania služieb poskytovaných prostredníctvom týchto sietí je potrebné riadne a včas naplánovať a zrealizovať odpojenie zastaraných metalických sietí. Na tento účel by sa mal vytvoriť štruktúrovaný rámec pre postupný a primeraný prechod z metalických na optické siete. Využívanie metalických sietí vo všeobecnom záujme by sa malo regulovať bez toho, aby bolo dotknuté vlastníctvo sieťových aktív, ktoré by sa malo naďalej riadiť vnútroštátnym právom.

(148) Pri odpájaní #metalických sietí by sa mali dodržiavať zásady predvídateľnosti, transparentnosti a proporcionality. Preto je potrebné stanoviť objektívne podmienky, procesné kroky a ochranné opatrenia, ktorými sa bude riadiť odpájanie metalických sietí, a zároveň stanoviť primerané výnimky. Spolu s dostatočne dlhým prechodným obdobím sa týmito opatreniami chránia záujmy koncových používateľov, zvyšuje sa právna istota pre podniky a zabraňuje sa narušeniu hospodárskej súťaže. Toto prechodné obdobie je dostatočné na to, aby prevádzkovatelia metalických sietí mohli zorganizovať, pripraviť a dokončiť odpojenie metalických sietí. Toto obdobie by tiež malo umožniť prevádzkovateľom metalických sietí, ak to považujú za ekonomicky a komerčne odôvodnené, modernizovať svoje existujúce siete na FTTH alebo zaviesť siete FTTH. Okrem toho lehota jedného roka od záväzného právneho aktu, ktorým sa nariaďuje odpojenie metalických sietí, poskytuje prevádzkovateľom metalických sietí dostatok času na naplánovanie začiatku odpájania metalických sietí a vykonanie všetkých potrebných krokov pred začatím.

(149) Na podporu súdržnej a efektívnej prípravy na odpojenie metalických sietí je potrebné koordinované opatrenie na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni v tých členských štátoch, v ktorých budú služby založené na metalickej sieti prevádzkované aj po 30. júni 2029. Tieto členské štáty zohrávajú kľúčovú úlohu pri dosahovaní rýchleho a riadneho prechodu na optické siete v prospech koncových používateľov. Každý takýto členský štát by mal vypracovať národný plán prechodu na optickú sieť, v ktorom stanoví svoju stratégiu prechodu na optickú sieť. V tomto pláne by sa malo opísať sieťové pokrytie príslušnými technológiami, mali by sa určiť iniciatívy na zavádzanie a špecifikovať opatrenia na podporu včasného a riadneho prechodu z metalických na optické siete.

(150) Plánmi prechodu na optickú sieť by sa malo podporiť dosiahnutie cieľov digitálneho desaťročia v oblasti pripojiteľnosti, najmä gigabitového pripojenia. S cieľom zabezpečiť, aby sa investičné potreby prechodu na optické siete mohli identifikovať v dostatočne podrobnej miere už v počiatočnom štádiu, by členské štáty mali zohľadniť odporúčania, ktoré im boli adresované v ich správach o digitálnom

desaťročí, aby vypracovali plány národného a regionálneho partnerstva (ďalej len „plány NRP“) v rámci budúceho viacročného finančného rámca a zodpovedajúcim spôsobom upravili svoje národné strategické plány digitálneho desaťročia. Členské štáty by mali pri revízii svojich plánov NRP v rámci strednodobého preskúmania zohľadniť aj svoje vyvíjajúce sa potreby, najmä vzhľadom na pokrok dosiahnutý pri prechode na optické siete a odpojenie metalických sietí[50].

(151) Na plánovanie a riadenie odpájania metalických sietí štruktúrovaným a transparentným spôsobom by mali národné regulačné orgány určiť konkrétne geografické oblasti odpájania metalických sietí (ďalej len „oblasti odpájania metalických sietí“) s použitím harmonizovaných kritérií založených na usmerneniach prijatých Komisiou. Národné regulačné orgány by mali tieto oblasti priebežne skúmať vzhľadom na vývoj v oblasti zavádzania sietí a vývoj trhu.

(152) Podmienka udržateľnosti týkajúca sa pokrytia optickými sieťami môže byť splnená bez ohľadu na to, či takéto siete zavádzajú etablovaní alebo alternatívni prevádzkovatelia. Na účely posúdenia, či sú koncovým používateľom, ktorí využívajú služby založené na metalickej sieti, k dispozícii cenovo prijateľné maloobchodné služby pripojiteľnosti porovnateľnej kvality, by mali národné regulačné orgány uplatňovať objektívne a transparentné kritériá, pričom by mali zohľadniť vnútroštátne podmienky, miestne podmienky zavádzania a príslušné údaje o trhu.

(153) Členské štáty by sa mali usilovať začať s odpájaním metalických sietí v značnej časti oblastí odpojenia metalických sietí v dostatočnom predstihu pred 31. decembrom 2035. Na tento účel by mali prijať vhodné opatrenia v súlade so svojím národným plánom prechodu na optické siete s cieľom maximalizovať počet oblastí odpojenia metalických sietí, v ktorých sú podmienky udržateľnosti splnené už v počiatočnom štádiu.

(154) Ak sú splnené podmienky udržateľnosti, členské štáty by mali nariadiť odpojenie metalických sietí v stanovených lehotách po zverejnení príslušných posúdení národnými regulačnými orgánmi. Týmto postupným prístupom sa uľahčuje riadený prechod, znižuje sa neistota a prevádzkovateľom a koncovým používateľom sa poskytuje dostatok času na prispôsobenie.

(155) Ak nie sú v oblasti odpojenia metalických sietí podmienky udržateľnosti splnené, členské štáty nie sú povinné nariadiť odpojenie metalických sietí v týchto oblastiach do 31. decembra 2035 a metalické siete môžu byť naďalej v prevádzke. Do 31. decembra 2035 by však malo byť odpojenie metalických sietí spravidla povinné vo všetkých oblastiach odpojenia metalických sietí. Tento dlhodobý cieľ predstavuje jasný investičný signál a zároveň umožňuje dostatočnú flexibilitu na zohľadnenie rozdielov v pokroku v zavádzaní v jednotlivých členských štátoch a regiónoch.

(156) Vo výnimočných prípadoch, keď zavedenie optických sietí nie je ekonomicky životaschopné a nie je k dispozícii žiadne vhodné riešenie pripojiteľnosti, ktorým by sa mohli nahradiť služby založené na metalickej sieti, by členské štáty mali mať možnosť upustiť od vyžadovania odpojenia metalických sietí. Takéto výnimky sú potrebné, aby sa zabránilo neprimeraným vplyvom na koncových používateľov a zabezpečila sa kontinuita základných služieb. V tejto súvislosti primerané riešenia

[50] V súlade s článkom 25 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034 a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/955 a nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509 [COM(2025) 565 final].

pripojiteľnosti znamenajú riešenia, ktorými sa dá zabezpečiť kontinuita elektronických komunikačných služieb v kvalite porovnateľnej s kvalitou poskytovanou metalickou sieťou v tej istej oblasti. Dostupnosť takýchto primeraných riešení pripojiteľnosti by mali určovať národné regulačné orgány na základe objektívnych kritérií vrátane kvality a cenovej prijateľnosti, pričom by mali zohľadňovať trhové podmienky.

(157) S cieľom zabezpečiť hladký prechod a chrániť koncových používateľov by členské štáty mali pred odpájaním metalických sietí zabezpečiť vhodné záruky. Tieto ochranné opatrenia by mali zahŕňať jasné a včasné informácie, ako aj opatrenia na zabezpečenie kontinuity alebo migrácie kritických služieb na funkčne rovnocenné alternatívy.

(158) Národné regulačné orgány by mali dohliadať na vykonávanie odpájania metalických sietí a zabezpečiť, aby prevádzkovatelia dodržiavali schválené plány odpájania metalických sietí, časové harmonogramy a komunikačné povinnosti. V prípade nedodržania by sa mali ukladať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie.

(159) Je potrebné poskytnúť vhodné stimuly na investície do gigabitových sietí, ktorými sa podporí inovácia internetových služieb s bohatým obsahom a posilní konkurencieschopnosť Únie. Je preto veľmi dôležité podporovať efektívne investície do rozvoja týchto sietí a súčasne chrániť hospodársku súťaž, keďže ťažkosti a prekážky vstupu zostávajú na úrovni infraštruktúry, ako aj rozširovať možnosti výberu pre spotrebiteľov prostredníctvom regulačnej predvídateľnosti a konzistentnosti.

(160) Hospodársku súťaž možno najlepšie rozvíjať prostredníctvom hospodársky efektívnej miery investovania do nových i existujúcich infraštruktúr doplneného reguláciou, ak je to potrebné na zabezpečenie výberu služieb pre spotrebiteľov a podniky. Efektívna úroveň hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre je rozsah rozšírenia infraštruktúry, pri ktorej môžu investori očakávať primeranú návratnosť.

(161) Malo by sa zabezpečiť, aby boli zavedené včasné, nediskriminačné a transparentné postupy udeľovania práv na inštaláciu zariadení s cieľom zaručiť podmienky pre spravodlivú a účinnú hospodársku súťaž. Povolenia vydávané poskytovateľom elektronických komunikačných sietí a služieb, ktoré im umožňujú vstupovať na verejný alebo súkromný majetok, sú zásadnými faktormi budovania elektronických komunikačných sietí alebo nových prvkov siete. Zbytočná zložitosť a zdĺhavosť postupov udeľovania práva vstupu môže preto predstavovať významné prekážky pre rozvoj hospodárskej súťaže. Preto by sa nadobúdanie práv vstupu malo pre oprávnené podniky zjednodušiť. Príslušné orgány by mali koordinovať nadobúdanie práv vstupu a sprístupniť na svojich webových sídlach príslušné informácie.

(162) Je potrebné posilniť právomoci členských štátov voči držiteľom práv vstupu s cieľom zaistiť, aby zavedenie alebo rozšírenie novej siete bolo spravodlivé, efektívne a šetrné k životnému prostrediu a nezávislé od akejkoľvek povinnosti podniku určeného ako podnik s významným vplyvom na trhu poskytovať prístup k svojej elektronickej komunikačnej sieti. Lepšie spoločné používanie zariadenia môže znížiť environmentálne náklady na zavádzanie infraštruktúry elektronických komunikácií, slúžiť verejnému zdraviu a verejnej bezpečnosti a spĺňať ciele územného plánovania. Príslušné orgány by preto mali mať právomoc požadovať, aby podniky, ktoré využívajú práva na inštaláciu zariadení na verejnom alebo súkromnom majetku, nad ním alebo pod ním po uplynutí primeranej lehoty na verejnú konzultáciu, počas ktorej by mali všetky zainteresované strany dostať príležitosť vyjadriť svoje stanovisko, v špecifických oblastiach, kde si to dôvody všeobecného záujmu vyžadujú, umožnili spoločné využívanie takéhoto zariadenia alebo majetku vrátane fyzického spoločného

umiestnenia. Príkladom môžu byť prípady, kde je podložie silne preťažené alebo je potrebné prekonať prírodné prekážky. Príslušné orgány by mali mať z dôvodov environmentálnej udržateľnosti elektronických komunikačných sietí alebo iných dôvodov týkajúcich sa verejného poriadku konkrétne možnosť ukladať spoločné využívanie prvkov siete a pridružených prostriedkov, ako napríklad káblovodov, rúr, stožiarov, vstupných šácht, rozvodných skríň, antén, veží a iného nosného zariadenia, budov alebo vstupov do nich, ako aj lepšiu koordináciu civilných prác. Na národných regulačných orgánoch by naopak malo byť, aby určili pravidlá na rozdelenie nákladov na spoločné využívanie zariadenia alebo majetku, aby sa pre dotknuté podniky zabezpečila primeraná odmena za znášanie rizika. Napríklad v symetrickom kontexte by sa mali podľa potreby zohľadniť všetky usmernenia vydané Komisiou alebo orgánom BEREC podľa článku 3, článku 5 ods. 6 a článku 11 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2024/1309. Vzhľadom na povinnosti uložené nariadením (EÚ) 2024/1309 by príslušné orgány, najmä miestne orgány, mali v spolupráci s národnými regulačnými orgánmi takisto stanoviť vhodné postupy koordinácie pre verejné práce, ako aj iné relevantné verejné zariadenia alebo majetok vrátane postupov zabezpečujúcich, aby zainteresované strany mali informácie o príslušných verejných zariadeniach alebo majetku aj o prebiehajúcich a plánovaných verejných prácach, aby sa im takéto práce včas oznamovali a aby sa spoločné využívanie čo najviac uľahčilo.

(163) Ak sa od mobilných prevádzkovateľov požaduje spoločné využívanie veží alebo stožiarov z environmentálnych dôvodov, takéto nariadené spoločné využívanie by mohlo viesť k zníženiu úrovne maximálneho prenosového výkonu povoleného pre každého prevádzkovateľa z dôvodov verejného zdravia a toto naopak by mohlo nútiť prevádzkovateľov k inštalácii ďalších prenosových miest na zabezpečenie celoštátneho pokrytia. Príslušné orgány by sa mali snažiť o zosúladenie daných environmentálnych dôvodov a dôvodov týkajúcich sa verejného zdravia s náležitým zohľadnením prístupu predbežnej opatrnosti.

(164) Povinnosti týkajúce sa prístupu a prepojenia by sa mali vzťahovať len na verejné elektronické komunikačné siete. Na poskytovateľov iných ako verejných elektronických komunikačných sietí by sa tieto povinnosti vzťahovať nemali. Môžu však využívať prístup k verejným sieťam za podmienok stanovených členskými štátmi. Poskytovatelia iných ako verejných elektronických komunikačných sietí však čoraz častejšie odovzdávajú prevádzku poskytovateľom verejných elektronických komunikačných sietí vo forme partnerstva alebo tranzitu. V niektorých prípadoch môže takáto prevádzka spôsobiť neúmerné alebo neudržateľné investičné potreby pre prijímajúcich poskytovateľov verejných elektronických komunikačných sietí. Takéto situácie by sa mali riešiť v súlade s usmerneniami na uľahčenie ekosystémovej spolupráce, ktoré prijal orgán BEREC, a v prípade potreby prostredníctvom plánovaného mechanizmu dobrovoľného zmierovania.

(165) Na otvorenom a konkurenčnom trhu by nemali existovať obmedzenia brániace podnikom dohodnúť sa medzi sebou na režime prístupu a prepojenia, hlavne v cezhraničných dohodách, a to podľa pravidiel stanovených v ZFEÚ v oblasti hospodárskej súťaže. V súvislosti s dosiahnutím efektívnejšieho, skutočne celoeurópskeho trhu s účinnou hospodárskou súťažou a väčším výberom konkurenčných služieb pre koncových používateľov by mali podniky prijímajúce žiadosti o prístup alebo prepojenie od iných podnikov, ktoré podliehajú všeobecnému povoleniu s cieľom poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby verejnosti, také dohody uzatvárať v zásade na komerčnej báze a rokovať o nich v dobrej viere.

(166) Na trhoch, kde pretrvávajú veľké rozdiely vo vyjednávacej pozícii medzi jednotlivými podnikmi a kde sa niektoré podniky spoliehajú pri dodávaní svojich služieb na infraštruktúru poskytnutú inými subjektmi, je primerané stanoviť regulačný rámec, aby sa zabezpečilo účinné fungovanie trhu. Národné regulačné orgány by mali mať právomoci, ktorými by v prípade zlyhania obchodných rokovaní zabezpečili primeraný prístup, prepojenie a interoperabilitu služieb v záujme koncových používateľov. Mali by najmä zabezpečiť prepojiteľnosť medzi koncovými bodmi uložením primeraných povinností podnikom, ktoré podliehajú všeobecnému povoleniu a kontrolujú prístup ku koncovým používateľom. Kontrola prostriedkov prístupu môže znamenať vlastníctvo alebo kontrolu fyzických vedení ku koncovým používateľom (pevných alebo mobilných) alebo schopnosť meniť alebo rušiť národné číslo alebo čísla potrebné na prístup ku koncovému bodu siete koncových používateľov. Takýto prípad môže nastať, ak by napríklad prevádzkovatelia siete bezdôvodne obmedzili koncovým používateľom možnosť výberu prístupu k internetovým portálom a službám.

(167) Vzhľadom na zásadu nediskriminácie by národné regulačné orgány mali zabezpečiť, aby sa všetky podniky bez ohľadu na ich veľkosť a obchodný model, či už sú vertikálne integrované alebo oddelené, mohli za primeraných podmienok prepojiť s cieľom poskytovať prepojenie medzi koncovými bodmi a prístup k internetu.

(168) Vnútroštátne právne alebo správne opatrenia, ktoré spájajú podmienky prístupu alebo prepojenia s činnosťami subjektu usilujúceho sa o prepojenie a hlavne s úrovňou jeho investícií do infraštruktúry siete, a nie s poskytovaným prístupom alebo službami, môžu spôsobiť narušenie trhu a nemusia byť preto v súlade s pravidlami v oblasti hospodárskej súťaže.

(169) Prevádzkovatelia siete, ktorí kontrolujú prístup k svojim zákazníkom, tak konajú na základe jednoznačných čísel alebo adries vybraných z verejného číslovacieho alebo adresného rozsahu. Ostatní prevádzkovatelia siete musia byť schopní zabezpečiť spojenie s týmto zákazníkom a potrebujú byť preto vzájomne priamo alebo nepriamo prepojení. Je preto vhodné stanoviť práva a povinnosti týkajúce sa rokovania o vzájomnom prepojení.

(170) Interoperabilita je prínosom pre koncových používateľov a dôležitým cieľom regulačného rámca EÚ. Podpora interoperability je jedným z cieľov národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov na základe uvedeného regulačného rámca. Uvedený rámec by takisto mal stanovovať, že Komisia vydá zoznam noriem alebo špecifikácií týkajúcich sa poskytovania služieb, technických rozhraní alebo funkcií sietí ako základ podpory harmonizácie v elektronických komunikáciách. Členské štáty by mali podporovať používanie uverejnených noriem alebo špecifikácií v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie interoperability služieb a na zlepšenie slobodnej voľby pre používateľov.

(171) Súčasná prepojiteľnosť medzi koncovými bodmi a prístup k záchranným službám závisí od toho, či koncoví používatelia používajú interpersonálne komunikačné služby založené na číslovaní. Zvýšené výlučné používanie interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania rastúcim počtom koncových používateľov by mohlo mať za následok nedostatočnú interoperabilitu medzi komunikačnými službami. V dôsledku toho by sa mohli objaviť výrazné bariéry vstupu na trh a prekážky podpory ďalšej inovácie a značne ohroziť účinnú prepojiteľnosť koncových bodov medzi koncovými používateľmi.

(172) Ak sa takéto problémy s interoperabilitou objavia, Komisia by mala mať možnosť vyžiadať si správu orgánu BEREC s posúdením skutočnej situácie na trhu na úrovni Únie a členského štátu. S prihliadnutím na správu orgánu BEREC a ostatné dostupné dôkazy a zohľadnením účinkov na vnútorný trh by Komisia mala rozhodnúť o tom, či existuje potreba regulačného zásahu, a to aj zo strany národných regulačných orgánov alebo iných príslušných orgánov. Ak sa Komisia domnieva, že je potrebný takýto regulačný zásah na úrovni Únie alebo by ho národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány mali zvážiť, mala by byť oprávnená prijať vykonávacie akty špecifikujúce povahu a rozsah možných regulačných zásahov, a to aj zo strany národných regulačných orgánov alebo iných príslušných orgánov, a to konkrétne vrátane povinností zverejňovať príslušné informácie a umožniť ich využívanie, úpravu a ďalšie šírenie orgánmi a poskytovateľmi a opatrení uložiť povinné používanie noriem alebo špecifikácií všetkým alebo konkrétnym poskytovateľom.

(173) Národné regulačné orgány by mali na základe konkrétnych vnútroštátnych okolností posúdiť, či je potrebný a oprávnený akýkoľvek zásah s cieľom zabezpečiť prepojiteľnosť medzi koncovými bodmi, a ak je potrebný a oprávnený, v súlade s vykonávacími opatreniami Komisie uložiť proporcionálne povinnosti tým poskytovateľom interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania, ktorí majú značnú mieru pokrytia a využívania zo strany používateľov. Poskytovatelia, ktorí majú obmedzený počet koncových používateľov alebo obmedzené geografické pokrytie, a k dosiahnutiu tohto cieľa by prispeli len nepatrne, by za normálnych okolností nemali podliehať takýmto povinnostiam týkajúcim sa interoperability.

(174) V situáciách, keď podniky nemajú prístup k realizovateľným alternatívam k nereplikovateľným vedeniam, káblom a iným pridruženým prostriedkom vo vnútri budov alebo po prvý sústreďovací alebo distribučný bod, a s cieľom podporovať konkurencieschopné výsledky v záujme koncových používateľov by mali mať národné regulačné orgány právomoc uložiť povinnosti prístupu všetkým podnikom bez ohľadu na ich určenie ako podnikov s významným vplyvom na trhu. V uvedenom ohľade by národné regulačné orgány mali zohľadniť všetky technické a ekonomické bariéry replikácie sietí v budúcnosti. Keďže však takéto povinnosti môžu v určitých prípadoch pôsobiť rušivo, oslabovať stimuly pre investície a viesť k posilňovaniu postavenia subjektov s výraznou trhovou silou, mali by sa ukladať, len ak sú odôvodnené a primerané z hľadiska dosiahnutia udržateľnej hospodárskej súťaže na príslušných trhoch. Samotný fakt, že viac ako jedna takáto infraštruktúra už existuje, by sa nemal nevyhnutne interpretovať tak, že to znamená, že jej aktíva sa môžu replikovať. V nevyhnutných prípadoch by v kombinácii s týmito povinnosťami prístupu mali mať podniky možnosť opierať aj o povinnosti poskytnúť prístup k fyzickej infraštruktúre na základe nariadenia (EÚ) 2024/1309. Akékoľvek povinnosti uložené zo strany národného regulačného orgánu a všetky rozhodnutia prijaté inými príslušnými orgánmi podľa nariadenia (EÚ) 2024/1309 s cieľom zabezpečiť prístup k fyzickej infraštruktúre vo vnútri budov alebo k fyzickej infraštruktúre až po prvý sústreďovací bod by mali byť konzistentné.

(175) Národné regulačné orgány by mali mať možnosť v potrebnom rozsahu uložiť podnikom povinnosť poskytovať prístup k určitým zariadeniam, konkrétne k aplikačným programovacím rozhraniam (ďalej len „API“) a elektronickým programovým sprievodcom (ďalej len „EPG“), aby sa zabezpečila nielen dostupnosť služieb digitálneho rozhlasového a televízneho vysielania pre koncových používateľov, ale aj súvisiacich doplnkových služieb vrátane služieb súvisiacich s programami, ktoré sú osobitne navrhnuté na zlepšenie dostupnosti pre koncových

používateľov so zdravotným postihnutím, a prepojených televíznych služieb súvisiacich s programami.

(176) Je dôležité, aby národné regulačné orgány pri posudzovaní sústreďovacieho alebo distribučného bodu, po ktorý majú v úmysle uložiť povinnosti prístupu, zvolili bod v súlade s usmerneniami orgánu BEREC. Výber bodu bližšie ku koncovým používateľom v prípadoch, keď to bude možné, bude priaznivejší pre hospodársku súťaž v oblasti infraštruktúry a zavádzanie gigabitových sietí. Uložiť povinnosti prístupu k vedeniam a káblom za prvým sústreďovacím alebo distribučným bodom by mohlo takisto byť odôvodnené, ak sa preukáže, že replikácia čelí značným a dlhodobým fyzickým alebo hospodárskym prekážkam, čo vedie k problémom v oblasti hospodárskej súťaže alebo k zlyhaniu na úrovni maloobchodného trhu na úkor koncových používateľov. Posúdenie replikovateľnosti sieťových prvkov si vyžaduje analýzu trhu, ale národný regulačný orgán by nemal byť povinný tieto povinnosti ukladať. Na druhej strane, takáto analýza trhu si vyžaduje dostatočné ekonomické posúdenie trhových podmienok, s cieľom zistiť, či sú splnené kritériá potrebné na uloženie povinností prístupu za prvým sústreďovacím alebo distribučným bodom. Takéto povinnosti prístupu budú pravdepodobne potrebné skôr v geografických oblastiach, v ktorých je zavedenie alternatívnej infraštruktúry z obchodného hľadiska nerealizovateľné alebo rizikovejšie, napríklad z dôvodu nízkej hustoty obyvateľstva. Vysoká koncentrácia domácností môže zvyčajne naopak naznačovať, že uloženie takýchto povinností je zbytočné.

(177) Národné regulačné orgány by mali posúdiť, či takéto symetrické povinnosti môžu posilniť postavenie podnikov určených ako podniky s významným vplyvom na trhu. Národné regulačné orgány by mali mať možnosť uložiť povinnosti prístupu k aktívnym alebo virtuálnym prvkom siete používaným na poskytovanie služieb v rámci takejto infraštruktúry za prvým sústreďovacím alebo distribučným bodom, ak by bol prístup k pasívnym prvkom ekonomicky neefektívny alebo fyzicky neuskutočniteľný a ak sa národný regulačný orgán domnieva, že bez takéhoto zásahu by sa účel povinnosti prístupu obchádzal. S cieľom posilniť konzistentnú regulačnú prax v celej Únii by Komisia mala byť splnomocnená požadovať od národného regulačného orgánu, aby stiahol svoje návrhy opatrení, ktorými sa rozširujú povinnosti prístupu za prvý sústreďovací alebo distribučný bodu.

(178) Aby sa dosiahol súlad so zásadou proporcionality, môže byť pre národné regulačné orgány vhodné vyňať určité kategórie podnikov z povinností idúcich nad rámec prvého sústreďovacieho alebo distribučného bodu, ktorý by mali určiť národné regulačné orgány, z toho dôvodu, že by povinnosť prístupu, ktorá nie je založená na určení podniku ako podniku s významným vplyvom na trhu, predstavovala riziko ohrozenia ich zdôvodnenia projektu týkajúceho sa nedávno zavedených prvkov siete, a to najmä prostredníctvom malých miestnych projektov. Podniky pôsobiace výlučne na veľkoobchodnom trhu by takýmto povinnostiam prístupu nemali podliehať v prípade, že ponúkajú účinný alternatívny prístup k gigabitovej sieti na komerčnej báze, a to za spravodlivých, nediskriminačných a primeraných podmienok, aj pokiaľ ide o cenu. Malo by byť možné túto výnimku za rovnakých podmienok rozšíriť aj na ostatných poskytovateľov. Táto výnimka by sa nemala uplatňovať na poskytovateľov, ktorí sú príjemcami verejného financovania.

(179) Zdieľanie pasívnej infraštruktúry použitej pri poskytovaní bezdrôtových elektronických komunikačných služieb v súlade so zásadami právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže môže byť obzvlášť užitočné na maximalizáciu gigabitového pripojenia v celej Únii, najmä v oblastiach s menšou hustotou

obyvateľstva, kde je replikácia neuskutočniteľná a existuje riziko, že koncoví používatelia o takúto pripojiteľnosť prídu. Národné regulačné orgány by vo výnimočných prípadoch mali byť schopné uložiť takéto zdieľanie alebo lokalizovaný prístup k roamingu v súlade s právom Únie, ak táto možnosť bola jasne stanovená v pôvodných podmienkach udelenia práva na využívanie a ak preukážu výhody takéhoto zdieľania z hľadiska odstránenia neprekonateľných hospodárskych alebo fyzických prekážok, kvôli ktorým je prístup k sieťam alebo službám veľmi nedostatočný alebo nemožný, pričom zohľadnia niektoré faktory, a to najmä potrebu pokrytia územia pozdĺž hlavných dopravných trás, výber a vyššiu kvalitu služby pre koncových používateľov, ako aj potrebu zachovať stimuly na zavádzanie infraštruktúry. V prípadoch, keď koncoví používatelia nemajú prístup, a zdieľanie pasívnej infraštruktúry samo osebe nestačí na riešenie tejto situácie, národné regulačné orgány by mali mať možnosť ukladať povinnosti týkajúce sa zdieľania aktívnej infraštruktúry. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány by si pritom mali zachovať flexibilitu výberu najvhodnejšej povinnosti zdieľania alebo prístupu, ktorá by mala byť primeraná a odôvodnená s ohľadom na povahu zisteného problému.

(180) Hoci je za určitých okolností vhodné, aby národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán ukladal povinnosti podnikom bez ohľadu na to, či boli určené ako podniky s významným vplyvom na trhu, aby sa dosiahli ciele, ako je prepojiteľnosť medzi koncovými bodmi alebo interoperabilita služieb, je potrebné zabezpečiť, aby sa také povinnosti ukladali v súlade s regulačným rámcom, a najmä uplatniteľnými oznamovacími postupmi. Takéto povinnosti by sa mali ukladať len v odôvodnených prípadoch na zabezpečenie cieľov a ak sú objektívne odôvodnené, transparentné, primerané a nediskriminačné v súlade s príslušnými postupmi oznamovania.

(181) V súvislosti s prechodom na optické siete je rozhodujúce zabezpečiť, aby boli koncoví používatelia pripojení k dostupným optickým sieťam, ktoré prechádzajú ich priestormi, v primeranom časovom rámci.

(182) S cieľom zabezpečiť pripojenie koncových používateľov by mali národné regulačné orgány zaviazať každého poskytovateľa elektronických komunikačných sietí, aby prostredníctvom primeraného dodatočného vybudovania zriadil spojovacie vedenie medzi domácnosťou žiadajúceho koncového používateľa a najbližším distribučným bodom alebo miestom pripojenia, určené na obsluhu jeho priestorov.

(183) Ceny účtované za toto pripojenie by v zásade nemali prekročiť obvyklé poplatky za pripojenie v príslušnom členskom štáte. Národné regulačné orgány však môžu povoliť dodatočný poplatok s ohľadom na geografické podmienky a akékoľvek iné relevantné podmienky za predpokladu, že náklady, ktoré platia koncoví používatelia, sú spravodlivé a primerané, a v prípade potreby môžu zasiahnuť s cieľom stanoviť maximálne ceny. Národné regulačné orgány by mali mať možnosť používať existujúce zmluvy a obchodné podmienky dohodnuté medzi poskytovateľmi maloobchodných služieb a koncovými používateľmi ako referenčnú hodnotu na určenie toho, či sú ceny a podmienky spravodlivé a primerané.

(184) Prechod na optické siete, potreba zabezpečiť, aby koncoví používatelia boli pripojení k optickým sieťam vo svojich domácnostiach, a uvádzané ťažkosti, s ktorými sa prevádzkovatelia stretávajú pri zavádzaní optických sietí vo viacbytových budovách s cieľom uspokojiť dopyt koncových používateľov, odôvodňujú výnimku z článku 11 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1309. Za takýchto okolností, keď si pripojenie na žiadosť koncového používateľa vyžaduje zavedenie vedení vnútri budov a pridružených prostriedkov vo viacbytovej jednotke, by vlastníci alebo správcovia bytovej jednotky

nemali mať možnosť takéto zavedenie odmietnuť. Aby sa však predišlo nadmerným zásahom do súkromného majetku a zbytočnému zdvojovaniu infraštruktúry v ich budove, mali by mať právo odmietnuť zavedenie druhého vedenia vnútri budovy a pridružených prostriedkov. Národné regulačné orgány by potom mali zabezpečiť, aby sa prístup do siete poskytoval na symetrickom základe.

(185) S cieľom zdolať neprekonateľné hospodárske alebo fyzické prekážky v záujme toho, aby sa koncovým používateľom poskytovali služby alebo siete, ktoré závisia od využívania rádiového spektra, v miestach, kde pretrvávajú medzery v pokrytí mobilnými službami, môže byť potrebný prístup k pasívnej infraštruktúre a jej zdieľanie, alebo ak to nestačí, zdieľanie aktívnej infraštruktúry, alebo dohody o lokalizovanom prístupe k roamingu. Ak však národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány majú v úmysle prijať opatrenia s cieľom uložiť povinnosť zdieľania pasívnej infraštruktúry alebo v prípade, že pasívny prístup a zdieľanie nestačí, aj povinnosť zdieľania aktívnej infraštruktúry alebo dohôd o lokalizovanom prístupe k roamingu, môžu sa tiež vyzvať, aby zvážili možné riziko pre účastníkov trhu v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb, a to bez toho, aby boli dotknuté povinnosti zdieľania, ktoré sa vzťahujú na práva na využívanie na základe ustanovení týkajúcich sa udeľovania povolení a prideľovania práv na využívanie, a najmä opatrenia na podporu hospodárskej súťaže.

(186) Samotné pravidlá hospodárskej súťaže nemusia vždy stačiť na zabezpečenie kultúrnej rozmanitosti a plurality médií v oblasti digitálnej televízie. Technologický vývoj a rozvoj trhu vytvárajú potrebu pravidelného preskúmania povinností poskytovať podmienený prístup za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok členskými štátmi na ich národných trhoch, a to najmä preto, aby sa zistilo, či je opodstatnené rozšíriť povinnosti na elektronických programových sprievodcov a aplikačné programovacie rozhrania, pokiaľ je to potrebné na zabezpečenie prístupu koncových požívateľov k špecifikovaným službám digitálneho vysielania. Členské štáty by preto mali mať možnosť špecifikovať služby digitálneho vysielania, ku ktorým má byť prístup koncových požívateľov zabezpečený právnymi, regulačnými alebo správnymi prostriedkami, ktoré považujú za potrebné.

(187) Členské štáty by mali mať možnosť svojim národným regulačným orgánom tiež povoliť, aby prehodnotili povinnosti, ktoré sa týkajú podmieneného prístupu k službám digitálneho vysielania, s cieľom posúdiť prostredníctvom analýzy trhu, či je potrebné rušiť alebo meniť podmienky pre podniky, ktoré nemajú významný vplyv na relevantnom trhu. Takéto zrušenie alebo zmena by nemala nepriaznivo ovplyvniť prístup pre koncových používateľov k takýmto službám alebo perspektívy účinnej hospodárskej súťaže;

(188) Za určitých okolností sú potrebné povinnosti *ex ante* na zabezpečenie rozvoja konkurenčného trhu, ktorého podmienky podporujú zavádzanie a používanie gigabitových sietí a služieb a maximalizáciu výhod pre koncových používateľov. Pri posudzovaní potreby regulačného zásahu *ex ante* by mali národné regulačné orgány zohľadniť, či je veľkoobchodný prístup dostupný pre každý podnik, ktorý oň má záujem, buď na základe už existujúcej regulácie [najmä na základe nariadenia (EÚ) 2024/1309], alebo na základe obchodných podmienok, ktoré umožňujú udržateľné konkurenčné výsledky pre koncových používateľov na maloobchodnom trhu. Ak tieto možnosti prístupu nie sú dostatočne významné, národný regulačný orgán by mal bezodkladne posúdiť, či je potrebné uložiť povinnosti podnikom označeným ako podniky s významným vplyvom na trhu. Je dôležité, aby sa povinnosti *ex ante* ukladali na veľkoobchodný trh, len keď na ňom existuje jeden alebo viaceré podniky

s významným vplyvom na trhu, s cieľom zabezpečiť udržateľnú hospodársku súťaž, a keď nie je právo Únie a vnútroštátne právo v oblasti hospodárskej súťaže dostatočné na vyriešenie problému. Pojem významného vplyvu na trhu by mal byť v súlade s pojmom dominancie v zmysle judikatúry Súdneho dvora.

(189) Komisia vypracovala usmernenia na úrovni Únie v súlade s princípmi práva v oblasti hospodárskej súťaže, podľa ktorých majú národné regulačné orgány postupovať pri posudzovaní, či je hospodárska súťaž na danom trhu efektívna a pri posudzovaní významného vplyvu na trhu. Národné regulačné orgány by mali analyzovať, či v súvislosti s daným trhom s výrobkami alebo so službami existuje účinná hospodárska súťaž v danej geografickej oblasti, ktorou môže byť celé územie alebo časť územia členského štátu alebo susediace časti územia členských štátov posudzované spolu. Analýza účinnej hospodárskej súťaže by mala zahŕňať analýzu toho, či je daný trh perspektívne konkurencieschopný, a teda či je nedostatočne účinná hospodárska súťaž trvalým javom. Komisia by mala usmernenia pravidelne preskúmavať, najmä pri príležitosti preskúmania existujúceho práva, a to s ohľadom na judikatúru Súdneho dvora, ekonomickú literatúru a skutočnú trhovú prax s cieľom zabezpečiť, aby boli naďalej vhodné pre rýchlo sa rozvíjajúci trh. Národné regulačné orgány by mali spolupracovať, ak sa ukáže, že relevantný trh je nadnárodnej povahy.

(190) Pri pravidelnom hodnotení trhových trendov v Únii by mala Komisia zohľadňovať spätnú väzbu od zainteresovaných strán. Výsledky konzultácií so zainteresovanými stranami by sa mali uverejniť v správe. Pri posudzovaní, či je potrebné prijať odporúčanie Komisie o relevantných trhoch s výrobkami a so službami (ďalej len „odporúčanie o trhoch“), Komisia posúdi, či každý relevantný trh s výrobkami a so službami spĺňa test troch kritérií. Komisia môže prijať odporúčanie o trhoch po verejnej konzultácii vrátane konzultácie s národnými regulačnými orgánmi a po zohľadnení stanoviska orgánu BEREC.

(191) Národné regulačné orgány by mali vymedziť relevantné geografické trhy na svojom území a prihliadať pritom na odporúčanie o trhoch, ak je takéto odporúčanie prijaté podľa tohto nariadenia a so zohľadnením národných a miestnych okolností. Národné regulačné orgány by preto mali analyzovať aspoň trhy, ktoré sú uvedené v danom odporúčaní o trhoch vrátane tých trhov, ktoré sú uvedené, ale už nie sú regulované v špecifickom národnom alebo miestnom kontexte. Národné regulačné orgány by mali takisto analyzovať trhy, ktoré nie sú uvedené v odporúčaní o trhoch, ale sú regulované v rámci územia ich jurisdikcie na základe predchádzajúcich trhových analýz, alebo iné trhy, ak majú dostatočné dôvody sa domnievať, že tri kritériá budú splnené. Národné regulačné orgány by mali tiež rozhodnúť, či je potrebné vykonať preskúmanie trhu na základe výsledných informácií získaných v rámci geografického prieskumu.

(192) Za určitých okolností sú geografické trhy definované ako národné alebo ako trhy na nižšej ako celoštátnej úrovni, napríklad z dôvodu národnej alebo miestnej povahy zavádzania siete, ktorá určuje hranice potenciálneho vplyvu podnikov na trhu z hľadiska veľkoobchodnej ponuky, pričom stále existuje významný nadnárodný dopyt zo strany jednej alebo viacerých kategórií koncových používateľov. To môže byť najmä prípad dopytu zo strany obchodných koncových používateľov prevádzkujúcich zariadenia na viacerých miestach v rôznych členských štátoch. Ak dodávatelia tento nadnárodný dopyt dostatočne neuspokojujú, napríklad ak sú roztrúsení popri vnútroštátnych hraniciach alebo lokálne, môže vzniknúť prekážka na vnútornom trhu. Preto by mal orgán BEREC poskytovať národným regulačným orgánom usmernenia týkajúce sa spoločných regulačných prístupov, aby sa zabezpečilo, že nadnárodný dopyt bude uspokojený, čím sa vytvorí základ pre

interoperabilitu veľkoobchodných produktov prístupu v celej Únii a umožní sa zvýšenie efektívnosti a úspor z rozsahu napriek fragmentácii na strane ponuky. Usmernenia orgánu BEREC by mali ponúkať národným regulačným orgánom možnosti ako dosiahnuť cieľ vnútorného trhu pri ukladaní regulačných povinností na podniky určené ako podniky s významným vplyvom na trhu na vnútroštátnej úrovni a zároveň by mali poskytovať usmernenia pre harmonizáciu technických špecifikácií veľkoobchodných produktov prístupu schopných uspokojiť takýto zistený nadnárodný dopyt v záujme vnútorného trhu.

(193) Pri určovaní existencie významného vplyvu podniku na špecifickom trhu by mali národné regulačné orgány konať v súlade s právom Únie a zohľadňovať usmernenia Komisie týkajúce sa trhovej analýzy a posúdenia významného vplyvu na trhu.

(194) Pre národné regulačné orgány by východiskom pri identifikácii veľkoobchodných trhov umožňujúcich reguláciu mala byť *ex ante* analýza zodpovedajúcich maloobchodných trhov. Analýza účinnej hospodárskej súťaže na maloobchodnej a veľkoobchodnej úrovni by sa mala vykonávať z hľadiska budúceho vývoja v danom časovom horizonte a mala by sa riadiť právom hospodárskej súťaže prípadne aj príslušnou judikatúrou Súdneho dvora. Ak sa dospeje k záveru, že maloobchodný trh bude bez veľkoobchodnej regulácie *ex ante* na zodpovedajúcich relevantných trhoch účinne konkurencieschopný, národný regulačný orgán by mal na základe toho dospieť k záveru, že na príslušnej veľkoobchodnej úrovni už regulácia nie je potrebná.

(195) Národné regulačné orgány by mali zabezpečiť, aby sa trhy analyzovali konzistentným spôsobom a podľa možnosti v rovnakom čase. Okrem toho by oznámenie malo byť komplexné, a to vrátane vymedzenia trhu, určenia významného vplyvu na trhu a korelačných nápravných opatrení, aby sa zabezpečilo, že uložené nápravné opatrenia sú primerané a odrážajú skutočnú situáciu na trhu, a aby sa v čo najväčšej miere zabezpečila transparentnosť pre účastníkov trhu.

(196) Veľkoobchodnou reguláciou by sa mali vyriešiť problémy na maloobchodnej úrovni. Národné regulačné orgány by mali svoje posudzovanie vykonať pre každý jeden veľkoobchodný trh, v prípade ktorého sa uvažuje o regulácii, pričom by mali začať s nápravnými opatreniami pre prístup k civilnej infraštruktúre, keďže takéto nápravné opatrenia obyčajne vedú k udržateľnejšej hospodárskej súťaži vrátane hospodárskej súťaže v oblasti infraštruktúry, a potom analyzovať všetky veľkoobchodné trhy, ktoré sa považujú za trhy umožňujúce reguláciu *ex ante*, s cieľom posúdiť ich pravdepodobnú vhodnosť riešiť zistené problémy hospodárskej súťaže na maloobchodnej úrovni. Pri rozhodovaní o konkrétnom nápravnom opatrení, ktoré sa má uložiť, by národné regulačné orgány mali zvážiť dôsledky uloženia akéhokoľvek konkrétneho nápravného opatrenia, ktoré, ak by bolo realizovateľné len na niektorých topológiách siete, by mohli predstavovať prekážku pre zavádzanie gigabitových sietí, ktoré je záujme koncových používateľov.

(197) Národné regulačné orgány by mali bez toho, aby bola dotknutá zásada technologickej neutrality, prostredníctvom uložených nápravných opatrení a podľa možnosti pred zavádzaním infraštruktúry poskytnúť stimuly na vývoj pružnej a otvorenej sieťovej architektúry, čo by nakoniec znížilo zaťaženie a zložitosť nápravných opatrení uložených v neskoršej fáze. V každej fáze posudzovania, predtým ako národný regulačný orgán určí, či by sa malo uložiť dodatočné, ešte zaťažujúcejšie nápravné opatrenie, by sa národný regulačný orgán mal snažiť zistiť, či príslušný maloobchodný trh bude účinne konkurencieschopný, a to aj pri zohľadnení všetkých relevantných obchodných dohôd alebo iných okolností na veľkoobchodnom trhu vrátane iných

typov už platnej regulácie, ako aj každej regulácie, ktorú národný regulačný orgán považuje za vhodnú pre podnik určený ako podnik s významným vplyvom na trhu. Takéto posúdenie, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby sa uložili iba najvhodnejšie nápravné opatrenia potrebné na účinné riešenie všetkých problémov zistených v rámci analýzy trhu, nebráni tomu, aby národný regulačný orgán dospel k záveru, že kombinácia takýchto nápravných opatrení, hoci s rôznou intenzitou, pri ktorej sa dodržiava zásada proporcionality, poskytuje najmenej rušivé riešenie daného problému. Aj keď také rozdiely nevyústia do vymedzenia odlišných geografických trhov, mali by mať možnosť odôvodniť rozlišovanie medzi vhodnými nápravnými opatreniami uloženými vzhľadom na rozdielnu intenzitu konkurenčného tlaku.

(198) Keď národný regulačný orgán zruší veľkoobchodnú reguláciu, mal by definovať primeranú lehotu, aby sa zabezpečil udržateľný prechod na deregulovaný trh. Pri určovaní takejto lehoty by národný regulačný orgán mal zohľadniť existujúce dohody medzi poskytovateľmi prístupu a záujemcami o prístup, ktoré boli uzavreté na základe uložených regulačných povinností. Takéto dohody môžu najmä poskytnúť zmluvnú právnu ochranu záujemcom o prístup na určitý čas. Národný regulačný orgán takisto zohľadní účinnú možnosť pre účastníkov trhu využiť akúkoľvek ponuku komerčného veľkoobchodného prístupu alebo ponuku na spoluinvestovanie, ktoré môžu byť k dispozícii na trhu a potrebu zabrániť dlhšiemu obdobiu prípadnej regulačnej arbitráže. V prechodných opatreniach stanovených národným regulačným orgánom by sa mal zohľadniť rozsah a načasovanie regulačného dohľadu nad už existujúcimi dohodami po tom, ako začne plynúť lehota.

(199) Aby sa účastníkom trhu poskytla istota, pokiaľ ide o podmienky regulácie, je potrebné stanoviť lehotu na preskúmania trhu. Analýzu trhu je potrebné vykonávať pravidelne a v primeranom a vhodnom časovom rámci. Existuje riziko, že ak národný regulačný orgán nevykoná analýzu trhu v rámci stanovenej lehoty, ohrozí tým vnútorný trh.

(200) Z dôvodu vysokej miery technologickej inovácie a veľmi dynamických trhov v oblasti elektronických komunikácií je potrebné rýchlo, koordinovane a harmonizovane upravovať predpisy na úrovni Únie, pretože skúsenosti ukazujú, že odlišnosti medzi jednotlivými národnými regulačnými orgánmi pri vykonávaní regulačného rámca môžu vytvárať prekážky vnútorného trhu.

(201) V záujme väčšej stability a predvídateľnosti regulačných opatrení by maximálne obdobie medzi analýzami trhu malo zostať päť rokov za predpokladu, že si trhové zmeny v intervenčnom období nevyžiadajú novú analýzu, a bez toho, aby bola dotknutá možnosť uloženia dočasných opatrení. Národné regulačné orgány by mali dodržiavať svoju povinnosť analyzovať trhy a minimálne každých päť rokov oznámiť príslušný návrh opatrenia, aby sa zabezpečilo, že platná regulácia odráža podmienky hospodárskej súťaže na trhu. Preto by sa za začatie nového päťročného trhového cyklu malo považovať len oznámenie obsahujúce nové posúdenie definície trhu a významného vplyvu na trhu.

(202) Zavedenie špecifických povinností pre podniky určené ako podniky s významným vplyvom na trhu si nevyžaduje dodatočnú analýzu trhu, ale skôr zdôvodnenie, že daná povinnosť je vhodná a primeraná vzhľadom na povahu zisteného problému na danom trhu a súvisiacom maloobchodnom trhu.

(203) Pri hodnotení primeranosti povinností a podmienok, ktoré sa majú uložiť, národné regulačné orgány by mali zohľadniť rozdielne podmienky hospodárskej súťaže, ktoré existujú v rôznych oblastiach príslušného členského štátu, najmä so zreteľom na výsledky vykonaného geografického prieskumu.

(204) Preskúmania povinností uložených podnikom označeným ako podniky s významným vplyvom na trhu počas časového rámca analýzy trhu by mali národným regulačným orgánom umožniť zohľadniť vplyv nového vývoja na trhu na podmienky hospodárskej súťaže. Transparentnosť, nediskriminácia, oddelené účtovníctvo, kontrola cien a nákladové účtovníctvo by mohli dopĺňať zavedenie harmonizovaných produktov prístupu v Únii. Ak sú podnikom uložené povinnosti vyžadujúce splnenie oprávnenej požiadavky na prístup k prvkom siete a pridruženým prostriedkom a ich využívanie, môže byť takáto požiadavka odmietnutá len na základe objektívnych kritérií ako technická uskutočniteľnosť alebo potreba udržania integrity siete. V prípade odmietnutia prístupu by poškodená strana mala mať možnosť predložiť prípad na riešenie podľa postupu riešenia sporov podľa tohto nariadenia. Od podniku s povinnosťou nariadeného prístupu sa nemôže vyžadovať poskytnutie tých typov prístupu, ktoré nie sú v jeho právomoci. Uložením povinnosti nariadeného prístupu zo strany národných regulačných orgánov, ktorý zvyšuje hospodársku súťaž v krátkodobom horizonte, by sa nemali znížiť stimuly konkurenčných subjektov z hľadiska investovania do alternatívnych prostriedkov, ktoré zabezpečia udržateľnejšiu hospodársku súťaž alebo vyššiu výkonnosť a výhody pre koncových používateľov z dlhodobého hľadiska. Národné regulačné orgány by pri výbere najmenej rušivého regulačného zásahu a v súlade so zásadou proporcionality mohli napríklad rozhodnúť, že prehodnotia povinnosti uložené podnikom určeným ako podniky s významným vplyvom na trhu a zmenia akékoľvek predchádzajúce rozhodnutie, a to aj odňatím povinností alebo uložením či neuložením nových povinností prístupu, ak je to v záujme používateľov a udržateľnej hospodárskej súťaže v oblasti služieb. Keďže technické podrobnosti povinnosti prístupu môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri schopnosti účinne replikovať služby poskytovateľov prístupu a konkurovať na maloobchodnej úrovni, národné regulačné orgány by mali mať možnosť uložiť poskytovateľovi alebo príjemcom povinného prístupu technické a prevádzkové podmienky v súlade s právom Únie. Predovšetkým nariaďovanie technických noriem by malo byť v súlade so smernicou (EÚ) 2015/1535. Pri uložení povinností prístupu novým a rozšíreným infraštruktúram by národné regulačné orgány mali zabezpečiť, aby prístupové podmienky zohľadňovali okolnosti predchádzajúce investičnému rozhodnutiu, berúc do úvahy okrem iného náklady na zavádzanie, očakávanú mieru rozšírenia nových produktov a služieb a očakávané úrovne maloobchodných cien. Národné regulačné orgány by okrem toho mali byť schopné v príslušných prípadoch stanoviť podmienky, aby investori mali istotu pri plánovaní, pokiaľ tieto podmienky nemajú diskriminačný účinok. Všetky uložené prístupové podmienky by mali rešpektovať nevyhnutnosť zachovávať účinnú hospodársku súťaž v službách pre spotrebiteľov a podniky.

(205) Povinnosť zaručenia prístupu k sieťovej infraštruktúre môže byť oprávnená ako prostriedok zvýšenia hospodárskej súťaže, ale národné regulačné orgány musia zosúladiť práva vlastníka infraštruktúry využívať vlastnú infraštruktúru vo svoj prospech a práva ostatných poskytovateľov služieb na prístup k prostriedkom, ktoré sú nevyhnutné pre poskytovanie služieb. Povinnosť zaručenia prístupu k sieťovej infraštruktúre môže byť oprávnená ako prostriedok zvýšenia hospodárskej súťaže, ale národné regulačné orgány musia zosúladiť práva vlastníka infraštruktúry využívať vlastnú infraštruktúru vo svoj prospech a práva ostatných poskytovateľov služieb na prístup k prostriedkom, ktoré sú nevyhnutné pre poskytovanie konkurenčných služieb. Regulácia cien môže byť potrebná, ak analýza konkrétneho trhu odhalí neúčinnú hospodársku súťaž. Najmä podniky určené ako podniky s významným vplyvom na trhu by sa mali vyvarovať stláčaniu marže, pri ktorej rozdiel medzi ich

maloobchodnými cenami a cenami za prepojenie alebo prístup účtovanými konkurenčným subjektom poskytujúcim podobné maloobchodné služby nie je vhodný na zabezpečenie dostatočnej hospodárskej súťaže. Keď národný regulačný orgán kalkuluje náklady vynaložené pri zavádzaní služby nariadenej podľa tohto nariadenia, je vhodné umožniť primeranú návratnosť kapitálu vloženého prevádzkovateľmi s významným vplyvom na trhu vrátane primeraných nákladov práce a stavebných nákladov tak, že sa hodnota kapitálu podľa potreby upraví o aktuálne ocenenie aktív a efektívnosť prevádzky. Metóda úhrady nákladov by mala byť primeraná okolnostiam a mala by zohľadňovať potrebu podpory efektívnosti, udržateľnej hospodárskej súťaže a zavádzania gigabitových sietí a malo by sa v nej zohľadňovať gigabitové pripojenie. Národné regulačné orgány by mali mať možnosť sa rozhodnúť udržiavať alebo nenariadiť regulované ceny za veľkoobchodný prístup k sieťam novej generácie, ak existujú dostatočné opatrenia chrániace hospodársku súťaž. Konkrétnejšie, s cieľom zabrániť nadmerným cenám na trhoch, kde pôsobia podniky určené ako podniky s významným vplyvom na trhu, by súčasťou flexibilnej cenotvorby mali byť dodatočné záruky na ochranu hospodárskej súťaže a záujmov koncových používateľov, ako napríklad prísne povinnosti nediskriminovať, opatrenia na zabezpečenie technickej a ekonomickej replikovateľnosti produktov na nižšom stupni reťazca a preukázateľné obmedzenie maloobchodných cien vyplývajúce z hospodárskej súťaže v oblasti infraštruktúry alebo cenový záchytný bod vyplývajúci z iných regulovaných prístupových produktov, alebo oboje. Týmito opatreniami na ochranu hospodárskej súťaže nie je dotknutá identifikácia zo strany národných regulačných orgánov týkajúca sa iných okolností, za ktorých by bolo vhodné nestanoviť regulované ceny za prístup k určitým veľkoobchodným vstupom, ako napríklad v prípade, keď vysoká cenová elasticita dopytu koncových používateľov spôsobuje, že pre podnik určený ako podnik s významným vplyvom na trhu nie je ziskové účtovať ceny výrazne nad konkurenčnú úroveň, alebo ak sa v dôsledku nižšej hustoty obyvateľstva znižujú stimuly na rozvoj gigabitových sietí a národný regulačný orgán skonštatuje, že účinný a nediskriminačný prístup je zabezpečený prostredníctvom uložených povinností.

(206) Aktíva inžinierskych stavieb, na ktoré možno umiestniť vedenie elektronickej komunikačnej siete, sú kľúčové pre úspešné zavádzanie nových sietí kvôli vysokým nákladom na ich zdvojenie a významným úsporám, ktoré možno dosiahnuť pri ich opätovnom využití. Preto je v situácii, keď sú aktíva inžinierskych stavieb vlastnené podnikom určeným ako podnik s významným vplyvom na trhu, okrem pravidiel týkajúcich sa fyzickej infraštruktúry stanovených v nariadení (EÚ) 2024/1309 potrebné aj osobitné nápravné opatrenie. Ak aktíva inžinierskych stavieb existujú a je možné ich opätovne použiť, získanie účinného prístupu k nim má veľmi pozitívny vplyv na zavádzanie konkurenčnej infraštruktúry, a preto je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa prístup k takýmto aktívam mohol používať ako samostatné nápravné opatrenie na zlepšenie dynamiky hospodárskej súťaže a zavádzania na každom nadväzujúcom trhu, a zohľadnil sa pred posúdením potreby uložiť akékoľvek iné prípadné nápravné opatrenia, a nielen ako doplnkové nápravné opatrenie na iné veľkoobchodné produkty alebo služby alebo ako nápravné opatrenie obmedzené len na podniky využívajúce takéto iné veľkoobchodné produkty alebo služby. Národné regulačné orgány by mali oceniť opakovane použiteľné zastarané aktíva inžinierskych stavieb na základe regulačnej účtovnej hodnoty po odpočítaní akumulovaných odpisov v čase výpočtu a po indexácii príslušným cenovým indexom, ako je index maloobchodných cien a s vyňatím tých aktív, ktorých celá účtovná hodnota je odpísaná počas obdobia najmenej 40 rokov, ale ešte sa stále používajú. Keď sa aj na základe získaných

informácií o zavádzaní gigabitových infraštruktúr zistí, že prístup k fyzickej infraštruktúre je rozhodujúcim predpokladom pre zavedené siete, a teda aj pre nadväzujúci trh, môže sa uvažovať o vytvorení samostatného trhu s fyzickou infraštruktúrou, aby sa zabezpečila dlhodobá regulačná predvídateľnosť.

(207) S cieľom podporiť vytvorenie vnútorného trhu v oblasti digitálnych sietí a služieb je nevyhnutné ďalej harmonizovať produkty prístupu, ak je to možné. Týmto nariadením by sa preto mali stanoviť požiadavky, podľa ktorých by sa veľkoobchodný produkt prístupu mohol považovať za európsky harmonizovaný veľkoobchodný produkt prístupu, ktorý by mohli zaviesť národné regulačné orgány všetkých členských štátov. Harmonizované produkty prístupu môžu zahŕňať oddelenie FTTH, virtuálny oddelený miestny prístup ako produkty, ktoré sa zvyčajne uplatňujú na veľkoobchodných trhoch slúžiacich hromadným zákazníkom. Okrem toho by takéto harmonizované produkty mohli v prípade potreby zahŕňať prenajaté ethernetové linky a parametre kvality služieb na trhoch slúžiacich podnikovým zákazníkom.

(208) Národné regulačné orgány by preto mali posúdiť, či by bolo vhodné a primerané nahradiť povinnosti, ktoré boli predtým uložené podnikom s významným vplyvom na trhu, aby poskytovali veľkoobchodný prístup ku gigabitovým sieťam, povinnosťou poskytovať európsky harmonizovaný produkt prístupu.

(209) Vzhľadom na neustále sa vyvíjajúci trh a technologický vývoj by Komisia mala byť splnomocnená prijímať vykonávacie akty na vymedzenie technických požiadaviek na európske produkty prístupu podľa potreby.

(210) Ak národný regulačný orgán dospel k záveru, že európsky harmonizovaný produkt prístupu by bol vhodný a primeraný, mal by ho uložiť príslušnému podniku s významným vplyvom. Uloženie európskych harmonizovaných produktov prístupu by malo mať prednosť pred uložením akýchkoľvek iných nápravných opatrení. Národné regulačné orgány by mali ukladať povinnosti prístupu k určitým sieťovým prvkom a pridruženým prostriedkom a ich používania len v prípadoch, keď by európsky harmonizovaný produkt prístupu nepostačoval na riešenie problémov hospodárskej súťaže na konkrétnom trhu.

(211) Stanovenie cien za prístup k novovybudovanej inžinierskej infraštruktúre podnikov označených ako podniky s významným vplyvom na trhu na zavádzanie gigabitových sietí alternatívnymi prevádzkovateľmi by mohlo mať vplyv na motiváciu operátorov s významným vplyvom na trhu budovať novú inžiniersku infraštruktúru s dostatočnou kapacitou na umiestnenie alternatívnych sietí. Cena za prístup k novovybudovanej inžinierskej infraštruktúre by mala odrážať súčasné podmienky na trhu a mala by vychádzať z úplných skutočných nákladov vynaložených operátorom s významným vplyvom na trhu, a to pri zabezpečení prísnej nediskriminácie podmienok prístupu k takejto infraštruktúre. Takto by sa zabezpečili správne stimuly na investovanie do novej inžinierskej infraštruktúry. V závislosti od situácie na trhu môže vybudovanie novej významnej inžinierskej infraštruktúry navyše predstavovať pre operátora s významným vplyvom na trhu profil vyššieho investičného rizika, ako je rizikový profil spojený s opätovným použitím zastaranej inžinierskej infraštruktúry. Tento rizikový profil by zahŕňal riziká z hľadiska vynaložených nákladov a z hľadiska očakávaných príjmov, ktoré by mali posúdiť národné regulačné orgány. Ak sa však povinnosť rovnocenného prístupu (rovnocennosť vstupov alebo výstupov) účinne vykonáva a existuje preukázané obmedzenie maloobchodných cien na trhu, doplnené o ekonomickú replikovateľnosť nadväzujúcich produktov, národné regulačné orgány by v zásade nemali zavádzať regulované ceny. Takéto povinnosti by mali pozostávať

napríklad z technických a ekonomických testov replikovateľnosti v kombinácii s monitorovacími mechanizmami. Cenové obmedzenie na maloobchodnom trhu by mohlo vyplynúť z konkurencie v oblasti infraštruktúry, jasných záväzkov alternatívnych poskytovateľov zaviesť gigabitové siete v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb, ktoré vyplývajú z geografických prieskumov, a regulovaných základných produktov, ktoré podliehajú nákladovej orientácii. Ak národný regulačný orgán uloží povinnosť zaviesť systém účtovania nákladov s cieľom podpory regulácie cien, mal by mať možnosť sám vykonávať ročný audit na zabezpečenie zhody s týmto systémom účtovania nákladov za predpokladu, že má potrebný kvalifikovaný personál, alebo požiadať o vykonanie auditu iný kvalifikovaný orgán, ktorý je nezávislý od dotknutého podniku. Systém spoplatňovania veľkoobchodných služieb ukončenia hlasových volaní v Únii vychádza zo zásady, že volanie platí sieť volajúcej strany. Z analýzy nahraditeľnosti na strane dopytu a ponuky vyplýva, že v súčasnosti na veľkoobchodnej úrovni neexistujú a ani v blízkej budúcnosti nebudú existovať žiadne náhrady, ktoré by mohli obmedziť stanovenie poplatkov za ukončenie hlasového volania v danej sieti. Vzhľadom na skutočnosť, že pre trhy so službou ukončenia volania je charakteristický obojsmerný prístup, patria medzi ďalšie potenciálne problémy hospodárskej súťaže krížové dotácie medzi prevádzkovateľmi. Uvedené prípadné problémy v oblasti hospodárskej súťaže sú bežné na trhoch so službou ukončenia hlasového volania v pevnej aj mobilnej sieti. Vzhľadom na schopnosť a motiváciu prevádzkovateľov poskytujúcich službu ukončenia volania zvyšovať ceny výrazne nad náklady sa zo strednodobého hľadiska za najvhodnejší zásah zameraný na riešenie tejto obavy považuje nákladová orientácia. Budúci vývoj na trhu môže zmeniť dynamiku týchto trhov do takej miery, že regulácia už nebude potrebná.

(212) V záujme zníženia regulačného zaťaženia pri konzistentnom riešení problémov hospodárskej súťaže týkajúcich sa veľkoobchodných služieb ukončenia hlasových volaní v celej Únii by mala Komisia prostredníctvom delegovaného aktu naďalej stanovovať jednotnú maximálnu sadzbu za ukončenie hlasového volania pre mobilné služby a jednotnú maximálnu sadzbu za ukončenie hlasového volania pre pevné služby, ktoré by sa uplatňovali v celej Únii. Mali by sa stanoviť podrobné kritériá a parametre, na základe ktorých sa stanovujú hodnoty sadzieb za ukončenie hlasových volaní. Sadzby za ukončenie volania v celej Únii nepretržite klesajú a očakáva sa, že budú klesať aj naďalej.

(213) S cieľom zohľadniť trhový, spoločenský a technologický vývoj vrátane vývoja technických noriem, riadiť riziká v oblasti bezpečnosti sietí a služieb a zabezpečiť účinný prístup k záchranným službám cez tiesňovú komunikáciu, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o stanovenie jednotnej maximálnej sadzby za ukončenie hlasového volania na pevných i mobilných trhoch v celej Únii; opatrenia na predchádzanie podvodom; opatrenia týkajúce sa prijatia opatrení súvisiacich s tiesňovou komunikáciou v Únii; a zmeny príloh k tomuto nariadeniu s cieľom zohľadniť technologický a sociálny vývoj alebo zmeny v dopyte na trhu. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva[51]. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa

[51] Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

(214) Už dnes je na niektorých trhoch možné, aby podniky určené ako podniky s významným vplyvom na trhu mali možnosť ako súčasť analýzy trhu ponúknuť záväzky, ktorých cieľom je riešiť problémy hospodárskej súťaže zistené národným regulačným orgánom a ktoré národný regulačný orgán následne zohľadní pri rozhodovaní o vhodných nápravných opatreniach. Takéto nápravné opatrenia môžu spočívať aj v prevode aktív miestnej prístupovej siete alebo ich podstatnej časti na samostatný právny subjekt s iným vlastníkom alebo v založení samostatného podnikateľského subjektu. Pri rozhodovaní o najvhodnejších nápravných opatreniach schopných zabezpečiť dlhodobú účinnosť by sa mal zohľadniť každý nový vývoj na trhu. Povahou ponúknutých záväzkov ako takou sa však neobmedzuje diskrečná právomoc udelená národnému regulačnému orgánu uložiť nápravné opatrenia podnikom určeným ako podniky s významným vplyvom na trhu, ani ňou nie sú dotknuté ustanovenia o regulačnej úprave podnikov pôsobiacich výlučne vo veľkoobchode. V záujme zvýšenia transparentnosti a zabezpečenia právnej istoty v celej Únii by sa mal v tomto nariadení stanoviť postup, podľa ktorého by podniky ponúkli záväzky a národné regulačné orgány by ich posudzovali, pričom by zohľadňovali názory účastníkov trhu prostredníctvom testu trhu, ktoré by sa vo vhodnom prípade stali záväzné pre podnik navrhujúci záväzky a vykonateľné zo strany národného regulačného orgánu. Pokiaľ národný regulačný orgán nestanovil záväzky za záväzné a rozhodol sa neuložiť povinnosti, nemá uvedený postup vplyv na uplatňovanie postupu analýzy trhu ani povinnosti zaviesť vhodné a primerané nápravné opatrenia na riešenie zisteného zlyhania trhu.

(215) Národné regulačné orgány by mali mať možnosť rozhodnúť o záväznosti záväzkov, vcelku alebo sčasti, na konkrétne obdobie, ktoré by nemalo presiahnuť obdobie, na ktoré boli navrhnuté, a to po vykonaní testu trhu prostredníctvom verejnej konzultácie so zainteresovanými stranami. V prípade, že sa záväzky stali záväzné, národný regulačný orgán by mal zvážiť dôsledky tohto rozhodnutia vo svojej analýze trhu a zohľadniť ich pri výbere najvhodnejších regulačných opatrení. Národné regulačné orgány by mali posúdiť predložené záväzky z hľadiska budúcej udržateľnosti, najmä pri výbere obdobia, na ktoré sú záväzné, pričom by mali zohľadniť potrebu zabezpečiť stabilné a predvídateľné trhové podmienky. Záväznými záväzkami, ktoré sa týkajú dobrovoľného odčlenenia vertikálne integrovaným podnikom určeným ako podnik s významným vplyvom na jednom alebo viacerých relevantných trhoch, sa môže zvýšiť predvídateľnosť a transparentnosť tak, že sa stanoví proces vykonávania plánovaného odčlenenia podniku označeného za podnik s významným vplyvom na trhu. S cieľom pomáhať národným regulačným orgánom pri dohľade nad dodržiavaním pravidiel stranami môžu záväzky zahŕňať vymenovanie monitorujúceho správcu, ktorého identitu a mandát by mal schváliť národný regulačný orgán, a povinnosť podniku, ktorý ich ponúka, poskytovať pravidelné správy o vykonávaní.

(216) Vlastníci sietí, ktorých obchodný model je obmedzený na poskytovanie veľkoobchodných služieb druhým, môžu byť užitoční pri vytvorení prosperujúceho veľkoobchodného trhu s pozitívnymi účinkami pre maloobchodnú hospodársku súťaž na nadväzujúcom trhu. Okrem toho hoci je ich obchodný model menej atraktívny pre krátkodobých investorov, môže byť príťažlivý pre potenciálnych finančných investorov do stabilnejších aktív infraštruktúry s dlhodobejšími vyhliadkami na

zavádzanie gigabitových sietí. Prítomnosť výlučne veľkoobchodného podniku však nemusí viesť k maloobchodným trhom s účinnou hospodárskou súťažou a výlučne veľkoobchodné podniky môžu byť na trhoch s konkrétnym produktom alebo na geografických trhoch určené ako podniky s významným vplyvom na trhu. Určité riziká pre hospodársku súťaž vyplývajúce zo správania podnikov uplatňujúcich výlučne veľkoobchodné obchodné modely by mohli byť nižšie ako v prípade vertikálne integrovaných podnikov za predpokladu, že výlučne veľkoobchodný model je skutočný a neexistujú žiadne stimuly na diskrimináciu medzi poskytovateľmi na nadväzujúcom trhu. Regulačná odpoveď by preto mala byť úmerne menej narúšajúca, ale mala by zachovať najmä možnosť zaviesť povinnosti týkajúce sa stanovenia spravodlivých a primeraných cien. Národné regulačné orgány by mali byť na druhej strane schopné zasiahnuť v prípade, že nastanú problémy v oblasti hospodárskej súťaže, ktoré poškodzujú koncových používateľov. To by bolo dôležité najmä v tých oblastiach, kde po dokončení procesu odpájania metalických sietí môže zostať jediným poskytovateľom gigabitovej siete veľkoobchodný podnik. Podnik aktívny na veľkoobchodnom trhu, ktorý poskytuje maloobchodné služby výlučne obchodným používateľom, ktorí sú väčší než malé a stredné podniky, by sa mal vnímať ako výlučne veľkoobchodný podnik.

(217) Mechanizmus Únie, ktorý umožňuje Komisii požadovať od národných regulačných orgánov, aby zrušili plánované opatrenia týkajúce sa vymedzenia trhu a určenia podnikov ako podniky s významným vplyvom na trhu, významne prispel k jednotnému prístupu k určovaniu okolností, za ktorých možno uplatňovať reguláciu *ex ante* a za ktorých sa takáto regulácia na podniky vzťahuje. Zo skúseností s postupmi podľa článkov 32 a 33 smernice (EÚ) 2018/1972 vyplýva, že nejednotnosť národných regulačných orgánov pri uplatňovaní nápravných opatrení v prípade podobných podmienok na trhu oslabuje vnútorný trh v oblasti elektronických komunikácií. Preto je stále nevyhnutné oprávniť Komisiu a orgán BEREC, aby v rámci svojich príslušných povinností zabezpečovali vyššiu úroveň jednotnosti pri uplatňovaní nápravných opatrení týkajúcich sa návrhov opatrení predkladaných národnými regulačnými orgánmi. Pokiaľ ide o návrhy opatrení, ktoré sa týkajú rozšírenia povinností za prvým sústreďovacím alebo distribučným bodom, ak je potrebné riešiť významné a dlhodobé ekonomické alebo fyzické prekážky replikácie, určených podnikom bez ohľadu na to, či majú významný vplyv na trhu, alebo opatrení, ktoré sa týkajú regulačnej úpravy nových prvkov gigabitových sietí, je stále potrebné, aby Komisia mala mať možnosť požiadať národný regulačný orgán, aby návrh opatrenia stiahol. Aby sa využili odborné znalosti národných regulačných orgánov z analýz trhu, Komisia by sa mala pred prijatím rozhodnutia alebo odporúčaní poradiť s orgánom BEREC.

(218) Pri posudzovaní návrhov opatrení by Komisia mala byť naďalej viazaná jasnou lehotou, aby sa zabezpečilo dôkladné a zároveň rýchle posúdenie. Nie je však viac odôvodnené stanovovať rozdielne lehoty na posúdenie prieskumov trhu na jednej strane a nápravných opatrení na strane druhej. Jednotnou lehotou pre obe posúdenia by sa zlepšila konzistentnosť a prispelo by sa k vytvoreniu zjednodušeného a efektívnejšieho regulačného rámca.

(219) V záujme občanov a zainteresovaných strán a s cieľom umožniť dotknutým stranám, aby vyjadrili svoje stanoviská, by sa mala zvýšiť transparentnosť pri uplatňovaní mechanizmu Únie pre konsolidáciu vnútorného trhu v oblasti elektronických komunikácií, a to aj tým, že by sa od národných regulačných orgánov vyžadovalo, aby uverejnili akýkoľvek návrh opatrenia v rovnakom čase, ako je o ňom informovaná

Komisia, orgán BEREC a národné regulačné orgány v iných členských štátoch. Každý takýto návrh opatrenia by mal byť odôvodnený a mal by obsahovať podrobnú analýzu trhu.

(220) Vnútroštátna konzultácia zainteresovaných strán by sa mala uskutočniť pred konzultáciami na úrovni Únie na účely konsolidácie vnútorného trhu v oblasti elektronických komunikácií a v rámci postupu jednotného uplatňovania nápravných opatrení, aby v konzultácii na úrovni Únie bolo možné zohľadniť stanoviská zainteresovaných strán. Zároveň by sa tým predišlo potrebe druhej konzultácie na úrovni Únie v prípade, že na základe vnútroštátnej konzultácie nastanú zmeny v plánovanom opatrení.

(221) Od národných regulačných orgánov by mala byť vyžadovaná vzájomná spolupráca a spolupráca s orgánom BEREC a Komisiou transparentným spôsobom, aby sa zabezpečilo jednotné uplatňovanie tohto nariadenia vo všetkých členských štátoch.

(222) Diskrečnú právomoc národných regulačných orgánov je potrebné zladiť s rozvojom jednotného regulačného postupu a jednotným uplatňovaním regulačného rámca, aby bolo možné účinne prispievať k rozvoju a dobudovaniu vnútorného trhu. Národné regulačné orgány by preto mali podporovať relevantné aktivity Komisie a orgánu BEREC zamerané na vnútorný trh.

(223) Opatrenia, ktoré by mohli ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, predstavujú opatrenia, ktoré by mohli mať priamy alebo nepriamy, skutočný alebo potenciálny vplyv na charakter obchodu medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol vytvoriť prekážky pre vnútorný trh. Zahŕňajú opatrenia, ktoré majú významný vplyv na podniky alebo používateľov v iných členských štátoch, medzi ktoré patria: opatrenia, ktoré ovplyvňujú ceny pre používateľov v iných členských štátoch; opatrenia ovplyvňujúce schopnosť podniku založeného v inom členskom štáte poskytovať elektronickú komunikačnú službu, a najmä opatrenia ovplyvňujúce schopnosť ponúkať nadnárodné služby; a opatrenia ovplyvňujúce štruktúru trhu alebo prístup, ktoré majú spätný účinok na podniky v iných členských štátoch. Riešenie takýchto opatrení má mimoriadny význam, keďže cieľom tohto nariadenia je postupne dosiahnuť vnútorný trh pre elektronickú komunikáciu a digitálne siete.

(224) Ak Komisia prijme rozhodnutie, ktorým požaduje od národného regulačného orgánu, aby zrušil plánované opatrenie, národný regulačný orgán by mal stiahnuť svoj návrh opatrenia alebo predložiť Komisii revidované opatrenie. Na oznámenie revidovaného opatrenia Komisii by sa mala pre národný regulačný orgán stanoviť lehota, aby boli účastníci trhu informovaní, ako dlho trvá preskúmanie trhu, a aby sa zvýšila právna istota.

(225) Hoci je nevyhnutné, aby národné regulačné orgány mali dostatok času na vykonanie dôkladných analýz/preskúmaní trhu, mali by mať tiež možnosť okamžite riešiť situácie, ktoré si vyžadujú naliehavé opatrenia.

(226) Preto by sa mala stanoviť výnimka zo všeobecnej lehoty stanovenej pre preskúmanie trhu, aby sa národným regulačným orgánom umožnilo prijať dočasné opatrenia. Takéto dočasné opatrenia by sa mali uplatňovať na obmedzené obdobie a nemali by sa používať viac ako raz na riešenie toho istého problému.

(227) Vzhľadom na krátke lehoty v rámci mechanizmu konzultácií na úrovni Únie by Komisia mala byť splnomocnená na prijímanie odporúčaní alebo usmernení s cieľom zjednodušiť postupy na výmenu informácií medzi Komisiou a národnými regulačnými orgánmi, napríklad v prípadoch týkajúcich sa stabilných trhov alebo keď ide iba

o malé zmeny už oznámených opatrení. Komisia by mala byť tiež splnomocnená na povoľovanie udeľovania výnimiek z oznamovacej povinnosti s cieľom racionalizovať postupy v niektorých prípadoch. Komisia by nakoniec s prihliadnutím na stanovisko orgánu BEREC mala byť schopná podľa potreby prijať odporúčania týkajúce sa identifikácie relevantných trhov s výrobkami a so službami, oznámenia v rámci postupu konsolidácie vnútorného trhu a harmonizované uplatňovanie ustanovení regulačného rámca.

(228) Väčšia konkurencia a väčší výber komunikačných služieb postupne viedli k zníženiu rozsahu univerzálnej služby. Prvky ako telefónne zoznamy alebo poskytovanie verejných telefónnych automatov boli postupne z rozsahu univerzálnej služby vyňaté. Koncepcia univerzálnej služby by sa preto mala naďalej vyvíjať tak, aby odrážala pokrok v technológii, vývoj na trhu a zmeny v požiadavkách používateľa.

(229) Univerzálna služba by mala zostať záchrannou sieťou, ktorá zabezpečí, že všetci budú mať k dispozícii aspoň minimálny súbor služieb a spotrebiteľom bude cenovo dostupný, pokiaľ riziko sociálneho vylúčenia vyplývajúce z nedostatku takéhoto prístupu bráni občanom plne sa sociálne a hospodársky zapojiť do spoločnosti.

(230) Základnou požiadavkou univerzálnej služby je zabezpečiť, aby mali všetci spotrebitelia cenovo dostupný prístup k službám primeraného prístupu k internetu a k hlasovým komunikačným službám na pevnom mieste. V prípade obmedzení prístupu môžu členské štáty zvážiť aj zabezpečenie cenovej dostupnosti primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb, ktoré nie sú poskytované na pevnom mieste, ak to považujú za potrebné na zabezpečenie plnej sociálnej a hospodárskej účasti spotrebiteľov na spoločnosti. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zabezpečeniu toho, aby spotrebitelia so zdravotným postihnutím mali rovnocenný prístup na pevnom mieste. Nemali by existovať žiadne prekážky z hľadiska technických prostriedkov, ktorými sa zabezpečujú služby primeraného prístupu k internetu a hlasové komunikačné služby na pevnom mieste, či už s využitím drôtových alebo bezdrôtových technológií technologicky neutrálnym spôsobom, ani žiadne obmedzenia z hľadiska toho, keď podniky plnia všetky povinnosti poskytovať univerzálnu službu alebo ich časť.

(231) Rýchlosť prístupu k internetu, akú má konkrétny používateľ, závisí od niekoľkých faktorov vrátane poskytovateľov pripojenia k internetu, ako aj konkrétnej aplikácie, pre ktorú sa pripojenie využíva. Je na členských štátoch, aby s prihliadnutím na usmernenia orgánu BEREC vymedzili primeraný prístup k internetu na základe minimálnej šírky pásma, ktorú využíva väčšina spotrebiteľov na území členského štátu, s cieľom umožniť primeranú úroveň sociálneho začlenenia a účasti na digitálnom hospodárstve a spoločnosti na ich území. Služba primeraného prístupu k internetu by mala mať dostatočnú šírku pásma, aby sa zabezpečila podpora prístupu aspoň k základným službám, ktoré zohľadňujú služby, ktoré používa väčšina spotrebiteľov, a ich používania. S cieľom prispieť k jednotnému uplatňovaniu v členských štátoch by sa v usmerneniach BEREC mal na tento účel zohľadniť vývoj v používaní internetu s cieľom určiť tie online služby, ktoré využíva väčšina spotrebiteľov v celej Únii a ktoré sú potrebné na sociálnu a hospodársku účasť v spoločnosti. Orgán BEREC by mal zohľadniť údaje, ktoré každoročne zhromažďujú národné regulačné orgány, o vývoji a úrovni maloobchodných cien za služby primeraného prístupu k internetu a hlasové komunikačné služby v kvalite stanovenej na príslušných vnútroštátnych územiach. Pred vydaním usmernení by sa orgán BEREC mal poradiť so zainteresovanými stranami vrátane organizácií občianskej spoločnosti zastupujúcich zraniteľných spotrebiteľov. Komisia by mala byť

splnomocnená prijímať vykonávacie akty na určenie služby primeraného prístupu k internetu a šírky pásma potrebnej na sociálnu a ekonomickú účasť v spoločnosti. Práva koncových používateľov vzťahujúce sa na elektronické komunikačné služby by sa mali uplatňovať aj na všetky služby primeraného prístupu k internetu a hlasové komunikačné služby.

(232) Národné regulačné orgány by mali v koordinácii s ostatnými príslušnými orgánmi monitorovať vývoj a podrobné údaje o maloobchodných cenách za primeraný prístup k internetu a hlasové komunikačné služby, ktoré spotrebitelia využívajú, aby mohli posúdiť potrebu opatrení na zabezpečenie cenovej dostupnosti. Takéto monitorovanie by sa malo vykonávať častejšie ako raz ročne, aby nepredstavovalo nadmerné administratívne zaťaženie ani pre národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, ani pre poskytovateľov takýchto služieb. Monitorovanie by mohlo zahŕňať podrobné údaje ponúkaných tarifných možností alebo balíkov pre spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami vrátane spotrebiteľov so zdravotným postihnutím a malo by byť základom pre stanovenie opatrení týkajúcich sa cenovej dostupnosti.

(233) Potreba opatrení týkajúcich sa cenovej dostupnosti sa v jednotlivých členských štátoch líši a harmonizovaným prístupom ku kritériám a metodike, ktoré sa majú zohľadniť pri posudzovaní cenovej dostupnosti primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb, by sa mala zabezpečiť konzistentnosť koncepcií a zároveň zohľadniť odlišné situácie v jednotlivých členských štátoch. Na harmonizáciu kritérií a metodiky, ktoré sa majú zohľadniť pri posudzovaní cenovej dostupnosti, by Komisia mala byť splnomocnená prijímať vykonávacie akty. Kritériá by mali okrem iného zahŕňať najdostupnejšiu cenu na trhu a jej percentuálny podiel na príjme spotrebiteľa s prihliadnutím na spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami. Okrem toho by sa mali zohľadniť aj ekonomické a sociálne aspekty, ktoré zahŕňajú kúpnu silu a vnútroštátne systémy podpory, najmä pre zraniteľných spotrebiteľov.

(234) Dostupnou cenou sa rozumie cena stanovená členskými štátmi na vnútroštátnej úrovni s prihliadnutím na spoločné kritériá a metodiku stanovenú vo vykonávacom akte Komisie. Ak členské štáty zistia, že maloobchodné ceny za primeraný prístup k internetu a hlasové komunikačné služby nie sú cenovo dostupné pre spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami vrátane starších ľudí, spotrebiteľov so zdravotným postihnutím a spotrebiteľov žijúcich vo vidieckych alebo geograficky izolovaných oblastiach, mali by prijať vhodné opatrenia. Na tento účel by členské štáty mohli týmto spotrebiteľom poskytovať priamu podporu na komunikačné účely, ktorá by mohla byť súčasťou dávok sociálneho zabezpečenia, poukážky alebo priame platby poukazované týmto spotrebiteľom. Členské štáty by prípadne alebo okrem toho mohli vyžadovať od všetkých poskytovateľov takýchto služieb, aby ponúkali základné tarifné možnosti alebo tarifné balíky vrátane znížených mesačných účastníckych poplatkov.

(235) Takýmito osobitnými tarifnými možnosťami alebo balíkmi na riešenie potrieb spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo s osobitnými sociálnymi potrebami by sa mal poskytovať primeraný prístup k internetu a hlasové komunikačné služby bez ďalších balíkov služieb, aby sa znížil vplyv na fungovanie trhu.

(236) Ak členský štát vyžaduje, aby poskytovatelia ponúkali spotrebiteľom s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami tarifné možnosti alebo balíky odlišné od tých, ktoré sa poskytujú za bežných komerčných podmienok, tieto tarifné možnosti

alebo balíky by mali poskytovať všetci poskytovatelia prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb. Požiadavka, aby všetci poskytovatelia prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb ponúkali tarifné možnosti alebo balíky, by nemala viesť k nadmernej administratívnej alebo finančnej záťaži pre týchto poskytovateľov alebo členské štáty.

(237) Vzhľadom na obmedzený rozsah povinností poskytovať univerzálnu službu je potreba používať odvetvové označenia obmedzená. Verejná finančná podpora sa môže ukázať ako potrebná na pokrytie niektorých alebo všetkých špecifických čistých nákladov vynaložených pri plnení povinností poskytovať univerzálnu službu, vrátane primeraného zisku, pričom sa má zabrániť nadmernej kompenzácii. V tomto prípade by sa vzhľadom na existenciu pravidiel štátnej pomoci pre verejné financovanie, najmä pri službách všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „balík o službách všeobecného hospodárskeho záujmu“)[52], mali zrušiť odvetvové pravidlá týkajúce sa určenia podnikov a výpočtu možnej náhrady za poskytovanie univerzálnej služby v oblasti elektronickej komunikácie. Ak sa za plnenie povinností poskytovať univerzálnu službu poskytuje akákoľvek náhrada z verejných zdrojov, musí byť v súlade s platnými pravidlami štátnej pomoci, najmä s článkom 106 ods. 2, článkami 107 a 108 ZFEÚ a balíkom o službách všeobecného hospodárskeho záujmu. Zjednodušením týkajúcim sa odstránenia odvetvového určenia povinnosti poskytovať univerzálnu službu a súvisiacej metódy výpočtu čistých nákladov by sa mohla zvýšiť flexibilita členských štátov pri výbere spôsobu financovania povinností poskytovať univerzálnu službu, čím by sa prípadne znížila administratívna záťaž poskytovateľov a zároveň by sa zabezpečila zlučiteľnosť s vnútorným trhom.

(238) Cenová dostupnosť by nemala predstavovať prekážku prístupu spotrebiteľov k minimálnemu súboru služieb pripojiteľnosti. Právo na uzavretie zmluvy s poskytovateľom by malo znamenať, že spotrebitelia s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami, ktorí majú nárok na sociálne tarifné možnosti alebo balíky, by mali mať možnosť uzavrieť zmluvu o poskytovaní cenovo dostupného primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb aspoň na pevnom mieste. S cieľom minimalizovať finančné riziká, ako je nezaplatenie faktúr, by poskytovatelia mali mať možnosť poskytovať zmluvu s podmienkami vyžadujúcimi platbu vopred na základe individuálnych cenovo dostupných predplatených jednotiek.

(239) Cenová dostupnosť pre jednotlivých spotrebiteľov by mala byť založená na ich práve uzavrieť zmluvu s poskytovateľom. Ostatné práva, napríklad právo na podrobný rozpis faktúr, dostupnosť čísla na primerané obdobie a možnosť monitorovať a kontrolovať výdavky, sú v tomto nariadení právami koncových používateľov pre všetkých

[52] Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ C8, 11.1.2012, s. 4); rozhodnutie Komisie 2025/2630/EÚ zo 16. decembra 2025 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 2025/2630, 19.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj); oznámenie Komisie – Rámec Európskej únie pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme (2011) (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 15); a nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2832 z 13. decembra 2023 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).

spotrebiteľov a mali by sa uplatňovať aj na spotrebiteľov, ktorí využívajú opatrenia týkajúce sa cenovej dostupnosti univerzálnej služby.

(240) Spotrebitelia by nemali byť povinní mať prístup k službám, ktoré nechcú, a preto by malo byť pre oprávnených spotrebiteľov možné na požiadanie obmedziť cenovo dostupnú univerzálnu službu na hlasové komunikačné služby.

(241) Členské štáty by mali zaviesť opatrenia na podporu vytvorenia trhu s cenovo dostupnými produktmi a službami zahŕňajúcimi prostriedky pre spotrebiteľov so zdravotným postihnutím vrátane zariadení s asistenčnými technológiami. To možno dosiahnuť okrem iného odvolaním sa na európske normy alebo podporou vykonávania požiadaviek v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882[53]. Členské štáty by mali zaviesť vhodné opatrenia a prijať osobitné opatrenia, napríklad ak trh neponúka cenovo dostupné produkty a služby zahŕňajúce prostriedky pre spotrebiteľov so zdravotným postihnutím za bežných ekonomických podmienok. Tieto opatrenia by mohli zahŕňať priamu finančnú podporu pre spotrebiteľov. Náklady na konverzné služby pre spotrebiteľov so zdravotným postihnutím by mali zodpovedať priemerným nákladom na hlasové komunikačné služby.

(242) Konverzné služby sú služby umožňujúce obojsmernú komunikáciu medzi vzdialenými koncovými používateľmi rôznymi spôsobmi komunikácie (napríklad textová komunikácia, posunková reč, hovorová komunikácia) zabezpečením konverzie medzi týmito spôsobmi komunikácie obvykle prostredníctvom ľudskej obsluhy. Text v reálnom čase je vymedzený v súlade so smernicou (EÚ) 2019/882. Ak sa členský štát rozhodne kompenzovať podniky poskytujúce základné tarifné možnosti alebo balíky, napríklad ak poskytovanie vedie k nespravodlivému finančnému zaťaženiu, mal by zabezpečiť súlad takéhoto opatrenia s vnútorným trhom vrátane pravidiel hospodárskej súťaže.

(243) V prípade dátovej komunikácie s rýchlosťou prenosu dát, ktorá je dostatočná na to, aby umožnila primeraný prístup k internetu, je pevné pripojenie takmer všeobecne dostupné a využíva ho väčšina občanov Únie a služby založené na bezdrôtových technológiách majú ešte väčší dosah. Medzi členskými štátmi však existujú rozdiely, pokiaľ ide o dostupnosť a cenovú dostupnosť služieb primeraného prístupu k internetu na pevnom mieste v mestských a vidieckych oblastiach.

(244) Trh má mať vedúcu úlohu pri zabezpečení dostupnosti prístupu k internetu s neustále rastúcou kapacitou. V oblastiach, kde trh neprináša výsledky, sa objavujú iné nástroje verejnej politiky na podporu dostupnosti pripojení k primeranému prístupu k internetu, ktoré sú v zásade nákladovo efektívnejšie a menej narúšajú trh než povinnosti poskytovať univerzálnu službu, napríklad využívanie finančných nástrojov, ako sú nástroje dostupné v rámci programu InvestEU a investičného fondu pre širokopásmové pripojenie v rámci NPE, využívanie verejného financovania z prostriedkov Únie spravovaných členskými štátmi, vnútroštátne financovanie a pričlenenie povinností pokrytia k právam na využívanie rádiového spektra s cieľom podporiť zavádzanie širokopásmových sietí v menej husto obývaných oblastiach. Jedným z cieľov opatrení verejnej politiky môže byť aj umožniť koncovým používateľom zakúpiť si služby primeraného prístupu k internetu, ktoré by si inak nekúpili, napríklad prostredníctvom priamej podpory alebo poukazov na pripojenie na

[53] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

financovanie mesačných poplatkov, štandardných nákladov na zriadenie pripojenia, potrebného koncového zariadenia alebo obmedzených vedení vnútri budov, napríklad ak je to potrebné a nápomocné pre poskytovanie služby. Ak má členský štát v úmysle poskytnúť finančnú podporu na tento účel, mal by zabezpečiť súlad takéhoto opatrenia s vnútorným trhom vrátane pravidiel hospodárskej súťaže.

(245) Ak sa po vykonaní riadneho posúdenia a zohľadnení výsledkov geografického prieskumu zavádzania sietí vykonaného príslušným orgánom ukázalo, že ani trh, ani verejné intervenčné mechanizmy pravdepodobne neposkytnú spotrebiteľom, mikropodnikom, malým podnikom alebo neziskovým organizáciám v určitých oblastiach pripojenie schopné poskytovať službu primeraného širokopásmového prístupu k internetu podľa vymedzenia členských štátov ani hlasové komunikačné služby na pevnom mieste, členský štát by mal mať možnosť výnimočne určiť rôznych poskytovateľov alebo skupinu poskytovateľov, ktorí budú uvedené služby v rôznych relevantných častiach územia daného štátu poskytovať. Okrem geografického prieskumu by členské štáty mali mať v prípade potreby možnosť využiť akýkoľvek iný dôkaz, aby zistili, v akom rozsahu je na pevnom mieste dostupný primeraný prístup k internetu a hlasové komunikačné služby. Tento dodatočný dôkaz môže zahŕňať údaje, ktoré majú národné regulačné orgány k dispozícii v rámci postupu analýzy trhu, a údaje zhromaždené od používateľov. Členské štáty by mali mať možnosť obmedziť povinnosti poskytovať univerzálnu službu na podporu dostupnosti služieb primeraného prístupu k internetu na miesto pobytu alebo bydlisko koncového používateľa.

(246) Ak sa členský štát s cieľom zabezpečiť dostupnosť primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb, ak takúto službu nemožno zabezpečiť za bežných obchodných okolností alebo inými nástrojmi verejnej politiky, rozhodne poveriť jeden alebo viacero podnikov, aby zaručili takúto dostupnosť na celom vnútroštátnom území alebo jeho častiach, a poskytnúť na tento účel finančnú podporu, mal by zabezpečiť súlad takéhoto opatrenia s vnútorným trhom vrátane pravidiel hospodárskej súťaže.

(247) Požiadavky na zaistenie celoštátneho územného pokrytia uložené v rámci postupu poverenia pravdepodobne vylúčia alebo odradia určité podniky od toho, aby sa uchádzali o štatút poskytovateľa univerzálnej služby. Poverenie poskytovateľov, ktorí majú plniť povinnosti poskytovať univerzálnu službu, na príliš dlhé alebo neurčité obdobie môže takisto viesť k vylúčeniu určitých poskytovateľov. Ak sa členský štát rozhodne poveriť všetkých poskytovateľov poskytovaním tarifných možností alebo balíkov na účely cenovej dostupnosti, môže poveriť poskytovaním prvku cenovej dostupnosti univerzálnej služby len jedného alebo niektorých z nich.

(248) V nadväznosti na postupné zmenšovanie rozsahu univerzálnej služby sa poskytovanie verejných telefónnych automatov a telefónnych zoznamov a informačných služieb v rámci režimu univerzálnej služby naďalej postupne ukončuje. V dôsledku toho sú ustanovenia smernice (EÚ) 2018/1972 o štatúte existujúcej univerzálnej služby nad rámec rozsahu pôsobnosti smernice (EÚ) 2018/1972 zastarané.

(249) Cenová dostupnosť primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb súvisí s informáciami, ktoré používatelia dostávajú, pokiaľ ide o výdavky za využívanie, ako aj relatívne náklady na využívanie v porovnaní s ostatnými službami, a súvisí aj s ich schopnosťou kontrolovať výdavky. Tieto prostriedky, ktoré poskytovatelia cenovo dostupnej univerzálnej služby poskytujú oprávneným spotrebiteľom, zahŕňajú okrem iného možnosť spotrebiteľov selektívne blokovať

určité volania, ako sú volania na čísla služieb so zvýšenou tarifou, kontrolovať výdavky prostredníctvom predplatenia a započítať zálohové poplatky za pripojenie.

(250) S výnimkou prípadov neustáleho omeškania s platbami alebo neplatenia faktúr by spotrebitelia s nárokom na cenovo dostupné tarify mali byť až do vyriešenia sporu chránení pred okamžitým odpojením od siete z dôvodov nezaplatených účtov, a najmä v prípade sporov týkajúcich sa vysokých účtov za služby so zvýšenou tarifou by mali mať naďalej prístup k základným hlasovým komunikačným službám a minimálnej úrovni služby prístupu k internetu.

(251) S cieľom zabezpečiť stabilitu a podporiť postupný prechod od odvetvových pravidiel organizácie a financovania univerzálnej služby k právnemu rámcu uplatniteľnému na služby všeobecného hospodárskeho záujmu by nemali byť dotknuté existujúce určenia podnikov na poskytovanie univerzálnej služby v členských štátoch na základe smernice (EÚ) 2018/1972 za predpokladu, že boli platné šesť mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Mali by si zachovať svoj štatút až do skončenia platnosti takýchto označení za predpokladu, že tieto služby alebo porovnateľné služby nie sú dostupné za bežných obchodných podmienok.

(252) Budúci sociálny, hospodársky a technologický vývoj vrátane prechodu na optické siete môže zmeniť potrebu dostupnosti alebo cenovej dostupnosti univerzálnej služby. Orgán BEREC by preto mal monitorovať dostupnosť a cenovú dostupnosť primeraného prístupu k internetu a hlasovej komunikácie v členských štátoch a uverejniť stanovisko vrátane posúdenia vplyvu takéhoto vývoja na uplatňovanie ustanovení tohto nariadenia v praxi. V stanovisku orgánu BEREC by sa mohli zohľadniť prípadné ochranné opatrenia prijaté členskými štátmi pre spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami v súvislosti s odpájaním metalických sietí. Komisia by mala s prihliadnutím na stanovisko orgánu BEREC predložiť správu najmä s cieľom navrhnúť zmenu alebo nové vymedzenie rozsahu pôsobnosti pravidiel týkajúcich sa dostupnosti alebo cenovej dostupnosti univerzálnej služby.

(253) Nariadením (EÚ) 2015/2120 sa stanovili spoločné pravidlá na zabezpečenie rovnakého a nediskriminačného zaobchádzania s prevádzkou pri poskytovaní služieb prístupu k internetu a so súvisiacimi právami koncových používateľov a jeho cieľom bolo chrániť koncových používateľov a zároveň zaručiť nepretržité fungovanie internetového ekosystému ako hnacieho prvku inovácií.

(254) Súčasné prepracovanie európskeho regulačného rámca pre elektronické siete a služby v tomto nariadení je príležitosťou zlúčiť ustanovenia o opatreniach týkajúcich sa otvoreného internetu obsiahnuté v nariadení (EÚ) 2015/2120 do tohto nariadenia bez toho, aby boli dotknuté základné zásady rovnakého a nediskriminačného zaobchádzania s prevádzkou pri poskytovaní služieb prístupu k internetu, ako aj právo koncových používateľov na prístup k informáciám a obsahu a na ich šírenie, používanie a poskytovanie aplikácií a služieb a používanie koncových zariadení podľa vlastného výberu.

(255) V druhej správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní nariadenia (EÚ) 2015/2120 sa potvrdilo, že zásady upravujúce otvorený prístup k internetu naďalej spĺňajú svoj účel a zabezpečujú primeranú rovnováhu medzi ochranou koncových používateľov a umožnením technologického pokroku. Vzhľadom na výrazný vývoj sieťových technológií od roku 2015 je však potrebné definovať podmienky, za ktorých by sa mali ponúkať špecializované služby pre podniky. Tieto špecializované služby pre podniky sa stávajú neoddeliteľnou súčasťou ponuky sietí na

prepojenie dátových centier, pri poskytovaní edge computingu a pre služby umelej inteligencie. Poskytovanie nízkej latencie a zaručená kvalita služieb sú základnými vlastnosťami špecializovaných služieb pre podniky. Za prioritné služby by sa mali považovať aj kritické vládne služby, aby sa zabezpečilo, že elektronické komunikačné siete uspokoja zvýšený dopyt po bezpečnostných a obranných potrebách, ako je reakcia na detekciu a mobilita. Hoci je orgán BEREC oprávnený vydávať usmernenia na podporu konzistentného vykonávania zo strany národných regulačných orgánov, na zabezpečenie harmonizovaného prístupu k novým službám a technológiám vrátane network slicingu, experimentálnych služieb a diferencovaných priemyselných prípadov použitia môžu byť potrebné ďalšie usmernenia na úrovni Únie. Splnomocnenie Komisie na prijatie vykonávacieho aktu o vykonávaní špecializovaných služieb by preto malo prispieť k právnej istote a regulačnej súdržnosti v celej Únii tým, že sa ním stanovia jasné kritériá dodržiavania, okrem iného vrátane parametrov kvality služieb alebo minimálnych úrovní, ktoré sa majú zabezpečiť pre všeobecné služby prístupu k internetu. Takýmto vykonávacím aktom by sa mali dopĺňať usmernenia BEREC, podporovať jednotné uplatňovanie rámca a podnecovať investície a inovácie v oblasti moderných služieb pripojiteľnosti, a najmä v segmente B2B, čím sa posilní konkurencieschopnosť digitálneho hospodárstva Únie, ako aj zabezpečí uprednostňovanie kritických služieb verejnej správy.

(256) S cieľom uľahčiť porovnateľnosť v celej Únii a znížiť náklady na dodržiavanie predpisov by mal orgán BEREC prijať usmernenia k príslušným parametrom kvality služby pre služby prístupu k internetu, ktoré by národné regulačné orgány v koordinácii s inými príslušnými orgánmi mali v maximálnej možnej miere zohľadňovať pri presadzovaní povinností týkajúcich sa kvality služieb relevantných pre práva koncových používateľov. Orgán BEREC by mal vo svojich usmerneniach k službám prístupu k internetu špecifikovať parametre kvality služieb, ktoré sa majú merať na účely požiadaviek na informácie v súvislosti so zmluvami a informáciami, ktoré sa majú zverejňovať na účely transparentnosti, pričom by mal zohľadniť normy a technické špecifikácie vydané európskymi a medzinárodnými normalizačnými orgánmi. Tieto parametre by mali prinajmenšom zahŕňať parametre mechanizmu monitorovania služieb prístupu k internetu, príslušné parametre pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím, rýchlosť sťahovania a odosielania dát podľa požadovaných informácií o rýchlosti, pokiaľ ide o informácie pre zmluvy so službami prístupu k internetu a pokiaľ ide o informácie, ktoré sa majú zverejniť, latenciu, jitter a stratu paketov. Príslušné parametre pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím by mali zahŕňať aj parametre pre interpersonálne komunikačné služby.

(257) Rozdielne uplatňovanie pravidiel ochrany koncového používateľa vytvára na vnútornom trhu značné prekážky, ktoré majú vplyv na poskytovateľov elektronických komunikačných služieb a koncových používateľov. Tieto prekážky by sa mali zredukovať uplatňovaním rovnakých pravidiel zabezpečujúcich vysokú spoločnú úroveň ochrany v celej Únii. Správne nastavenou a úplnou harmonizáciou práv koncových používateľov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, by sa mala podstatne zvýšiť právna istota pre koncových používateľov aj poskytovateľov elektronických komunikačných služieb a malo by sa výrazne znížiť množstvo prekážok vstupu na trh a zbytočné administratívne zaťaženie vyplývajúce z fragmentácie pravidiel. Úplná harmonizácia pomáha prekonať prekážky fungovania vnútorného trhu vyplývajúce z takých vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa práv koncových používateľov, ktorými sa zároveň chránia vnútroštátni poskytovatelia pred konkurenciou z iných členských štátov. Úplná harmonizácia práv koncových používateľov zvyšuje ich

dôveru vo vnútorný trh, pretože požívajú rovnako vysokú úroveň ochrany pri používaní elektronických komunikačných služieb, a to nielen vo svojich členských štátoch, ale aj keď žijú, pracujú alebo cestujú v iných členských štátoch.

(258) Zmluvy sú významným nástrojom koncových používateľov slúžiacim na zabezpečenie transparentnosti informácií a právnej istoty. Väčšina poskytovateľov služieb v konkurenčnom prostredí bude uzatvárať zmluvy so svojimi zákazníkmi, pretože je to hospodársky žiaduce. Povinnosti týkajúce sa požiadaviek na informácie v súvislosti so zmluvami sa vzťahujú na služby prístupu k internetu a interpersonálne komunikačné služby. Na služby pozostávajúce úplne alebo prevažne z prenosu signálov, ako sú prenosové služby používané pre služby stroj-stroj, sa požiadavky na dodatočné informácie v súvislosti so zmluvami nevzťahujú. Požiadavky na informácie, ktoré sa môžu vyžadovať aj podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ[54], by nemali viesť k duplicite informácií v rámci predzmluvných a zmluvných dokumentov. Poskytnutie informácií relevantných z hľadiska tejto smernice vrátane akýchkoľvek záväznejších a podrobnejších požiadaviek na informácie by sa malo považovať za splnenie zodpovedajúcich požiadaviek podľa smernice 2011/83/EÚ. Okrem toho sa na spotrebiteľské transakcie súvisiace s elektronickými komunikačnými sieťami a službami uplatňujú požiadavky existujúcich právnych predpisov Únie o ochrane spotrebiteľa týkajúcich sa zmlúv, a to najmä smernice Rady 93/13/EHS[55] a smernice 2011/83/EÚ. Na spracovanie osobných údajov sa vzťahuje nariadenie 2016/679 o ochrane údajov.

(259) Z niektorých z uvedených ustanovení týkajúcich sa ochrany koncových používateľov, ktoré sa uplatňujú iba na spotrebiteľov, konkrétne ustanovení o zmluvných informáciách, maximálnom trvaní zmluvy a balíkoch, by mali profitovať nielen spotrebitelia, ale aj mikropodniky a neziskové organizácie vymedzené v právnych predpisoch Únie alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Vyjednávacia pozícia týchto kategórií podnikov a organizácií je porovnateľná s pozíciou spotrebiteľov, a preto by mali mať rovnakú úroveň ochrany, pokiaľ sa týchto práv výslovne nezrieknu. Povinnosti týkajúce sa zmluvných informácií, ktoré sú uvedené v tomto nariadení, vrátane povinností podľa smernice 2011/83/EÚ, ktoré sú uvedené v tomto nariadení, by sa mali uplatňovať bez ohľadu na to, či zákazník urobil nejakú platbu, a bez ohľadu na výšku platby, ktorú má zákazník urobiť. Povinnosti týkajúce sa zmluvných informácií vrátane povinností, ktoré sú obsiahnuté v smernici 2011/83/EÚ, by sa mali automaticky uplatňovať na mikropodniky a neziskové organizácie, pokiaľ neuprednostňujú rokovania o individualizovaných zmluvných podmienkach s poskytovateľmi elektronických komunikačných služieb. Na rozdiel od mikropodnikov a neziskových organizácií majú väčšie podniky obvykle silnejšiu vyjednávaciu pozíciu, a preto nie sú závislé od tých istých zmluvných požiadaviek na informácie ako spotrebitelia. Ustanovenia o zmene poskytovateľa a prenositeľnosti čísla, ktoré sú dôležité aj pre väčšie podniky, by sa mali naďalej uplatňovať na všetkých koncových používateľov. Neziskové organizácie sú právne subjekty, ktoré pre svojich majiteľov alebo členov nevytvárajú zisk. Zvyčajne ide o charitatívne organizácie alebo iné druhy organizácií verejného záujmu. Preto je vzhľadom na

[54] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

[55] Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1993/13/oj).

porovnateľnú situáciu legitímne pristupovať k týmto organizáciám v rámci tohto nariadenia, pokiaľ ide o práva koncových používateľov, rovnako ako k mikropodnikom. Okrem toho spotrebitelia, ktorí majú nárok na cenovo dostupné tarify založené na univerzálnej službe, majú nárok na rovnakú úroveň ochrany ako všetci ostatní spotrebitelia.

(260) Osobitosti sektora elektronických komunikácií si okrem horizontálnych zmluvných pravidiel vyžadujú obmedzený počet ďalších ustanovení týkajúcich sa ochrany koncových používateľov. Koncoví používatelia by mali byť informovaní okrem iného o ponúkaných úrovniach kvality služieb, podmienkach akciových ponúk a vypovedania zmlúv, uplatniteľných tarifných plánov a taríf za služby, ktoré podliehajú osobitným cenovým podmienkam. Tieto informácie sú dôležité pre poskytovateľov služieb prístupu k internetu a verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb. Na poskytovateľa verejne dostupných elektronických komunikačných služieb by sa nemali vzťahovať povinnosti týkajúce sa požiadaviek na informácie v súvislosti so zmluvami, ak daný poskytovateľ a prepojené podniky alebo osoby neprijímajú žiadnu odmenu, ktorá by priamo alebo nepriamo súvisela s poskytovaním elektronických komunikačných služieb, ako napríklad v prípade univerzity poskytujúcej návštevníkom bezplatný prístup k sieti Wi-Fi vo svojom areáli bez toho, aby dostávala akúkoľvek odmenu, či už formou platby od používateľov, alebo prostredníctvom príjmov z reklamy. Tým by nemali byť dotknuté požiadavky na informácie v súlade s právom Únie o ochrane údajov.

(261) Je nevyhnutné, aby požadované relevantné informácie boli poskytnuté pred uzavretím zmluvy jasným a zrozumiteľným spôsobom a na trvalom nosiči, alebo ak to nie je možné a bez toho, aby tým bolo dotknuté vymedzenie pojmu alebo požiadavky týkajúce sa trvalého nosiča stanovené v smernici 2011/83/EÚ, v dokumente, ktorý sprístupňuje poskytovateľ, pričom o tom informuje používateľa, ktorý sa dá ľahko stiahnuť, otvoriť a konzultovať na zariadeniach bežne používaných spotrebiteľmi. Poskytovatelia by mali tiež predložiť súhrn dôležitých zmluvných podmienok. Informácie pred uzavretím zmluvy, ako aj súhrn by mali predstavovať neoddeliteľnú súčasť konečnej zmluvy. Zhrnutie zmluvy by malo byť stručné a ľahko čitateľné, v ideálnom prípade nie dlhšie, ako je ekvivalent jednej jednostrannej strany A4, alebo ak je v rámci jednej zmluvy zahrnutých viacero rôznych služieb, ako ekvivalent najviac troch jednostranných strán A4. S cieľom reagovať na technologický, sociálny a trhový vývoj a znížiť náklady na dodržiavanie predpisov môže Komisia prijať vykonávacie akty pre takéto zmluvné súhrny, ktoré majú poskytovatelia používať v súlade s hlavnými prvkami požiadaviek na informácie stanovených v tomto nariadení.

(262) Bez toho, aby bola dotknutá hmotnoprávna povinnosť poskytovateľa týkajúca sa bezpečnosti, by sa v zmluve mali určiť kroky, ktoré môže poskytovateľ podniknúť v prípade bezpečnostných incidentov, hrozieb alebo zraniteľností. Okrem toho by sa v zmluve mali spresňovať všetky dostupné opatrenia týkajúce sa kompenzácie a vrátenia nákladov, ak poskytovateľ reaguje neprimerane na bezpečnostný incident vrátane prípadov, ak bezpečnostný incident oznámený poskytovateľovi nastáva v dôsledku známych softvérových alebo hardvérových zraniteľností, pre ktoré vydal výrobca alebo vývojár opravy, pričom poskytovateľ služieb tieto opravy nepoužil ani neprijal žiadne iné vhodné protiopatrenie.

(263) Ustanovenia o zabezpečení prístupu k otvorenému internetu by sa mali doplniť účinnými ustanoveniami pre koncových používateľov, v ktorých sa riešia otázky osobitne súvisiace so službami prístupu k internetu a ktoré spotrebiteľom umožňujú

prijímať informované rozhodnutia. Poskytovatelia služieb prístupu k internetu by mali spotrebiteľov jasným spôsobom informovať o tom, ako môžu uplatňované postupy riadenia prevádzky vplývať na kvalitu služieb prístupu k internetu, súkromie spotrebiteľov a ochranu osobných údajov, ako aj o možných vplyvoch iných služieb, než sú služby prístupu k internetu, ktoré si predplácajú, na kvalitu a dostupnosť ich príslušných služieb prístupu k internetu. V záujme posilnenia postavenia spotrebiteľov v takýchto situáciách by preto poskytovatelia služieb prístupu k internetu mali v zmluve informovať spotrebiteľov o rýchlosti, ktorú môžu reálne zabezpečiť. Obvykle sa dostupná rýchlosť chápe ako rýchlosť, ktorú by koncový používateľ mohol väčšinu času očakávať pri prístupe k službe. Poskytovatelia služieb prístupu k internetu by tiež mali informovať spotrebiteľov o dostupných nápravných prostriedkoch v súlade s vnútroštátnym právom v prípade nedodržania výkonnosti. Každý významný a nepretržitý alebo pravidelne sa opakujúci rozdiel medzi skutočnou výkonnosťou služby a výkonnosťou uvedenou v zmluve, ak sa zistil prostredníctvom monitorovacieho mechanizmu certifikovaného národným regulačným orgánom, by sa mal považovať za nedodržanie požiadaviek na výkonnosť na účely určenia nápravných prostriedkov, ktoré sú spotrebiteľovi k dispozícii v súlade s vnútroštátnym právom. Metodika by mala byť stanovená v usmerneniach BEREC.

(264) Koncoví používatelia často nie sú informovaní o nákladoch súvisiacich s ich spotrebiteľským správaním alebo majú problémy odhadnúť spotrebu minút alebo dát pri používaní elektronických komunikačných služieb. S cieľom zvýšiť transparentnosť a umožniť lepšiu kontrolu nad ich rozpočtom súvisiacim s komunikáciou je dôležité poskytovať koncovým používateľom zariadenia, ktoré im umožnia sledovať svoju spotrebu včas. Okrem toho by poskytovatelia mali v záujme ochrany pred „šokom z vyúčtovania“ poskytovať bezplatné upozornenia v prípade netypických alebo nadmerných modelov spotreby, a to aj v súvislosti so službami so zvýšenou tarifou a inými službami, na ktoré sa vzťahujú osobitné cenové podmienky. Na podrobne rozpísaných faktúrach za využívanie prístupu k internetu by sa mal uvádzať len čas, trvanie a objem spotreby počas relácie používania, ale nie webové sídla ani koncové body pripojenia k internetu počas takejto relácie používania. Smernica (EÚ) 2018/1972 umožnila členským štátom zabezpečiť, aby príslušné orgány v prípade potreby v koordinácii s národnými regulačnými orgánmi mohli od poskytovateľov služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní požadovať, aby sprístupnili všetky dodatočné prostriedky zahrnuté v smernici (EÚ) 2018/1972 alebo ich časť. Členské štáty mohli ísť aj nad rámec týchto prostriedkov, aby zabezpečili vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa. Tieto dodatočné prostriedky by sa mali poskytovať spotrebiteľom univerzálnej služby, ktorí využívajú opatrenia týkajúce sa cenovej dostupnosti. Okrem toho sú povinnými prostriedkami, ktoré sa majú bezplatne poskytovať všetkým spotrebiteľom, prípadný podrobný rozpis faktúr a určité opatrenia na kontrolu nákladov. Členské štáty by nemali vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch zavádzať ďalšie odlišné požiadavky na dodatočné prostriedky. Členské štáty by však mali mať možnosť zachovať ustanovenia o týchto prostriedkoch, ktoré boli stanovené v smernici (EÚ) 2018/1972, vrátane prostriedkov, ktoré od poskytovateľov vyžadujú, aby poskytovali dodatočné informácie o úrovni spotreby a dočasne zabránili ďalšiemu využívaniu príslušnej služby nad rámec finančného alebo objemového limitu.

(265) Hlavným prvkom pre spotrebiteľov na konkurenčných trhoch s viacerými poskytovateľmi ponúkajúcimi služby je dostupnosť transparentných, aktuálnych a porovnateľných informácií o ponukách a službách. Spotrebitelia by mali mať

možnosť jednoduchým spôsobom porovnávať ceny rozličných služieb ponúkaných na trhu na základe informácií zverejňovaných v ľahko dostupnej podobe. Poskytovatelia služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb by mali v záujme väčšej transparentnosti zverejňovať informácie vrátane sadzieb, kvality služieb, podmienok týkajúcich sa dodávaných koncových zariadení a ďalšie relevantné informácie, aby bolo možné ľahko porovnávať ceny a služby. Podniky sa zvyčajne opierajú o dohodnuté zmluvné podmienky a nie sú závislé od rovnakých požiadaviek na zverejňovanie ponúk ako spotrebitelia.

(266) Poskytovatelia interpersonálnych komunikačných služieb, ktorí majú povinnosť poskytovať prístup k tiesňovým službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie, nemusia byť za výnimočných okolností, konkrétne z dôvodu nedostatočnej technickej uskutočniteľnosti, schopní poskytnúť prístup k záchranným službám alebo k službe lokalizácie volajúceho, prípadne k obom. V takých prípadoch by mali o tom svojich zákazníkov primerane informovať v zmluve. Takíto poskytovatelia by mali zákazníkom poskytnúť jasné a transparentné informácie v rámci prvej zmluvy a aktualizovať ich v prípade akejkoľvek zmeny v poskytovaní prístupu k záchranným službám, a to napríklad vo faktúrach. Medzi uvedené informácie by mali patriť všetky obmedzenia v súvislosti s územným pokrytím na základe plánovaných technických prevádzkových parametrov komunikačnej služby a dostupnej infraštruktúry. Ak sa služba neposkytuje prostredníctvom pripojenia, ktorého správa má zabezpečovať konkrétnu kvalitu služby, medzi uvedené informácie by mala patriť aj úroveň spoľahlivosti prístupu a informácií o polohe volajúceho v porovnaní so službou, ktorá sa poskytuje prostredníctvom takéhoto pripojenia, s prihliadnutím na súčasné technologické normy a štandardy kvality, ako aj všetky parametre kvality služby vymedzené podľa tohto nariadenia.

(267) Vzhľadom na rozšírené možnosti koncových používateľov vyhľadávať a porovnávať širokú škálu ponúk pomocou pokročilých digitálnych vyhľadávacích nástrojov, či už súkromných alebo verejných, sa povinné poskytovanie porovnávacích nástrojov príslušnými orgánmi stalo menej relevantným. Nástroje na porovnanie, ako napríklad webové sídla, sú pre koncových používateľov účinným nástrojom na posúdenie predností rôznych poskytovateľov služieb prístupu k internetu a interpersonálnych komunikačných služieb, ak sa poskytujú za opakujúce sa priame peňažné platby alebo priame peňažné platby na základe spotreby, a na získanie nestranných informácií, najmä porovnaním cien, taríf a parametrov kvality na jednom mieste. Príslušné orgány by mohli takéto nástroje na žiadosť poskytovateľa nástroja certifikovať, aby sa zabezpečilo, že sú prevádzkovo nezávislé od poskytovateľov služieb a že žiadny poskytovateľ služieb nie je vo výsledkoch vyhľadávania zvýhodnený.

(268) S cieľom využiť v plnej miere výhody konkurenčného prostredia by spotrebitelia mali mať možnosť informovanej voľby a zmeniť poskytovateľov služieb, ak je to v ich najlepšom záujme. Je veľmi dôležité zabezpečiť, aby im pri tom nebránili právne, technické alebo praktické prekážky vrátane zmluvných podmienok, postupov a poplatkov. To však poskytovateľom nebráni stanoviť primerané minimálne zmluvné lehoty v trvaní do 24 mesiacov v zmluvách so spotrebiteľmi. Členské štáty by však mali mať možnosť na základe vnútroštátnych podmienok, ako sú úrovne hospodárskej súťaže a stabilita investícií do sietí, zachovať kratšie maximálne trvanie a umožniť spotrebiteľom zmeniť tarifné plány alebo vypovedať zmluvu počas zmluvného obdobia bez toho, aby im vznikli dodatočné náklady. Nezávisle od zmluvy na poskytovanie elektronickej komunikačnej služby môžu spotrebitelia uprednostniť

a využívať dlhšie obdobie na splatenie fyzického pripojenia. Takéto záväzky spotrebiteľov môžu byť dôležitým faktorom pri uľahčovaní zavádzania gigabitových sietí až do priestorov koncových používateľov alebo veľmi blízko k nim, a to aj prostredníctvom systémov agregácie dopytu umožňujúcich investorom do sietí znižovať riziká spojené s počiatočným využívaním. Práva spotrebiteľov zmeniť poskytovateľa elektronických komunikačných služieb by však nemali v prípade zmlúv o fyzickom pripojení byť obmedzované takýmito obdobiami na splatenie a takéto zmluvy by sa nemali vzťahovať na koncové zariadenia alebo prístupové zariadenia na internet, ako sú telefóny, smerovače alebo modemy. Malo by sa zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so subjektmi vrátane prevádzkovateľov, ktorí financujú zavádzanie fyzického gigabitového pripojenia do priestorov koncového používateľa, a to aj vtedy, keď sa financuje formou splátkovej zmluvy. Povinnosti týkajúce sa trvania zmluvy by sa mali vzťahovať na mikropodniky a neziskové organizácie, pokiaľ neuprednostňujú rokovania o individualizovaných zmluvných podmienkach s poskytovateľmi elektronických komunikačných služieb. Na rozdiel od mikropodnikov majú väčšie podniky obvykle silnejšiu vyjednávaciu pozíciu, a preto nie sú závislé od tých istých požiadaviek na trvanie zmluvy ako spotrebitelia. Povinnosti týkajúce sa ukončenia zmluvy by sa mali vzťahovať na mikropodniky, malé podniky, stredné podniky a neziskové organizácie, pokiaľ neuprednostňujú rokovania o individualizovaných zmluvných podmienkach s poskytovateľom elektronických komunikačných služieb.

(269) Automatické predlžovanie zmlúv o elektronických komunikačných službách sa umožňuje. Spotrebitelia by v takom prípade mali mať možnosť vypovedať svoju zmluvu po skončení platnosti obdobia trvania počiatočnej zmluvy bez toho, aby im vznikli akékoľvek náklady.

(270) Akékoľvek zmeny zmluvných podmienok navrhnuté poskytovateľmi iných verejne dostupných elektronických komunikačných služieb ako interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania, ktoré nie sú v prospech spotrebiteľa, napríklad čo sa týka poplatkov, taríf, obmedzení objemu dát, rýchlostí prenosu dát, pokrytia alebo spracúvania osobných údajov zo zákonného dôvodu podľa právnych predpisov Únie o ochrane údajov iného ako súhlas, by mali byť považované za oprávnené dôvody zo strany spotrebiteľa na vypovedanie zmluvy bez toho, aby mu vznikli akékoľvek náklady, a to aj keď sú spojené s niektorými výhodnými zmenami. Akékoľvek zmeny zmluvných podmienok zo strany poskytovateľa by preto mali oprávňovať spotrebiteľa na vypovedanie zmluvy, pokiaľ nie je každá zmena sama osebe prospešná pre spotrebiteľa alebo pokiaľ tieto zmeny nie sú čisto administratívnej povahy, ako je napríklad zmena adresy poskytovateľa, a nemajú žiadny negatívny účinok na spotrebiteľa, alebo pokiaľ zmeny nie sú uložené výlučne v dôsledku legislatívnych alebo regulačných zmien, ako sú napríklad nové požiadavky na zmluvné informácie v zmysle právnych predpisov Únie alebo vnútroštátneho práva. To, či je zmena výlučne v prospech spotrebiteľa, by sa malo posudzovať na základe objektívnych kritérií. Právo spotrebiteľa na vypovedanie zmluvy by sa malo vylúčiť len v prípade, ak poskytovateľ dokáže preukázať, že všetky zmeny zmluvných podmienok sú výlučne zmenami v prospech spotrebiteľa alebo sú čisto administratívnej povahy bez akéhokoľvek negatívneho účinku na spotrebiteľa.

(271) Ak je zákonná doložka o indexácii cien špecifikovaná podľa požiadaviek na informácie v súvislosti so zmluvami, ktoré si vyžadujú opis spôsobu, akým sa môže cena zákonne meniť, neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, jej uplatnenie by nepredstavovalo zmenu zmluvných podmienok, ale uplatnenie existujúceho

zmluvného ustanovenia, ak je doložka v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom.

(272) Spotrebitelia by mali byť informovaní o všetkých zmenách zmluvných podmienok prostredníctvom trvalého nosiča. Ustanovenia o vypovedaní zmluvy by nemali mať vplyv na iné ustanovenia práva Únie alebo vnútroštátneho práva, ktoré sa týkajú dôvodov, na základe ktorých môže poskytovateľ služieb alebo spotrebiteľ vypovedať zmluvu alebo meniť zmluvné podmienky.

(273) Pokiaľ ide o koncové zariadenia, v zmluve so zákazníkom by sa mali určiť všetky podmienky, ktoré poskytovateľ uložil na používanie týchto zariadení, napríklad prostredníctvom zakódovania mobilných prístrojov na využívanie len určitých typov kariet SIM, ak sa tieto podmienky nezakazujú vo vnútroštátnom práve, a všetky poplatky splatné pri ukončení zmluvy bez ohľadu na to, či sa tak stalo pred alebo po uplynutí dohodnutej viazanosti, vrátane všetkých nákladov na ponechanie si zariadení. Ak sa v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľ rozhodne ponechať si koncové zariadenie viazané na zmluvu, akákoľvek kompenzácia, ktorú by mal zaplatiť, by nemala presiahnuť jeho hodnotu *pro rata temporis* vypočítanú z hodnoty v čase uzavretia zmluvy alebo zo zostávajúcej časti poplatku za službu až do skončenia zmluvy podľa toho, ktorá suma je nižšia. Poskytovateľ by mal bezplatne zrušiť akékoľvek obmedzenie týkajúce sa používania koncového zariadenia v iných sieťach najneskôr pri zaplatení takejto kompenzácie.

(274) Balíky zahŕňajúce aspoň službu prístupu k internetu alebo verejne dostupné interpersonálne komunikačné služby založené na číslovaní, ako aj iné služby, ako napríklad verejne dostupné interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania, lineárne vysielanie a služby komunikácie M2M alebo koncové zariadenia, sa čoraz častejšie využívajú a sú dôležitým prvkom hospodárskej súťaže. Na účely tohto nariadenia by sa za balík mali považovať situácie, keď prvky balíka poskytuje alebo predáva ten istý poskytovateľ v rámci tej istej zmluvy alebo v rámci úzko súvisiacej alebo prepojenej zmluvy. Spotrebiteľom často prinášajú balíky výhody, zároveň však môžu sťažiť zmenu poskytovateľa alebo ju spraviť nákladnejšou a zvyšovať riziká zmluvnej „odkázanosti“ na určitého poskytovateľa. Ak rôzne služby a koncové zariadenia v balíku podliehajú odlišným pravidlám týkajúcim sa vypovedania zmluvy a zmeny poskytovateľa alebo zmluvným záväzkom týkajúcim sa nákupu koncových zariadení, pre spotrebiteľov to predstavuje účinné obmedzenie ich práv podľa tohto nariadenia využiť konkurenčné ponuky týkajúce sa celého balíka alebo jeho časti. Niektoré základné ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa informácií zhrnutia zmluvy, transparentnosti, trvania a vypovedania zmluvy a zmeny poskytovateľa by sa preto mali uplatňovať na všetky prvky balíka vrátane koncových zariadení, na iné služby, ako je digitálny obsah alebo digitálne služby a na elektronické komunikačné služby, ktoré nepatria priamo do rozsahu daných ustanovení. Všetky povinnosti týkajúce sa koncových používateľov, ktoré sú uplatniteľné na danú elektronickú komunikačnú službu, ak sa poskytuje alebo predáva ako samostatná služba, by mali byť uplatniteľné aj v prípade, ak je súčasťou balíka, ktorý obsahuje minimálne službu prístupu k internetu alebo verejne dostupnú interpersonálnu komunikačnú službu založenú na číslovaní. Ďalšie otázky spojené so zmluvami, ako sú nápravné opatrenia uplatniteľné v prípade nedodržania zmluvy, by mali byť upravené pravidlami uplatniteľnými na príslušný prvok balíka, napríklad pravidlami zmluvy o predaji tovaru alebo o dodaní digitálneho obsahu. Právo vypovedať akýkoľvek prvok balíka, ktorý obsahuje minimálne službu prístupu k internetu alebo verejne dostupnú interpersonálnu komunikačnú službu založenú na číslovaní, pred

koncom dohodnutého zmluvného obdobia v dôsledku nedodržania podmienok alebo nedodania, by však malo viesť aj k právu spotrebiteľa vypovedať všetky prvky balíka. Takisto na zachovanie možnosti jednoduchej zmeny poskytovateľa by spotrebitelia nemali byť odkázaní na poskytovateľa prostredníctvom zmluvného de facto predĺženia obdobia platnosti počiatočnej zmluvy.

(275) Možnosť zmeny poskytovateľov služieb má zásadný význam pre účinnú hospodársku súťaž v konkurenčnom prostredí. Dostupnosť transparentných, presných a včasných informácií týkajúcich sa zmeny poskytovateľa by mala prispieť k zvýšeniu dôvery koncových používateľov v súvislosti so zmenou poskytovateľa a posilniť ich ochotu aktívne sa podieľať na hospodárskej súťaži. Poskytovatelia služieb by mali zabezpečiť kontinuitu služby, aby koncoví používatelia mali možnosť zmeniť poskytovateľa služieb bez rizika straty služby, a ak je to technicky možné, mali by zmenu umožniť k dátumu uvedenému v žiadosti koncových používateľov. Za výnimočných okolností nemusí byť zmena možná z objektívnych technických dôvodov, napríklad v situáciách, keď by inak bolo ohrozené bezpečné fungovanie koncového zariadenia alebo jeho integrita. Mohlo by to byť v prípade SIM kariet alebo eSIM kariet, ktoré sú zabudované v koncových zariadeniach a ktoré sa používajú na prenos služieb stroj-stroj, ako aj na prístup na internet. Príkladom môže byť automobil, v ktorom sa tá istá eSIM karta používa na aktualizáciu automobilového softvéru, ako aj na prístup k internetu pre infotainmentový systém.

(276) Prenositeľnosť čísla je kľúčovým faktorom uľahčujúcim voľbu spotrebiteľa a účinnú hospodársku súťaž na konkurenčných trhoch v oblasti elektronických komunikácií. Koncoví používatelia, ktorí o to požiadajú, by si mali môcť ponechať svoje čísla nezávisle od poskytovateľa služieb a na obmedzený čas, kým nedôjde k zmene poskytovateľa služieb. Na zabezpečenie tejto možnosti medzi pripojeniami na verejnú telefónnu sieť na pevných a nepevných miestach sa nevzťahujú ustanovenia o zmene poskytovateľa a prenositeľnosti čísla.

(277) Význam prenositeľnosti čísla podstatne stúpa vtedy, keď existujú transparentné tarifné informácie pre koncových požívateľov, ktorí si prenášajú svoje čísla, a pre koncových používateľov, ktorí volajú tým, ktorí si preniesli svoje čísla. Národné regulačné orgány by mali, ak je to možné, uľahčiť primeranú tarifnú transparentnosť ako súčasť implementácie prenositeľnosti čísla.

(278) Pri zabezpečovaní nákladovej orientácie stanovenia ceny prepojenia z hľadiska zabezpečenia prenositeľnosti čísla by národné regulačné orgány mali mať možnosť zohľadniť aj ceny, ktoré sú k dispozícii na porovnateľných trhoch.

(279) Prenositeľnosť čísla by sa mala vykonať s minimálnym oneskorením, aby číslo bolo funkčne aktivované do jedného pracovného dňa a koncový používateľ nebol bez služby dlhšie ako jeden pracovný deň od dohodnutého dátumu. Právo na prenos čísla by malo prináležať koncovému používateľovi, ktorý uzavrel príslušnú zmluvu (o programe s kreditom alebo programe na faktúru) s poskytovateľom. V záujme uľahčenia jednotného kontaktného miesta, ktoré koncovým používateľom umožňuje plynulú zmenu poskytovateľa, by proces zmeny poskytovateľa mal viesť prijímajúci poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti. S cieľom prispieť k jednotnému uplatňovaniu pravidiel o zmene poskytovateľa a prenositeľnosti čísla v členských štátoch by orgán BEREC mal vydať usmernenia o súhrnnom procese zmeny poskytovateľa a prenosu čísla s prihliadnutím na technologický vývoj. Tento proces by mal zahŕňať požiadavku na vykonanie prenosu podľa možnosti prostredníctvom poskytovania OTA, pokiaľ koncový používateľ nepožiada inak, ako aj podrobnosti

o postupe kompenzácie v prípade oneskorenia alebo zneužitia procesov prenosu čísla a zmeny poskytovateľa, zmeškaných termínov na účely poskytnutia služby a inštalácie alebo nedodržania povinností poskytovateľa týkajúcich sa zmeny poskytovateľa a prenositeľnosti čísla.

(280) Členské štáty by mali definovať pravidlá o sankciách, ak poskytovateľ nesplní povinnosti týkajúce sa zmeny poskytovateľa a prenosu čísla stanovené v tomto nariadení, vrátane oneskorenia pri prenose čísla alebo jeho zneužitia poskytovateľom alebo v mene poskytovateľa. Skúsenosti z niektorých členských štátov ukazujú, že existuje riziko zmeny na iného poskytovateľa bez súhlasu koncového používateľa. Aj keď by sa týmito prípadmi mali zaoberať predovšetkým orgány činné v trestnom konaní, členské štáty by mali mať možnosť prijať primerané sankcie, ktoré sú potrebné na minimalizáciu takéhoto rizika, a na zaručenie ochrany koncových používateľov počas procesu zmeny poskytovateľa bez toho, aby sa tento postup stal pre koncových používateľov menej príťažlivý. Právo na prenos čísla by sa nemalo obmedzovať zmluvnými podmienkami.

(281) S cieľom zabezpečiť zmenu poskytovateľa a prenos čísla v časových lehotách stanovených v tomto nariadení by členské štáty mali byť schopné stanoviť kompenzáciu koncových používateľov poskytovateľmi, a to jednoduchým spôsobom a včas, v prípade nedodržania dohody medzi poskytovateľom a koncovým používateľom. Tieto opatrenia by mali byť úmerné dĺžke oneskorenia pri plnení dohody. Tieto opatrenia by mohli zahŕňať kompenzáciu za meškanie viac ako pracovný deň v prípade aktivácie služby, prenosu čísla alebo straty služby a v prípade, že poskytovatelia nedodržia dohodnuté termíny na účely poskytnutia služby alebo inštalácie. Dodatočná kompenzácia by mohla mať tiež formu automatického zníženia odmeny v prípadoch, keď je prevádzajúci poskytovateľ povinný pokračovať v poskytovaní svojich služieb do aktivácie služieb prijímajúceho poskytovateľa.

(282) V súlade so zásadou proporcionality by sa viacero ustanovení týkajúcich sa práv koncových používateľov uvedených v tomto nariadení nemalo vzťahovať na mikropodniky, ktoré poskytujú iba interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania. Podľa judikatúry Súdneho dvora[56] sa vymedzenie malých a stredných podnikov, ktoré zahŕňa aj mikropodniky, má vykladať striktne. S cieľom zahrnúť len podniky, ktoré sú skutočne nezávislými mikropodnikmi, je potrebné preskúmať štruktúru mikropodnikov, ktoré tvoria hospodársku skupinu, ktorej význam presahuje význam mikropodniku, a zabezpečiť, aby sa vymedzenie mikropodniku neobchádzalo len z čisto formálnych dôvodov.

(283) Dobudovanie vnútorného trhu s elektronickými komunikáciami si vyžaduje odstránenie prekážok pre koncových používateľov pri cezhraničnom prístupe k elektronickým komunikačným službám v celej Únii. Poskytovatelia elektronickej komunikácie pre verejnosť by nemali odopierať alebo obmedzovať prístup alebo diskriminovať koncových používateľov. Diferenciácia by však mala byť možná na základe a v rámci hraníc stanovených právom Únie, napríklad opatrení stanovených v nariadení (EÚ) 2022/612 na zabránenie zneužívaniu alebo anomálnemu využívaniu regulovaných maloobchodných roamingových služieb.

(284) Koncoví používatelia sú čoraz zraniteľnejší voči podvodným činnostiam vykonávaným prostredníctvom interpersonálnych komunikačných služieb. Niekoľko

[56] Rozsudok Súdneho dvora (siedma komora) z 27. februára 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/013 (ECLI: EU:C:2014:114).

členských štátov zaviedlo vnútroštátne opatrenia na boj proti rozvíjajúcim sa podvodným schémam, ako sú napríklad CLI spoofing, phishing, *smishing* a *vishing*. Tieto opatrenia však zostávajú nekoordinované a odrážajú predovšetkým vnútroštátne hľadiská, čo umožňuje podvodníkom presunúť svoje aktivity do jurisdikcií, kde sa takéto praktiky účinne neriešia. ODN by mal umožniť zhromažďovanie príslušných informácií a najlepších postupov, aby orgán BEREC mohol vydať technické a právne usmernenia o opatreniach, ktoré by mohli účinne chrániť koncových používateľov pred podvodnými činnosťami v Únii. Usmernenia BEREC by mali členským štátom umožniť prijatie koordinovaných opatrení, ktoré by mali vykonávať interpersonálne komunikačné služby pri plnom rešpektovaní právnych predpisov Únie o ochrane osobných údajov. Komisia by mala byť splnomocnená prijímať delegované akty na doplnenie účinnosti opatrení, ktoré interpersonálne komunikačné služby zaviedli na ochranu koncových používateľov pred podvodnými činnosťami.

(285) Vzhľadom na špecifické aspekty súvisiace s ohlasovaním prípadov nezvestných detí, by členské štáty mali dodržať svoje záväzky s cieľom zabezpečiť, aby sa dobre fungujúca služba umožňujúca ohlasovanie prípadov nezvestných detí na ich území skutočne poskytovala na čísle 116 000. Členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa pri prevádzke čísla 116 000 dosiahla dostatočná úroveň kvality služby.

(286) Súbežne s horúcou linkou pre nezvestné deti na čísle 116 000 mnohé členské štáty tiež zabezpečujú pre deti prístup k službe prevádzkujúcej detskú linku pomoci na čísle 116 111, ktorá je prispôsobená ich potrebám a ktorá pomáha deťom, ktoré potrebujú starostlivosť a ochranu. Tieto členské štáty a Komisia by mali zabezpečiť zvýšenie povedomia o existencii linky pomoci na čísle 116 111 medzi občanmi, a najmä medzi deťmi a vo vnútroštátnych systémoch ochrany detí.

(287) Na účely riešenia otázok verejného záujmu v súvislosti s využívaním služieb prístupu k internetu a verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní a na podporu ochrany práv a slobôd iných osôb by členské štáty mali byť schopné vytvárať a šíriť alebo zabezpečiť šírenie informácií vo verejnom záujme týkajúce sa používania takýchto služieb, a to za pomoci poskytovateľov takýchto služieb. Malo by byť možné zahrnúť informácie vo verejnom záujme súvisiace s najčastejšími porušeniami predpisov a ich právnymi následkami, napríklad týkajúce sa porušovania autorských práv, iného neoprávneného používania a šírenia škodlivého obsahu, ako aj poradenstvo a prostriedky ochrany pred rizikami vo vzťahu k osobnej bezpečnosti, napríklad tými, ktoré za určitých okolností vzniknú pri sprístupnení osobných informácií, ako aj pred rizikami súvisiacimi so súkromím a osobnými údajmi, a dostupnosť ľahko ovládateľných a konfigurovateľných softvérov alebo softvérových možností umožňujúcich ochranu detí alebo zraniteľných osôb. Okrem toho by koncoví používatelia mali byť informovaní o rizikách pre osobnú bezpečnosť, súkromie a osobné údaje pri používaní služieb prístupu k internetu a verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb vrátane ochrany pred podvodnými činnosťami páchanými prostredníctvom týchto služieb a mali by byť informovaní o spôsoboch, ako sa môžu pred týmito rizikami chrániť. Uvedené informácie by sa mohli koordinovať prostredníctvom postupu spolupráce. Takéto informácie vo verejnom záujme by sa mali v prípade potreby aktualizovať a mali by sa poskytovať v ľahko zrozumiteľnom formáte, ktorý určia jednotlivé členské štáty, na webových sídlach vnútroštátnych orgánov verejnej správy. Členské štáty by mali mať možnosť uložiť poskytovateľom služieb prístupu k internetu a verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní povinnosť šíriť

tieto štandardizované informácie medzi všetkých svojich zákazníkov spôsobom, ktorý vnútroštátne orgány verejnej správy považujú za vhodný. Šírenie takýchto verejných informácií by však nemalo predstavovať pre poskytovateľov nadmerné zaťaženie. V opačnom prípade by členské štáty mali požadovať, aby sa takéto šírenie uskutočňovalo prostriedkami, ktoré poskytovatelia bežne používajú pri komunikácii s koncovými používateľmi v bežnom obchodnom styku.

(288) Pri absencii príslušných predpisov v práve Únie sa obsah, aplikácie a služby považujú za zákonné alebo škodlivé podľa vnútroštátneho hmotného a procesného práva. Poskytovatelia elektronických komunikačných sietí alebo služieb by mali konať v súlade s požiadavkami podľa nariadenia (EÚ) 2022/2065 bez ohľadu na to, či sú obsah, aplikácie alebo služby zákonné alebo škodlivé. Týmto nariadením ani smernicou 2002/58/ES nie je dotknuté nariadenie (EÚ) 2022/2065, ktoré okrem iného obsahuje pravidlo „mere conduit“ („prostého kanála“) pre sprostredkovateľov poskytovateľov služieb, ktoré je v nej vymedzené.

(289) Koncoví používatelia by mali mať možnosť prístupu k záchranným službám prostredníctvom bezplatnej tiesňovej komunikácie a bez toho, aby museli použiť akýkoľvek platobný prostriedok, z akéhokoľvek zariadenia, ktoré umožňuje interpersonálne komunikačné služby založené na číslovaní, a to aj pri cestovaní v rámci Únie. Tiesňová komunikácia sú komunikačné prostriedky, ktoré zahŕňajú hlasové komunikačné služby, odosielanie správ, video alebo iné druhy komunikácie, napríklad službu textu v reálnom čase, úplnú konverzačnú službu alebo konverzné služby. S prihliadnutím na spôsobilosti a technické vybavenie stredísk tiesňového volania by členské štáty mali mať možnosť určiť, ktoré interpersonálne komunikačné služby založené na číslovaní sú vhodné pre záchranné služby vrátane možnosti obmedziť tieto možnosti na hlasové komunikačné služby alebo im rovnocenné služby pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím alebo pridať dodatočné možnosti po dohode s vnútroštátnymi strediskami tiesňového volania. Tiesňovú komunikáciu môže spustiť v mene osoby palubný systém vo vozidle, ako je eCall, v zmysle nariadenia (EÚ) 2015/758. Európska peňaženka digitálnej identity vydaná podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014[57] umožňuje koncovým používateľom prístup k digitálnemu uzlu na získanie základných služieb. Členské štáty preto musia zabezpečiť, aby koncoví používatelia mohli iniciovať tiesňovú komunikáciu aj prostredníctvom svojej digitálnej peňaženky.

(290) Tiesňová komunikácia a informácie o polohe volajúceho musia byť bezodkladne smerované do najvhodnejšieho PSAP, aby bolo možné primerane reagovať na tiesňovú komunikáciu a spracovať ju. Účinné smerovanie tiesňovej komunikácie by sa malo zabezpečiť aj v kontexte technologickej migrácie z technológií prepínania okruhov na technológie prepínania paketov. Najvhodnejšie PSAP zvyčajne určuje členský štát na základe územnej príslušnosti na spracovanie tiesňovej komunikácie alebo spôsobilosti zvládnuť určitý druh komunikácie, napríklad stredisko tiesňového volania vybavené na zvládnutie textovej komunikácie v reálnom čase alebo komunikácie v posunkovej reči. Interpersonálne komunikačné služby poskytované prostredníctvom technológií prepínania paketov, ktoré poskytujú hlas, text – vrátane textu v reálnom čase – a video, môžu byť smerované v doméne verejnej siete alebo v doméne stredísk tiesňového volania. Kým sa tiesňová komunikácia cez verejné siete

[57] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

dostane do systému stredísk tiesňovej komunikácie, v závislosti od vnútroštátnej organizácie stredísk tiesňovej komunikácie môže byť potrebné ďalšie smerovanie v rámci IP siete stredísk tiesňovej komunikácie, aby sa dostala do najvhodnejšieho PSAP. Aby sa zaručila dostupnosť účinnej tiesňovej komunikácie v prospech všetkých koncových používateľov, členské štáty by mali zabezpečiť včasné smerovanie všetkých druhov tiesňovej komunikácie a informácií o polohe volajúceho, ktoré sú povinné na ich území, do najvhodnejšieho PSAP. Členské štáty by mali mať možnosť nariadiť prístup k záchranným službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie z interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania, pokiaľ vnútroštátny systém PSAP umožňuje príjem tejto komunikácie presmerovaním na najvhodnejšie PSAP a príjem informácií o polohe volajúceho. Členské štáty môžu v rámci toho určiť jednu IP bránu na prijímanie tiesňovej komunikácie. Takíto poskytovatelia by však mali informovať koncových používateľov, ak volania na jednotné európske číslo tiesňového volania 112 alebo informácie o polohe volajúceho nie sú podporované.

(291) Členské štáty by mali zvážiť schopnosť stredísk tiesňového volania zvládať tiesňovú komunikáciu vo viacerých jazykoch.

(292) Členské štáty by mali prijať konkrétne opatrenia, aby sa zabezpečilo, že záchranné služby vrátane jednotného európskeho čísla tiesňového volania 112 budú rovnako dostupné pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím, predovšetkým pre nepočujúcich koncových používateľov, pre koncových používateľov s poruchami sluchu, s poruchami reči a pre nepočujúcich a nevidomých koncových používateľov, a že budú v súlade so smernicou (EÚ) 2019/882. Zo zásady rovnocennosti vyplýva, že koncoví používatelia so zdravotným postihnutím by mali mať funkčne rovnocenný prístup k záchranným službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie v porovnaní so spôsobom prístupu k záchranným službám v prípade iných koncových používateľov, najmä volaním na číslo 112 prostredníctvom hlasových služieb.

(293) Informácie o polohe volajúceho, ktoré sa vzťahujú na všetky tiesňové komunikácie, zlepšujú úroveň ochrany a bezpečnosti koncových používateľov a pomáhajú záchranným službám pri plnení ich povinností za predpokladu, že presmerovanie tiesňovej komunikácie a súvisiacich údajov na príslušné záchranné služby má zaručovať vnútroštátny systém PSAP. Prijímanie a používanie informácií o polohe volajúceho, ktoré zahŕňajú sieťové informácie o polohe, ak sieť, ktorá zabezpečuje pripojiteľnosť, poskytuje tieto informácie poskytovateľovi služieb alebo stredisku tiesňovej komunikácie, a rozšírené informácie o polohe volajúceho získané vďaka polohe telefónu, ak ich na účely prenosu poskytuje rádiové zariadenie, by mali byť v súlade so všetkými ostatnými požiadavkami práva Únie na spracúvanie osobných údajov. Podniky, ktoré poskytujú polohu získanú zo siete by mali sprístupniť informácie o polohe volajúceho záchranným službám hneď, ako sa volanie dostane k uvedenej službe bez ohľadu na použitú technológiu. Lokalizačné technológie, pri ktorých sa využíva poloha telefónu, sa však ukázali byť oveľa presnejšie a nákladovo efektívnejšie vzhľadom na dostupnosť údajov poskytnutých Európskou prekryvnou službou geostacionárnej navigácie a satelitným systémom Galileo a inými globálnymi navigačnými satelitnými systémami a údajmi Wi-Fi. Preto by informácie o polohe volajúceho získané vďaka polohe telefónu mali dopĺňať informácie o polohe získané zo siete, aj keď poloha volajúceho získaná vďaka polohe telefónu je dostupná až po nadviazaní tiesňovej komunikácie. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli najvhodnejšiemu PSAP sprístupnené informácie o polohe volajúceho získané vďaka polohe telefónu, ak sú k dispozícii. Nemusí to byť vždy možné, napríklad ak

prostredníctvom telefónu alebo použitej interpersonálnej komunikačnej služby poloha nie je k dispozícii alebo ak nie je technicky možné získať tieto informácie. Členské štáty by mali ďalej zabezpečiť, aby strediská tiesňového volania dokázali získavať a spravovať dostupné informácie o polohe volajúceho, ak je to možné. Zistenie a prenos informácií o polohe volajúceho by mali byť bezplatné pre koncového používateľa aj pre orgán, ktorý zasahuje v prípade tiesňovej komunikácie, bez ohľadu na prostriedok zistenia, napríklad prostredníctvom telefónu alebo siete alebo prostriedkov prenosu, ako sú hlasový kanál, SMS alebo prostriedky prenosu založené na IP.

(294) Je dôležité zvýšiť informovanosť o jednotnom európskom čísle tiesňového volania 112, aby sa zlepšila úroveň ochrany a bezpečnosti občanov cestujúcich v Únii. Na uvedený účel by občania mali byť plne informovaní najmä prostredníctvom informácií na zastávkach medzinárodných autobusových liniek, železničných staniciach, v prístavoch alebo na letiskách, v telefónnych zoznamoch, materiáloch pre koncových používateľov a o vyúčtovaní o tom, že keď cestujú v ktoromkoľvek členskom štáte, jednotné európske číslo tiesňového volania 112 sa môže využívať ako jednotné číslo tiesňového volania v celej Únii. Hoci sú za takéto informovanie primárne zodpovedné členské štáty, Komisia by mala pokračovať v podpore a v dopĺňaní iniciatív členských štátov týkajúcich sa ďalšieho zvyšovania povedomia o jednotnom európskom čísle tiesňového volania 112, ako aj v pravidelnom hodnotení tohto povedomia medzi verejnosťou a vývoja používania tohto čísla.

(295) S cieľom reagovať na technologický vývoj týkajúci sa prístupu k záchranným službám prostredníctvom digitálnej peňaženky, presných informácií o polohe volajúceho, rovnocenného prístupu pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím a presmerovania volania na najvhodnejšie PSAP by Komisia mala byť splnomocnená prostredníctvom delegovaného aktu prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie účinnej tiesňovej komunikácie v Únii. Tieto opatrenia by nemali mať vplyv na organizáciu záchranných služieb členských štátov.

(296) Občan v jednom členskom štáte, ktorý potrebuje kontaktovať záchranné služby v inom členskom štáte, nemá takú možnosť, pretože PSAP v domovskej krajine nemusí mať kontaktné informácie systému PSAP v iných členských štátoch. Preto by sa mala v celej Únii udržiavať bezpečná databáza čísiel, na základe ktorej by sa dalo spojiť so systémami PSAP v každom členskom štáte. Na tento účel by mal ODN viesť zabezpečenú databázu čísel E.164 na kontaktovanie systémov PSAP členských štátov, aby sa zabezpečilo, že PSAP v jednom členskom štáte môže kontaktovať PSAP v inom členskom štáte.

(297) Poskytovatelia interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní zohrávajú dôležitú úlohu v národných stratégiách pripravenosti, preto by mali všetci dotknutí koncoví používatelia od týchto poskytovateľov dostávať verejné varovania. Za dotknutých koncových používateľov by sa mali považovať tí koncoví používatelia, ktorí sa nachádzajú v geografických oblastiach, ktoré sú počas obdobia varovania potenciálne ohrozené bezprostredne hroziacimi alebo vznikajúcimi závažnými mimoriadnymi udalosťami a katastrofami, a to na základe určenia príslušných orgánov.

(298) Ak je zabezpečený skutočný dosah všetkých dotknutých koncových používateľov nezávisle od ich miesta alebo členského štátu bydliska a spĺňa najvyššie úrovne bezpečnosti údajov, členské štáty by mali mať možnosť stanoviť prenos varovaní verejnosti pomocou európskych peňaženiek digitálnej identity vydaných podľa

nariadenia (EÚ) č. 910/2014, a zároveň zabezpečiť účinnú ochranu občanov Únie pri cestovaní v inom členskom štáte.

(299) Identifikácia volajúceho účastníka znamená identifikačné informácie iniciátora komunikácie alebo koncového bodu elektronickej komunikačnej služby, ako je napríklad prenos hlasu internetovým protokolom („VoIP“) v sieťach s prepínaním paketov, ktoré sa môžu prenášať do koncového zariadenia prijímajúceho účastníka alebo koncového používateľa pri nadväzovaní komunikácie. V sieťach s prepínaním obvodov sa zobrazenie čísla volajúceho účastníka volanému účastníkovi pred začatím hovoru nazýva identifikácia čísla volajúceho.

(300) Identifikácia volajúceho účastníka môže používať identifikátory ako signalizačné protokoly iné ako čísla E.164 alebo národné číslovacie plány na prenos identifikácie pôvodcu alebo koncového bodu do koncového zariadenia volaného alebo prijímajúceho účastníka pri nadväzovaní volania alebo komunikácie. Poskytovatelia prepojovacích služieb vrátane poskytovateľov tranzitných služieb by mali zabezpečiť prenos autentických údajov o identifikácii volajúceho alebo čísle volajúceho vo vnútroštátnych a medzinárodných dohodách o prepojení v súlade s vnútroštátnymi alebo medzinárodnými predpismi alebo pravidlami zúčastnených krajín.

(301) Je potrebné chrániť právo volajúceho účastníka odoprieť zobrazenie identifikácie volajúceho/volajúceho čísla, z ktorého sa volanie uskutočňuje („CLIR“), a právo volaného účastníka odmietnuť volanie z neidentifikovaného čísla. Niektorí koncoví používatelia, najmä telefónne poradenské služby alebo podobné organizácie, majú záujem na zaručení anonymity volajúcich.

(302) Stredisko tiesňového volania, ktoré pri odpovedi na tiesňovú komunikáciu zobrazuje všeobecnú identifikáciu linky, by sa nemalo považovať za neidentifikované číslo.

(303) Pokiaľ ide o identifikáciu čísla volaného účastníka, je potrebné chrániť právo a oprávnený záujem volanej strany na odopretie zobrazenia čísla volaného, s ktorým je volajúca strana skutočne spojená („COLR“).

(304) Použitie špecifického kódu alebo predvoľby by nemalo zbaviť právnické alebo fyzické osoby, ktoré odosielajú priame marketingové volanie, povinnosti zobraziť svoje číslo alebo identifikáciu volajúceho.

(305) V osobitných prípadoch je oprávnené zrušiť možnosť odopretia zobrazenia čísla alebo identifikácie volajúceho. Právo koncových používateľov na súkromie a ochranu osobných údajov, pokiaľ ide o číslo/identifikáciu volajúceho, by sa malo obmedziť, ak je to potrebné na vysledovanie zlomyseľných a obťažujúcich volaní na základe sťažnosti na takéto použitie príslušným orgánom alebo pri vzniku tiesňovej komunikácie, a pokiaľ ide o údaje o identifikácii čísla volajúceho alebo identifikácii volajúceho a údaje o polohe, ak je to potrebné na to, aby záchranné služby a PSAP mohli účinne prijímať a vybavovať tiesňovú komunikáciu.

(306) Existujú technológie, ktoré poskytovateľom elektronických komunikačných služieb umožňujú rôznymi spôsobmi obmedziť prijímanie zlomyseľných, obťažujúcich alebo iných podvodných volaní koncovými používateľmi vrátane blokovania hluchých hovorov a pomáhať príslušným orgánom pri sledovaní takýchto volaní. Tieto volania by mohli zahŕňať volania z neplatných čísel, t. j. čísel, ktoré neexistujú v číslovacom pláne, alebo platných čísel, ktoré nie sú pridelené poskytovateľovi interpersonálnej komunikačnej služby založenej na číslovaní alebo ktoré nie sú pridelené koncovému používateľovi. Poskytovatelia verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb by mali chrániť koncových používateľov tým, že im bezplatne ponúknu

možnosť požiadať o blokovanie takýchto volaní, ak je to technicky možné, alebo o zastavenie automatického presmerovania volania treťou stranou na koncové zariadenie koncového používateľa. Na tento účel by poskytovatelia mali zaviesť najmodernejšie technológie, ako sú napríklad autentifikačné riešenia. Poskytovatelia by mali koncových používateľov informovať o existencii takýchto funkcií prostredníctvom informácií priložených k zmluve a prípadne aj inými prostriedkami, napríklad zverejnením na svojom webovom sídle. Možnosť blokovať nežiaduce volania by sa mala považovať za technicky uskutočniteľnú, pokiaľ poskytovateľ nepreukáže objektívne technické prekážky, ktoré môžu existovať napríklad v sieťach PSTN (public switched telephone network – verejná komutovaná telefónna sieť). Poskytovatelia interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania by mali mať možnosť prijať autentifikačné opatrenia na overenie používateľov v súlade so smernicou (EÚ) 2022/2555.

(307) Verejne dostupné telefónne zoznamy tvoria telefónne zoznamy alebo služby obsahujúce informácie o koncových používateľoch, ako napríklad ich telefónne čísla (vrátane mobilných telefónnych čísel), e-mailové adresy a kontaktné informácie, a patria k nim aj informačné služby. Hlavnou funkciou služieb telefónnych zoznamov je umožniť identifikáciu takýchto osôb. Rastúca dostupnosť a využívanie digitálnych alternatív, ako sú online vyhľadávače, sociálne médiá a online telefónne zoznamy, ktoré ponúkajú aktuálny spôsob vyhľadávania kontaktných informácií, neodôvodňujú zachovanie povinnosti poskytovateľov interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní. Okrem toho sú mnohé telefónne informačné služby v súčasnosti k dispozícii ako aplikácie alebo online, čo používateľom umožňuje digitálne vyhľadávanie informácií. Okrem toho je na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany práva na súkromie a ochrany osobných údajov vhodné, aby boli koncoví používatelia, ktorí sú fyzickými osobami, pred zaradením svojich osobných údajov do telefónneho zoznamu požiadaní o súhlas. Na rozdiel od fyzických osôb by sa mali chrániť aj oprávnené záujmy právnických osôb súvisiace so zaradením ich údajov do telefónneho zoznamu. Z uplatňovania smernice 2002/58/ES vyplynuli rozdielne postupy v jednotlivých členských štátoch, pokiaľ ide o uplatnenie voľby koncových používateľov, ktorí sú fyzickými osobami, na zaradenie ich osobných údajov do telefónneho zoznamu. Niekedy členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch stanovujú, že koncoví používatelia majú právo namietať proti zaradeniu ich osobných údajov alebo že odvolanie súhlasu fyzickej osoby sa nezdieľa s tretími stranami, ktoré spracúvajú osobné údaje zo zoznamov, v dôsledku čoho sa môže nielen znížiť úroveň ochrany v celej Únii, ale koncoví používatelia môžu byť vystavení aj podvodným praktikám zlomyseľných subjektov. Vyžadovanie súhlasu vrátane zdieľania kontaktných údajov v elektronickej alebo papierovej forme bez ohľadu na poskytovateľa by malo byť v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679.

(308) V súlade s cieľmi charty a povinnosťami zakotvenými v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím by regulačný rámec mal zabezpečiť, aby všetci koncoví používatelia vrátane koncových používateľov so zdravotným postihnutím, starších osôb a používateľov s osobitnými sociálnymi potrebami mali jednoduchý a rovnocenný prístup k cenovo dostupným a vysokokvalitným službám bez ohľadu na ich miesto bydliska v rámci Únie. Vo vyhlásení 22 pripojenom k Amsterdamskej

zmluve[58] sa stanovuje, že pri vypracúvaní opatrení podľa článku 114 ZFEÚ inštitúcie Únie majú zohľadňovať potreby osôb so zdravotným postihnutím.

(309) S cieľom zabezpečiť, aby koncoví používatelia so zdravotným postihnutím mali prospech z hospodárskej súťaže a možnosti voľby poskytovateľov služieb, ktorú má väčšina ostatných koncových používateľov, príslušné orgány by mali podľa potreby, na základe vnútroštátnych podmienok a po konzultácii s koncovými používateľmi so zdravotným postihnutím vymedziť požiadavky na ochranu spotrebiteľa týkajúce sa koncových používateľov so zdravotným postihnutím, ktoré majú splniť poskytovatelia verejne dostupných elektronických komunikačných služieb. Medzi takéto požiadavky môže patriť najmä povinnosť poskytovateľov zabezpečiť, aby koncoví používatelia so zdravotným postihnutím mohli využívať ich služby za rovnakých podmienok, a to aj cenových, tarifných a týkajúcich sa kvality, aké sa ponúkajú ostatným koncovým používateľom, bez ohľadu na dodatočné náklady, ktoré týmto poskytovateľom takto vznikajú. Pri prijímaní opatrení týkajúcich sa rovnocenného prístupu a výberu by príslušné orgány mali podporovať dodržiavanie príslušných noriem a špecifikácií stanovených v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia o normalizácii. Požiadavky na ochranu spotrebiteľa pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím sa môžu uplatňovať aj na veľkoobchodné dohody medzi poskytovateľmi. S cieľom vyhnúť sa vytváraniu nadmerného zaťaženia poskytovateľov služieb by príslušné orgány mali overiť, či sa dajú ciele rovnocenného prístupu a výberu dosiahnuť bez takýchto opatrení.

(310) Koncoví používatelia by mali mať zaručenú interoperabilitu celého zariadenia predávaného v Únii, ktoré slúži na príjem rozhlasového vysielania v nových vozidlách kategórie M a digitálnej televízie. Členské štáty by mali mať možnosť vyžadovať minimálne harmonizované normy pre také vybavenie. Také normy by sa mohli z času na čas upravovať na základe technologického rozvoja a vývoja trhu.

(311) Ak sa členské štáty rozhodnú prijať opatrenia v súlade so smernicou (EÚ) 2015/1535 týkajúce sa interoperability rozhlasových prijímačov pre spotrebiteľa, vplyv na trh s prijímačmi rozhlasového vysielania s nízkou hodnotou by mal byť obmedzený a prijímače by mali by byť schopné prijímať a reprodukovať rozhlasové služby poskytované digitálnym pozemským rozhlasovým vysielaním alebo cez IP siete, aby sa zabezpečilo zachovanie interoperability. Môže to tiež zlepšiť verejnú bezpečnosť tým, že sa používateľom umožní spoľahnúť sa na širší súbor technológií na sprístupňovanie a prijímanie informácií o núdzových situáciách v členských štátoch.

(312) Ustanoveniami o interoperabilite rozhlasových a televíznych zariadení pre spotrebiteľa sa nebráni tomu, aby autorádiá v nových vozidlách kategórie M boli schopné prijímať a reprodukovať aj rozhlasové služby poskytované prostredníctvom analógového pozemského rozhlasového vysielania a uvedenými ustanoveniami sa členským štátom nebráni, aby ukladali povinnosti zabezpečiť, aby digitálne rádiové prijímače boli schopné prijímať a reprodukovať analógové pozemské rozhlasové vysielanie.

(313) Bez toho, aby bolo dotknuté právo Únie, by sa týmto nariadením členským štátom nemalo brániť v tom, aby prijali technické predpisy týkajúce sa zariadenia pre digitálnu pozemskú televíziu s cieľom pripraviť prechod spotrebiteľov na nové normy pozemského vysielania a zabrániť dodávaniu zariadení, ktoré by neboli v súlade s normami, ktoré sa majú zaviesť.

---

[58] Ú. v. ES C 340, 10.11.1997, s. 115, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/ams/fna_1/dcl_22/sign.

(314) Členské štáty by mali mať naďalej možnosť uložiť primerané povinnosti „povinného prenosu“ podnikom v rámci ich jurisdikcie v záujme legitímnych aspektov verejnej politiky, no také povinnosti by sa mali ukladať len vtedy, keď sú potrebné na splnenie cieľov všeobecného záujmu jasne vymedzených členskými štátmi v súlade s právom Únie a mali by byť proporcionálne a transparentné. Malo by byť možné uplatňovať povinnosti „povinného prenosu“ na špecifikované rozhlasové a televízne vysielacie kanály a doplnkové služby dodávané konkrétnym poskytovateľom mediálnych služieb. Povinnosti uložené členskými štátmi by mali byť proporcionálne a transparentné na základe jasne vymedzených cieľov všeobecného záujmu. Členské štáty by mali uviesť objektívne odôvodnenie povinností „povinného prenosu“, ktoré ukladajú vo svojom vnútroštátnom práve s cieľom zaistiť, že sa tieto povinnosti transparentne, úmerne a jasne vymedzia. Povinnosti by sa mali navrhnúť tak, aby dostatočne motivovali k efektívnemu investovaniu do infraštruktúry.

(315) Elektronické komunikačné siete a služby používané na šírenie rozhlasového alebo televízneho vysielania pre verejnosť zahŕňajú káblové, IPTV, satelitné a pozemské vysielacie siete. Mohli by zahŕňať aj iné siete, pokiaľ značný počet koncových používateľov používa také siete ako svoje hlavné prostriedky na príjem rozhlasového a televízneho vysielania. Uloženie povinností „povinného prenosu“ týkajúce sa prenosu analógového televízneho vysielania by sa malo zvážiť, len ak by neexistencia takejto povinnosti spôsobila výrazné narušenie pre značný počet koncových používateľov alebo ak nie sú iné prostriedky na vysielanie určených televíznych vysielacích kanálov. Povinnosti „povinného prenosu“ môžu zahŕňať prenos služieb špecificky určených na umožnenie rovnocenného prístupu pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím. Medzi doplnkové služby preto patria služby zamerané na zlepšenie prístupu koncových používateľov so zdravotným postihnutím, ako napríklad videotextová služba, titulková služba pre koncových používateľov, ktorí sú nepočujúci alebo osoby so sluchovým postihnutím, zvukový opis, nahovorené titulky a tlmočenie do posunkovej reči, a mohli by v prípade potreby zahŕňať prístup k súvisiacim nespracovaným dátam. Vzhľadom na rastúce poskytovanie a prijímanie služieb televízie s internetom a stály význam elektronických programových sprievodcov, ktorých používajú koncoví používatelia na voľbu programu, môže byť prenos údajov, ktoré súvisia s programom a ktoré sú potrebné na podporu služieb televízie s internetom a funkcií elektronických programových sprievodcov zahrnutý do povinností „povinného prenosu“. Malo by byť možné, aby takéto údaje súvisiace s programom zahŕňali informácie o obsahu programu a prístupe k nemu, ale nezahŕňali samotný obsah programu.

(316) Povinnosti „povinného prenosu“ by mali členské štáty preskúmať pri zohľadnení vývoja technológií a trhu a aby sa zabezpečilo, že budú naďalej úmerné cieľom, ktoré sa majú dosiahnuť. Takéto povinnosti by mohli prípadne zahŕňať primeranú odmenu, ktorá by sa mala stanoviť vo vnútroštátnych právnych predpisoch. V takom prípade by sa mala vo vnútroštátnych právnych predpisoch určiť aj uplatniteľná metodika na výpočet primeranej odmeny. Táto metodika by mala zabrániť rozporu s nápravnými opatreniami v oblasti prístupu, ktoré môžu národné regulačné orgány uložiť poskytovateľom prenosových služieb využívaných na vysielanie, ktorí sú určení ako poskytovatelia s významným vplyvom na trhu. Ak sa však v zmluve uzavretej na určité obdobie stanovuje odlišná metodika, malo by byť možné, aby sa uvedená metodika naďalej uplatňovala počas trvania zmluvy. V prípade, že vnútroštátna úprava o odmene neexistuje, poskytovatelia rozhlasových alebo televíznych vysielacích kanálov a poskytovatelia elektronických komunikačných sietí používaných na prenos

týchto rozhlasových alebo televíznych vysielacích kanálov by mali mať možnosť zmluvne sa dohodnúť na primeranej odmene.

(317) Regulačný rámec a jeho riadiace štruktúry vrátane Komisie, národných regulačných a iných príslušných orgánov, orgánu BEREC a Úradu BEREC priniesli dobré výsledky v oblasti harmonizácie vnútorného trhu. Vnútroštátne trhy sú však stále roztrieštené a vnútorný trh elektronických sietí a služieb sa nedosiahol. Týka sa to poskytovateľov elektronických komunikácií, ktorí vykonávajú cezhraničnú obchodnú činnosť alebo pôsobia vo veľkom počte členských štátov vrátane tých, v ktorých existujú usmernenia BEREC. V hodnotení sa identifikovali najmä tri problematické otázky: po prvé, silný vnútroštátny vplyv na orgán BEREC, ktorý môže ovplyvniť účinok jeho výstupov na vnútornom trhu, po druhé, asymetrické rozšírenie právomocí národných regulačných orgánov, ktoré spôsobuje nezrovnalosti v príspevkoch národných regulačných orgánov k práci orgánu BEREC, a po tretie, obmedzenia zdrojov a štrukturálne nedostatky, ktoré ovplyvňujú schopnosť orgánu BEREC vykonávať pridelené úlohy. Rámec riadenia sa preto musí vyvíjať tak, aby sa ním podporovalo dobudovanie vnútorného trhu elektronických komunikácií v celej Únii, a to zabezpečením konzistentných prístupov pri uplatňovaní pravidiel a väčšej koordinácie medzi národnými regulačnými a inými príslušnými orgánmi na vnútroštátnej úrovni, medzi orgánmi a úradmi Únie na úrovni Únie a medzi vnútroštátnou a únijnou úrovňou.

(318) Niektoré úlohy by mali vykonávať len národné regulačné orgány, a to orgány, ktoré sú nezávislé od odvetvia, ako aj od akéhokoľvek vonkajšieho zásahu alebo politického tlaku. Aby sa zabezpečilo, že všetky národné regulačné orgány sú spôsobilé vykonávať potrebné úlohy a že výstupy orgánu BEREC dobre reprezentujú pozíciu členských štátov, mali by sa tieto úlohy rozšíriť napríklad o úlohy súvisiace s vybavovaním oznámení a postupom udeľovania jednorazového povolenia v rámci režimu udeľovania všeobecných povolení, úlohy súvisiace s vykonávaním opatrení na prechod na optické siete alebo súvisiace s podporou pripravenosti a odolnosti. Najmä vzhľadom na svoje odborné znalosti v oblasti regulácie trhu a hospodárskej súťaže by mali byť národné regulačné orgány spôsobilé rozhodovať o aspektoch formovania trhu a hospodárskej súťaže v rámci postupov prideľovania frekvenčného spektra. Pokiaľ nie je stanovené inak, členské štáty by mali mať možnosť národným regulačným orgánom alebo iným príslušným orgánom prideliť ďalšie regulačné úlohy stanovené v tomto nariadení. Členské štáty by mali podporovať stabilitu právomocí národných regulačných orgánov, pokiaľ ide o prideľovanie úloh vyplývajúcich z transpozície regulačného rámca Únie pre elektronické komunikácie, a to najmä tých, ktoré sa týkajú hospodárskej súťaže na trhu alebo vstupu na trh. Ak sú úlohy pridelené iným príslušným orgánom, uvedené iné príslušné orgány by sa mali pred prijatím rozhodnutia usilovať o konzultáciu s národnými regulačnými orgánmi. V súlade so zásadou dobrej spolupráce by si národné regulačné orgány a ostatné príslušné orgány mali vymieňať informácie na účely vykonávania svojich úloh.

(319) Členské štáty by mali oznámiť Komisii identitu národného regulačného orgánu a iných príslušných orgánov. Orgány oprávnené udeľovať práva vstupu by mali mať možnosť splniť požiadavku na oznamovanie odkazom na jednotné informačné miesto zriadené podľa nariadenia (EÚ) 2024/1309.

(320) V súlade so zásadou odčlenenia regulačných a prevádzkových funkcií by mali členské štáty zaručiť nezávislosť národného regulačného orgánu a iných príslušných orgánov s cieľom zabezpečiť nestrannosť ich rozhodnutí. Touto požiadavkou nezávislosti nie je dotknutá inštitucionálna nezávislosť a ústavné záväzky členských štátov ani zásada

neutrality pokiaľ ide o pravidlá členských štátov týkajúce sa úpravy vlastníckych vzťahov, ako sa uvádza v článku 345 ZFEÚ.

(321) S cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie regulačného rámca a zvýšiť ich autoritu a predvídateľnosť ich rozhodnutí by mal byť národný regulačný orgán chránený pred vonkajšími zásahmi alebo politickým tlakom, ktoré by mohli ohroziť jeho nezávislosť pri posudzovaní vecí, ktoré sa mu predkladajú. Takýto vonkajší vplyv má za následok, že vnútroštátny legislatívny orgán nemôže v medziach regulačného rámca vykonávať funkciu národného regulačného orgánu. Na tento účel by členské štáty mali vopred stanoviť pravidlá týkajúce sa dôvodov odvolania vedúceho národného regulačného orgánu, aby sa odstránili akékoľvek odôvodnené pochybnosti o neutralite takéhoto orgánu a o jeho neovplyvniteľnosti vonkajšími faktormi. S cieľom vyhnúť sa neopodstatnenému odvolaniu by odvolaní členovia mali mať právo požadovať, aby príslušné súdy overili existenciu platného dôvodu na odvolanie stanoveného v tomto nariadení. Takéto odvolania by sa mali týkať len osobných alebo odborných kvalifikácií vedúceho alebo člena. Je dôležité, aby národné regulačné orgány mali vlastný rozpočet, ktorý by im umožnil najmä prijať dostatočný počet kvalifikovaných pracovníkov. Na zabezpečenie transparentnosti by sa uvedený rozpočet mal každoročne zverejňovať. Národné regulačné orgány by v medziach svojich rozpočtov mali mať autonómiu pri riadení svojich ľudských a finančných zdrojov. Aby sa zabezpečila nestrannosť, členské štáty, ktoré si zachovávajú vlastníctvo podnikov alebo kontrolu nad podnikmi prispievajúcimi do rozpočtu národného regulačného orgánu alebo iných príslušných orgánov prostredníctvom správnych poplatkov, by mali zabezpečiť, že existuje účinné štrukturálne odčlenenie činností spojených s výkonom práv vlastníka alebo kontroly od výkonu kontroly nad rozpočtom.

(322) Je potrebné ďalej posilňovať nezávislosť národných regulačných orgánov, aby sa zaistila neovplyvniteľnosť vedúcich a členov vonkajším tlakom, a to ustanovením minimálnych kvalifikácií na vymenovanie a minimálneho trvania mandátu. V záujme riešenia rizika regulačného zajatia, zabezpečenia kontinuity a posilnenia nezávislosti by členské štáty okrem toho mali zvážiť obmedzenie možnosti obnovenia mandátov vedúceho alebo členov predstavenstva a vytvoriť primeraný rotačný systém pre predstavenstvo a vrcholový manažment. To by sa dalo zabezpečiť napríklad vymenovaním prvých členov kolektívneho orgánu na rôzne obdobia, čím sa zaručí, že sa ich mandáty, ako aj mandáty ich nástupcov neskončia naraz.

(323) Národné regulačné orgány by mali byť zodpovedné za spôsob, akým vykonávajú svoje úlohy, a malo by sa od nich vyžadovať podávanie správ. Táto povinnosť by mala za normálnych okolností byť vo forme ročnej oznamovacej povinnosti, a nie vo forme ad hoc požiadaviek na podávanie správ, ktoré v prípade, že sú neprimerané, by mohli obmedziť ich nezávislosť alebo im brániť vo výkone úloh.

(324) Národné regulačné orgány by mali mať primerané finančné a ľudské zdroje na plnenie úloh, ktorými sú poverené. Na to, aby sa posilnila úloha orgánu BEREC, zlepšila jeho reprezentatívnosť a aby sa zachovali jeho odborné znalosti, skúsenosti a poznatky o konkrétnej situácii celého rozsahu vnútroštátnych trhov, by mal každý členský štát zabezpečiť, aby jeho národný regulačný orgán mal primerané finančné a ľudské zdroje potrebné na to, aby sa v plnej miere mohol zúčastňovať na práci orgánu BEREC.

(325) Orgán BEREC prvýkrát zriadila Komisia v roku 2002[59] ako pracovnú skupinu expertov Komisie, Európsku skupinu regulačných orgánov pre elektronické komunikačné siete a služby (ďalej len „ERG“), s cieľom poskytovať Komisii poradenstvo a pomáhať jej pri konsolidácii vnútorného trhu v oblasti elektronických komunikačných sietí a služieb zabezpečením rozvoja jednotnej regulačnej praxe a jednotného uplatňovania regulačného rámca Únie pre elektronickú komunikáciu. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1211/2009[60] sa zriadil BEREC ako orgán Únie zložený z národných regulačných orgánov, ktorý nahradil ERG a ktorému poskytuje podporu úrad, orgán Spoločenstva s právnou subjektivitou zriadený na vykonávanie úloh uvedených v tomto nariadení, najmä na poskytovanie odborných a administratívnych podporných služieb orgánu BEREC. Aby mohol úrad poskytovať orgánu BEREC účinnú podporu, bola mu udelená právna, administratívna a finančná nezávislosť. Nariadením (EÚ) 2018/1971 bola zriadená Agentúra na podporu orgánu BEREC (ďalej len „Úrad BEREC“) ako agentúra Únie na podporu orgánu BEREC. Celkovo z hodnotenia orgánu BEREC a Úradu BEREC vyplynulo, že obidve inštitúcie boli pri plnení svojich úloh a cieľov účinné, a preto ich usporiadanie fungovalo dobre a môže sa zachovať.

(326) Na vykonávanie svojich úloh by orgán BEREC mal spojiť odborné znalosti národných regulačných orgánov a zamestnancov ODN. Orgán BEREC by sa mal usilovať o zabezpečenie účasti všetkých národných regulačných orgánov na plnení jeho regulačných úloh a na jeho fungovaní.

(327) Orgán BEREC pôsobí ako fórum pre spoluprácu medzi jednotlivými národnými regulačnými orgánmi a medzi národnými regulačnými orgánmi a Komisiou pri vykonávaní celého rozsahu ich príslušných povinností vyplývajúcich z regulačného rámca Únie. Orgán BEREC slúži Európskemu parlamentu, Rade a Komisii aj ako diskusný, rokovací a poradenský orgán v oblasti elektronických komunikácií.

(328) Inštitúcie Únie a národné regulačné orgány by mali ťažiť z pomoci a poradenstva, ktoré poskytuje orgán BEREC, a to aj pokiaľ ide o relevantný regulačný vplyv akejkoľvek záležitosti týkajúcej sa celkovej dynamiky digitálnych trhov alebo v súvislosti s ich vzťahom, diskusiami a výmenami s tretími stranami a šírením najlepších regulačných postupov tretím stranám. Okrem svojho prispievania k verejnej konzultácii Komisie by mal orgán BEREC Komisii na požiadanie poskytovať poradenstvo pri príprave legislatívnych návrhov. Orgán BEREC by mal mať možnosť poskytovať aj poradenstvo Európskemu parlamentu a Rade, či už na ich požiadanie, alebo z vlastného podnetu.

(329) Vzhľadom na rastúcu konvergenciu medzi sektormi, ktoré poskytujú elektronické komunikačné služby, a horizontálny rozmer regulačných záležitostí týkajúcich sa ich vývoja by mali orgán BEREC a ODN spolupracovať s národnými regulačnými orgánmi, inými orgánmi, úradmi, agentúrami a poradnými skupinami Únie bez toho, aby bola dotknutá ich úloha, a to najmä s orgánom RSPB, s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov ustanoveným nariadením Európskeho parlamentu

[59] Rozhodnutie Komisie 2002/627/ES z 29. júla 2002, ktorým sa zriaďuje Európska skupina regulátorov pre elektronické komunikačné siete a služby (Ú. v. ES L 200, 30.7.2002, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/627/oj).

[60] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1211/2009 z 25. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) a jeho úrad (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1211/oj).

a Rady (EÚ) 2018/1725[61], Európskym výborom pre ochranu údajov zriadeným nariadením (EÚ) 2016/679, so skupinou európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby ustanovenou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ, s Agentúrou Európskej únie pre sieťovú a informačnú bezpečnosť zriadenou nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 526/2013[62], s Agentúrou pre európsky GNSS zriadenou nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 912/2010[63], so Sieťou spolupráce na ochranu spotrebiteľa ustanovenou podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004[64], s Európskou sieťou pre hospodársku súťaž a s európskymi normalizačnými organizáciami, ako aj s existujúcimi výbormi (napríklad s Komunikačným výborom a Výborom pre rádiové frekvenčné spektrum). Orgán BEREC a ODN by v príslušných prípadoch mali takisto spolupracovať aj s relevantnými príslušnými orgánmi členských štátov zodpovednými za hospodársku súťaž, ochranu spotrebiteľa, kybernetickú bezpečnosť a ochranu údajov a s príslušnými orgánmi tretích krajín, najmä s regulačnými orgánmi v oblasti elektronických komunikácií alebo skupinami týchto orgánov, ako aj s medzinárodnými organizáciami, ak je to potrebné na plnenie ich úloh. Orgán BEREC by takisto mal mať možnosť konzultovať so zainteresovanými stranami prostredníctvom verejnej konzultácie.

(330) Orgán BEREC ako technický orgán s odbornými znalosťami v oblasti elektronických komunikácií, ktorý je zložený zo zástupcov národných regulačných orgánov a Komisie, má najlepšie predpoklady na to, aby sa mu zverili úlohy, ako napríklad prispievanie k účinným postupom vnútorného trhu pre vypracovanie návrhov vnútroštátnych opatrení, pokiaľ ide o reguláciu trhu, poskytovanie potrebných usmernení národným regulačným orgánom a iným príslušným orgánom s cieľom zabezpečiť spoločné kritériá a jednotný regulačný prístup. ODN by mal byť vybavený na podporu orgánu BEREC pri plnení všetkých jeho regulačných úloh. Tým nie sú dotknuté úlohy určené národným regulačným orgánom, ktoré majú najbližšie k trhom v oblasti elektronických komunikácií a ich miestnym podmienkam.

(331) S cieľom prispieť k cieľom tohto nariadenia by mal orgán BEREC okrem svojich súčasných úloh podporovať účinnú spoluprácu medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí a podnikmi pôsobiacimi v úzko súvisiacich odvetviach vydávaním usmernení o uľahčení ekosystémovej spolupráce v technických a obchodných záležitostiach týkajúcich sa poskytovania elektronických

---

61 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

62 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 526/2013 (akt o kybernetickej bezpečnosti) (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

63 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

64 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2394 z 12. decembra 2017 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a o zrušení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj).

komunikačných služieb alebo služieb informačnej spoločnosti a inovačných produktov a služieb, najmä v prospech koncových používateľov v súlade s pravidlami práva hospodárskej súťaže. Orgán BEREC by mal byť poverený aj novými úlohami v oblasti odolnosti a pripravenosti vrátane prijatia plánu pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry vypracovaného ODN. Orgán BEREC by mal tiež prijať usmernenia o technických a právnych opatreniach, ktoré by mohli účinne chrániť koncových používateľov pred podvodnými činnosťami v Únii.

(332) Členov rady regulačných orgánov BEREC by mali menovať národné regulačné orgány zvyčajne spomedzi vedúcich predstaviteľov národného regulačného orgánu alebo členov jeho kolegiálneho orgánu. Kontinuitu práce orgánu BEREC by malo zabezpečovať rotujúce predsedníctvo rady regulačných orgánov BEREC. Podporuje sa tiež striedanie podpredsedov.

(333) Orgán BEREC by mal byť schopný konať v záujme Únie nezávisle od akéhokoľvek vonkajšieho zásahu vrátane politického tlaku či obchodného zasahovania. Je preto dôležité zabezpečiť, aby osoby, ktoré sú vymenované do rady regulačných orgánov, preukazovali najvyššie záruky osobnej a profesionálnej nezávislosti. Vedúci národného regulačného orgánu, člen jeho kolektívneho orgánu alebo ich náhradníci majú rovnakú úroveň osobnej a profesionálnej nezávislosti. Mali by konať nezávisle a objektívne, nemali by pri vykonávaní svojej funkcie vyhľadávať alebo prijímať inštrukcie a by mali byť chránení pred svojvoľným odvolaním. Funkciu náhradníka v rade regulačných orgánov by takisto mohol vykonávať vedúci národného regulačného orgánu, člen jeho kolektívneho orgánu, ich náhradníci alebo ďalší zamestnanec národného regulačného orgánu, ktorý koná v mene člena rady regulačných orgánov, ktorého nahrádza, a v rámci jeho mandátu.

(334) Orgán BEREC by mal poskytovať odborné znalosti a budovať dôveryhodnosť svojou nezávislosťou, kvalitou svojho poradenstva a informácií, transparentnosťou svojich postupov a pracovných metód a svojou dôslednosťou pri vykonávaní svojich úloh s podporou ODN. Nezávislosť orgánu BEREC by nemala brániť jeho rade regulačných orgánov rokovať na základe návrhov vypracovaných pracovnými skupinami pod jej vedením.

(335) Skupina RSPG bola prvýkrát zriadená rozhodnutím 2002/622/ES s cieľom prispieť k rozvoju vnútorného trhu a podporiť rozvoj politiky rádiového frekvenčného spektra na úrovni Únie. Rozhodnutie 2002/622/ES bolo neskôr nahradené rozhodnutím Komisie z 11. júna 2019. Skupina RSPG pomáha Komisii a poskytuje jej poradenstvo v otázkach politiky rádiového frekvenčného spektra. Myslí sa tým dostupnosť rádiového spektra, harmonizácia a prideľovanie rádiového spektra, poskytovanie informácií o prideľovaní, dostupnosti a využívaní rádiového spektra, spôsoby udeľovania práv na využívanie rádiového spektra, opakovateľného využitia (refarming), premiestnenia, hodnotenia a efektívneho využívania rádiového spektra, ako aj ochrana ľudského zdravia. Skupina RSPG poskytuje Európskemu parlamentu a Rade na ich žiadosť poradenstvo v otázkach rádiového spektra. Skupina RSPG sa stala fórom na koordináciu plnenia povinností členských štátov týkajúcich sa rádiového spektra podľa smernice (EÚ) 2018/1972 a zohráva kľúčovú úlohu v oblastiach, ktoré majú zásadný význam pre vnútorný trh, ako sú cezhraničná koordinácia a normalizácia rádiového spektra.

(336) Výstupy skupiny RSPG vo všeobecnosti predstavovali cenné podklady pre ďalšie úvahy Komisie, prispeli k rozvoju vnútorného trhu a k podpore rozvoja politiky rádiového frekvenčného spektra na úrovni Únie a zainteresované strany ich uvítali.

Skupina RSPG však vo svojich stanoviskách plne nevyužila svoj mandát na poskytovanie poradenstva inštitúciám Únie o širších aspektoch politiky rádiového frekvenčného spektra vo všeobecnosti (napr. o hospodárskych, politických, kultúrnych, strategických, bezpečnostných, zdravotných a sociálnych otázkach), a to aj z dôvodu nedostatočnej podpornej štruktúry. Úzka spolupráca medzi orgánom BEREC a skupinou RSPG v prípadoch, keď majú otázky rádiového frekvenčného spektra regulačné dôsledky, ako sa to predpokladá v smernici (EÚ) 2018/1972, sa v praxi obmedzila na niekoľko spoločných stanovísk alebo správ. Orgán BEREC aj skupina RSPG pri práci využívali zdroje svojich členov, čo znamená, že akékoľvek obmedzenia, ktoré vnútroštátne orgány majú, či už rozpočtovej povahy, personálne alebo pracovné, sa odrážajú v ich schopnosti účinne prispievať k práci orgánu BEREC a skupiny RSPG.

(337) Nové úlohy vyplývajúce z tohto nariadenia, ako napríklad v oblasti využívania rádiového frekvenčného spektra satelitmi a v rámci postupu pre jednotný trh s rádiovým spektrom, si vyžadujú posilnenie skupiny RSPG. Z poradnej skupiny Komisie by sa mala zmeniť na orgán podobný orgánu BEREC s primeranou administratívnou a odbornou podporou ODN. Týmto nariadením sa teda zriaďuje orgán RSPB, ktorý nahrádza skupinu RSPG. Orgán RSPB by mal mať aj naďalej poradnú úlohu pri tvorbe politiky v oblasti rádiového frekvenčného spektra v Únii. Komisia, Európsky parlament alebo Rada môžu kedykoľvek požiadať orgán RSPB o prijatie stanoviska alebo správy k akejkoľvek otázke politiky rádiového frekvenčného spektra. Vo svojich stanoviskách by orgán RSPB mal okrem iného zohľadniť technické, ekonomické, politické, kultúrne, strategické, zdravotné a sociálne aspekty, ako aj rôzne potenciálne protichodné potreby používateľov rádiového frekvenčného spektra s cieľom zabezpečiť spravodlivú, nediskriminačnú a primeranú rovnováhu. Okrem toho by mal orgán RSPB prevziať nové úlohy podľa tohto nariadenia.

(338) Keďže úlohy súvisiace s politikou rádiového frekvenčného spektra si vyžadujú odborné znalosti rôznych príslušných vnútroštátnych orgánov zodpovedných za otázky frekvenčného spektra vrátane orgánov prijímajúcich politické rozhodnutia, úlohy orgánu RSPB nemožno zveriť orgánu BEREC, ktorý sa skladá z národných regulačných orgánov, ktoré nemusia mať kompetencie v otázkach politiky frekvenčného spektra.

(339) Orgán RSPB by sa mal skladať z rady orgánu RSPB a pracovných skupín. Pracovné skupiny by mali vykonávať prípravnú prácu pre rokovanie rady orgánu RSPB podobným spôsobom, ako to robili podskupiny pre RSPG.

(340) V rade orgánu RSPB by mali byť zastúpení odborníci na vysokej úrovni z členských štátov zodpovední za strategickú politiku rádiového frekvenčného spektra. Títo odborníci by mohli pochádzať z národných regulačných orgánov alebo iných príslušných orgánov. Na zasadnutiach orgánu RSPB by mali národné delegácie prezentovať konsolidované a koordinované stanovisko štátu bez ohľadu na to, či sa zodpovednosť za rádiové spektrum delí medzi rôzne národné orgány, a to nielen vo vzťahu k vnútornému trhu, ale aj k politikám verejného poriadku, verejnej bezpečnosti, civilnej ochrany a obrany, keďže tieto politiky môžu ovplyvniť organizáciu rádiového spektra ako celku.

(341) Súčasná úprava v skupine RSPG, podľa ktorej je funkčné obdobie predsedu dvojročné a po jeho skončení ho nahradí podpredseda, sa ukázala ako prospešná na zabezpečenie

kontinuity práce skupiny RSPG. Preto by sa malo pokračovať v podobnom režime, pokiaľ ide o predsedu a podpredsedu rady orgánu RSPB.

(342) CEPT by mala byť prizvaná ako pozorovateľ pri práci orgánu RSPB vzhľadom na to, že činnosti orgánu RSPB majú významný vplyv na rádiové spektrum na celoeurópskej úrovni a že CEPT a jej pridružené orgány majú rozsiahle technické znalosti v oblasti správy rádiového spektra. Využívanie poznatkov CEPT má svoj zmysel aj vzhľadom na mandáty udelené rozhodnutím č. 676/2002/ES s cieľom vypracovať technické vykonávacie opatrenia v oblastiach prideľovania rádiového spektra a dostupnosti informácií. Vzhľadom na význam európskej normalizácie pre rozvoj vybavenia využívajúceho rádiové spektrum je rovnako dôležité, aby bol ako pozorovateľ pridružený Európsky inštitút pre telekomunikačné normy (ETSI).

(343) Okrem toho by rada regulačných orgánov BEREC, rada orgánu RSPB a riadiaca rada ODN mali mať v prípade potreby a v jednotlivých prípadoch možnosť prizvať na svoje zasadnutia ako pozorovateľov akúkoľvek osobu, ktorej názor môže byť relevantný, napríklad vzhľadom na jej úlohu a odborné znalosti. Takýto štatút pozorovateľa by nemal byť trvalý, a preto by sa pozvanie na účasť na zasadnutiach rady regulačných orgánov, rady orgánu RSPB alebo riadiacej rady malo vydávať pre konkrétne zasadnutie. Vzhľadom na citlivú a dôvernú povahu niektorých diskusií, ktoré môžu byť potrebné pre členov orgánu BEREC a orgánu RSPB pri plnení úloh, ako napríklad v súvislosti s odolnosťou alebo so silným rozmerom Únie, je potrebné splnomocniť Komisiu, aby požiadala o obmedzenie účasti na zasadnutí orgánu BEREC a orgánu RSPB. Rovnakú možnosť požiadať o obmedzenie účasti by mali mať predsedovia orgánu BEREC a orgánu RSPB, ktorí môžu takúto žiadosť podať po dohode s riaditeľom ODN.

(344) Riadne zasadnutia rady regulačných orgánov BEREC, rady orgánu RSPB a riadiacej rady ODN by sa mali konať aspoň dvakrát ročne. Vzhľadom na doterajšie skúsenosti a posilnenú úlohu orgánu BEREC a orgánu RSPB môže byť potrebné, aby sa rada regulačných orgánov BEREC, rada orgánu RSPB a riadiaca rada ODN stretli na ďalších zasadnutiach. Na ďalšie posilnenie spolupráce medzi orgánom BEREC a orgánom RSPB sa môžu zvolávať spoločné zasadnutia rady regulačných orgánov a rady orgánu RSPB s cieľom prerokovať otázky dôležité pre orgán BEREC aj orgán RSPB.

(345) V záujme ďalšieho posilnenia rozmeru jednotného trhu v usmerneniach, stanoviskách, správach a iných dokumentoch orgánu BEREC a orgánu RSPB by sa pravidlom hlasovania mala stať jednoduchá väčšina.

(346) Zo skúseností vyplynulo, že väčšinu úloh orgánu BEREC a orgánu RSPB je lepšie vykonávať prostredníctvom pracovných skupín. Pracovné skupiny orgánu BEREC by mali vždy zabezpečiť rovnaké zohľadnenie názorov a príspevkov všetkých národných regulačných orgánov, zatiaľ čo pracovné skupiny orgánu RSPB by mali zabezpečiť rovnaké zohľadnenie názorov a príspevkov všetkých členov orgánu RSPB. Národné regulačné orgány a prípadne príslušné orgány zodpovedné za rádiové spektrum by mali bezodkladne reagovať na žiadosti o vymenovanie s cieľom zaistiť urýchlené zriadenie pracovných skupín, najmä skupín, ktorých sa týkajú postupy s lehotami. Pracovné skupiny by mali byť otvorené účasti odborníkov z Komisie. V záujme ďalšieho zvýšenia vplyvu výstupov orgánu BEREC a orgánu RSPB na vnútorný trh by mali odborní zamestnanci ODN systematicky podporovať činnosti pracovných skupín a prispievať k nim. Rada regulačných orgánov BEREC a rada orgánu RSPB by preto mali prostredníctvom ODN zriadiť pracovné skupiny a vymenovať ich predsedov,

ktorí by podľa možnosti zastupovali rôzne národné regulačné orgány a prípadne príslušné orgány zodpovedné za rádiové spektrum a ODN vzhľadom na odborné znalosti a dostupnosť zamestnancov ODN.

(347) Ak v rámci postupu vnútorného trhu pracovná skupina orgánu BEREC posudzuje návrh vnútroštátneho opatrenia navrhnutého národným regulačným orgánom a vypracúva návrh stanoviska, ak je to relevantné, nemala by byť ovplyvnená názormi národného regulačného orgánu, ktorý navrhol samotné opatrenie, ani Komisie. Podobne by pracovné skupiny orgánu RSPB a orgánu BEREC, ktoré sa zaoberajú oznámenými návrhmi vnútroštátnych opatrení v rámci postupu jednotného trhu s rádiovým spektrom, nemali byť ovplyvnené názormi príslušného orgánu, ktorý opatrenie navrhuje, ani Komisie. Preto by sa odborníci Komisie a príslušného národného regulačného orgánu alebo príslušného orgánu zodpovedného za frekvenčné spektrum výnimočne nemali zúčastňovať na zasadnutiach príslušnej pracovnej skupiny orgánu BEREC alebo orgánu RSPB.

(348) Skupina RSPG zohrala dôležitú úlohu pri príprave Únie na WRC tým, že spolu s Komisiou určila body programu WRC, ktoré by mohli mať vplyv na právo, politiky alebo programy Únie, a odporučila stanovisko, ktoré by Únia mala zaujať na WRC. Keďže tieto odporúčania by nemali byť ovplyvnené žiadnymi správnymi orgánmi mimo EÚ, členmi príslušnej podskupiny RSPG sú len odborníci z členských štátov a Komisie. Takýto režim by mal pokračovať aj po tom, ako úlohy skupiny RSPG prevezme orgán RSPB.

(349) V prípade potreby a v závislosti od pridelenia úloh orgánom v jednotlivých členských štátoch by mali byť k účasti prizvané ďalšie príslušné orgány a ich názory by sa mali zohľadniť v príslušnej pracovnej skupine BEREC, kde sú ich odborné znalosti potrebné. Ak sa odborníci z iných príslušných orgánov na takýchto stretnutiach zúčastniť nemôžu, národné regulačné orgány by mali preukázať, že ich názory boli zohľadnené. V každom prípade by sa mala zachovať nezávislosť orgánu BEREC. Pracovné skupiny orgánu BEREC a orgánu RSPB by spravidla mali mať konkrétne mandáty a mali by byť rozpustené hneď po ukončení svojho mandátu. Týmto spôsobom by bola práca orgánu BEREC a orgánu RSPB pružnejšia a odborníci by sa zapájali tam, kde je to potrebné, a na potrebný čas. Na druhej strane by malo byť možné vytvoriť stále pracovné skupiny orgánu BEREC alebo orgánu RSPB, ak ich činnosť má opakujúci sa charakter.

(350) Súčasná prax skupiny RSPG pracovať na základe dvojročného pracovného programu sa ukázala ako pozitívna, pretože sa ňou zabezpečuje dvojročná kontinuita činností bez zbytočnej administratívnej záťaže. Umožnilo to racionálnejšie zapojenie národných expertov prostredníctvom organizovania činnosti skupiny RSPG v závislosti od naliehavosti a citlivosti činnosti, čo umožnilo dokončiť všetky činnosti aspoň počas dvojročného obdobia. V tejto dobrej praxi by mal pokračovať aj orgán RSPB a mal by si ju osvojiť aj orgán BEREC. Komisia by mala mať možnosť požiadať orgán BEREC alebo orgán RSPB o stanovisko kedykoľvek v rámci dvojročného cyklu, a to aj vtedy, ak by činnosť na základe žiadosti pokračovala v nasledujúcom dvojročnom cykle.

(351) V záujme zníženia administratívnej záťaže by orgán BEREC a orgán RSPB mali každé dva roky prijať správu o svojej činnosti v súlade so svojimi pracovnými programami.

(352) S cieľom zabezpečiť jednotné a konzistentné uplatňovanie regulačného rámca Únie pre elektronickú komunikáciu a politiku rádiového frekvenčného spektra je potrebné posilniť spoluprácu medzi orgánom BEREC a orgánom RSPB. Vzhľadom na rastúcu

vzájomnú závislosť medzi reguláciou elektronickej komunikácie a správou rádiového frekvenčného spektra je štruktúrovaná, pravidelná a systematická spolupráca, a to aj prostredníctvom spoločných stretnutí a spoločných pracovných skupín, nevyhnutná na to, aby sa zabránilo roztrieštenosti regulácie, zvýšila sa súdržnosť politík a podporilo sa účinné fungovanie vnútorného trhu.

(353) S cieľom posilniť spoluprácu medzi orgánom BEREC a orgánom RSPB by sa predseda rady regulačných orgánov BEREC a predseda rady orgánu RSPB mali stretávať aspoň dvakrát ročne. Na riešenie otázok, ktoré si vyžadujú úzku spoluprácu medzi orgánom BEREC a orgánom RSPB, by mali predsedovia predložiť svojim radám návrhy na spoločné činnosti vrátane vytvorenia spoločných pracovných skupín. Otázky, ktoré sa určili ako predmet úzkej spolupráce, by mali byť opísané aj v pracovných programoch orgánu BEREC a orgánu RSPB. Medzi oblasti, v ktorých by bolo vhodné viac spolupracovať, by mohli patriť regulačné otázky spoločného záujmu, najmä regulácia trhu a hospodárska súťaž v súvislosti s rádiovým spektrom, ako aj satelitná komunikácia, vertikálne siete, siete 5G a 6G a budúca mobilná komunikácia.

(354) Úloha Úradu BEREC, ktorý v súčasnosti poskytuje najmä administratívnu podporu orgánu BEREC, by sa mala posilniť, aby poskytoval orgánu BEREC a orgánu RSPB podporu v administratívnych záležitostiach a odborné znalosti o podstate úloh, ktoré im boli pridelené. Na tento účel by sa mala prispôsobiť štruktúra Úradu BEREC a mali by sa zvýšiť jeho rozpočtové zdroje. Nový oficiálny názov Úradu BEREC by mal byť Úrad pre digitálne siete (Office for Digital Networks – ODN). Označenie „ODN“ by sa malo používať ako skrátený názov agentúry.

(355) Vzhľadom na rastúcu zložitosť a strategický význam elektronických komunikačných sietí a digitálnych sieťových infraštruktúr a ich rastúcu vzájomnú prepojenosť s politikou rádiového frekvenčného spektra je potrebné vytvoriť posilnenú podpornú štruktúru na úrovni Únie. ODN by mal zohrávať ústrednú úlohu pri poskytovaní odborných znalostí, analytických kapacít a koordinácie na podporu orgánu BEREC a orgánu RSPB, pričom by mal plne rešpektovať ich príslušné mandáty a nezávislosť. Posilnená a štruktúrovaná podpora na úrovni Únie je nevyhnutná na zabezpečenie konzistentného uplatňovania práva Únie, zvýšenie regulačnej a politickej súdržnosti, zabránenie fragmentácii vnútorného trhu a podporu účinného vykonávania digitálnych cieľov Únie.

(356) ODN by mal orgánu BEREC a orgánu RSPB poskytovať všetku potrebnú odbornú a administratívnu podporu pri vykonávaní jeho práce vrátane finančnej, organizačnej a logistickej podpory a mal by prispievať k práci orgánu BEREC a orgánu RSPB.

(357) S cieľom zabezpečiť, aby orgán BEREC dostával dostatočnú podporu pri plnení svojich úloh, a posilniť vplyv jeho výstupov na vnútorný trh by sa týmto nariadením mala ODN prideliť jasná a vymedzená rola a úlohy, napríklad aktívne sa zúčastňovať na všetkých činnostiach pracovných skupín BEREC a prispievať k nim, vypracovať plán na posilnenie odolnosti a pripravenosti elektronických komunikačných sietí, služieb a iných digitálnych infraštruktúr na úrovni Únie v prípade prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci, ktoré môžu mať významný nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo alebo fungovanie vnútorného trhu, a podporovať koordináciu medzi národnými regulačnými orgánmi a inými príslušnými orgánmi s cieľom uľahčiť vydávanie jednotných povolení na prevádzku v rámci Únie. Vzhľadom na to, že na plnenie úloh, ktoré mu boli pridelené na podporu orgánu BEREC, orgánu RSPB alebo Komisie, musí ODN zhromažďovať údaje a analyzovať

ich, je vhodné poveriť ODN úlohou vydávať informatívne výročné správy o pokroku na jednotnom trhu v oblasti telekomunikácií. V týchto správach by sa mal opisovať stav trhu, štruktúra trhu a vplyv opatrení zavedených podľa tohto nariadenia na vnútorný trh vrátane *ex post* účinkov fúzií na trh. Komisia ich môže zohľadniť pri príprave správ o digitálnom desaťročí.

(358) ODN by mal byť poverený aj úlohami na podporu orgánu RSPB, napríklad poskytovať analytickú, administratívnu a logistickú podporu rade orgánu RSPB a jej pracovným skupinám pri vykonávaní úloh, ktoré im boli pridelené týmto nariadením. ODN by tiež mal pomáhať Komisii a orgánu RSPB v procese udeľovania povolení Únie na poskytovanie satelitných sietí a služieb a využívanie rádiového spektra pre satelit a na žiadosť Komisie by jej mala pomáhať pri uskutočňovaní výberového konania na úrovni Únie. ODN by mal fungovať aj ako miesto, kde Komisia vytvorí postup jednotného kontaktného miesta na uľahčenie udeľovania rádiového spektra za spoločných podmienok udeľovania povolení.

(359) Vzhľadom na to, že ODN nahrádza Úrad BEREC, mal by byť orgánom Únie s právnou subjektivitou a mal by mať právnu, administratívnu a finančnú nezávislosť. ODN by mal ako decentralizovaná agentúra Únie vykonávať činnosť v rámci svojho mandátu a v medziach existujúceho inštitucionálneho rámca. Nemal by byť vnímaný tak, že reprezentuje pozíciu Únie navonok alebo zaväzuje Úniu k právnym záväzkom. Jeho sídlo by malo zostať v Rige, ako o tom rozhodli zástupcovia vlád členských štátov[65]. Prvá dohoda o sídle medzi vládou Lotyšskej republiky a úradom nadobudla platnosť 5. augusta 2011. Následne bola nahradená novou dohodou o ústredí podpísanou 21. decembra 2020 v súlade s ustanoveniami článku 47 nariadenia (EÚ) 2018/1971.

(360) ODN by mal pozostávať z riadiacej rady a riaditeľa.

(361) Riadiaca rada ODN by mala rozhodovať o administratívnych záležitostiach, ako je rozpočet, zamestnanci a audity, a rada regulačných orgánov BEREC by sa mala zamerať na regulačné záležitosti súvisiace s úlohami orgánu BEREC. Riadiaca rada by mala byť zložená zo zástupcov národných regulačných orgánov, Komisie a orgánu RSPB. Zástupcovia národných regulačných orgánov, ktorí sú členmi riadiacej rady, by v zásade mali byť tie isté osoby, ako tie, ktoré boli vymenované do rady regulačných orgánov BEREC, pričom národné regulačné orgány by mali mať možnosť vymenovať ďalších zástupcov, ktorí spĺňajú rovnaké požiadavky. Vzhľadom na to, že úlohou ODN je podporovať aj orgán RSPB, predseda orgánu RSPB by mal byť členom riadiacej rady, aby sa zabezpečilo, že potreby orgánu RSPB budú primerane zohľadnené.

(362) Toto nariadenie stanovuje, že riadiaca rada deleguje príslušné právomoci menovacieho orgánu na riaditeľa, ktorý je oprávnený delegovať tieto právomoci na svojich podriadených. Má to prispieť k efektívnemu riadeniu jednotného kontaktného miesta pre zamestnancov pri podávaní žiadostí a oznámení ODN.

(363) Riaditeľ by mal naďalej zastupovať ODN v právnych a administratívnych záležitostiach. Ak zástupca orgánu RSPB vydal kladné stanovisko, riadiaca rada by

[65] Rozhodnutie prijaté vzájomnou dohodou zástupcov vlád členských štátov z 31. mája 2010 o sídle úradu Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) (2010/349/EÚ) (Ú. v. EÚ L 156, 23.6.2010, s. 12).

mala vymenovať riaditeľa na základe otvoreného a transparentného výberového konania s cieľom zaručiť prísne hodnotenie kandidátov a vysokú úroveň nezávislosti.

(364) ODN by mal byť na účely vykonávania svojich povinností primerane personálne vybavený. Plánovanie zdrojov by malo zahŕňať náležité posúdenie a zohľadnenie všetkých úloh pridelených ODN vrátane profesionálnych a administratívnych služieb na podporu orgánu BEREC a orgánu RSPB pri vykonávaní ich regulačných úloh, ako aj súladu s právnymi predpismi týkajúcimi sa finančných, personálnych a iných príslušných otázok a zvýšeného počtu operačných úloh, ktoré sa budú v porovnaní s administratívnymi úlohami od ODN vyžadovať.

(365) Vzhľadom na jeho právnu povahu ako orgánu Únie by sa na ODN malo uplatňovať delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/715[66].

(366) Aby sa zaručila samostatnosť a nezávislosť ODN a aby sa podporila práca orgánu BEREC a orgánu RSPB, ODN by mal mať vlastný rozpočet. Rozpočet by mal byť primeraný a mal by odrážať ďalšie úlohy pridelené orgánu BEREC, orgánu RSPB a ODN a ich posilnenú úlohu. ODN by mal byť financovaný najmä zo všeobecného rozpočtu Únie. Aby však ODN mal dostatočný rozpočet na plnenie svojich úloh, mal by mať možnosť vyberať od podnikov poplatky za získanie a udržiavanie povolení na využívanie satelitov na úrovni Únie a celoeurópskych zdrojov číslovania. Výšku týchto poplatkov a spôsob ich platieb by mala stanoviť Komisia vo vykonávacích aktoch. Financovanie ODN by malo podliehať dohode rozpočtového orgánu, ako sa uvádza v bode 27 Medziinštitucionálnej dohody zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou[67]. V záujme ďalšieho rozšírenia jednotného vykonávania regulačného rámca pre elektronické komunikácie by rada regulačných orgánov BEREC, rada orgánu RSPB, v príslušných prípadoch pracovné skupiny a riadiaca rada mali byť otvorené účasti orgánov tretích krajín príslušných v oblasti elektronických komunikácií alebo politiky týkajúcej sa frekvenčného spektra, pokiaľ tieto tretie krajiny na tento účel uzavreli dohody s Úniou, ako napríklad štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, a kandidátske krajiny.

(367) BEREC a RSPB by mali byť oprávnené uzatvárať dohody o spolupráci s príslušnými orgánmi, úradmi, agentúrami a pracovnými skupinami Únie, s príslušnými orgánmi tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami, ktoré by nemali vytvárať právne záväzky. Cieľom takýchto dohôd o spolupráci by napríklad mohlo byť rozvíjať spoluprácu a vymieňať si názory v regulačných záležitostiach. Komisia by mala zabezpečiť, aby boli potrebné dohody o spolupráci v súlade s politikou a prioritami Únie, a aby orgán BEREC a orgán RSPB vykonávali činnosti v rámci svojho mandátu a v medziach existujúceho inštitucionálneho rámca a neboli vnímané tak, že reprezentujú pozíciu Únie navonok alebo že zaväzujú Úniu k medzinárodným záväzkom. Účasť na práci orgánu BEREC, orgánu RSPB a ODN bez hlasovacieho práva orgánov tretích krajín s primárnou zodpovednosťou v oblasti elektronických

---

66 Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/715 z 18. decembra 2018 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty zriadené podľa ZFEÚ a Zmluvy o Euratome a uvedené v článku 70 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 (Ú. v. EÚ L 122, 10.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

67 Medziinštitucionálna dohoda zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj).

komunikácií alebo frekvenčného spektra by mala byť možná len vtedy, ak existujú príslušné dohody o spolupráci.

(368) V záujme ďalšieho rozšírenia jednotného vykonávania regulačného rámca pre elektronické komunikácie by rada regulačných orgánov BEREC, rada orgánu RSPB, pracovné skupiny a riadiaca rada mali byť otvorené účasti orgánov tretích krajín príslušných v oblasti elektronických komunikácií alebo politiky týkajúcej sa frekvenčného spektra, pokiaľ tieto tretie krajiny na tento účel uzavreli dohody s Úniou, ako napríklad štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, a kandidátske krajiny.

(369) S cieľom zabezpečiť vysokú úroveň dôvernosti a vyhnúť sa konfliktom záujmov sa pravidlá týkajúce sa uvedených záležitostí vzťahujúcich sa na členov organizačných orgánov orgánu BEREC, orgánu RSPB a ODN uplatňujú na ich náhradníkov.

(370) Národné regulačné orgány by mali spolupracovať s orgánom BEREC a ODN a mali by im poskytovať včasné a presné informácie s cieľom zaistiť schopnosť orgánu BEREC a ODN plniť svoje úlohy. Orgán BEREC a ODN by si tiež mali na základe zásady lojálnej spolupráce vymieňať s Komisiou, národnými regulačnými orgánmi a ostatnými príslušnými orgánmi všetky potrebné informácie. V prípade potreby by sa mala zabezpečiť dôvernosť informácií. Orgán BEREC by mal pri posudzovaní toho, či je žiadosť riadne odôvodnená, zohľadniť, či sa požadované informácie týkajú plnenia úloh, ktoré boli pridelené výlučne príslušným orgánom. To isté by sa primerane vzťahovalo na orgán RSPB a príslušné orgány zodpovedné za rádiové spektrum.

(371) ODN by mal zriadiť spoločný informačný a komunikačný systém na zamedzenie duplicitných žiadostí o informácie a na uľahčenie komunikácie medzi všetkými zúčastnenými orgánmi.

(372) Komisia by mala vykonávať pravidelné hodnotenie fungovania orgánu BEREC, orgánu RSPB a ODN a účinnosti ich inštitucionálnej štruktúry v meniacom sa digitálnom prostredí. Ak Komisia na základe uvedeného hodnotenia zistí, že inštitucionálna štruktúra zriadená týmto nariadením nie je účinná na dosiahnutie jeho cieľov, najmä na zabezpečovanie konzistentného vykonávania regulačného rámca pre elektronickú komunikáciu, mala by navrhnúť potrebné zmeny.

(373) Nástupcom Úradu BEREC, ktorý bol zriadený ako decentralizovaná agentúra s právnou subjektivitou nariadením (EÚ) 2018/1971, je ODN zriadený týmto nariadením, pokiaľ ide o akékoľvek vlastníctvo, dohody vrátane určenia sídla, právne záväzky, pracovné zmluvy, finančné záväzky a povinnosti. S cieľom zabezpečiť kontinuitu práce orgánu BEREC, skupiny RSPG a ODN by súčasní členovia rady regulačných orgánov BEREC, skupiny RSPG a riaditeľ a členovia riadiacej rady Úradu BEREC mali pokračovať vo funkcii až do konca svojho funkčného obdobia.

(374) Národné regulačné orgány, iné príslušné orgány a orgán BEREC potrebujú na efektívne vykonávanie svojich úloh zhromažďovať informácie od účastníkov trhu, vrátane posúdenia súladu všeobecných podmienok s týmto nariadením bez toho, aby sa počas posúdenia pozastavila uplatniteľnosť uvedených podmienok. Výnimočne môže byť tiež potrebné zhromaždiť informácie od iných podnikov pôsobiacich v odvetviach úzko súvisiacich s odvetvím elektronických komunikačných služieb, ako sú napríklad poskytovatelia obsahu, ktoré majú informácie, ktoré by mohli byť potrebné na to, aby mohli vykonávať svoje úlohy podľa práva Únie. Tiež môže byť potrebné zhromažďovať takéto informácie v mene Komisie, aby mohla plniť svoje príslušné úlohy podľa práva Únie. Žiadosti o informácie by mali byť primerané a nemali by predstavovať pre podniky neprimerané zaťaženie. Informácie

zhromaždené národnými regulačnými orgánmi a inými príslušnými orgánmi by mali byť verejne dostupné, pokiaľ nejde o dôverné informácie v súlade s vnútroštátnymi pravidlami o prístupe verejnosti k informáciám a s výhradou pravidiel Únie a vnútroštátnych pravidiel o obchodnom tajomstve.

(375) V záujme toho, aby národné regulačné orgány plnili svoje regulačné úlohy účinne, by údaje, ktoré tieto orgány zhromažďujú, mali obsahovať účtovné údaje o maloobchodných trhoch, ktoré sú spojené s veľkoobchodnými trhmi, na ktorých je podnik určený ako podnik s významným vplyvom na trhu, a ktoré preto národné regulačné orgány regulujú. Tieto údaje by mali zahŕňať aj údaje, ktoré národnému regulačnému orgánu umožnia posúdiť súlad s podmienkami, ktoré sa vzťahujú na práva na využívanie, možný vplyv plánovaných modernizácií alebo zmien topológie siete na rozvoj hospodárskej súťaže alebo na veľkoobchodné produkty ponúkané ostatným stranám. Informácie týkajúce sa súladu s povinnosťami pokrytia, ktoré sa vzťahujú na práva na využívanie rádiového spektra, sú kľúčové na zabezpečenie úplnosti geografických prieskumov týkajúcich sa zavádzania sietí. Z tohto hľadiska by príslušný orgán mal byť schopný požadovať, aby boli informácie poskytované na rozčlenenej miestnej úrovni dostatočne podrobnej na vykonanie geografického prieskumu sietí. Mali by sa vypracovať spoločné vzory a prístupy pre vykazovanie finančných a štatistických údajov, sietí a kategórií služieb a iných trhových informácií poskytovateľmi služieb. Zmeny v požiadavkách na podávanie správ by sa po ich zavedení mali podľa možnosti minimalizovať.

(376) Na podporu cieľov Únie v oblasti udržateľnosti je nevyhnutné, aby Únia prilákala investície do udržateľných činností v oblasti elektronických komunikačných sietí a služieb. Takéto nariadenia, okrem iného nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852[68] a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464[69], umožňujú finančným a nefinančným podnikom používať spoločnú definíciu hospodárskych činností, ktoré možno považovať za udržateľné. Na elektronické komunikačné siete sa vzťahuje najmä kódex správania Únie pre udržateľnosť telekomunikačných sietí, ako sa plánuje v rámci oznámenia Komisie z 18. októbra 2022 s názvom Digitalizácia energetického systému – akčný plán EÚ. V súlade so zásadou „jedenkrát a dosť“ je potrebné, aby národné regulačné orgány a iné príslušné orgány posúdili, či informácie o udržateľnosti, ktoré už podniky poskytli podľa práva Únie, sú pre ne a orgán BEREC dostatočné na vykonávanie ich regulačných úloh podľa práva Únie. V tejto súvislosti by orgán BEREC mal v rámci svojich horizontálnych usmernení o informovaní a podávaní správ zmapovať povinnosti týkajúce sa podávania správ o udržateľnosti. Orgán BEREC by mal spolupracovať s ostatnými príslušnými orgánmi s cieľom zabezpečiť efektívne zhromažďovanie a spracovanie údajov z iných správ týkajúcich sa udržateľnosti, ktoré sa vyžadujú podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva pri uplatňovaní práva Únie, s cieľom minimalizovať administratívne zaťaženie a opätovne použiť existujúce relevantné údaje.

---

68 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

69 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022. s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).

(377) Malo by byť možné, aby si príslušný orgán vymieňal v súlade s pravidlami Únie a vnútroštátnymi pravidlami o zachovaní dôvernosti a obchodnom tajomstve a ochrane osobných údajov informácie, ktoré považuje za dôverné, s Komisiou, orgánom BEREC a akýmkoľvek iným orgánom, ak je takáto výmena potrebná. Vymieňať by sa mali len informácie relevantné a primerané účelu takejto výmeny.

(378) Povinnosti členských štátov poskytovať informácie na ochranu záujmov Únie v rámci medzinárodných dohôd, ako aj oznamovacie povinnosti podľa práva, ktoré nie je charakteristické pre odvetvie elektronických komunikácií, ako napríklad právo hospodárskej súťaže, by nemali byť dotknuté.

(379) S cieľom zmierniť záťaž spojenú so žiadosťami o informácie od poskytovateľov sietí a služieb a dotknutého príslušného orgánu by orgán BEREC mal prijať usmernenia o rozsahu informácií a žiadostí o podávanie správ, vzoroch, formátoch, lehotách a frekvencii. Usmerneniami BEREC by sa malo harmonizovať pravidelné a systematické podávanie správ týkajúcich sa všeobecného povolenia, individuálnych práv na využívanie obmedzených zdrojov a osobitných povinností, pričom tieto správy by sa nemali vyžadovať viac ako raz ročne a tiež by sa mali vypracúvať podľa vzorov orgánu BEREC. Všetky žiadosti o informácie a povinnosti podávať správy by mali byť primerané, objektívne odôvodnené a obmedzené na to, čo je nevyhnutne potrebné. Malo by sa predísť najmä duplikácii požiadaviek na informácie zo strany príslušného orgánu a orgánu BEREC a systematickému a pravidelnému dokazovaniu súladu so všetkými podmienkami v rámci všeobecného povolenia alebo práva na využívanie. Podniky by mali byť informované o plánovanom použití vyžadovanej informácie. Poskytnutie informácie by nemalo byť podmienkou pre prístup na trh. Na štatistické účely a s cieľom a viesť presné informácie v databáze oznámení sa môže od poskytovateľov elektronických komunikačných sietí alebo služieb vyžadovať oznámenie, keď ukončia činnosť.

(380) Pri regulačnom zásahu je nutné spoliehať sa na podrobné informácie o zavádzaní sietí, aby bol účinný a zacielený na oblasti, kde je to potrebné. Tieto informácie sú nevyhnutné na podporu investícií, zlepšenie pripojiteľnosti v celej Únii a poskytovanie informácií všetkým príslušným orgánom a občanom. Mali by zahŕňať prieskumy týkajúce sa zavádzania gigabitových sietí, ako aj významné aktualizácie alebo rozšírenia sietí, ktoré nemusia vo všetkých ohľadoch zodpovedať výkonnostným vlastnostiam gigabitových sietí, ako napríklad zavedenie FTTC (*fibre to the cabinet* – optická prístupová sieť do rozvodnej skrine) spojené s aktívnymi technológiami ako vedenie. Zberom informácií by sa mal podporiť aj proces odpájania metalických sietí so všetkými relevantnými informáciami. Príslušné prognózy by sa mali vzťahovať na obdobia do troch rokov. Úroveň podrobnosti a územného rozčlenenia informácií, ktoré by príslušné orgány mali zhromažďovať, by sa mala riadiť osobitným regulačným cieľom a mala by zodpovedať regulačným účelom, ktorým slúži. Preto sa aj veľkosť územnej jednotky bude medzi jednotlivými členskými štátmi líšiť v závislosti od regulačných potrieb v rámci osobitných vnútroštátnych okolností a dostupnosti miestnych údajov. Pri vykonávaní takejto úlohy by sa národné regulačné orgány a iné príslušné orgány mali riadiť pokynmi orgánu BEREC o najlepších postupoch, pričom takéto pokyny budú vychádzať z existujúcich skúseností národných regulačných orgánov a/alebo iných príslušných orgánov pri vykonávaní geografických prieskumov zavádzania sietí. Bez toho, aby bolo dotknuté zachovávanie dôvernosti informácií a obchodných tajomstiev, by príslušné orgány v prípade, že tieto informácie ešte nie sú

na trhu dostupné, mali údaje priamo sprístupniť v otvorenom formáte v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024[70] a bez obmedzení opätovného použitia informácií získaných v takýchto prieskumoch a mali by sprístupniť koncovým používateľom nástroje týkajúce sa kvality služby s cieľom prispieť k zlepšeniu informovanosti koncových používateľov o dostupných službách pripojiteľnosti. Pri zhromažďovaní týchto informácií by všetky príslušné orgány mali dodržiavať zásadu dôvernosti a mali by zabrániť tomu, aby ktorémukoľvek podniku spôsobili konkurenčnú nevýhodu.

(381) Ak geografické prieskumy, prípadne v kombinácii s inými relevantnými údajmi, preukážu problémy v oblasti hospodárskej súťaže, národné regulačné orgány by mali mať možnosť v odôvodnených prípadoch vykonať preskúmanie trhu.

(382) Spoľahlivé informácie o zavádzaní širokopásmových sietí sú nevyhnutné na presné zacielenie štátnej pomoci, overenie povinností poskytovať univerzálnu službu a účinnú podporu hospodárskej súťaže. V pravidelných prieskumoch nemusí byť zachytený dynamický charakter zavádzania optických sietí. Preto sa v najlepších postupoch navrhuje, aby sa mapovanie zavádzania sietí zmenilo zo statického prieskumu na priebežný prieskum, ideálne na základe modelu prijímania údajov založeného na rozhraniach API, čím sa vytvorí „digitálne dvojča“ pripojiteľnosti Únie v reálnom čase, ktoré zahŕňa pozemské aj nepozemské (satelitné) pripojenie.

(383) Aby bola dotovaná sieť v súlade s pravidlami štátnej pomoci, musí okrem iného predstavovať primeranú zmenu v porovnaní s existujúcimi a plánovanými sieťami, ktoré už existujú alebo sa plánujú zaviesť. To si môže vyžadovať mapovanie konkrétnych rýchlostných prahov.

(384) Presný výpočet dostupnosti (priestory nachádzajúce sa v dosahu infraštruktúry), pripravenosti (pripojiteľné priestory) a využívania (aktivované priestory) geografického dosahu pokrytia gigabitovými sieťami, miery využívania, ako aj trhových podielov si vyžaduje presný menovateľ. Na zabezpečenie spoľahlivosti týchto výpočtov by národné regulačné orgány a iné príslušné orgány mali mať prístup k smerodajným údajom o počte domácností a fyzických priestorov na adresný bod, ktoré majú k dispozícii národné štatistické úrady alebo katastrálne úrady. Prístup k týmto spoľahlivým údajom je nevyhnutný na výpočet presných mier pokrytia a penetrácie pripojenia na účely monitorovania cieľov digitálneho desaťročia a na zabezpečenie spoľahlivej a konzistentnej analýzy trhu v celej Únii.

(385) Prístup ku gigabitovým sieťam je nevyhnutnou podmienkou sociálneho začlenenia a hospodárskeho rozvoja, avšak faktory na strane dopytu významne ovplyvňujú konkurencieschopnosť trhu a životaschopnosť investícií. Aby bolo možné účinne vykonávať analýzy trhu, vymedziť relevantné trhy a zacieliť verejné intervencie, národné regulačné orgány by mali byť schopné rozlišovať medzi „medzerami v infraštruktúre“ (kde siete chýbajú) a „medzerami v zavedení“ (kde siete existujú, ale zostávajú nevyužité). Preto môže byť užitočné porovnať geopriestorové sieťové údaje a sociálno-ekonomické mikroúdaje s cieľom posúdiť možné obmedzenia ovplyvňujúce pokrytie, dopyt a digitálne začlenenie.

[70] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj).

(386) Údaje týkajúce sa zloženia domácností, vekovej štruktúry a disponibilného príjmu by mohli byť dôležité na posúdenie elasticity dopytu a potenciálnych prekážok pri zavádzaní širokopásmových služieb. Okrem toho sa na automatické overenie oprávnenosti na pridelenie sociálnych poukážok môžu použiť ukazovatele príjmu a chudoby, ak sú k dispozícii. Spracovanie týchto ukazovateľov by členským štátom umožnilo zamerať verejné dotácie na podporu najzraniteľnejších občanov a zároveň obmedziť prípadné narušenie hospodárskej súťaže.

(387) Zo skúseností vyplynulo, že technické prekážky často pretrvávajú pri záverečnom pripojení k používateľovi, na rozdiel od zavedenia v blízkosti siete. Preto sú relevantné štatistické údaje týkajúce sa fyzických charakteristík budov vrátane roku výstavby, typu obydlia (viacbytové jednotky oproti jednobytovým jednotkám) a nájomného stavu. Prístup k týmto údajom by mohol regulačným orgánom umožniť identifikovať „vertikálne úzke miesta“, ako sú náklady na vnútorné vedenia, ktoré môžu byť prekážkou investícií, a zodpovedajúcim spôsobom upraviť nákladové modely pre stanovenie veľkoobchodných cien prístupu.

(388) Na účinné vykonávanie regulačných úloh vrátane vymedzenia geografických trhov na nižšej ako celoštátnej úrovni a zamerania štátnej pomoci môžu národné regulačné orgány vyžadovať spracovanie geopriestorových sieťových údajov v kombinácii s podrobnými sociálno-ekonomickými a fyzickými mikroúdajmi na úrovni jednotlivých adresných bodov. Ak je na plnenie týchto úloh nevyhnutné spracúvanie osobných údajov, vykonáva sa podľa článku 6 ods. 1 písm. e) a článku 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2016/679. S cieľom zabezpečiť úplný súlad so zásadami dôvernosti štatistických údajov stanovenými v nariadení (ES) č. 223/2009[71] by sa týmto nariadením malo podporovať používanie zabezpečeného prostredia spracúvania alebo rovnocenných zabezpečených technických rozhraní. Toto prostredie zabezpečuje, že hoci sa analýza vykonáva na základe mikroúdajov s cieľom zabezpečiť ich presnosť, regulačnému orgánu sa neposkytujú žiadne dôverné údaje a akékoľvek verejné vykazovanie odvodené z tejto analýzy sa musí agregovať na úroveň, ktorá zabraňuje opätovnej identifikácii konkrétnych štatistických jednotiek, pričom sa zvyčajne zabezpečí minimálna hranica aspoň troch jednotiek.

(389) Na zabezpečenie konzistentnosti na celom vnútornom trhu by mal byť orgán BEREC schopný aktualizovať svoje usmernenia s cieľom špecifikovať technické normy pre zabezpečené prostredie spracúvania a definície údajov pre sociálno-ekonomické ukazovatele, čím sa zabezpečí minimalizácia zaťaženia národných štatistických úradov prostredníctvom štandardizovaných rozhraní API.

(390) Účastníci trhu môžu svoje plány zavádzania zmeniť kvôli nepredvídateľným, objektívnym a odôvodneným dôvodom, príslušné orgány by však mali zasiahnuť, ak sa im úmyselne alebo z dôvodu hrubej nedbanlivosti zo strany podniku alebo orgánu verejnej správy poskytnú zavádzajúce, nesprávne alebo neúplné informácie, a to vrátane prípadov, keď je dotknuté verejné financovanie, pričom by vo vhodných prípadoch mali uložiť sankcie. Pokiaľ ide o sankcie, hrubá nedbanlivosť by sa mala vzťahovať na situáciu, keď podnik alebo orgán verejnej správy poskytne zavádzajúce,

[71] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj).

nesprávne alebo neúplné informácie v dôsledku svojho správania alebo vnútornej organizácie, ktoré je výrazným zanedbaním náležitej starostlivosti v súvislosti s poskytnutými informáciami. Hrubá nedbanlivosť by nemala znamenať, že podnik alebo orgán verejnej správy vie, že poskytované informácie sú zavádzajúce, nesprávne alebo neúplné, ale skôr by mala znamenať, že mal vedieť, ak by konal alebo bol organizovaný s náležitou starostlivosťou. Je dôležité, aby sankcie boli dostatočne odrádzajúce vzhľadom na negatívny vplyv na hospodársku súťaž a projekty financované z verejných zdrojov. Ustanoveniami o sankciách by nemali byť dotknuté práva na uplatnenie nároku na kompenzáciu škody v súlade s vnútroštátnym právom.

(391) Prekonanie digitálnej priepasti v rámci Únie je nevyhnutné na to, aby mohli mať všetci občania Únie prístup k internetovým a digitálnym službám. Na tento účel by mali mať príslušné orgány v prípade konkrétnych a dobre vymedzených oblastí možnosť vyzvať podniky a orgány verejnej správy, aby vyjadrili svoj zámer zaviesť v týchto oblastiach gigabitové siete, čo im umožní dostatočný čas na poskytnutie dôkladne uváženej reakcie. V informáciách zahrnutých v prognózach by mali byť zohľadnené hospodárske vyhliadky v odvetví elektronických komunikačných sietí a investičné zámery podnikov v čase zberu údajov, čo umožní identifikáciu dostupnosti pripojenia v rôznych oblastiach. Ak podnik alebo orgán verejnej správy vyjadrí zámer pristúpiť v nejakej oblasti k zavádzaniu, národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán by mal mať možnosť požadovať od iných podnikov a orgánov verejnej správy, aby vyhlásili, či majú v úmysle zaviesť v tejto oblasti gigabitové siete. Uvedeným postupom, ktorý sa opiera o pravdivé odpovede účastníkov trhu poskytnuté v dobrej viere, sa pre podniky a orgány verejnej správy, ktoré vyjadrili záujem zaviesť sieť v tejto oblasti, zaistí transparentnosť, v dôsledku čoho budú môcť pri navrhovaní svojich podnikateľských plánov posúdiť pravdepodobnú hospodársku súťaž, ktorej budú čeliť zo strany iných sietí. V záujme predvídateľných investičných podmienok by príslušné orgány mali byť schopné spoločne s podnikmi a orgánmi verejnej správy vyjadrujúcimi záujem zaviesť gigabitové siete využívať informácie o tom, či sa v danej oblasti realizujú alebo plánujú iné typy modernizácie sietí.

(392) Je dôležité, aby národné regulačné orgány a iné príslušné orgány pred prijatím konečného rozhodnutia konzultovali o navrhovaných rozhodnutiach so všetkými zainteresovaným stranami, poskytli im vzhľadom na komplexnosť problematiky dostatočný čas na predloženie pripomienok a zohľadnili ich. Národné regulačné orgány by mali informovať Komisiu a ostatné národné regulačné orgány aj o určitých konkrétnych návrhoch rozhodnutí týkajúcich sa najmä fungovania trhu a hospodárskej súťaže a poskytnúť im tak možnosť predložiť pripomienky, aby sa predišlo nepriaznivému vplyvu rozhodnutí na vnútroštátnej úrovni na fungovanie vnútorného trhu alebo na iné ciele ZFEÚ. Pre príslušné orgány je vhodné, aby sa so zainteresovanými stranami v prípadoch vymedzených v tomto nariadení poradili o všetkých návrhoch opatrení ovplyvňujúcich obchodovanie medzi členskými štátmi.

(393) V súvislosti s konkurenčným prostredím by mali byť zohľadňované stanoviská zainteresovaných strán vrátane používateľov a spotrebiteľov. S cieľom riadne sa venovať záujmom občanov by členské štáty mali zaviesť primeraný konzultačný mechanizmus. Takýto mechanizmus by mohol mať formu subjektu, ktorý nezávisle od národného regulačného orgánu aj od poskytovateľov služieb skúma otázky týkajúce sa spotrebiteľov, ako napríklad správanie spotrebiteľov a mechanizmy zmeny dodávateľa, a ktorý by fungoval transparentne a prispieval by k existujúcim mechanizmom konzultácií so zúčastnenými stranami. Okrem toho by sa mohol vytvoriť mechanizmus na účely umožnenia primeranej spolupráce v otázkach

týkajúcich sa podpory zákonného obsahu. Žiadne postupy spolupráce odsúhlasené na základe takéhoto mechanizmu by však nemali umožniť systematický dozor nad používaním internetu.

(394) Normalizácia by mala zostať primárne procesom riadeným trhom. Môžu však nastať situácie, keď je vhodné vyžadovať zhodu so špecifickými normami na úrovni Únie s cieľom zlepšiť interoperabilitu a slobodnú voľbu pre používateľov a podporiť pripojiteľnosť na vnútornom trhu. Na vnútroštátnej úrovni sa na členské štáty uplatňuje smernica (EÚ) 2015/1535. Normalizačnými postupmi podľa tohto nariadenia by nemali byť dotknuté smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ[72] a 2014/35/EÚ[73] ani smernica 2014/53/EÚ.

(395) Harmonizácia a koordinácia rádiového spektra a regulácia zariadení podporená normalizáciou na základe smernice 2014/53/EÚ[74] sú komplementárne a je ich treba úzko koordinovať, aby s podporou orgánu RSPB účinne splnili svoje spoločné ciele. Koordinácia medzi obsahom a načasovaním mandátov pre CEPT podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES a mandátov na tvorbu normy predkladaných normalizačným orgánom, ako Európsky inštitút pre telekomunikačné normy, a to aj so zreteľom na parametre rádiových prijímačov, by mala uľahčiť zavedenie budúcich systémov, podporiť príležitosti spoločného využívania rádiového spektra a zabezpečiť efektívnu správu rádiového spektra.

(396) Mandáty na tvorbu normy predkladané normalizačným orgánom, ako Európsky inštitút pre telekomunikačné normy, a to aj so zreteľom na parametre rádiových prijímačov, by mali uľahčiť zavádzanie budúcich systémov, podporiť príležitosti spoločného využívania rádiového spektra a zabezpečiť efektívnu správu rádiového spektra.

(397) Únia a členské štáty prevzali záväzky týkajúce sa noriem a regulačného rámca telekomunikačných sietí a služieb vo Svetovej obchodnej organizácii.

(398) Postupy mimosúdneho riešenia sporov môžu predstavovať rýchly a nákladovo efektívny spôsob, akým môžu koncoví používatelia, a najmä spotrebitelia a mikropodniky a malé podniky vymedzené v prílohe odporúčania Komisie 2003/361/ES[75] presadzovať svoje práva. Členské štáty by mali umožniť národnému regulačnému orgánu alebo inému príslušnému orgánu zodpovednému za práva koncových používateľov alebo aspoň jednému nezávislému orgánu s preukázanými odbornými znalosťami v oblasti riešenia problematiky týchto práv umožniť, aby konali ako subjekt na alternatívne riešenie sporov. Pokiaľ ide o takéto riešenie sporov, orgány alebo iné subjekty oznámené ako subjekty alternatívneho riešenia sporov by mali v plnej miere spĺňať požiadavky na kvalitu podľa smernice Európskeho

---

72 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ z 26. februára 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na elektromagnetickú kompatibilitu (Ú. v. EÚ L 96, 29.3.2014, s. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/oj).

73 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/35/EÚ z 26. februára 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupnenia elektrického zariadenia určeného na používanie v rámci určitých limitov napätia na trhu (Ú. v. EÚ L 96, 29.3.2014, s. 357, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/35/oj).

74 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ zo 16. apríla 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania rádiových zariadení na trhu, ktorou sa zrušuje smernica 1999/5/ES (Ú. v. EÚ L 153, 22.5.2014, s. 62, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj).

75 Odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/361/oj).

parlamentu a Rady 2013/11/EÚ[76], najmä by nemali podliehať žiadnym pokynom. Keďže veľa členských štátov stanovilo postupy na riešenie sporov aj pre iných koncových používateľov ako spotrebiteľov, na ktorých sa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ nevzťahuje, je rozumné zachovať postup na riešenie sporov v konkrétnom odvetví pre spotrebiteľov, a keď ho členské štáty rozšíria, aj pre iných koncových používateľov, najmä mikropodniky a malé podniky. Pokiaľ ide o mimosúdne riešenie sporov, členské štáty by v záujme zabezpečenia vyššej úrovne ochrany spotrebiteľa mali mať možnosť zachovať alebo zaviesť pravidlá, ktoré idú nad rámec pravidiel stanovených smernicou 2013/11/EÚ.

(399) V prípade sporu medzi podnikmi v jednom členskom štáte v oblasti, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, napríklad sporu týkajúceho sa povinností prístupu a prepojenia alebo spôsobov prenosu zoznamov koncových používateľov, by poškodená strana, ktorá rokovala v dobrej viere, no nedosiahla dohodu, mala mať možnosť obrátiť sa na národný regulačný orgán s požiadavkou o vyriešenie sporu. Národné regulačné orgány by mali mať možnosť uložiť zúčastneným stranám riešenie. Zásahom národných regulačných orgánov pri riešení sporu medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí verejnosti alebo služieb alebo pridružených prostriedkov v členskom štáte by sa malo usilovať o zabezpečenie zhody s povinnosťami vyplývajúcimi z tohto nariadenia.

(400) Okrem práva na uplatnenie nároku podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva je potrebný jednoduchý postup na vyriešenie cezhraničných sporov medzi podnikmi, ktoré poskytujú alebo sú oprávnené poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby v rôznych členských štátoch, ktorý sa začne na žiadosť ktorejkoľvek strany sporu.

(401) Jednou z dôležitých úloh, ktorými je poverený orgán BEREC, je prijať v prípade potreby stanoviská v súvislosti s cezhraničnými spormi. Národné regulačné orgány by preto mali v takých prípadoch vo svojich opatreniach, ktorými sa podniku ukladajú akékoľvek povinnosti alebo sa spor rieši iným spôsobom, plne zohľadniť všetky stanoviská predložené orgánom BEREC.

(402) Vývoj technológií a trhu v oblasti elektronických komunikačných sietí a služieb a sietí a služieb založených na cloude a umelej inteligencii vedie k zvýšenej interakcii, spolupráci a obchodným dohodám medzi širokou škálou podnikov vrátane poskytovateľov elektronických komunikačných služieb, poskytovateľov obsahu a aplikácií, vývojárov softvéru a umelej inteligencie, ako aj výrobcov sieťových zariadení a prístrojov. Vzhľadom na tento vývoj by mal orgán BEREC pomáhať podnikom prostredníctvom usmernení, ktoré by sa okrem iného týkali najlepších postupov na uľahčenie spolupráce medzi účastníkmi trhu v širšom ekosystéme pripojiteľnosti v súlade s pravidlami práva hospodárskej súťaže. Usmernenia by mali byť orientované na budúcnosť a mali by umožniť budúce prelomové inovácie a rozvoj prípadov použitia, ktoré prispejú k cieľom Únie v rámci Kompasu konkurencieschopnosti. Orgán BEREC môže s podporou Úradu pre digitálne siete úzko spolupracovať so zástupcami priemyslu a inými príslušnými zainteresovanými stranami. Na tento účel môže orgán BEREC zriadiť špecializovanú skupinu pre

[76] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (smernica o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov) (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj).

spoluprácu so zainteresovanými stranami, ktorá bude uľahčovať štruktúrovaný dialóg, výmenu najlepších postupov a technických odborných znalostí a podporovať dôsledné a účinné vykonávanie usmernení.

(403) Aspekty spolupráce podľa týchto usmernení BEREC by mali zahŕňať dohody o úrovni poskytovaných služieb medzi poskytovateľmi sietí, aspekty týkajúce sa spravodlivého, primeraného a proporcionálneho využívania zdrojov druhej strany, najmä v prípadoch, ako je odovzdávanie IP prevádzky prostredníctvom prepojenia, peeringu a tranzitu na účely poskytovania služieb informačnej spoločnosti alebo elektronických komunikačných služieb efektívnym, ekonomicky udržateľným a spoľahlivým spôsobom, najmä v prospech koncového používateľa. Dohody medzi týmito aktérmi týkajúce sa odovzdávania prevádzky by nemali viesť k neprimeraným alebo ekonomicky neudržateľným investičným potrebám poskytovateľov sietí a výhody vyplývajúce zo zvýšenej prevádzky by sa mali rozdeliť spôsobom, ktorý priaznivo vplýva na pokračujúce investície, inovácie a odolnosť sietí. Usmernenia by preto mali zahŕňať postupy, ktoré umožňujú prospešnú technickú spoluprácu v rámci širšieho ekosystému pripojiteľnosti a digitálnych služieb.

(404) Usmernenia BEREC by mali zahŕňať aj výmenu informácií o očakávaných modeloch prevádzky vrátane časov najhustejšej prevádzky a vo všeobecnosti o prognózach prevádzky s cieľom podporiť optimalizované plánovanie sietí a riadenie preťaženia. Okrem toho by sa usmernenia mali zaoberať ďalšími aspektmi energeticky účinného, ekonomicky udržateľného a spoľahlivého vybavovania prevádzky z pohľadu „end-to-end“ vrátane podpory harmonizovanejšieho používania techník kompresie údajov, ako sú napríklad kodeky, s cieľom znížiť spotrebu energie a zlepšiť efektívnosť využívania siete. Súčasne a s cieľom stimulovať poskytovanie inovačných služieb môžu usmernenia BEREC obsahovať aj usmernenia o rámcoch pre spoločné inovácie medzi elektronickými komunikačnými sieťami a inými podnikmi pôsobiacimi v odvetví elektronických komunikácií alebo v úzko súvisiacich odvetviach. Okrem toho sa v usmerneniach môžu stanoviť osvedčené postupy týkajúce sa neutrálneho poskytovateľa hostingových služieb a zavedenia viacerých cloudov v elektronických komunikačných sieťach, čím sa zmenšia prekážky brániace vývojárom umelej inteligencie a poskytovateľom obsahu inovovať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady 2023/2854, môžu sa nimi podporovať normy interoperability a iné príslušné opatrenia na stimuláciu zavádzania inovatívnych produktov a služieb, ktoré si vyžadujú spoluprácu medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí alebo medzi takýmito poskytovateľmi a inými podnikmi pôsobiacimi v odvetví elektronických komunikácií alebo v úzko súvisiacich odvetviach. Takéto inovatívne produkty a služby môžu okrem iného zahŕňať spoločné nasadenie služieb edge computingu na priblíženie cloudových zdrojov potrebných na poskytovanie služieb s nízkou latenciou k mobilným účastníkom, poskytovanie podnikových/priemyselných platforiem internetu vecí, ktoré si vyžadujú spoluprácu medzi poskytovateľmi cloudových služieb a elektronickej komunikácie, alebo spoločné nasadenie vyrovnávacích pamätí v sieťach poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí a poskytovateľmi obsahu a aplikácií s cieľom optimalizovať stríming. Záležitosti, ktorými sa zaoberajú tieto usmernenia, vrátane otázok týkajúcich sa prepojenia medzi verejne dostupnými elektronickými komunikačnými sieťami a sieťami vo vlastníctve iných podnikov ako verejne dostupných elektronických komunikačných sietí, by nemali podliehať mechanizmu riešenia sporov, ktorý by sa mal obmedziť na presadzovanie povinností stanovených v tomto nariadení a ktorý by sa nemal vzťahovať na dohody o spolupráci alebo dobrovoľné dohody.

(405) S cieľom podporiť účinnú spoluprácu medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí a inými podnikmi pôsobiacimi v odvetví elektronickej komunikácie alebo v úzko súvisiacich odvetviach je vhodné zaviesť dobrovoľný zmierovací postup na uľahčenie dialógu o technických a obchodných dohodách. Takýmto postupom sa poskytuje štruktúrované a neutrálne fórum podporované národnými regulačnými orgánmi v spolupráci s orgánom BEREC s cieľom podporiť priateľské riešenia, znížiť pravdepodobnosť zdĺhavých sporov a zvýšiť konzistentnosť regulácie. S cieľom zabezpečiť súdržné a harmonizované uplatňovanie tohto dobrovoľného zmierovacieho konania v celej Únii by sa mala zabezpečiť úzka spolupráca s orgánom BEREC počas celého postupu vrátane zmierovacej schôdze a jeho správy. Orgán BEREC by mal najmä poskytovať stanoviská k jednotlivým prípadom predloženým stranami v rámci zmierovacích konaní vedených národnými regulačnými orgánmi. Okrem toho by sa usmerneniami o ekosystémov spolupráci mali poskytnúť národným regulačným orgánom usmernenie o posúdení príslušných obchodných a technických otázok, ako aj o možnostiach účinnej spolupráce medzi stranami. Podporou spolupráce a vzájomného porozumenia sa týmto postupom môže prispieť k efektívnejšiemu, ekonomicky udržateľnému a spoľahlivejšiemu poskytovaniu prevádzky IP, podporiť interoperabilita a kvalita služieb a uľahčiť zavádzanie inovatívnych služieb založených na spolupráci pri zachovaní zmluvnej slobody.

(406) Členské štáty môžu v objektívne odôvodnených prípadoch potrebovať zmeniť práva, podmienky, postupy, sadzby a poplatky vzťahujúce sa na všeobecné povolenia a práva na využívanie. Takéto navrhované zmeny by mali byť včas riadne oznámené všetkým zainteresovaným stranám, aby sa im poskytla primeraná možnosť vyjadriť k daným zmenám svoje stanovisko. V prípade menších zmien existujúcich práv na inštalovanie zariadení alebo práv na využívanie rádiového spektra alebo na využívanie zdrojov číslovania by sa malo predísť nepotrebným postupom, pokiaľ takéto zmeny nemajú vplyv na záujmy tretích strán. Menšie zmeny práv a povinností sú najmä zmeny administratívnej povahy, ktoré nemenia podstatne charakter všeobecných povolení a individuálnych práv na využívanie, a teda nemôžu spôsobiť konkurenčnú výhodu nad inými podnikmi.

(407) Vzhľadom na dôležitosť zabezpečenia právnej istoty a s cieľom presadzovať regulačnú predvídateľnosť v záujme vytvorenia bezpečného prostredia pre investície, najmä v prípade nových bezdrôtových širokopásmových komunikácií, by akékoľvek obmedzenie alebo odňatie existujúcich práv na využívanie rádiového spektra alebo zdrojov číslovania alebo práva na inštalovanie zariadení malo byť predmetom predvídateľných a transparentných odôvodnení a postupov. Preto by sa najmä v prípadoch, keď boli práva na využívanie udelené podľa súťažných alebo porovnávacích postupov a v prípade harmonizovaných pásiem rádiového spektra, ktoré sa majú použiť na bezdrôtové širokopásmové elektronické komunikačné služby (ďalej len „bezdrôtové širokopásmové služby“), mohli uložiť prísnejšie požiadavky alebo mechanizmus oznamovania. Odôvodnenia odkazujúce na efektívne a účinné využívanie rádiového spektra a technologický vývoj by sa mohli opierať o technické vykonávacie opatrenia prijaté podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES. Okrem toho, ak je potrebné všeobecné povolenia a individuálne práva na využívanie rádiového spektra obmedziť, odňať alebo zmeniť bez súhlasu držiteľa práv, môže sa to uskutočniť po konzultácii so zainteresovanými stranami okrem prípadov, keď sú navrhované zmeny malé. Keďže obmedzenie alebo odňatie všeobecných povolení alebo práv môže mať pre ich držiteľov značné dôsledky, príslušné orgány by mali postupovať obzvlášť

opatrne a mali by pred prijatím takýchto opatrení posúdiť potenciálnu ujmu, ktorú môžu tieto opatrenia spôsobiť.

(408) Príslušné orgány by mali monitorovať a zabezpečovať dodržiavanie podmienok všeobecného povolenia a práv na využívanie rádiového spektra, a najmä zabezpečiť účinné a efektívne využívanie rádiového spektra a dodržiavanie povinností súvisiacich s pokrytím a kvalitou služieb prostredníctvom správnych sankcií vrátane peňažných sankcií a súdnych príkazov ukladajúcich povinnosť zdržať sa určitého konania a odňatia práv na využívanie v prípade porušenia uvedených podmienok. Podniky by mali príslušným orgánom poskytovať čo najpresnejšie a najúplnejšie informácie, aby im umožnili plniť úlohy dohľadu.

(409) Každá strana, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie príslušného orgánu vrátane rozhodnutia nevyhovieť žiadosti o udelenie práv na inštaláciu zariadení, by mala mať právo odvolať sa na orgán, ktorý je nezávislý od zúčastnených strán a od akéhokoľvek vonkajšieho zásahu alebo politického tlaku. Týmto postupom odvolania by nemalo byť dotknuté rozdelenie právomocí vo vnútroštátnom súdnom systéme ani práva právnických osôb alebo fyzických osôb podľa vnútroštátneho práva. Členské štáty by v každom prípade mali podrobiť takéto rozhodnutia účinnému súdnemu preskúmaniu.

(410) S cieľom zabezpečiť právnu istotu pre subjekty na trhu by odvolacie orgány mali svoje povinnosti vykonávať účinne. Najmä odvolacie konania by nemali byť neprimerane zdĺhavé. Predbežné opatrenia, ktoré pozastavujú výkon rozhodnutia príslušného orgánu, by sa mali povoliť iba v naliehavých prípadoch s cieľom predísť vážnemu a nenapraviteľnému poškodeniu strany, ktorá o tieto opatrenia požiadala, a len ak si to vyžaduje vyváženosť záujmov.

(411) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci na prijímanie rozhodnutí na riešenie cezhraničného škodlivého rušenia medzi členskými štátmi; určiť harmonizovaný alebo koordinovaný prístup na účely riešenia nejednotného uplatňovania všeobecných regulačných prístupov národnými regulačnými orgánmi v oblasti regulácie trhov elektronickej komunikácie, ako aj číslovania vrátane číselných rozsahov, prenositeľnosti čísel a identifikátorov, systémov prevodu čísel a adries a prístupu k záchranným službám prostredníctvom jednotného európskeho čísla tiesňového volania 112; zaviesť povinné vykonávanie noriem alebo špecifikácií alebo vypustiť normy alebo špecifikácie z povinnej časti zoznamu noriem; prijať technické a organizačné opatrenia na primerané riadenie rizík, ktoré predstavujú pre bezpečnosť sietí a služieb, ako aj okolnosti, formát a postupy uplatniteľné na oznamovanie bezpečnostných incidentov; špecifikovať príslušné podrobnosti týkajúce sa obchodovateľných individuálnych práv verejne dostupných v štandardizovanom elektronickom formáte pri vytváraní práv na využívanie rádiového spektra s cieľom špecifikovať fyzické a technické vlastnosti bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom; povoliť alebo zabrániť národnému regulačnému orgánu uložiť podnikom označeným ako podniky s významným vplyvom na trhu určité povinnosti týkajúce sa prístupu alebo prepojenia; harmonizovať špecifické čísla alebo číselné rozsahy s cieľom riešiť neuspokojený cezhraničný alebo celoeurópsky dopyt po zdrojoch číslovania; a špecifikovať vzor zhrnutia zmluvy, ktoré sa má poskytnúť spotrebiteľom.

Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011[77].

(412) Uverejňovaním informácií členskými štátmi by sa malo zabezpečiť, aby účastníci trhu a potenciálni noví účastníci trhu pochopili svoje práva a povinnosti a vedeli nájsť zodpovedajúce podrobné informácie. Uverejňovanie v národných úradných oznámeniach pomôže zúčastneným stranám v ostatných členských štátoch získavať príslušné informácie;

(413) Aby Komisia mohla určiť, či sa právo Únie uplatňuje správne, potrebuje informácie o tom, ktoré podniky na trhu sú určené ako podniky s významným vplyvom na trhu a aké povinnosti uložili národné regulačné orgány účastníkom trhu. Okrem uverejňovania uvedených informácií na vnútroštátnej úrovni je potrebné, aby členské štáty posielali tieto informácie Komisii. Ak sa od členských štátov vyžaduje predkladanie uvedených informácií Komisii, mali by mať možnosť tak urobiť prostredníctvom elektronických prostriedkov za predpokladu dohody o primeraných overovacích postupoch.

(414) Komisia by mala pravidelne preskúmavať fungovanie tohto nariadenia najmä s cieľom zistiť, ši sú potrebné zmeny na základe meniacich sa technologických alebo trhových podmienok. Pri preskúmaní fungovania tohto nariadenia by Komisia mala zhodnotiť, či v kontexte vývoja na trhu a s ohľadom na hospodársku súťaž a ochranu spotrebiteľa je naďalej potrebné zachovávať ustanovenia o regulácii *ex ante* špecifickej pre tento sektor, alebo či by sa uvedené ustanovenia mali zmeniť alebo zrušiť.

(415) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 sa konzultovalo s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal [dd. mesiac 2026] svoje stanovisko.

(416) Je potrebné stanoviť prechodné obdobie, počas ktorého Komisia vytvorí režim udeľovania povolení na využívanie satelitov na úrovni Únie, ktorý by mal nahradiť vnútroštátne režimy. Počas tohto obdobia by Komisia mala vymedziť podmienky vzťahujúce sa na poskytovanie satelitných sietí a služieb satelitnej komunikácie a využívanie frekvenčného spektra a stanoviť postup vrátane časových a praktických podmienok na predkladanie žiadostí podnikov o udelenie povolenia na úrovni Únie. Okrem toho by držitelia práv na využívanie alebo používatelia frekvenčného spektra podľa vnútroštátneho práva mali mať dostatok času na to, aby požiadali o povolenie na úrovni Únie a aby Komisia tieto žiadosti spracovala,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

1. ČASŤ I – ROZSAH PÔSOBNOSTI, CIELE A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá poskytovania elektronických komunikačných sietí, elektronických komunikačných služieb, pridružených prostriedkov a pridružených

[77] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

služieb, strategického plánovania a správy rádiového spektra a určitých aspektov koncových zariadení.

2. Týmto nariadením sa tiež zriaďuje rámec riadenia odvetvia elektronických komunikácií, ktorý tvoria národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“), Orgán pre politiku rádiového spektra (ďalej len „RSPB“) a Úrad pre digitálne siete (ďalej len „ODN“), pričom sa v ňom stanovujú úlohy BEREC, RSPB a ODN, ako aj úlohy národných regulačných orgánov a prípadne iných príslušných orgánov a stanovuje sa súbor postupov na uplatňovanie príslušného právneho rámca v celej Únii.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „elektronická komunikačná sieť“ sú prenosové systémy, ktoré môžu ale nemusia byť založené na trvalej infraštruktúre alebo centralizovanej administratívnej kapacite, prípadne prepájacie alebo smerovacie zariadenie a iné prostriedky vrátane neaktívnych prvkov siete, ktoré umožňujú prenos signálov po vedení, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami, vrátane družicových sietí, pevných a mobilných sietí, elektrických káblových systémov, pokiaľ sa používajú na prenos signálov, sietí používaných na rozhlasové a televízne vysielanie a sietí káblovej televízie bez ohľadu na typ prenášaných informácií;

2. „gigabitová sieť“ je buď elektronická komunikačná sieť, ktorá pozostáva výlučne z prvkov optických vlákien až po koncový bod siete, alebo elektronická komunikačná sieť, ktorá dokáže poskytovať počas obvyklých podmienok prevádzky v čase špičky podobný výkon siete z hľadiska dostupnej šírky pásma v zostupnom (downlink) i vo vzostupnom (uplink) smere, odolnosti, parametrov chybovosti, oneskorenia a jeho zmeny.

   Týmto vymedzením pojmu sa nahrádza vymedzenie pojmu „vysokokapacitná sieť“ v článku 2 bode 2 smernice (EÚ) 2018/1972;

3. „elektronická komunikačná služba“ je služba obvykle poskytovaná za odplatu prostredníctvom elektronických komunikačných sietí, ktorá zahŕňa, s výnimkou služieb poskytujúcich obsah alebo vykonávajúcich redakčnú kontrolu obsahu prenášaného pomocou elektronických komunikačných sietí a služieb, tieto typy služby:

   a) službu prístupu k internetu;

   b) interpersonálnu komunikačnú službu;

   c) služby pozostávajúce úplne alebo prevažne z prenosu signálov, ako napríklad prenosové služby používané na poskytovanie služieb komunikácie M2M a na vysielanie;

4. „priestory nachádzajúce sa v dosahu infraštruktúry“ sú priestory koncových používateľov, pre ktoré prevádzkovateľ zaviedol svoju prístupovú sieť až po obslužný bod (t. j. prvý sústreďovací alebo distribučný bod určený na obsluhu uvedených priestorov), aby prevádzkovateľ do štyroch týždňov od prijatia žiadosti mohol sprístupniť prístupovú službu s primeraným dodatočným vybudovaním (t. j.

len realizáciou a aktiváciou štandardnej koncovej prípojky špecifickej pre daný priestor bez rozšírenia prístupovej siete nad rámec obslužného bodu);

5. „pripojiteľné priestory“ sú priestory koncového používateľa, v ktorých bola infraštruktúra prístupovej siete fyzicky rozšírená z obslužného bodu a ukončená vnútri priestorov koncového používateľa;

6. „základná služba založená na metalickom vedení“ je elektronická komunikačná služba poskytovaná prostredníctvom zastaranej metalickej prístupovej infraštruktúry, pokiaľ podporuje kritické alebo základné funkcie, ako je tiesňová komunikácia, systémy starostlivosti na diaľku, varovné systémy a monitorovacie riadiace systémy, používané vo vodohospodárstve, energetike a doprave;

7. „služba prístupu k internetu“ je verejne dostupná služba, ktorá bez ohľadu na použitú sieťovú technológiu a koncové zariadenie poskytuje prístup k internetu, a teda pripojiteľnosť prakticky k všetkým koncovým bodom internetu;

8. „interpersonálna komunikačná služba“ je služba obvykle poskytovaná za odplatu, ktorá umožňuje priamu interpersonálnu a interaktívnu výmenu informácií prostredníctvom elektronických komunikačných sietí medzi konečným počtom osôb, pričom osoby, ktoré komunikáciu začali alebo sa na nej zúčastňujú, určujú jej prijímateľa (-ov), a nezahŕňa služby, ktoré umožňujú interpersonálnu a interaktívnu komunikáciu len ako vedľajšiu doplnkovú zložku neoddeliteľne spojenú s inou službou;

9. „interpersonálna komunikačná služba založená na číslovaní“ je interpersonálna komunikačná služba, ktorá využíva verejne pridelené zdroje číslovania, a to číslo alebo čísla z národných alebo medzinárodných číslovacích plánov, alebo ktorá umožňuje komunikáciu s číslom alebo číslami z národných alebo medzinárodných číslovacích plánov;

10. „interpersonálna komunikačná služba nezávislá od číslovania“ je interpersonálna komunikačná služba, ktorá nevyužíva verejne pridelené zdroje číslovania, a to číslom alebo čísla z národných alebo medzinárodných číslovacích plánov, alebo ktorá neumožňuje komunikáciu s číslom alebo číslami z národných alebo medzinárodných číslovacích plánov;

11. „verejná elektronická komunikačná sieť“ je elektronická komunikačná sieť, ktorá sa používa úplne alebo prevažne na poskytovanie verejne dostupných elektronických komunikačných služieb, ktoré podporujú prenos informácií medzi koncovými bodmi siete;

12. „koncový bod siete“ je fyzický bod, v ktorom sa koncovému používateľovi poskytuje prístup k verejnej elektronickej komunikačnej sieti, a ktorý sa v prípade sietí využívajúcich prepájanie alebo smerovanie, identifikuje prostredníctvom konkrétnej sieťovej adresy, ktorej môže byť priradené číslo alebo meno koncového používateľa;

13. „pridružené prostriedky“ sú pridružené služby, fyzické infraštruktúry a iné zariadenia alebo prvky pridružené k elektronickej komunikačnej sieti alebo elektronickej komunikačnej službe, ktoré umožňujú alebo podporujú poskytovanie služieb prostredníctvom takejto siete alebo služby alebo sú toho schopné, a zahŕňajú budovy alebo vstupy do nich, vedenia vo vnútri budov, antény, veže a iné nosné konštrukcie, káblovody, rúry, stožiare, vstupné šachty a rozvodné skrine;

14. „pridružená služba“ je služba pridružená k elektronickej komunikačnej sieti alebo elektronickej komunikačnej službe, ktorá umožňuje alebo podporuje poskytovanie,

vlastné poskytovanie alebo automatizované poskytovanie služieb prostredníctvom takejto siete alebo služby alebo má také predpoklady, a zahŕňa prevod čísel alebo systémy ponúkajúce rovnocennú funkciu, systémy podmieneného prístupu a elektronických programových sprievodcov (EPGs), ako aj iné služby, ako sú služby identity, lokalizácie a prítomnosti;

15. „systém podmieneného prístupu“ je akékoľvek technické opatrenie, systém autentifikácie a/alebo opatrenie, ktoré sprístupňuje v zrozumiteľnej podobe chránenú službu rozhlasového alebo televízneho vysielania na základe predplatenia alebo iného druhu predchádzajúceho individuálneho povolenia;

16. „používateľ“ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá používa alebo požaduje verejne dostupnú elektronickú komunikačnú službu;

17. „koncový používateľ“ je používateľ neposkytujúci verejné elektronické komunikačné siete alebo verejne dostupné elektronické komunikačné služby;

18. „spotrebiteľ“ je každá fyzická osoba, ktorá používa alebo požaduje verejne dostupnú elektronickú komunikačnú službu na účely, ktoré nie sú súčasťou jej obchodnej činnosti, podnikateľskej činnosti, remesla alebo profesie;

19. „poskytovanie elektronických komunikačných sietí“ je zriadenie, prevádzka, riadenie alebo sprístupňovanie takýchto sietí;

20. „aplikačné programovacie rozhranie“ je softvérové rozhranie medzi aplikáciami, poskytované prevádzkovateľmi rozhlasového a televízneho vysielania alebo poskytovateľmi služieb, a prostriedkami v set-top boxoch určených na prepojenie s televíznymi prijímačmi alebo v integrovaných digitálnych televíznych prijímačoch alebo digitálnych rozhlasových prijímačoch;

21. „pridelenie rádiového spektra“ je určenie daného pásma rádiového spektra na využívanie jedným alebo viacerými druhmi rádiokomunikačných služieb, prípadne podľa stanovených podmienok;

22. „škodlivé rušenie“ je rušenie, ktoré ohrozuje fungovanie rádionavigačnej služby alebo iných bezpečnostných služieb alebo ktoré inak vážne zhoršuje, znemožňuje alebo opakovane prerušuje rádiokomunikačnú službu prevádzkovanú v súlade s platnými medzinárodnými predpismi, predpismi Únie alebo vnútroštátnymi predpismi;

23. „všeobecné povolenie“ je právny rámec, ktorým sa zabezpečujú práva a stanovujú povinnosti týkajúce sa poskytovania elektronických komunikačných sietí alebo služieb na vnútornom trhu v súlade s týmto nariadením;

24. „bezdrôtový prístupový bod s malým dosahom“ je malé zariadenie s nízkym výkonom na bezdrôtový prístup k sieti, ktoré má malý dosah, využívajúce licenčné rádiové spektrum alebo bezlicenčné rádiové spektrum alebo ich kombináciu, ktoré sa môže používať ako súčasť verejnej elektronickej komunikačnej siete, ktoré môže byť vybavené jednou alebo viacerými anténami s malým vizuálnym vplyvom a ktoré umožňuje bezdrôtový prístup používateľov k elektronickým komunikačným sieťam bez ohľadu na to, či je základná topológia siete mobilná alebo pevná;

25. „rádiová miestna sieť“ alebo „RLAN“ je systém bezdrôtového prístupu s nízkym výkonom, prevádzkovaný s malým dosahom pokrytia, s nízkym rizikom vzájomného rušenia s inými takýmito systémami rozmiestnenými inými používateľmi v tesnej blízkosti, ktorý využíva na nevýhradnom základe harmonizované rádiové spektrum;

26. „harmonizované rádiové spektrum“ je rádiové spektrum, v prípade ktorého boli prostredníctvom vykonávacích opatrení v súlade s článkom 4 rozhodnutia č. 676/2002/ES stanovené harmonizované technické podmienky týkajúce sa jeho dostupnosti a efektívneho využívania;

27. „zdieľané využívanie rádiového spektra“ je sprístupnenie, v rovnocennom alebo hierarchickom poradí ochrany, dvom alebo viacerým technológiám alebo používateľom rovnakých pásiem alebo kanálov rádiového spektra s cieľom zabezpečiť ich efektívne využívanie, ktoré môže byť založené na dohode určujúcej zdieľanie medzi používateľmi, povolené na základe všeobecného povolenia, individuálnych práv na využívanie rádiového spektra alebo ich kombinácie. Zahŕňa regulačné opatrenia, ako je zdieľaný prístup na základe povolenia, ktoré zaručujú všetkým používateľom predvídateľné a spoľahlivé podmienky zdieľania;

28. „prístup“ je sprístupnenie prostriedkov alebo služieb inému podniku za určených podmienok, a to buď na výhradnom alebo nevýhradnom základe, na účely poskytovania elektronických komunikačných služieb, služieb informačnej spoločnosti alebo vysielacích obsahových služieb. Zahŕňa okrem iného: prístup k elektronickým komunikačným sieťam a sieťovým prvkom a pridruženým prostriedkom, ktorý môže zahŕňať pripojenie zariadenia pevnými alebo inými prostriedkami (zahŕňa najmä prístup k účastníckemu vedeniu a zariadeniam a službám potrebným na poskytovanie služieb cez účastnícke vedenie), prístup k fyzickej infraštruktúre vrátane budov, káblovodov a stožiarov, prístup k príslušným softvérovým systémom vrátane systémov podpory prevádzky; prístup k informačným systémom alebo databázam na predobjednávky, obstarávanie, objednávky, podávanie žiadostí o údržbu a opravu, ako aj na účely vyúčtovania, prístup k prevodu čísel alebo systémom ponúkajúcim rovnocennú funkciu, prístup k pevným a mobilným sieťam, najmä k službám roamingu; prístup k systémom podmieneného prístupu pre služby digitálnej televízie a prístup k službám virtuálnej siete;

29. „prepojenie“ je osobitný typ prístupu zavedený medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí prostredníctvom fyzického a logického spojenia elektronických komunikačných sietí používaných tým istým alebo iným podnikom s cieľom umožniť komunikáciu používateľov jedného podniku s používateľmi toho istého alebo iného podniku, alebo na prístup k službám, ktoré poskytuje iný podnik, ak sú takéto služby poskytované zúčastnenými stranami alebo inými stranami, ktoré majú prístup k sieti;

30. „prevádzkovateľ“ je podnik poskytujúci alebo oprávnený poskytovať verejnú elektronickú komunikačnú sieť alebo pridružené prostriedky;

31. „účastnícke vedenie“ je fyzická prenosová cesta využívaná elektronickými komunikačnými signálmi, spájajúca koncový bod siete s rozvádzačom alebo rovnocenným zariadením v pevnej verejnej elektronickej komunikačnej sieti;

32. „volanie“ je spojenie zostavené prostredníctvom verejne dostupnej interpersonálnej komunikačnej služby, ktoré umožňuje obojsmernú hlasovú komunikáciu;

33. „hlasová komunikačná služba“ je verejne dostupná elektronická komunikačná služba na priame alebo nepriame zostavovanie a príjem národných alebo národných a medzinárodných volaní prostredníctvom jedného čísla alebo čísel národného alebo medzinárodného číslovacieho plánu;

34. „geografické číslo“ je číslo z národného číslovacieho plánu, pričom časť jeho číselnej štruktúry má geografický význam používaný na smerovanie volaní na fyzickú lokalitu koncového bodu siete;

35. „negeografické číslo“ je číslo z národného číslovacieho plánu, ktoré nie je geografickým číslom, ako napríklad čísla účastníkov mobilnej siete, služieb volania na účet volaného a služieb so zvýšenou tarifou;

36. „úplná konverzačná služba“ je multimediálna konverzačná služba v reálnom čase, ktorá poskytuje v reálnom čase obojsmerný symetrický prenos pohyblivého obrazu, textu a hlasu medzi používateľmi v dvoch alebo vo viacerých lokalitách;

37. „stredisko tiesňového volania“ alebo „PSAP“ je fyzická lokalita, za ktorú zodpovedá orgán verejnej správy alebo súkromná organizácia uznaná členským štátom a kde sa prijíma tiesňová komunikácia;

38. „najvhodnejšie PSAP“ je PSAP zriadené zodpovednými orgánmi, do ktorého je smerovaná tiesňová komunikácia a ktoré je oprávnené odovzdávať kontextové informácie záchranným službám z príslušnej oblasti zásahu;

39. „tiesňová komunikácia“ je komunikácia prostredníctvom interpersonálnych komunikačných služieb medzi koncovým používateľom a PSAP s cieľom požiadať o pomoc v núdzovej situácii od poskytovateľov záchranných služieb a získať ju;

40. „účinná tiesňová komunikácia“ je tiesňová komunikácia, ktorá zabezpečuje včasnú komunikáciu medzi koncovým používateľom a najvhodnejším PSAP, a včas sprístupňuje kontextové informácie vrátane informácií o polohe volajúceho;

41. „kontextové informácie“ sú informácie, ktoré odovzdáva koncový používateľ prostredníctvom tiesňovej komunikácie alebo ktoré sú získané a prenášané automaticky z koncového zariadenia koncového používateľa alebo z príslušnej siete s cieľom umožniť včasnú identifikáciu zásahových prostriedkov záchranných služieb a rýchly príchod záchranných služieb na miesto zásahu;

42. „záchranná služba“ je služba, ktorú členský štát ako takú uznal a ktorá v súlade s vnútroštátnym právom poskytuje okamžitú a rýchlu pomoc v situáciách, keď existuje najmä priame ohrozenie života alebo fyzickej integrity, zdravia alebo bezpečnosti jednotlivca či verejnosti, súkromného alebo verejného majetku alebo životného prostredia;

43. „informácie o polohe volajúceho“ sú vo verejnej mobilnej sieti spracúvané údaje získané zo sieťovej infraštruktúry alebo z telefónov, ktoré udávajú geografickú polohu mobilného koncového zariadenia koncového používateľa a vo verejnej pevnej sieti údaje o fyzickej adrese koncového bodu siete;

44. „koncové zariadenie“ je koncové zariadenie v zmysle článku 1 bodu 1 smernice Komisie 2008/63/ES[78];

45. „služby satelitnej komunikácie“ sú služby, pri poskytovaní ktorých sa úplne alebo čiastočne využíva nadviazaná rádiová komunikácia z pozemných satelitných staníc alebo ich doplnkových pozemných a vzdušných komponentov do vesmírnej stanice („vzostupné spojenia“) a/alebo nadviazaná rádiová komunikácia z vesmírnej stanice

[78] Smernica Komisie 2008/63/ES z 20. júna 2008 o hospodárskej súťaži na trhoch s koncovými telekomunikačnými zariadeniami (Ú. v. EÚ L 162, 21.6.2008, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/63/oj).

do pozemných satelitných staníc alebo ich doplnkových pozemných a vzdušných komponentov („zostupné spojenia“);

46. „poskytovanie satelitných sietí“ je zriadenie a prevádzka satelitných systémov, pozemných satelitných staníc a prípadne ich doplnkových pozemných a vzdušných komponentov;

47. „pozemná satelitná stanica“ je zariadenie na Zemi, ktoré je možné používať iba na vysielanie, alebo na vysielanie a príjem („vysielať-prijímať“) alebo iba na príjem („iba prijímať“) rádiokomunikačných signálov prostredníctvom satelitov alebo iných vesmírnych systémov. Patria sem okrem iného pozemné stanice, terminály a pozemné zariadenia potrebné na komunikáciu so satelitmi alebo inými vesmírnymi stanicami;

48. „doplnkové pozemné a vzdušné komponenty“ sú pozemné alebo vzdušné stanice satelitných sietí používané v pevných alebo meniacich sa lokalitách s cieľom zlepšiť dostupnosť služieb satelitnej komunikácie v geografických oblastiach v dosahu satelitu alebo satelitných systémov, kde nie je možné zabezpečiť komunikáciu s jednou alebo viacerými vesmírnymi stanicami v požadovanej kvalite;

49. „osobné údaje“ sú osobné údaje v zmysle článku 4 bodu 1 nariadenia (EÚ) 2016/679;

50. „súhlas“ je súhlas v zmysle článku 4 bodu 11 nariadenia (EÚ) 2016/679.

Článok 3

Všeobecné ciele a zásady

1. Členské štáty, národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, ako aj BEREC, RSPB, ODN a Komisia v súlade so svojimi príslušnými kompetenciami sledujú v kontexte tohto nariadenia tieto všeobecné ciele, ktoré nie sú zoradené podľa priority:

   a) posilniť konkurencieschopnosť odvetvia pripojiteľnosti a priemyslu ako celku uľahčením investícií do moderných digitálnych infraštruktúr vrátane cloudových riešení a riešení založených na umelej inteligencii, umožnením inovatívnych služieb vrátane služieb so zaručenou kvalitou a spoľahlivých služieb a uľahčením spolupráce medzi aktérmi v širšom digitálnom ekosystéme;

   b) rozvíjať jednotný trh s elektronickými komunikáciami uľahčujúci cezhraničnú prevádzku sietí a poskytovanie služieb v rámci Únie, rozvoj transeurópskych digitálnych sietí a poskytovanie inovatívnych elektronických komunikačných sietí a služieb vrátane celoeurópskych služieb satelitnej komunikácie;

   c) posilniť odolnosť a pripravenosť elektronických komunikačných sietí a služieb na úrovni Únie prostredníctvom podpory spolupráce medzi orgánmi verejnej správy a poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí alebo služieb pri budovaní potrebných kapacít odolnosti a pri zaisťovaní bezpečnostných a obranných záujmov Únie a jej členských štátov;

   d) podporovať investície do pripojiteľnosti a širokej dostupnosti, prístupu k gigabitovým sieťam a ich využívania vrátane pevných, mobilných a bezdrôtových sietí v prospech všetkých občanov a podnikov Únie, pokiaľ ide o cenu, kvalitu a výber;

   e) zabezpečiť poskytovanie vysokokvalitných, cenovo dostupných a verejne prístupných elektronických komunikačných služieb všetkým koncovým

používateľom prostredníctvom účinnej hospodárskej súťaže v oblasti elektronických komunikačných sietí a pridružených prostriedkov vrátane efektívnej hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre a v oblasti elektronických komunikačných služieb a pridružených služieb v celej Únii;

f) podporovať záujmy občanov Únie a zabezpečiť ochranu práv koncových používateľov vrátane rovnakého a nediskriminačného zaobchádzania s prevádzkou pri poskytovaní služieb prístupu k internetu, aby všetci koncoví používatelia mohli naďalej využívať veľký výber moderných cenovo dostupných a vysokokvalitných služieb; a zaručiť vysokú a spoločnú úroveň ochrany najmä zraniteľných spotrebiteľov vrátane cenovej dostupnosti, možnosti výberu a rovnocenného prístupu;

g) podporovať udržateľnosť uľahčovaním investícií do energeticky účinných a nízkouhlíkových digitálnych sietí a riešení a motivovať k efektívnej prevádzke medzi koncovými bodmi;

h) podporovať ciele iných politík Únie, ktoré sa opierajú o rádiové spektrum, vrátane vesmírnej a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky.

2. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, BEREC, RSPB, ODN a Komisia pri výkone svojich právomocí alebo plnení svojich úloh v rámci plnenia všeobecných cieľov konajú nestranne, objektívne, transparentne a nediskriminačným a primeraným spôsobom. Uplatňujú najmä tieto zásady:

a) podporujú regulačnú predvídateľnosť s cieľom zaručiť konzistentné regulačné prístupy prostredníctvom vzájomnej spolupráce;

b) zabezpečujú, aby za sa podobných okolností opatrenia uplatňovali konzistentne a aby nedochádzalo k diskriminácii pri zaobchádzaní s poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí alebo služieb;

c) náležite zohľadňujú potenciálne regulačné a administratívne zaťaženie vyplývajúce z regulačných rozhodnutí a snažia sa ho čo najviac obmedziť;

d) uplatňujú právo Únie technologicky neutrálnym spôsobom, pokiaľ je to v súlade s dosahovaním všeobecných cieľov stanovených v tomto článku;

e) náležite zohľadňujú odlišné podmienky v oblasti infraštruktúry, hospodárskej súťaže, okolností koncových používateľov, a najmä spotrebiteľov v rozličných geografických oblastiach jedného členského štátu.

2. ČASŤ II – ODOLNOSŤ

Článok 4

Úloha elektronických komunikačných sietí a služieb pri zabezpečovaní odolnosti

Vzhľadom na zásadnú úlohu elektronických komunikačných sietí a služieb pre celkovú odolnosť spoločnosti a hospodárstva Únie poskytovatelia elektronických komunikačných sietí alebo služieb uvedení v článku 5 ods. 1 tohto nariadenia, BEREC, ODN, národné regulačné orgány a príslušné orgány určené podľa článku 8 ods. 1 smernice (EÚ) 2022/2555, vnútroštátne orgány krízového riadenia a civilnej ochrany vrátane orgánov pre riešenie kybernetických kríz určených podľa článku 9 ods. 1 smernice (EÚ) 2022/2555 prispievajú v rámci svojich príslušných právomocí k predvídaniu prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci, ktoré môžu mať negatívny vplyv na

obyvateľstvo, k predchádzaniu takýmto narušeniam, krízam alebo udalostiam vyššej moci a k reakcii na ne, a to prostredníctvom súdržného vykonávania povinností súvisiacich s pripravenosťou podľa tohto nariadenia a v súlade s príslušnými mechanizmami Únie a vnútroštátnymi mechanizmami civilnej ochrany, krízového riadenia a reakcie.

Článok 5

Dostupnosť a kapacity elektronických komunikačných sietí a služieb

1. Poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí, verejne dostupných elektronických komunikačných služieb a iní poskytovatelia uvedení v článku 9 ods. 2, národné regulačné orgány, príslušné vnútroštátne orgány určené podľa článku 8 ods. 1 smernice (EÚ) 2022/2555[79] a iné príslušné orgány, v príslušných prípadoch vrátane vnútroštátnych orgánov krízového riadenia a civilnej ochrany vrátane orgánov riadenia kybernetických kríz určených podľa článku 9 ods. 1 smernice (EÚ) 2022/2555, spolupracujú s cieľom zabezpečiť nepretržitú dostupnosť elektronických komunikačných sietí a služieb, ako aj ich potrebné kapacity na predvídanie prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci, ktoré môžu mať negatívny vplyv na obyvateľstvo, na predchádzanie takýmto narušeniam, krízam alebo udalostiam vyššej moci a na reagovanie na ne.

   Orgány a poskytovatelia uvedení v prvom pododseku pritom v čo najväčšej miere zohľadňujú plán pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry uvedený v článku 6, ktorý vypracuje BEREC.

2. Bez toho, aby bola dotknutá smernica (EÚ) 2022/2555, poskytovatelia uvedení v odseku 1 tohto článku a PSAP prijmú všetky potrebné opatrenia s prihliadnutím na plán pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry uvedený v článku 6 tohto nariadenia, ktorý vypracuje BEREC, aby zabezpečili nepretržitú dostupnosť kritickej komunikácie a tiesňovej komunikácie, ako aj nepretržitý prenos varovaní verejnosti v prípade prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci, ktoré môžu mať negatívny vplyv na obyvateľstvo.

3. Poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí a verejne dostupných elektronických komunikačných služieb a PSAP pri zavádzaní nových technológií do svojich elektronických komunikačných sietí alebo služieb prijmú všetky potrebné prípravné opatrenia vrátane skúšania a overovania riešení, aby zabezpečili dostupnosť služieb tiesňovej komunikácie a varovania verejnosti v rámci Únie.

4. Ak prechod na iné sieťové technológie môže mať za následok ukončenie poskytovania služieb na zariadeniach koncových používateľov, ktoré sa v súčasnosti používajú, poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí a verejne dostupných elektronických komunikačných služieb informujú príslušné vnútroštátne orgány a koncových používateľov najmenej dva roky vopred, pričom poskytnú plán procesu prechodu.

Článok 6

Plán pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry

[79] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3445/oj).

1. BEREC do **[***12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia***]** prijme správu s názvom Plán pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry (ďalej len „plán“) s cieľom posilniť odolnosť a pripravenosť elektronických komunikačných sietí a služieb a iných digitálnych infraštruktúr na úrovni Únie v prípade prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci, ktoré môžu mať významný nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo alebo fungovanie vnútorného trhu.

2. Tento plán musí zahŕňať:

   a) komplexné posúdenie architektúry, kapacít, schopností a používania elektronických komunikačných sietí poskytovateľov uvedených v článku 5 ods. 1 vypracované na základe informácií zhromaždených podľa článku 7 ods. 2 tohto nariadenia a odovzdané ODN v súlade s článkom 7 ods. 3 tohto nariadenia**;**

   b) súbor prevádzkových odporúčaní týkajúcich sa opatrení na zvýšenie odolnosti siete, okrem iného na základe posúdenia podľa písmena a);

   c) postupy krízového riadenia.

   Posúdenie uvedené v prvom pododseku písmene a) okrem iného obsahuje prehľad topológie siete na úrovni Únie, identifikuje sa v ňom diverzifikácia trás, potenciálne úzke miesta alebo miesta zlyhania a oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia súvisiace s odolnosťou, ako sú strategické investície na podporu redundancie, najmä v prípade transeurópskych digitálnych sietí. Posúdenie sa vykonáva v súlade s platnými predpismi Únie a vnútroštátnymi predpismi o ochrane utajovaných skutočností. Informácie, ktoré sú v ňom obsiahnuté, sa uvádzajú v súhrnnej forme, aby sa zabránilo presnej geografickej lokalizácii citlivých aktív.

   Prevádzkové odporúčania uvedené v prvom pododseku písmene b) zahŕňajú odporúčania na zabezpečenie technickej spôsobilosti elektronických komunikačných sietí na integráciu s rôznymi typmi pozemských a nepozemských sietí, ako sú satelitné siete, kapacity na zabezpečenie kontinuity základných komunikačných sietí a služieb počas situácií zvýšeného dopytu, preťaženia siete alebo prírodných alebo človekom spôsobených narušení, okrem iného vrátane hrozieb výpadku systému, ako je úmyselné škodlivé rušenie, alebo iné opatrenia, ktoré sa považujú za dôležité na zabezpečenie dostupnosti služieb a potrebných kapacít siete.

   Postupy krízového riadenia uvedené v prvom pododseku písmene c) sú určené národným regulačným orgánom a iným príslušným orgánom a ich cieľom sú harmonizované postupy, koordinačné opatrenia a operačné protokoly, ktoré sa majú uplatňovať v prípade prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci. Postupy krízového riadenia musia byť v súlade s príslušnými mechanizmami civilnej ochrany, krízového riadenia a reakcie Únie a dopĺňať ich.

Článok 7

Spolupráca a zhromažďovanie údajov na podporu vypracovania plánu

1. Na podporu BEREC vypracuje ODN návrh plánu v úzkej spolupráci s Komisiou a v prípade, že sa týka pripravenosti a odolnosti elektronických komunikačných sietí a služieb, so skupinou pre spoluprácu zriadenou článkom 14 smernice (EÚ) 2022/2555 a po prípadných konzultáciách s agentúrou ENISA a príslušnými európskymi orgánmi pre koordináciu reakcie na krízu a civilnú ochranu. Plán sa pravidelne reviduje

a aktualizuje, okrem iného na základe informácií zhromaždených podľa odseku 2 tohto článku.

2. Na podporu vypracovania plánu národné regulačné orgány každé dva roky zhromažďujú informácie o architektúre, kapacite, možnostiach a využívaní verejných elektronických komunikačných sietí, verejne dostupných elektronických komunikačných služieb a prípadne sietí používaných úplne alebo prevažne na účely poskytovania elektronických komunikačných služieb alebo služieb informačnej spoločnosti dostupných verejnosti, pokiaľ im alebo iným príslušným vnútroštátnym orgánom neboli takéto informácie sprístupnené podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva.

3. Žiadosti o informácie podľa odseku 2 musia byť odôvodnené, primerané a obmedzené na to, čo je nevyhnutne potrebné na plnenie úloh súvisiacich s odolnosťou a pripravenosťou. Informácie sa na ODN zasielajú každé dva roky.

4. **BEREC v úzkej spolupráci s Komisiou a agentúrou ENISA uverejní** do [6 *mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia***]** spoločný vzor, ktorý majú používať národné regulačné orgány na zber informácií uvedených v odseku 2.

Článok 8

Spolupráca s Komisiou, inými orgánmi alebo expertnými skupinami Únie

1. Ak prírodné alebo človekom spôsobené narušenie, kríza alebo udalosť vyššej moci zahŕňa rozsiahly kybernetickobezpečnostný incident v zmysle článku 6 bodu 7 smernice (EÚ) 2022/2555 alebo sa s ním časovo kryje, BEREC poskytne Európskej sieti styčných organizácií pre kybernetické krízy (EU-CyCLONe) a Komisii príslušné informácie s cieľom zabezpečiť spoločné situačné povedomie a súdržnosť pri reakcii na krízu.

2. ODN na požiadanie poskytne Komisii podrobné informácie o analýze použitej na vypracovanie plánu v súlade s článkom 6. Komisia tieto informácie zohľadní pri vypracúvaní a vykonávaní nástrojov financovania vrátane strategických investícií do transeurópskych digitálnych sietí, prípadne pri prijímaní politík alebo opatrení na zvýšenie odolnosti a pripravenosti elektronických komunikačných sietí.

3. Úlohami a činnosťami podľa tejto časti nie sú dotknuté úlohy agentúry ENISA, siete jednotiek pre riešenie počítačových bezpečnostných incidentov (CSIRT), siete EU-CyCLONe, skupiny pre spoluprácu zriadenej smernicou (EÚ) 2022/2555 ani iných expertných skupín alebo koordinačných systémov podľa práva Únie v oblasti civilnej ochrany.

3. ČASŤ III – POVOLENIA NA JEDNOTNOM TRHU A JEDNORAZOVÉ POVOLENIA

Článok 9

Všeobecné povolenie

1. Sloboda poskytovať elektronické komunikačné siete a služby podlieha podmienkam a povinnostiam stanoveným v tomto nariadení. Členské štáty môžu obmedziť slobodu poskytovania elektronických komunikačných sietí a služieb len z dôvodov uvedených v článku 52 ods. 1 ZFEÚ z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia. Každé takéto obmedzenie sa musí riadne odôvodniť a ihneď oznámiť Komisii.

2. Režim všeobecných povolení sa vzťahuje na poskytovateľov verejných elektronických komunikačných služieb a poskytovateľov elektronických komunikačných sietí, ktoré sa úplne alebo prevažne používajú na poskytovanie elektronických komunikačných služieb alebo služieb informačnej spoločnosti dostupných verejnosti.

3. Režim všeobecných povolení sa nevzťahuje na interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania.

4. V rámci režimu všeobecných povolení podlieha právo poskytovať elektronické komunikačné siete a služby len týmto podmienkam:

   a) súlad s požiadavkami na odolnosť a pripravenosť sietí počas prírodných alebo človekom spôsobených narušení, kríz alebo udalostí vyššej moci podľa tohto nariadenia, ak sa na poskytovateľa vzťahujú, a podmienky používania, pokiaľ ide o komunikáciu orgánov verejnej správy so širokou verejnosťou na účely varovania verejnosti pred bezprostrednými hrozbami a na zmiernenie následkov veľkých katastrof;

   b) dodržiavanie podmienok používania kritických komunikačných služieb počas veľkých katastrof alebo vnútroštátnych núdzových situácií, ak sa na poskytovateľa vzťahujú, s cieľom zabezpečiť komunikáciu medzi záchrannými službami a orgánmi;

   c) súlad s normami alebo špecifikáciami uvedenými v článku 187, ak sa na poskytovateľa vzťahujú;

   d) súlad s pravidlami kybernetickej bezpečnosti, ak sa na poskytovateľa vzťahujú, vrátane požiadaviek na bezpečnosť dodávateľského reťazca v oblasti IKT uložených v súlade s aktom o kybernetickej bezpečnosti, ktorým sa má nahradiť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881[80];

   e) umožnenie orgánom činným v trestnom konaní a súdnym orgánom, aby mali prístup k údajom, a to aj na účely zákonného odpočúvania a uchovávania údajov v súlade s platnými právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi v členských štátoch, v ktorých sa služba poskytuje, ktoré je v súlade s právom Únie, ak sa na poskytovateľa vzťahuje;

   f) zachovanie integrity verejných elektronických komunikačných sietí vrátane podmienok na zabránenie elektromagnetického rušenia medzi elektronickými komunikačnými sieťami alebo službami v súlade so smernicou 2014/30/EÚ[81], ak sa na poskytovateľa vzťahujú;

---

[80] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 526/2013 (akt o kybernetickej bezpečnosti) (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

[81] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ z 26. februára 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na elektromagnetickú kompatibilitu (Ú. v. EÚ L 153, 22.5.2014, s. 62 – 106, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj) zmenená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 (Ú. v. EÚ L 30, 11.9.2018, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/2018-09-11) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2022/2380 z 23. novembra 2022, ktorou sa mení smernica 2014/53/EÚ o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania rádiových zariadení na trhu (Ú. v. EÚ L 315, 7.12.2022, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2380/oj).

g) súlad s požiadavkami alebo opatreniami týkajúcimi sa prepojenia v súlade s článkom 66, ak sa na poskytovateľa vzťahujú;

h) v prípade elektronických komunikačných sietí a služieb súlad s príslušnými medzinárodnými dohodami týkajúcimi sa využívania obmedzených zdrojov, ktoré nepodliehajú udeleniu individuálnych práv na využívanie, ak sa na poskytovateľa vzťahujú;

i) interoperabilita služieb v súlade s týmto nariadením, ak sa na poskytovateľa vzťahuje;

j) prípadne správne poplatky v súlade s článkom 12.

Ďalšie podmienky používania rádiového spektra sa uplatňujú v súlade s článkami 20 a 21, ak sa na poskytovateľa vzťahujú.

Ďalšie podmienky používania zdrojov číslovania, ktoré sú pridelené z národných číslovacích plánov a prípadne z číslovacieho plánu Únie, sa uplatňujú v súlade s článkami 46 a 50, ak sa na poskytovateľa vzťahujú.

Článok 10

Postup jednorazového povolenia

1. Ak má v rámci režimu všeobecných povolení poskytovateľ v úmysle poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, predloží oznámenie národnému regulačnému orgánu jedného z týchto členských štátov v rámci postupu jednorazového povolenia.
2. Poskytovatelia nie sú pred uplatnením práv vyplývajúcich zo všeobecného povolenia povinní získať rozhodnutie alebo iný správny akt regulačného orgánu členského štátu, v ktorom sa oznámenie podalo a v ktorom poskytovateľ zamýšľa pôsobiť.
3. Oznámenie uvedené v odseku 1 sa vykoná prostredníctvom vzoru oznámenia v súlade s usmerneniami BEREC vydanými podľa článku 125 najneskôr do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. BEREC v prípade potreby príslušné usmernenia aktualizuje.
4. Notifikovaný regulačný orgán prijaté oznámenie bez zbytočného odkladu zašle ODN. Ak sa oznámenie týka začatia poskytovania sietí a služieb vo viacerých členských štátoch, ODN ho bez zbytočného odkladu zašle na vedomie príslušným orgánom ostatných členských štátov, v ktorých má poskytovateľ v úmysle pôsobiť.
5. Ak sa oznámenie týka zámeru poskytovateľa, ktorý už pôsobí v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, rozšíriť svoju činnosť na ďalšie členské štáty, ODN zašle takéto oznámenie na vedomie príslušným orgánom všetkých dotknutých členských štátov vrátane tých členských štátov, v ktorých poskytovateľ už poskytuje elektronické komunikačné siete alebo služby.
6. V rámci postupu jednorazového povolenia notifikovaný orgán potvrdí poskytovateľovi povolenie na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb do jedného týždňa od predloženia oznámenia uvedeného v odseku 1. Toto potvrdenie musí obsahovať informácie týkajúce sa všetkých podmienok všeobecných povolení platných v členskom štáte alebo členských štátoch, v ktorých sa majú siete alebo služby poskytovať, ako aj súvisiacich povinností a práv vyplývajúcich z povolenia. Ak sa oznámenie týka zámeru poskytovateľa, ktorý už pôsobí v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, rozšíriť svoju činnosť na ďalšie členské štáty, potvrdenie musí

obsahovať informácie týkajúce sa podmienok všeobecných povolení platných v ďalších členských štátoch.

7. Po potvrdení oznámenia môže poskytovateľ vykonávať práva vyplývajúce zo všeobecného povolenia a začať vykonávať činnosť, v prípade potreby s výhradou ustanovení o právach na využívanie podľa tohto nariadenia.

8. ODN vedie verejne dostupnú databázu Únie o oznámeniach predložených národným regulačným orgánom. Notifikované orgány aspoň každé dva mesiace aktualizujú informácie o všetkých prijatých oznámeniach v databáze.

9. V prípade elektronických komunikačných sietí a služieb oznámených pred *[6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] sa nové oznámenie nevyžaduje. Poskytovatelia môžu notifikovanému národnému regulačnému orgánu oznámiť získanie nového všeobecného povolenia pre existujúce siete alebo služby v rámci postupu jednorazového povolenia. Pri nasadzovaní nových elektronických komunikačných sietí alebo služieb sa na poskytovateľov vzťahuje postup jednorazového povolenia týkajúci sa týchto nových sietí alebo služieb.

Článok 11

Usmernenia a vzájomná pomoc

1. BEREC v úzkej spolupráci s Komisiou a inými príslušnými orgánmi vrátane kontaktných miest určených v súlade s odsekom 2 tohto článku uverejní do *[6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]* usmernenia, ktorými sa zabezpečí, aby sa všetky podmienky uvedené v článku 9 ods. 4 uplatňovali jednotným, nediskriminačným a primeraným spôsobom a aby boli dostupné poskytovateľom prostredníctvom webového sídla ODN.

2. Každý členský štát určí národné jednotné kontaktné miesto, ktorého úlohou bude komunikovať s ODN a udržiavať aktuálne informácie o vnútroštátnych právnych predpisoch a postupoch uplatniteľných na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb, najmä tých, ktoré sa týkajú podmienok všeobecných povolení vrátane podmienok týkajúcich sa kybernetickej bezpečnosti, prístupu k údajom a ochrany údajov a povinností stanovených v tomto nariadení.

3. Postupy týkajúce sa oznamovania, potvrdenia o začatí činností a vzájomnej pomoci pri presadzovaní a dohôd o výmene informácií medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a ODN v súlade s nariadením (EÚ) 2024/903 môže Komisia ďalej špecifikovať prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

4. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci presadzovania práva členských štátov týkajúce sa uplatniteľných právnych predpisov v ich jurisdikcii, má v rámci režimu jednorazového povolenia národný regulačný orgán členského štátu, v ktorom sa oznámenie podalo, právomoc ukladať sankcie za porušenie podmienok povolení. V prípade závažného porušenia zahŕňajú možné opatrenia, v prípade potreby po konzultácii s regulačnými orgánmi dotknutých členských štátov, odňatie práva pôsobiť v členskom štáte alebo členských štátoch, na ktoré sa jednorazové povolenie vzťahuje.

5. Ak národný regulačný orgán členského štátu, v ktorom sa poskytujú elektronické komunikačné siete alebo služby, dospeje k záveru, že porušenie podmienok povolenia môže mať na jeho území závažný negatívny vplyv z dôvodu národnej bezpečnosti alebo

verejného záujmu, má právo uložiť sankcie v rámci svojej právomoci a v prípade potreby po konzultácii s príslušnými orgánmi členského štátu, v ktorom sa oznámenie podalo.

Článok 12

Správne poplatky

1. Ak členské štáty ukladajú akékoľvek správne poplatky podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné siete alebo služby na základe všeobecného povolenia alebo poskytovateľom, ktorým bolo udelené právo na využívanie, tieto poplatky:

   a) celkovo pokrývajú len administratívne náklady, ktoré vzniknú pri riadení, kontrole a presadzovaní systému všeobecných povolení a práv na využívanie i osobitných povinností podľa článku 67, článku 68 ods. 1, článkov 69 a 77 a ktoré môžu zahŕňať náklady na medzinárodnú spoluprácu, harmonizáciu a normalizáciu, analýzu trhu, sledovanie zhody a inú kontrolu trhu, ako aj v príslušných prípadoch prácu zahŕňajúcu prípravu a presadzovanie správnych rozhodnutí, ako napríklad rozhodnutí o prístupe a prepojení;

   b) sa ukladajú jednotlivým podnikom objektívnym, transparentným a primeraným spôsobom.

2. Podniky, ktorých obrat je nižší ako určitá hranica alebo ktorých činnosti nedosahujú minimálny podiel na trhu alebo majú veľmi obmedzený územný rozsah, nepodliehajú správnym poplatkom.

3. Ak sú uložené správne poplatky, národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány zverejnia ročný prehľad svojich administratívnych nákladov a celkovej sumy vybraných poplatkov. V prípade rozdielu medzi celkovou sumou poplatkov a administratívnych nákladov sa vykonajú primerané úpravy.

4. ČASŤ IV – ZDROJE (RÁDIOVÉ SPEKTRUM A ČÍSLOVANIE)

4.1. HLAVA I: RÁDIOVÉ SPEKTRUM

4.1.1. KAPITOLA I: Zásady a ciele

ODDIEL 1: MEDZINÁRODNÉ PRAVIDLÁ VYUŽÍVANIA A SPRÁVY RÁDIOVÉHO SPEKTRA

Článok 13

Strategické plánovanie a správa rádiového spektra

1. Členské štáty a Komisia spravujú rádiové spektrum na vnútornom trhu koordinovaným spôsobom, pričom zohľadňujú jeho hodnotu ako spoločného európskeho zdroja, v rámci spoločných právomocí s cieľom podporiť hospodársky rast, chrániť hodnoty a bezpečnosť Únie, pri plnení cieľov stanovených v článku 3, najmä jednotného trhu v oblasti telekomunikácií, ako aj v záujme bezpečnosti a digitálnej suverenity.

2. Komisia, ktorej pomáha RSPB, a príslušné vnútroštátne orgány spolupracujú pri strategickom plánovaní rádiového spektra a koordinácii koncepcií politiky rádiového spektra.

3. Príslušné vnútroštátne orgány účinne a efektívne spravujú rádiové spektrum v súlade s týmto nariadením a s Rádiokomunikačným poriadkom Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ďalej len „ITU“) a inými dohodami prijatými v rámci ITU, ktoré

sa vzťahujú na rádiové spektrum. Vyvinú maximálne úsilie na odstránenie všetkých potenciálnych alebo skutočných zdrojov cezhraničného alebo vnútroštátneho škodlivého rušenia a prijmú opatrenia týkajúce sa rádiového spektra s cieľom minimalizovať bezpečnostné riziká pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a služieb.

4. V prípade, že sa týmto nariadením Komisia splnomocňuje na správu rádiového spektra, podlieha rovnakým zásadám a musí dodržiavať rovnaké povinnosti ako príslušné orgány, pokiaľ sa v tomto nariadení alebo iným právom Únie nestanovuje inak.

Článok 14

Škodlivé rušenie

1. Držitelia práv na využívanie rádiového spektra majú právo využívať svoje frekvencie bez škodlivého rušenia v súlade s národnými plánmi využívania frekvenčného spektra a medzinárodnými dohodami.

2. Príslušné vnútroštátne orgány spolupracujú navzájom a prípadne prostredníctvom RSPB v rámci cezhraničnej koordinácie využívania rádiového spektra. Vyvinú maximálne úsilie na vyriešenie akéhokoľvek problému alebo sporu v súvislosti s cezhraničnou koordináciou alebo cezhraničným škodlivým rušením, ktoré bráni využívaniu rádiového spektra na území Únie.

3. V prípade nevyriešenej cezhraničnej koordinácie alebo cezhraničného škodlivého rušenia medzi členskými štátmi môže ktorýkoľvek príslušný vnútroštátny orgán alebo ktorýkoľvek držiteľ práva na využívanie rádiového spektra požiadať RSPB, aby využil svoje dobré služby na vyriešenie problému. RSPB môže vydať stanovisko, v ktorom navrhne koordinované riešenie. RSPB vydá takéto stanovisko na žiadosť príslušného orgánu.

4. Ak sa cezhraničný problém medzi členskými štátmi do 12 mesiacov od žiadosti uvedenej v odseku 3 nevyrieši, Komisia na žiadosť príslušného vnútroštátneho orgánu ktoréhokoľvek dotknutého členského štátu alebo držiteľa práva na využívanie rádiového spektra alebo z vlastnej iniciatívy prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie o vyriešení cezhraničného problému, pričom zohľadní akékoľvek stanovisko RSPB podľa odseku 3.

5. Ak sa cezhraničný problém týka tretej krajiny vrátane kandidátskej a pristupujúcej krajiny, Komisia a príslušné vnútroštátne orgány v rámci RSPG na žiadosť ktoréhokoľvek príslušného vnútroštátneho orgánu dotknutého členského štátu spolupracujú s cieľom poskytnúť právnu, politickú a technickú podporu pri riešení takéhoto problému, aby dotknuté členské štáty mohli dodržiavať svoje povinnosti a vykonávať svoje práva na využívanie rádiového spektra podľa práva Únie.

6. Ak sa cezhraničný problém týkajúci sa tretej krajiny nevyrieši do 12 mesiacov od žiadosti uvedenej v odseku 5, Komisia môže na žiadosť príslušného vnútroštátneho orgánu dotknutého členského štátu a po porade s RSPB prijať prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie, ktorým určí pomoc alebo príspevok, ktorý majú členské štáty s podporou Komisie poskytnúť na vyriešenie takéhoto problému bez ohľadu na to, či sú škodlivým rušením dotknuté alebo nie.

7. Ak cezhraničný problém s treťou krajinou nemožno vyriešiť s pomocou alebo príspevkom uvedeným v odseku 6 tohto článku, Rada môže zvážiť prijatie reštriktívnych opatrení podľa článku 29 ZEÚ v súlade s cieľmi spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

8. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 4 a 6 tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4 s pomocou výboru uvedeného v článku 199 ods. 2 (ďalej len „Výbor pre rádiové frekvenčné spektrum“).

ODDIEL 2: ZÁSADY

Článok 15

Zásada zdieľaného využívania rádiového spektra

1. Bez toho, aby bola dotknutá výnimka stanovená v druhom pododseku, sa rádiové spektrum na základe všeobecného povolenia a individuálnych práv na využívanie zdieľa medzi poskytovateľmi tej istej služby (zdieľanie v rámci služby) alebo rôznych služieb (zdieľanie medzi službami) za predpokladu, že je dodržané právo hospodárskej súťaže.

   Príslušné vnútroštátne orgány môžu obmedziť zdieľané využívanie rádiového spektra, ak je to potrebné z dôvodov súvisiacich:

   a) so zabezpečením hospodárskej súťaže a nediskriminačného prístupu na trh;

   b) s technickou a ekonomickou uskutočniteľnosťou;

   c) ak sú výlučné práva na využívanie rádiového spektra potrebné na zaistenie verejnej bezpečnosti, národnej bezpečnosti, obrany alebo ochrany základných služieb;

   d) so zabránením škodlivému rušeniu;

   e) s cezhraničnou koordináciou.

2. Príslušné vnútroštátne orgány zabezpečia, aby sa pridelené rádiové spektrum využívalo efektívne. Na tento účel môžu od držiteľa práv na rádiové spektrum vrátane práv na obranu a bezpečnosť požadovať, aby na zdieľané využívanie poskytol akúkoľvek časť rádiového spektra, ktorá nie je využívaná, v danej geografickej oblasti alebo v danom časovom období, za predpokladu, že zdieľaným využívaním rádiového spektra sa nenarúša, nezhoršuje ani inak neobmedzuje využívanie rádiového spektra pôvodným držiteľom a že zdieľané využívanie je v súlade s právom hospodárskej súťaže.

Článok 16

Zásady neutrality technológií a služieb

1. Na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb v rámci rádiového spektra vyhláseného v národnom pláne využívania frekvenčného spektra za dostupné pre elektronické komunikačné služby možno v súlade s právom Únie používať akýkoľvek typ technológie.

   Príslušné vnútroštátne orgány môžu toto právo obmedziť len vtedy, ak je to nevyhnutné a primerané z týchto dôvodov:

   a) zabrániť škodlivému rušeniu;

   b) chrániť verejné zdravie pred ohrozenými elektromagnetickými poľami s prihliadnutím na odporúčanie Rady 1999/519/ES;

   c) zabezpečiť technickú kvalitu služby;

   d) zabezpečiť maximalizáciu spoločného využívania rádiového spektra;

e) garantovať efektívne využívanie rádiového spektra alebo

f) zabezpečiť plnenie cieľov v súlade s odsekom 2.

3. V rádiovom spektre vyhlásenom v národnom pláne využívania frekvenčného spektra za dostupné pre elektronické komunikačné služby možno v súlade s právom Únie poskytovať akýkoľvek typ elektronickej komunikačnej služby.

Príslušné vnútroštátne orgány môžu toto právo obmedziť len s cieľom splniť požiadavku podľa Rádiokomunikačného poriadku ITU na základe primeraných a nediskriminačných kritérií. Príslušný vnútroštátny orgán má právo požadovať, aby sa konkrétna služba poskytovala v určitom pásme, len ak je to opodstatnené z týchto dôvodov:

a) ochrana bezpečnosti života;

b) podpora sociálnej, regionálnej alebo územnej súdržnosti;

c) zabránenie neefektívnemu využívaniu rádiového spektra;

d) podpora kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a plurality médií napríklad poskytovaním služieb rozhlasového a televízneho vysielania;

e) nevyhnutnosť ochrany verejnej bezpečnosti, národnej bezpečnosti, obrany alebo ochrany základných služieb.

Príslušné vnútroštátne orgány môžu zakázať poskytovanie akejkoľvek inej služby v určitom pásme len v prípadoch, keď je to odôvodnené potrebou chrániť bezpečnosť života.

4.1.2. KAPITOLA II Pridelenie

ODDIEL 1: STRATÉGIA V OBLASTI RÁDIOVÉHO SPEKTRA A PLÁNY PRIDEĽOVANIA

Článok 17

Stratégia a plány Únie v oblasti rádiového spektra

1. Komisia po konzultácii so zainteresovanými stranami a RSPB vypracuje výhľadovú stratégiu Únie pre rádiové spektrum a v prípade potreby ju aktualizuje po každej svetovej rádiokomunikačnej konferencii.

2. Stratégiou Únie pre rádiové spektrum sa usmerňuje dlhodobé plánovanie rádiového spektra, inovácie a efektívne využívanie rádiového spektra v celej Únii. Identifikujú sa v nej potreby rádiového spektra a zabezpečuje sa dostupnosť a prípadne ochrana rádiového spektra potrebného na plnenie cieľov rôznych oblastí politiky Únie, ktoré zahŕňajú využívanie rádiového spektra vrátane obrany a bezpečnosti, na kritickú komunikáciu a na iné účely vrátane snímania. Dostupnosť rádiového spektra na zaistenie verejnej bezpečnosti, národnej bezpečnosti, obrany alebo ochrany základných služieb za harmonizovaných podmienok sa zohľadní v stratégii Únie pre rádiové spektrum a primerane sa zohľadní v národných plánoch využívania frekvenčného spektra.

3. Na základe stratégie Únie pre rádiové spektrum môže Komisia v prípade potreby prostredníctvom vykonávacích aktov prijať plány Únie pre rádiové spektrum.

V každom pláne Únie pre rádiové spektrum sa určia potreby rádiového spektra súvisiace s konkrétnou technológiou alebo službou rádiového spektra a stanovia sa lehoty na technickú harmonizáciu využívania rádiového spektra podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES a prípadne lehoty na udelenie povolenia na využívanie uvedeného rádiového spektra

podľa tohto nariadenia, ktoré sa môžu odchyľovať od lehoty stanovenej v článku 18 ods. 1. Tým nie je dotknutá možnosť odchýliť sa od lehoty uvedenej v článku 18 ods. 1 podľa článku 18 ods. 2 a 3.

Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4 s pomocou výboru uvedeného v článku 199 ods. 2. RSPB monitoruje technický, ekonomický a spoločenský vývoj súvisiaci s využívaním rádiového spektra a v prípade potreby odporúča aktualizáciu každého plánu Únie pre rádiové spektrum.

4. Do deviatich mesiacov od prijatia plánov Únie pre rádiové spektrum predložia príslušné vnútroštátne orgány Komisii a RSPB svoje národné plány pre rádiové spektrum, pričom v prípade potreby uvedú vnútroštátne opatrenia potrebné na vykonávanie plánu Únie pre rádiové spektrum a ich harmonogram. Príslušné vnútroštátne orgány uverejňujú národné plány pre rádiové spektrum a pravidelne ich aktualizujú.

5. Príslušné vnútroštátne orgány pravidelne podávajú Komisii a RSPB správy o vykonávaní svojich národných plánov pre rádiové spektrum. Komisia a príslušné vnútroštátne orgány v rámci RSPB spolupracujú na identifikácii a riešení akýchkoľvek nedostatkov v oblastiach, v ktorých Komisia alebo RSPB považujú pokrok pri dosahovaní jedného alebo viacerých cieľov plánu Únie pre rádiové spektrum za nedostatočný.

Článok 18

Koordinované načasovanie prideľovania

1. Ak bolo využívanie rádiového spektra harmonizované v súlade s rozhodnutím č. 676/2002/ES pre bezdrôtové širokopásmové elektronické komunikačné siete a služby, príslušné vnútroštátne orgány ho povolia do 24 mesiacov od prijatia daného opatrenia alebo čo najskôr po zrušení akéhokoľvek rozhodnutia o výnimočnom povolení alternatívneho využívania podľa odseku 5 tohto článku.

2. Lehotu stanovenú v odseku 1 možno pre určité pásmo predĺžiť v nevyhnutnom rozsahu na základe jednej z týchto okolností:

   a) obmedzenie využívania tohto pásma na základe cieľa všeobecného záujmu stanoveného v článku 16 ods. 2 druhom pododseku písm. a) alebo d);

   b) nevyriešené problémy s cezhraničnou koordináciou s tretími krajinami, ktorých dôsledkom je škodlivé rušenie za predpokladu, že dotknutý členský štát požiadal o prípadnú pomoc Únie podľa článku 14 ods. 5;

   c) potreba zabezpečiť národnú bezpečnosť a obranu;

   d) v prípade vyššej moci.

   Dotknutý príslušný vnútroštátny orgán preskúma predĺženie uvedené v prvom pododseku aspoň každé dva roky a na žiadosť potenciálneho používateľa rádiového spektra alebo Komisie.

3. Lehota stanovená v odseku 1 sa môže pre určité pásmo predĺžiť v nevyhnutnom rozsahu, a to až na 24 mesiacov v prípade:

   a) nevyriešených problémov s cezhraničnou koordináciou medzi členskými štátmi, ktorých dôsledkom je škodlivé rušenie za predpokladu, že dotknutý členský štát prijme včas všetky potrebné opatrenia podľa článku 14 ods. 3 a 4;

b) potreby zabezpečiť technický prechod existujúcich používateľov daného pásma, ako aj v prípade zložitosti tohto zabezpečenia.

4. V prípade predĺženia lehoty podľa odseku 2 alebo 3 dotknutý príslušný vnútroštátny orgán včas informuje ostatné príslušné vnútroštátne orgány a Komisiu, pričom svoje rozhodnutie odôvodní.

5. Bez ohľadu na odsek 1 môžu príslušné vnútroštátne orgány povoliť alternatívne využívanie celého pásma harmonizovaného rádiového spektra alebo jeho časti, ak:

   a) z verejnej konzultácie uskutočnenej v súlade s článkom 184 a výhľadového posúdenia dopytu na trhu v súlade s článkom 32 vyplynie, že v dohľadnej budúcnosti sa očakáva nízky dopyt po harmonizovanom využívaní pásma rádiového spektra;

   b) takéto alternatívne využívanie nebráni ani neprekáža dostupnosti alebo využívaniu takéhoto pásma v iných členských štátoch.

   Príslušný vnútroštátny orgán informuje Komisiu a ostatné príslušné vnútroštátne orgány prostredníctvom ODN o svojom rozhodnutí spolu s jeho odôvodnením a pravidelne ho preskúmava.

6. Komisia môže prostredníctvom vykonávacieho aktu určiť spoločné dátumy pre povolenie na využívanie osobitného harmonizovaného rádiového spektra v súlade s odsekom 1 a odchylne od odsekov 1, 2 a 3.

   Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

ODDIEL 2: ŽIADOSŤ O PRIDELENIE/HARMONIZÁCIU

Článok 19

Žiadosť o harmonizáciu rádiového spektra

1. Každá zainteresovaná strana môže Komisii predložiť odôvodnenú žiadosť o posúdenie harmonizácie podmienok dostupnosti a/alebo efektívneho využívania konkrétneho pásma rádiového spektra podľa článku 4 rozhodnutia č. 676/2002/ES.

2. Na základe takejto žiadosti Komisia zorganizuje verejnú konzultáciu a predloží túto žiadosť buď RSPB na účely vypracovania správy alebo stanoviska, alebo Výboru pre rádiové frekvenčné spektrum, alebo obom. V prípade potreby prijme Výbor pre rádiové frekvenčné spektrum stanovisko podľa článku 3 ods. 2 rozhodnutia č. 676/2002/ES.

   Odôvodnená odpoveď na takúto žiadosť sa poskytne v primeranej lehote.

3. Komisia zverejní žiadosť a odpoveď.

4.1.3. KAPITOLA III Postúpenie

ODDIEL 1: ZÁSADY

Článok 20

Všeobecné povolenie na využívanie rádiového spektra

1. Rádiové spektrum sa využíva na základe všeobecného povolenia pri dodržaní podmienok uvedených v odseku 2 tohto článku, pokiaľ sa nevyžaduje individuálne právo na využívanie v súlade s článkom 21.

2. Podniky oprávnené využívať rádiové spektrum na základe všeobecného povolenia podliehajú len týmto podmienkam:

   a) poskytovať službu alebo používať určitý typ technológie, ak sa uloží obmedzenie podľa článku 16 ods. 1 druhého pododseku alebo článku 16 ods. 2 druhého pododseku vrátane prípadných požiadaviek na pokrytie a kvalitu služby;

   b) účinne a efektívne využívať rádiové spektrum v súlade s týmto nariadením;

   c) uplatniť technické a prevádzkové podmienky potrebné na predchádzanie škodlivému rušeniu a na ochranu verejného zdravia pred elektromagnetickými poľami, s prihliadnutím na odporúčanie 1999/519/ES, ak sú tieto podmienky odlišné od podmienok súvisiacich s používaním rádiového spektra podľa všeobecného povolenia;

   d) dodržiavať pravidlá kybernetickej bezpečnosti vrátane požiadaviek na dodávateľský reťazec v oblasti IKT podľa aktu o kybernetickej bezpečnosti, ktorým sa má nahradiť nariadenie (EÚ) 2019/881.

Článok 21

Individuálne práva na využívanie rádiového spektra

1. Príslušné vnútroštátne orgány môžu využívanie rádiového spektra podriadiť individuálnym právam len vtedy, ak je to potrebné na maximalizáciu efektívneho využívania rádiového spektra vzhľadom na dopyt a s prihliadnutím na tieto skutočnosti:

   a) špecifické vlastnosti daného rádiového spektra;

   b) potrebu zabrániť škodlivému rušeniu;

   c) v prípade potreby vypracovanie spoľahlivých podmienok spoločného využívania rádiového spektra;

   d) potrebu zabezpečiť technickú kvalitu komunikácií alebo služby;

   e) ciele všeobecného záujmu stanovené členskými štátmi v súlade s právom Únie;

   f) potrebu zaručiť efektívne využívanie rádiového spektra.

2. Podniky, ktoré sú držiteľmi individuálneho práva na využívanie rádiového spektra, môžu okrem podmienok uvedených v článku 20 ods. 2 podliehať len podmienkam, ktoré stanoví príslušný vnútroštátny orgán pred pridelením alebo obnovením takéhoto práva a ktoré sa týkajú:

   a) časového rámca a maximálneho trvania v súlade s článkom 24 s výhradou zmien v národnom pláne využívania frekvenčného spektra;

   b) prevodu alebo prenájmu práv v súlade s článkom 26;

   c) platby poplatkov za práva na využívanie v súlade s článkom 29;

   d) splnenia akéhokoľvek záväzku predloženého v rámci procesu udeľovania alebo obnovovania povolenia pred jeho udelením, prípadne v rámci výzvy na uplatňovanie práv na využívanie;

   e) združovania alebo sprístupnenia rádiového spektra iným používateľom v určitých regiónoch alebo na vnútroštátnej úrovni alebo spoločného využívania rádiového spektra v súlade s článkom 27;

f) využívania pásiem rádiového spektra v súlade s príslušnými medzinárodnými dohodami;

g) podmienok špecifických pre experimentálne využívanie pásiem rádiového spektra;

h) spoločného využívania pasívnej či aktívnej infraštruktúry, ktorá je závislá od rádiového spektra;

i) obchodných dohôd o roamingovom prístupe;

j) spoločného zavádzania infraštruktúr na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb závislých od využívania rádiového spektra.

Príslušné orgány nesmú stanoviť podmienky podľa prvého pododseku písmena e), h), i) alebo j) tohto odseku, pokiaľ to nie je odôvodnené postupom uvedeným v článku 32.

3. Príslušné orgány včas a transparentne konzultujú so zainteresovanými stranami a informujú ich o podmienkach, ktoré sa majú pripojiť k individuálnym právam na využívanie, pred ich uložením. Vopred stanovia kritériá na posúdenie dodržiavania týchto podmienok a transparentným spôsobom ich oznámia zainteresovaným stranám.

4. Príslušný orgán môže kombinovať individuálne práva so všeobecným povolením na využívanie rádiového spektra, pričom zváži všetky pravdepodobné účinky na hospodársku súťaž, inovácie a vstup na trh.

5. RSPB zhromažďuje osvedčené postupy týkajúce sa výberu medzi všeobecnými povoleniami a individuálnymi právami.

ODDIEL 2: HARMONIZÁCIA

Článok 22

Spoločné podmienky povolení na využívanie rádiového spektra

1. Potenciálni používatelia rádiového spektra v dvoch alebo viacerých členských štátoch pre verejné a neverejné elektronické komunikačné siete môžu požiadať príslušné vnútroštátne orgány dotknutých členských štátov, aby s pomocou RSPB spoločne stanovili spoločné podmienky povolení s cieľom znížiť náklady na zavedenie alebo vplyv na životné prostredie. Príslušné vnútroštátne orgány informujú Komisiu o takýchto žiadostiach.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 39 tohto nariadenia, ak Komisia alebo aspoň dva dotknuté príslušné vnútroštátne orgány predložia odôvodnenú žiadosť bez ohľadu na to, či žiadosť predložili poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí alebo nie, RSPB po konzultácii so zainteresovanými stranami vypracuje návrh spoločných podmienok povolení, a to aj pokiaľ ide o najlepší spôsob zdieľania rádiového spektra verejnými a súkromnými sieťami, v súlade s právom hospodárskej súťaže. Komisia môže prostredníctvom vykonávacieho aktu s prihliadnutím na návrh RSPB a prípadne na požiadavky stanovené v článku 39 ods. 4 prijať spoločné podmienky povolení záväzné vo všetkých členských štátoch a stanoviť spoločný formát, ktorý sa má používať.

3. Na žiadosť dvoch alebo viacerých príslušných vnútroštátnych orgánov alebo Komisie sa RSPB zaoberá možnosťou a spôsobmi udelenia povolenia na časť rádiového spektra na úrovni Únie a navrhne vhodný postup udeľovania povolení a podmienky udeľovania povolení s cieľom zabezpečiť v celej Únii existenciu vysokokvalitných bezdrôtových širokopásmových elektronických komunikačných služieb (ďalej len „bezdrôtové

širokopásmové služby“) vrátane služieb priamej satelitnej komunikácie medzi zariadeniami (Direct-to-device). Komisia môže po konzultácii s RSPB doplniť toto nariadenie prostredníctvom delegovaného aktu v súlade s článkom 198, v ktorom vymedzí postupy a podmienky udeľovania povolení na využívanie rádiového spektra v konkrétnom harmonizovanom pásme rádiového spektra alebo jeho častiach na úrovni Únie.

4. Pri vykonávaní procesu udeľovania povolení môže Komisia požiadať o pomoc RSPB, ODN, Komunikačný výbor alebo externých odborníkov.

5. Ak sa stanovili spoločné podmienky povolení podľa odseku 2 tohto článku, Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť podrobnosti postupu jednotného kontaktného miesta, prostredníctvom ktorého môže podnik podať na ODN žiadosti o práva na využívanie rádiového spektra vo viac ako jednom členskom štáte, a určiť procesné opatrenia vrátane administratívnych lehôt.

6. Príslušné vnútroštátne orgány udelia práva a povolenia v lehotách stanovených v článku 30 ods. 8.

7. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 2 a 4 tohto článku sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

Článok 23

Harmonizované prideľovanie rádiového spektra

Príslušné vnútroštátne orgány neukladajú žiadne ďalšie podmienky, dodatočné kritériá alebo postupy, ak boli držitelia práv na využívanie harmonizovaného rádiového spektra vybraní v rámci spoločného výberového konania na úrovni Únie alebo ak sa uplatňujú harmonizované podmienky povolení na úrovni Únie.

ODDIEL 3: HARMONIZOVANÉ PRAVIDLÁ VZŤAHUJÚCE SA NA PODMIENKY POVOLENÍ

Článok 24

Platnosť práv

1. Práva na využívanie rádiového spektra sa v zásade udeľujú na neobmedzené obdobie. Individuálne práva na využívanie rádiového spektra, ktoré sa používa na bezdrôtové širokopásmové siete a služby, udelené na neobmedzené obdobie, podliehajú pravidelnému preskúmaniu príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane povinností týkajúcich sa pokrytia a kvality služieb. Takéto preskúmania sa vykonajú najskôr každých 20 rokov od udelenia takéhoto individuálneho práva na využívanie rádiového spektra. Pravidelné preskúmania sa oznamujú podľa postupu uvedeného v článku 31.

2. Individuálne práva na využívanie rádiového spektra, ktoré sú udelené na neobmedzené obdobie, môžu byť zrušené kedykoľvek z dôvodov uvedených v článku 25 ods. 2 a vo všetkých ostatných prípadoch s päťročnou výpovednou lehotou. Ak sa individuálne práva na využívanie harmonizovaného rádiového spektra pre bezdrôtové širokopásmové služby, ktoré boli udelené na neobmedzené obdobie, výnimočne zrušia počas prvých 40 rokov od ich vydania, uplatňuje sa článok 195.

3. Odchylne od odseku 1 tohto článku sa individuálne práva na využívanie rádiového spektra môžu udeliť na obmedzené obdobie, ktoré sa považuje za vhodné vzhľadom na

ciele sledované v súlade s článkom 30 ods. 4, ak je potrebné podporiť hospodársku súťaž alebo zabrániť jej narušeniu v súlade s článkom 32.

Ak sa individuálne práva na využívanie rádiového spektra udeľujú na obmedzené obdobie, príslušný orgán vopred stanoví maximálne trvanie bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek následné zmeny v národnom pláne využívania frekvenčného spektra, a uvedie ho v rozhodnutiach o udelení individuálnych práv.

4. Ak príslušné orgány podriadia individuálne práva na využívanie harmonizovaného rádiového spektra opatreniam s cieľom umožniť jeho používanie na bezdrôtové širokopásmové služby obmedzenému trvaniu, držitelia týchto práv na využívanie majú právo využívať rádiové spektrum počas obdobia najmenej 40 rokov.

   Ak sú individuálne práva na využívanie rádiového spektra udelené na obmedzené obdobie, podliehajú obnoveniu v súlade s článkom 25.

5. V riadne odôvodnených prípadoch môžu príslušné vnútroštátne orgány stanoviť kratšie trvanie ako 40 rokov pre harmonizované alebo neharmonizované frekvenčné spektrum v ktoromkoľvek z týchto prípadov:

   a) v obmedzených geografických oblastiach, kde je prístup k vysokorýchlostným sieťam veľmi nedostatočný alebo chýba;

   b) na účely konkrétnych krátkodobých projektov;

   c) na experimentálne použitie uložením osobitných povinností;

   d) na účely využívania rádiového spektra, ktoré je v súlade s článkom 16 ods. 1 a 2 možné súbežne s poskytovaním bezdrôtových širokopásmových služieb;

   e) na účely alternatívneho využívania rádiového spektra v súlade s článkom 18 ods. 5.

6. Príslušné vnútroštátne orgány môžu upraviť trvanie práv na využívanie stanovených v tomto článku, aby sa zabezpečilo súčasné uplynutie trvania práv v jednom alebo viacerých pásmach, alebo s cieľom posúdiť potrebu obnovenia v súlade s článkom 25, pričom v druhom prípade len na obdobie dvoch rokov s možnosťou jedného obnovenia.

Článok 25

Obnovenie individuálnych práv na využívanie harmonizovaného rádiového spektra

1. Každé právo na využívanie harmonizovaného rádiového spektra s obmedzeným trvaním sa na žiadosť jeho držiteľa automaticky obnovuje na podobné obdobie a za podobných podmienok.

2. Odchylne od odseku 1 môže príslušný orgán po tom, čo všetkým zainteresovaným stranám poskytol možnosť vyjadriť svoje názory prostredníctvom verejnej konzultácie v súlade s článkom 184, rozhodnúť najmenej päť rokov pred uplynutím platnosti práva, že právo na využívanie automaticky neobnoví a buď nechá právo uplynúť a zorganizuje otvorený, transparentný a nediskriminačný postup udeľovania povolení s cieľom udeliť nové práva, alebo že obnoví existujúce práva s iným trvaním alebo za iných podmienok z jedného alebo viacerých z týchto dôvodov:

   a) plnenie cieľov stanovených v článku 3 a článku 30 ods. 4, ako aj cieľov verejného poriadku podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva, pričom sa zohľadní aj význam existujúcich investícií;

b) vykonávanie nového technického vykonávacieho opatrenia prijatého v súlade s článkom 4 rozhodnutia č. 676/2002/ES;

c) závažné neplnenie podmienok, ktoré sa vzťahujú na príslušné právo na využívanie, zo strany jeho držiteľa;

d) potreba podporovať hospodársku súťaž alebo predchádzať jej narušeniu v súlade s článkom 32;

e) potreba dosiahnuť efektívnejšie využívanie rádiového spektra vzhľadom na technologický vývoj alebo vývoj trhu;

f) ak bolo rádiové spektrum poskytnuté bezplatne.

Ak sa príslušný vnútroštátny orgán domnieva, že neobnoví právo na využívanie harmonizovaného rádiového spektra z dôvodov uvedených v prvom pododseku písmene d), pristúpi k novému výberovému konaniu len vtedy, ak existuje dôkaz o dôveryhodnom trhovom dopyte zo strany iných podnikov ako tých, ktoré sú držiteľmi práv na využívanie rádiového spektra v príslušnom pásme, a ak zistil, že počet infraštruktúr, ktoré môžu byť na trhu ekonomicky udržateľné, je vyšší ako počet súčasných prevádzkovateľov.

3. Pokiaľ sa rozhodnutie uvedené v odseku 2 neprijme najneskôr päť rokov pred uplynutím platnosti príslušných práv, existujúce práva sa automaticky obnovia podľa odseku 1.

4. K rozhodnutiu o obnovení sa pripojí preskúmanie ročných a jednorazových poplatkov súvisiacich s využívaním rádiového spektra, ktoré sa vykoná na základe článku 29. Pri určovaní výšky poplatkov príslušné orgány zohľadňujú okrem iného historické ceny, medzinárodné referenčné hodnoty, vývoj priemerného príjmu za MHz na pripojenie pri zohľadnení celého rádiového spektra využívaného pre príslušnú službu a alternatívne náklady na rádiové spektrum.

5. Tento článok sa vzťahuje aj na práva na využívanie harmonizovaného rádiového spektra, ktoré boli udelené pred *[dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] a ktorých platnosť uplynie v období najmenej siedmich rokov po tomto dátume.

Článok 26

Prevod alebo prenájom individuálnych práv na využívanie rádiového spektra

1. Držitelia práv na využívanie rádiového spektra, ktoré nie je rádiovým spektrom prideleným na vysielanie s uloženým všeobecným záujmom alebo kultúrnym cieľom a nie je rádiovým spektrom poskytnutým bezplatne, majú právo previesť alebo prenajať svoje práva na využívanie v súlade s týmto článkom a za predpokladu dodržiavania práva hospodárskej súťaže.

2. Držiteľ práv na využívanie rádiového spektra oznámi svoj zámer previesť alebo prenajať práva na využívanie rádiového spektra, ako aj dátum účinnosti ich prevodu príslušnému vnútroštátnemu orgánu, ktorý tieto informácie zverejní.

Odo dňa prevodu alebo prenájmu je nadobúdateľ alebo nájomca viazaný pôvodnými podmienkami, ktoré sa vzťahujú na práva na využívanie rádiového spektra, a to napríklad vrátane prísnych podmienok proti hromadeniu frekvenčného spektra a podmienok na zabezpečenie účinného a efektívneho využívania frekvenčného spektra, pokiaľ príslušný vnútroštátny orgán nerozhodne inak v súlade s odsekom 3. V prípade prenájmu je pôvodný držiteľ viazaný pôvodnými podmienkami spolu s prenajímateľom.

V prípade harmonizovaného rádiového spektra musí byť každý takýto prevod v súlade s takýmto harmonizovaným využívaním.

3. Prevod alebo prenájom týchto práv na využívanie nesmie byť zamietnutý, pokiaľ neexistuje jasné riziko narušenia hospodárskej súťaže v dôsledku kumulácie práv na využívanie, najmä v súlade s článkom 32, alebo pokiaľ neexistujú vážne pochybnosti o tom, či je nový používateľ schopný splniť pôvodné podmienky súvisiace s právom na využívanie.

   S prihliadnutím na súvislosti a okolnosti prevodu práva na využívanie rádiového spektra, najmä na to, či je nadobúdateľ priamo alebo nepriamo ovládaný, napríklad prostredníctvom významného financovania vrátane dotácií, vládou tretej krajiny, alebo či realizuje vonkajšie štátne projekty alebo programy, majú príslušné vnútroštátne orgány právomoc zablokovať prevod práva na využívanie rádiového spektra, čo je potrebné a primerané z týchto dôvodov:

   a) odolnosť,

   b) bezpečnosť vrátane kontinuity poskytovania elektronických komunikačných služieb;

   c) obrana;

   d) udržiavanie verejného poriadku, ktorého narušenie alebo zneužitie by mohlo mať významný vplyv v členskom štáte alebo v Únii.

   Každý správny poplatok uložený podnikom v súvislosti so spracovaním žiadosti o prevod, zdieľanie alebo prenájom práv na využívanie rádiového spektra musí byť v súlade s článkom 12.

4. Príslušné vnútroštátne orgány posúdia, či sú splnené podmienky na to, aby boli súčasné práva na využívanie prenosné a prenajímateľné v súlade s týmto článkom, a v prípade potreby zmenia v súlade s článkom 194 podmienky, ktoré sa vzťahujú na existujúce práva na využívanie, včas po *[dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]* a zabezpečia, aby sa práva na využívanie rádiového spektra alebo príslušného rádiového spektra mohli v čo najlepšom rozsahu rozdeliť alebo rozčleniť.

Článok 27

Zdieľané využívanie rádiového frekvenčného spektra

1. V súlade s článkom 15 a bez toho, aby bolo dotknuté pokrytie alebo iné povinnosti uložené držiteľom individuálnych práv na využívanie rádiových frekvencií a povinnosti prijaté v rámci súťažného alebo porovnávacieho konania, držitelia práv na využívanie rádiového spektra prijmú opatrenia na organizovanie, umožnenie a ponúkanie zdieľania svojich práv na využívanie, ak je takéto zdieľanie technicky uskutočniteľné a je v súlade s právom hospodárskej súťaže.

2. Každá tretia strana, ktorá má záujem o využívanie časti rádiového spektra na určitom území alebo v určitom časovom období, môže vyjadriť svoj záujem príslušnému vnútroštátnemu orgánu.

   Držitelia práv na využívanie rádiového spektra majú právo odmietnuť zdieľané využívanie rádiového spektra, ak preukážu, že využívajú rádiové spektrum alebo že vypracovali plány na jeho využívanie v dohľadnej budúcnosti spôsobom, ktorý zdieľané využívanie znemožňuje z technického hľadiska. Držitelia práv na využívanie rádiového

spektra sa zaviažu dodržiavať tieto plány. Ak držiteľ práva na využívanie nekoná v súlade so svojím plánom, uplatňuje sa článok 196.

Pri posudzovaní uskutočniteľnosti zdieľaného využívania rádiového spektra zohľadnia príslušné vnútroštátne orgány plány zavádzania držiteľov práv na využívanie rádiového spektra počas celého obdobia platnosti ich práva. Príslušné vnútroštátne orgány uplatňujú primerane postup podľa článku 188. Môžu povoliť zdieľané využívanie rádiového spektra na obmedzené časové obdobie alebo stanoviť pravidelné preskúmanie. Príslušné vnútroštátne orgány majú právomoc zablokovať zdieľané využívanie rádiového spektra z dôvodov uvedených v článku 26 ods. 3.

3. Podmienky zdieľaného využívania rádiového spektra sa stanovia v práve na využívanie rádiového spektra v súlade s článkom 21.

   Takýmito podmienkami sa určuje:

   a) priorita využívania, pravidlá koexistencie a typ ochrany proti škodlivému rušeniu medzi primárnym a sekundárnym držiteľom;

   b) typ využívania povolený novému používateľovi v porovnaní s pôvodným povoleným využívaním;

   c) či je možné nariadiť zdieľané využívanie rádiového spektra v prípade porušenia povinnosti, ktorá sa vzťahuje na právo na využívanie frekvenčného spektra, napríklad povinnosti pokrytia.

4. Všetky povinnosti, ktoré sú pripojené k právu na využívanie rádiového spektra, môže plniť buď pôvodný, alebo nový používateľ, alebo obaja. Obaja používatelia sú viazaní povinnosťami stanovenými v práve na využívanie, ktoré upravuje zdieľané využívanie rádiového spektra.

5. Do *[12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] prijme RSPB v úzkej spolupráci s Komisiou a BEREC usmernenia, ktoré prispejú k dôslednému vykonávaniu tohto článku a článku 15.

Článok 28

Databáza

1. ODN vytvorí dynamickú databázu na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania rádiového spektra s cieľom podporiť a umožniť zdieľané využívanie konkrétnych pásiem rádiového spektra, aby sa zvýšila efektívnosť využívania rádiového spektra s cieľom podporiť politiky Únie.

   Táto databáza musí obsahovať aktuálne informácie zozbierané a poskytnuté členskými štátmi a držiteľmi práv na využívanie rádiového spektra o geolokalizácii existujúcich spôsobov využívania rádiového spektra, aby potenciálni používatelia rádiového spektra mali k takémuto rádiovému spektru prístup.

Databáza musí byť priamo prístupná každému potenciálnemu používateľovi rádiového spektra.

2. Na účely zabezpečenia jednotného vykonávania odseku 1 môže Komisia po porade s RSPB prostredníctvom vykonávacích aktov vymedziť pásma rádiového spektra, na ktoré sa databáza vzťahuje, a vypracovať praktické opatrenia a jednotné formáty na zber a poskytovanie údajov príslušnými vnútroštátnymi orgánmi Komisii.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

3. Pri zriadení a používaní databázy sa zabezpečuje ochrana súkromia, ako aj dodržiavanie pravidiel obchodného tajomstva, najmä podľa článku 8 rozhodnutia č. 676/2002/ES, a právo členských štátov neposkytovať informácie, ktoré sú dôležité pre národnú bezpečnosť. V čo najväčšej miere sa ňou minimalizuje administratívne zaťaženie a existujúce povinnosti členských štátov podľa iných právnych predpisov Únie, najmä povinnosti poskytovať osobitné informácie.

4. Databázu spravuje ODN.

Článok 29

Príspevky za práva na využívanie rádiového spektra

1. Príslušné vnútroštátne orgány môžu uložiť platbu za práva na využívanie rádiového spektra vo forme jednorazového alebo ročného poplatku, alebo ich kombinácie, určeného v súlade s týmto článkom.

2. Ročné poplatky a jednorazové poplatky, ktoré nesúvisia s porovnávacím alebo súťažným výberovým konaním, musia byť objektívne odôvodnené, transparentné, nediskriminačné a primerané vo vzťahu k ich zamýšľanému účelu, musí sa nimi zabezpečovať optimálne využívanie rádiového spektra a zohľadňovať všeobecné ciele tohto nariadenia. Poplatky sa stanovia na takej úrovni, aby sa nimi pokryli aspoň celkové administratívne náklady, ktoré vynaložili príslušné vnútroštátne orgány pri riadení, kontrole a presadzovaní pravidiel týkajúcich sa rádiového spektra v súlade s článkom 12 ods. 1 písm. a).

   Komisia do *[12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] prijme s prihliadnutím na stanoviská BEREC a RSPB odporúčanie o spoločnej metodike stanovenia ročných poplatkov uvedených v prvom pododseku, v ktorej sa môžu zohľadňovať rôzne charakteristiky rádiového spektra, ako je kapacita pásma rádiového spektra a jeho nedostatok, a služby, ktoré sa majú poskytovať.

3. Prípadné jednorazové poplatky v porovnávacom výberovom konaní alebo vyvolávacie ceny v súťažnom výberovom konaní sa stanovia v takej výške, aby sa zabezpečilo efektívne prideľovanie a využívanie rádiového spektra, ako aj investície a zavádzanie sietí a služieb.

   Každá vyvolávacia cena sa stanoví ako minimálna platba za získanie práva na využívanie rádiového spektra.

   Pred uložením vyvolávacej ceny alebo stanovením jej výšky príslušný vnútroštátny orgán zohľadní náklady vyplývajúce z podmienok, ktoré sa vzťahujú na tieto práva.

   Komisia do *[12 mesiacov po začatí uplatňovania tohto nariadenia*] po porade s BEREC a RSPB prijme odporúčanie o spoločnej metodike na stanovenie vyvolávacej ceny, pričom okrem iného zohľadní alternatívne náklady rádiového spektra a charakteristiky pásma rádiového spektra.

4. Príslušné vnútroštátne orgány zohľadnia odporúčania uvedené v odsekoch 2 a 3 tohto článku. Ak sa niektoré z odporúčaní nedodržiava a bez objektívneho odôvodnenia pretrvávajú odchýlky, Komisia môže prijať rozhodnutie prostredníctvom vykonávacieho aktu s cieľom zabezpečiť harmonizované uplatňovanie.

   Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 199 ods. 4.

5. Akékoľvek platby poplatkov sa uskutočňujú len v prípade, že je rádiové spektrum skutočne k dispozícii na využívanie, pričom sa umožní, aby sa tieto poplatky platili v ročných splátkach.

6. Ročné alebo jednorazové poplatky sa na žiadosť držiteľa práva na využívanie rádiového spektra uhrádzajú za splnenie vopred stanovených záväzkov. Možnosť a sadzba takejto úhrady musia byť transparentné, spravodlivé a nediskriminačné a musia byť oznámené vopred pred každým výberovým konaním alebo pridelením, alebo procesom obnovenia alebo preskúmania.

ODDIEL 4.: POSTUPY UDEĽOVANIA A VÝBEROVÉ KONANIA

Článok 30

Udeľovanie individuálnych práv na využívanie rádiového spektra a výberové konanie

1. Príslušné vnútroštátne orgány udeľujú individuálne práva na využívanie rádiového spektra podľa článku 21 na základe žiadosti a vopred stanovených otvorených, transparentných, nediskriminačných a primeraných postupov každému podniku za predpokladu, že je schopný splniť podmienky, ktoré sa vzťahujú na toto právo. Žiadatelia poskytnú všetky potrebné informácie na preukázanie svojej schopnosti splniť podmienky, ktoré sa vzťahujú na právo na využívanie rádiového spektra.

2. Príslušné vnútroštátne orgány posudzujú žiadosti o individuálne práva na využívanie rádiového spektra podľa objektívnych, transparentných, primeraných a nediskriminačných kritérií oprávnenosti, ktoré sú vopred stanovené a ktoré zohľadňujú podmienky uložené na takéto práva. Nesmú diskriminovať prevádzkovateľov pridružených prostriedkov a prevádzkovateľov veľkoobchodných sietí pri podávaní žiadostí o individuálne práva na využívanie rádiového spektra na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb a určia, ako môžu títo prevádzkovatelia plniť povinnosti týkajúce sa pokrytia, kvality alebo iné povinnosti.

3. Bez ohľadu na odsek 1 a 2 tohto článku sa v prípadoch, keď je udelenie individuálnych práv na využívanie rádiového spektra poskytovateľom obsahových služieb rozhlasového alebo televízneho vysielania potrebné na splnenie cieľa všeobecného záujmu stanoveného členskými štátmi v súlade s právom Únie, môžu uplatniť osobitné kritériá a postupy vrátane výnimky z požiadavky na otvorené postupy.

4. V odôvodnených prípadoch môže príslušný vnútroštátny orgán obmedziť počet individuálnych práv na využívanie rádiového spektra. V takomto prípade určí a odôvodní zvolené výberové konanie a ciele, ktoré sa ním sledujú, a uvedie výsledok akéhokoľvek súvisiaceho posúdenia konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na trhu.

5. Príslušné vnútroštátne orgány poskytnú všetkým zainteresovaným stranám vrátane používateľov a spotrebiteľov možnosť vyjadriť svoj názor na akýkoľvek aspekt postupu uvedeného v odseku 4 tohto článku, najmä na akékoľvek obmedzenia, výberové konanie a podmienky účasti, a to v primeranej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 30 dní, a zohľadnia názory zainteresovaných strán.

6. Ak má príslušný vnútroštátny orgán v úmysle obmedziť počet individuálnych práv na využívanie harmonizovaného rádiového spektra pre bezdrôtové širokopásmové siete a služby, oznámi návrh konečného opatrenia v súlade s článkom 31 a nepristúpi k výberu pred ukončením postupu Únie pre jednotný trh s rádiovým spektrom.

7. Príslušné vnútroštátne orgány uverejnia každé rozhodnutie o výberovom konaní a súvisiace pravidlá vrátane podmienok účasti a podmienok, ktoré sa majú vzťahovať na práva na využívanie rádiového spektra, pričom jasne uvedú jeho dôvody a vyzvú na predloženie žiadostí o práva na využívanie.

8. Príslušné vnútroštátne orgány prijmú, oznámia a zverejnia rozhodnutia o udelení individuálnych práv na využívanie rádiového spektra čo najskôr po doručení úplnej žiadosti a do šiestich týždňov v prípade rádiového spektra, ktoré v plánoch využívania frekvenčného spektra vyhlásili za dostupné pre elektronické komunikačné služby, pričom túto lehotu možno v prípade výberového konania predĺžiť až na osem mesiacov, s výhradou akéhokoľvek osobitného harmonogramu stanoveného podľa článku 17.

   Táto lehota sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek platné medzinárodné dohody vzťahujúce sa na využívanie rádiového spektra alebo orbitálnych pozícií.

9. Príslušný vnútroštátny orgán podľa potreby preskúma každé obmedzenie v pravidelných intervaloch alebo na primeranú žiadosť dotknutých podnikov. Ak príslušný orgán dospeje k záveru, že je možné udeliť ďalšie práva na využívanie rádiového spektra, prípadne kombináciu všeobecného povolenia a individuálnych práv na využívanie, zverejní tento záver a spustí proces udeľovania takýchto práv.

10. RSPB zhromažďuje osvedčené postupy týkajúce sa procesov udeľovania povolení a súvisiacich podmienok udeľovania, ako je napríklad investične priaznivý návrh aukcie, a povinnosti pokrytia. Komisia môže odporučiť najvhodnejšie investične priaznivé aspekty procesov udeľovania povolení a podmienky výberu na povolenie používania harmonizovaného rádiového spektra v jednom alebo viacerých pásmach rádiového spektra s cieľom dosiahnuť ciele politického programu Digitálne desaťročie vrátane jeho zmien.

11. Príslušné vnútroštátne orgány zohľadnia odporúčania uvedené v odseku 10 a odôvodnia Komisii každé odchýlenie od nich. V prípade, že takéto odchýlenie vedie k nejednotnému uplatňovaniu investične priaznivých postupov udeľovania povolení alebo podmienok výberu, ktoré pretrváva najmenej dva roky po prijatí odporúčania a predstavuje riziko vzniku prekážok na vnútornom trhu v dôsledku nejednotnej úrovne zavádzania vysokokvalitných bezdrôtových sietí, Komisia môže prijať rozhodnutie prostredníctvom vykonávacieho aktu s cieľom zabezpečiť ich harmonizované uplatňovanie.

    Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

12. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby bol dotknutý prevod práv na využívanie rádiového spektra v súlade s článkom 26.

Článok 31

Postup Únie pre jednotný trh s rádiovým spektrom

1. Ak má príslušný vnútroštátny orgán v úmysle uskutočniť výberové konanie v súlade s článkom 30 ods. 6 alebo zmeniť alebo obnoviť práva za rôznych podmienok, a to aj pokiaľ ide o trvanie, práva na využívanie harmonizovaného rádiového spektra pre bezdrôtové širokopásmové siete a služby, uverejní svoj návrh konečného opatrenia a oznámi ho Komisii, RSPB, BEREC a príslušným orgánom ostatných členských štátov, pričom zároveň uvedie dôvody tohto opatrenia a vysvetlí, ako sa týmto opatrením:

a) podporuje rozvoj vnútorného trhu, cezhraničné poskytovanie služieb, ako aj hospodárska súťaž, a maximalizujú výhody pre spotrebiteľov a celkovo dosahujú ciele stanovené v článkoch 3 a 13, ako aj v rozhodnutí č. 676/2002/ES;

b) zaručuje efektívne a účinné používanie rádiového spektra;

c) zabezpečuje existujúcim aj budúcim používateľom rádiového spektra stabilné a predvídateľné investičné podmienky pri zavádzaní sietí na poskytovanie elektronických komunikačných služieb, ktoré závisia od využívania rádiového spektra.

V prípade potreby príslušný orgán vysvetlí aj dôvody návrhu:

a) akéhokoľvek opatrenia na formovanie trhu podľa článku 32 ods. 2 a uvedie výsledok vykonanej analýzy;

b) obmedzeného trvania práva na využívanie rádiového spektra v súlade s článkom 24 ods. 3.

2. Príslušné vnútroštátne orgány, RSPB, BEREC a Komisia môžu k návrhu opatrenia predložiť pripomienky v lehote 30 pracovných dní, ktorá sa nepredlžuje.

3. Návrh konečného opatrenia uvedeného v odseku 1 tohto článku sa neprijme počas ďalších 60 pracovných dní, ak Komisia oznámila príslušnému vnútroštátnemu orgánu, že má výhrady k odôvodneniu dĺžky trvania alebo proporcionality návrhu opatrení na formovanie trhu alebo k ich zlučiteľnosti s právom EÚ, a najmä s cieľmi uvedenými v článku 3. Komisia v takomto prípade informuje BEREC, RSPB a príslušné vnútroštátne orgány o svojich výhradách a súčasne ich zverejní.

4. Do 30 pracovných dní od oznámenia výhrad Komisie vydajú RSPB a BEREC svoje stanoviská k výhradám Komisie, v ktorých uvedú, či sa domnievajú, že návrh opatrenia by sa mal zachovať, zmeniť alebo stiahnuť, a v prípade potreby poskytnú na tento účel konkrétne návrhy. Uvedené stanoviská odôvodnia a zverejnia.

5. Ak sa RSPG alebo BEREC vo svojich stanoviskách čiastočne alebo plne stotožní s výhradou Komisie, úzko spolupracujú s dotknutým príslušným vnútroštátnym orgánom a Komisiou, aby našli najvhodnejšie a najúčinnejšie opatrenie.

6. Komisia môže do 60 pracovných dní od oznámenia svojich výhrad prijať jedno z týchto rozhodnutí:

a) rozhodnutie, ktorým sa notifikujúcemu príslušnému orgánu uloží povinnosť daný návrh opatrenia zmeniť alebo stiahnuť;

b) rozhodnutie o zrušení svojich výhrad uvedených v odseku 3 tohto článku.

Komisia pred prijatím rozhodnutia podľa tohto odseku zohľadní stanoviská RSPB a BEREC a iných príslušných vnútroštátnych orgánov.

K rozhodnutiu Komisie uvedenému v prvom pododseku písm. a) sa pripojí podrobná a objektívna analýza dôvodov, prečo by sa návrh opatrenia na formovanie trhu alebo obmedzené trvanie nemali prijať, alebo vysvetlenie, ako by sa mali zmeniť.

7. Ak Komisia prijala rozhodnutie, ktorým sa notifikujúcemu orgánu ukladá povinnosť stiahnuť návrh opatrenia, dotknutý orgán takéto opatrenie neprijme. Po uskutočnení verejnej konzultácie v súlade s článkom 184 oznámi príslušný vnútroštátny orgán do šiestich mesiacov od dátumu rozhodnutia Komisie nový návrh opatrenia RSPB, BEREC, ostatným príslušným vnútroštátnym orgánom a Komisii.

8. S výnimkou prípadov uvedených v odseku 3 tohto článku a v prípade, že Komisia prijme rozhodnutie, v ktorom požaduje stiahnutie, dotknutý príslušný orgán zohľadní pripomienky iných príslušných orgánov, RSPB, BEREC a Komisie a môže prijať výsledné opatrenie. Keď dotknutý príslušný vnútroštátny orgán prijme opatrenie, bezodkladne ho oznámi Komisii. Príslušný orgán oznámi Komisii, RSPB, BEREC a ostatným príslušným vnútroštátnym orgánom všetky prijaté konečné opatrenia, na ktoré sa vzťahuje odsek 1 tohto článku.

9. ODN vedie záznamy o konaniach týkajúcich sa jednotného trhu s rádiovým spektrom Únie podľa tohto článku.

Článok 32

Hospodárska súťaž

1. Práva na využívanie rádiového spektra pre elektronické komunikačné siete a služby sa udeľujú, menia alebo obnovujú takým spôsobom, aby sa podporila účinná hospodárska súťaž a zabránilo sa narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu v súlade s týmto nariadením.

2. Ak príslušné vnútroštátne orgány zodpovedné za správu rádiového spektra udeľujú, menia alebo obnovujú práva na využívanie rádiového spektra v súvislosti s harmonizovaným rádiovým spektrom pre bezdrôtové širokopásmové siete a služby, postúpia národnému regulačnému orgánu rozhodnutie o každom opatrení, ktoré by mohlo ovplyvniť hospodársku súťaž, ako napríklad:

   a) obmedziť ktorémukoľvek podniku počet pásiem rádiového spektra, na ktoré sa udeľované práva na využívanie vzťahujú, prípadne v odôvodnených prípadoch pripojiť k takýmto právam na využívanie podmienky, ako je poskytovanie veľkoobchodného prístupu alebo celoštátny alebo regionálny roaming, v niektorých pásmach rádiového spektra alebo v určitých skupinách pásiem s podobnými vlastnosťami;

   b) ak je to vhodné a odôvodnené s ohľadom na osobitnú situáciu na vnútroštátnom trhu, rezervovať určitú časť pásma rádiového spektra alebo skupinu pásiem na pridelenie novým subjektom na trhu;

   c) odmietnuť udeliť nové práva na využívanie rádiového spektra alebo povoliť nové spôsoby využívania rádiového spektra v určitých pásmach, alebo pripojiť podmienky k udeleniu nových práv na využívanie rádiového spektra či k povoleniu nových spôsobov jeho využívania s cieľom zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže pridelením, prevodom alebo nahromadením akýchkoľvek práv na využívanie;

   d) zahrnúť podmienky, ktoré zakazujú alebo podmieňujú prevody práv na využívanie rádiového spektra, na ktoré sa nevzťahuje kontrola fúzií na úrovni Únie alebo vnútroštátna kontrola fúzií, ak je pravdepodobné, že by tieto prevody mali za následok výrazné narušenie hospodárskej súťaže;

   e) upraviť existujúce práva na využívanie rádiového spektra v súlade s týmto nariadením, ak je to potrebné na spätnú nápravu narušenia hospodárskej súťaže spôsobeného prevodom alebo nahromadením práv na využívanie.

   Národné regulačné orgány navrhujú takéto opatrenia len na základe analýzy trhu vykonanej v súlade s článkom 73 ods. 2, a najmä na základe výhľadového posúdenia podmienok hospodárskej súťaže na trhu a posúdenia pravdepodobných účinkov

takýchto opatrení na zachovanie alebo dosiahnutie účinnej hospodárskej súťaže, ako aj na existujúce a budúce investície.

3. Pri výbere vhodných opatrení podľa odseku 2 národné regulačné orgány rešpektujú proporcionalitu a uložia najmenej rušivé opatrenie, ktorým možno zabezpečiť hospodársku súťaž na maloobchodnej úrovni:

   a) pred uložením opatrení ovplyvňujúcich štruktúru trhu národné regulačné orgány posúdia počet infraštruktúr, ktoré môžu byť na trhu ekonomicky udržateľné, s ohľadom na charakteristiky prideleného frekvenčného spektra a súvisiace investičné požiadavky potrebné na dosiahnutie cieľovej kvality služieb;

   b) pred uložením akejkoľvek povinnosti veľkoobchodného prístupu národné regulačné orgány preskúmajú príslušné trhy s výhľadom do budúcnosti a posúdia, či by maloobchodné trhy boli účinne konkurencieschopné bez veľkoobchodného zásahu.

   BEREC v úzkej spolupráci s Komisiou vypracuje do *[12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] usmernenia na jednotné uplatňovanie tohto odseku.

4. Navrhované opatrenia podľa odseku 2 tvoria súčasť návrhu opatrenia, ktorý príslušný orgán predloží na postup podľa článku 31.

5. Pri uplatňovaní odseku 2 národné regulačné orgány a iné príslušné orgány dodržiavajú postupy stanovené v článkoch 184, 194 a 195.

ODDIEL 7: ZAVÁDZANIE A POUŽÍVANIE BEZDRÔTOVÉHO SIEŤOVÉHO VYBAVENIA

Článok 33

Prístup k rádiovým miestnym sieťam

1. Príslušné orgány povolia poskytovanie prístupu k verejnej elektronickej komunikačnej sieti prostredníctvom sietí RLAN, ako aj využívanie harmonizovaného rádiového spektra na účely takéhoto poskytovania, avšak len za uplatniteľných podmienok všeobecných povolení týkajúcich sa využívania rádiového spektra uvedených v článku 20 ods. 2.

   Ak uvedené poskytovanie nie je súčasťou hospodárskej činnosti alebo je len doplnkom k hospodárskej činnosti alebo verejnej službe, ktorá nie je závislá od prenosu signálov v uvedených sieťach, nesmie sa na žiadny podnik, orgán verejnej správy alebo koncového používateľa, ktorí takýto prístup poskytujú, vzťahovať žiadne všeobecné povolenie na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb v zmysle článku 9 ani povinnosti týkajúce sa práv koncových používateľov v zmysle časti VI hlavy III, ani povinnosti vzájomného prepojenia ich sietí v zmysle článku 65 ods. 1.

2. Článok 4 nariadenia (EÚ) 2022/2065 sa vzťahuje na zodpovednosť poskytovateľov takéhoto prístupu prostredníctvom sietí RLAN.

3. Poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí alebo verejne dostupných elektronických komunikačných služieb majú právo umožniť prístup do svojich sietí iným poskytovateľom takýchto sietí a služieb alebo verejnosti prostredníctvom sietí RLAN za predpokladu dodržania uplatniteľných podmienok všeobecných povolení a predchádzajúceho informovaného súhlasu koncového používateľa, ak sa sieť RLAN nachádza v priestoroch koncového používateľa.

4. V súlade s článkom 93 poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí alebo verejne dostupných elektronických komunikačných služieb nesmú jednostranne obmedzovať alebo brániť koncovým používateľom v:

   a) prístupe k sieťam RLAN poskytovaným tretími stranami, ktoré si zvolia;

   b) tom, aby umožnili iným koncovým používateľom recipročný alebo voľnejší prístup k sieťam takýchto poskytovateľov prostredníctvom sietí RLAN, a to aj na základe iniciatív tretích strán, ktoré združujú a verejne sprístupňujú siete RLAN rôznych koncových používateľov.

5. Koncoví používatelia môžu umožniť iným koncovým používateľom prístup, či už recipročný alebo iný, k ich sieťam RLAN, a to aj na základe iniciatív tretích strán, ktoré združujú a verejne sprístupňujú siete RLAN rôznych koncových používateľov.

6. Na poskytovanie prístupu verejnosti k sieťam RLAN sa nesmie uplatňovať nenáležité obmedzenie:

   a) zo strany subjektov verejného sektora alebo vo verejných priestoroch v okolí priestorov, ktoré užívajú tieto subjekty verejného sektora, ak je takéto poskytovanie doplnkom k službám poskytovaným verejnosti v týchto priestoroch;

   b) ak ide o iniciatívu mimovládnych organizácií alebo subjektov verejného sektora na združovanie a recipročné alebo voľnejšie sprístupňovanie sietí RLAN rôznych koncových používateľov, v prípade potreby aj sietí RLAN, ku ktorým je verejný prístup poskytovaný v súlade s písmenom a).

Článok 34

Zavádzanie a prevádzka bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom

1. Zavádzanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom sa nesmie neprimerane obmedzovať a podlieha celoštátne konzistentným pravidlám. Takéto pravidlá sa uverejnia pred ich uplatnením.

   Zavádzanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom, ktoré spĺňajú charakteristiky stanovené v odseku 4, je najmä oslobodené od akéhokoľvek povolenia v rámci územného plánovania jednotlivých miest alebo iného osobitného predchádzajúceho povolenia.

   Odchylne od druhého pododseku môže byť na zavedenie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom na budovách alebo v lokalitách architektonického, historického alebo prírodného významu chránených podľa vnútroštátneho práva potrebné povolenie, alebo ak je to potrebné v záujme verejnej bezpečnosti. Na udeľovanie týchto povolení sa uplatňujú články 7, 8 a 9 nariadenia (EÚ) 2024/1309.

2. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov špecifikuje fyzické a technické charakteristiky, ako sú maximálne rozmery, hmotnosť a prípadne vysielací výkon bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom.

   Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

   Uvedené vykonávacie akty sa priebežne preskúmavajú s cieľom prispôsobiť ich technologickému pokroku, ako aj potrebám zavádzania sietí.

3. Týmto článkom nie sú dotknuté základné požiadavky stanovené v smernici 2014/53/EÚ a platný režim udeľovania povolení na využívanie príslušného rádiového spektra.

4. V príslušných prípadoch majú prevádzkovatelia podľa nariadenia (EÚ) 2024/1309 právo na prístup k akejkoľvek fyzickej infraštruktúre vrátane pouličného zariadenia, ako sú stožiare verejného osvetlenia, dopravné značky, semafory, bilbordy, autobusové a električkové zastávky a stanice metra, ktorú kontrolujú vnútroštátne, regionálne alebo miestne orgány verejnej správy, ktorá je technicky vhodná ako hostiteľská infraštruktúra pre bezdrôtové prístupové body s malým dosahom alebo ktorá je nevyhnutná na pripojenie takýchto prístupových bodov k chrbticovej sieti. Všetky primerané žiadosti o prístup sa schvaľujú za spravodlivých, primeraných, transparentných a nediskriminačných podmienok, ktoré sa zverejnia na jednotnom informačnom mieste.

5. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek obchodné dohody, nepodlieha zavádzanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom žiadnym poplatkom ani úhradám nad rámec správnych poplatkov v súlade s článkom 12.

Článok 35

Technická regulácia elektromagnetických polí

Postupy ustanovené v smernici (EÚ) 2015/1535 sa vzťahujú na všetky navrhované opatrenia príslušných orgánov, ktorými by sa uložili požiadavky na zavedenie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom v súvislosti s elektromagnetickými poľami odlišné od tých, ktoré sú stanovené v odporúčaní 1999/519/ES alebo následných odporúčaniach, ktoré ho nahrádzajú.

4.2. HLAVA II: VYUŽÍVANIE RÁDIOVÉHO SPEKTRA PROSTREDNÍCTVOM SATELITU

Článok 36

Medzinárodný kontext a jednotný trh

Komisia spravuje využívanie rádiového spektra na poskytovanie satelitných sietí alebo satelitných komunikačných služieb len v súlade s medzinárodnými záväzkami a povinnosťami Únie vrátane rozhodnutí prijatých Radou podľa článku 218 ZFEÚ, a to spôsobom, ktorý plne odráža jeho medzinárodný rozmer a strategický význam pre Úniu a členské štáty, a na podporu cieľa vytvoriť jednotný trh pre služby satelitnej komunikácie.

Článok 37

Podania a koordinácia satelitných systémov s ITU

1. Na žiadosť potenciálneho používateľa rádiového spektra príslušný orgán pre rádiové spektrum informuje Komisiu a ostatné príslušné vnútroštátne orgány v rámci RSPB o každej žiadosti o zápis, koordináciu alebo registráciu satelitného systému, ktorý má pokrývať viac ako jeden členský štát, alebo pozemnej satelitnej stanice a prípadne jej doplnkových pozemných a vzdušných komponentov, v ITU. Dotknutý príslušný vnútroštátny orgán uvedie, či potrebuje podporu iných príslušných vnútroštátnych orgánov a Únie na vykonávanie koordinácie s ITU s cieľom obhajovať a podporovať záujmy a politiky členských štátov a Únie. Členské štáty a Komisia sa môžu k žiadosti

vyjadriť. Dotknutý členský štát zabezpečí, aby sa tieto pripomienky náležite zohľadnili, pričom zabráni zbytočným prieťahom v rámci procesu podania.

2. Po prijatí žiadosti o koordináciu frekvencií alebo orbitálnej polohy satelitného systému alebo pozemnej satelitnej stanice a prípadne jej doplnkových pozemných a vzdušných komponentov podľa pravidiel ITU dotknutý príslušný vnútroštátny orgán o tom bezodkladne informuje Komisiu a ostatné príslušné orgány prostredníctvom RSPB.

3. Ak dva alebo viac príslušných vnútroštátnych orgánov dostane žiadosti týkajúce sa toho istého frekvenčného pásma alebo tej istej orbitálnej polohy, RSPB s podporou ODN koordinuje stanovisko Únie v záujme poskytnutia včasnej a jednotnej odpovede ITU.

Článok 38

Všeobecné povolenie na úrovni Únie na poskytovanie satelitných sietí a služieb satelitnej komunikácie

1. Povolenie Únie podľa článku 39 zahŕňa všeobecné povolenie na poskytovanie satelitných sietí alebo služieb satelitnej komunikácie podľa tohto článku.

2. Odchylne od článku 9 môže poskytovanie satelitných sietí vrátane pozemných satelitných staníc a prípadne doplnkových pozemných a vzdušných komponentov a služieb satelitnej komunikácie v Únii alebo vo viacerých členských štátoch podliehať len podmienkam stanoveným v súlade s odsekom 3 tohto článku.

   Poskytovatelia predložia oznámenie Komisii a nemusia získať žiadne výslovné rozhodnutie alebo povolenie, ani žiadny iný správny akt od iných príslušných orgánov. ODN pomáha Komisii pri vybavovaní oznámení.

3. Komisia môže s prihliadnutím na prípadné stanovisko RSPB prostredníctvom vykonávacích aktov určiť podmienky pripojené k všeobecnému povoleniu na poskytovanie satelitných sietí alebo služieb satelitnej komunikácie v rámci obmedzení uvedených v článku 9 ods. 4.Tieto podmienky zahŕňajú okrem iného:

   a) usadenie v Únii;

   b) úhradu správnych poplatkov v súlade s článkom 12 *mutatis mutandis*;

   c) zachovanie integrity, bezpečnosti a odolnosti satelitných sietí a služieb satelitnej komunikácie;

   d) udržiavanie trvalej kontroly nad vysielaním všetkých rádiových staníc vrátane pozemných satelitných staníc a prípadne ich doplnkových pozemných a vzdušných komponentov, ktoré využívajú rádiové spektrum povolené na základe povolenia Únie, a to aj v prípade, že ich vlastnia, inštalujú alebo prevádzkujú tretie strany alebo sa nenachádzajú na území Únie;

   e) povinnosti uchovávania údajov alebo zákonného zachytávania. Vo vykonávacom akte prijatom podľa prvého pododseku sa stanovia objektívne kritériá na určenie povinností týkajúcich sa uchovávania údajov a zákonného zachytávania, ktoré sa stanovia ako podmienka udelenia povolenia EÚ na využívanie satelitov.

   Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

4. Na základe všeobecného povolenia na úrovni Únie získavajú podniky minimálne práva vyplývajúce zo všeobecného povolenia stanoveného v článku 9 vo všetkých členských štátoch.

5. Články 12, 194 a 195 sa primerane uplatňujú na správne poplatky, zmeny, obmedzenia a odňatie práv a povinností na základe všeobecného povolenia.

Článok 39

Povolenie Únie na využívanie satelitného rádiového spektra

1. Využívanie rádiového spektra na poskytovanie služieb satelitnej komunikácie v Únii alebo vo viac ako jednom členskom štáte podlieha povoleniu Únie, ktoré udeľuje Komisia.

2. Komisia s prihliadnutím na akékoľvek stanovisko RSPB prostredníctvom vykonávacieho aktu vypracuje a aktualizuje európsky plán prideľovania satelitných frekvencií, v ktorom sa určia pásma rádiového spektra dostupné pre služby satelitnej komunikácie v Únii. Komisia harmonizuje rádiové spektrum dostupné pre služby satelitnej komunikácie podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES a povoľuje používanie harmonizovaného rádiového spektra pre služby satelitnej komunikácie. Komisia môže rozhodnúť, že prístup k určitým pásmam satelitného rádiového spektra bude možný na základe všeobecného povolenia. V takom prípade stanoví podmienky povolení na využívanie rádiového spektra v uvedených pásmach vrátane všetkých platných poplatkov.

3. Ak Komisia z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť príslušného orgánu alebo žiadateľa zváži obmedzenie počtu povolení Únie v danom pásme rádiového spektra z dôvodu jeho nedostatku alebo z dôvodov všeobecného záujmu, poskytne zainteresovaným stranám možnosť vyjadriť svoje názory v rámci verejnej konzultácie v súlade s článkom 184. Na základe výsledkov konzultácií môže Komisia prijať potrebné opatrenia na obmedzenie počtu povolení.

4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov, ktoré sa majú prijať do *[12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*], s prihliadnutím na charakteristiky príslušných pásiem rádiového spektra a všetkých stanovísk RSPB stanoví podmienky povolenia a používania rôznych pásiem rádiového spektra, pričom zabezpečí, aby oprávnení prevádzkovatelia spĺňali tieto požiadavky:

   a) sú usadení v Únii;

   b) dodržiavajú Rádiokomunikačný poriadok ITU tým, že zabezpečujú:

      i) uplatňovanie príslušných postupov koordinácie a oznamovania podľa Rádiokomunikačného poriadku vrátane zápisu do hlavného medzinárodného registra frekvencií ITU (MIFR), pri ktorom sa rešpektuje štatút a dátumy ochrany ITU a ktorý sa vykonáva v dobrej viere;

      ii) dodržiavanie príslušných medzinárodných koordinačných dohôd;

      iii) aby nevznikalo škodlivé rušenie iných satelitných sietí alebo systémov ani žiadnych staníc prevádzkovaných v súlade s Rádiokomunikačným poriadkom ITU;

      iv) prevádzku na základe zásady „žiadne rušenie a žiadna ochrana“, ak podanie ešte nebolo oznámené a zaznamenané v MIFR alebo sa prevádzkuje podľa Rádiokomunikačného predpisu ITU č. 4.4;

c) koordinujú s akýmkoľvek satelitným systémom povoleným v Únii;

d) využívajú rádiové spektrum na poskytovanie služieb satelitnej komunikácie v súlade s Rádiokomunikačným poriadkom ITU vrátane zabránenia škodlivému rušeniu a v prípade potreby v súlade s akýmkoľvek aktom technickej harmonizácie prijatým podľa rozhodnutia č. 626/2002/ES;

e) v prípade podania na ITU treťou krajinou preukážu, že jurisdikcia uvedenej krajiny zabezpečuje účinné riešenie škodlivého rušenia a zavádza nástroje na okamžitú zodpovednosť v prípade nezákonného použitia;

f) platba poplatkov za rádiové spektrum, ktoré sa určia na základe metodiky stanovenej Komisiou prostredníctvom delegovaného aktu v súlade s kritériami článku 29 ods. 2 prvého pododseku;

g) akékoľvek ďalšie objektívne, transparentné a nediskriminačné podmienky potrebné na ochranu politík Únie, pri ktorých sa využívajú satelitné siete alebo služby satelitnej komunikácie, vrátane podmienok uplatniteľných na experimentálne využívanie frekvenčného spektra.

5. Komisia do *[36 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] nahradí vnútroštátne povolenia platné k *[6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] na využívanie rádiového spektra povoleniami Únie.

6. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 2 a 4 tohto článku sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 199 ods. 4.

Článok 40

Postup udeľovania povolenia Únie

1. Každý podnik predloží Komisii žiadosť o povolenie Únie na využívanie rádiového spektra na poskytovanie služieb satelitnej komunikácie a satelitných sietí. Komisia takéto žiadosti po ich prijatí uverejní.

   Pri uplatňovaní tohto článku Komisii pomáha ODN a stála pracovná skupina RSPB pre udeľovanie povolení na využívanie satelitov. Táto skupina sa skladá zo zástupcov členských štátov, ktorí majú odborné znalosti v oblasti satelitnej komunikácie.

2. V žiadosti sa uvedú potreby rádiového spektra a informácie potrebné na identifikáciu podniku, stručný opis služby satelitnej komunikácie a informácie potrebné na overenie splnenia podmienok stanovených v článku 39.

3. Komisia preskúma žiadosť s pomocou pracovnej skupiny RSPB pre udeľovanie povolení na využívanie satelitov a ODN. RSPB predloží Komisii stanovisko do 10 pracovných dní od prijatia žiadosti.

4. Komisia prijme vykonávací akt, ktorým udelí povolenie Únie, ak žiadateľ spĺňa podmienky stanovené v článku 39, alebo ktorým zamietne udelenie povolenia Únie vo všetkých ostatných prípadoch.

   V prípade potreby môže RSPB odložiť predloženie svojho stanoviska a požiadať Komisiu o prijatie vhodných opatrení s cieľom harmonizovať technické podmienky používania rádiového spektra podľa rozhodnutia č. 626/2002/ES alebo iné podmienky povolení Únie.

5. Ak sa Komisia v súlade s článkom 39 ods. 3 rozhodne vybrať držiteľov práv vo výberovom konaní, takéto konanie uskutoční v súlade s prílohou VI, pokiaľ nie je v práve Únie stanovený osobitný postup.

6. Komisia do *[12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]* prijme vykonávací akt, v ktorom stanoví podrobnosti a lehoty uplatniteľné na postup udeľovania povolení EÚ.

Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 4 a 6 tohto článku sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

Článok 41

Účinok povolenia Únie

1. Odchylne od článku 9 sa povolením Únie držiteľovi udeľuje právo poskytovať satelitné siete alebo služby satelitnej komunikácie a právo na využívanie rádiového spektra v celej Únii alebo v konkrétnych členských štátoch vymedzených v povolení. Na poskytovanie satelitných sietí, služieb satelitnej komunikácie alebo na využívanie rádiového spektra na ich poskytovanie sa nevyžaduje vnútroštátne povolenie v žiadnom členskom štáte.

2. Povolením Únie sa v každom členskom štáte udeľujú rovnaké práva a povinnosti podobným spôsobom ako povolením udeleným uvedeným členským štátom na poskytovanie služieb satelitnej komunikácie alebo satelitných sietí alebo na využívanie rádiového spektra.

3. Povolenie Únie nezbavuje držiteľa koordinačných povinností vrátane povinností zdieľania rádiového spektra v súvislosti s existujúcimi alebo budúcimi satelitnými sieťami alebo službami satelitnej komunikácie, ktoré vyplývajú z Rádiokomunikačného poriadku ITU.

4. Držiteľ povolenia Únie:

   a) v príslušných prípadoch plní všetky záväzky, ku ktorým sa zaviazal vo svojej žiadosti alebo počas výberového konania, bez ohľadu na to, či úhrnný dopyt po rádiovom spektre presahuje dostupnú veľkosť;

   b) využíva svoje práva na využívanie spôsobom, ktorý je v súlade s politikami Únie týkajúcimi sa frekvenčného spektra, najmä tak, že nespôsobuje škodlivé rušenie žiadneho satelitného systému financovaného v rámci programov Únie, a že na žiadosť príslušných orgánov v čase krízy poskytne prístup k rádiovému spektru, na ktoré má nárok;

   c) predkladá Komisii výročnú správu s podrobnými informáciami o stave rozvoja svojej satelitnej siete a/alebo služby satelitnej komunikácie.

Článok 42

Trvanie a obnovenie povolenia Únie

1. Trvanie povolenia Únie určí Komisia. Článok 24 sa primerane uplatňuje na práva udelené na základe povolenia Únie.

Odchylne od článku 24 ods. 5 môže Komisia v odôvodnených prípadoch skrátiť trvanie povolenia Únie, a to v týchto prípadoch:

   a) na účely konkrétnych krátkodobých projektov;

b) na experimentálne použitie na obežnej dráhe;

c) s cieľom dodržiavať záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva, ktoré sa vzťahujú na členské štáty.

2. V prípade žiadosti o obnovenie práva na využívanie RSPB predloží Komisii stanovisko do 10 pracovných dní od doručenia žiadosti Komisii. Komisia môže obnoviť povolenie Únie s prihliadnutím na všetky stanoviská RSPB. Článok 25 sa primerane uplatňuje na obnovenie práv udelených na základe povolenia Únie.

3. Články 194 a 195 o zmene, obmedzení a odňatí práv na využívanie sa primerane vzťahujú na práva na využívanie rádiového spektra.

Článok 43

Dohľad a nápravné opatrenia

1. Komisia a príslušné vnútroštátne orgány spolupracujúce v rámci výboru uvedeného v článku 199 ods. 1 a RSPB monitorujú súlad satelitných sietí a služieb satelitnej komunikácie prevádzkovaných na základe povolenia Únie s podmienkami článkov 38 a 39, ako aj s právom Únie a platným Rádiokomunikačným poriadkom ITU a prijímajú vhodné opatrenia na riešenie akéhokoľvek nesúladu.

   Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme podrobné opatrenia na koordinované monitorovanie a presadzovanie povolení Únie vrátane podmienok koordinovaného pozastavenia alebo odňatia povolení. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 3.

2. Komisia preskúma každé údajné konkrétne porušenie podmienky pripojenej k povoleniu Únie alebo ktoréhokoľvek ustanovenia tejto hlavy. RSPB s podporou ODN pomáha Komisii pri ich skúmaní.

   Ak sa príslušný vnútroštátny orgán domnieva, že držiteľ povolenia Únie nedodržiava podmienky povolenia alebo ktorékoľvek ustanovenie tohto nariadenia, upozorní na túto skutočnosť Komisiu a RSPB.

   Ak Komisia zistí, že držiteľ povolenia Únie nespĺňa niektorú z podmienok stanovených v článku 38 alebo 39, informuje daného prevádzkovateľa o svojich zisteniach.

3. V prípade porušenia akejkoľvek podmienky povolenia alebo ustanovenia tejto hlavy Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme vhodné a primerané nápravné opatrenia, ktoré spočívajú v:

   a) (dočasnom alebo trvalom) zákaze používania určitých pásiem rádiového spektra pre pozemné satelitné stanice a prípadne ich doplnkové pozemné a vzdušné komponenty v Únii bez toho, aby boli dotknuté občianskoprávne a trestnoprávne sankcie podľa vnútroštátneho práva;

   b) pozastavení alebo odňatí povolenia Únie.

   Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

   Komisia môže držiteľovi povolenia Únie uložiť pokuty alebo pravidelné penále za porušenie podmienok povolenia alebo ustanovení tejto hlavy, ktoré sa stanovia s prihliadnutím na závažnosť a trvanie porušenia a nepresiahnu 5 % jeho celkového celosvetového obratu za predchádzajúci finančný rok. Súdny dvor je v zmysle článku 229 ZFEÚ výlučne príslušný na preskúmanie rozhodnutí, ktorými Komisia uložila

pokutu alebo pravidelné penále. Môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo pravidelné penále.

Komisia informuje členské štáty o svojich opatreniach na presadzovanie práva podľa tohto článku.

4. Bez ohľadu na odseky 1 a 2 tohto článku sa v prípade nezaplatenia poplatkov za rádiové spektrum a nedodržania podmienok podľa článku 38 ods. 3 primerane uplatňuje postup v súlade s článkom 196.

Článok 44

Presadzovanie

1. Každé opatrenie, o ktorom rozhodla Komisia podľa článku 43, presadzujú príslušné vnútroštátne orgány v plnom rozsahu a v lehote stanovenej Komisiou. Príslušný vnútroštátny orgán môže výnimočne požiadať Komisiu, aby odložila uplatňovanie svojho opatrenia na jeho vnútroštátnom území na obnoviteľné obdobie najviac šiestich mesiacov, ak je pravdepodobné, že sa týmto opatrením vážne naruší pripojiteľnosť na jeho území. Komisia čo najviac obmedzí trvanie tejto výnimky, v príslušných prípadoch motivovaním koncových používateľov, aby prešli na alternatívne satelitné siete alebo služby satelitnej komunikácie.
2. Akékoľvek opatrenie Komisie zostane v platnosti až do výsledku akéhokoľvek súdneho alebo iného odvolania proti rozhodnutiu Komisie alebo proti vnútroštátnemu vykonávaciemu opatreniu, pokiaľ sa neprijmú predbežné opatrenia, ktoré sú vhodné na dostatočné zmiernenie alebo odstránenie takéhoto rušenia podľa odseku 3.
3. Ak je potrebné prijať naliehavé opatrenia, aby sa zabránilo škodlivému rušeniu na jeho území, príslušný vnútroštátny orgán môže z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť Komisie prijať vhodné predbežné opatrenia vrátane pozastavenia uplatňovania povolenia Únie na svojom území. Ak tak príslušný vnútroštátny orgán urobí z vlastnej iniciatívy, informuje Komisiu a RSPB o dôvodoch svojho konania do piatich pracovných dní. Komisia informuje RSPB a ostatné príslušné vnútroštátne orgány. Komisia bezodkladne začne postup stanovený v článku 43.

Článok 45

Koordinácia medzi satelitným a pozemským využívaním rádiového spektra

1. Zdieľané využívanie rádiového spektra pozemskými a satelitnými systémami je možné len so súhlasom a na zodpovednosť primárneho držiteľa práva na pozemské využívanie, ak takýto primárny držiteľ existuje, a jeho cieľom je zabezpečiť efektívne využívanie rádiového spektra, zabrániť škodlivému rušeniu pozemských sietí poskytujúcich bezdrôtové širokopásmové elektronické komunikačné služby a primerane chrániť tieto a iné príslušné zavedené bezdrôtové širokopásmové služby a aplikácie zabezpečením neobmedzenej kontinuity súčasnej prevádzky a budúceho vývoja a rozvoja všetkých príslušných rozhlasových služieb a aplikácií, ktoré v súčasnosti využívajú tieto pásma a priľahlé pásma.
2. Ak je príslušný orgán požiadaný o koordináciu využívania rádiového spektra medzi pozemskými a vesmírnymi aplikáciami podľa pravidiel ITU vo vzťahu k harmonizovanému rádiovému spektru, oznámi takúto žiadosť Komisii, ktorá ju okamžite postúpi členom Výboru pre rádiové frekvenčné spektrum.

3. Výbor prijme stanovisko, v ktorom navrhne odpoveď na žiadosť o koordináciu s ITU, pričom zohľadní všetky osobitosti využívania uvedeného rádiového spektra v každom členskom štáte. Komisia môže prijať vykonávací akt o podmienkach koordinovanej koexistencie v Únii v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

4. Ak je to potrebné na zabezpečenie koordinovanej ochrany práv udelených členskými štátmi na pozemské využívanie harmonizovaného rádiového spektra alebo koordinovaného udeľovania práv na využívanie takéhoto rádiového spektra na poskytovanie služieb satelitnej komunikácie na zdieľanom základe s bezdrôtovými širokopásmovými službami, Komisia môže prijať odporúčania na harmonizované uplatňovanie tohto nariadenia a koordinované zdieľanie rádiového spektra medzi pozemským a satelitným využívaním.

4.3. HLAVA III: ZDROJE ČÍSLOVANIA

Článok 46

Strategické plánovanie a riadenie zdrojov číslovania

1. Členské štáty a Komisia pri plnení cieľov stanovených v článku 3 koordinovane spravujú zdroje číslovania na vnútornom trhu ako spoločný zdroj Únie v rámci spoločných právomocí s cieľom podporiť hospodársky rast umožnením inovácií a konzistentného poskytovania elektronických komunikačných služieb založených na číslovaní v Únii, pričom chránia hodnoty a bezpečnosť Únie.

2. Komisia, ktorej pomáha ODN, a národné regulačné orgány spolupracujú pri strategickom plánovaní zdrojov číslovania v Únii a identifikácii potenciálneho využitia zdrojov číslovania na cezhraničné alebo celoeurópske služby.

3. Komisia s prihliadnutím na stanovisko BEREC a po tom, ako poskytne všetkým zainteresovaným stranám možnosť vyjadriť svoje názory, stanoví výhľadovú stratégiu Únie v oblasti číslovania týkajúcu sa konzistentného riadenia zdrojov číslovania v členských štátoch a na úrovni Únie.

4. Na základe stratégie číslovania Únie uvedenej v odseku 3 Komisia s pomocou ODN vypracuje plán číslovania Únie, v ktorom sa stanovia zdroje číslovania, ktoré sa majú v Únii používať pre príslušné cezhraničné alebo celoeurópske služby.

   Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať číslovací plán Únie, podmienky týkajúce sa žiadostí o číselné rozsahy ITU pre číslovací plán Únie a podmienky, ktoré sa môžu vzťahovať na právo na používanie zdrojov číslovania z číslovacieho plánu Únie, vrátane poplatkov za práva na využívanie takýchto zdrojov.

   Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 3.

Článok 47

Celoeurópske zdroje číslovania

1. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov podľa článku 46 ods. 4 prijať opatrenia na harmonizáciu konkrétnych čísel alebo číselných rozsahov alebo požiadať ITU o pridelenie číselných rozsahov s cieľom zabezpečiť dostupnosť zdrojov číslovania pre cezhraničné alebo celoeurópske služby v súlade s číslovacím plánom Únie.

2. Členské štáty podporujú harmonizáciu špecifických čísel alebo číselných rozsahov v rámci Únie a žiadosti o celoeurópske zdroje číslovania podávané ITU, ak sa tým podporuje jednotný trh v oblasti telekomunikácií alebo rozvoj celoeurópskych služieb.

3. Národné regulačné orgány v spolupráci s ODN spravujú prideľovanie čísel alebo číselných rozsahov z celoeurópskych zdrojov číslovania a presadzujú podmienky, ktoré sa vzťahujú na individuálne práva na používanie celoeurópskych zdrojov číslovania.

4. ODN zriadi a aktualizuje databázu celoeurópskych zdrojov číslovania na základe informácií o prideľovaní čísel a príjemcoch čísel, ktoré včas poskytnú národné regulačné orgány. Do šiestich mesiacov od prijatia číslovacieho plánu Únie ODN stanoví postup a systém poskytovania informácií podľa tohto odseku a podľa článku 48 ods. 4 štvrtého pododseku.

Článok 48

Národné zdroje číslovania

1. Národné regulačné orgány riadia udeľovanie práv na využívanie všetkých národných zdrojov číslovania a správu národných číslovacích plánov a na účely poskytovania verejne dostupných elektronických komunikačných služieb poskytujú adekvátne zdroje číslovania. Národné regulačné orgány stanovia objektívne, transparentné a nediskriminačné postupy udeľovania práv na používanie národných zdrojov číslovania.

2. Národné regulačné orgány na požiadanie takisto udeľujú práva na využívanie zdrojov číslovania zo svojich národných číslovacích plánov na poskytovanie osobitných služieb podnikom, ktoré nie sú poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí a služieb, ak existuje dostatok adekvátnych zdrojov číslovania na uspokojenie súčasného a predpokladaného budúceho dopytu. Uvedené podniky preukážu svoju schopnosť spravovať zdroje číslovania a zabezpečiť súlad so všetkými relevantnými požiadavkami stanovenými podľa článku 49. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány môžu pozastaviť ďalšie prideľovanie práv na využívanie zdrojov číslovania takýmto podnikom, ak sa preukáže riziko vyčerpania zdrojov číslovania.

   S cieľom prispieť k jednotnému uplatňovaniu tohto odseku BEREC udržiava usmernenia o spoločných kritériách na posúdenie schopnosti spravovať zdroje číslovania a rizika vyčerpania zdrojov číslovania a podľa potreby ich aktualizuje po konzultácii so zainteresovanými stranami a v úzkej spolupráci s Komisiou.

3. Národné regulačné orgány uplatňujú národné číslovacie plány a postupy spôsobom zabezpečujúcim rovnaké zaobchádzanie so všetkými poskytovateľmi verejne dostupných elektronických komunikačných služieb, ako aj s podnikmi oprávnenými podľa odseku 2. Podniky, ktorým bolo udelené právo na využívanie zdrojov číslovania, nesmú diskriminovať ostatných poskytovateľov elektronických komunikačných služieb, pokiaľ ide o zdroje číslovania využívané na zabezpečenie prístupu k ich službám.

4. Národné regulačné orgány sprístupnia rozsah negeografických čísiel, ktorý sa môže použiť na poskytovanie iných elektronických komunikačných služieb, ako sú interpersonálne komunikačné služby, a to na celom území Únie a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia nariadenia (EÚ) 2022/612, ako aj článku 52 ods. 2 tohto nariadenia. Ak boli práva na využívanie zdrojov číslovania udelené v súlade s odsekom 2 tohto článku iným podnikom ako poskytovateľom elektronických komunikačných sietí alebo služieb, tento odsek sa vzťahuje na osobitné služby, na ktorých poskytovanie sa práva na využívanie udelili.

Národné regulačné orgány v súlade s týmto nariadením zabezpečia, aby podmienky uvedené v článku 50, ktoré sa môžu pripojiť k právam na využívanie zdrojov číslovania využívaných na poskytovanie služieb mimo členského štátu s daným kódom krajiny, ako aj presadzovanie ich dodržiavania, boli rovnako prísne ako podmienky a ich presadzovanie, ktoré sa uplatňujú v prípade služieb poskytovaných v rámci členského štátu s daným kódom krajiny. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány takisto zabezpečia v súlade s článkom 49 ods. 6, aby poskytovatelia, ktorí využívajú zdroje číslovania s kódom svojej krajiny v inom členskom štáte, dodržiavali predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa a iné vnútroštátne predpisy týkajúce sa využívania zdrojov číslovania uplatniteľné v tých členských štátoch, v ktorých sa tieto zdroje číslovania využívajú. Táto povinnosť sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté právomoci presadzovania príslušných orgánov v uvedených členských štátoch.

ODN pomáha národným regulačným orgán na ich žiadosť pri koordinácii ich činností zameraných na zabezpečenie efektívnej správy zdrojov číslovania s právom na extrateritoriálne využívanie v rámci Únie.

S cieľom uľahčiť národným regulačným orgánom monitorovanie dodržiavania požiadaviek uvedených v tomto odseku BEREC za pomoci ODN vedie databázu zdrojov číslovania s právom na extrateritoriálne využívanie v rámci Únie. Na tento účel národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány pravidelne zasielajú do ODN relevantné informácie.

5. Národné regulačné orgány zverejňujú národné číslovacie plány, ako aj všetky ich následné dodatky alebo zmeny, len s výhradou obmedzení uložených z dôvodu národnej bezpečnosti.

6. Prvýkrát do *[12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti*] a potom každé dva roky BEREC vydáva správu o vnútroštátnych postupoch týkajúcich sa udeľovania práv na využívanie národných a celoeurópskych zdrojov číslovania so zameraním na rozdielne postupy v rámci Únie.

Článok 49

Postup udeľovania práv na využívanie zdrojov číslovania

1. Ak je potrebné udeliť individuálne práva na využívanie zdrojov číslovania, národné regulačné orgány udelia takéto práva na požiadanie akémukoľvek podniku na účely poskytovania elektronických komunikačných sietí alebo služieb zahrnutých do všeobecného povolenia uvedeného v článku 9 a článku 181 ods. 3 písm. c) s výhradou akýchkoľvek iných pravidiel zabezpečujúcich efektívne využívanie uvedených zdrojov číslovania v súlade s týmto nariadením.

2. Práva na využívanie zdrojov číslovania sa udeľujú postupmi, ktoré sú otvorené, objektívne, transparentné, nediskriminačné a primerané.

   Pri udeľovaní práv na využívanie zdrojov číslovania národné regulačné orgány určia, či je možný ich prevod držiteľom práv a za akých podmienok.

   Ak národné regulačné orgány udelia práva na využívanie zdrojov číslovania na obmedzené obdobie, jeho trvanie musí byť úmerné dotknutej službe vzhľadom na sledovaný cieľ s náležitým prihliadnutím na potrebu poskytnúť primerané obdobie na amortizáciu investícií.

3. Národné regulačné orgány prijmú rozhodnutia o udelení práv na využívanie zdrojov číslovania čo najskôr po doručení úplnej žiadosti a do troch týždňov v prípade zdrojov

číslovania, ktoré boli v rámci národného číslovacieho plánu pridelené na osobitné účely. Takéto rozhodnutia sa zverejnia.

4. Ak národné regulačné orgány po konzultácii so zainteresovanými stranami podľa článku 186 zistili, že práva na využívanie zdrojov číslovania s výnimočnou hospodárskou hodnotou sa majú udeliť v súťažnom alebo porovnávacom výberovom konaní, národné regulačné orgány môžu predĺžiť lehotu troch týždňov uvedenú v odseku 3 tohto článku najviac o ďalšie tri týždne.

5. Národné regulačné orgány nesmú obmedzovať počet individuálnych práv na využívanie, ktoré sa majú udeliť, okrem prípadov, keď je to nevyhnutné na zabezpečenie efektívneho využívania zdrojov číslovania.

6. Ak je súčasťou práv na využívanie zdrojov číslovania aj ich extrateritoriálne využívanie v rámci Únie v súlade s článkom 48 ods. 4, národné regulačné orgány pripoja k uvedeným právam na využívanie osobitné podmienky, aby zaručili dodržiavanie všetkých príslušných pravidiel ochrany spotrebiteľa a vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa využívania zdrojov číslovania uplatňovaných v členských štátoch, v ktorých sa takéto zdroje číslovania využívajú.

   Na základe žiadosti národného regulačného orgánu členského štátu, v ktorom sa zdroje číslovania využívajú, preukazujúcej porušenie príslušných pravidiel ochrany spotrebiteľa alebo vnútroštátnych právnych predpisov súvisiacich s využívaním zdrojov číslovania v danom členskom štáte, národné regulačné orgány členského štátu, v ktorom boli práva na využívanie zdrojov číslovania udelené, presadzujú dodržiavanie pripojených podmienok podľa prvého pododseku tohto odseku v súlade s článkom 199, v závažných prípadoch vrátane odňatia práv na extrateritoriálne využívanie zdrojov číslovania, ktoré sa udelili dotknutému podniku.

   ODN uľahčuje a koordinuje výmenu informácií medzi národnými regulačnými orgánmi rôznych dotknutých členských štátov a zabezpečuje náležitú koordináciu práce medzi nimi.

7. Tento článok sa uplatňuje aj v prípadoch, keď národné regulačné orgány udelili práva na využívanie zdrojov číslovania podnikom, ktoré nie sú poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí alebo služieb podľa článku 48 ods. 2.

Článok 50

Podmienky, ktoré sa môžu pripojiť k právam na využívanie zdrojov číslovania

Ak národné regulačné orgány pripoja podmienky k právu na využívanie zdrojov číslovania, takéto podmienky sa obmedzujú takto:

a) určenie služby, pre ktorú sa má číslo využívať, vrátane akýchkoľvek požiadaviek spojených s poskytovaním uvedenej služby, a na zabránenie pochybnostiam, tarifné zásady a maximálne ceny, ktoré možno uplatňovať v konkrétnom číselnom rozsahu na účely zabezpečenia ochrany spotrebiteľov v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. f);

b) účinné a efektívne využívanie zdrojov číslovania v súlade s týmto nariadením;

c) požiadavky na prenositeľnosť čísla v súlade s týmto nariadením;

d) maximálne trvanie v súlade s článkom 49 s výhradou zmien v národnom číslovacom pláne;

e) prevod práv z podnetu držiteľa práv a podmienky takéhoto prevodu v súlade s týmto nariadením vrátane akejkoľvek podmienky, podľa ktorej právo využívať číslo je záväzné pre všetky podniky, na ktoré sa tieto práva prenášajú;

f) poplatky za práva na využívanie v súlade s článkom 51;

g) akékoľvek záväzky, ku ktorým sa zaviazal podnik získavajúci právo na využívanie v priebehu súťažného alebo porovnávacieho výberového konania;

h) záväzky podľa príslušných medzinárodných dohôd vzťahujúcich sa na využívanie čísel;

i) povinnosti týkajúce sa extrateritoriálneho využívania čísel v Únii na zabezpečenie súladu s pravidlami v oblasti ochrany spotrebiteľa a inými pravidlami týkajúcimi sa čísel v členských štátoch iných ako členský štát s kódom krajiny;

j) umožnenie prístupu koncových používateľov k číslam z národného číslovacieho plánu, univerzálnym medzinárodným telefónnym číslam služieb na účet volaného, číslovacím plánom iných členských štátov a číslam z celoeurópskych zdrojov číslovania.

Článok 51

Poplatky za práva na využívanie zdrojov číslovania

Národné regulačné orgány môžu uložiť poplatky za práva na využívanie zdrojov číslovania, ktoré odrážajú potrebu zaručiť optimálne využívanie uvedených zdrojov. Takéto poplatky musia byť objektívne odôvodnené, transparentné, nediskriminačné a primerané vo vzťahu k ich zamýšľanému účelu a musia sa v nich zohľadňovať ciele stanovené v článku 3.

Článok 52

Prístup k číslam a službám

1. Ak je to ekonomicky možné, okrem prípadov, keď sa volaný účastník z obchodných dôvodov rozhodol obmedziť prístup volajúcich účastníkov nachádzajúcich sa v určitých geografických oblastiach, poskytovatelia elektronických komunikačných služieb založených na číslovaní podniknú všetky potrebné kroky na zabezpečenie toho, aby volajúci účastníci mali prístup ku všetkým týmto prvkom:

   a) negeografické čísla a služby využívajúce takéto čísla v rámci Únie;

   b) všetky čísla poskytované v Únii bez ohľadu na technológiu a zariadenia, ktoré prevádzkovateľ používa, vrátane čísel v národných číslovacích plánoch členských štátov a univerzálnych medzinárodných telefónnych čísel služieb volania na účet volaného (UIFN);

   c) čísla z celoeurópskych zdrojov číslovania.

2. Národné regulačné orgány majú právomoc vyžadovať od poskytovateľov verejných elektronických komunikačných sietí alebo verejne dostupných elektronických komunikačných služieb, aby prijali preventívne opatrenia zablokovaním prístupu k číslam alebo službám, ak je to opodstatnené z dôvodu podvodu alebo zneužitia, a vyžadovať, aby v takýchto prípadoch poskytovatelia elektronických komunikačných služieb zadržali výnosy z príslušného prepojenia alebo iných služieb.

5. ČASŤ V – PRECHOD NA OPTICKÉ SIETE, FUNGOVANIE TRHOV A HOSPODÁRSKA SÚŤAŽ

5.1. HLAVA I: PRECHOD NA OPTICKÉ SIETE

Článok 53

Rozsah pôsobnosti tejto hlavy

Táto hlava sa uplatňuje v členských štátoch, v ktorých zostanú metalické siete v prevádzke po 30. júni 2029.

Článok 54

Povinné odpájanie metalických sietí

1. Pred 31. decembrom 2035 členské štáty nariadia odpojenie metalických sietí v oblastiach odpájania metalických sietí (ďalej len „CSO“), ak sú splnené podmienky stanovené v článku 57 ods. 1.
2. K 31. decembru 2035 členské štáty nariadia odpojenie metalických sietí vo všetkých CSO.
3. Odchylne od odseku 2 sa členské štáty môžu rozhodnúť, že v CSO, kde zavedenie optických sietí nie je ekonomicky životaschopné a kde nie je k dispozícii žiadne vhodné riešenie pripojiteľnosti, ktorým by sa mohli nahradiť služby založené na metalickom vedení, nenariadia odpojenie metalických sietí.
4. Na účely odsekov 1 a 2 členské štáty nariadia odpojenie metalických sietí prijatím záväzného právneho aktu. V každom takomto právnom akte sa musí stanoviť dátum začatia odpájania metalických sietí, ktorý nesmie byť neskôr ako jeden rok po jeho prijatí, a vyžadovať, aby sa odpájanie metalických sietí ukončilo do troch rokov od uvedeného dátumu začatia odpájania. V prípade nariadeného odpájania podľa odseku 1 sa právny akt prijme do šiestich mesiacov od uverejnenia zoznamu uvedeného v článku 58 ods. 3. V prípade nariadeného odpájania podľa odseku 2 sa právny akt prijme najneskôr do 31. decembra 2035.

Článok 55

Oblasti odpájania metalických sietí

1. Odpájanie metalických sietí sa organizuje v CSO, ktoré pokrývajú všetky geografické oblasti, v ktorých sú metalické siete v prevádzke.
2. Národné regulačné orgány ohraničia CSO s prihliadnutím na kritériá stanovené v usmerneniach Komisie.
3. Národné regulačné orgány do 31. mája 2028 zverejnia zoznam CSO.
4. Národné regulačné orgány preskúmajú a v prípade potreby aktualizujú zoznam CSO s cieľom podporiť včasné a riadne odpájanie metalických sietí. Každý aktualizovaný zoznam sa uverejní bez zbytočného odkladu.

Článok 56

Národný plán prechodu na optické siete

1. Do 31. októbra 2029 každý členský štát vypracuje plán prechodu na optické siete a oznámi ho Komisii.

2. V pláne prechodu na optické siete sa stanoví stratégia členského štátu pre celoštátny prechod na optické siete, najmä pre prechod z metalických sietí na siete FTTH. Obsahuje tieto informácie:

   a) informácie o pokrytí metalickými a optickými sieťami;

   b) opis zavedených alebo plánovaných opatrení na podporu zavádzania optických sietí a prechodu na siete FTTH;

   c) zoznam CSO, v ktorom sa za každú oblasť uvedie, či sú splnené podmienky udržateľnosti stanovené v článku 57 ods. 1, spolu s príslušnými míľnikmi migrácie a prípadne podpornými opatreniami.

3. Členské štáty do 30. júna 2034 aktualizujú svoj plán prechodu na optické siete a oznámia ho Komisii.

4. V aktualizovanom pláne prechodu na optické siete sa uvedie pokrok pri vykonávaní pôvodného plánu. Obsahuje tieto informácie:

   a) informácie o stave odpájania v každej CSO;

   b) zoznam CSO, v ktorých je zavedenie optických vlákien ekonomicky životaschopné, ale bude dokončené až po 31. decembri 2035, spolu s informáciami o dostupnosti vhodných riešení pripojiteľnosti, ktoré sú schopné nahradiť služby založené na metalických vedeniach;

   c) zoznam CSO, v ktorých nie je zavedenie optických sietí ekonomicky životaschopné.

5. Komisia môže predložiť pripomienky k pôvodnému a aktualizovanému plánu prechodu na optické siete do jedného mesiaca od jeho doručenia. Členské štáty tieto pripomienky zohľadnia.

Článok 57

Podmienky udržateľnosti

1. Na účely tejto hlavy podmienky udržateľnosti pozostávajú z týchto požiadaviek:

   a) aspoň 95 % priestorov v CSO sú priestory nachádzajúce sa v dosahu optickej siete v zmysle článku 2 ods. 3;

   b) koncoví používatelia, ktorí využívajú služby založené na metalickom vedení, majú k dispozícii cenovo dostupné maloobchodné služby pripojiteľnosti porovnateľnej kvality.

2. Národné regulačné orgány určia v súlade s vnútroštátnymi podmienkami objektívne a transparentné parametre a kritériá cenovej dostupnosti.

Článok 58

Posúdenie podmienok udržateľnosti

1. Národné regulačné orgány posúdia pre každú CSO, či sú splnené podmienky udržateľnosti stanovené v článku 57 ods. 1.

2. Pri posudzovaní uvedenom v odseku 1 národné regulačné orgány zohľadnia údaje zhromaždené podľa článku 183.

3. Národné regulačné orgány do 30. júna 2029 zverejnia zoznam CSO, v ktorých sú splnené podmienky udržateľnosti. Potom počas obdobia piatich rokov národné regulačné orgány aspoň každých 12 mesiacov uverejňujú zoznam CSO, ktoré následne spĺňajú uvedené podmienky.

Článok 59

Ochranné opatrenia

1. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví používatelia, ktorých sa týka odpájanie metalických sietí, boli jasne, včas a prístupným spôsobom informovaní o:

   a) očakávanom čase odpojenia metalických sietí;

   b) všetkých potrebných zmenách v ich službe pripojiteľnosti alebo koncovom zariadení;

   c) alternatívnych službách pripojiteľnosti, ktoré majú k dispozícii.

2. Členské štáty zabezpečia kontinuitu elektronických komunikačných služieb podporujúcich základné služby založené na metalickom vedení. Prevádzkovatelia prijmú potrebné technické a obchodné opatrenia na zabezpečenie nepretržitej prevádzky takýchto služieb alebo ich prechodu na funkčne rovnocenné alternatívy.

3. S prihliadnutím na vnútroštátne podmienky členské štáty prijmú ochranné opatrenia podľa článkov 88 a 90 s cieľom naďalej zabezpečovať cenovo dostupný primeraný prístup na internet a hlasové komunikačné služby pre spotrebiteľov uvedených v článku 88 ods. 2 a koncových používateľov uvedených v článku 90 ods. 1 po odpojení metalických sietí.

4. Národné regulačné orgány posúdia potrebu ochranných opatrení na ochranu koncových používateľov, ktorí využívajú služby založené na metalickom vedení, vrátane opatrení týkajúcich sa procesov prechodu na optické siete a cenovej dostupnosti alternatívnych služieb pripojiteľnosti, a poskytnú príslušné poradenstvo členským štátom.

5. Pred prijatím záväzného právneho aktu, ktorým sa nariadi odpojenie metalických sietí podľa článku 54, a v každom prípade najneskôr do 31. decembra 2035, členské štáty prijmú vhodné ochranné opatrenia na ochranu koncových používateľov, ktorí využívajú služby založené na metalickom vedení.

Článok 60

Plány prevádzkovateľov na odpájanie metalických sietí

1. Prevádzkovatelia vypracujú jeden alebo viac plánov odpájania metalických sietí pre CSO, kde je nariadené odpojenie metalických sietí. Plán obsahuje harmonogramy, technické opatrenia, komunikačné činnosti a opatrenia na migráciu žiadateľov o prístup a koncových používateľov.

2. Prevádzkovatelia predložia národnému regulačnému orgánu svoje plány odpájania metalických sietí do šiestich mesiacov od prijatia záväzného právneho aktu podľa článku 54 ods. 4.

3. Národný regulačný orgán posúdi tieto plány do dvoch mesiacov od ich doručenia a buď ich schváli, alebo ich schváli so zmenami.

4. Prevádzkovatelia vykonávajú plány odpájania metalických sietí, ktoré schválil národný regulačný orgán, vrátane všetkých požadovaných zmien. Prevádzkovatelia podávajú národnému regulačnému orgánu správy o pokroku v intervaloch, ktoré určí.

Článok 61

Dohľad a presadzovanie

Národné regulačné orgány dohliadajú na vykonávanie odpájania metalických sietí v súlade so schválenými plánmi odpájania metalických sietí a majú právomoci stanovené v článku 196.

5.2. HLAVA II: PRÍSTUP K PÔDE

Článok 62

Poplatky za práva na inštaláciu zariadení

Príslušné orgány môžu ukladať poplatky za práva na inštaláciu zariadení na verejnom alebo súkromnom majetku, nad ním alebo pod ním, ktoré sa používajú na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb a pridružených prostriedkov, za predpokladu, že takéto poplatky sú objektívne odôvodnené, transparentné, nediskriminačné a primerané vzhľadom na ich zamýšľaný účel a zohľadňujú sa nimi všeobecné ciele tohto nariadenia.

Článok 63

Práva vstupu

1. Ak príslušný orgán posudzuje žiadosť o udelenie niektorého z týchto práv, uplatňuje odsek 2:

   a) právo na inštalovanie zariadení na verejnom alebo súkromnom majetku, nad alebo pod ním, podniku oprávnenému poskytovať verejné elektronické komunikačné siete;

   b) právo na inštaláciu zariadení na verejnom majetku, nad alebo pod ním, podniku oprávnenému poskytovať neverejné elektronické komunikačné siete.

2. Na účely odseku 1 príslušný orgán:

   a) koná na základe jednoduchých, efektívnych, transparentných a verejne dostupných postupov uplatňovaných bez diskriminácie a bez zdržania a v každom prípade prijme svoje rozhodnutie do šiestich mesiacov od podania žiadosti s výnimkou prípadov vyvlastnenia;

   b) dodržiava zásady transparentnosti a nediskriminácie pri uplatňovaní podmienok na takéto práva.

   Postupy uvedené v prvom pododseku písmene a) sa môžu líšiť podľa toho, či žiadateľ poskytuje alebo neposkytuje verejné elektronické komunikačné siete.

3. Ak si orgány verejnej správy alebo miestne orgány ponechávajú vlastníctvo podnikov poskytujúcich verejné elektronické komunikačné siete alebo verejne dostupné elektronické komunikačné služby alebo ak si ponechávajú kontrolu nad takýmito podnikmi, musí existovať účinné štrukturálne oddelenie funkcie zodpovednej za udeľovanie práv uvedených v odseku 1 od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo kontrolou.

Článok 64

Spoločné umiestnenie a zdieľanie sieťových prvkov a pridružených prostriedkov poskytovateľov elektronických komunikačných sietí

1. Ak si prevádzkovateľ v zmysle vnútroštátneho práva uplatní právo na inštaláciu zariadení na verejnom alebo súkromnom majetku, nad alebo pod ním, alebo ak využije postup vyvlastnenia či využívania majetku, príslušné orgány môžu uložiť povinnosť spoločného umiestnenia a zdieľania prvkov siete a pridružených prostriedkov nainštalovaných na tomto základe, s cieľom podporiť environmentálnu udržateľnosť elektronických komunikačných sietí, chrániť verejné zdravie a verejnú bezpečnosť alebo splniť ciele územného plánovania miest a krajiny.

2. Povinnosť spoločného umiestnenia alebo zdieľania inštalovaných prvkov siete a prostriedkov sa môže uložiť až po uplynutí primeraného obdobia verejnej konzultácie, počas ktorej všetky zainteresované strany dostanú možnosť vyjadriť svoje názory, a iba v osobitných oblastiach, kde sa takéto zdieľanie považuje za nevyhnutné na účely splnenia cieľov stanovených v prvom pododseku. Príslušné orgány môžu uložiť povinnosť zdieľania takýchto zariadení alebo majetku vrátane pozemkov, budov, vstupov do budov, vedení vnútri budov, stožiarov, antén, veží a iných nosných zariadení, káblovodov, rúr, vstupných šácht, rozvodných skríň alebo opatrenia na uľahčenie koordinácie verejných prác. V prípade potreby môže členský štát určiť národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán na jednu alebo viaceré tieto úlohy:

   a) pôsobiť ako jednotné informačné miesto;

   b) stanovovať pravidlá rozdelenia nákladov na zdieľanie zariadení alebo majetku a koordináciu stavebných prác, pričom sa okrem iného zohľadnia príslušné usmernenia, ktoré vydá BEREC alebo Komisia v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1309.

3. Opatrenia prijaté príslušným orgánom v súlade s týmto článkom musia byť objektívne, transparentné, nediskriminačné a primerané. V náležitých prípadoch sa tieto opatrenia vykonávajú koordinovane s národnými regulačnými orgánmi.

5.3. HLAVA III: PREPOJENIE

5.3.1. KAPITOLA I: Všeobecné ustanovenia a zásady

Článok 65

Všeobecný rámec prístupu a prepojenia

1. Podniky v tom istom členskom štáte alebo v rôznych členských štátoch majú právo rokovať medzi sebou o dohodách o technických a obchodných opatreniach týkajúcich sa prístupu alebo prepojenia v súlade s právom Únie. Podnik žiadajúci o prístup alebo prepojenie nemusí mať povolenie na prevádzku v členskom štáte, v ktorom žiada o prístup alebo prepojenie, ak v uvedenom členskom štáte neposkytuje služby a neprevádzkuje sieť.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 115, sa od podnikov pri udeľovaní prístupu alebo prepojenia nesmie požadovať, aby ponúkali rôzne podmienky rôznym podnikom za rovnocenné služby alebo opatrenia ukladajúce záväzky, ktoré sa netýkajú samotných poskytovaných služieb prístupu a prepojenia bez toho, aby boli dotknuté podmienky stanovené v článku 9.

Článok 66

Práva a povinnosti podnikov

1. Prevádzkovatelia verejných elektronických komunikačných sietí majú právo, a ak ich o to požiadajú iné podniky, ktoré sú na to oprávnené v súlade s článkom 9, povinnosť rokovať navzájom o prepojení na účely poskytovania verejne dostupných elektronických komunikačných služieb, aby sa zabezpečilo ich poskytovanie a interoperabilita v celej Únii. Prevádzkovatelia musia ponúknuť iným podnikom prístup a prepojenie za podmienok, ktoré sú v súlade s povinnosťami, ktoré uložil národný regulačný orgán podľa článkov 68, 67 a 77.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 183, podniky, ktoré získavajú informácie od iných podnikov pred procesom rokovania o prístupe alebo prepojení, počas neho alebo po ňom, používajú tieto informácie výlučne na účely, na ktoré boli poskytnuté a bezvýhradne dodržiavajú dôvernosť prenášaných alebo uložených informácií. Takéto podniky nesmú poskytovať prijaté informácie žiadnej inej strane, a to ani iným oddeleniam, dcérskym spoločnostiam ani partnerom, pre ktoré by takéto informácie mohli predstavovať konkurenčnú výhodu.

3. Ak si to vyžadujú podmienky hospodárskej súťaže, rokovania sa uskutočňujú prostredníctvom neutrálnych sprostredkovateľov.

Článok 67

Systémy podmieneného prístupu a iné prostriedky

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa podmienky stanovené v časti I prílohy I uplatňovali vo vzťahu k podmienenému prístupu divákov a poslucháčov v Únii k digitálnemu rozhlasovému a televíznemu vysielaniu bez ohľadu na spôsob prenosu. Na základe analýzy trhu uvedenej v odseku 3 tohto článku môžu členské štáty uplatňovať tieto podmienky na iné zariadenia uvedené v prílohe I časti II.

2. Podmienkami uplatňovanými v súlade s týmto článkom nie sú dotknuté možnosti členských štátov ukladať povinnosti týkajúce sa prezentačných aspektov elektronických programových sprievodcov a podobných zoznamov a orientačných prostriedkov.

3. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku môžu národné regulačné orgány preskúmať podmienky uplatňované v súlade s týmto článkom vykonaním analýzy trhu v súlade s článkom 73 ods. 1, aby sa zistilo, či treba uplatnené podmienky zachovať, zmeniť alebo zrušiť.

5.3.2. KAPITOLA II Symetrické pravidlá prístupu

Článok 68

Právomoc a zodpovednosť národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov týkajúce sa prístupu a prepojenia

1. Národné regulačné orgány alebo v prípade odseku 2 prvého pododseku písmen b) a c) tohto článku národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány pri plnení cieľov stanovených v článku 3 podporujú a prípadne zabezpečujú v súlade s týmto nariadením primeraný prístup a prepojenie, ako aj interoperabilitu služieb, pričom svoje povinnosti vykonávajú tak, aby podporovali efektívnosť, udržateľnú hospodársku súťaž, zavádzanie gigabitových sietí, faktory priaznivé pre inovačné služby, efektívne investície a inovácie

a udržateľné poskytovanie elektronických komunikačných služieb, služieb informačnej spoločnosti a obsahu a aby poskytovali maximálne výhody koncovým používateľom.

Poskytujú poradenstvo a verejne sprístupnia postupy získavania prístupu a prepojenia, aby podnikom vrátane malých a stredných podnikov a prevádzkovateľom elektronických komunikačných sietí s obmedzeným geografickým dosahom zaručili výhody z uložených povinností.

2. Národné regulačné orgány alebo v prípade písmen b) a c) tohto pododseku národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány majú predovšetkým, a bez toho, aby boli dotknuté opatrenia, ktoré môžu byť prijaté vo vzťahu k podnikom určeným ako podniky s významným vplyvom na trhu podľa článku 77, možnosť uložiť:

   a) pokiaľ je to potrebné na zabezpečenie prepojiteľnosti medzi koncovými bodmi, podnikom, ktoré podliehajú všeobecnému povoleniu, ktoré kontrolujú prístup ku koncovým používateľom, povinnosti, ktoré v odôvodnených prípadoch zahŕňajú povinnosť prepojiť svoje siete, ak ešte nie sú prepojené;

   b) v odôvodnených prípadoch a pokiaľ je to potrebné, podnikom, ktoré podliehajú všeobecnému povoleniu, ktoré kontrolujú prístup ku koncovým používateľom, povinnosť zabezpečiť interoperabilitu svojich služieb;

   c) v odôvodnených prípadoch, keď je ohrozená prepojiteľnosť koncových bodov medzi koncovými používateľmi z dôvodu chýbajúcej interoperability interpersonálnych komunikačných služieb, a pokiaľ je to potrebné na zabezpečenie prepojiteľnosti koncových bodov medzi koncovými používateľmi, príslušným poskytovateľom interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania, ktorí majú značnú mieru pokrytia a využívania zo strany používateľov, povinnosť zabezpečiť interoperabilitu svojich služieb;

   d) pokiaľ je to potrebné na zabezpečenie prístupu koncových používateľov k službám digitálneho rozhlasového a televízneho vysielania a súvisiacim doplnkovým službám špecifikovaným členskými štátmi, prevádzkovateľom povinnosť zabezpečiť prístup k iným prostriedkom uvedeným v prílohe I časti II za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok.

   Povinnosti uvedené v prvom pododseku písmene c) sa ukladajú len:

      i) pokiaľ je to potrebné na zabezpečenie interoperability interpersonálnych komunikačných služieb, a ich súčasťou môžu byť primerané povinnosti poskytovateľov uvedených služieb zverejňovať príslušné informácie a umožniť ich využívanie, úpravu a ďalšie šírenie orgánmi a inými poskytovateľmi alebo povinnosť používať alebo zavádzať normy alebo špecifikácie uvedené v článku 187 ods. 1, prípadne ktorékoľvek ďalšie relevantné európske či medzinárodné normy,

      ii) ak Komisia po porade s BEREC a zohľadnení jeho stanoviska zistí v celej Únii alebo v najmenej troch členských štátoch nezanedbateľné ohrozenie prepojiteľnosti koncových bodov medzi koncovými používateľmi a prijme vykonávacie opatrenia špecifikujúce povahu a rozsah akýchkoľvek povinností, ktoré možno uložiť.

   Vykonávacie opatrenia uvedené v druhom pododseku písmene b) tohto odseku sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 199 ods. 4.

Článok 69

Symetrické opatrenia

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 68 ods. 1 a 2, národné regulačné orgány môžu na základe opodstatnenej žiadosti uložiť povinnosti týkajúce sa udelenia prístupu k vedeniam a ku káblom, ako aj k pridruženým prostriedkom vo vnútri budov alebo po prvý sústreďovací alebo distribučný bod, ako určí národný regulačný orgán, pokiaľ je taký bod umiestnený mimo budovy. Ak je to odôvodnené tým, že replikácia takýchto prvkov siete by bola hospodársky neefektívna alebo fyzicky neuskutočniteľná, takéto povinnosti sa môžu uložiť poskytovateľom elektronických komunikačných sietí alebo vlastníkom takýchto vedení a káblov a pridružených prostriedkov, ak uvedení vlastníci nie sú poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí. Súčasťou uložených podmienok prístupu môžu byť osobitné pravidlá týkajúce sa prístupu k takýmto prvkom siete a pridruženým prostriedkom a pridruženým službám, týkajúce sa transparentnosti a nediskriminácie a týkajúce sa spravodlivých a primeraných podmienok.

2. Ak národný regulačný orgán dospeje k záveru, že povinnosťami uloženými v súlade s odsekom 1 sa nemusia dostatočne riešiť vysoké a neprechodné ekonomické alebo fyzické prekážky replikácie, ktoré sú základom situácie na existujúcom alebo vznikajúcom trhu, výrazne obmedzujúcej výsledky hospodárskej súťaže pre koncových používateľov, môže uložiť povinnosti prístupu za prvým sústreďovacím alebo distribučným bodom za spravodlivých a primeraných podmienok, pokiaľ si špecifické a odôvodnené okolnosti nevyžadujú orientáciu na náklady. Pri určovaní rozsahu povinností za prvým sústreďovacím alebo distribučným bodom národný regulačný orgán v čo najväčšej miere zohľadní príslušné usmernenia BEREC.

3. Národné regulačné orgány neukladajú povinnosti v súlade s odsekom 2 o poskytovateľoch elektronických komunikačných sietí, ak zistia ktorúkoľvek z týchto skutočností:

    a) poskytovateľ má vlastnosti uvedené v článku 84 ods. 1 a sprístupní životaschopný a podobný alternatívny spôsob dosiahnutia koncových používateľov poskytnutím prístupu ku gigabitovej sieti akémukoľvek podniku za spravodlivých, nediskriminačných a primeraných podmienok; národné regulačné orgány môžu túto výnimku rozšíriť na iných poskytovateľov, ktorí ponúkajú prístup ku gigabitovej sieti za spravodlivých, nediskriminačných a primeraných podmienok;

    b) uložením povinností by sa ohrozila ekonomická alebo finančná realizovateľnosť zavedenia novej siete, a to najmä prostredníctvom malých miestnych projektov.

3. Povinnosti a podmienky uložené v súlade s týmto článkom musia byť objektívne, transparentné, primerané a nediskriminačné. Vykonávajú sa v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 85 a 184. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, ktoré takéto povinnosti a podmienky uložili, posúdia výsledky ich plnenia do piatich rokov od prijatia predchádzajúceho opatrenia prijatého v súvislosti s tými istými podnikmi a posúdia vhodnosť ich zrušenia alebo zmeny vzhľadom na meniacu sa situáciu. Uvedené orgány výsledky svojho posúdenia oznamujú v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 85 a 184.

4. Na účely odsekov 1 a 2 tohto článku môže národný regulačný orgán zasiahnuť z vlastnej iniciatívy, ak je to odôvodnené na zabezpečenie politických cieľov článku 3 v súlade s týmto nariadením.

5. BEREC do 31. októbra 2029 posúdi účinnosť usmernení o spoločných prístupoch k identifikácii koncového bodu siete v rôznych topológiách siete, pokiaľ ide o ich príspevok k jednotnému vymedzeniu umiestnenia koncových bodov siete národnými regulačnými orgánmi.

Článok 70

Lokalizovaný roaming

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 68 ods. 1 a 2, majú národné regulačné orgány právomoc ukladať podnikom, ktoré poskytujú alebo sú oprávnené poskytovať elektronické komunikačné siete, povinnosti súvisiace so zdieľaním pasívnej infraštruktúry alebo povinnosti uzatvárať dohody o lokálnom prístupe k roamingu, ak sú v oboch prípadoch priamo potrebné na poskytovanie služieb na miestnej úrovni, ktoré závisia od využívania rádiového spektra, a to v súlade s právom Únie a za predpokladu, že žiadny podnik nemá k dispozícii funkčné a podobné alternatívne spôsoby prístupu pre koncových používateľov za spravodlivých a primeraných podmienok. Národné regulačné orgány môžu uložiť takéto povinnosti len za predpokladu, že táto možnosť bola jasne stanovená pri udeľovaní práv na využívanie rádiového spektra, a ak je to odôvodnené preto, že v oblasti, na ktorú sa takéto povinnosti vzťahujú, naráža trhové zavádzanie infraštruktúry na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb, ktoré závisia od využívania rádiového spektra, na neprekonateľné ekonomické alebo fyzické prekážky, a preto je prístup koncových používateľov k sieťam alebo službám veľmi nedostatočný alebo nemožný. Za takýchto okolností, keď prístup a zdieľanie pasívnej infraštruktúry samo osebe nestačí na riešenie tejto situácie, národné regulačné orgány môžu uložiť povinnosti zdieľania aktívnej infraštruktúry.
2. Národné regulačné orgány musia prihliadať na:
    a) potrebu maximalizovať pripojiteľnosť v celej Únii, pozdĺž hlavných dopravných trás a v určitých teritoriálnych oblastiach a na možnosť výrazného rozšírenia výberu a vyššej kvality služby pre koncových používateľov;
    b) efektívne využívanie rádiového spektra;
    c) technickú realizovateľnosť zdieľania a s ním súvisiace podmienky;
    d) stav hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre, ako aj na službách;
    e) technologickú inováciu;
    f) prvoradú potrebu podporovať zámer hostiteľa zaviesť v prvom rade infraštruktúru.
3. V prípade riešenia sporov môžu národné regulačné orgány okrem iného príjemcovi povinnosti zdieľania alebo povinnosti prístupu uložiť povinnosť združiť alebo zdieľať rádiové spektrum s hostiteľom infraštruktúry v príslušnej oblasti alebo umožniť prístup k rádiovému spektru iným používateľom v konkrétnych regiónoch alebo na vnútroštátnej úrovni.

Článok 71

Symetrické opatrenia pre prechod na optické siete

1. Národný regulačný orgán uloží poskytovateľovi, ktorý zavádza sieť FTTH v oblasti, kde bolo nariadené odpojenie metalických sietí, povinnosť pripojiť na žiadosť používateľa domácnosti, ktoré sa nachádzajú v dosahu jeho optickej siete. Ak v oblasti pôsobí viac

ako jeden poskytovateľ, národný regulačný orgán môže takéto povinnosti uložiť len jednému z nich na základe transparentných, primeraných a nediskriminačných kritérií.

2. V analýze trhu vykonanej podľa článku 73 ods. 1 v súvislosti s odpájaním metalických sietí národný regulačný orgán vymedzí podmienky pre povinnosti prístupu, podľa potreby vrátane výpočtu návratnosti nákladov.

3. Ak národný regulačný orgán dospeje k záveru, že náklady presahujú bežný poplatok za pripojenie a že dodatočný poplatok za pripojenie môže byť opodstatnený, zabezpečí, aby takýto dodatočný poplatok bol spravodlivý a primeraný, ak ho znášajú koncoví používatelia. Národný regulačný orgán môže rozhodnúť o stanovení maximálnej výšky poplatkov za pripojenie, ktoré majú platiť koncoví používatelia.

4. Ak si pripojenie domácností v oblastiach, kde bolo nariadené odpojenie metalických sietí, vyžaduje, aby poskytovatelia elektronických komunikačných sietí nasadili nové optické vedenia a káble a pridružené prostriedky vo vnútri viacbytovej jednotky, vlastník alebo správca takejto viacbytovej jednotky umožní takéto nasadenie na žiadosť ktoréhokoľvek obyvateľa viacbytovej jednotky.

5. Povinnosť umožniť nasadenie optických vedení a káblov a pridružených prostriedkov vo vnútri viacbytovej jednotky sa považuje za splnenú, keď sieť zavedie jeden poskytovateľ elektronických komunikačných sietí. Národný regulačný orgán uloží opatrenia podľa článku 68 ods. 1 a článku 69, ak je to potrebné na zabezpečenie účinného prístupu ostatných poskytovateľov elektronických komunikačných sietí k novým optickým vedeniam a káblom a pridruženým prostriedkom.

6. Národný regulačný orgán môže požiadať ktoréhokoľvek iného poskytovateľa elektronických komunikačných sietí, aby pristúpil k takémuto nasadeniu, ak poskytovateľ elektronických komunikačných sietí, v dosahu ktorého sa nachádza viacbytová jednotka, predloží podložené odôvodnenie preukazujúce nemožnosť splniť túto povinnosť.

5.4. HLAVA IV: TRHY A KONKURENCIA

5.4.1. KAPITOLA I Trhová analýza a významný vplyv na trhu

Článok 72

Definícia trhu

1. Ak majú národné regulačné orgány v úmysle definovať relevantné trhy v súlade s vnútroštátnymi okolnosťami, urobia tak v súlade so zásadami práva hospodárskej súťaže. Národné regulačné orgány pri vymedzovaní relevantných geografických trhov na svojom území zohľadňujú stupeň hospodárskej súťaže v oblasti infraštruktúry.

   Komisia pravidelne analyzuje celkové trendy v Únii na základe výsledkov konzultácií so zainteresovanými stranami a s odkazom na článok 73 ods. 1 písm. a), b) a c) posudzuje, či je potrebné prijať odporúčanie o relevantných trhoch s výrobkami a so službami (ďalej len „odporúčanie o trhoch“). Komisia môže prijať odporúčanie o trhoch po verejnej konzultácii vrátane konzultácie s národnými regulačnými orgánmi a po zohľadnení stanoviska BEREC.

   V odporúčaní sa identifikujú tie trhy s výrobkami a so službami v odvetví elektronických komunikácií, ktorých povaha môže opodstatňovať uloženie regulačných povinností stanovených v tomto nariadení, bez toho, aby boli dotknuté trhy, ktoré môžu byť v osobitných prípadoch vymedzené podľa práva hospodárskej súťaže. Tieto trhy

výrobkov a služieb sa definujú v súlade so zásadami práva hospodárskej súťaže. Ak sa Komisia rozhodne prijať odporúčanie o trhoch, pravidelne ho preskúmava.

Ak je trh zahrnutý do odporúčania o trhoch, národné regulačné orgány trh preskúmajú. Trhy, na ktorých sa uplatňuje regulácia *ex ante*, sa každých päť rokov preskúmajú s cieľom určiť, či sú splnené kritériá uvedené v článku 73 ods. 1.

2. Národné regulačné orgány v relevantných prípadoch zohľadnia aj výsledky analýzy geografického prieskumu vypracovaného v súlade s článkom 183 ods. 12.

Článok 73

Postup analýzy trhu

1. Národné regulačné orgány určia či relevantný trh vymedzený v súlade s článkom 72 je taký, že opodstatňuje uloženie regulačných povinností stanovených v tomto nariadení. Národné regulačné orgány vykonajú analýzu, v prípade potreby v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže.

   Pred odpojením metalických sietí vykonajú národné regulačné orgány preskúmanie relevantných trhov, ktoré sa vzťahuje aspoň na oblasti, ktorých sa týka odpojenie metalických sietí.

   Národné regulačné orgány pri vykonávaní analýz trhu dodržiavajú postupy stanovené v článkoch 85 a 184 a postupujú včas, pričom proces ukončia do jedného roka.

   Trh môže byť považovaný za opodstatňujúci uloženie regulačných povinností stanovených v tomto nariadení, ak sú splnené všetky tieto kritériá:

   a) prítomnosť významných a neprechodných štrukturálnych, právnych alebo regulačných prekážok vstupu;

   b) štruktúra trhu je taká, že v príslušnom časovom horizonte nesmeruje k účinnej hospodárskej súťaži so zreteľom na stav hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre a inú zdroje hospodárskej súťaže za prekážkami vstupu na trh;

   c) samotné právo hospodárskej súťaže nestačí na adekvátne riešenie zisteného zlyhania alebo zlyhaní trhu.

   Ak národný regulačný orgán vypracuje analýzu trhu, ktorý je uvedený v odporúčaní, považuje kritériá v písmenách a), b) a c) za splnené, pokiaľ národný regulačný orgán nezistí, že jedno alebo viaceré z týchto kritérií neboli splnené v osobitných vnútroštátnych podmienkach.

2. Ak národný regulačný orgán vykoná analýzu požadovanú podľa odseku 1, zváži z perspektívneho hľadiska, ako by sa trhy vyvíjali, ak by neexistovala regulácia uložená na základe tohto článku. Národný regulačný orgán vo svojej analýze zohľadní všetky tieto skutočnosti:

   a) vývojové trendy na trhu, ktoré ovplyvňujú pravdepodobnosť, že relevantný trh smeruje k účinnej hospodárskej súťaži;

   b) všetky relevantné obmedzenia hospodárskej súťaže na úrovni veľkoobchodu a maloobchodu bez ohľadu na to, či sú za zdroj týchto obmedzení považované elektronické komunikačné siete, elektronické komunikačné služby alebo iné typy služieb alebo aplikácií, ktoré sú porovnateľné z pohľadu koncového používateľa, a bez ohľadu na to, či sú takéto obmedzenia súčasťou relevantného trhu;

c) iné formy regulácie alebo opatrení uložených a ovplyvňujúcich v danom období relevantný trh alebo súvisiaci maloobchodný trh alebo trhy, okrem iného vrátane povinností uložených v súlade s článkami 64, 68 a 69;

d) reguláciu uloženú iným relevantným trhom na základe tohto článku.

3. Ak národný regulačný orgán dospeje k záveru, že relevantný trh neopodstatňuje uloženie regulačných povinností v súlade s postupom v odsekoch 1 a 2 tohto článku, alebo ak neboli splnené podmienky stanovené v odseku 4 tohto článku, neuloží žiadne osobitné regulačné povinnosti v súlade s článkom 77 a zruší predchádzajúce povinnosti uložené v súlade s článkom 77.

4. Národné regulačné orgány zvážia stanovenie primeranej lehoty na oznámenie zrušenia nápravných opatrení, pričom zohľadnia potrebu zabezpečiť udržateľný prechod pre príjemcov týchto povinností a koncových používateľov, možnosť voľby koncového používateľa a to, aby regulácia nepokračovala dlhšie, ako je nevyhnutné. Pri stanovení takejto lehoty na oznámenie môže národný regulačný orgán v súvislosti s existujúcimi dohodami o prístupe určiť osobitné podmienky a lehoty na oznámenie.

5. Ak národný regulačný orgán zistí, že na relevantnom trhu je uloženie regulačných povinností v súlade s odsekmi 1 a 2 tohto článku opodstatnené, v súlade s článkom 76 určí všetky podniky, ktoré majú samostatne alebo spoločne významný vplyv na danom relevantnom trhu. Národný regulačný orgán týmto podnikom uloží v súlade s článkom 77 primerané osobitné regulačné povinnosti alebo ak už existujú, zachová ich alebo zmení, ak usúdi, že výsledok pre koncových používateľov by bez ich uloženia nebol účinne konkurencieschopný.

6. Na opatrenia prijaté podľa odsekov 3 a 4 tohto článku sa vzťahujú postupy uvedené v článkoch 85 a 184. Národné regulačné orgány vykonajú analýzu relevantného trhu a oznámia príslušný návrh opatrenia v súlade s článkom 85 do piatich rokov od prijatia predchádzajúceho opatrenia, ak národný regulačný orgán vymedzil relevantný trh a určil, ktoré podniky majú významný vplyv na trhu.

Článok 74

Postup identifikácie nadnárodných trhov

1. Ak Komisia alebo aspoň dva dotknuté národné regulačné orgány predložia odôvodnenú žiadosť vrátane podporných dôkazov, BEREC vypracuje analýzu potenciálneho nadnárodného trhu. Komisia môže po porade so zainteresovanými stranami a s prihliadnutím na analýzu, ktorú vypracoval BEREC, prijať rozhodnutia, v ktorých určí nadnárodné trhy v súlade so zásadami práva hospodárskej súťaže.

2. V prípade nadnárodných trhov identifikovaných v súlade s odsekom 1 tohto článku dotknuté národné regulačné orgány vypracujú spoločnú analýzu trhu, pričom zohľadnia usmernenia VVT a koordinovaným spôsobom rozhodnú o uložení, zachovaní, zmene alebo zrušení regulačných povinností uvedených v článku 73 ods. 4. Dotknuté národné regulačné orgány spoločne oznámia Komisii nimi navrhované opatrenia týkajúce sa analýzy trhu a ktorejkoľvek z regulačných povinností v zmysle článku 85.

3. Dva alebo viacero národných regulačných orgánov môže navrhované opatrenia týkajúce sa analýzy trhu a ktorejkoľvek z regulačných povinností spoločne oznámiť aj v prípade neexistencie nadnárodných trhov, ak sa domnievajú, že trhové podmienky v rámci ich príslušných právomocí sú dostatočne homogénne.

Článok 75

Postup identifikácie nadnárodného dopytu

Ak BEREC dostane odôvodnenú žiadosť podloženú dôkazmi od Komisie alebo najmenej dvoch dotknutých národných regulačných orgánov uvádzajúcu vážny problém s dopytom, ktorý treba riešiť, vypracuje analýzu nadnárodného dopytu koncových používateľov po produktoch a službách poskytovaných v Únii. BEREC môže takúto analýzu vypracovať aj v prípade, že dostane odôvodnenú žiadosť od účastníkov trhu, ktorí poskytnú dostatok dôkazov, a ak sa domnieva, že existuje vážny problém s dopytom, ktorý treba riešiť. Analýzou BEREC nie je dotknuté žiadne identifikovanie nadnárodných trhov v súlade s článkom 74 ods. 1, ani identifikovanie národných alebo nižších ako národných geografických trhov národnými regulačnými orgánmi v súlade s článkom 72.

Článok 76

Podniky s významným vplyvom na trhu

1. Ak národný regulačný orgán identifikuje, že podnik má významný vplyv na trhu podľa postupu uvedeného v článku 73, uplatňuje sa odsek 2 tohto článku.
2. Podnik sa považuje za podnik s významným vplyvom na trhu, ak sám alebo spoločne s inými podnikmi má postavenie zodpovedajúce dominancii, t. j. ekonomický vplyv, ktorý mu dovoľuje správať sa v značnom rozsahu nezávisle od konkurentov, zákazníkov a v konečnom dôsledku spotrebiteľov.
3. Národné regulačné orgány konajú v súlade s právom Únie a zohľadňujú usmernenia k analýze trhu a posúdeniu významného vplyvu na trhu zverejnené Komisiou podľa odseku 5 tohto článku, najmä pri hodnotení prípadného spoločného dominantného postavenia dvoch alebo viacerých podnikov na trhu.
4. Ak má podnik významný vplyv na konkrétnom trhu, môže sa tiež určiť ako podnik s významným vplyvom na úzko súvisiacom trhu, ak prepojenia medzi týmito dvoma trhmi umožňujú prenesenie vplyvu z konkrétneho trhu na úzko súvisiaci trh, a tým posilnenie vplyvu daného podniku na trhu. Preto možno na úzko súvisiacom trhu uplatňovať podľa článkov 77 až 84 nápravné opatrenia zamerané na zabránenie uplatnenia tohto vplyvu.
5. Komisia po konzultácii s BEREC uverejní usmernenia k analýze trhu a posúdeniu významného vplyvu na trhu (ďalej len „usmernenia VVT“), ktoré sú v súlade s relevantnými zásadami práva hospodárskej súťaže. Usmernenia VVT obsahujú usmernenia pre národné regulačné orgány k uplatňovaniu pojmu významného vplyvu na trhu v osobitnom kontexte *ex ante* regulácie trhov s elektronickými komunikáciami, a to pri zohľadnení troch kritérií uvedených v článku 73 ods. 1.

5.4.2. KAPITOLA II: Nápravné opatrenia v prípade prístupu uložené podnikom s významným vplyvom na trhu

Článok 77

Uloženie, zmena alebo zrušenie povinností uložených podnikom s významným vplyvom na trhu

1. Pri posudzovaní podmienok hospodárskej súťaže na konkrétnom trhu a potreby regulačného zásahu národné regulačné orgány v súlade s článkom 73 ods. 2 v prvom rade zvážia vplyv existujúcich predpisov, prípadných ponúknutých záväzkov alebo

nápravných opatrení uložených v rámci konaní podľa vnútroštátneho práva alebo práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže alebo obchodných dohôd na dynamiku hospodárskej súťaže.

2. Ak je v súlade so zásadou proporcionality podnik na základe analýzy trhu vykonanej v súlade s článkom 73 označený za podnik s významným vplyvom na určitom trhu, národný regulačný orgán zvolí najmenej rušivý spôsob riešenia možných problémov zistených v analýze trhu. Pri tomto posúdení národné regulačné orgány zohľadnia záväzky ponúkané prevádzkovateľmi označenými ako prevádzkovatelia s významným vplyvom na trhu podľa článku 83.

3. Povinnosti uložené v súlade s týmto článkom:

   a) vychádzajú z povahy problému, ktorý zistil národný regulačný orgán vo svojej analýze trhu, v prípade potreby aj po zohľadnení identifikácie nadnárodného dopytu v zmysle článku 75;

   b) sú primerané pri zohľadnení nákladov a prínosov;

   c) sú odôvodnené vzhľadom na ciele stanovené v článku 3;

   d) ukladajú sa po konzultácii v súlade s článkami 85 a 184.

4. Ak je podnik označený za podnik s významným vplyvom na trhu, národné regulačné orgány môžu v prípade potreby v prvej fáze posudzovania uložiť povinnosti, ako sú povinnosti transparentnosti a nediskriminácie.

   Ak sa národný regulačný orgán domnieva, že uvedené povinnosti nie sú dostatočné alebo vhodné, preskúma, či by uloženie takýchto povinností v kombinácii s povinnosťami uloženými v súlade s článkom 80 bolo primeraným a dostatočným prostriedkom na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3.

   Bez toho, aby bol dotknutý článok 80, ak sa národné regulačné orgány domnievajú, že sú potrebné dodatočné povinnosti týkajúce sa prístupu, uložia povinnosti, ktorými sa udeľuje harmonizovaný prístup, ako je stanovené v článku 81.

   Iba v prípade, že národné regulačné orgány poskytnú podložené odôvodnenie preukazujúce, že takýmito povinnosťami uloženými v súlade s článkami 80 a 81 sa neriešia problémy hospodárskej súťaže identifikované na dotknutom trhu, môžu uložiť iné povinnosti týkajúce sa prístupu ku konkrétnym aktívnym alebo virtuálnym prvkom siete a službám a používania konkrétnych prvkov siete a pridružených prostriedkov podľa článku 78.

   Okrem povinností uvedených vo štvrtom pododseku tohto odseku, ak povinnosti stanovené v článkoch 77 až 84 nie sú vhodné, môžu národné regulačné orgány uložiť povinnosť oddeleného účtovníctva, povinnosť kontroly cien a povinnosť účtovania nákladov.

   Uložené povinnosti nemajú retroaktívny účinok. Ak nastanú riadne odôvodnené výnimočné okolnosti, povinnosti sa môžu uložiť s iným dátumom začiatku platnosti, ako je bežne stanovený dátum.

5. Národné regulačné orgány oznámia Komisii rozhodnutia o uložení, zmene alebo zrušení povinností podnikom v súlade s postupom uvedeným v článku 85.

6. V prípade vývoja na trhu vrátane obchodných dohôd alebo záväzkov, v rámci ktorých sa nevyžaduje zmena definície trhu alebo posúdenia významného vplyvu na trhu a nepredstavujú dôvod na vykonanie novej analýzy trhu v súlade s článkom 73, národný

regulačný orgán bezodkladne posúdi, či treba preskúmať povinnosti uložené podnikom určeným ako podniky s významným vplyvom na trhu a zmeniť akékoľvek predchádzajúce rozhodnutia, a to aj zrušením povinností alebo uložením nových povinností, s cieľom zabezpečiť, aby takéto povinnosti naďalej spĺňali podmienky stanovené v odseku 4 tohto článku. Takéto zmeny sa uložia až po konzultáciách v súlade s článkami 85 a 184.

7. Národné regulačné orgány uložia povinnosti bez toho, aby boli dotknuté buď:

   a) články 67, 68 a 69;

   b) článok 50, článok 52, článok 64 a článok 100 a príslušné ustanovenia smernice 2002/58/ES, ktoré obsahujú povinnosti iných podnikov ako tých, ktoré sú označené ako podniky s významným vplyvom na trhu;

   c) potreba spĺňať medzinárodné záväzky.

8. S cieľom prispieť k jednotnému uplatňovaniu nápravných opatrení môže Komisia v úzkej spolupráci s BEREC vydať usmernenia na pomoc národným regulačným orgánom pri jednotnom vykonávaní ich povinností podľa tohto článku.

Článok 78

Povinnosti prístupu k špecifickým prvkom siete a pridruženým prostriedkom a ich používanie

1. Národné regulačné orgány môžu v súlade s článkom 77 uložiť podnikom povinnosti týkajúce sa splnenia primeraných žiadostí o prístup a používanie špecifických prvkov siete a pridružených prostriedkov okrem tých, ktoré sú identifikované v článkoch 80 a 81, v situáciách, keď národné regulačné orgány usúdia, že odmietnutie prístupu alebo neprimerané okolnosti a podmienky s podobným vplyvom by brzdili nástup udržateľného, konkurenčne orientovaného trhu na maloobchodnej úrovni a neboli by v záujme koncových používateľov. Národné regulačné orgány môžu okrem iného od podnikov vyžadovať, aby:

   a) podľa potreby poskytovali tretím stranám prístup k špecifickým fyzickým prvkom siete a pridruženým prostriedkom vrátane uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu a úseku účastníckeho vedenia a umožňovali ich používanie;

   b) poskytovali tretím stranám prístup k špecifickým aktívnym alebo virtuálnym prvkom siete a službám;

   c) rokovali v dobrej viere s podnikmi žiadajúcimi o prístup;

   d) nerušili už pridelený prístup k zariadeniam;

   e) poskytovali špecifické služby za veľkoobchodných podmienok na ďalší predaj tretími stranami;

   f) udelili otvorený prístup k technickým rozhraniam, protokolom alebo iným kľúčovým technológiám, ktoré sú nevyhnutné pre interoperabilitu služieb alebo služby virtuálnej siete;

   g) umožnili spoločné umiestnenie alebo iné formy zdieľania pridružených prostriedkov;

   h) poskytovali špecifické služby potrebné na zabezpečenie interoperability služieb medzi koncovými bodmi alebo roamingu v mobilných sieťach;

i) poskytovali prístup k systémom operačnej podpory alebo podobným softvérovým systémom potrebným na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže pri poskytovaní služieb;

j) prepojili siete alebo zariadenia siete;

k) poskytovali prístup k pridruženým službám, ako je služba identity, lokalizácie a prítomnosti.

Národné regulačné orgány majú právomoc tieto povinnosti podmieniť podmienkami týkajúcimi sa spravodlivosti, primeranosti a včasnosti.

2. Ak národné regulačné orgány zvažujú primeranosť uloženia ktorejkoľvek z možných osobitných povinností uvedených v odseku 1, a najmä ak v súlade so zásadou proporcionality posudzujú, či a ako sa tieto povinnosti majú uložiť, analyzujú, či by iné formy prístupu k veľkoobchodným vstupom buď na tom istom, alebo súvisiacom veľkoobchodnom trhu nestačili na riešenie zisteného problému v záujme koncových používateľov. Takéto posúdenie zahŕňa obchodné ponuky prístupu, regulovaný prístup podľa článkov 68 a 69 alebo existujúci či plánovaný regulovaný prístup k iným veľkoobchodným vstupom v zmysle tohto článku. Národné regulačné orgány zohľadňujú predovšetkým tieto faktory:

a) technickú a ekonomickú životaschopnosť používania alebo inštalovania konkurenčných zariadení vzhľadom na mieru vývoja na trhu a berúc do úvahy povahu a typ daného prepojenia alebo prístupu vrátane uskutočniteľnosti iných prístupových produktov na predchádzajúcom stupni dodávateľského reťazca, ako napríklad prístup ku káblovodom;

b) očakávaný technologický vývoj ovplyvňujúci návrh siete a jej správu;

c) potrebu zabezpečiť technologickú neutralitu umožňujúcu stranám navrhovať a spravovať vlastné siete;

d) uskutočniteľnosť poskytnutia ponúknutého prístupu vzhľadom na dostupnú kapacitu;

e) počiatočné investície vlastníka zariadenia s prihliadnutím na všetky uskutočnené verejné investície a riziká s nimi spojené, najmä pokiaľ ide o investície do gigabitových sietí a miery rizika, ktoré s nimi súvisia;

f) potrebu dlhodobej ochrany hospodárskej súťaže s osobitným zreteľom na ekonomicky efektívnu hospodársku súťaž v oblasti infraštruktúry a inovatívne modely podnikania, ktoré podporujú udržateľnú hospodársku súťaž, ako sú napríklad modely v oblasti spoluinvestovania do sietí;

g) vo vhodných prípadoch všetky príslušné práva týkajúce sa duševného vlastníctva;

h) poskytovanie celoeurópskych služieb.

3. Keď národné regulačné orgány ukladajú podniku povinnosti poskytovať prístup v súlade s týmto článkom, sú oprávnené stanoviť technické alebo prevádzkové podmienky, ktoré musí poskytovateľ alebo príjemcovia takéhoto prístupu dodržať, ak je to potrebné na zabezpečenie bežnej prevádzky siete. Povinnosti dodržiavať osobitné technické normy alebo špecifikácie musia byť v súlade s normami a špecifikáciami stanovenými v súlade s článkom 189.

Článok 79

Povinnosť regulácie cien a účtovania nákladov

1. Národný regulačný orgán môže v súlade s článkom 77 uložiť povinnosti týkajúce sa návratnosti nákladov a regulácie cien vrátane povinností týkajúcich sa nákladovej orientácie cien a povinností týkajúcich sa systémov účtovania nákladov za poskytovanie špecifických typov prepojenia alebo prístupu v situáciách, keď analýza trhu ukazuje, že nedostatok účinnej hospodárskej súťaže znamená, že dotknutý podnik by mohol na úkor koncových používateľov udržiavať ceny na neprimerane vysokej úrovni alebo by mohol uplatňovať stláčanie marže.

   Pri určení, či je povinnosť regulácie cien vhodná, národné regulačné orgány zohľadnia potrebu podporovať hospodársku súťaž a dlhodobé záujmy koncových používateľov týkajúce sa zavedenia a používania gigabitových sietí. Predovšetkým s cieľom podporovať investície podniku vrátane investícií do gigabitových sietí národné regulačné orgány zohľadňujú investície zo strany podniku, a to najmä v prípadoch, keď boli realizované nové investície. Ak národné regulačné orgány považujú povinnosti regulácie cien za vhodné, umožnia podniku primeranú mieru návratnosti primeraného vloženého kapitálu, berúc do úvahy všetky špecifické riziká konkrétneho nového projektu sieťových investícií.

   Národné regulačné orgány zvážia možnosť neuložiť alebo nezachovať povinnosti podľa tohto článku, ak zistia, že existuje preukázateľné obmedzenie maloobchodnej ceny a že akékoľvek povinnosti uložené v súlade s článkom 77, najmä test ekonomickej replikovateľnosti, zaručujú účinný a nediskriminačný prístup.

   Ak národné regulačné orgány uznajú za vhodné uložiť povinnosti regulácie cien v prípade prístupu k existujúcim prvkom siete, zohľadňujú aj výhody vyplývajúce z predvídateľných a stabilných veľkoobchodných cien pri zaručovaní efektívneho vstupu na trh a dostatočných stimulov pre všetky podniky na zavedenie nových a dokonalejších sietí.

2. Národné regulačné orgány zabezpečia, aby všetky predpísané mechanizmy nákladovej návratnosti alebo metodiky cenotvorby slúžili na podporu zavádzania nových a dokonalejších sietí, efektívnej a udržateľnej hospodárskej súťaže a maximalizovali udržateľné výhody pre koncových používateľov. V tejto súvislosti môžu národné regulačné orgány zohľadniť tiež ceny prístupné na porovnateľných konkurenčných trhoch.

3. Ak má podnik povinnosť týkajúcu sa nákladovej orientácie svojich cien, dôkazné bremeno, že sú poplatky odvodené z nákladov zahŕňajúcich primeranú mieru návratnosti investície, leží na dotknutom podniku. Na účely kalkulácie nákladov efektívneho poskytovania služieb môžu národné regulačné orgány použiť metódy účtovania nákladov nezávislé od metód používaných podnikom. Národné regulačné orgány môžu od podniku požadovať úplné zdôvodnenie jeho cien a môžu v prípade potreby požadovať úpravu cien.

4. Národné regulačné orgány zabezpečia, aby sa v prípadoch, keď je predpísaná implementácia systému účtovania nákladov s cieľom podpory regulácie cien, zverejnil opis systému účtovania nákladov s uvedením hlavných kategórií, podľa ktorých sú náklady zoskupené, a pravidiel používaných pri alokácii nákladov. Kvalifikovaný nezávislý orgán overí zhodu so systémom účtovania nákladov a raz ročne uverejní vyhlásenie o zhode.

Článok 80

Prístup k pasívnym sieťam

1. Národný regulačný orgán môže v súlade s článkom 77 uložiť podnikom povinnosti vyhovieť primeraným žiadostiam o neobmedzený prístup k nenasvieteným optickým vláknam a inžinierskym stavbám a ich využívanie, okrem iného vrátane budov či vstupov do budov, káblov v budovách vrátane vedení, antén, veží a iných nosných zariadení, stĺpov, stožiarov, káblovodov, inšpekčných komôr, rúr, vstupných šácht a rozvodných skríň v situáciách, v ktorých po zohľadnení analýzy trhu národný regulačný orgán dospeje k záveru, že neposkytnutie prístupu, prípadne prístup udelený za neprimeraných podmienok, ktorý má podobný účinok, by bránilo vytvoreniu udržateľného, konkurenčne orientovaného trhu a nebol by v záujme koncových používateľov.
2. Národné regulačné orgány môžu podniku uložiť povinnosti poskytnúť prístup v súlade s týmto článkom bez ohľadu na to, či majetok, ktorý by tejto povinnosti podliehal, je podľa trhovej analýzy súčasťou relevantného trhu, ak je táto povinnosť nevyhnutná a primeraná na splnenie cieľov v článku 3.

Článok 81

Harmonizované produkty prístupu

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 80, národný regulačný orgán posúdi, či je odôvodnené a primerané uložiť prevádzkovateľovi, ktorý bol na základe analýzy trhu vykonanej v súlade s článkom 73 označený za prevádzkovateľa s významným vplyvom na konkrétnom trhu, povinnosť ponúkať harmonizované produkty prístupu Únie pred uložením iných produktov prístupu.
2. Ak sa národný regulačný orgán rozhodne zaviesť iné prístupové produkty, vysvetlí, prečo sú na riešenie identifikovaných problémov vhodnejšie ako harmonizované prístupové produkty.
3. Harmonizované produkty Únie môžu zahŕňať produkty miestneho prístupu.
4. Komisia môže do *[6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]* prijať vykonávacie akty, v ktorých stanoví technické špecifikácie, štandardné nákladové prvky, nákladové metodiky pre harmonizované produkty a referenčnú ponuku súvisiacu s harmonizovanými produktmi prístupu, pričom zohľadní stanovisko BEREC. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.
5. Harmonizované produkty prístupu musia spĺňať tieto podstatné požiadavky:
    a) možnosť ponúkať ich ako produkt prístupu všetkým poskytovateľom elektronických komunikačných sietí a služieb, ktorí pôsobia v Únii;
    b) maximálny stupeň interoperability siete a služieb a nediskriminačné riadenie siete medzi prevádzkovateľmi v súlade s topológiou siete,
    c) schopnosť obsluhovať koncových používateľov na základe konkurenčných podmienok,
    d) nákladová efektívnosť so zreteľom na schopnosť ich používania v existujúcich a novovytvorených sieťach a koexistencie s ďalšími produktmi prístupu, ktoré sa môžu poskytovať v rámci tej istej sieťovej infraštruktúry,

e) prevádzková efektívnosť, najmä pokiaľ ide o obmedzenie, v možnej miere, prekážok pri vykonávaní a nákladov na zavedenie, ktoré znášajú poskytovatelia prístupu a záujemcovia o prístup,

f) dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa ochrany súkromia, osobných údajov, bezpečnosti a integrity sietí a transparentnosti v súlade s právnymi predpismi Únie.

6. Ak národný regulačný orgán stanovil, že povinnosť ponúkať takéto harmonizované produkty prístupu nahradí predtým uložené povinnosti veľkoobchodného prístupu, stanoví primerané prechodné obdobie v trvaní najmenej šesť mesiacov pred zrušením týchto opatrení.

Článok 82

Sadzby za ukončenie volania

1. Pri zohľadnení stanoviska BEREC Komisia delegovaným aktom, ktorým sa doplní toto nariadenie, stanoví jednotnú maximálnu sadzbu za ukončenie hlasového volania v mobilnej sieti platnej v celej Únii, ako aj jednotnú maximálnu sadzbu za ukončenie hlasového volania v pevnej sieti platnú v celej Únii (ďalej spolu len „sadzba za ukončenie hlasového volania v celej Únii“), ktoré sa v každom členskom štáte uložia každému poskytovateľovi služieb ukončenia hlasového volania v mobilných alebo pevných sieťach. Komisia preskúma tento delegovaný akt každých päť rokov po *[dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]* a pri každej takejto príležitosti zváži na základe kritérií uvedených v článku 73 ods. 1, či je stanovenie sadzieb za ukončenie volania v celej Únii naďalej potrebné. Ak sa Komisia po svojom preskúmaní rozhodne v súlade s týmto odsekom neuložiť maximálnu sadzbu za ukončenie hlasového volania v mobilnej sieti ani maximálnu sadzbu za ukončenie hlasového volania v pevnej sieti, alebo ani jednu z týchto sadzieb, môžu národné regulačné orgány v súlade s článkom 73 vykonať analýzu trhov so službami ukončenia volania s cieľom posúdiť, či je uloženie regulačných povinností nevyhnutné. Ak národný regulačný orgán v dôsledku takejto analýzy uloží na príslušnom trhu nákladovo orientované sadzby za ukončenie volania, dodržiava zásady, kritériá a parametre uvedené v prílohe II a jeho navrhované opatrenie podlieha postupom v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 85 a 184.

2. Národné regulačné orgány pozorne monitorujú a zabezpečujú dodržiavanie sadzieb za ukončenie hlasového volania v celej Únii zo strany poskytovateľov služieb ukončenia hlasového volania. Národné regulačné orgány môžu od poskytovateľa služieb ukončenia hlasového volania kedykoľvek požadovať, aby zmenil sadzbu, ktorú účtuje iným podnikom, ak nedodržiava delegovaný akt uvedený v odseku 1.

Článok 83

Postup týkajúci sa záväzkov

1. Národné regulačné orgány informujú prevádzkovateľov o možnosti ponúknuť záväzky na riešenie zistených problémov v oblasti hospodárskej súťaže.

2. Podniky určené ako podniky s významným vplyvom na trhu, môžu národnému regulačnému orgánu ponúknuť záväzky týkajúce sa podmienok v oblasti prístupu, spoluinvestovania, alebo v oboch týchto oblastiach, uplatniteľné na ich siete, a to okrem iného v súvislosti:

a) s dohodami o spolupráci týkajúcimi sa posúdenia vhodných a primeraných povinností podľa článku 77;

b) so spoločnými investíciami do gigabitových sietí;

c) s účinným a nediskriminačným prístupom tretích strán počas obdobia vykonávania dobrovoľného oddelenia vrátane prevodu ich aktív miestnej prístupovej siete alebo ich podstatnej časti na samostatnú právnickú osobu v inom vlastníctve alebo založenia samostatného podnikateľského subjektu vertikálne integrovaným podnikom a po vykonaní navrhovanej formy oddelenia.

Ponuka záväzkov musí byť dostatočne podrobná, pokiaľ ide o rozsah, trvanie a načasovanie a formu ich vykonávania, aby ju národné regulačné orgány mohli posúdiť podľa odseku 3 tohto článku. Tieto záväzky môžu presiahnuť obdobia potrebné na vypracovanie analýzy trhu stanovené v článku 73 ods. 6.

3. Národné regulačné orgány zvážia, či by samotné záväzky boli primeraným a dostatočným prostriedkom na riešenie zistených problémov v oblasti hospodárskej súťaže. Národný regulačný orgán s cieľom posúdiť všetky záväzky ponúknuté zo strany podniku podľa odseku 2 tohto článku, okrem prípadov, keď takéto záväzky jednoznačne nespĺňajú jednu alebo viac relevantných podmienok alebo kritérií, vykoná test trhu, a to najmä pokiaľ ide o ponúkané podmienky, prostredníctvom verejnej konzultácie so zainteresovanými stranami najmä tými tretími stranami, ktorých sa to priamo týka. Potenciálni spoluinvestori alebo záujemcovia o prístup môžu vyjadriť názory na súlad ponúknutých záväzkov s podmienkami alebo kritériami, ktoré sú v náležitých prípadoch stanovené v článku 77, a môžu navrhnúť zmeny.

4. Pokiaľ ide o záväzky ponúknuté podľa tohto článku, národný regulačný orgán pri posudzovaní povinností podľa článku 77 ods. 3 osobitne zohľadní:

a) dôkazy, pokiaľ ide o spravodlivú a primeranú povahu ponúknutých záväzkov;

b) otvorenosť záväzkov pre všetkých účastníkov na trhu;

c) včasnú dostupnosť prístupu za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok pred spustením súvisiacich maloobchodných služieb;

d) celkovú primeranosť ponúknutých záväzkov, aby sa umožnila udržateľná hospodárska súťaž na nadväzujúcich trhoch a uľahčilo zavádzanie a využívanie gigabitových sietí založené na spolupráci v záujme koncových používateľov.

Národný regulačný orgán zohľadní všetky názory vyjadrené počas konzultácií, ako aj mieru, v akej sú tieto názory reprezentatívne pre rôzne zainteresované strany, a oznámi podniku určenému ako podnik s významným vplyvom na trhu svoje predbežné závery o tom, či ponúknuté záväzky spĺňajú ciele, kritériá a postupy stanovené v tomto článku a v náležitých prípadoch v článku 77, ako aj o tom, za akých podmienok môže zvážiť stanovenie týchto záväzkov ako povinné. Podnik môže prehodnotiť svoju pôvodnú ponuku s cieľom zohľadniť predbežné závery národného regulačného orgánu, ako aj s cieľom splniť kritériá stanovené v tomto článku a v náležitých prípadoch v článku 77.

5. Národný regulačný orgán môže vydať rozhodnutie, ktorým stanoví, že záväzky ako celok alebo ich časť sú povinné.

6. Odchylne od článku 73 ods. 6 môže národný regulačný orgán stanoviť niektoré alebo všetky záväzky ako povinné na konkrétne časové obdobie, ktorým môže byť celé

obdobie, na ktoré sa ponúkajú, a v prípade záväzkov v oblasti spoluinvestovania, ktoré sú stanovené ako povinné, ich stanoví ako povinné najmenej na sedem rokov. Ak národný regulačný orgán stanoví záväzky ako povinné podľa tohto článku, posúdi podľa článku 77 dôsledky tohto rozhodnutia na rozvoj trhu a vhodnosť všetkých povinností, ktoré uložil alebo ktoré by pri neexistencii takýchto záväzkov inak zamýšľal uložiť podľa článkov 77 až 81. Národný regulačný orgán pri oznamovaní príslušného návrhu opatrenia podľa článku 77 v súlade s článkom 85 pripojí k oznámenému návrhu opatrenia rozhodnutie o záväzkoch.

7. Národný regulačný orgán monitoruje záväzky, ktoré stanovil ako povinné v súlade s odsekom 5 tohto článku, vykonáva nad nimi dohľad a zabezpečuje ich dodržiavanie rovnakým spôsobom, akým monitoruje povinnosti uložené podľa článku 77, vykonáva nad nimi dohľad a zabezpečuje ich dodržiavanie a zváži predĺženie obdobia, počas ktorého ich stanovil ako povinné, keď uplynie počiatočné obdobie. Ak národný regulačný orgán dospeje k záveru, že podnik nedodržal záväzky, ktoré boli stanovené ako záväzné v súlade s odsekom 5 tohto článku, môže uložiť tomuto podniku sankcie v súlade s článkom 196. Bez toho, aby bol dotknutý postup na zabezpečenie dodržiavania osobitných povinností podľa článku 196, národný regulačný orgán môže prehodnotiť povinnosti uložené v súlade s článkom 77.

8. Odseky 1, 2 a 3 tohto článku sa uplatňujú na podniky, ktoré môžu ponúknuť záväzky s cieľom vyhnúť sa regulačným opatreniam podľa článku 69.

Článok 84

Čisto veľkoobchodné podniky

1. Národný regulačný orgán, ktorý identifikuje ako podnik s významným vplyvom na jednom či viacerých veľkoobchodných trhoch v súlade s článkom 73 tejto smernice podnik, ktorý nie je prítomný na žiadnom z maloobchodných trhov s elektronickými komunikačnými službami na relevantnom geografickom trhu, posúdi, či tento podnik spĺňa tieto vlastnosti:

   a) všetky firmy a obchodné oddelenia v rámci podniku, všetky firmy, ktoré sú kontrolované avšak nemusia byť nevyhnutne úplne vlastnené tým istým konečným vlastníkom, a každý akcionár schopný vykonávať kontrolu nad podnikom vykonávajú súčasné aj plánované činnosti len na veľkoobchodných trhoch s elektronickými komunikačnými službami, a preto nie sú zapojené do činností na žiadnom z maloobchodných trhov s elektronickými komunikačnými službami poskytovanými koncovým používateľom na príslušnom geografickom trhu alebo na akomkoľvek inom trhu, ktorý by mohol ovplyvniť správanie podniku na príslušnom veľkoobchodnom trhu;

   b) podnik nie je povinný obchodovať s jediným a samostatným podnikom, ktorý sa venuje nadväzujúcim činnostiam na maloobchodnom trhu s elektronickými komunikačnými službami poskytovanými koncovým používateľom na príslušnom geografickom trhu a na akomkoľvek inom trhu, ktorý by mohol ovplyvniť správanie podniku na príslušnom veľkoobchodnom trhu, z dôvodu exkluzívnej dohody alebo dohody, ktorá je de facto exkluzívna.

2. Ak národný regulačný orgán dospeje k záveru, že sú splnené podmienky uvedené v odseku 1 tohto článku, môže uložiť tomuto podniku len povinnosti podľa článku 78 alebo v súvislosti s nediskriminačnými alebo spravodlivými a primeranými cenami iba vtedy, ak je to odôvodnené na základe analýzy trhu vrátane posúdenia perspektívy

pravdepodobného správania podniku určeného ako podnik s významným vplyvom na trhu.

3. Národný regulačný orgán kedykoľvek preskúma povinnosti uložené podniku v súlade s týmto článkom, ak dospeje k záveru, že už nie sú splnené podmienky stanovené v odseku 1 tohto článku, a na tento účel podľa potreby uplatní článok 73 a články 77 až 83. Podniky bez zbytočného odkladu informujú národný regulačný orgán o každej zmene okolností súvisiacich s týmto článkom ods. 1 písm. a) a b).

4. Národný regulačný orgán preskúma povinnosti uložené podniku v súlade s týmto článkom aj vtedy, ak na základe dôkazov o podmienkach, ktoré podnik ponúkol svojim zákazníkom na nadväzujúcom trhu, dospel k záveru, že vznikli alebo pravdepodobne vzniknú problémy v hospodárskej súťaži poškodzujúce koncových používateľov, ktoré si vyžadujú uloženie jednej či viacerých povinností stanovených v článkoch 77 až 81 alebo zmenu povinností uložených v súlade s odsekom 2 tohto článku. Uloženie povinností a ich preskúmanie podľa tohto článku sa vykoná v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 85 a 184.

5.4.3. KAPITOLA III: Postupy vnútorného trhu pre reguláciu trhu

Článok 85

Konsolidácia vnútorného trhu v oblasti elektronických komunikácií

1. Pri vykonávaní svojich úloh podľa tohto nariadenia národné regulačné orgány v maximálnej miere zohľadňujú ciele stanovené v článku 3.

2. Ak sa v odporúčaniach alebo usmerneniach prijatých podľa článku 186 nestanovuje inak, národný regulačný orgán v prípade, že po skončení verejných konzultácií zamýšľa prijať opatrenie:

   a) ktoré spadá do rozsahu pôsobnosti článkov 68 a 69 a článkov 71 až 84;

   b) ktoré by malo vplyv na obchod medzi členskými štátmi,

   v súlade s článkom 184 ods. 4 zverejní návrh opatrenia a oznámi ho súčasne Komisii, BEREC a národným regulačným orgánom v iných členských štátoch spolu s odôvodnením opatrenia. Národné regulačné orgány, BEREC a Komisia môžu predložiť pripomienky k návrhu opatrenia do 30 pracovných dní. Lehota 30 pracovných dní nesmie byť predĺžená.

3. Návrh opatrenia uvedeného v odseku 3 tohto článku sa nesmie prijať počas nasledujúcich 90 pracovných dní, ak je uvedené opatrenie zamerané na:

   a) vymedzenie relevantného trhu a posúdenie jeho náchylnosti na reguláciu *ex ante* podľa článku 72;

   b) rozhodnutie o tom, či sa podnik identifikuje ako podnik, ktorý má samostatne alebo spoločne s inými podnikmi významný vplyv na trhu podľa článku 73;

   c) uloženie, zmenu alebo zrušenie povinnosti podniku pri uplatňovaní článku 69 ods. 2 alebo článku 77 s výnimkou povinností uložených v súlade s článkami 80 a 81,

   a Komisia oznámila národnému regulačnému orgánu, že sa domnieva, že návrh opatrenia by vytvoril prekážku vnútornému trhu, alebo že má vážne pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s právom Únie, a najmä s cieľmi uvedenými v článku 3. Uvedená lehota 90

pracovných dní nesmie byť predĺžená. Komisia v takomto prípade oznámi svoje výhrady orgánu BEREC a národným regulačným orgánom a súčasne ich zverejní.

4. BEREC vydá do 30 pracovných dní od začiatku lehoty 90 pracovných dní uvedenej v odseku 3 stanovisko k výhradám Komisie uvedeným v danom odseku, pričom uvedie, či sa domnieva, že by sa návrh opatrenia mal zachovať, zmeniť alebo stiahnuť, a v prípade potreby predloží na tento účel aj konkrétne návrhy. Uvedené stanovisko odôvodní a zverejní.

5. Ak sa BEREC vo svojom stanovisku čiastočne alebo plne stotožní s vážnymi pochybnosťami Komisie, úzko spolupracuje s dotknutým národným regulačným orgánom a Komisiou, aby našli najvhodnejšie a najúčinnejšie opatrenie.

6. V lehote 90 pracovných dní uvedenej v odseku 3 Komisia môže:

   a) prijať rozhodnutie, ktorým sa dotknutému národnému regulačnému orgánu uloží povinnosť neprijať návrh opatrenia, ak sa výhrady Komisie zakladali na odseku 3 písm. a), b) alebo c);

   b) prijať rozhodnutie o stiahnutí svojich výhrad uvedených v odseku 3;

   c) v prípade návrhov opatrení, na ktoré sa vzťahuje článok 69 ods. 2, prijať rozhodnutie, ktorým sa od príslušného národného regulačného orgánu vyžaduje, aby návrh opatrenia stiahol.

   Komisia pred prijatím rozhodnutia v čo najväčšej miere zohľadní stanovisko BEREC.

   K rozhodnutiam uvedeným v prvom pododseku písmenách a) a c) Komisia priloží podrobnú a objektívnu analýzu, v ktorej uvedie dôvody, prečo by sa návrh opatrenia nemal prijať, a pripojí konkrétne návrhy na jeho zmenu.

7. Ak Komisia prijala rozhodnutie v súlade s odsekom 6 písm. c) tohto článku, v ktorom požaduje, aby národný regulačný orgán stiahol návrh opatrenia, národný regulačný orgán takéto opatrenie neprijme. Po uskutočnení verejnej konzultácie v súlade s článkom 186 národný regulačný orgán oznámi do osemnástich mesiacov od dátumu rozhodnutia Komisie nový návrh opatrenia.

8. Okrem prípadov uvedených v odseku 3 a odseku 6 písm. a) a c) dotknutý národný regulačný orgán v čo najväčšej miere zohľadní pripomienky iných národných regulačných orgánov, BEREC a Komisie a môže prijať výsledný návrh opatrenia, a ak tak urobí, oznámi to Komisii. Národný regulačný orgán oznámi Komisii a BEREC všetky prijaté konečné opatrenia, na ktoré sa vzťahuje odsek 2.

Článok 86

Predbežné opatrenia

1. Keď sa národný regulačný orgán domnieva, že existuje naliehavá potreba konať s cieľom zachovať hospodársku súťaž alebo chrániť záujmy používateľov, môže odchylne od postupu uvedeného v článku 85 ihneď prijať primerané a predbežné opatrenia platné najviac osemnásť mesiacov. Takéto opatrenia s úplným odôvodnením bezodkladne oznámi Komisii, ostatným národným regulačným orgánom a orgánu BEREC.

2. Po uplynutí obdobia osemnástich mesiacov sa dočasné opatrenie buď zruší, alebo sa nahradí trvalým opatrením, ktoré podlieha predchádzajúcim konzultáciám na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie v súlade s článkami 85 a 184.

3. Národný regulačný orgán nesmie prijať predbežné opatrenie na riešenie toho istého problému hospodárskej súťaže, pre ktorý už bolo prijaté predbežné opatrenie.

6. ČASŤ VI – SLUŽBY

6.1. HLAVA I: POVINNOSTI UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY

Článok 87

Univerzálna služba

1. Všetci spotrebitelia v Únii majú právo na prístup k cenovo dostupným a primeraným službám prístupu k internetu a k hlasovým komunikačným službám v kvalite stanovenej na ich území na pevnom mieste.

2. Každý členský štát vzhľadom na minimálnu šírku pásma, ktorú využíva väčšina spotrebiteľov na jeho území, a s prihliadnutím na usmernenia BEREC uvedené v druhom pododseku tohto odseku vymedzí službu primeraného prístupu k internetu uvedenú v odseku 1 s cieľom zabezpečiť šírku pásma potrebnú na sociálnu a ekonomickú účasť v spoločnosti.

   Do *[12 mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] BEREC po konzultácii so zainteresovanými stranami a v úzkej spolupráci s Komisiou s prihliadnutím na dostupné údaje Komisie (Eurostatu) vydá usmernenia na podporu vymedzenia služby primeraného prístupu k internetu uvedenej v odseku 1 a špecifikácie šírky pásma potrebnej na sociálnu a ekonomickú účasť v spoločnosti. Usmernenia sa pravidelne aktualizujú s cieľom zohľadniť technologický pokrok a zmeny spôsobov, akým spotrebitelia služby využívajú.

Článok 88

Poskytovanie cenovo dostupnej univerzálnej služby

1. Národné regulačné orgány koordinovane s inými príslušnými orgánmi každoročne monitorujú vývoj a úroveň maloobchodných cien za služby uvedené v článku 87 ods. 1 dostupné na trhu, najmä vo vzťahu k cenám a príjmom spotrebiteľov v danom štáte.

2. Ak členské štáty zistia, že vzhľadom na vnútroštátne podmienky nie sú maloobchodné ceny za služby uvedené v článku 87 ods. 1 cenovo dostupné, pretože spotrebitelia s nízkymi príjmami alebo osobitnými sociálnymi potrebami nemajú k týmto službám prístup, prijmú opatrenia na zabezpečenie cenovej dostupnosti služby primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb pre takýchto spotrebiteľov aspoň na pevnom mieste.

3. Ak sa členské štáty rozhodnú vyžadovať tarifné možnosti alebo balíky, musia ich ponúkať všetci poskytovatelia. Tieto ponuky musia byť ľahko prístupné pre spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami. Národné regulačné orgány koordinovane s inými príslušnými orgánmi v príslušných prípadoch zabezpečia, aby podmienky, za akých podniky poskytujú tarifné možnosti alebo tarifné balíky, boli plne transparentné a aby sa uverejňovali a používali v súlade so zásadami nediskriminácie a efektívnosti.

   Spotrebitelia, ktorí majú nárok na tarifné možnosti alebo balíky uvedené v prvom pododseku tohto odseku, majú právo uzavrieť zmluvu s poskytovateľom služieb primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb.

Ak o to spotrebiteľ požiada, zmluva sa obmedzí na hlasové komunikačné služby.

4. Členské štáty spotrebiteľom so zdravotným postihnutím poskytujú primeranú podporu a v prípade potreby prijímajú iné osobitné opatrenia, ktorými sa zaručí, že súvisiace koncové zariadenia a osobitné zariadenia a služby na dosiahnutie rovnocenného prístupu, v prípade potreby vrátane úplných konverzačných služieb alebo konverzných služieb, sú dostupné a cenovo prijateľné.

5. Členské štáty použijú v prípade opatrení uvedených v tomto článku čo najefektívnejší a najvhodnejší prístup, pričom dodržiavajú zásady objektívnosti, transparentnosti, nediskriminácie a proporcionality a zabezpečujú súlad s vnútorným trhom vrátane pravidiel hospodárskej súťaže.

Článok 89

Vymedzenie služby primeraného prístupu k internetu, potrebnej šírky pásma, kritérií a metodiky cenovej dostupnosti

Komisia môže s prihliadnutím na technologický pokrok a zmeny v spôsobe využívania internetu spotrebiteľmi prijať vykonávacie akty s cieľom určiť metodiku na vymedzenie služby primeraného prístupu k internetu vrátane šírky pásma potrebnej na sociálnu a ekonomickú účasť v spoločnosti uvedenej v článku 87 vzhľadom na vnútroštátne podmienky. Vykonávacie akty musia obsahovať aj kritériá a metodiku, ktoré majú národné regulačné orgány v koordinácii s ostatnými príslušnými orgánmi zohľadniť pri určovaní toho, či sú maloobchodné ceny služieb uvedených v článku 87 ods. 1 dostupné pre spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo osobitnými sociálnymi potrebami uvedenými v článku 88.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

Článok 90

Dostupnosť univerzálnej služby

1. Ak členský štát po zohľadnení výsledkov geografického prieskumu vykonaného v súlade s článkom 183, ako aj v prípade potreby akýchkoľvek ďalších dôkazov, že na vnútroštátnom území alebo jeho rôznych častiach nie je možné za bežných obchodných podmienok zabezpečiť dostupnosť služby primeraného prístupu k internetu, ako je vymedzená v súlade s článkom 87 ods. 2, a hlasových komunikačných služieb na pevnom mieste, členské štáty použijú nástroje verejnej politiky a ak iné nástroje verejnej politiky nepriniesli želaný účinok, môžu uložiť povinnosť poskytovať univerzálnu službu s cieľom zabezpečiť, aby boli splnené všetky primerané požiadavky spotrebiteľov, mikropodnikov, malých podnikov a neziskových organizácií na prístup k týmto službám v príslušných častiach ich územia.

2. Ak iné opatrenia alebo nástroje verejnej politiky nepriniesli želaný účinok a členské štáty sa rozhodnú uložiť povinnosti univerzálnej služby uvedené v odseku 1, môžu poveriť jeden alebo viacero podnikov zabezpečením týchto povinností na celom území štátu alebo pokrytím určitých častí územia štátu.

   Členské štáty použijú pri opatreniach uvedených v tomto odseku najúčinnejší a najvhodnejší prístup, pričom dodržiavajú zásady objektívnosti, transparentnosti, nediskriminácie a proporcionality a zabezpečujú súlad s vnútorným trhom vrátane pravidiel hospodárskej súťaže.

Článok 91

Kontrola výdavkov a ďalších prostriedkov a služieb

1. Pri poskytovaní prostriedkov a služieb doplnkových k tým, ktoré sú uvedené v článku 87, poskytovatelia služby primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb v súlade s článkami 87, 88 a 90 stanovia podmienky takým spôsobom, aby oprávnený koncový používateľ nebol povinný platiť za prostriedky alebo služby, ktoré pre požadovanú službu nie sú nevyhnutné alebo predpísané.

2. Poskytovatelia služby primeraného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb uvedených v článku 87, ktorí poskytujú služby podľa článku 88, ponúkajú spotrebiteľom, ktorí využívajú opatrenia podľa článku 88, podľa potreby tieto osobitné prostriedky a služby, aby mohli spotrebitelia sledovať a kontrolovať výdavky:

   a) selektívne blokovanie odchádzajúcich volaní alebo prémiových SMS alebo MMS, alebo ak je to technicky uskutočniteľné, iných druhov podobných aplikácií;

   b) systémy predplatného;

   c) postupné platby poplatkov za pripojenie;

   d) primerané, nediskriminačné a zverejnené opatrenia, ktorými sa zabezpečí náležité upozornenie na akékoľvek následné prerušenie alebo odpojenie služby, na pokrytie neplatenia účtov vystavených poskytovateľmi a opatrenia na zabránenie neoprávnenému odpojeniu služieb vrátane vhodného mechanizmu na overovanie pretrvávajúceho záujmu o využívanie služby;

   e) tarifné poradenstvo;

   f) kontrola nákladov vrátane bezplatných upozornení pre spotrebiteľov v prípade netypických alebo nadmerných modelov spotreby;

   g) prostriedok na deaktiváciu vyúčtovania tretej strany.

Článok 92

Prechodné ustanovenia týkajúce sa určenia podnikov podľa smernice (EÚ) 2018/1972 a preskúmania univerzálnej služby

1. Podniky, ktoré boli pred *[6 mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]* určené na poskytovanie osobitných tarifných možností alebo balíkov alebo na zabezpečenie dostupnosti služby primeraného širokopásmového prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb na pevnom mieste podľa smernice (EÚ) 2018/1972, si zachovajú svoj štatút až do uplynutia platnosti týchto určení.

2. BEREC monitoruje dostupnosť a cenovú dostupnosť primeraného prístupu k internetu a hlasovej komunikácie vzhľadom na vývoj trhu a technológií a do 30. júna 2033 uverejní stanovisko k takémuto vývoju a jeho vplyvu na uplatňovanie dostupnosti a cenovej dostupnosti.

3. Komisia do 30. júna 2034 s prihliadnutím na stanovisko BEREC preskúma rozsah cenovo dostupnej univerzálnej služby podľa článku 88 a dostupnosť univerzálnej služby podľa článku 90, najmä s cieľom navrhnúť Európskemu parlamentu a Rade zmenu alebo nové vymedzenie rozsahu.

   Preskúmanie sa vykoná s ohľadom na sociálny, hospodársky a technologický vývoj vrátane prechodu na optické siete a okrem iného s prihliadnutím na prevládajúce

technológie, ktoré používa väčšina spotrebiteľov. Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu týkajúcu sa výsledkov preskúmania.

6.2. HLAVA II: OTVORENÝ PRÍSTUP K INTERNETU

Článok 93

Zabezpečenie prístupu k otvorenému internetu

1. Koncoví používatelia majú právo na prístup k informáciám a obsahu a právo šíriť informácie a obsah, využívať a poskytovať aplikácie a služby a využívať koncové zariadenie podľa vlastného výberu, bez ohľadu na lokalitu koncového používateľa alebo poskytovateľa, alebo na umiestnenie, pôvod či miesto určenia informácií, obsahu, aplikácie alebo služby prostredníctvom ich služby prístupu k internetu. Týmto odsekom nie je dotknuté právo Únie alebo vnútroštátne právne predpisy, ktoré sú v súlade s právom Únie, pokiaľ ide o zákonnosť obsahu, aplikácií alebo služieb.

2. Dohodami medzi poskytovateľmi služieb prístupu k internetu a koncovými používateľmi o obchodných a technických podmienkach a charakteristických znakoch služieb prístupu k internetu, ako je cena, objemy dát alebo rýchlosť, a akýmikoľvek obchodnými praktikami, ktoré vykonávajú poskytovatelia služieb prístupu k internetu, sa nesmie obmedziť výkon práv koncových používateľov stanovených v odseku 1.

3. Poskytovatelia služieb prístupu k internetu zaobchádzajú pri poskytovaní týchto služieb s každou prevádzkou rovnako, bez diskriminácie, obmedzení alebo zasahovania a bez ohľadu na odosielateľa a príjemcu, obsah, ku ktorému sa pristupuje alebo ktorý sa rozširuje, použité alebo poskytnuté aplikácie alebo služby alebo použité koncové zariadenie.

   Prvým pododsekom sa nebráni poskytovateľom služieb prístupu k internetu vo vykonávaní opatrení na primerané riadenie prevádzky. Aby sa takéto opatrenia považovali za primerané, musia byť transparentné, nediskriminačné a proporcionálne, a nesmú sa zakladať na obchodných kritériách, ale na objektívne odlišných technických požiadavkách na kvalitu služby špecifických kategórií prevádzky. Takéto opatrenia nesmú monitorovať špecifický obsah a nesmú sa zachovávať dlhšie, než je nevyhnutné.

   Poskytovatelia služieb prístupu k internetu nesmú vykonávať opatrenia na riadenie prevádzky nad rámec opatrení uvedených v druhom pododseku, a najmä nesmú blokovať, spomaľovať, meniť, obmedzovať, narúšať, znehodnocovať alebo diskriminovať špecifický obsah, aplikácie alebo služby alebo ich špecifické kategórie, iba ak je to potrebné, a iba tak dlho, ako je potrebné, aby:

   a) sa dodržiavali legislatívne akty Únie alebo vnútroštátne právne predpisy, ktoré sú v súlade s právom Únie, ktorým poskytovateľ služieb prístupu k internetu podlieha, alebo opatrenia, ktoré sú v súlade s právom Únie, ktorými sa vykonávajú takéto legislatívne akty Únie alebo vnútroštátne právne predpisy, vrátane rozhodnutí súdov alebo orgánov verejnej správy s príslušnými právomocami;

   b) sa zachovala integrita a bezpečnosť siete, služieb poskytovaných prostredníctvom tejto siete a koncového zariadenia koncových používateľov;

   c) sa predchádzalo hroziacemu preťaženiu siete a zmiernili sa účinky výnimočného alebo dočasného preťaženia siete pod podmienkou, že sa s rovnocennými kategóriami prevádzky zaobchádza rovnako.

4. Akékoľvek opatrenia na riadenie prevádzky môžu zahŕňať spracúvanie osobných údajov, len ak je takéto spracúvanie nevyhnutné a primerané na dosiahnutie cieľov stanovených v odseku 3. Takéto spracúvanie sa vykonáva v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679. Opatrenia na riadenie prevádzky musia byť v súlade aj so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES.

5. Poskytovatelia elektronických komunikácií pre verejnosť vrátane poskytovateľov služieb prístupu k internetu a poskytovatelia obsahu, aplikácií a služieb majú možnosť slobodne ponúkať iné služby, než sú služby prístupu k internetu, ktoré sú optimalizované pre špecifický obsah, aplikácie alebo služby, alebo ich kombináciu, ak je optimalizácia potrebná na splnenie požiadaviek týkajúcich sa obsahu, aplikácií alebo služieb pre špecifickú úroveň kvality. Poskytovatelia elektronických komunikácií pre verejnosť vrátane poskytovateľov služieb prístupu k internetu môžu poskytovať takéto služby alebo ich uľahčovať, len ak je kapacita siete dostatočná na ich poskytovanie nad rámec akýchkoľvek poskytovaných služieb prístupu k internetu. Takéto služby nesmú byť použiteľné alebo ponúkané ako náhrada služieb prístupu k internetu a nesmú byť na úkor dostupnosti alebo všeobecnej kvality služieb prístupu k internetu pre koncových používateľov.

6. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých podrobne stanoví podmienky uvedené v tomto článku pre ponuku iných služieb ako služieb prístupu k internetu, ktoré sú optimalizované pre špecifický obsah, aplikácie alebo služby, alebo ich kombináciu.

   Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

Článok 94

Dohľad nad otvoreným prístupom na internet a jeho presadzovanie

1. Národné regulačné orgány podrobne monitorujú dodržiavanie článku 93 a zabezpečujú súlad s ním a podporujú nepretržitú dostupnosť nediskriminačných služieb prístupu k internetu na takých úrovniach kvality, ktoré odzrkadľujú pokroky v technológii. Na uvedené účely môžu národné regulačné orgány ukladať jednému alebo viacerým poskytovateľom elektronických komunikácií pre verejnosť vrátane poskytovateľov služieb prístupu k internetu požiadavky týkajúce sa technických charakteristík, minimálne požiadavky na kvalitu služieb a ostatné primerané a nevyhnutné opatrenia.

2. Poskytovatelia elektronických komunikácií pre verejnosť vrátane poskytovateľov služieb prístupu k internetu poskytujú každé dva roky národným regulačným orgánom informácie súvisiace s povinnosťami stanovenými v článku 93, najmä informácie o riadení kapacity ich siete a prevádzky, ako aj odôvodnenia akýchkoľvek uplatnených opatrení na riadenie prevádzky.

3. Národné regulačné orgány poskytnú orgánu BEREC aktualizované informácie o svojich hlavných postupoch a vnútroštátnych zisteniach týkajúcich sa otvoreného prístupu na internet na základe informácií získaných podľa odseku 2. Na základe informácií od národných regulačných orgánov BEREC do 24 mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a potom každé dva roky uverejní správu o hlavných postupoch a zisteniach týkajúcich sa otvoreného prístupu na internet v Únii.

4. Do *[12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] BEREC v úzkej spolupráci s Komisiou uverejní spoločný vzor, ktorý sa má použiť na zber požadovaných informácií podľa odseku 2.

5. BEREC po konzultácii so zainteresovanými stranami a v úzkej spolupráci s Komisiou vydá usmernenia o vykonávaní povinností národných regulačných orgánov podľa tohto článku. V usmerneniach sa podrobne uvedú aj príslušné parametre kvality služieb pre služby prístupu k internetu vrátane parametrov pre mechanizmus monitorovania uvedený v článku 97 ods. 4 druhom pododseku, parametre relevantné pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím, uplatniteľné metódy merania, obsah a formát informácií, ako sa uvádza v prílohe III, a uverejňovania, ako sa uvádza v prílohe IV, a mechanizmy certifikácie kvality. Príslušné parametre pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím zahŕňajú aj parametre pre verejne dostupné interpersonálne komunikačné služby.

   Národné regulačné orgány pri presadzovaní povinností týkajúcich sa kvality služieb zohľadňujú usmernenia BEREC.

6.3. HLAVA III: PRÁVA KONCOVÝCH POUŽÍVATEĽOV

6.3.1. KAPITOLA I Práva spotrebiteľov

Článok 95

Požiadavky na informácie v súvislosti so zmluvami

1. Skôr než sa spotrebiteľ zaviaže zmluvne alebo k akejkoľvek zodpovedajúcej ponuke a okrem požiadaviek podľa smernice 2011/83/EÚ poskytovatelia služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb poskytujú informácie uvedené v prílohe III k tomuto nariadeniu v rozsahu, v akom sa tieto informácie týkajú služby, ktorú poskytujú.

   Tieto informácie sa poskytujú jasným a zrozumiteľným spôsobom na trvalom nosiči, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 10 smernice 2011/83/EÚ, alebo ak ustanovenie o trvalom nosiči nie je uskutočniteľné, v ľahko stiahnuteľnom dokumente, ktorý poskytovateľ sprístupní. Poskytovateľ výslovne upozorní spotrebiteľa na dostupnosť tohto dokumentu a na dôležitosť jeho stiahnutia na účely dokumentácie, budúceho použitia a nezmenenej reprodukcie.

   Informácie sa na požiadanie poskytujú v prístupnom formáte pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím v súlade s požiadavkami na prístupnosť uvedenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.

2. Poskytovatelia služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb poskytnú spotrebiteľom stručné a ľahko čitateľné zhrnutie zmluvy. V tomto zhrnutí sa určia základné prvky požiadaviek na informácie v súlade s odsekom 1. Súčasťou týchto základných prvkov sú:

   a) meno/názov, adresa a kontaktné údaje poskytovateľa a ak sa líšia, kontaktné údaje pre prípad akýchkoľvek sťažností;

   b) hlavné charakteristiky každej poskytovanej služby;

   c) príslušné ceny za aktiváciu elektronických komunikačných služieb a všetky opakujúce sa poplatky alebo poplatky súvisiace so spotrebou, ak sa služba poskytuje za priamu peňažnú platbu;

   d) dĺžka trvania zmluvy a podmienky jej predĺženia a ukončenia;

   e) rozsah, v ktorom sú produkty a služby určené pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím;

f) v prípade služieb prístupu k internetu súhrnný prehľad informácií požadovaných podľa prílohy III oddielu 5 písm. d) a e).

Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých stanoví vzor zhrnutia zmluvy, ktoré majú používať poskytovatelia na plnenie svojich povinností podľa tohto odseku.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

Poskytovatelia, na ktorých sa vzťahujú povinnosti podľa odseku 1, takýto vzor zhrnutia zmluvy riadne vyplnia, pričom uvedú požadované informácie, a toto zhrnutie zmluvy bezplatne poskytnú spotrebiteľom predtým, ako sa spotrebiteľ zaviaže v zmluve alebo k akejkoľvek zodpovedajúcej ponuke vrátane zmlúv uzavretých na diaľku. Ak z objektívnych technických dôvodov nie je možné poskytnúť zhrnutie zmluvy v danom okamihu, poskytne sa bez zbytočného odkladu neskôr a skôr než sa spotrebiteľ zaviaže v zmluve alebo k akejkoľvek zodpovedajúcej ponuke.

3. Informácie, ktoré sa uvádzajú v odsekoch 1 a 2, sa stanú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a nemenia sa, pokiaľ sa zmluvné strany výslovne nedohodnú inak.

4. Ak poskytovateľ splnil požiadavky na informácie v súlade s odsekmi 1 a 2, má sa za to, že splnil požiadavky na informácie podľa článku 5 ods. 1 písm. a) alebo článku 6 ods. 1 písm. a), článku 5 ods. 1 písm. b) alebo článku 6 ods. 1 písm. b) a článku 6 ods. 1 písm. c), článku 5 ods. 1 písm. c) alebo článku 6 ods. 1 písm. e), článku 5 ods. 1 písm. f), článku 6 ods. 1 písm. o) a článku 6 ods. 1 písm. p) a článku 8 ods. 2 prvého pododseku smernice 2011/83/EÚ.

5. Ak sú služby prístupu k internetu alebo verejne dostupné interpersonálne komunikačné služby účtované podľa času alebo spotrebovaného objemu, ich poskytovatelia ponúknu spotrebiteľom prostriedok na monitorovanie a kontrolu využívania a nákladov týchto služieb. Tento prostriedok zahŕňa prístup k aktuálnym informáciám o úrovni spotreby služieb, ktoré sú súčasťou tarifného plánu. Poskytovatelia predovšetkým upozornia spotrebiteľov pred dosiahnutím akýchkoľvek limitov spotreby zahrnutých v ich tarifnom pláne, a keď je služba obsiahnutá v ich tarifnom pláne úplne spotrebovaná.

6. Poskytovatelia ponúkajú v príslušných prípadoch spotrebiteľom bezplatne základnú úroveň podrobne rozpísaných faktúr, aby im umožnili:

a) overovať a kontrolovať poplatky za používanie služieb prístupu k internetu alebo interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní;

b) primerane monitorovať svoje výdavky, a tým primerane kontrolovať svoje účty.

Takto podrobne rozpísané faktúry musia obsahovať výslovné uvedenie totožnosti dodávateľa a trvania služieb účtovaných prostredníctvom akýchkoľvek čísel so zvýšenou tarifou, pokiaľ spotrebiteľ nepožiadal o neuvádzanie týchto informácií.

Volania, ktoré sú pre volajúcich koncových používateľov bezplatné, vrátane volaní na linky pomoci, sa v podrobne rozpísanej faktúre volajúceho spotrebiteľa nemusia uvádzať.

Spotrebitelia majú právo dostávať faktúry bez podrobného rozpisu. Práva spotrebiteľov, ktorí dostávajú podrobne rozpísané faktúry, sa musia zosúladiť s právom volajúcich a volaných spotrebiteľov na súkromie, a to aj tak, že sa zabezpečí, aby takíto spotrebitelia mali k dispozícii dostatočné alternatívne spôsoby komunikácie alebo platieb, ktorými sa zvýši ochrana ich súkromia.

7. Členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch neponechajú v platnosti ani nezavedú ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľov, ktoré sa odchyľujú od tohto článku vrátane viac alebo menej prísnych ustanovení, ktoré zabezpečujú odlišnú úroveň ochrany. Tým nie je dotknuté právo členských štátov zachovať ustanovenia o dodatočných prostriedkoch podľa smernice (EÚ) 2018/1972.

Článok 96

Transparentnosť

1. Ak poskytovatelia služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb podmieňujú poskytovanie týchto služieb spotrebiteľom podmienkami, zverejnia informácie uvedené v prílohe IV k tomuto nariadeniu jasným, komplexným, strojovo čitateľným spôsobom a v prístupnom formáte pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882. Tieto informácie sa pravidelne aktualizujú.
2. Členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch neponechajú v platnosti ani nezavedú ustanovenia týkajúce sa ochrany koncových používateľov, ktoré sa odchyľujú od tohto článku vrátane viac alebo menej prísnych ustanovení, ktoré zabezpečujú odlišnú úroveň ochrany.

Článok 97

Dĺžka trvania zmluvy a jej ukončenie

1. Podmienky a postupy ukončenia zmluvy nesmú mať odrádzajúci účinok na zmenu poskytovateľa služieb. Zmluvy uzatvorené medzi spotrebiteľmi a poskytovateľmi verejne dostupných elektronických komunikačných služieb iných ako interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania a iných ako prenosových služieb používaných na poskytovanie služieb stroj-stroj nesmú obsahovať záväzok na obdobie dlhšie ako 24 mesiacov. Tým nie je dotknuté právo členských štátov zachovať ustanovenia, ktorými sa stanovujú kratšie maximálne obdobia zmluvných záväzkov.

   Tento odsek sa nevzťahuje na dĺžku splátkovej zmluvy, ak spotrebiteľ v osobitnej zmluve súhlasil so splátkami výhradne za zavedenie fyzickej prípojky, a to najmä ku gigabitovej sieti. Splátková zmluva o zavedení fyzickej prípojky nesmie obsahovať koncové zariadenie, ako je napríklad smerovač alebo modem, a nesmie brániť spotrebiteľom uplatňovať ich práva podľa odsekov 2 až 6.
2. Ak sa v zmluvách alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch stanovuje automatické predĺženie fixného obdobia trvania zmluvy o iných elektronických komunikačných službách, ako sú interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania, a iných ako prenosových službách používaných na poskytovanie služieb stroj-stroj, sú spotrebitelia oprávnení po takomto predĺžení ukončiť zmluvu, a to kedykoľvek s výpovednou lehotou najviac jeden mesiac a bez akýchkoľvek ďalších nákladov okrem poplatkov za prijímanie služby počas výpovednej lehoty. Skôr než sa zmluva automaticky predĺži, poskytovatelia informujú spotrebiteľov výrazným spôsobom, včas a na trvalom nosiči o skončení zmluvného záväzku a o spôsoboch ukončenia zmluvy. Okrem toho poskytovatelia zároveň poskytnú spotrebiteľom poradenstvo o najlepších tarifách v súvislosti s ich službami.

3. Spotrebitelia majú právo ukončiť svoje zmluvy bez toho, aby im v čase oznámenia zmien zmluvných podmienok navrhovaných poskytovateľom verejne dostupných elektronických komunikačných služieb iných ako interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania vznikli akékoľvek ďalšie náklady, pokiaľ nejde o navrhované zmeny, ktoré sú výhradne v prospech spotrebiteľa, sú čisto administratívneho charakteru a nemajú negatívny účinok na spotrebiteľa, alebo ich priamo stanovuje právo Únie alebo vnútroštátne právne predpisy.

   Poskytovatelia oznámia každú zmenu zmluvných podmienok spotrebiteľom aspoň mesiac vopred a zároveň ich informujú o ich práve ukončiť zmluvu bez toho, aby im vznikli akékoľvek ďalšie náklady v prípade, že nové podmienky neprijímajú. Právo ukončiť zmluvu je uplatniteľné v lehote jedného mesiaca po oznámení. Oznámenie sa vykoná jasným a zrozumiteľným spôsobom na trvalom nosiči.

4. Akákoľvek podstatná, nepretržitá alebo často sa opakujúca nezrovnalosť medzi skutočným fungovaním elektronických komunikačných služieb iných, ako sú služby prístupu k internetu, alebo interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania, a výkonnosťou, ktorá sa uvádza v zmluve, sa považuje za základ na účely aktivácie nápravných opatrení, ktoré sú k dispozícii spotrebiteľovi v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, vrátane práva ukončiť zmluvu bez akýchkoľvek nákladov.

   Pokiaľ ide o službu prístupu k internetu, akékoľvek významné, nepretržité alebo pravidelne sa opakujúce nezrovnalosti medzi skutočnou výkonnosťou služby prístupu k internetu, pokiaľ ide o rýchlosť alebo iné parametre kvality služby, a výkonnosťou, ktorú uvádza poskytovateľ služieb prístupu k internetu v súlade s prílohou III oddielom 5 písm. a) až d), sa v prípade, ak sa príslušné skutočnosti konštatujú na základe monitorovacieho mechanizmu stanoveného v usmerneniach BEREC podľa článku 94 ods. 5 a certifikovaného národným regulačným orgánom, považujú za nedodržanie požiadaviek na výkonnosť na účely aktivácie nápravných prostriedkov, ktoré sú k dispozícii spotrebiteľovi v súlade s vnútroštátnym právom.

5. Ak má spotrebiteľ právo ukončiť zmluvu o poskytovaní verejne dostupných elektronických komunikačných služieb iných ako interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania, pred koncom dohodnutého zmluvného obdobia podľa tohto nariadenia alebo podľa iných ustanovení práva Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov sa nepožaduje od spotrebiteľa žiadna iná kompenzácia ako kompenzácia za ponechané dotované koncové zariadenie.

   Ak sa spotrebiteľ rozhodne ponechať si koncové zariadenie, ktoré je súčasťou balíka, v čase uzavretia zmluvy, akákoľvek kompenzácia, ktorú by mal zaplatiť, nepresiahne jeho hodnotu *pro rata temporis* dohodnutú v čase uzavretia zmluvy alebo zostávajúcu časť poplatku za službu až do skončenia zmluvy, podľa toho, ktorá suma je nižšia.

   Poskytovateľ bezplatne zruší akúkoľvek podmienku, ktorá sa týka používania koncového zariadenia v iných sieťach, najneskôr pri zaplatení kompenzácie.

6. Členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch neponechajú v platnosti ani nezavedú ustanovenia týkajúce sa ochrany koncových používateľov, ktoré sa odchyľujú od tohto článku vrátane viac alebo menej prísnych ustanovení, ktoré zabezpečujú odlišnú úroveň ochrany. Tým nie je dotknuté právo členských štátov zachovať ustanovenia uvedené v odseku 1.

Článok 98

Ponuky balíkov

1. Ak balík služieb alebo balík služieb a koncového zariadenia ponúkaný spotrebiteľovi obsahuje aspoň službu prístupu k internetu alebo verejne dostupnú interpersonálnu komunikačnú službu založenú na číslovaní, článok 95 ods. 2, článok 96 ods. 1, článok 97 a článok 100 ods. 1 sa uplatňujú na všetky prvky balíka vrátane uplatňovania *mutatis mutandis* na tie prvky balíka, na ktoré sa uvedené ustanovenia inak nevzťahujú.

2. Ak má spotrebiteľ podľa práva Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov v súlade s právom Únie právo ukončiť akýkoľvek prvok balíka uvedeného v odseku 1 pred koncom dohodnutého zmluvného obdobia v dôsledku nesúladu so zmluvou alebo nedodania, má spotrebiteľ právo ukončiť zmluvu vo vzťahu ku všetkým prvkom balíka.

3. Žiadnym predplatením si dodatočných služieb alebo koncových zariadení poskytovaných alebo distribuovaných tým istým poskytovateľom služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní sa nepredlžuje pôvodné obdobie trvania zmluvy, ku ktorej sa také služby alebo koncové zariadenie doplnili, okrem prípadu, keď s tým spotrebiteľ výslovne súhlasí pri predplatení dodatočných služieb alebo koncových zariadení.

4. Členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch neponechajú v platnosti ani nezavedú ustanovenia týkajúce sa ochrany koncových používateľov, ktoré sa odchyľujú od tohto článku vrátane viac alebo menej prísnych ustanovení, ktoré zabezpečujú odlišnú úroveň ochrany.

Článok 99

Práva pre mikropodniky, malé a stredné podniky alebo neziskové organizácie

Článok 95, článok 97 ods. 1, článok 98 ods. 1 a článok 98 ods. 3 sa vzťahujú aj na koncových používateľov, ktorými sú mikropodniky alebo neziskové organizácie, pokiaľ výslovne nesúhlasili s tým, že sa vzdávajú uplatňovania všetkých alebo práv stanovených v týchto ustanoveniach alebo ich časti. Článok 97 ods. 2, článok 97 ods. 3 a článok 97 ods. 5 sa vzťahujú aj na koncových používateľov, ktorými sú mikropodniky, malé a stredné podniky alebo neziskové organizácie, pokiaľ výslovne nesúhlasili s tým, že sa vzdávajú uplatňovania všetkých práv stanovených v týchto ustanoveniach alebo ich časti.

6.3.2. KAPITOLA II Práva koncových používateľov

Článok 100

Zmena poskytovateľa a prenositeľnosť čísla

1. V prípade zmeny poskytovateľa služieb prístupu k internetu na iného poskytovateľa dotknutí poskytovatelia poskytujú koncovému používateľovi primerané informácie pred zmenou a počas nej a zaručujú nepretržitosť služby prístupu k internetu, pokiaľ je to technicky možné. Prijímajúci poskytovateľ zabezpečí, aby sa služba prístupu k internetu aktivovala v čo najkratšom možnom čase v deň a v časovom rámci výslovne dohodnutom s koncovým používateľom. Prevádzajúci poskytovateľ naďalej poskytuje službu prístupu k internetu za rovnakých podmienok, až kým prijímajúci poskytovateľ neaktivuje službu prístupu k internetu. Nedostupnosť služby počas procesu zmeny nesmie trvať dlhšie ako jeden pracovný deň.

   Národné regulačné orgány zabezpečia, aby bol proces zmeny poskytovateľa pre koncového používateľa efektívny a jednoduchý.

2. Koncoví používatelia s číslami z národného číslovacieho plánu majú právo ponechať si svoje čísla na požiadanie nezávisle od podniku poskytujúceho službu. Toto právo sa uplatňuje:

   a) v prípade geografických čísel na špecifickom mieste;

   b) v prípade negeografických čísel na ktoromkoľvek mieste.

   Právo stanovené v prvom pododseku sa nevzťahuje na prenosnosť čísel medzi sieťami poskytujúcimi služby na pevnom mieste a mobilnými sieťami.

3. Ak koncový používateľ ukončí zmluvu, má právo na prenos čísla z národného číslovacieho plánu k tomu istému alebo inému poskytovateľovi na obdobie minimálne jedného mesiaca od dátumu ukončenia zmluvy, pokiaľ sa koncový používateľ tohto práva nezriekne.

4. Národné regulačné orgány zabezpečia, aby tvorba cien medzi poskytovateľmi v súvislosti so zabezpečením prenositeľnosti čísla bola nákladovo orientovaná a aby sa na koncových používateľov nevzťahovali žiadne priame poplatky.

5. Prenos čísel a ich následná aktivácia sa vykonajú v čo najkratšom čase k dátumu výslovne dohodnutému s koncovým používateľom. V každom prípade sa koncovým používateľom, ktorí uzavreli zmluvu o prenose čísla k novému poskytovateľovi, číslo aktivuje do jedného pracovného dňa odo dňa dohodnutého s koncovým používateľom. V prípade neúspešného prenosu čísla prevádzajúci poskytovateľ opätovne aktivuje číslo koncového používateľa a súvisiace služby, až kým sa prenos nepodarí. Prevádzajúci poskytovateľ aj naďalej poskytuje svoje služby za rovnakých podmienok, a to až do aktivácie služieb prijímajúceho poskytovateľa. Nedostupnosť služby pri procese zmeny poskytovateľa a prenosu čísel nesmie v žiadnom prípade trvať dlhšie ako jeden pracovný deň. Prevádzkovatelia, ktorých prístupové siete alebo prostriedky používa prevádzajúci alebo prijímajúci poskytovateľ, alebo obaja, zabezpečia, aby nedošlo k nedostupnosti služby, ktorou by sa oneskoril proces zmeny poskytovateľa a prenosu čísla.

6. Proces zmeny poskytovateľa a prenosu čísla uvedený v odseku 1 a 5 riadi prijímajúci poskytovateľ a prijímajúci aj prevádzajúci poskytovateľ spolupracujú v dobrej viere. Títo neoneskorujú ani nezneužívajú procesy zmeny poskytovateľa a prenosu čísla, ani nevykonávajú prenos čísel alebo prechod koncových používateľov k novému poskytovateľovi bez výslovného súhlasu koncových používateľov. Zmluvy koncových používateľov s prevádzajúcim poskytovateľom sa ukončia automaticky po skončení procesu zmeny poskytovateľa.

   BEREC po konzultácii so zainteresovanými stranami a v úzkej spolupráci s Komisiou prijme do *[12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]* usmernenia, v ktorých stanoví podrobnosti o procesoch zmeny poskytovateľa a prenosu čísla, pričom zohľadní technickú realizovateľnosť a potrebu zachovať kontinuitu služieb pre koncových používateľov. V usmerneniach sa tiež podrobne uvedie postup odškodnenia koncových používateľov zo strany ich poskytovateľov v prípade oneskorenia alebo zneužitia procesov prenosu a zmeny poskytovateľa, nedodržania lehoty poskytnutia služby a inštalácie alebo nedodržania povinností stanovených v tomto článku zo strany poskytovateľa. Národné regulačné orgány stanovia podrobnosti o procesoch zmeny poskytovateľa a prenosu čísla, pričom zohľadnia usmernenia BEREC. Pokiaľ je to technicky uskutočniteľné, zahŕňa to požiadavku na vykonanie prenosu prostredníctvom OTA, pokiaľ koncový používateľ nepožiada inak.

   Národné regulačné orgány zároveň prijmú primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany a primeranej informovanosti koncových používateľov počas procesov zmeny

poskytovateľa a prenosu čísla a zaistia, aby účastníci neprešli k inému poskytovateľovi bez ich súhlasu.

Prevádzajúci poskytovatelia vrátia na požiadanie spotrebiteľom používajúcim predplatené služby zostávajúci kredit. Vrátenie kreditu môže podliehať poplatku iba vtedy, ak sa to stanovuje v zmluve. Každý takýto poplatok musí byť primeraný a úmerný skutočným nákladom, ktoré prevádzajúcemu poskytovateľovi vznikli pri vracaní kreditu.

7. Členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch neponechajú v platnosti ani nezavedú ustanovenia týkajúce sa ochrany koncových používateľov, ktoré sa odchyľujú od tohto článku vrátane viac alebo menej prísnych ustanovení, ktoré zabezpečujú odlišnú úroveň ochrany. Týmto nie je dotknuté právo členských štátov prijať alebo zachovať pravidlá o odškodnení koncových používateľov ich poskytovateľmi v prípade, že poskytovateľ nedodrží povinnosti stanovené v tomto článku, ako aj v prípade oneskorenia alebo zneužitia procesov prenosu a zmeny poskytovateľa a v prípade nedodržania lehoty na poskytnutie služby a inštaláciu.

Článok 101

Výnimka niektorých mikropodnikov

Táto hlava sa s výnimkou článku 102 nevzťahuje na mikropodniky poskytujúce interpersonálne komunikačné služby nezávislé od číslovania, pokiaľ neposkytujú aj iné elektronické komunikačné služby.

Pred uzavretím zmluvy mikropodnik, ktorému je priznaná takáto výnimka, informuje koncových používateľov o tejto výnimke podľa prvého odseku.

Článok 102

Nediskriminácia

Poskytovatelia elektronických komunikačných sietí alebo služieb koncovým používateľom neukladajú žiadne odlišné požiadavky alebo všeobecné podmienky prístupu k sieťam alebo službám alebo ich používania, pokiaľ to nie je odôvodnené v medziach práva Únie.

6.3.3. KAPITOLA III: Prostriedky a funkcie pre koncových používateľov

Článok 103

Ochrana koncových používateľov pred podvodnými činnosťami

1. Poskytovatelia služieb prístupu k internetu a verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb spolupracujú s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi s cieľom identifikovať účinné opatrenia na predchádzanie podvodným činnostiam páchaným prostredníctvom využívania týchto služieb, ktoré majú vplyv na koncových používateľov, pričom zabezpečia úplný súlad s právnymi predpismi Únie o ochrane osobných údajov.

2. ODN zhromažďuje informácie od národných regulačných orgánov alebo iných príslušných orgánov, relevantných európskych a celosvetových organizácií a zainteresovaných strán vrátane agentúr EUROPOL a ENISA o podvodných činnostiach spáchaných využitím služieb uvedených v odseku 1, najmä o tých, ktoré majú cezhraničný charakter.

3. BEREC po porade s Európskym výborom pre ochranu údajov a agentúrou ENISA vydá usmernenia o technických a právnych opatreniach, ktorými by sa mohli účinne chrániť koncoví používatelia pred podvodnými činnosťami v Únii, najmä o opatreniach, ktoré sa opierajú o oprávnenie národných regulačných orgánov alebo príslušných orgánov blokovať čísla a služby podľa článku 52 ods. 2. Prvé takéto usmernenia BEREC prijme *[12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*]. BEREC aktualizuje usmernenia podľa potreby, najmenej však každé dva roky po ich prijatí.

4. Príslušné vnútroštátne orgány prijmú opatrenia na zabránenie podvodným činnostiam páchaným využitím služieb uvedených v odseku 1, pričom zohľadnia usmernenia vydané podľa odseku 3.

5. Komisia môže prijať delegované akty v súlade s článkom 198, ktorými sa dopĺňa odsek 3 tohto článku, pokiaľ ide o opatrenia potrebné na zabezpečenie účinnosti, koordinácie a komplementárnosti opatrení na predchádzanie podvodom v rámci Únie.

Článok 104

Núdzová linka pre nezvestné deti a detská linka pomoci

1. Poskytovatelia interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní zabezpečia koncovým používateľom vrátane koncových používateľov so zdravotným postihnutím bezplatný prístup k službe prevádzkujúcej núdzovú linku na nahlasovanie prípadov nezvestných detí. Pri cestovaní v rámci Únie majú koncoví používatelia bezplatný prístup k službe v navštívenej krajine. Táto núdzová linka je dostupná na čísle „116000“.

2. Členské štáty prijmú vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby orgán alebo podnik, ktorému bolo pridelené číslo 116000, vyčlenil potrebné zdroje na prevádzku núdzovej linky.

3. Členské štáty a Komisia zabezpečia, aby boli koncoví používatelia primerane informovaní o existencii a používaní služieb poskytovaných na číslach „116000“, resp. „116111“.

Článok 105

Šírenie informácií vo verejnom záujme

Poskytovatelia služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb bezplatne šíria informácie vo verejnom záujme podľa potreby existujúcim a novým koncovým používateľom, a to spôsobom, aký tieto podniky bežne používajú pri svojej komunikácii s koncovými používateľmi. Informácie vo verejnom záujme poskytujú príslušné orgány verejnej správy v štandardizovanom formáte, pričom sa týkajú aspoň:

a) prípadov použitia služieb prístupu k internetu a verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb na nezákonnú činnosť alebo na šírenie škodlivého obsahu, a to najmä ak môžu mať vplyv na dodržiavanie práv a slobôd iných osôb, práva na ochranu osobných údajov, autorských a súvisiacich práv;

b) prostriedky ochrany pred rizikami ohrozujúcimi osobnú bezpečnosť, súkromie a osobné údaje pri používaní služieb prístupu k internetu a verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb vrátane ochrany pred podvodnými činnosťami páchanými využívaním týchto služieb.

Článok 106

Tiesňová komunikácia a jednotné európske číslo tiesňového volania

1. Poskytovatelia verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní poskytujú koncovým používateľom prístup k záchranným službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie, ktorú nariadil členský štát. Táto tiesňová komunikácia sa poskytuje bezplatne a bez nutnosti použitia akýchkoľvek platobných prostriedkov, a to aj prostredníctvom jednotného európskeho čísla tiesňového volania 112 a akéhokoľvek vnútroštátneho čísla tiesňového volania určeného členskými štátmi.

   Poskytovatelia tiesňovej komunikácie zabezpečia, aby PSAP mohli koncovým používateľom, ktorí iniciovali tiesňovú komunikáciu, spätne zavolať alebo nadviazať interpersonálnu komunikáciu pomocou tej istej interpersonálnej komunikačnej služby, prostredníctvom ktorej boli kontaktovaní, a to bezplatne, a ak to nie je ekonomicky možné, za maloobchodnú cenu, ktorá nepresahuje domácu maloobchodnú cenu poskytovateľa, ktorý obsluhuje dané PSAP.

   Členské štáty môžu nariadiť prístup k záchranným službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie z interpersonálnych komunikačných služieb nezávislých od číslovania, pokiaľ vnútroštátny systém PSAP umožňuje presmerovanie do najvhodnejšieho PSAP a príjem informácií o polohe volajúceho.

   Poskytovatelia elektronických komunikačných služieb, ktoré nie sú verejne dostupné, ale umožňujú volania do verejných elektronických komunikačných sietí, zabezpečia prístup k záchranným službám prostredníctvom jednotného európskeho čísla tiesňového volania 112, ak nie je k dispozícii alternatívny a jednoduchý prístup k tiesňovým službám.

2. Najneskôr do 24 mesiacov od prijatia delegovaného aktu uvedeného v odseku 8 členské štáty zabezpečia, aby koncoví používatelia mohli zostaviť tiesňovú komunikáciu prostredníctvom mobilnej aplikácie prepojenej s európskymi peňaženkami digitálnej identity vydanými podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014.

3. Poskytovatelia interpersonálnych elektronických komunikačných služieb uvedených v odseku 1 zavedú technické a organizačné opatrenia na zabezpečenie účinnej tiesňovej komunikácie pre svojich koncových používateľov pri cestách v rámci Únie.

4. Poskytovatelia interpersonálnych komunikačných služieb a národné systémy PSAP zabezpečia, aby sa tiesňová komunikácia a informácie o polohe volajúceho bezodkladne presmerovali do najvhodnejšieho PSAP. Vnútroštátne organizácie PSAP zabezpečia, aby sa na všetku tiesňovú komunikáciu vrátane prípadov, keď sa používa jednotné európske číslo tiesňového volania 112, primerane odpovedalo a aby sa s ňou primerane zaobchádzalo.

5. Poskytovatelia uvedení v odseku 1 zabezpečia, aby bol prístup koncových používateľov so zdravotným postihnutím k záchranným službám dostupný prostredníctvom tiesňovej komunikácie a aby bol rovnocenný s prístupom ostatných koncových používateľov, a to aj dodržiavaním smernice (EÚ) 2019/882.

   Členské štáty pri nariaďovaní prostriedkov prístupu k záchranným službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím zabezpečia, aby, ak je to technicky uskutočniteľné, boli splnené tieto požiadavky funkčnej rovnocennosti:

a) tiesňová komunikácia umožňuje obojsmerné interaktívne spojenie medzi koncovým používateľom so zdravotným postihnutím a strediskom tiesňového volania;

b) tiesňová komunikácia je dostupná koncovým používateľom so zdravotným postihnutím cestujúcim v rámci Únie bezproblémovo, bez predbežnej registrácie;

c) tiesňová komunikácia sa koncovým používateľom so zdravotným postihnutím poskytuje bezplatne;

d) tiesňová komunikácia je bezodkladne smerovaná do najvhodnejšieho PSAP, ktoré je spôsobilé a vybavené na náležité prijatie a spracovanie tiesňovej komunikácie od koncových používateľov so zdravotným postihnutím;

e) pri tiesňovej komunikácii koncových používateľov so zdravotným postihnutím je zabezpečená rovnocenná úroveň presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho ako v prípade tiesňových volaní iných koncových používateľov;

f) koncoví používatelia so zdravotným postihnutím majú možnosť dosiahnuť minimálne rovnakú mieru informovanosti o prostriedkoch prístupu k záchranným službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie ako iní koncoví používatelia o tiesňových volaniach na číslo 112, a to buď vďaka koncepcii prostriedkov prístupu alebo opatreniam na zvyšovanie informovanosti.

6. Poskytovatelia tiesňovej komunikácie zabezpečia, aby sa informácie o polohe volajúceho sprístupnili najvhodnejšiemu stredisku tiesňového volania, a to ihneď po nadviazaní tiesňovej komunikácie. To zahŕňa informácie o polohe na základe siete a informácie o polohe volajúceho získané z telefónu, ak ich rádiové zariadenie sprístupňuje na prenos. Poskytovatelia tiesňovej komunikácie zabezpečia, aby zisťovanie a prenos informácií o polohe volajúceho boli pre koncového používateľa a strediská tiesňového volania bezplatné, a to v súvislosti s každou tiesňovou komunikáciou na jednotné európske číslo tiesňového volania 112. Organizácie PSAP zabezpečia, aby boli zavedené technické a organizačné opatrenia na prijímanie a spracovanie informácií o polohe volajúceho. Členské štáty môžu rozšíriť tieto povinnosti na tiesňovú komunikáciu na vnútroštátne tiesňové čísla.

7. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví používatelia vrátane roamingových koncových používateľov a koncoví používatelia so zdravotným postihnutím boli primerane informovaní o spôsoboch prístupu k záchranným službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie, a to aj prostredníctvom jednotného európskeho čísla tiesňového volania 112, ako aj o spôsoboch prístupu pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím. Tieto informácie sa poskytujú v prístupných formátoch, ktoré sa týkajú rôznych druhov zdravotného postihnutia, v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882. Komisia podporí a doplní činnosti členských štátov.

8. Komisia môže prijať delegované akty v súlade s článkom 198, ktorým sa dopĺňajú odseky 1, 2, 3, 5 a 6 tohto článku, stanovením opatrení potrebných na zabezpečenie účinnej tiesňovej komunikácie v Únii, pokiaľ ide o technické špecifikácie umožňujúce zostavenie tiesňovej komunikácie prostredníctvom mobilnej aplikácie prepojenej s európskymi peňaženkami digitálnej identity, riešenia pre informácie o polohe volajúceho, harmonizované európske kritériá pre určenie polohy volajúceho, rovnocenný

prístup pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím a smerovanie do najvhodnejšieho PSAP.

9. Členské štáty oznámia ODN čísla E.164 na kontaktovanie systémov PSAP daného členského štátu. BEREC s pomocou ODN zriadi a udržiava databázu tých čísel, ktoré systémy PSAP členských štátov používajú na vzájomné kontaktovanie sa z jedného členského štátu do druhého.

Článok 107

Zasielanie verejných varovaní

1. Poskytovatelia mobilných interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní zasielajú koncovým používateľom verejné varovania prostredníctvom technológie, ktorú nariadili členské štáty, v ktorých poskytujú službu, v geografických oblastiach potenciálne postihnutých hroziacimi alebo vyvíjajúcimi sa závažnými núdzovými situáciami a katastrofami počas obdobia varovania, ktoré určili príslušné orgány.

2. Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými stanoví technické ustanovenia týkajúce sa prenosu verejných varovaní prostredníctvom mobilnej aplikácie prepojenej s európskymi peňaženkami digitálnej identity vydanými podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014 všetkým dotknutým koncovým používateľom vrátane roamingových koncových používateľov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 3.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa jeden rok po prvom vykonávacom akte prijatom podľa odseku 3 tohto článku všetkým dotknutým koncovým používateľom zasielali verejné varovania aj prostredníctvom mobilnej aplikácie prepojenej s európskymi digitálnymi peňaženkami vydanými podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014.

Článok 108

Zobrazenie a obmedzenie volania, identifikácia čísla volaného účastníka a identifikácia volajúceho

1. Poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí, verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb alebo služieb prístupu k internetu poskytujú číslo alebo identifikáciu volajúceho.

   Zabezpečia, aby volajúci účastník mohol jednoduchým spôsobom a bezplatne zabrániť zobrazovaniu čísla alebo identifikácie volajúceho v bode, kde sa končí ich hlasová komunikácia, a to pri každej jednej komunikácii.

2. Sieť alebo poskytovateľ služieb zabezpečí, aby prijímajúci účastník mohol pomocou jednoduchých a bezplatných prostriedkov na primerané využitie tejto funkcie zabrániť zobrazeniu čísla alebo identifikácie volajúceho prichádzajúcich volaní.

3. Pred nadviazaním hlasovej komunikácie a zobrazením čísla alebo identifikácie volajúceho účastníka poskytovateľ služieb zabezpečí, aby prijímajúci účastník mohol jednoduchým a bezplatným spôsobom odmietnuť prichádzajúcu hlasovú komunikáciu, ak volajúci účastník využil svoje právo stanovené v odseku 1.

4. Ak sa ponúka zobrazenie identifikácie čísla volaného účastníka, poskytovateľ služieb zabezpečí, aby prijímajúci účastník mohol jednoduchým a bezplatným spôsobom

zabrániť zobrazeniu identifikácie čísla volaného účastníka, s ktorým sa spojil volajúci koncový používateľ.

5. Odsek 1 pododsek 1 sa vzťahuje aj na hlasovú komunikáciu s pôvodom v Únii do tretích krajín. Odsek 1 pododsek 2 a odseky 2, 3 a 4 sa vzťahujú aj na prichádzajúcu hlasovú komunikáciu z tretích krajín.

6. Ak sa zobrazuje volanie alebo identifikácia čísla volaného účastníka alebo identifikácia volajúceho účastníka, poskytovatelia verejne dostupných služieb prístupu na internet alebo interpersonálnych komunikačných služieb o tom informujú verejnosť, rovnako, ako aj o právach stanovených v odseku 1 pododseku 2 a v odsekoch 2 až 4 tohto článku a o výnimkách podľa článku 109.

Článok 109

Výnimky týkajúce sa sledovania zlomyseľnej alebo obťažujúcej komunikácie a tiesňovej komunikácie

1. Na právo volajúceho alebo volajúceho účastníka nezobrazovať číslo alebo identifikáciu volajúceho účastníka uvedené v článku 108 ods. 2 môžu poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí alebo verejne dostupných elektronických komunikačných služieb dočasne neprihliadať, aby umožnili príslušným orgánom alebo koncovému používateľovi vysledovať zlomyseľnú alebo obťažujúcu komunikáciu na základe sťažnosti podanej orgánom.

2. Poskytovatelia uvedení v článku 108 ods. 1 nedovolia zabrániť zobrazeniu čísla alebo identifikácie volajúceho účastníka a spracujú údaje o polohe volajúceho účastníka s cieľom poskytnúť takéto informácie najvhodnejšiemu PSAP v súlade s článkom 106 ods. 6.

Článok 110

Automatické presmerovanie volaní a automatizované systémy volania

1. Poskytovatelia verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb založených na číslovaní zavedú najmodernejšie opatrenia na obmedzenie prijímania zlomyseľných alebo obťažujúcich volaní na žiadosť volaného koncového používateľa, a to bezplatným poskytnutím týchto možností:

   a) zablokovanie prichádzajúcich volaní z konkrétnych čísel alebo z anonymných zdrojov, ak je to technicky možné;

   b) vypnutie automatického presmerovania volaní treťou stranou na koncové zariadenie koncového používateľa.

2. Poskytovatelia interpersonálnych komunikačných služieb, ktorí ponúkajú automatizované volacie systémy, nesmú brániť právu na zobrazenie čísla alebo identifikácie volajúceho účastníka na volanej linke alebo prijímajúcej strane a musia zobraziť identitu alebo číslo, na ktorom ich možno kontaktovať.

Článok 111

Rovnaký prístup a výber pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím

1. Poskytovatelia verejne dostupných elektronických komunikačných služieb zabezpečia, aby koncoví používatelia so zdravotným postihnutím:

a) mali prístup k elektronickým komunikačným službám rovnocenný s prístupom, ktorý využíva väčšina koncových používateľov, vrátane súvisiacich informácií o zmluve poskytnutých v zmysle článku 95;

b) mali možnosť výberu podnikov a služieb, ktoré sú dostupné väčšine koncových používateľov.

Príslušné orgány na tento účel stanovia požiadavky, ktoré musia poskytovatelia splniť.

2. Prijatím opatrení uvedených v odseku 1 tohto článku príslušné orgány podporia dodržiavanie príslušných noriem alebo špecifikácií stanovených v súlade s článkom 187.

Článok 112

Interoperabilita autorádií a rozhlasových prijímačov pre spotrebiteľa a zariadení digitálnej televízie pre spotrebiteľa

1. Autorádiá a zariadenia digitálnej televízie pre spotrebiteľa musia byť interoperabilné v súlade s prílohou V.

2. Ak sa členské štáty rozhodnú prijať opatrenia na zabezpečenie interoperability iných rozhlasových prijímačov pre spotrebiteľa, takéto opatrenia sa neuplatňujú na výrobky, pri ktorých je rozhlasový prijímač len doplnkovým zariadením, ako sú napríklad smartfóny, a na zariadenia používané rádioamatérmi.

3. Poskytovatelia služieb digitálnej televízie podľa potreby zabezpečia interoperabilitu zariadení digitálnej televízie, ktoré poskytujú svojím koncovým používateľom, aby v prípade, že je to technicky uskutočniteľné, mohli zariadenia digitálnej televízie opätovne použiť ostatní poskytovatelia služieb digitálnej televízie.

Bez toho, aby bol dotknutý článok 5 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ[82], majú koncoví používatelia pri ukončení zmluvy možnosť bezplatne a jednoducho vrátiť zariadenie digitálnej televízie, pokiaľ poskytovateľ nepreukáže, že je plne interoperabilné so službami digitálnej televízie iných poskytovateľov vrátane tých, ku ktorým koncový používateľ prechádza.

Zariadenie digitálnej televízie, ktoré je v zhode s harmonizovanými normami, na ktoré sú v Úradnom vestníku Európskej únie uverejnené odkazy, alebo ich časťami, sa považuje za zariadenie v súlade s požiadavkami interoperability uvedenými v druhom pododseku, na ktoré sa tieto normy alebo ich časti vzťahujú.

4. Členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch neponechajú v platnosti ani nezavedú ustanovenia týkajúce sa ochrany koncových používateľov, ktoré sa odchyľujú od tohto článku vrátane viac alebo menej prísnych ustanovení, ktoré zabezpečujú odlišnú úroveň ochrany.

Článok 113

Povinnosti prenosu

1. Členské štáty môžu v rámci svojej jurisdikcie uložiť podnikom, ktoré poskytujú elektronické komunikačné siete a služby používané na šírenie kanálov rozhlasového

[82] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ zo 4. júla 2012 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (Ú. v. EÚ L 197, 24.7.2012, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj).

alebo televízneho vysielania pre verejnosť, primerané povinnosti prenosu týkajúce sa prenosu špecifikovaných kanálov rozhlasového a televízneho vysielania a súvisiacich doplnkových služieb, najmä služieb prístupnosti umožňujúcich primeraný prístup pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím, ako aj dát podporujúcich služby hybridnej a elektronických programových sprievodcov, a to v prípade, ak značný počet koncových používateľov takýchto sietí a služieb ich používa ako hlavný prostriedok na príjem rozhlasového a televízneho vysielania. Takéto povinnosti sa uložia len vtedy, keď je to potrebné na splnenie cieľov všeobecného záujmu, ktoré jasne vymedzí každý členský štát, pričom uvedené povinnosti musia byť primerané a transparentné.

2. Členské štáty preskúmajú povinnosti uvedené v odseku 1, ak dôjde k relevantnej zmene podmienok na vnútroštátnom trhu alebo ak sa zmenia ciele všeobecného záujmu uvedené v odseku 1.

3. Ani odsekom 1 tohto článku, ani článkom 65 ods. 2 nie je dotknutá možnosť členských štátov stanoviť prípadnú primeranú odplatu vo vzťahu k opatreniam prijatým v súlade s týmto článkom, pričom sa zaručí, že za podobných okolností nedochádza k diskriminácii pri zaobchádzaní s poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí alebo služieb. Ak sa stanovuje odplata, členské štáty jasne stanovia povinnosť odplaty vo vnútroštátnych právnych predpisoch vrátane prípadných kritérií na výpočet takejto odplaty. Členské štáty zabezpečia, aby sa odplata uplatňovala primeraným a transparentným spôsobom.

Článok 114

Úprava príloh IV, V a VI

Komisia je splnomocnená prijímať v súlade s článkom 198 delegované akty, ktorými sa menia prílohy IV, V a VI, aby zohľadnila technický a sociálny vývoj alebo zmeny v dopyte na trhu.

7. ČASŤ VII – RIADENIE

7.1. HLAVA I: NÁRODNÉ REGULAČNÉ ORGÁNY A INÉ PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY

Článok 115

Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány

1. V rámci rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia zodpovedajú národné regulačné orgány prinajmenšom za tieto úlohy:

   a) spracúvať oznámenia a postup jednorazového povolenia v rámci systému všeobecných povolení;

   b) vykonávať reguláciu trhu vrátane ukladania povinností prístupu a prepojenia;

   c) zhromažďovať údaje vrátane údajov o odolnosti a udržateľnosti, ktoré môžu národné regulačné orgány potrebovať na plnenie svojich úloh;

   d) vykonávať opatrenia na prechod na optické siete vrátane vymedzenia oblastí odpájania metalických sietí, posudzovať plány odpájania metalických sietí, ktoré predložili prevádzkovatelia sietí, a vykonávať nad nimi dohľad;

   e) zabezpečovať riešenia sporov medzi podnikmi;

f) ponúkať dobrovoľné zmierovacie konanie o ekosystémovej spolupráci;

g) vykonávať správu rádiového spektra a udeľovať povolenia, alebo keď sú tieto úlohy pridelené iným príslušným orgánom, prijímať rozhodnutia v súvislosti s prvkami, ktoré sa týkajú formovania trhu a hospodárskej súťaže a ktoré sú súčasťou vnútroštátnych postupov v oblasti práv na využívanie rádiového spektra na účely elektronických komunikačných sietí a služieb;

h) prispievať k ochrane práv koncových používateľov v odvetví elektronických komunikácií, a to prípadne aj v koordinácii s inými príslušnými orgánmi;

i) dohliadať nad otvoreným prístupom na internet a presadzovať ho;

j) sledovať vývoj a úroveň maloobchodných cien služieb;

k) zaručiť prenositeľnosť čísla;

l) udeľovať zdroje číslovania a spravovať číslovacie plány;

m) poskytovať podporu v oblasti pripravenosti a odolnosti;

n) vykonávať všetky ostatné úlohy, ktoré sú v tomto nariadení alebo v iných právnych predpisoch Únie vyhradené národným regulačným orgánom.

2. Národné regulačné orgány aktívne podporujú ciele BEREC týkajúce sa podpory väčšej regulačnej koordinácie a konzistentnosti.

3. Členské štáty uverejnia názvy národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov a ich príslušné úlohy podľa tohto nariadenia v ľahko prístupnej forme.

Členské štáty oznámia Komisii všetky národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, ktorým sú pridelené úlohy podľa tohto nariadenia, a ich príslušné povinnosti, ako aj akékoľvek ich zmeny.

Článok 116

Nezávislosť národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov

1. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány uvedené v článku 115 musia byť právne oddelené a funkčne nezávislé od akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osoby poskytujúcej elektronické komunikačné siete, zariadenia alebo služby. Členské štáty, ktoré si ponechajú vlastnícke práva alebo kontrolu vo vzťahu k podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné siete alebo služby, zabezpečia účinné štrukturálne oddelenie regulačnej funkcie od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo kontrolou.

2. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány vykonávajú svoje právomoci nestranne, transparentne a včas. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány majú primerané technické, finančné a ľudské zdroje na plnenie úloh, ktoré sú im pridelené.

Článok 117

Vymenúvanie a odvolávanie členov národných regulačných orgánov

1. Vedúci národného regulačného orgánu alebo prípadne členovia kolektívneho orgánu plniaceho túto úlohu v rámci národného regulačného orgánu alebo ich náhradníci sú vymenovaní spomedzi uznávaných a odborne skúsených osôb na funkčné obdobie najmenej troch rokov, a to otvoreným a transparentným výberovým konaním podľa ich zásluh, zručností, vedomostí a skúseností.

2. Vedúci národného regulačného orgánu alebo prípadne členovia kolektívneho orgánu plniaceho túto úlohu v rámci národného regulačného orgánu alebo ich náhradníci môžu byť odvolaní počas svojho funkčného obdobia, len ak prestali spĺňať podmienky vyžadované na plnenie ich povinností, ktoré sú stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch pred ich vymenovaním.

3. Rozhodnutie o odvolaní z funkcie vedúceho dotknutého národného regulačného orgánu alebo prípadne členov kolektívneho orgánu, ktorý plní túto úlohu, sa zverejní v čase odvolania z funkcie. Vedúci národného regulačného orgánu alebo prípadne členovia kolektívneho orgánu, ktorý plní túto úlohu, odvolaní z funkcie, musia dostať odôvodnenie. Pokiaľ nie je odôvodnenie uverejnené, uverejní sa na žiadosť danej osoby. Toto rozhodnutie podlieha preskúmaniu súdom zo skutkového aj z právneho hľadiska.

Článok 118

Politická nezávislosť a zodpovednosť národných regulačných orgánov

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 122 ods. 9, národné regulačné orgány konajú nezávisle a objektívne, aj pokiaľ ide o vypracovanie vnútorných postupov a organizáciu zamestnancov, pracujú transparentným a zodpovedným spôsobom v súlade s právom Únie a v súvislosti s plnením úloh, ktoré sú im pridelené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa vykonáva právo Únie, nežiadajú ani neprijímajú pokyny od žiadneho iného orgánu. Tým nie je zabránený dohľad nad nimi podľa vnútroštátneho ústavného práva. Právomoc pozastaviť výkon rozhodnutí národných regulačných orgánov alebo ich zmeniť majú iba odvolacie orgány zriadené podľa článku 197.

4. Národné regulačné orgány podávajú každoročne správu aspoň o stave na trhu s elektronickými komunikáciami, o nimi prijatých rozhodnutiach, o svojich ľudských a finančných zdrojoch a o tom, ako sú tieto zdroje pridelené, ako aj o budúcich plánoch. Tieto správy sa zverejňujú.

Článok 119

Regulačná spôsobilosť národných regulačných orgánov

1. Národné regulačné orgány majú samostatné ročné rozpočty a pri plnení prideleného rozpočtu sú autonómne. Tieto rozpočty sa zverejňujú.

2. Národné regulačné orgány majú primerané finančné a ľudské zdroje na vykonávanie úloh, ktoré im boli pridelené, a na aktívnu účasť na práci orgánu BEREC a prispievanie k nej. Finančná autonómia nesmie brániť dohľadu alebo kontrole v súlade s vnútroštátnym ústavným právom. Akákoľvek kontrola rozpočtu národných regulačných orgánov sa vykonáva transparentným spôsobom a zverejňuje sa.

Článok 120

Spolupráca s vnútroštátnymi orgánmi a BEREC

1. V členských štátoch, v ktorých existuje viac ako jeden zodpovedný vnútroštátny orgán alebo príslušný orgán, národné regulačné orgány a iné príslušné orgány podľa potreby navzájom spolupracujú a koordinujú sa.

   Tieto orgány si navzájom poskytujú informácie potrebné na uplatňovanie tohto nariadenia.

Prijímajúci orgán zabezpečuje rovnakú úroveň dôvernosti prijatých informácií, akú zabezpečuje poskytujúci orgán.

2. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány toho istého členského štátu alebo iných členských štátov v prípade potreby uzavrú v záujme podpory spolupráce v oblasti regulácie vzájomné dohody o spolupráci.

3. Ak členské štáty pridelia právomoci podľa tohto nariadenia alebo iných právnych predpisov Únie iným príslušným orgánom, národné regulačné orgány konajú ako národní koordinátori a zabezpečujú, aby sa názory príslušných orgánov plne zohľadnili vo všetkých diskusiách a výstupoch orgánu BEREC.

   Národné regulačné orgány poskytnú ODN najmä relevantné kontaktné údaje v rámci príslušných vnútroštátnych orgánov, aby mohol vykonávať svoje úlohy podľa článkov 146 a 147.

7.2. HLAVA II: ÚLOHY A ORGANIZÁCIA ORGÁNU BEREC

Článok 121

Ciele orgánu BEREC

1. Týmto sa zriaďuje Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“), ktorého povinnosti sú stanovené v tomto nariadení. BEREC nemá právnu subjektivitu a koná v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia a nariadení (EÚ) 2022/612 a (EÚ) 2015/2120.

   Orgán BEREC nahrádza Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) zriadený nariadením (EÚ) 2018/1971 a je jeho nástupcom.

2. BEREC sleduje ciele stanovené v článku 3. BEREC sa zameriava najmä na zabezpečenie jednotného vykonávania regulačného rámca Únie pre elektronické komunikácie v rozsahu pôsobnosti uvedenom v odseku 1 tohto článku.

3. BEREC plní svoje úlohy nezávisle, nestranne, transparentne a včas.

4. BEREC využíva odborné znalosti, ktoré majú k dispozícii národné regulačné orgány a ODN.

Článok 122

Všeobecné úlohy BEREC

1. Všeobecné regulačné a poradné úlohy, ktoré môže BEREC vykonávať, sú tieto:

   a) na požiadanie alebo z vlastnej iniciatívy pomáha a radí národným regulačným orgánom a iným príslušným orgánom, Európskemu parlamentu, Rade a Komisii a spolupracuje s národnými regulačnými orgánmi a Komisiou v akýchkoľvek technických otázkach týkajúcich sa elektronických komunikácií v rámci svojich právomocí;

   b) vydáva stanoviská, usmernenia a správy uvedené v článkoch 124, 125 a 126, ako aj odporúčania a spoločné stanoviská a šíri najlepšie regulačné postupy určené národným regulačným orgánom s cieľom podporiť dôsledné a správne uplatňovanie regulačného rámca pre elektronické komunikácie.

   Komisia môže v prípade potreby požiadať BEREC o vydanie stanovísk, usmernení a správ, aj keď nie sú výslovne uvedené v článkoch 124, 125 a 126.

2. BEREC hodnotí potrebu regulačnej inovácie a koordinuje činnosť medzi národnými regulačnými orgánmi a inými príslušnými orgánmi s cieľom umožniť rozvoj nových inovačných elektronických komunikácií.

3. V otázkach týkajúcich sa rádiového spektra sa BEREC zúčastňuje na postupe Únie pre jednotný trh s rádiovým spektrom.

4. Komisia sa môže radiť s orgánom BEREC pri preskúmavaní fúzií v rámci únijného rozmeru v odvetví elektronických komunikácií.

5. BEREC podporuje účinnú spoluprácu medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí a podnikmi pôsobiacimi v odvetví elektronických komunikácií alebo v úzko súvisiacich odvetviach v súlade s článkom 191 ods. 2.

6. BEREC vykonáva ďalšie úlohy, ktoré mu boli pridelené týmto nariadením alebo inými právnymi aktmi Únie, najmä nariadeniami (EÚ) 2022/612 a (EÚ) 2015/2120.

7. BEREC zverejní svoje úlohy a po pridelení nových úloh uvedené informácie aktualizuje.

8. BEREC zverejní všetky svoje konečné stanoviská, usmernenia, správy, odporúčania, spoločné pozície a najlepšie postupy, ako aj všetky zadané štúdie a príslušné návrhy dokumentov na účely verejných konzultácií uvedených v odseku 10.

9. Bez toho, aby bol dotknutý súlad s príslušným právom Únie a inými právnymi predpismi prijatými Komisiou, národné regulačné orgány a Komisia v najväčšej možnej miere zohľadňujú akékoľvek usmernenie, stanovisko, odporúčanie, spoločnú pozíciu a najlepší postup, ktoré prijal BEREC v súlade s týmto nariadením, s cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie regulačného rámca pre elektronické komunikácie v rámci rozsahu pôsobnosti uvedenom v článku 121.

   Ak sa národný regulačný orgán odchýli od usmernení uvedených v článku 125, musí uviesť dôvody.

10. BEREC podľa potreby vykonáva konzultácie so zainteresovanými stranami a dáva im možnosť vyjadriť pripomienky v dostatočnej lehote podľa zložitosti záležitosti. Takéto konzultácie sa v procese rozhodovania uskutočnia čo najskôr. S výnimkou mimoriadnych okolností táto lehota nie je kratšia ako 30 dní. BEREC zverejní výsledky takýchto verejných konzultácií bez toho, aby bol dotknutý článok 169.

11. BEREC sa v prípade potreby radí a spolupracuje s relevantnými národnými orgánmi, ako napríklad s orgánmi, ktoré sú príslušné v oblastiach hospodárskej súťaže, ochrany spotrebiteľa, kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov.

12. BEREC v prípade potreby spolupracuje s príslušnými orgánmi, úradmi, agentúrami a poradnými skupinami Únie, ako aj s príslušnými orgánmi tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami v súlade s článkom 166 ods. 1

Článok 123

Analýza, monitorovanie a zber informácií

1. BEREC analyzuje potenciálne nadnárodné trhy uvedené v článku 74 a nadnárodný dopyt koncových používateľov uvedený v článku 75.

2. BEREC podporuje modernizáciu, koordináciu a štandardizáciu zberu údajov národnými regulačnými orgánmi a inými príslušnými orgánmi. BEREC sprístupňuje tieto údaje verejnosti v otvorenom, opakovane použiteľnom a strojovo čitateľnom formáte na svojom webovom sídle a prostredníctvom digitálnej brány EÚ.

3. BEREC zriadi a spravuje databázy:

   a) oznámení, ktoré príslušným orgánom zasielajú poskytovatelia elektronických komunikačných sietí a služieb podliehajúcich všeobecnému povoleniu v súlade s článkom 10 ods. 8 tohto nariadenia;

   b) zdrojov číslovania s právom extrateritoriálneho použitia v rámci Únie v súlade s článkom 48 ods. 4 štvrtým pododsekom;

   c) čísel E.164 stredísk tiesňového volania členských štátov v súlade s článkom 106 ods. 9;

   d) databáz v súlade s nariadením (EÚ) 2022/618.

Článok 124

Stanoviská BEREC

1. BEREC vydáva nezáväzné stanoviská uvedené v tomto nariadení a v nariadení (EÚ) 2022/612, a to najmä pokiaľ ide o:

   a) výhľadovú stratégiu Únie v oblasti číslovania týkajúcu sa konzistentného riadenia zdrojov číslovania v členských štátoch a na úrovni Únie v súlade s článkom 46 ods. 3;

   b) prepojiteľnosť medzi koncovými bodmi pre koncových používateľov v súlade s článkom 68 ods. 2 druhým pododsekom bodom ii);

   c) trhy podliehajúce regulácii *ex ante* v súlade s článkom 72 ods. 1;

   d) technické špecifikácie, prvky štandardných nákladov, nákladové metodiky a referenčnú ponuku týkajúcu sa produktu(-ov) prístupu Únie v súlade s článkom 81;

   e) určenie jednotnej maximálnej sadzby za ukončenie hlasového volania v mobilnej sieti platnej v celej Únii a jednotnej maximálnej sadzby za ukončenie hlasového volania v pevnej sieti platnej v celej Únii v súlade s článkom 82;

   f) návrhy vnútroštátnych opatrení týkajúce sa postupov vnútorného trhu pre reguláciu trhu v súlade s článkom 85;

   g) trhový a technologický vývoj a jeho vplyv na uplatňovanie dostupnosti a cenovej dostupnosti primeraného prístupu na internet a hlasovej komunikácie v súlade s článkom 92 ods. 2;

   h) návrhy rozhodnutí a odporúčaní týkajúcich sa harmonizácie v súlade s článkom 186;

   i) riešenie cezhraničných sporov v súlade s článkom 190;

   j) prvky prípadu predloženého na dobrovoľné zmierovacie konanie v súlade s článkom 192 ods. 2.

2. V otázkach týkajúcich sa rádiového spektra BEREC vydáva tieto stanoviská:

   a) o spoločných metodikách určovania ročných poplatkov za rádiové spektrum a vyvolávacích cenách v súlade s článkom 29;

   b) v prípade potreby v súlade s postupom Únie pre jednotný trh s rádiovým spektrom uvedeným v článku 31.

Článok 125

Usmernenia BEREC

BEREC vydáva usmernenia k vykonávaniu regulačného rámca Únie pre elektronické komunikácie, najmä ako sa uvádza v tomto nariadení, pokiaľ ide o:

a) spoločný vzor na zhromažďovanie informácií o architektúre, kapacite, schopnostiach a využívaní elektronických komunikačných sietí v súlade s článkom 7 ods. 4;

b) podmienky všeobecných povolení v rámci postupu jednorazového povolenia, aby sa zabezpečilo, že všetky podmienky uvedené v článku 9 ods. 4 tohto nariadenia sa uplatňujú súdržným, nediskriminačným a primeraným spôsobom v súlade s článkom 11 ods. 1;

c) vzor oznámenia v súlade s článkom 10 ods. 3;

d) dôsledné uplatňovanie opatrení na formovanie trhu v súlade s článkom 32 ods. 3;

e) spoločné kritériá na posúdenie schopnosti spravovať zdroje číslovania a rizika vyčerpania zdrojov číslovania v súlade s článkom 48 ods. 2;

f) vymedzenie služby primeraného prístupu k internetu a špecifikáciu šírky pásma potrebnej na sociálnu a ekonomickú účasť v spoločnosti v súlade s článkom 87 ods. 2;

g) príslušné kritériá na podporu dôsledného uplatňovania článku 69 ods. 2;

h) spoločné prístupy k identifikácii koncového bodu siete v rozličných topológiách sietí v súlade s článkom 69 ods. 6;

i) spoločný vzor, ktorý sa má použiť na zhromažďovanie informácií požadovaných podľa článku 94 ods. 4;

j) plnenie povinností národných regulačných orgánov pri zabezpečovaní otvoreného prístupu k internetu v súlade s článkom 94 ods. 5, pričom sa v ňom podrobne uvedú aj príslušné parametre kvality služby pre služby prístupu k internetu vrátane parametrov pre mechanizmus monitorovania uvedený v článku 97 ods. 4 druhom pododseku, parametrov relevantných pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím, uplatniteľných metód merania, obsahu a formátu informácií, ako sa uvádza v prílohe III k tomuto nariadeniu, a uverejňovania, ako sa uvádza v prílohe IV k tomuto nariadeniu, a mechanizmov certifikácie kvality;

k) určenie podrobností o procesoch zmeny poskytovateľa a prenosu čísla v súlade s článkom 100 ods. 6 tohto nariadenia;

l) technické a právne opatrenia, ktoré by mohli účinne chrániť koncových používateľov pred podvodnými činnosťami v súlade s článkom 103 ods. 3;

m) harmonizácia požiadaviek na informácie a podávanie správ podľa článku 181 ods. 1, 3 a 7 o príslušných témach vrátane rozsahu, načasovania, frekvencie, formátu a postupov zhromažďovania informácií v súlade s článkom 182 ods. 1;

n) jednotné vykonávanie povinností, pokiaľ ide o geografické prieskumy a prognózy v súlade s článkom 183;

o) uľahčovanie ekosystémovej spolupráce v technických a obchodných záležitostiach týkajúcich sa poskytovania elektronických komunikačných služieb alebo služieb informačnej spoločnosti a inovačných produktov a služieb v súlade s článkom 191 ods. 1;

p) na žiadosť Európskeho parlamentu, Rady alebo Komisie sa môžu vydať ďalšie usmernenia s cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie regulačného rámca pre elektronické komunikácie a jednotné regulačné rozhodnutia zo strany národných regulačných orgánov, najmä v prípade regulačných otázok, ktoré sa týkajú významného počtu členských štátov alebo majú cezhraničný rozmer;

q) všetky usmernenia v súlade s nariadeniami (EÚ) 2022/612, resp. (EÚ) 2015/2120.

Článok 126

Správy BEREC

BEREC vydáva správy o technických záležitostiach, ktoré patria do jeho právomoci, najmä pokiaľ ide o:

a) plán vrátane komplexného posúdenia architektúry, kapacít, schopností a využívania elektronických komunikačných sietí poskytovateľov uvedených v článku 5 ods. 1, súboru operačných odporúčaní a postupov krízového riadenia v súlade s článkom 6;

b) vnútroštátne postupy týkajúce sa udeľovania práv na používanie vnútroštátnych a celoeurópskych čísel so zameraním na líšiace sa postupy v rámci Únie v súlade s článkom 48 ods. 6;

c) hlavné postupy a zistenia týkajúce sa otvoreného prístupu k internetu v Únii v súlade s článkom 94 ods. 3;

d) účinky uplatňovania usmernení na účinnú ekosystémovú spoluprácu a na fungovanie mechanizmu dobrovoľného zmierovania v súlade s článkom 193 ods. 1;

e) vnútroštátnu implementáciu a fungovanie všeobecného povolenia a ich vplyv na fungovanie vnútorného trhu v súlade s článkom 204 ods. 4;

a všetky správy v súlade s nariadením (EÚ) 2022/612.

Článok 127

Zloženie rady regulačných orgánov BEREC

1. Rada regulačných orgánov sa skladá z jedného člena z každého členského štátu. Každý člen má hlasovacie právo.

   Každého člena vymenuje národný regulačný orgán, ktorý je primárne zodpovedný za dohľad nad každodennou prevádzkou trhov s elektronickými komunikačnými sieťami a službami podľa tohto nariadenia. Tento člen sa vymenuje spomedzi vedúceho národného regulačného úradu, člena jeho kolektívneho orgánu alebo náhradníka ktoréhokoľvek z nich.

2. Každý člen rady regulačných orgánov má náhradníka, ktorého vymenúva národný regulačný orgán. Náhradník zastupuje člena počas jeho neprítomnosti. Náhradník sa vymenúva spomedzi vedúceho národného regulačného orgánu, člena jeho kolektívneho orgánu, náhradníkov ktoréhokoľvek z nich alebo zamestnancov národného regulačného orgánu.

3. Členovia rady regulačných orgánov a ich náhradníci sa vymenúvajú s ohľadom na ich znalosti v oblasti elektronických komunikácií s prihliadnutím na príslušné schopnosti v oblasti riadenia, správy a rozpočtu. S cieľom zabezpečiť kontinuitu práce rady regulačných orgánov všetky národné regulačné orgány, ktoré vymenúvajú členov, sa

usilujú o obmedzenie fluktuácie svojich členov, a ak je to možné aj ich náhradníkov, a snažia sa docieliť vyvážené zastúpenie mužov a žien.

4. Komisia sa zúčastňuje na všetkých poradách rady regulačných orgánov bez hlasovacieho práva a je zastúpená na primerane vysokej úrovni.

5. Aktuálny zoznam členov rady regulačných orgánov a ich náhradníkov sa zverejní spoločne s ich vyhláseniami o konflikte záujmov.

Článok 128

Nezávislosť rady regulačných orgánov BEREC

1. Rada regulačných orgánov koná nezávisle a objektívne v záujme Únie bez ohľadu na akékoľvek konkrétne národné alebo osobné záujmy.

2. Bez toho, aby bola dotknutá koordinácia uvedená v článku 120 ods. 1, členovia rady regulačných orgánov a ich náhradníci nežiadajú ani neprijímajú pokyny od žiadnej vlády, inštitúcie, osoby ani orgánu.

Článok 129

Funkcie rady regulačných orgánov BEREC

1. Rada regulačných orgánov plní tieto funkcie:

   a) plní úlohy BEREC uvedené v článkoch 122 až 126, konkrétne prijíma stanoviská, usmernenia, správy, odporúčania a spoločné pozície a šíri najlepšie postupy stanovené v uvedených článkoch, pričom sa opiera o prípravnú prácu pracovných skupín;

   b) prijíma administratívne rozhodnutia týkajúce sa vnútornej organizácie práce BEREC bez toho, aby boli dotknuté administratívne rozhodnutia týkajúce sa organizácie ODN;

   c) prijíma dvojročný pracovný program BEREC uvedený v článku 141;

   d) prijíma dvojročnú správu o činnosti BEREC uvedenú v článku 142;

   e) prijíma pravidlá prevencie a riadenia konfliktov záujmov uvedené v článku 173 ods. 5, a to aj so zreteľom na členov pracovných skupín;

   f) prijíma podrobné pravidlá, pokiaľ ide o právo na prístup k dokumentom, ktoré má v držbe BEREC, v súlade s článkom 167;

   g) prijíma a pravidelne aktualizuje plány v oblasti komunikácie a šírenia informácií, ako sa uvádza v článku 168 ods. 1, a to na základe analýzy potrieb;

   h) dvojtretinovou väčšinou svojich členov prijíma a zverejňuje svoj rokovací poriadok;

   i) schvaľuje spolu s riaditeľom ODN uzavretie dohôd o spolupráci s príslušnými orgánmi, úradmi, agentúrami a poradnými skupinami Únie a s príslušnými orgánmi tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami v súlade s článkom 166 ods. 1;

   j) v koordinácii s ODN zriaďuje pracovné skupiny a vymenúva ich predsedov v súlade s článkom 140;

k) poskytuje riaditeľovi ODN usmernenie vzhľadom na vykonávanie úloh ODN v súvislosti s úlohami BEREC.

2. Rada regulačných orgánov BEREC preskúma svoj rokovací poriadok do [6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 130

Predseda a podpredsedovia rady regulačných orgánov BEREC

1. Rada regulačných orgánov BEREC dvojtretinovou väčšinou svojich členov vymenúva predsedu a aspoň jedného podpredsedu spomedzi svojich členov.
2. Podpredseda prevezme povinnosti predsedu, ak ich predseda nemôže vykonávať.
3. Funkčné obdobie predsedu je jeden rok a môže sa raz obnoviť. Rokovacím poriadkom sa zabezpečuje čo najväčšia kontinuita vedenia rady.
4. Predseda rady regulačných orgánov BEREC nežiada ani neprijíma pokyny od žiadnej vlády, inštitúcie, osoby ani orgánu.
5. Predseda podáva Európskemu parlamentu a Rade na vyzvanie správu o plnení úloh BEREC.

7.3. HLAVA III: ÚLOHY A ORGANIZÁCIA RSPB

Článok 131

Ustanovenie a ciele RSPB

1. Týmto sa zriaďuje Orgán pre politiku rádiového spektra (ďalej len „RSPB“) bez právnej subjektivity a s povinnosťami stanovenými v tomto nariadení.
2. RSPB nahrádza skupinu pre politiku rádiového spektra (ďalej len „RSPG“), ktorá bola zriadená rozhodnutím Komisie z 11. júna 2019, a preberá jej úlohy.
3. RSPB sleduje ciele stanovené v článku 3 tohto nariadenia. Cieľom RSPB je najmä zabezpečiť konzistentné vykonávanie regulačného rámca pre frekvenčné spektrum a podporovať rozvoj politiky rádiového spektra na úrovni Únie.
4. RSPB plní svoje úlohy nestranne, transparentne a včas.
5. RSPB využíva odborné znalosti príslušných vnútroštátnych orgánov a ODN.

Článok 132

Úlohy RSPB na podporu Komisie a iných inštitúcií Únie

1. RSPB pomáha a radí Komisii:
   a) v strategických otázkach týkajúcich sa politiky rádiového spektra v Únii,
   b) pri koordinácii jednotlivých postupov v politikách týkajúcich sa rádiového spektra v Únii,
   c) vydávaním stanovísk v súvislosti s odporúčaniami Komisie týkajúcimi sa harmonizovaného uplatňovania ustanovení regulačného rámca pre elektronické komunikácie v oblasti rádiového spektra bez toho, aby bola dotknutá úloha BEREC;

d) v otázkach koordinácie a spolupráce medzi Komisiou, členskými štátmi a príslušnými orgánmi vo vzťahu k vykonávaniu platných právnych predpisov, programov a politík Únie týkajúcich sa rádiového spektra,

e) v prípade potreby v otázkach harmonizovaných podmienok dostupnosti a efektívneho využívania rádiového spektra potrebných na vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu.

2. RSPB pomáha Komisii:

a) pri vypracúvaní stratégie Únie v oblasti rádiového spektra podľa článku 17 a pri monitorovaní technického, hospodárskeho a spoločenského vývoja s cieľom navrhnúť aktualizáciu plánu Únie v oblasti rádiového spektra podľa článku 17 ods. 3;

b) v prípadoch žiadosti o pridelenie rádiového spektra podanej zainteresovanou stranou, ak má záležitosť vplyv na politiku rádiového spektra, v súlade s článkom 19;

c) pri stanovovaní príslušných spoločných podmienok povolení, a ak je to relevantné, pri navrhovaní vhodného postupu povolení a podmienok udeľovania v súlade s článkom 22;

d) pri odporúčaní spoločných metodík na určovanie ročných poplatkov a vyvolávacích cien podľa článku 29;

e) pri vypracúvaní spoločných aspektov investične priaznivých procesov udeľovania povolení a podmienok výberu pre povolenie na využívanie harmonizovaného rádiového spektra v súlade s článkom 30 ods. 10;

f) v prípade potreby pri určovaní podmienok, ktoré sa vzťahujú na všeobecné povolenie v súlade s článkom 38 ods. 3;

g) pri zostavovaní európskeho plánu prideľovania satelitných frekvencií v súlade s článkom 39 ods. 2;

h) pri definovaní podmienok pre udeľovanie povolení a využívanie rôznych pásiem rádiového spektra v súlade s článkom 39 ods. 4;

i) pri posudzovaní žiadostí o povolenie na úrovni Únie v súlade s článkom 40;

j) pri odporúčaní koordinovaného zdieľania rádiového spektra na využívanie pozemskými a satelitnými službami v súlade s článkom 45 ods. 4.

3. RSPB tiež pomáha Komisii pri prípravných prácach na návrhoch určených Rade na prijatie rozhodnutí v súlade s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ, ktorými sa stanovujú pozície, ktoré sa majú v mene Únie zaujať v medzinárodných organizáciách príslušných v otázkach rádiového spektra.

4. Komisia môže v prípade potreby požiadať RSPB o vydanie stanovísk alebo správ, aj keď nie sú výslovne uvedené v tomto článku.

5. RSPB podľa potreby vykonáva konzultácie so zainteresovanými stranami a dáva im možnosť vyjadriť pripomienky v dostatočnej lehote podľa zložitosti záležitosti. Takéto konzultácie sa v procese rozhodovania uskutočnia čo najskôr. S výnimkou mimoriadnych okolností táto konzultačná lehota nie je kratšia ako 45 dní. RSPB zverejní výsledky takýchto verejných konzultácií bez toho, aby bol dotknutý článok 169.

6. RSPB radí a pomáha Rade a Európskemu parlamentu na ich žiadosť v oblasti strategického plánovania a koordinácie prístupov k politike rádiového spektra v Únii.

Článok 133

Úlohy RSPB na podporu príslušných vnútroštátnych orgánov

1. RSPB pomáha príslušným vnútroštátnym orgánom pri vzájomnej spolupráci a spolupráci s Komisiou na podporu strategického plánovania a koordinácie prístupov k politike rádiového spektra v Únii, a to prostredníctvom:

    a) vypracovania najlepších postupov v otázkach týkajúcich sa rádiového spektra s cieľom vykonávať právo Únie, a to aj prostredníctvom zhromažďovania osvedčených postupov týkajúcich sa:

        i) najvhodnejšieho režimu povolení v súlade s článkom 21 ods. 5;

        ii) postupov udeľovania povolení na využívanie rádiového spektra a podmienok výberu v súlade s článkom 30 ods. 10;

    b) uľahčovania koordinácie medzi členskými štátmi s cieľom vykonávať právo Únie a prispievať k rozvoju jednotného trhu v oblasti elektronických komunikácií, a to aj posilnením výmeny informácií, spolupráce a partnerského učenia medzi členskými štátmi;

    c) koordinovaním prístupov členských štátov, pokiaľ ide o vykonávanie práv na využívanie rádiového spektra, a zverejňovaním správ alebo stanovísk k záležitostiam týkajúcim sa rádiového spektra;

    d) v príslušných prípadoch organizovania zasadnutí, na ktorých sa príslušným vnútroštátnym orgánom na ich požiadanie umožní diskutovať, vymieňať si názory a skúsenosti s postupmi povoľovania a podmienkami využívania rádiového spektra;

    e) organizovania pravidelných diskusií s Komisiou o rôznych strategických otázkach týkajúcich sa rádiového spektra;

    f) organizovania seminárov a vypočutí so zástupcami zainteresovaných strán a akademickej obce o technickom, hospodárskom a spoločenskom vývoji v súvislosti s rádiovým spektrom.

2. RSPB pomáha príslušným orgánom a Komisii:

    a) poskytovaním svojich dobrých služieb pri riešení akýchkoľvek otázok cezhraničnej koordinácie alebo cezhraničného škodlivého rušenia alebo sporov medzi členskými štátmi alebo s tretími krajinami a vydávaním príslušných stanovísk v súlade s článkom 14;

    b) monitorovaním vykonávania národných plánov v oblasti rádiového spektra v súlade s článkom 17 ods. 5;

    c) zavádzaním zdieľania frekvenčného spektra prijatím usmernení v súlade s článkom 27 ods. 5;

    d) identifikovaním pásiem rádiového spektra, na ktoré sa majú vzťahovať databázy, a praktického usporiadania databáz v súlade s článkom 28 ods. 2;

    e) v súvislosti s podaniami a koordináciou satelitných systémov s ITU v súlade s článkom 37;

    f) monitorovaním súladu satelitných systémov prevádzkovaných na základe povolenia Únie, ako aj skúmaním a primeranou reakciou na jeho porušenie

v súlade s článkom 43, a to aj prostredníctvom vydávania príslušných stanovísk;

g) zdieľaním informácií o naliehavých opatreniach v súlade s článkom 44 ods. 3.

3. RSPB sa zúčastňuje na postupe Únie pre jednotný trh s rádiovým spektrom podľa článku 31 a predkladá pripomienky a stanoviská, ak sa tak stanovuje v tomto nariadení.

Článok 134

Zloženie rady RSPB

1. Rada RSPB sa skladá z jedného člena z každého členského štátu z orgánov zodpovedných za politiku rádiového spektra. Každý člen má hlasovacie právo.
2. Člen rady vymenovaný každým členským štátom je zástupcom na vysokej úrovni s celkovou zodpovednosťou za strategickú politiku rádiového spektra.
3. Komisia sa zúčastňuje na všetkých zasadnutiach rady RSPB bez hlasovacieho práva a je zastúpená na primerane vysokej úrovni.
4. Každý člen rady RSPB, ako aj Komisia vymenuje náhradníka, ktorý ich zastupuje v čase neprítomnosti.
5. Zoznam s menami a príslušnosťou zástupcov členov rady RSPB, ako aj ich náhradníkov sa zverejní na webovom sídle RSPB.

Článok 135

Funkcie rady RSPB

1. Rada RSPB má tieto funkcie:
   a) plní úlohy RSPB stanovené v článkoch 132 a 133, konkrétne prijíma stanoviská a správy a šíri najlepšie postupy, pričom sa opiera o prípravné práce vykonané pracovnými skupinami;
   b) prijíma administratívne rozhodnutia týkajúce sa vnútornej organizácie práce RSPB bez toho, aby boli dotknuté administratívne rozhodnutia týkajúce sa organizácie ODN;
   c) prijíma dvojročný pracovný program RSPB uvedený v článku 141;
   d) prijíma dvojročnú správu o činnosti RSPB uvedenú v článku 142;
   e) prijíma pravidlá prevencie a riadenia konfliktov záujmov uvedené v článku 173 ods. 5, a to aj so zreteľom na členov pracovných skupín;
   f) prijíma podrobné pravidlá, pokiaľ ide o právo na prístup k dokumentom, ktoré má v držbe RSPB, v súlade s článkom 167;
   g) prijíma a pravidelne aktualizuje plány v oblasti komunikácie a šírenia informácií, ako sa uvádza v článku 168 ods. 1, a to na základe analýzy potrieb;
   h) dvojtretinovou väčšinou svojich členov prijíma svoj rokovací poriadok a zverejňuje ho;
   i) schvaľuje spolu s riaditeľom ODN uzavretie dohôd o spolupráci s príslušnými orgánmi, úradmi, agentúrami a poradnými skupinami Únie a s príslušnými orgánmi tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami v súlade s článkom 166 ods. 1;

j) v koordinácii s ODN zriaďuje pracovné skupiny a vymenúva ich predsedov v súlade s článkom 140;

k) poskytuje riaditeľovi ODN usmernenie vzhľadom na vykonávanie úloh ODN v súvislosti s úlohami RSPB.

2. Rada RSPB preskúma svoj rokovací poriadok do [6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 136

Predseda a podpredsedovia rady RSPB

1. Rada RSPB dvojtretinovou väčšinou svojich členov vymenúva predsedu a podpredsedu spomedzi svojich členov.
2. Podpredseda prevezme povinnosti predsedu, ak ich predseda nemôže vykonávať.
3. Funkčné obdobie predsedu je dva roky a možno ho raz obnoviť. Rokovacím poriadkom sa zabezpečuje čo najväčšia kontinuita vedenia rady.
4. Predseda podáva Európskemu parlamentu a Rade na vyzvanie správu o plnení úloh RSPB.

7.4. HLAVA IV: SPOLOČNÉ USTANOVENIA A SPOLUPRÁCA MEDZI BEREC A RSPB

Článok 137

Organizačná štruktúra BEREC a RSPB

BEREC aj RSPB pozostávajú z:

a) rady;

b) pracovných skupín.

Článok 138

Zasadnutia rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB

1. Predsedovia rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB zvolávajú zasadnutia rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB a stanovujú programy týchto zasadnutí, ktoré sa zverejňujú.
2. Riadne zasadnutia rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB sa konajú aspoň dvakrát ročne.

   Mimoriadne zasadnutia sa zvolávajú na podnet predsedu, na žiadosť aspoň troch jej členov alebo na žiadosť Komisie.
3. Riaditeľ ODN sa zúčastňuje na všetkých poradách bez hlasovacieho práva.
4. Predsedovia rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB môžu na svoje zasadnutia prizvať ako pozorovateľa akúkoľvek osobu, o ktorej stanovisko majú záujem.
5. Členom rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB a ich náhradníkom môžu v súlade s ich rokovacím poriadkom pomáhať na zasadnutiach ich poradcovia alebo iní odborníci.

6. Ak to rada regulačných orgánov BEREC a rada RSPB považujú za vhodné, môžu na svoje zasadnutia pozvať príslušných zástupcov odvetvia, a to len na prezentáciu stanovísk.

7. Komisia môže požadovať, aby bola obmedzená účasť na diskusiách týkajúcich sa citlivých a dôverných záležitostí, ktoré majú podľa Komisie silný únijný rozmer. Predseda môže po dohode s riaditeľom ODN požiadať o obmedzenie účasti na diskusiách týkajúcich sa odolnosti alebo bezpečnosti, ktoré môžu byť potrebné na vykonávanie úloh podľa tohto nariadenia.

8. ODN zabezpečuje sekretariát pre radu regulačných orgánov BEREC a radu RSPB.

Článok 139

Pravidlá hlasovania

1. Rada regulačných orgánov BEREC a rada RSPB prijímajú rozhodnutia jednoduchou väčšinou svojich členov, pokiaľ sa v tomto nariadení nestanovuje inak.

   Rozhodnutia rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB sa zverejňujú a na žiadosť ktoréhokoľvek člena sa v nich uvedú jeho výhrady.

2. Každý člen rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB má jeden hlas. V prípade neprítomnosti člena je oprávnený uplatňovať hlasovacie právo tohto člena jeho náhradník.

   V prípade neprítomnosti člena aj náhradníka môže byť hlasovacie právo delegované na iného člena za podmienok stanovených v príslušnom rokovacom poriadku.

   Predseda môže delegovať svoje hlasovacie právo v každom prípade. Predseda sa zúčastňuje na hlasovaní, pokiaľ hlasovacie právo nedelegoval.

3. V príslušných rokovacích poriadkoch rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB sa stanovia podrobné pravidlá hlasovania vrátane podmienok, na základe ktorých môže jeden člen konať v mene iného člena, pravidlá upravujúce kvórum a lehoty platné pre oznamovanie konania zasadnutí. V rokovacom poriadku sa okrem toho zaručí, že členom rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB sa dostatočne skoro pred konaním každého zasadnutia poskytne úplný program a predbežné návrhy, aby mali možnosť pred hlasovaním predložiť pozmeňujúce návrhy. V rokovacom poriadku sa môže okrem iného stanoviť postup hlasovania v naliehavých prípadoch, písomný postup a iné praktické opatrenia pre fungovanie rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB.

Článok 140

Pracovné skupiny

1. V odôvodnených prípadoch môže rada regulačných orgánov BEREC a rada RSPB po porade s ODN zriadiť pracovné skupiny na vykonávanie svojich pracovných programov.

2. Rada regulačných orgánov BEREC a rada RSPB vymenujú predsedov svojich príslušných pracovných skupín, ktorí budú podľa možnosti zastupovať rôzne národné regulačné orgány, členov RSPB a ODN.

3. Pracovné skupiny orgánu BEREC sú otvorené účasti odborníkov zo všetkých národných regulačných orgánov. Pracovné skupiny RSPB sú otvorené pre všetkých členov RSPB. Odborníci z ODN a Komisie sú oprávnení zúčastňovať sa na práci všetkých pracovných

skupín. Zamestnanci ODN tiež prispievajú k regulačnej práci pracovných skupín a poskytujú im administratívnu podporu.

4. Odchylne od odseku 3:

   a) odborníci z Komisie a príslušného národného regulačného orgánu sa nezúčastňujú na práci pracovných skupín BEREC zriadených na vykonávanie úloh uvedených v článku 124 ods. 1 písm. f);

   b) odborníci z Komisie a dotknutého príslušného vnútroštátneho orgánu sa nezúčastňujú na práci pracovných skupín RSPB a BEREC zriadených na vykonávanie úloh uvedených v článku 133 ods. 3, resp. v článku 124 ods. 2 písm. b);

   c) v pracovnej skupine RSPB zriadenej na vykonávanie úloh uvedených v článku 132 ods. 3 sa zúčastňujú len odborníci z orgánov členských štátov, Komisie a ODN.

5. Na účasť v pracovných skupinách BEREC, ktoré sú zriadené na vykonávanie úloh súvisiacich s právomocami pridelenými na vnútroštátnej úrovni iným príslušným orgánom, sa prizývajú odborníci z iných príslušných orgánov notifikovaných podľa článku 115 ods. 3 a zohľadňujú sa ich názory. Ak sa odborníci z iných príslušných orgánov na takýchto stretnutiach zúčastniť nemôžu, národné regulačné orgány zabezpečia, aby sa zohľadnili názory týchto iných príslušných orgánov.

   Príslušní predsedovia rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB alebo predsedovia pracovných skupín môžu prizvať jednotlivých odborníkov uznaných za kompetentných v príslušnej oblasti, aby sa zúčastnili na zasadnutiach pracovnej skupiny, ak je to potrebné v závislosti od konkrétneho prípadu.

6. Pracovné skupiny budú zvyčajne rozpustené hneď, ako splnia svoj mandát.

7. Rada regulačných orgánov BEREC a prípadne rada RSPB prijme rokovací poriadok, v ktorom sa stanovia praktické opatrenia týkajúce sa fungovania pracovných skupín.

Článok 141

Pracovný program

1. Po konzultácii s Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, ako aj s inými zainteresovanými stranami v súlade s článkom 122 ods. 10, resp. článkom 132 ods. 5 rada regulačných orgánov BEREC a rada RSPB prijmú svoj príslušný dvojročný pracovný program do 31. decembra roku, ktorý predchádza dvojročnému cyklu.

2. Rada regulačných orgánov BEREC a rada RSPB postúpia svoje pracovné programy Európskemu parlamentu, Rade a Komisii hneď, ako ich prijmú.

Článok 142

Dvojročná správa o činnosti

Rada regulačných orgánov BEREC a rada RSPB prijímajú dvojročné správy o svojej činnosti. Rada regulačných orgánov BEREC postúpi svoju dvojročnú správu o činnosti Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru každý druhý rok do 15. júna.

Článok 143

Spolupráca medzi BEREC a RSPB

1. BEREC a RSPB priebežne a systematicky spolupracujú v otázkach spoločného významu, najmä v oblastiach, v ktorých sa prelínajú regulácia elektronických komunikácií a politika rádiového spektra. BEREC a RSPB zriadia na tento účel v prípade potreby spoločné pracovné skupiny, zabezpečia pravidelnú výmenu informácií a odborných znalostí a koordinujú svoje príslušné pracovné programy s cieľom podporiť konzistentnosť právnych predpisov a účinné vykonávanie politiky.
2. Predseda rady regulačných orgánov BEREC a predseda rady RSPB sa stretávajú najmenej dvakrát ročne s cieľom určiť otázky spoločného záujmu, ktoré si vyžadujú úzku a systematickú spoluprácu medzi BEREC a RSPB. Predsedovia predložia svojim radám návrhy na prijatie spoločných činností vrátane prípadných mechanizmov štruktúrovanej spolupráce. Tieto otázky sa zohľadňujú pri príprave dvojročných pracovných programov BEREC a RSPB.
3. V prípade potreby sa zvolávajú spoločné zasadnutia rady regulačných orgánov BEREC a rady RSPB s cieľom riešiť otázky dôležité pre oba orgány a zabezpečiť konzistentné a súdržné regulačné a politické prístupy.

7.5. HLAVA V: ÚRAD PRE DIGITÁLNE SIETE

7.5.1. KAPITOLA I: Úlohy a organizácia ODN

Článok 144

Zriadenie

ODN nahrádza Agentúru na podporu orgánu BEREC (ďalej len „Úrad BEREC“), ktorá bola zriadená nariadením (EÚ) 2018/1971, a je jej nástupcom.

Článok 145

Všeobecný mandát ODN

1. ODN koná v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia s cieľom podporiť rozvoj jednotného trhu v oblasti elektronických komunikácií.
2. Pri plnení svojho mandátu ODN podporuje BEREC a pomáha mu pri plnení jeho úloh podľa tohto nariadenia, a to aj prostredníctvom poskytovania technických odborných znalostí, analytických kapacít, koordinačnej podpory a prevádzkovej pomoci bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť BEREC a jeho rozhodovacie právomoci. ODN tiež aktívne podporuje RSPB a pomáha mu pri plnení jeho úloh, najmä zabezpečovaním úzkej koordinácie medzi politikou a reguláciou elektronických komunikácií a rádiového spektra a uľahčovaním štruktúrovanej spolupráce v prípade otázok spoločného významu.
3. ODN vykonáva akékoľvek iné úlohy, ktoré mu boli zverené týmto nariadením alebo inými právnymi predpismi Únie, za predpokladu, že tieto úlohy sú v súlade s jeho mandátom a prispievajú k cieľom uvedeným v článku 3.

Článok 146

Úlohy ODN

1. ODN má tieto úlohy:

a) poskytuje BEREC odborné, profesionálne, administratívne a logistické podporné služby pri plnení jeho úloh, a to aj účasťou na všetkých činnostiach pracovných skupín a prispievaním k nim v súlade s článkom 140;

b) zhromažďuje údaje a informácie od národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov a vymieňa si a odovzdáva informácie v súvislosti s úlohami pridelenými BEREC podľa článku 103 ods. 2 a článkov 122 až 126;

c) na základe informácií uvedených v písmene b) pravidelne vypracúva návrhy správ o konkrétnych aspektoch rozvoja trhu Únie v oblasti elektronických komunikácií, napríklad správy o roamingu a porovnávacie správy, ktoré sa predkladajú BEREC;

d) rozširuje najlepšie regulačné postupy medzi národnými regulačnými orgánmi a inými príslušnými orgánmi v súlade s článkom 122 ods. 1 písm. b);

e) pomáha BEREC pri zriaďovaní a správe registrov a databáz v súlade s článkom 123 ods. 3 a informačného a komunikačného systému v súlade s článkom 172;

f) zriaďuje a spravuje databázu celoeurópskych zdrojov číslovania v súlade s článkom 47 ods. 4;

g) pomáha BEREC pri vykonávaní verejných konzultácií v súlade s článkom 122 ods. 10;

h) pomáha pri príprave práce a poskytuje inú administratívnu a obsahovú podporu na zabezpečenie hladkého fungovania rady regulačných orgánov BEREC;

i) na žiadosť rady regulačných orgánov BEREC pomáha pri zriaďovaní pracovných skupín, prispieva k regulačnej činnosti a poskytuje administratívnu podporu na zabezpečenie hladkého fungovania týchto skupín;

j) vypracúva plán v súlade s článkami 6 a 7;

k) zasiela oznámenia uvedené v článku 10 ods. 1 národným regulačným orgánom a iným príslušným orgánom s cieľom uľahčiť postup jednorazového povolenia v súlade s článkom 10 ods. 4;

l) vedie verejne dostupnú databázu Únie s oznámeniami predloženými národným regulačným orgánom v súlade s článkom 10 ods. 8;

m) pomáha Komisii pri strategickom plánovaní zdrojov číslovania v Únii a identifikácii potenciálneho využitia zdrojov číslovania pre cezhraničné alebo celoeurópske služby a pri vypracúvaní číslovacieho plánu Únie v súlade s článkom 46 ods. 2 a 4;

n) spolupracuje s národnými regulačnými orgánmi pri prideľovaní čísel a správe celoeurópskych zdrojov číslovania v súlade s článkom 47 ods. 3;

o) stanovuje postup a systém poskytovania informácií v súlade s článkom 47 ods. 4;

p) pomáha národným regulačným orgánom pri koordinácii činností týkajúcich sa zdrojov číslovania s právom extrateritoriálneho použitia v súlade s článkom 48 ods. 4;

q) pomáha BEREC pri príprave harmonizovaných vzorov v súlade s článkom 182;

r) plní ďalšie úlohy, ktoré mu boli pridelené týmto nariadením alebo inými právnymi aktmi Únie.

2. Do [dva roky po nadobudnutí účinnosti] a potom každý rok ODN uverejňuje správu o pokroku v dosahovaní jednotného trhu v oblasti elektronických komunikácií, v ktorej opíše najmä stav trhu, štruktúru trhu a vplyv opatrení zavedených podľa tohto nariadenia na vnútorný trh vrátane *ex post* účinkov fúzií na trh. Pred uverejnením sa návrh správy predloží na schválenie BEREC a RSPB. Tieto správy sa uverejňujú.

Článok 147

Úlohy ODN na podporu RSPB

ODN má tieto úlohy:

a) poskytuje RSPB odborné, profesionálne, administratívne a logistické podporné služby pri plnení jeho úloh, a to aj účasťou na všetkých činnostiach pracovných skupín a prispievaním k nim v súlade s článkom 140;

b) zhromažďuje údaje a informácie od príslušných vnútroštátnych orgánov a vymieňa si a odovzdáva informácie v súvislosti s úlohami pridelenými RSPB podľa článkov 132 a 133;

c) pomáha RSPB pri vykonávaní verejných konzultácií v súlade s článkom 132 ods. 5;

d) pomáha pri príprave práce a poskytuje inú administratívnu a obsahovú podporu na zabezpečenie hladkého fungovania rady RSPB;

e) na žiadosť rady RSPB pomáha pri zriaďovaní pracovných skupín, prispieva k regulačnej činnosti a poskytuje administratívnu podporu na zabezpečenie hladkého fungovania týchto skupín;

f) na požiadanie pomáha Komisii pri vykonávaní procesu povolení na úrovni Únie v súlade s článkom 22 ods. 4;

g) pôsobí ako jednotné kontaktné miesto pre podávanie žiadostí a oznámení v súlade s článkom 22 ods. 5;

h) zriaďuje a spravuje dynamické databázy na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania rádiového spektra v súlade s článkom 28;

i) vedie záznamy o konaniach týkajúcich sa jednotného trhu s rádiovým spektrom Únie v súlade s článkom 31 ods. 9;

j) poskytuje podporu RSPB pri koordinácii pozície Únie v súlade s článkom 37 ods. 3;

k) pomáha Komisii pri vybavovaní oznámení v súlade s článkom 38 ods. 2 druhým pododsekom;

l) pomáha Komisii a RSPB v procese udeľovania povolenia Únie v súlade s článkom 40 a na žiadosť Komisie pomáha Komisii pri uskutočňovaní výberového konania v súlade s prílohou VI;

m) podporuje RSPB pri poskytovaní pomoci Komisii pri skúmaní údajných porušení podmienok v súlade s článkom 43 ods. 2.

Článok 148

Právna subjektivita ODN

1. ODN je orgánom Únie. Má právnu subjektivitu.
2. ODN sa v každom členskom štáte poskytuje najrozsiahlejšia právna spôsobilosť priznávaná právnickým osobám podľa vnútroštátneho práva. Predovšetkým môže nadobúdať hnuteľný a nehnuteľný majetok a scudzovať ho a byť účastníkom súdnych konaní.
3. ODN zastupuje jeho riaditeľ.
4. ODN má výlučnú zodpovednosť za úlohy, ktoré mu boli pridelené, a právomoci, ktoré mu boli zverené.
5. ODN má sídlo v Rige.

Článok 149

Organizačná štruktúra ODN

ODN pozostáva z:

a) riadiacej rady,

b) riaditeľa.

Článok 150

Zloženie riadiacej rady

1. Riadiacu radu tvoria osoby, ktoré sú vymenované za členov rady regulačných orgánov BEREC, predseda rady RSPB a jeden zástupca Komisie. Každý člen riadiacej rady má hlasovacie právo.

   Každý menovací národný regulačný orgán uvedený v článku 127 ods. 1 druhom pododseku môže za člena riadiacej rady vymenovať inú osobu ako člena rady regulačných orgánov BEREC. Uvedenou osobou musí byť vedúci daného národného regulačného úradu, člen jeho kolektívneho orgánu alebo náhradník ktoréhokoľvek z nich.
2. Každý člen riadiacej rady má náhradníka. Náhradníci zastupujú člena počas jeho neprítomnosti.

   Náhradníci každého člena sú osoby vymenované za náhradníkov členov rady regulačných orgánov BEREC. Aj zástupca Komisie má náhradníka. Náhradníkom predsedu rady RSPB je podpredseda rady RSPB.

   Každý menovací národný regulačný orgán uvedený v článku 127 ods. 1 druhom pododseku môže za náhradníka člena riadiacej rady vymenovať inú osobu ako náhradníka člena rady regulačných orgánov BEREC. Touto osobou je vedúci národného regulačného orgánu, člen jeho kolektívneho orgánu, náhradník ktoréhokoľvek z nich alebo zamestnanec národného regulačného orgánu.
3. Členovia riadiacej rady a ich náhradníci nežiadajú ani neprijímajú pokyny od žiadnej vlády, inštitúcie, osoby ani orgánu.
4. Aktuálny zoznam členov riadiacej rady a ich náhradníkov sa zverejní spoločne s ich vyhláseniami o konflikte záujmov.

Článok 151

Administratívne funkcie riadiacej rady

1. Riadiaca rada plní tieto administratívne funkcie:

   a) zabezpečuje, aby ODN vykonával všetky úlohy, ktoré mu boli pridelené v súlade s týmto nariadením, pričom zohľadní potrebu zabezpečiť riadnu podporu RSPB a vykonávať svoje úlohy v súlade s článkami 146 a 147;

   b) poskytuje všeobecné usmernenia pre činnosti ODN a každoročne dvojtretinovou väčšinou svojich členov prijíma jednotný programový dokument ODN s prihliadnutím na stanovisko BEREC a RSPB a po získaní stanoviska Komisie a v súlade s článkom 157;

   c) dvojtretinovou väčšinou hlasov členov s hlasovacím právom prijíma ročný rozpočet ODN a plní ďalšie funkcie v súvislosti s rozpočtom ODN podľa tejto hlavy kapitoly II;

   d) prijíma, zverejňuje a vyhodnocuje konsolidovanú výročnú správu o činnosti ODN uvedenú v článku 161 a do 1. júla každého roka predkladá správu i jej vyhodnotenie Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov;

   e) prijíma rozpočtové pravidlá platné pre ODN v súlade s článkom 163;

   f) prijíma stratégiu boja proti podvodom, ktorá je primeraná rizikám podvodov, pričom zohľadňuje náklady a prínosy opatrení, ktoré sa majú vykonať;

   g) zabezpečuje primerané opatrenia v nadväznosti na zistenia a odporúčania vyplývajúce zo správ a hodnotení interného alebo externého auditu, ako aj z vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskou prokuratúrou;

   h) prijíma pravidlá prevencie a riadenia konfliktov záujmov v zmysle článku 173 ods. 5;

   i) prijíma a pravidelne aktualizuje plány v oblasti komunikácie a šírenia informácií uvedené v článku 168 ods. 2, a to na základe analýzy potrieb;

   j) prijíma praktické opatrenia, pokiaľ ide o právo na prístup k dokumentom ODN, v súlade s článkom 167;

   k) prijíma svoj rokovací poriadok;

   l) schvaľuje uzavretie dohôd o spolupráci v súlade s článkom 166;

   m) prijíma vykonávacie predpisy na účely uplatňovania Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie[83] v súlade s článkom 110 služobného poriadku;

   n) bez toho, aby bolo dotknuté rozhodnutie uvedené v odseku 2 prvom pododseku, vykonáva vo vzťahu k zamestnancom ODN právomoci, ktoré sú na základe služobného poriadku zverené menovaciemu orgánu, a právomoci, ktoré sú na základe Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov

[83] Nariadenie Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a osobitné pravidlá, ktoré sa dočasne uplatňujú na úradníkov Komisie (Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

Európskej únie zverené orgánu splnomocnenému uzatvárať pracovné zmluvy („právomoci menovacieho orgánu“);

o) vymenúva riaditeľa a v prípade potreby predlžuje jeho funkčné obdobie alebo ho z funkcie odvoláva v súlade s článkom 156;

p) vymenúva účtovníka podliehajúceho služobnému poriadku a Podmienkam zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie, ktorý je pri vykonávaní svojich povinností úplne nezávislý;

q) prijíma všetky rozhodnutia týkajúce sa zriadenia vnútorných štruktúr ODN a v prípade potreby ich úpravy, berúc do úvahy potreby činnosti ODN, ako aj so zreteľom na správne rozpočtové riadenie.

Pokiaľ ide o prvý pododsek písmeno p), ODN môže vymenovať toho istého účtovníka ako iný orgán alebo inštitúcia Únie. ODN a Komisia sa najmä môžu dohodnúť, že účtovník Komisie zastáva aj funkciu účtovníka ODN.

2. Riadiaca rada v súlade s článkom 110 služobného poriadku prijíma rozhodnutie na základe článku 2 ods. 1 služobného poriadku a článku 6 Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie, ktorým deleguje príslušné právomoci menovacieho orgánu na riaditeľa a ktorým spresní podmienky, za ktorých možno toto delegovanie právomoci pozastaviť. Riaditeľ je oprávnený tieto právomoci delegovať ďalej.

   Ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, riadiaca rada môže rozhodnutím dočasne pozastaviť delegovanie právomocí menovacieho orgánu na riaditeľa a na subjekty, ktorým ďalej delegoval právomoc, a tieto právomoci vykonávať sama alebo ich delegovať na jedného zo svojich členov alebo na zamestnanca, ktorý nie je riaditeľom.

3. Riadiaca rada vypracuje svoj rokovací poriadok do [6 mesiacov *od dátumu* nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 152

Predseda a podpredsedovia riadiacej rady

1. Predseda a podpredsedovia riadiacej rady sú osoby vymenované za predsedu a podpredsedov rady regulačných orgánov BEREC. Uplatňuje sa rovnaké funkčné obdobie.

   Riadiaca rada môže odchylne od prvého pododseku dvojtretinovou väčšinou hlasov svojich členov zvoliť za predsedu alebo podpredsedu či podpredsedov iných členov riadiacej rady spomedzi svojich členov, ktorí zastupujú členské štáty. Ich funkčné obdobie je rovnaké ako funkčné obdobie predsedu a podpredsedov rady regulačných orgánov BEREC.

2. Jeden z podpredsedov v súlade s rokovacím poriadkom prevezme povinnosti predsedu, ak ich predseda nemôže vykonávať.

3. Predseda riadiacej rady podáva Európskemu parlamentu a Rade na vyzvanie správu o plnení úloh ODN.

Článok 153

Zasadnutia riadiacej rady

1. Zasadnutia riadiacej rady zvoláva predseda.

2. Riaditeľ ODN sa na rokovaniach s výnimkou tých, ktoré sa týkajú článku 156, zúčastňuje bez hlasovacieho práva.

3. Riadiaca rada usporiada aspoň dve riadne zasadnutia ročne. Predseda okrem toho zvoláva mimoriadne zasadnutia z vlastného podnetu, na žiadosť Komisie alebo aspoň troch členov riadiacej rady.

4. Riadiaca rada môže prizvať na svoje zasadnutia ako pozorovateľa kohokoľvek, o koho stanovisko má záujem.

5. Členom riadiacej rady a ich náhradníkom môžu v súlade s rokovacím poriadkom pomáhať poradcovia alebo experti.

6. Sekretariát pre riadiacu radu zabezpečuje ODN.

Článok 154

Pravidlá hlasovania riadiacej rady

1. Riadiaca rada prijíma rozhodnutia absolútnou väčšinou hlasov svojich členov, pokiaľ nie je v tomto nariadení stanovené inak.

2. Ak riadiaca rada hlasuje o otázkach týkajúcich sa delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/715 a Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie, rozhodnutie je podmienené kladným hlasovaním zástupcu Komisie v riadiacej rade.

3. Každý člen má jeden hlas. V prípade neprítomnosti člena s hlasovacím právom je hlasovacie právo oprávnený uplatniť jeho náhradník.

4. Predseda môže delegovať hlasovacie právo v každom prípade. Predseda sa zúčastňuje na hlasovaní, pokiaľ hlasovacie právo nedelegoval.

5. V rokovacom poriadku riadiacej rady sa stanovia podrobnejšie pravidlá hlasovania, najmä podmienky, za ktorých môže člen konať v mene iného člena.

Článok 155

Úlohy a povinnosti riaditeľa

1. Riaditeľ je právnym zástupcom ODN a zodpovedá za administratívne riadenie ODN. Riaditeľ sa zodpovedá riadiacej rade.

2. Riaditeľ pripravuje zasadnutia riadiacej rady a pomáha predsedovi rady regulačných orgánov BEREC a predsedovi RSPB pri príprave zasadnutí ich orgánov.

3. Riaditeľ koná pri plnení svojich povinností nezávisle a nežiada ani neprijíma pokyny od žiadnej vlády, inštitúcie, osoby či subjektu.

4. Riaditeľ podáva Európskemu parlamentu a Rade na vyzvanie správu o plnení svojich povinností.

5. Riaditeľ zodpovedá za plnenie úloh ODN a za konanie podľa usmernení rady regulačných orgánov BEREC, rady RSPB a riadiacej rady. Riaditeľ je predovšetkým zodpovedný za:

   a) každodennú správu ODN;

   b) prípravu práce riadiacej rady a účasť na práci riadiacej rady bez hlasovacieho práva;

c) vykonávanie administratívnych rozhodnutí, ktoré prijala rada regulačných orgánov BEREC, rada RSPB a riadiaca rada;

d) prípravu jednotného programového dokumentu uvedeného v článku 157 a jeho predloženie riadiacej rade na prijatie po konzultácii s Komisiou najmenej štyri týždne pred príslušným zasadnutím riadiacej rady;

e) pomoc rade regulačných orgánov BEREC a rade RSPB pri vypracovaní ich správ o činnosti, ako sa uvádza v článku 142;

f) pomoc rade regulačných orgánov BEREC a rade RSPB pri príprave ich príslušných pracovných programov, ako sa uvádza v článku 141;

g) vykonávanie jednotného programového dokumentu a podávanie správ riadiacej rade o jeho vykonávaní;

h) vypracovanie návrhu výročnej správy o činnosti ODN uvedenej v článku 161 a jej predloženie riadiacej rade na posúdenie a prijatie;

i) prípravu akčného plánu v nadväznosti na závery správ a hodnotení interného alebo externého auditu, ako aj na vyšetrovania úradu OLAF, a aspoň raz ročne predkladanie správ o pokroku riadiacej rade;

j) ochranu finančných záujmov Únie prostredníctvom uplatňovania preventívnych opatrení na zamedzenie podvodov, korupcie a iných nezákonných činností prostredníctvom účinných kontrol a v prípade, že sa zistia nezrovnalosti, prostredníctvom vymáhania neoprávnene vyplatených súm a prípadne prostredníctvom účinných, primeraných a odrádzajúcich administratívnych opatrení vrátane finančných sankcií;

k) vypracovanie stratégie ODN pre boj proti podvodom a jej predloženie riadiacej rade na schválenie;

l) prípravu návrhu rozpočtových pravidiel vzťahujúcich sa na ODN;

m) prípravu návrhu odhadu príjmov a výdavkov ODN a plnenie jeho rozpočtu v súlade s článkom 158;

n) spolu s radou regulačných orgánov BEREC alebo v príslušných prípadoch radou RSPB, schválenie uzavretia dohôd o spolupráci s príslušnými orgánmi, úradmi, agentúrami a poradnými skupinami Únie a s príslušnými orgánmi tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami v súlade s článkom 166.

6. Riaditeľ pod dohľadom riadiacej rady prijíma potrebné opatrenia, predovšetkým pokiaľ ide o prijímanie interných administratívnych pokynov a uverejňovanie oznámení s cieľom zabezpečiť fungovanie ODN v súlade s týmto nariadením.

7. Riaditeľ s predchádzajúcim súhlasom Komisie, riadiacej rady a dotknutých členských štátov rozhodne o tom, či je potrebné na účely účinného a efektívneho plnenia úloh ODN umiestniť jedného alebo viacerých zamestnancov v jednom alebo viacerých členských štátoch. V rozhodnutí sa špecifikuje rozsah činností, ktoré sa majú vykonávať tak, aby nevznikali zbytočné náklady a zdvojenie administratívnych funkcií ODN. Pred tým, ako sa takéto rozhodnutie prijme, sa vo viacročnom programovom dokumente uvedenom v článku 157 stanoví vplyv takéhoto rozhodnutia z hľadiska prideleného počtu pracovníkov a rozpočtu.

Článok 156

Vymenovanie riaditeľa

1. Riaditeľ je zamestnaný ako dočasný zamestnanec ODN v súlade s článkom 2 písm. a) Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie.
2. Riaditeľa vymenúva riadiaca rada v otvorenom a transparentnom výberovom konaní na základe zásluh, riadiacich, administratívnych a rozpočtových zručností a zručností a skúseností súvisiacich s elektronickými komunikačnými sieťami a službami. Vymenovanie podlieha kladnému stanovisku zástupcu RSPB v riadiacej rade.
3. Zoznam kandidátov nemôže navrhnúť len samotný predseda alebo samotný podpredseda. V rokovacom poriadku riadiacej rady sa uvedú podrobné ustanovenia upravujúce postup zostavenia užšieho zoznamu oprávnených kandidátov a postup hlasovania.
4. Pred vymenovaním sa kandidát zvolený riadiacou radou podrobí vypočutiu pred príslušným výborom Európskeho parlamentu.
5. Na účely uzatvorenia zmluvy s riaditeľom zastupuje ODN predseda riadiacej rady.
6. Funkčné obdobie riaditeľa trvá päť rokov. V náležitom čase pred koncom tohto funkčného obdobia riadiaca rada vykoná posúdenie, v ktorom zohľadní hodnotenie výsledkov činnosti riaditeľa a úlohy a problémy ODN. Toto posúdenie sa predloží Komisii.
7. Riadiaca rada môže po zohľadnení posúdenia uvedeného v odseku 6 na základe kladného stanoviska rady RSPB predĺžiť funkčné obdobie riaditeľa najviac o päť rokov. Riaditeľ, ktorého funkčné obdobie bolo predĺžené, sa nezúčastní na ďalšom výberovom konaní na rovnakú pozíciu.
8. Riaditeľ môže byť odvolaný z funkcie len na základe rozhodnutia riadiacej rady, ktorá koná na návrh Komisie alebo aspoň dvoch tretín členov riadiacej rady a na základe kladného stanoviska rady RSPB. Riadiaca rada prijíma rozhodnutia o vymenovaní riaditeľa, predĺžení jeho funkčného obdobia alebo jeho odvolaní z funkcie na základe dvojtretinovej väčšiny hlasov svojich členov.

7.5.2. KAPITOLA II: Rozpočet a programovanie ODN

Článok 157

Ročné a viacročné programovanie

1. Riaditeľ každý rok vypracuje návrh programového dokumentu, ktorý obsahuje ročné a viacročné plánovanie (ďalej len „jednotný programový dokument“), v súlade s článkom 32 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/715, pričom zohľadní usmernenia stanovené Komisiou.

   Riadiaca rada prijme každý rok do 31. januára návrh jednotného programového dokumentu a postúpi ho Komisii so žiadosťou o jej stanovisko. Návrh jednotného programového dokumentu sa predloží aj Európskemu parlamentu a Rade.

   Riadiaca rada následne prijme jednotný programový dokument s prihliadnutím na stanovisko Komisie. Predloží jednotný programový dokument, ako aj akékoľvek následné aktualizácie Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.

   Jednotný programový dokument sa stáva konečným po prijatí všeobecného rozpočtu Únie, pričom sa v prípade potreby zodpovedajúcim spôsobom upraví.

2. Ročný programový dokument zahŕňa podrobné ciele a očakávané výsledky vrátane ukazovateľov výkonnosti. Obsahuje aj opis opatrení, ktoré sa majú financovať, a údaje o finančných a ľudských zdrojoch vyčlenených na každé opatrenie v súlade so zásadami zostavovania a riadenia rozpočtu na základe činností, ako sa uvádza v článku 164. Ročný programový dokument musí byť konzistentný s pracovným programom BEREC a RSPB, ako sa uvádza v článku 141, a s viacročným programovým dokumentom ODN uvedeným v odseku 4 tohto článku. Jasne sa v ňom musia uviesť úlohy, ktoré boli doplnené, zmenené alebo vypustené v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom.

3. Riadiaca rada v prípade potreby zmení ročný programový dokument po prijatí pracovných programov BEREC a RSPB uvedených v článku 141, ako aj vtedy, keď sa BEREC, RSPB alebo ODN pridelí nová úloha.

   Každá podstatná zmena v ročnom programovom dokumente sa prijíma rovnakým postupom, aký sa použil na prijatie pôvodného ročného programového dokumentu. Riadiaca rada môže delegovať právomoc vykonávať nepodstatné zmeny v ročnom programovom dokumente na riaditeľa.

4. Vo viacročnom programovom dokumente sa stanoví všeobecné strategické programovanie vrátane cieľov, očakávaných výsledkov a ukazovateľov výkonnosti. Zároveň sa ňom uvádza plánovanie zdrojov vrátane viacročného rozpočtu a zamestnancov.

   Plánovanie zdrojov sa aktualizuje každoročne. Strategické programovanie sa v prípade potreby aktualizuje, najmä s cieľom zohľadniť výsledky hodnotenia uvedeného v článku 179.

5. Jednotný programový dokument ODN zahŕňa aj implementáciu stratégií BEREC a RSPB týkajúcich sa vzťahov s príslušnými orgánmi, úradmi, agentúrami a poradnými skupinami Únie, s príslušnými orgánmi tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami, ako sa uvádza v článku 166 ods. 3, ako aj opatrenia spojené s touto stratégiou a špecifikáciu súvisiacich zdrojov.

Článok 158

Zostavovanie rozpočtu

1. Riaditeľ každý rok vypracúva predbežný návrh odhadu príjmov a výdavkov ODN (ďalej len „návrh odhadu príjmov a výdavkov“) na nasledujúci rozpočtový rok vrátane plánu pracovných miest a predkladá ho riadiacej rade.

   Informácie obsiahnuté v návrhu odhadu príjmov a výdavkov musia byť konzistentné s návrhom jednotného programového dokumentu, ako sa uvádza v článku 157 ods. 1.

2. Na základe tohto predbežného návrhu odhadu príjmov a výdavkov riadiaca rada prijíma návrh odhadu príjmov agentúry na nasledujúci rozpočtový rok a zasiela ho Komisii každý rok do 31. januára.

3. Komisia predloží návrh odhadu príjmov a výdavkov Európskemu parlamentu a Rade (ďalej len „rozpočtový orgán“) spolu s návrhom všeobecného rozpočtu Únie.

4. Na základe návrhu odhadu príjmov a výdavkov Komisia zaznamená do návrhu všeobecného rozpočtu Únie odhady, ktoré považuje za potrebné pre plán pracovných miest, ako aj výšku príspevku, ktorou sa zaťaží všeobecný rozpočet, a následne ich predloží rozpočtovému orgánu v súlade s článkami 313 a 314 ZFEÚ.

5. Rozpočtový orgán schvaľuje rozpočtové prostriedky na príspevok pre ODN.

6. Rozpočtový orgán prijíma plán pracovných miest ODN.

7. Riadiaca rada prijíma rozpočet ODN. Rozpočet sa stáva konečným po prijatí všeobecného rozpočtu Únie s konečnou platnosťou. V prípade potreby sa zodpovedajúcim spôsobom upravuje.

8. V prípade všetkých stavebných projektov, ktoré môžu mať značný vplyv na rozpočet ODN, sa uplatňuje delegované nariadenie (EÚ) 2019/715.

Článok 159

Štruktúra rozpočtu

1. Odhady všetkých príjmov a výdavkov ODN sa pripravujú za každý rozpočtový rok zodpovedajúci kalendárnemu roku a uvádzajú sa v rozpočte ODN.

2. Rozpočet ODN musí byť vyrovnaný z hľadiska príjmov a výdavkov.

3. Bez toho, aby boli dotknuté iné zdroje, príjmy ODN pozostávajú z kombinácie:

   a) príspevku Únie;

   b) akýchkoľvek poplatkov podnikov za získanie a udržiavanie povolení Únie na využívanie satelitov, ktoré sa majú stanoviť prostredníctvom vykonávacieho aktu Komisie uvedeného v článku 39 ods. 4, poplatkov za práva na využívanie celoeurópskych zdrojov číslovania, ktoré sa majú stanoviť prostredníctvom vykonávacieho aktu Komisie uvedeného v článku 46 ods. 4, poplatkov za zverejňovanie a akékoľvek iné služby, ktoré poskytuje ODN;

   c) akýchkoľvek nepeňažných alebo dobrovoľných príspevkov členských štátov a tretích krajín alebo regulačných orgánov tretích krajín príslušných v oblasti elektronických komunikácií, ktoré sa zúčastňujú na práci ODN, ako sa stanovuje v článku 166.

4. Príjmy, ktoré ODN získa, nesmú ohroziť jeho neutralitu, nezávislosť ani objektivitu.

5. Komisia pravidelne skúma výšku poplatkov uvedených v odseku 3 písm. b) na základe hodnotenia a v prípade potreby upraví metodiku alebo výšku týchto poplatkov a spôsob ich úhrady.

6. Rozpočtový orgán v prípade potreby preskúma výšku príspevku Únie na základe hodnotenia potrieb a s prihliadnutím na výšku poplatkov.

7. Výdavky ODN tvoria odmeny personálu, výdavky na administratívu a infraštruktúru a prevádzkové výdavky.

Článok 160

Plnenie rozpočtu

1. Riaditeľ plní rozpočet ODN.

2. Riaditeľ každý rok predkladá Európskemu parlamentu a Rade všetky relevantné informácie o zisteniach, ktoré vyplynuli z postupov hodnotenia.

Článok 161

Konsolidovaná výročná správa o činnosti

Riadiaca rada prijíma konsolidované výročné správy o činnosti v súlade s článkom 48 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/715, pričom zohľadní usmernenia stanovené Komisiou.

Článok 162

Predkladanie účtovnej závierky a absolutórium

1. Účtovník ODN predloží účtovníkovi Komisie a Dvoru audítorov predbežnú účtovnú závierku za rozpočtový rok do 1. marca nasledujúceho rozpočtového roka.
2. ODN predloží správu o rozpočtovom a finančnom riadení Európskemu parlamentu, Rade a Dvoru audítorov do 31. marca nasledujúceho rozpočtového roka.
3. Po doručení pripomienok Dvora audítorov k predbežnej účtovnej závierke ODN vypracuje účtovník ODN na vlastnú zodpovednosť konečnú účtovnú závierku ODN. Riaditeľ predloží konečnú účtovnú závierku riadiacej rade na vydanie stanoviska.
4. Riadiaca rada zaujme ku konečnej účtovnej závierke ODN stanovisko.
5. Riaditeľ predloží konečnú účtovnú závierku spoločne so stanoviskom riadiacej rady Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov vždy do 1. júla nasledujúceho po rozpočtovom roku.
6. ODN zverejní konečnú účtovnú závierku v *Úradnom vestníku Európskej únie* do 15. novembra nasledujúceho roka.
7. Riaditeľ predloží Dvoru audítorov odpoveď na jeho pripomienky do 30. septembra nasledujúceho rozpočtového roku. Riaditeľ predloží túto odpoveď aj riadiacej rade.
8. Riaditeľ predloží Európskemu parlamentu na jeho žiadosť všetky informácie potrebné na bezproblémové uplatnenie postupu udelenia absolutória za daný rozpočtový rok, ako sa stanovuje v článku 267 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509[84].
9. Európsky parlament na odporúčanie Rady uznášajúcej sa kvalifikovanou väčšinou udelí do 15. mája roku N+2 riaditeľovi absolutórium za plnenie rozpočtu za rok N.

Článok 163

Rozpočtové pravidlá

Rozpočtové pravidlá vzťahujúce sa na ODN prijíma riadiaca rada po konzultácii s Komisiou. Nesmú sa odchýliť od delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/715, okrem prípadov, keď je takáto odchýlka nevyhnutná z dôvodu fungovania ODN a Komisia s ňou vopred súhlasila.

Článok 164

Zamestnanci ODN

1. Na zamestnancov ODN sa vzťahuje Služobný poriadok a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie a pravidlá prijaté na základe dohody medzi inštitúciami Únie na účely uplatňovania uvedeného služobného poriadku a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie.

[84] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

2. V súlade so zásadou riadenia ľudských zdrojov na základe činnosti musí mať ODN toľko zamestnancov, koľko si vyžaduje plnenie jeho úloh.

3. Počet zamestnancov a príslušné finančné zdroje sa navrhnú v súlade s článkom 157 ods. 2 a 4 a článkom 158 ods. 1, pričom sa zohľadní článok 146 a 147 a všetky ďalšie úlohy pridelené ODN týmto nariadením alebo inými právnymi aktmi Únie, ako aj potreba dodržiavania nariadení, ktoré sa vzťahujú na všetky decentralizované agentúry Únie.

4. ODN môže využívať vyslaných národných expertov alebo ďalších pracovníkov, ktorých nezamestnáva. Na týchto pracovníkov sa nevzťahuje Služobný poriadok ani Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie.

5. Riadiaca rada prijme rozhodnutie, v ktorom sa stanovujú pravidlá vysielania národných expertov do ODN.

7.5.3. KAPITOLA III: Všeobecné ustanovenia

Článok 165

Výsady a imunity

Na ODN sa vzťahuje Protokol o výsadách a imunitách Európskej únie.

Článok 166

Spolupráca s orgánmi Únie, tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami

1. Pokiaľ je to potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v tomto nariadení a plnenie ich úloh, BEREC, RSPB a ODN môžu spolupracovať s príslušnými orgánmi, úradmi, agentúrami a poradnými skupinami Únie, s príslušnými orgánmi tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov a inštitúcií Únie.

   BEREC, RSPB a ODN môžu na tento účel a po predchádzajúcom súhlase Komisie stanoviť dohody o spolupráci. Uvedené dohody nezakladajú žiadne právne záväzky.

2. Rada regulačných orgánov BEREC, rada RSPB, pracovné skupiny a riadiaca rada sú otvorené účasti orgánov tretích krajín, ktoré sú primárne zodpovedné za elektronické komunikácie, prípadne za politiku frekvenčného spektra, ak uvedené tretie krajiny na tento účel uzavreli dohody s Úniou.

   Podľa príslušných ustanovení uvedených dohôd sa vypracujú dohody o spolupráci, v ktorých sa stanoví najmä povaha, rozsah a spôsob, akým sa orgány dotknutých tretích krajín zúčastňujú bez hlasovacieho práva na práci BEREC, RSPB a ODN, vrátane ustanovení o účasti na iniciatívach uskutočňovaných BEREC a RSPB, finančných príspevkoch a zamestnancoch ODN. Pokiaľ ide o personálne otázky, uvedené dohody musia byť v každom prípade v súlade so služobným poriadkom.

3. Rada regulačných orgánov BEREC a rada RSPB prijme ako súčasť dvojročného pracovného programu uvedeného v článku 141 stratégiu BEREC, respektíve stratégiu RSPB pre vzťahy s príslušnými orgánmi, úradmi, agentúrami a poradnými skupinami Únie, s príslušnými orgánmi tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami v súvislosti so záležitosťami, za ktoré je BEREC, respektíve RSPB zodpovedný. Komisia, BEREC, RSPB a ODN uzavrú primerané dohody o spolupráci s cieľom zabezpečiť, aby BEREC, RSPB a ODN vykonávali činnosti v rámci svojho mandátu a existujúceho inštitucionálneho rámca.

Článok 167

Prístup k dokumentom a ochrana údajov

1. Na dokumenty, ktoré má v držbe BEREC, RSPB a ODN, sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001[85].
2. Riadiaca rada ODN v prípade potreby aktualizuje podrobné pravidlá prijaté na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 1049/2001 na dokumenty v držbe BEREC, RSPB a ODN. Za spracovanie žiadostí o prístup k týmto dokumentom zodpovedá ODN.
3. Spracúvanie osobných údajov zo strany ODN podlieha nariadeniu (EÚ) 2018/1725.

Článok 168

Transparentnosť a komunikácia

1. BEREC a RSPB môžu s podporou ODN vykonávať komunikačné činnosti z vlastného podnetu v rámci svojej právomoci v súlade s príslušnými plánmi v oblasti komunikácie a šírenia informácií prijatými radou regulačných orgánov BEREC a radou RSPB. Prideľovanie zdrojov na takúto podporu komunikačných činností v rámci rozpočtu ODN nesmie byť na úkor účinného plnenia úloh BEREC uvedených v článkoch 122 až 126 a úloh RSPB uvedených v článkoch 132 a 133 alebo úloh ODN uvedených v článkoch 146 a 147.
2. Komunikačné činnosti ODN sa vykonávajú v súlade s príslušnými plánmi v oblasti komunikácie a šírenia informácií, ktoré prijala riadiaca rada.

Článok 169

Dôvernosť informácií

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 167 ods. 1 a článok 171 ods. 2, BEREC, RSPB a ODN neposkytujú tretím stranám informácie, ktoré spracúvajú alebo získavajú a v súvislosti s ktorými bola podaná odôvodnená žiadosť o úplné alebo čiastočné dôverné zaobchádzanie.
2. Členovia a ostatní účastníci zasadnutí rady regulačných orgánov BEREC, rady RSPB, riadiacej rady a pracovných skupín, riaditeľ, vyslaní národní experti a ostatní pracovníci, ktorí nie sú zamestnancami ODN, musia dodržiavať požiadavky na zachovanie dôvernosti.
3. Rada regulačných orgánov BEREC, rada RSPB a riadiaca rada stanovia praktické opatrenia na uplatňovanie pravidiel dôvernosti uvedených v odsekoch 1 a 2.

Článok 170

Bezpečnostné predpisy na ochranu utajovaných skutočností a citlivých neutajovaných skutočností

BEREC, RSPB a ODN prijmú svoje vlastné bezpečnostné predpisy rovnocenné s bezpečnostnými predpismi Komisie na ochranu utajovaných skutočností Európskej únie

[85] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

a citlivých neutajovaných skutočností, okrem iného ustanovenia týkajúce sa výmeny, spracovania a uchovávania takýchto informácií, ako sa stanovuje v rozhodnutiach Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443[86] a (EÚ, Euratom) 2015/444[87]. BEREC, RSPB alebo ODN môžu prípadne prijať rozhodnutie o uplatňovaní predpisov Komisie mutatis mutandis.

Článok 171

Výmena informácií

1. Komisia a národné regulačné orgány a iné príslušné orgány na základe odôvodnenej žiadosti BEREC, RSPB alebo ODN poskytujú BEREC, RSPB a ODN všetky potrebné informácie včas a presne, aby BEREC, RSPB a ODN mohli plniť svoje úlohy, za predpokladu, že majú prístup k príslušným informáciám a že žiadosť o informácie je nevyhnutná vzhľadom na povahu príslušnej úlohy.

   BEREC, RSPB a ODN môžu požiadať o poskytnutie takýchto informácií aj v pravidelných intervaloch a v stanovených formátoch. Pokiaľ je to možné, pri týchto žiadostiach sa používajú spoločné formáty výkazov.

2. Na žiadosť Komisie, členského štátu alebo národného regulačného orgánu alebo iného príslušného orgánu poskytne BEREC, RSPB alebo ODN včas a presne všetky informácie, ktoré sú potrebné na to, aby Komisia, členský štát, národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán mohli vykonávať svoje úlohy v súlade so zásadou lojálnej spolupráce. Komisia, členský štát, národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán zabezpečí dôvernosť informácií, ktoré BEREC, RSPB alebo ODN považujú za dôverné, v súlade s právom Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi vrátane nariadenia (ES) č. 1049/2001. Zachovanie obchodného tajomstva nebráni včasnej výmene informácií.

3. Pred vyžiadaním informácií v súlade s týmto článkom a s cieľom zamedziť zdvojeniu povinnosti nahlasovania zohľadní BEREC, RSPB a ODN všetky príslušné existujúce informácie, ktoré sú verejne dostupné.

4. Ak národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány alebo členský štát nesprístupnia informácie včas, BEREC, RSPB alebo ODN môže zaslať odôvodnenú žiadosť buď iným národným regulačným orgánom a ďalším príslušným orgánom dotknutého členského štátu alebo priamo relevantným podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné siete, služby a pridružené prostriedky. BEREC, RSPB alebo ODN oznámia národným regulačným orgánom alebo iným príslušným orgánom, ktoré neposkytli informácie, žiadosti v súlade s prvým odsekom.

   Na žiadosť BEREC, RSPB alebo ODN pomáhajú národné regulačné orgány a iné príslušné orgány orgánu BEREC alebo orgánu RSPB pri zhromažďovaní informácií.

5. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány majú právomoc požiadať iné zodpovedné vnútroštátne orgány alebo podniky poskytujúce elektronické komunikačné siete a služby, pridružené prostriedky alebo pridružené služby, aby predložili všetky informácie potrebné na plnenie ich úloh uvedených v tomto článku.

---

86 Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 z 13. marca 2015 o bezpečnosti v Komisii (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

87 Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

Iné zodpovedné vnútroštátne orgány alebo podniky uvedené v prvom pododseku poskytnú takéto informácie ihneď na požiadanie a v súlade s požadovaným harmonogramom a požadovanou úrovňou podrobnosti.

Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány a iné príslušné orgány mali právomoc presadiť vyhovenie takýmto žiadostiam o poskytnutie informácií uložením vhodných, účinných, primeraných a odradzujúcich sankcií.

Článok 172

Informačný a komunikačný systém

1. ODN zriadi a spravuje informačný a komunikačný systém, ktorý má aspoň tieto funkcie:

   a) spoločná platforma na výmenu informácií, ktorá BEREC, RSPB, Komisii a národným regulačným orgánom a príslušným orgánom zodpovedným za rádiové spektrum poskytuje informácie potrebné na jednotné vykonávanie regulačného rámca Únie pre elektronické komunikácie;

   b) špecializované rozhranie pre žiadosti o informácie a oznamovanie týchto žiadostí, ako sa uvádza v článku 171, pre prístup BEREC, RSPB, ODN, Komisie a národných regulačných orgánov a príslušných orgánov zodpovedných za rádiové spektrum;

   c) platforma na včasnú identifikáciu potreby koordinácie medzi národnými regulačnými orgánmi a príslušnými orgánmi zodpovednými za rádiové spektrum.

2. Riadiaca rada prijme technické a funkčné špecifikácie na účely zriadenia informačného a komunikačného systému uvedeného v odseku 1. Riadiaca rada zabezpečí, aby bol systém v súlade so zákonmi o právach duševného vlastníctva a mal požadovanú úroveň ochrany informácií.

Článok 173

Vyhlásenia o konflikte záujmov

1. Každý z členov rady regulačných orgánov BEREC, rady RSPB, riadiacej rady ODN, riaditeľ, vyslaní národní experti a ostatní pracovníci, ktorí nie sú zamestnancami ODN, vydajú písomné vyhlásenie, v ktorom oznámia svoje záväzky a absenciu alebo existenciu akýchkoľvek priamych alebo nepriamych záujmov, ktoré by sa mohli považovať za záujmy ovplyvňujúce ich nezávislosť.

2. Takéto vyhlásenia sa musia vydať pri prevzatí úloh, musia byť presné a úplné, a musia sa aktualizovať, keď hrozí, že existujú akékoľvek priame alebo nepriame záujmy, ktoré by sa mohli považovať za záujmy ovplyvňujúce nezávislosť osoby, ktorá vydala vyhlásenie.

3. Vyhlásenia, ktoré vydali členovia rady regulačných orgánov BEREC, rady RSPB, členovia riadiacej rady ODN a riaditeľ, sa zverejňujú.

4. Členovia rady regulačných orgánov BEREC, rady RSPB, riadiacej rady ODN a pracovných skupín a ďalší účastníci ich zasadnutí, riaditeľ, vyslaní národní experti a ostatní pracovníci, ktorí nie sú zamestnancami ODN, najneskôr na začiatku každého zasadnutia presne a úplne oznámia akékoľvek záujmy, ktoré by sa mohli považovať za záujmy ovplyvňujúce ich nezávislosť v súvislosti s bodmi programu, a zdržia sa účasti na diskusii a hlasovaní o týchto bodoch.

5. Rada regulačných orgánov BEREC, rada RSPB a riadiaca rada ODN ustanovia pravidlá prevencie a riadenia konfliktov záujmov, a to predovšetkým v súvislosti s praktickými opatreniami pre uplatňovanie odsekov 1 a 2.

Článok 174

Boj proti podvodom

1. Do [6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] pristúpi ODN k Medziinštitucionálnej dohode z 25. mája 1999 o vnútorných vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)[88] a prijme príslušné ustanovenia uplatniteľné na všetkých zamestnancov ODN s použitím vzoru uvedeného v prílohe k uvedenej dohode.
2. Dvor audítorov má právomoc vykonávať audit na základe dokumentov a inšpekcií na mieste u všetkých príjemcov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým ODN poskytol finančné prostriedky Únie.
3. OLAF môže vykonávať vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste v súlade s ustanoveniami a postupmi stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013[89] a v nariadení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96[90] s cieľom zistiť, či v súvislosti s dohodou alebo rozhodnutím o grante alebo zmluvou financovanými z prostriedkov ODN nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.
4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, obsahujú pracovné dohody s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, zmluvy, dohody o grante a rozhodnutia o grante ustanovenia, ktorými sa Dvor audítorov a OLAF výslovne splnomocňujú na vykonávanie takýchto auditov a vyšetrovaní v súlade s ich príslušnými právomocami.

   Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné protiprávne konania poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici (EÚ) 2017/1371.

Článok 175

Zodpovednosť

1. Zmluvnú zodpovednosť ODN upravuje rozhodné právo pre predmetnú zmluvu.
2. Každá rozhodcovská doložka v zmluve, ktorú uzatvorí ODN, musí obsahovať ustanovenie, že rozhodovacia právomoc prislúcha Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“).

---

88 Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

89 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

90 Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

3. V prípade mimozmluvnej zodpovednosti napraví ODN v súlade so všeobecnými zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov akékoľvek škody spôsobené jeho oddeleniami alebo zamestnancami pri výkone ich povinností.

4. V sporoch o náhradu škody v zmysle odseku 3 má právomoc rozhodovať Súdny dvor.

5. Osobnú zodpovednosť zamestnancov voči ODN upravujú ustanovenia služobného poriadku alebo Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie, ktoré sa na nich vzťahujú.

Článok 176

Administratívne vyšetrovania

Činnosti BEREC, RSPB a ODN podliehajú vyšetrovaniam európskeho ombudsmana v súlade s článkom 228 ZFEÚ.

Článok 177

Jazykový režim

1. Na ODN sa vzťahuje nariadenie č. 1[91].

2. Prekladateľské a všetky ostatné lingvistické služby požadované Úradom ODN s výnimkou tlmočenia zabezpečuje Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie zriadené nariadením Rady (ES) č. 2965/94[92].

Článok 178

Dohoda o sídle a prevádzkové podmienky

1. Dohoda o sídle medzi Agentúrou na podporu Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie a vládou Lotyšskej republiky z 21. decembra 2020 sa môže revidovať po získaní súhlasu riadiacej rady.

2. Hostiteľský členský štát zabezpečí ODN podmienky potrebné na zaistenie jeho plynulého a efektívneho fungovania vrátane viacjazyčného a európsky orientovaného vzdelávania a primeraných dopravných spojení.

Článok 179

Hodnotenie

1. Komisia do [60 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a potom každých päť rokov vykonáva hodnotenie v súlade s usmerneniami Komisie, ktoré sa týkajú posudzovania výsledkov BEREC, RSPB a ODN vzhľadom na ich ciele, mandát, úlohy a lokalitu. Hodnotenie sa zameriava najmä na prípadnú potrebu upraviť štruktúru alebo mandát BEREC, RSPB a ODN a na finančné dôsledky takejto úpravy.

---

91 Nariadenie č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. 17, 6.10.1958, s. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

92 Nariadenie Rady (ES) č. 2965/94 z 28. novembra 1994 o zriadení Prekladateľského strediska pre orgány Európskej únie (Ú. v. ES L 314, 7.12.1994, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2965/oj).

2. Ak Komisia dospeje k záveru, že ďalšia existencia BEREC, RSPB a ODN už nie je vzhľadom na jeho stanovené ciele, mandát a úlohy odôvodnená, môže navrhnúť príslušnú zmenu alebo zrušenie tohto nariadenia.

3. Komisia podáva správu o výsledkoch svojho hodnotenia Európskemu parlamentu, Rade a riadiacej rade a tieto výsledky zverejní.

Článok 180

Prechodné ustanovenia týkajúce sa BEREC, nástupníctva orgánu RSPB po skupine RSPG a nástupníctva ODN po Úrade BEREC

1. ODN je nástupcom Úradu BEREC, ktorý bol zriadený nariadením (EÚ) 2018/1971, pokiaľ ide o vlastníctvo, dohody, právne záväzky, pracovné zmluvy, finančné záväzky a zodpovednosť.

2. Týmto nariadením najmä nie sú dotknuté práva a povinnosti zamestnancov Úradu BEREC.

3. Od [6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] riaditeľ vymenovaný na základe nariadenia (EÚ) 2018/1971 vykonáva funkciu riaditeľa s funkciami stanovenými v tomto nariadení. Ostatné podmienky zmluvy riaditeľa zostávajú nezmenené.

4. Riadiaca rada môže rozhodnúť o predĺžení funkčného obdobia riaditeľa uvedeného v odseku 3 tohto článku na ďalšie funkčné obdobie. Článok 156 ods. 6 a 7 sa uplatňuje *mutatis mutandis*. Kumulatívne funkčné obdobie riaditeľa nepresiahne 10 rokov.

5. Radu regulačných orgánov BEREC a riadiacu radu uvedené v článkoch 127 a 150 tohto nariadenia tvoria členovia rady regulačných orgánov BEREC a riadiacej rady uvedených v článkoch 7 a 15 nariadenia (EÚ) 2018/1971, a to až do vymenovania nových zástupcov, s výnimkou predsedu skupiny RSPG uvedeného v odseku 8 tohto článku, ktorý sa stane členom riadiacej rady ODN od [6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

6. Predsedovia a podpredsedovia rady regulačných orgánov BEREC a riadiacej rady ODN, ktorí boli vymenovaní na základe nariadenia (EÚ) 2018/1971, zostanú vo funkcii ako predseda a podpredsedovia rady regulačných orgánov BEREC uvedení v článku 130 tohto nariadenia a ako predseda a podpredsedovia riadiacej rady uvedení v článku 152 tohto nariadenia na zvyšok svojho jednoročného funkčného obdobia.

7. Rada RSPB uvedená v článku 134 tohto nariadenia sa skladá z členov skupiny RSPG uvedených v článku 3 rozhodnutia Komisie z 11. júna 2019, a to až do vymenovania nových zástupcov.

8. Predseda a podpredsedovia skupiny RSPG, ktorí sú vo funkcii k [dátum začatia uplatňovania], zostávajú vo funkcii predsedu a podpredsedu rady RSPB až do konca svojho funkčného obdobia.

9. Dohody o spolupráci vypracované podľa článku 35 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1971 zostávajú v platnosti pre BEREC a ODN. Členovia skupiny RSPG bez hlasovacích práv sa stávajú členmi RSPB bez hlasovacích práv za predpokladu, že sa vypracujú dohody o spolupráci v súlade s článkom 166 ods. 2 druhým pododsekom tohto nariadenia.

8. ČASŤ VIII – VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

8.1. HLAVA I: POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ, PRIESKUMY A MECHANIZMUS KONZULTÁCIÍ

Článok 181

Poskytovanie informácií

1. Podniky poskytujúce elektronické komunikačné siete a služby, pridružené prostriedky alebo pridružené služby poskytujú všetky informácie vrátane finančných informácií, ktoré sú potrebné na to, aby národné regulačné orgány, iné príslušné orgány, BEREC a RSPB mohli vykonávať svoje úlohy a zabezpečiť súlad s ustanoveniami tohto nariadenia alebo rozhodnutiami či stanoviskami prijatými v súlade s ním. Ak poskytnuté informácie nepostačujú na vykonávanie ich regulačných úloh podľa práva Únie, národné regulačné orgány, iné príslušné orgány, BEREC a RSPB majú právo požadovať takéto informácie od iných relevantných podnikov pôsobiacich v odvetví elektronických komunikácií alebo v úzko súvisiacich odvetviach, ako aj od jednotných informačných miest zriadených podľa nariadenia (EÚ) 2024/1309.

2. Akákoľvek žiadosť o informácie musí byť primeraná vykonávaniu úlohy stanovenej týmto nariadením a musí byť odôvodnená. Ak národné regulačné orgány vyžadujú, aby podniky poskytli informácie uvedené v odseku 1, musia ich informovať o špecifickom účele, na ktorý sa má táto informácia používať. Podniky poskytujú požadované informácie bezodkladne a v každom prípade v stanovených lehotách.

3. Národné regulačné orgány môžu od podnikov požadovať, aby poskytli informácie týkajúce sa všeobecného povolenia a povolenia Únie na využívanie frekvenčného spektra prostredníctvom satelitnej komunikácie, práv na využívanie alebo osobitných povinností, ktoré sú primerané a objektívne odôvodnené najmä na účely:

   a) systematického alebo individuálneho overovania plnenia podmienok alebo povinností stanovených v článku 9 ods. 4, článkoch 20, 21, 29, 38, 39, 49, 50, 51, 67, článku 68 ods. 1 a v článkoch 69 a 77;

   b) individuálneho overovania plnenia podmienok všeobecného povolenia alebo povinností a podmienok týkajúcich sa práv na využívanie rádiového spektra alebo zdrojov číslovania, ak bola prijatá sťažnosť alebo ak má príslušný orgán iné dôvody domnievať sa, že niektorá z podmienok nebola splnená, alebo v prípade vyšetrovania, ktoré z vlastnej iniciatívy vykonáva príslušný orgán;

   c) vykonávania postupov udeľovania práv na využívanie a posudzovania žiadostí o udelenie práv na využívanie;

   d) uverejňovania porovnávajúcich prehľadov kvality a ceny služieb v záujme spotrebiteľov;

   e) zbierania jasne určených štatistických údajov, správ alebo štúdií;

   f) vykonávania analýz trhu na účely tohto nariadenia vrátane údajov o nadväzujúcich alebo maloobchodných trhoch spojených alebo súvisiacich s trhmi, ktoré sú predmetom analýzy trhu, a účtovných údajov o maloobchodných trhoch od podnikov označených ako podniky s významným vplyvom na trhu;

   g) zabezpečenia efektívneho využívania a zaručenia účinnej správy rádiového spektra a zdrojov číslovania;

h) vyhodnocovania budúceho vývoja v oblasti sietí alebo služieb, ktorý by mohol mať vplyv na veľkoobchodné služby sprístupnené konkurentom, ako aj informácií o elektronických komunikačných sieťach a pridružených prostriedkoch, ktoré sú rozčlenené na miestnu úroveň a dostatočne podrobné z hľadiska územného pokrytia, o pripojiteľnosti dostupnej koncovým používateľom alebo na vykonávanie geografických prieskumov podľa článku 183;

i) reagovania na odôvodnené žiadosti BEREC alebo RSPB o informácie.

j) Informácie uvedené v prvom pododseku písmenách a) a b) a písmenách d) až i) sa nesmú vyžadovať pred prístupom na trh alebo ako podmienka prístupu na trh.

4. Národný regulačný orgán, v ktorom sa siete a služby poskytujú, môže požiadať príslušný orgán určený podľa aktu o kybernetickej bezpečnosti, ktorý má nahradiť nariadenie (EÚ) 2019/881, aby overil dodržiavanie požiadaviek na bezpečnosť dodávateľského reťazca IKT a poskytol zistenia, ak je takéto overenie potrebné na účely posúdenia súladu s podmienkami všeobecných povolení podľa článku 9 ods. 4 písm. d) a článku 20.

5. Pokiaľ ide o práva na využívanie rádiového spektra, informácie uvedené v odseku 3 sa musia týkať najmä účinného a efektívneho využívania rádiového spektra, ako aj súladu s akýmikoľvek povinnosťami pokrytia a kvality služieb, ktoré sa vzťahujú na práva na využívanie rádiového spektra a ich overovania.

6. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány nesmú duplicitne požadovať informácie, o ktoré už podľa odseku 1 alebo odseku 3 tohto článku požiadal BEREC alebo RSPB, ak BEREC a RSPB dali získané informácie uvedeným orgánom k dispozícii.

7. Národné regulačné orgány od poskytovateľov vyžadujú, aby podávali správy o všeobecnom povolení, právach na využívanie a osobitných povinnostiach najviac raz ročne.

Článok 182

Harmonizované žiadosti o informácie a nahlasovanie

1. Na účely harmonizácie žiadostí o informácie a nahlasovanie adresovaných podnikom podľa článku 181 ods. 1, 3 a 7 a v súlade s článkom 3 ods. 2 písm. c) a článkom 202 BEREC do [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] v úzkej spolupráci s Komisiou vydá usmernenia týkajúce sa príslušných tém, a to aj pokiaľ ide o rozsah, lehoty, frekvenciu a formát žiadostí o informácie a nahlasovanie a postupov zhromažďovania informácií. Tieto usmernenia musia obsahovať aj vzory žiadostí o informácie a nahlasovanie.

2. V prípade potreby vypracuje RSPB vzory žiadostí o informácie. Informácie sa požadujú a predkladajú v súlade s vypracovanými vzormi.

3. Komisia môže prostredníctvom vykonávacieho aktu harmonizovať metodiky zberu informácií národnými regulačnými orgánmi.

Vykonávací akt uvedený v prvom pododseku sa prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

4. Ak sa zbierajú informácie o udržateľnosti uvedené v článku 3 ods. 1 písm. g), národné regulačné orgány a iné príslušné orgány najprv získajú prístup k informáciám, ktoré

podniky poskytli podľa iných príslušných právnych predpisov Únie. Ak národné regulačné orgány a iné príslušné orgány dospejú k záveru, že tieto informácie nie sú dostatočné na splnenie úloh stanovených týmto nariadením, BEREC môže aktualizovať usmernenia uvedené v odseku 1 tohto článku stanovením zberu ďalších potrebných údajov.

5. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány na základe odôvodnenej žiadosti poskytujú Komisii informácie, ktoré potrebuje na plnenie svojich úloh podľa ZFEÚ. Informácie požadované Komisiou musia byť primerané vykonávaniu daných úloh. Ak sa poskytované informácie týkajú informácií, ktoré predtým poskytli podniky na žiadosť orgánu, musia byť o tom dané podniky informované. Komisia sprístupní poskytnuté informácie inému takémuto orgánu v inom členskom štáte v potrebnom rozsahu, pokiaľ orgán, ktorý poskytuje dané informácie, výslovne a odôvodnene nepožiada o ich nešírenie.

6. S výhradou požiadaviek odseku 7 sú informácie predložené jednému orgánu na základe opodstatnenej žiadosti sprístupnené inému takémuto orgánu v tom istom alebo inom členskom štáte, orgánu BEREC a orgánu RSPB, ak sú potrebné na to, aby si uvedené orgány alebo BEREC alebo RSPB mohli plniť svoje povinnosti podľa práva Únie.

7. Ak národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán považuje informácie zhromaždené podľa článku 181 ods. 1 a 3 vrátane informácií zhromaždených v súvislosti s geografickým prieskumom podľa článku 183 za dôverné v súlade s predpismi Únie a vnútroštátnymi pravidlami o dôvernosti informácií, Komisia, BEREC a akékoľvek iné dotknuté príslušné orgány takúto dôvernosť zachovajú. Komisii, orgánu BEREC a akýmkoľvek iným dotknutým príslušným orgánom sa nebráni, aby si medzi sebou včas vymieňali informácie na účely preskúmania a monitorovania uplatňovania tohto nariadenia a dohľadu nad ním.

8. Národné regulačné orgány konajúc v súlade s vnútroštátnymi pravidlami prístupu verejnosti k informáciám a v súlade s predpismi Únie a vnútroštátnymi pravidlami o obchodnom tajomstve a ochrane osobných údajov zverejňujú informácie, ktoré prispievajú k otvorenému a konkurenčnému trhu.

9. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány zverejnia podmienky prístupu verejnosti k informáciám v zmysle odseku 7, vrátane postupov potrebných na získanie takéhoto prístupu.

Článok 183

Geografické prieskumy zavádzania sietí

1. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány vykonajú do [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] geografický prieskum dosahu elektronických komunikačných sietí schopných poskytovať služby širokopásmového pripojenia („širokopásmové siete“) a následne ho aktualizujú najmenej každé tri roky.

2. Geografický prieskum zahŕňa prieskum súčasného geografického dosahu dostupnosti (priestory nachádzajúce sa v dosahu infraštruktúry), pripravenosti (pripojené priestory) a využívania (aktivované priestory, kde je služba v prevádzke a funkčná) každej elektronickej komunikačnej siete, v relevantných prípadoch s rozlíšením na segmenty domácností, podnikov a verejnosti, na ich území, ako sa vyžaduje na účely úloh národných regulačných orgánov alebo iných príslušných orgánov podľa tohto nariadenia. Geografický prieskum prispieva aj k uplatňovaniu pravidiel štátnej pomoci, ak sú splnené príslušné požiadavky.

3. Geografický prieskum musí zahŕňať prognózu dosahu širokopásmových sietí na území príslušného orgánu na obdobie, ktoré určí príslušný orgán, prinajmenšom vrátane priestorov nachádzajúcich sa v dosahu infraštruktúry a v relevantných prípadoch priestorov pripojiteľných ku gigabitovým sieťam. Geografický prieskum prispieva k mapovaniu potrebnému na uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci, ak sú splnené príslušné požiadavky.

4. Prognóza uvedená v odseku 3 musí obsahovať všetky relevantné informácie vrátane informácií o plánovanom zavádzaní aspoň gigabitových sietí akýmkoľvek podnikom alebo orgánom verejnej správy. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány preto od podnikov a orgánov verejnej správy požadujú, aby poskytovali takéto informácie v rozsahu, v akom sú k dispozícii a v akom sa môžu poskytnúť s vynaložením primeraného úsilia.

5. Národný regulačný orgán s ohľadom na špecifické úlohy, ktoré mu boli uložené podľa tohto nariadenia, rozhodne o rozsahu, v akom by bolo vhodné vychádzať zo všetkých alebo niektorých informácií získaných v rámci takejto prognózy.

6. Ak geografický prieskum nevykonáva národný regulačný orgán, vykoná sa v spolupráci s týmto orgánom, pokiaľ môže byť relevantný z hľadiska jeho úloh. Informácie zhromaždené v rámci geografického prieskumu musia byť na primeranej úrovni miestnej podrobnosti, v prípade potreby na úrovni adresy, obsahovať dostatočné informácie o kvalite služby, prinajmenšom vrátane rýchlosti sťahovania a odosielania, prenosového média (bezdrôtové alebo drôtové pripojenie) a použitej technológie, a byť spracované v súlade s článkom 182 ods. 6.

7. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány môžu vymedziť oblasť s jasnými územnými hranicami, kde sa na základe získaných informácií a prognózy vypracovanej v súlade s odsekom 1 zistilo, že v období, na ktorú sa vzťahuje príslušná prognóza, žiadny podnik ani orgán verejnej správy nezaviedol ani neplánuje zaviesť gigabitovú sieť ani významne modernizovať svoju existujúcu elektronickú komunikačnú sieť na gigabitovú sieť. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány zverejnia takto vymedzené oblasti.

8. V rámci vymedzenej oblasti môžu relevantné orgány vyzvať podniky a orgány verejnej správy, aby vyjadrili svoj zámer zaviesť gigabitové siete v období, na ktoré sa vzťahuje príslušná prognóza. Ak na základe tejto výzvy podnik alebo orgán verejnej správy vyhlási svoj úmysel takéto siete zaviesť, relevantný orgán môže vyžadovať, aby iné podniky a orgány verejnej správy vyhlásili akýkoľvek zámer zaviesť gigabitové siete. Relevantný orgán špecifikuje, ktoré informácie majú byť súčasťou predkladaných zámerov, aby sa zaručila aspoň podobná úroveň podrobnosti, aká sa zohľadňuje pri vypracúvaní akejkoľvek prognózy podľa odseku 1.

9. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány zhromažďujú údaje v súlade s efektívnym, podľa možnosti automatizovaným, objektívnym, transparentným a nediskriminačným postupom, pričom žiadny podnik nie je a priori vylúčený.

10. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, ako aj orgány s miestnou, regionálnou a celoštátnou pôsobnosťou zodpovedné za prideľovanie verejných finančných prostriedkov určených na zavádzanie elektronických komunikačných sietí, navrhovanie národných plánov širokopásmového pripojenia, stanovenie povinností pokrytia, ktoré sa vzťahujú na práva na využívanie rádiového spektra, ako aj za overovanie dostupnosti služieb, na ktoré sa vzťahuje povinnosť univerzálnej služby na ich území, zohľadňujú výsledky geografického prieskumu a vymedzených oblastí podľa odsekov 1, 2 a 3. Na

účely prideľovania verejných prostriedkov na zavádzanie elektronických komunikačných sietí sa zohľadňujú výsledky geografických prieskumov a všetkých vymedzených oblastí podľa odsekov 1, 2 a 3, pokiaľ sú relevantné a vhodné na plnenie povinností vyplývajúcich z uplatňovania pravidiel štátnej pomoci. Orgány, ktoré vykonávajú geografický prieskum, tieto výsledky poskytnú pod podmienkou, že prijímajúci orgán zaručuje rovnakú úroveň dôvernosti a ochrany obchodného tajomstva ako poskytujúci orgán, a informujú o tom strany, ktoré informácie poskytli. Uvedené výsledky sa za rovnakých podmienok poskytnú aj BEREC a Komisii, ak o ne požiadajú.

11. Ak príslušné informácie nie sú na trhu k dispozícii, príslušné orgány v súlade so smernicou (EÚ) 2019/1024 priamo sprístupnia údaje z geografických prieskumov, ktoré nepodliehajú obchodnému tajomstvu, aby sa umožnilo ich opätovné použitie. Príslušné orgány okrem toho sprístupňujú aj informačné nástroje, ktoré koncovým používateľom umožňujú zistiť dostupnosť pripojiteľnosti v jednotlivých oblastiach, na úrovni podrobnosti dostatočnej na to, aby im pomohli pri rozhodovaní o výbere prevádzkovateľa alebo poskytovateľa služby, ak takéto nástroje nie sú na trhu k dispozícii.

12. Národný regulačný orgán analyzuje výsledky informácií získaných v rámci geografického prieskumu podľa tohto článku a rozhodne, či je potrebné vykonať preskúmanie trhu v zmysle článkov 72 a 73. Národný regulačný orgán sprístupní verejnosti výsledky tejto analýzy vo forme správy.

13. V období prechodu na optické siete správa uvedená v odseku 12 tohto článku musí obsahovať analýzu informácií týkajúcich sa geografických prieskumov, ako aj analýzu informácií zhromaždených podľa článku 181 alebo z iných dostupných zdrojov, pokiaľ ide o ceny a kvalitu služieb dostupných cez metalické a optické siete. Správa sa použije na posúdenie podmienok udržateľnosti stanovených v článku 57. Prvá správa sa zverejní najneskôr [*12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*].

Článok 184

Mechanizmus konzultácií a transparentnosti

1. S výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahujú články 86, 188 alebo 189, ak národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány majú v úmysle prijať opatrenia v súlade s týmto nariadením alebo stanoviť obmedzenia v súlade s článkom 16 ods. 1 a 2, ktoré majú významný vplyv na relevantný trh, poskytnú zainteresovaným stranám príležitosť predložiť k návrhu opatrenia pripomienky v primeranej lehote so zreteľom na zložitosť danej problematiky, no v každom prípade najmenej 30 dní.

2. Na účely článku 31 tohto nariadenia príslušné orgány informujú Komisiu, RSPB, BEREC a príslušné orgány iných členských štátov v čase uverejnenia o každom návrhu opatrenia, ktoré patrí do rozsahu porovnávacieho alebo súťažného výberového konania podľa článku 30 ods. 4 tohto nariadenia a týka sa využívania harmonizovaného rádiového spektra s cieľom umožniť jeho využívanie pre bezdrôtové širokopásmové siete a služby.

3. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány zverejnia svoje vnútroštátne konzultačné postupy prostredníctvom jednotného informačného miesta, cez ktoré je možné získať prístup ku všetkým prebiehajúcim konzultáciám.

4. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány zverejnia výsledky konzultačného postupu s výnimkou dôverných informácií v súlade s pravidlami Únie a vnútroštátnymi pravidlami o obchodnom tajomstve.

Článok 185

Konzultácie so zainteresovanými stranami

1. Príslušné orgány, prípadne aj v koordinácii s národnými regulačnými orgánmi, zohľadnia stanoviská koncových používateľov, najmä spotrebiteľov a koncových používateľov so zdravotným postihnutím, výrobcov a podnikov poskytujúcich elektronické komunikačné siete alebo služby k záležitostiam týkajúcim sa všetkých práv koncových používateľov a spotrebiteľov vrátane rovnocenného prístupu a možnosti výberu pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím, ktoré súvisia s verejne dostupnými elektronickými komunikačnými službami, najmä ak majú významný vplyv na trh.
2. Príslušné orgány, prípadne aj v koordinácii s národnými regulačnými orgánmi, zavedú konzultačný mechanizmus prístupný koncovým používateľom so zdravotným postihnutím, ktorým sa zaistí, že sa v ich rozhodnutiach o otázkach týkajúcich sa práv koncových používateľov a spotrebiteľov vo vzťahu k verejne dostupným elektronickým komunikačným službám náležite zohľadnia záujmy spotrebiteľov v oblasti elektronických komunikácií.
3. Zainteresované strany môžu za usmernenia príslušných orgánov, prípadne aj v koordinácii s národnými regulačnými orgánmi, vypracovať mechanizmy, do ktorých by boli zapojení spotrebitelia, skupiny používateľov a poskytovatelia služieb, na zvýšenie celkovej kvality služieb, okrem iného vypracovaním a monitorovaním kódexov správania a prevádzkových noriem.
4. Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne predpisy v súlade s právom Únie, ktorými sa presadzujú ciele politiky v oblasti kultúry a médií, akými sú kultúrna a jazyková rozmanitosť a pluralita médií, príslušné orgány, prípadne aj v koordinácii s národnými regulačnými orgánmi, môžu presadzovať spoluprácu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby a odvetviami, ktoré majú záujem na presadzovaní zákonného obsahu v elektronických komunikačných sieťach a službách. Takáto spolupráca môže zahŕňať aj koordináciu informácií vo verejnom záujme, ktoré sa majú poskytovať podľa článku 105.

8.2. HLAVA II: HARMONIZAČNÉ POSTUPY

Článok 186

Harmonizačné postupy

1. Ak Komisia zistí, že odlišnosti vo vykonávaní regulačných úloh uvedených v tomto nariadení národnými regulačnými orgánmi alebo inými príslušnými orgánmi by mohli vytvoriť prekážky vnútornému trhu, Komisia môže prijať odporúčania alebo s výhradou odseku 3 tohto článku prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutia na zabezpečenie harmonizovaného uplatňovania tohto nariadenia s cieľom podporiť plnenie všeobecných cieľov ustanovených v článku 3, pričom zohľadní stanovisko BEREC alebo v relevantnom prípade stanovisko RSPB.
2. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány pri plnení svojich úloh v čo najväčšej miere zohľadňujú odporúčania uvedené v odseku 1. Ak sa národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán rozhodne nepostupovať podľa odporúčania, informuje o tom Komisiu a zdôvodní svoje rozhodnutie.
3. Rozhodnutia prijaté podľa odseku 1 zahŕňajú iba identifikáciu harmonizovaného alebo koordinovaného prístupu na účely riešenia týchto otázok:

a) nekonzistentné vykonávanie všeobecných regulačných prístupov národnými regulačnými orgánmi pre reguláciu trhov elektronických komunikácií pri uplatňovaní článkov 72 a 73, keď vytvára prekážku vnútornému trhu; takéto rozhodnutia sa nevzťahujú na špecifické oznámenia, ktoré vydávajú národné regulačné orgány v súlade s článkom 85; v takom prípade Komisia predloží návrh rozhodnutia:

i) až po uplynutí aspoň dvoch rokov od prijatia odporúčania Komisie, ktoré sa týka tej istej veci;

ii) len ak zohľadní stanovisko BEREC k prípadu na účely prijatia takéhoto rozhodnutia, ktoré BEREC poskytne do troch mesiacov od žiadosti Komisie.

b) číslovanie vrátane číselných rozsahov, prenositeľnosť čísel a identifikátorov, systémy prevodu čísel a adries a prístup k záchranným službám prostredníctvom tiesňovej komunikácie.

4. Vykonávacie akty uvedené v odseku 1 tohto článku sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

5. BEREC môže z vlastnej iniciatívy radiť Komisii, či by sa malo prijať opatrenie podľa odseku 1.

6. Ak Komisia neprijme odporúčanie ani rozhodnutie do jedného roka odo dňa prijatia stanoviska BEREC, v ktorom poukazuje na existenciu odlišného vykonávania regulačných úloh uvedených v tomto nariadení zo strany národných regulačných orgánov alebo iných príslušných orgánov, ktoré by mohli vytvoriť prekážku vnútornému trhu, informuje Európsky parlament a Radu o dôvodoch, prečo tak neurobila, a tieto dôvody zverejní.

Ak Komisia prijme v súlade s odsekom 1 tohto článku odporúčanie, ale nejednotné vykonávanie, ktoré vytvára prekážky vnútornému trhu, pretrváva ďalšie dva roky, potom Komisia s výhradou odseku 3 tohto článku prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie na riešenie záležitostí uvedených v odseku 3 tohto článku v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

Ak Komisia neprijme rozhodnutie v období ďalšieho roka od prijatia akéhokoľvek odporúčania prijatého podľa druhého odseku, informuje Európsky parlament a Radu o dôvodoch, prečo tak neurobila, a tieto dôvody zverejní.

Článok 187

Normalizácia

1. Komisia vypracuje a zverejní v Úradnom vestníku Európskej únie zoznam nezáväzných noriem alebo špecifikácií, ktoré slúžia ako základ pre podporu harmonizovaného poskytovania elektronických komunikačných sietí, elektronických komunikačných služieb, pridružených prostriedkov a pridružených služieb. V prípade potreby môže Komisia po konzultácii s výborom zriadeným smernicou (EÚ) 2015/1535 podľa článku 10 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012[93] požiadať jednu alebo viac európskych normalizačných organizácií o vypracovanie návrhu noriem.

[93] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice

2. Členské štáty povzbudzujú k používaniu noriem alebo technických špecifikácií uvedených v odseku 1 na poskytovanie služieb, technických rozhraní alebo funkcií siete, v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie interoperability služieb, prepojiteľnosti medzi koncovými bodmi, uľahčenia zmeny poskytovateľa a prenositeľnosti čísel a identifikátorov a na zlepšenie slobody výberu pre používateľov.

3. Pokiaľ neboli zverejnené normy alebo technické špecifikácie v súlade s odsekom 1, členské štáty podporia zavedenie noriem alebo technických špecifikácií prijatých európskymi normalizačnými organizáciami. Pokiaľ takéto normy alebo špecifikácie chýbajú, členské štáty podporia zavedenie medzinárodných noriem alebo odporúčaní prijatých úniou ITU, Európskou konferenciou poštových a telekomunikačných administratív (CEPT), Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu (ISO) a Medzinárodnou elektrotechnickou komisiou (IEC).

4. Členské štáty povzbudia európske normalizačné organizácie k využívaniu existujúcich medzinárodných noriem alebo ich príslušných častí ako základu pre normy, ktoré vypracúvajú, okrem prípadov, keď by takéto medzinárodne normy alebo ich príslušné časti boli neúčinné. Ak je to možné, žiadne normy ani technické špecifikácie uvedené v odseku 1 alebo v tomto odseku nesmú zabrániť prístupu, ktorý sa môže požadovať podľa tohto nariadenia.

5. Ak normy alebo špecifikácie uvedené v odseku 1 nie sú primerane zavedené, a preto nemôže byť zaručená interoperabilita služieb v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, môže byť zavedenie takýchto noriem alebo špecifikácií uložené povinne podľa postupu stanoveného v odseku 6, pokiaľ je to nevyhnutne potrebné na zabezpečenie tejto interoperability a zlepšenie slobodného výberu pre používateľov.

6. Ak Komisia zamýšľa vykonať povinné zavedenie určitých noriem alebo technických špecifikácií, uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* oznámenie a vyzve všetky príslušné strany, aby sa verejne vyjadrili. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vykoná povinné zavedenie príslušných noriem alebo technických špecifikácií prostredníctvom odkazu na ne ako na povinné normy alebo povinné technické špecifikácie v zozname noriem alebo technických špecifikácií uverejnenom v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

7. Ak Komisia usúdi, že normy alebo technické špecifikácie uvedené v odseku 1 už neprispievajú k poskytovaniu harmonizovaných elektronických komunikačných služieb alebo že už nenapĺňajú potreby spotrebiteľov alebo bránia technologickému rozvoju, odstráni normy alebo technické špecifikácie zo zoznamu uvedeného v odseku 1.

8. Ak Komisia usúdi, že normy alebo špecifikácie uvedené v odseku 6 už neprispievajú k poskytovaniu harmonizovaných elektronických komunikačných služieb alebo že už nenapĺňajú potreby spotrebiteľov alebo bránia technologickému rozvoju, prostredníctvom vykonávacích aktov môže odstrániť tieto normy alebo špecifikácie zo zoznamu noriem alebo špecifikácií uvedeného v odseku 1.

9. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 6 a 8 tohto článku sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 199 ods. 4.

Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

10. Tento článok sa nevzťahuje na žiadne základné požiadavky, špecifikácie rozhraní alebo harmonizované normy, na ktoré sa vzťahuje smernica 2014/53/EÚ.

8.3. HLAVA III: RIEŠENIE SPOROV

Článok 188

Mimosúdne riešenie sporov

1. Národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán zodpovedný za uplatňovanie článkov 95, 96, 97, 98 a 100 tohto nariadenia alebo aspoň jeden nezávislý orgán s overenými odbornými znalosťami, pokiaľ ide o uplatňovanie uvedených článkov, sa uvedie na zozname ako subjekt alternatívneho riešenia sporov v súlade s článkom 20 ods. 2 smernice 2013/11/EÚ s cieľom riešiť spory medzi poskytovateľmi a spotrebiteľmi, ktoré vznikli pri uplatňovaní tohto nariadenia a týkajú sa plnenia zmlúv, a v prípade potreby a v rámci mandátu príslušného orgánu medzi mikropodnikmi a malými podnikmi.
2. Bez toho, aby bola dotknutá smernica 2013/11/EÚ, ak sú do týchto sporov zapojené strany z rôznych členských štátov, príslušné orgány uvedené v odseku 1 koordinujú svoje úsilie s cieľom vyriešiť spor.
3. Poskytovatelia služieb prístupu k internetu zavedú transparentné, jednoduché a účinné postupy vybavovania sťažností koncových používateľov týkajúcich sa práv a povinností stanovených v článku 93 a sťažností spotrebiteľov, mikropodnikov a neziskových organizácií týkajúcich sa práv stanovených v prílohe III oddiele 5.

Článok 189

Riešenie sporov medzi podnikmi

1. Ak v súvislosti s existujúcimi povinnosťami vyplývajúcimi z tohto nariadenia vznikne spor medzi poskytovateľmi verejných elektronických komunikačných sietí alebo služieb v niektorom členskom štáte alebo medzi takýmito podnikmi a inými podnikmi v danom členskom štáte, ktoré požívajú výhody vyplývajúce z povinností prístupu alebo prepojenia, prípadne medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí alebo služieb v niektorom členskom štáte a poskytovateľmi pridružených prostriedkov, dotknutý národný regulačný orgán vydá na žiadosť ktorejkoľvek strany záväzné rozhodnutie, ktorým vyrieši spor, a to v čo najkratšom čase na základe jasných efektívnych postupov, najneskôr však do štyroch mesiacov, pokiaľ neexistujú výnimočné okolnosti. Všetky strany plne spolupracujú s národným regulačným orgánom.
2. Národný regulačný orgán pri riešení sporu prijme rozhodnutia zamerané na dosiahnutie všeobecných cieľov stanovených v článku 3. Všetky povinnosti, ktoré podnikom uložil národný regulačný orgán pri riešení sporu, musia byť v súlade s týmto nariadením.
3. Rozhodnutie národného regulačného orgánu sa sprístupní verejnosti s ohľadom na požiadavky na zachovávanie obchodného tajomstva. Národný regulačný orgán poskytne dotknutým stranám v plnom rozsahu dôvody, na ktorých je rozhodnutie založené.
4. Postup uvedený v odsekoch 1, 2 a 3 nebráni žiadnej strane podať návrh na začatie konania pred súdnymi orgánmi.

Článok 190

Riešenie cezhraničných sporov

1. V prípade sporu medzi podnikmi z rôznych členských štátov, ktorý vznikol pri uplatňovaní tohto nariadenia, sa uplatňujú odseky 2, 3 a 4 tohto článku. Uvedené ustanovenia sa nevzťahujú na spory týkajúce sa koordinácie rádiového spektra, na ktoré sa vzťahuje článok 14.
2. Ktorákoľvek strana môže predložiť spor dotknutému národnému regulačnému orgánu alebo dotknutým orgánom. Ak má spor vplyv na obchod medzi členskými štátmi, príslušný národný regulačný orgán alebo príslušné orgány oznámia spor BEREC, aby dosiahli konzistentné vyriešenie sporu v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3.
3. Ak sa spor oznámil BEREC, ten vydá stanovisko, v ktorom dotknutý národný regulačný orgán alebo dotknuté orgány vyzve, aby v čo najkratšom čase a v každom prípade do štyroch mesiacov, pokiaľ neexistujú výnimočné okolnosti, prijali konkrétne opatrenia na vyriešenie sporu alebo aby sa zdržali konania.
4. Dotknutý národný regulačný organ alebo dotknuté orgány počkajú na stanovisko BEREC a dovtedy neprijmú žiadne opatrenia na vyriešenie sporu. Za výnimočných okolností, keď existuje naliehavá potreba konať v záujme zaistenia hospodárskej súťaže alebo ochrany záujmov koncových používateľov, môže ktorýkoľvek príslušný národný regulačný orgán buď na žiadosť strán sporu, alebo z vlastnej iniciatívy prijať predbežné opatrenia.
5. Všetky povinnosti, ktoré podniku uloží národný regulačný orgán ako súčasť riešenia sporu, musia byť v súlade s týmto nariadením, zohľadňovať stanovisko, ktoré prijal BEREC, a musia sa prijať do jedného mesiaca od doručenia tohto stanoviska.
6. Postup uvedený v odseku 2 nebráni žiadnej strane podať žalobu na súd.

8.4. HLAVA IV: EKOSYSTÉMOVÁ SPOLUPRÁCA

Článok 191

Usmernenia na uľahčenie ekosystémovej spolupráce

1. Do *[12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] BEREC po konzultácii so zainteresovanými stranami a v úzkej spolupráci s Komisiou uverejní usmernenia na pomoc poskytovateľom elektronických komunikačných sietí a iným podnikom pôsobiacim v odvetví elektronických komunikácií alebo v úzko súvisiacich odvetviach pri uplatňovaní odvetvových postupov a pri uľahčovaní spolupráce v technických a obchodných záležitostiach súvisiacich s poskytovaním elektronických komunikačných služieb alebo služieb informačnej spoločnosti efektívnym, ekonomicky udržateľným a spoľahlivým spôsobom, ako aj v súvislosti s poskytovaním inovačných produktov a služieb v prospech koncových používateľov. Takéto usmernenia sa vzťahujú na záležitosti mimo rozsahu povinností podľa tohto nariadenia, ktoré majú vplyv na poskytovanie elektronických komunikačných služieb alebo služieb informačnej spoločnosti.
2. BEREC s podporou ODN presadzuje účinnú spoluprácu medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí a podnikmi pôsobiacimi v elektronických komunikáciách alebo v úzko súvisiacich odvetviach, pričom zabezpečuje, aby táto spolupráca bola v súlade s usmerneniami uvedenými v odseku 1. BEREC uľahčuje jednotné uplatňovanie týchto usmernení, podporuje rozvoj spoločných technických a obchodných postupov a monitoruje ich vplyv na poskytovanie elektronických komunikačných služieb a služieb informačnej spoločnosti efektívnym, ekonomicky udržateľným a spoľahlivým spôsobom.

Článok 192

Mechanizmus dobrovoľného zmierovania

1. Na žiadosť poskytovateľov elektronických komunikačných sietí alebo iných podnikov pôsobiacich v elektronických komunikáciách alebo v úzko súvisiacich odvetviach ponúknu národné regulačné orgány zmierovacie stretnutie medzi dvoma poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí alebo medzi takýmto poskytovateľom a iným podnikom pôsobiacim v elektronických komunikáciách alebo v úzko súvisiacich odvetviach o technických a obchodných dohodách, ktoré podliehajú usmerneniam uvedeným v článku 191 ods. 1. Zmierovacie stretnutie zvolá národný regulačný orgán strany, ktorá podala žiadosť o zmierenie, pokiaľ sa strany nedohodnú inak.
2. Národný regulačný orgán do jedného týždňa od podania žiadosti o dobrovoľné zmierenie informuje BEREC o prvkoch danej veci. Do dvoch mesiacov od podania žiadosti BEREC vydá stanovisko k prvkom danej veci a možnostiam účinnej spolupráce v súlade s usmerneniami uvedenými v článku 191.
3. Národný regulačný orgán uvedený v odseku 1 tohto článku zvolá v spolupráci s BEREC stretnutie strán najneskôr do troch mesiacov od predloženia žiadosti o mechanizmus dobrovoľného zmierovania. Najneskôr do jedného mesiaca po zasadnutí a s prihliadnutím na stanovisko BEREC národný regulačný orgán poskytne písomný záznam zo zasadnutia vrátane týchto informácií:
    a) názory zúčastnených strán;
    b) ďalšie možné kroky;
    c) prvky dohody, ak je to vhodné a ak boli na zasadnutí prítomné obe strany;
    d) možnosti navrhnuté národným regulačným orgánom v prospech účinnej spolupráce, ak sa na zasadnutí zúčastnili obe strany a nedošlo k dohode.

Článok 193

Podávanie správ a preskúmanie fungovania ekosystémovej spolupráce

BEREC do *[24 mesiacov od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia a potom každé dva roky*] uverejní správu o účinkoch uplatňovania usmernení uvedených v článku 191 ods. 1 na účinnú ekosystémovú spoluprácu, ako aj o fungovaní mechanizmu dobrovoľného zmierovania uvedeného v článku 192.

Komisia do *[36 mesiacov od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia*] preskúma fungovanie ekosystémovej spolupráce, pričom zohľadní správu BEREC uvedenú v odseku 1.

8.5. HLAVA V: DODRŽIAVANIE PREDPISOV A PRÁVO NA ODVOLANIE

Článok 194

Zmena práv a povinností vyplývajúcich zo všeobecného povolenia a individuálnych povolení na obmedzené zdroje

1. Práva, podmienky a postupy týkajúce sa všeobecných povolení a práv na využívanie rádiového spektra alebo zdrojov číslovania alebo práv na inštalovanie zariadení sa môžu meniť iba v objektívne odôvodnených prípadoch a primeraným spôsobom, v prípade potreby s prihliadnutím na osobitné podmienky uplatniteľné na prevoditeľné práva na využívanie rádiového spektra alebo zdrojov číslovania.

2. S výnimkou prípadov, keď sú navrhované zmeny menšieho rozsahu a boli dohodnuté s držiteľom práv alebo všeobecného povolenia, sa zámer vykonať takéto zmeny oznámi v dostatočnom predstihu. Držiteľom práv alebo všeobecného povolenia a iným zainteresovaným stranám vrátane používateľov a spotrebiteľov sa poskytne dostatočný čas na vyjadrenie svojich názorov na navrhované zmeny. Táto lehota nesmie byť okrem mimoriadnych okolností kratšia ako štyri týždne. Príslušné vnútroštátne orgány uverejnia zmeny spolu s ich odôvodnením.

Článok 195

Obmedzenie alebo odňatie práv

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 196 ods. 10 a 11, príslušné orgány neobmedzujú ani neodnímajú práva na využívanie rádiového spektra alebo na využívanie zdrojov číslovania udelené na určité obdobie, pred uplynutím obdobia, na ktoré boli udelené, s výnimkou prípadov, keď je to odôvodnené v zmysle odseku 2 tohto článku a v prípade potreby v súlade s článkom 20, 21 a 50 a príslušnými vnútroštátnymi predpismi týkajúcimi sa náhrady za odňatie práv.
2. Príslušné orgány môžu obmedziť alebo odňať práva na využívanie rádiového spektra, okrem tých, ktoré boli udelené na neurčito, ak je to potrebné na zabezpečenie efektívneho a účinného využívania rádiového spektra alebo na vykonávanie opatrení technickej harmonizácie prijatých podľa článku 4 rozhodnutia č. 676/2002/ES. Každé takéto rozhodnutie sa zakladá na vopred stanovených a jasne vymedzených postupoch podľa vnútroštátnych právnych predpisov v súlade so zásadami proporcionality a nediskriminácie. Ak boli práva na využívanie pridelené na určité obdobie, pokiaľ nie je v čase udelenia práva stanovené inak, majú držitelia práv právo na primeranú náhradu priamych nákladov na migráciu alebo prerozdelenie rádiového spektra v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.
3. Samotná zmena vo využívaní rádiového spektra, ktorá vyplýva z uplatňovania článku 16 ods. 1 alebo 2, nepredstavuje dôvod na odôvodnenie rozhodnutia odňať právo na využívanie rádiového spektra.
4. Každý zámer obmedziť alebo odňať práva na základe všeobecného povolenia alebo individuálne práva na využívanie rádiového spektra alebo zdrojov číslovania bez súhlasu držiteľa práv podlieha konzultácii so zainteresovanými stranami v súlade s článkom 185.

Článok 196

Dodržiavanie podmienok všeobecného povolenia a povinností a podmienok pre práva na využívanie rádiového spektra, pre zdroje číslovania, osobitné povinnosti a opatrenia v prípade ich nedodržania

1. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány monitorujú a dohliadajú na dodržiavanie podmienok všeobecného povolenia uvedených v článku 9 ods. 4, povinností a podmienok pre práva na využívanie rádiového spektra uvedených v článkoch 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 33 a 34, pre zdroje číslovania uvedených v článkoch 46, 49 a 50 a osobitných povinností uvedených v časti V.
2. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány majú právomoc vyžadovať do podnikov, ktoré podliehajú všeobecnému povoleniu, alebo ktoré požívajú práva na využívanie rádiového spektra alebo na využívanie zdrojov číslovania, aby poskytli všetky informácie potrebné na overenie dodržiavania podmienok všeobecného povolenia

alebo povinností a podmienok práv na využívanie rádiového spektra a na využívanie zdrojov číslovania alebo dodržiavania osobitných povinností uvedených v časti V v súlade s článkom 181.

3. Ak príslušný orgán zistí, že podnik nedodržiava jednu alebo viacero podmienok všeobecného povolenia alebo povinností a podmienok práv na využívanie rádiového spektra, zdrojov číslovania alebo osobitné povinnosti uvedené v časti V, oznámi tieto zistenia podniku a umožní mu, aby v primeranej lehote vyjadril svoje stanovisko.

4. Príslušný orgán má právomoc požadovať ukončenie porušovania uvedeného v odseku 3, a to ihneď alebo v rámci primeranej lehoty, a prijme vhodné a primerané opatrenia zamerané na zabezpečenie dodržiavania podmienok a povinností.

   V tejto súvislosti majú príslušné orgány právomoc uložiť:

   a) vo vhodných prípadoch odrádzajúce sankcie, ktoré môžu zahŕňať pravidelné penále s retroaktívnym účinkom;

   b) príkazy na zastavenie alebo odloženie poskytovania služby alebo balíka služieb, ktorých ďalšie poskytovanie by spôsobilo značné narušenie hospodárskej súťaže, pokiaľ nebudú splnené povinnosti prístupu uložené na základe analýzy trhu vykonanej v súlade s článkom 73.

   Príslušné orgány bezodkladne oznámia tieto opatrenia spolu s ich odôvodnením dotknutému podniku, pričom sa v nich stanoví primeraná lehota na dosiahnutie súladu s nimi.

5. Členské štáty stanovia pravidlá týkajúce sa sankcií vrátane, v prípade potreby, pokút a netrestných, vopred určených alebo pravidelných penále za porušenia ustanovení tohto nariadenia alebo ktoréhokoľvek záväzného rozhodnutia, ktoré prijala Komisia, národný regulačný orgán alebo iný príslušný orgán na základe tohto nariadenia, a prijmú všetky opatrenia potrebné na to, aby zabezpečili ich vykonávanie. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

6. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 3 a 4 tohto článku, členské štáty udelia príslušnému orgánu právomoc ukladať vo vhodných prípadoch podnikom finančné sankcie za neposkytnutie informácií v súlade s povinnosťami uloženými podľa článku 181 ods. 3 prvého pododseku písm. a) alebo b) a povinnosťami transparentnosti v primeranej lehote stanovenej príslušným orgánom.

7. Členské štáty stanovia sankcie v rámci postupu podľa článku 183 ods. 8 len vtedy, ak podnik alebo orgán verejnej správy úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti poskytol zavádzajúce, nesprávne alebo neúplné informácie.

8. Pri určovaní výšky pokuty alebo pravidelných penále, ktoré sa majú uložiť podniku alebo orgánu verejnej správy za vedomé poskytnutie zavádzajúcich, nesprávnych alebo neúplných informácií v rámci postupu uvedeného v článku 183 ods. 8 alebo za ich poskytnutie z hrubej nedbanlivosti, sa prihliadne okrem iného na to, či správanie podniku alebo orgánu verejnej správy malo negatívny vplyv na hospodársku súťaž, a najmä či na rozdiel od pôvodne poskytnutých informácií alebo ich akejkoľvek aktualizácie podnik alebo orgán verejnej správy zaviedol, rozšíril alebo zmodernizoval sieť alebo sieť nezaviedol, a či nepredložil objektívne odôvodnenie tejto zmeny plánu.

9. V prípade závažného porušenia alebo opakovaného porušovania podmienok všeobecného povolenia alebo povinností a podmienok práv na využívanie rádiového spektra a zdrojov číslovania alebo osobitných povinností uvedených v časti V, a ak opatrenia zamerané na zabezpečenie dodržiavania podmienok alebo povinností uvedené

v odsekoch 3 a 4 tohto článku nie sú postačujúce, členské štáty udelia príslušným orgánom právomoc, aby zabránili podniku v tom, aby naďalej poskytoval elektronické komunikačné siete alebo služby, alebo aby pozastavili výkon práv podniku na využívanie alebo mu ich odňali. Takéto sankcie možno uplatniť na obdobie trvania každého porušenia, a to aj v prípade, že bolo následne napravené.

10. Na žiadosť príslušného orgánu určeného podľa aktu o kybernetickej bezpečnosti, ktorým sa má nahradiť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881, po vyčerpaní nápravných opatrení na odstránenie nesúladu podľa aktu o kybernetickej bezpečnosti národný regulačný orgán, v ktorom sa siete a služby poskytujú, odníme právo poskytovať siete a služby na základe všeobecného povolenia alebo individuálnych práv na využívanie rádiového spektra podľa článku 9 ods. 4 písm. d) a článku 20 v prípadoch, keď poskytovateľ nespĺňa požiadavky na bezpečnosť dodávateľského reťazca IKT podľa aktu o kybernetickej bezpečnosti.

11. Bez ohľadu na odseky 3, 4 a 9 tohto článku a bez toho, aby bol dotknutý článok 39 o povolení Únie na využívanie satelitného rádiového spektra, príslušný orgán môže ešte pred prijatím konečného rozhodnutia prijať naliehavé predbežné opatrenia na nápravu situácie, ak má dôkaz o porušení podmienok všeobecného povolenia, povinností a podmienok práv na využívanie rádiového spektra a zdrojov číslovania alebo o porušení osobitných povinností uvedených v časti V, ktoré predstavuje bezprostredné a závažné ohrozenie verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia alebo hrozí vznikom závažných hospodárskych alebo prevádzkových problémov pre iných poskytovateľov alebo používateľov elektronických komunikačných sietí alebo služieb alebo iných používateľov rádiového spektra. Príslušný orgán dá dotknutému podniku príležitosť na vyjadrenie stanoviska a navrhnutie akýchkoľvek nápravných opatrení. Ak je to vhodné, príslušný orgán môže potvrdiť predbežné opatrenia, ktoré platia najviac tri mesiace, avšak ktoré možno v prípadoch, ak nie sú ukončené postupy presadzovania, predĺžiť najviac o ďalšie tri mesiace.

Článok 197

Právo na odvolanie

1. Každý používateľ alebo podnik poskytujúci elektronické komunikačné siete alebo služby alebo pridružené prostriedky, ktorý je dotknutý rozhodnutím príslušného orgánu, má právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu na odvolací orgán, ktorý je nezávislý od zúčastnených strán, ako aj od akéhokoľvek vonkajšieho zásahu alebo politického tlaku, ktorý by mohol ohroziť nezávislé posúdenie vecí, ktoré mu boli predložené. Takýto orgán, ktorým môže byť súd, musí mať zodpovedajúce odborné znalosti na účinné vykonávanie svojich funkcií.

2. Do rozhodnutia o odvolaní zostáva v platnosti rozhodnutie príslušného orgánu, pokiaľ sa v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi nenariadia predbežné opatrenia.

3. Ak odvolací orgán uvedený v odseku 1 tohto článku nie je svojou povahou súdny orgán, musí vždy predložiť dôvody svojho rozhodnutia v písomnej forme. V takom prípade jeho rozhodnutie navyše podlieha preskúmaniu súdnym orgánom v zmysle článku 267 ZFEÚ.

4. Členské štáty zabezpečia, aby bol odvolací mechanizmus účinný.

8.6. HLAVA VI: ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 198

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 22 ods. 3, článku 39 ods. 4 písm. f), článku 82 ods. 1, článku 103 ods. 5, článku 106 ods. 8 a článku 114 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od [*dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*]. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 22 ods. 3, článku 82 ods. 1, článku 103 ods. 5, článku 106 ods. 8 a článku 114 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia sa pred prijatím delegovaného aktu radí s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 22 ods. 3, článku 82 ods. 1, článku 103 ods. 5, článku 106 ods. 8 a článku 114 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 199

Postup výboru

1. Komisii pomáha Komunikačný výbor zriadený smernicou (EÚ) 2018/1972. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. V prípade vykonávacích aktov uvedených v článku 14 ods. 8, článku 17 ods. 3 a článku 45 ods. 3 tohto nariadenia Komisii pomáha Výbor pre rádiové frekvenčné spektrum zriadený článkom 3 ods. 1 rozhodnutia č. 676/2002/ES. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 200

Výmena informácií

1. Komisia poskytne Komunikačnému výboru všetky relevantné informácie o výsledkoch pravidelných konzultácií so zástupcami prevádzkovateľov siete, poskytovateľov služieb, používateľov, spotrebiteľov, výrobcov a odborov, ako aj s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.
2. Komunikačný výbor s prihliadnutím na politiku Únie v oblasti elektronických komunikácií podporuje výmenu informácií medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a Komisiou o situácii a vývoji regulačných činností týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb.

Článok 201

Uverejňovanie informácií

1. Členské štáty zabezpečia uverejňovanie aktuálnych informácií týkajúcich sa vykonávania tohto nariadenia spôsobom, ktorý zaručuje všetkým zainteresovaným stranám jednoduchý prístup k týmto informáciám. Vo vnútroštátnom úradnom vestníku uverejnia oznámenie o spôsobe a mieste uverejňovania informácií. Prvé takéto oznámenie sa uverejní do *[24 mesiacov* od *dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] a ďalšie oznámenie sa uverejní, ak dôjde k akejkoľvek zmene informácií v ňom uvedených.
2. Členské štáty predkladajú Komisii kópie všetkých takýchto oznámení v čase ich uverejnenia. V prípade potreby Komisia poskytne informácie Komunikačnému výboru.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa všetky relevantné informácie o právach, podmienkach, postupoch, poplatkoch, tarifách a rozhodnutiach týkajúcich sa všeobecných povolení, práv na využívanie a práv na inštaláciu zariadení uverejňovali a neustále aktualizovali primeraným spôsobom s cieľom, aby všetky zainteresované strany mali k takýmto informáciám ľahký prístup.
4. Ak sú informácie, ktoré sa uvádzajú v odseku 3, uchovávajú na rôznych úrovniach štátnej správy, najmä informácie týkajúce sa postupov a podmienok o právach na inštaláciu zariadení, príslušný orgán podnikne všetky primerané kroky, zohľadňujúc pri tom potrebné náklady, na vypracovanie ľahko použiteľného prehľadu všetkých takýchto informácií vrátane informácií o príslušných úrovniach štátnej správy a zodpovedných orgánoch s cieľom uľahčiť podávanie žiadostí o práva na inštaláciu zariadení.
5. Členské štáty zabezpečia uverejnenie osobitných povinností uložených podnikom podľa tohto nariadenia a identifikáciu konkrétnych produktov a služieb a geografických trhov. S výhradou potreby ochrany obchodného tajomstva zabezpečia, aby aktuálne informácie boli verejne sprístupnené spôsobom, ktorý zaručuje jednoduchý prístup všetkých zainteresovaných strán k informáciám.
6. Členské štáty poskytnú Komisii informácie, ktoré verejne sprístupnili podľa odseku 5. Komisia tieto informácie sprístupní v ľahko prístupnej forme a podľa potreby ich zašle Komunikačnému výboru.

Článok 202

Používanie európskych podnikateľských peňaženiek

Pri uplatňovaní tohto nariadenia členské štáty, národné regulačné orgány a iné príslušné orgány, ako aj BEREC, RSPB, ODN a Komisia umožnia a používajú európske podnikateľské peňaženky v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady [XXX][94].

Článok 203

Oznamovanie a monitorovanie

Národné regulačné orgány oznámia Komisii názvy podnikov určených ako podniky s významným vplyvom na trhu na účely tohto nariadenia a povinnosti uložené týmto podnikom podľa tohto nariadenia. Všetky zmeny týkajúce sa povinností uložených podnikom alebo podnikov, na ktoré má vplyv toto nariadenie, sa ihneď oznámia Komisii.

Článok 204

Postupy preskúmania

1. Do … [*60 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] a potom každých päť rokov Komisia preskúma fungovanie tohto nariadenia a predloží o tom správu Európskemu parlamentu a Rade.
2. V týchto preskúmaniach sa vyhodnotia najmä dôsledky článkov 69 a 83 na trh a to, či sú právomoci *ex ante* a iné intervenčné právomoci podľa tohto nariadenia dostatočné na to, aby mohli národné regulačné orgány zabezpečiť, aby hospodárska súťaž na trhoch elektronických komunikácií naďalej slúžila v prospech koncových používateľov.
3. Na účely tohto článku môže Komisia od členských štátov požadovať informácie, ktoré jej poskytnú bez zbytočného odkladu.
4. BEREC do [*36 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] a potom každé tri roky uverejní správu o vnútroštátnom vykonávaní a fungovaní všeobecného povolenia a o jeho vplyve na fungovanie vnútorného trhu.
5. Komisia môže s prihliadnutím na stanovisko BEREC predložiť legislatívny návrh na zmenu uvedených ustanovení, ak to považuje za potrebné na účely riešenia prekážok riadneho fungovania vnútorného trhu.

Článok 205

Prechodné ustanovenia týkajúce sa vzoru zhrnutia zmluvy

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2243[95] sa naďalej uplatňuje *mutatis mutandis* na účely určenia vzoru zhrnutia zmluvy, ktorý majú používať poskytovatelia služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb na plnenie svojich povinností podľa článku 95 ods. 2 tohto nariadenia, a to až do dňa začatia uplatňovania vykonávacieho aktu uvedeného v danom článku.

---

94 [Vložiť odkaz na nariadenie o zriadení európskych podnikateľských peňaženiek po prijatí návrhu COM].

95 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2243 zo 17. decembra 2019, ktorým sa stanovuje vzor zhrnutia zmluvy, ktorý majú používať poskytovatelia verejne dostupných elektronických komunikačných služieb podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 (Ú. v. EÚ L 336, 30.12.2019, s. 274, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2243/oj).

Článok 206

Zmeny nariadenia (EÚ) 2015/2120

Nariadenie (EÚ) 2015/2120 sa mení takto:

a) Názov sa nahrádza takto:

„Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2120 z 25. novembra 2015, ktorým sa stanovujú opatrenia týkajúce sa maloobchodných poplatkov za regulované komunikačné služby v rámci Únie“;

b) V článku 1 sa vypúšťajú odseky 1 a 2;

c) V článku 2 sa vypúšťajú body 1 a 2;

d) Články 3, 4, 5 a 9 sa vypúšťajú;

e) V článku 6 sa vypúšťa prvý pododsek;

f) Článok 10 sa mení takto:

a) v odseku 2 sa vypúšťajú písmená a), b), c) a d);

b) odseky 3 a 4 sa vypúšťajú.

Článok 207

Zmeny smernice 2002/58/ES

Články 7, 8, 10, 11 a 12 smernice 2002/58/ES sa vypúšťajú.

Odkazy na článok 8 smernice 2002/58/ES sa považujú za odkazy na článok 109 tohto nariadenia.

Článok 208

Zmeny rozhodnutia č. 676/2002/ES

V článku 4 rozhodnutia č. 676/2002/ES sa dopĺňa tento odsek:

„2a. Na účely vypracovania technických vykonávacích opatrení uvedených v odseku 1, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť alebo technologickú suverenitu Únie alebo jej členských štátov, môže Komisia od členských štátov požadovať, aby zaujali spoločné stanoviská s cieľom ich účasti na činnostiach CEPT.

Komisia koná v súlade s postupom uvedeným v článku 3 ods. 3.“

Článok 209

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) 2018/1971, smernica (EÚ) 2018/1972 a rozhodnutie č. 243/2012/EÚ sa zrušujú s účinnosťou od [6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Odkazy na nariadenie (EÚ) 2018/1971, smernicu (EÚ) 2018/1972 a rozhodnutie č. 243/2012/EÚ sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 210

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť [dvadsiatym dňom] po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Uplatňuje sa od [6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].
3. Odchylne od odseku 2:

   a) sa články 38, 39 a 40 uplatňujú od [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

      Príslušné vnútroštátne orgány s pridelenými právomocami v oblasti všeobecných povolení podľa smernice (EÚ) 2018/1972 pokračujú vo vykonávaní svojich funkcií najneskôr do [6 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

      Podniky oprávnené poskytovať satelitnú komunikáciu podľa smernice (EÚ) 2018/1972 sú naďalej držiteľmi práv a podliehajú príslušným podmienkam a povinnostiam do [36 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia];

   b) Článok 115 ods. 1 písm. a) sa uplatňuje od [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

      Príslušné orgány iné ako národné regulačné orgány s pridelenými právomocami v oblasti všeobecných povolení podľa smernice (EÚ) 2018/1972 môžu naďalej vykonávať svoje funkcie najneskôr do [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda/predsedníčka	*predseda/predsedníčka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ A DIGITÁLNY VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY 3
1.1. Názov návrhu/iniciatívy 3
1.2. Príslušné oblasti politiky 3
1.3. Ciele 3
1.3.1. Všeobecné ciele 3
1.3.2. Špecifické ciele 3
1.3.3. Očakávané výsledky a vplyv 3
1.3.4. Ukazovatele výkonnosti 3
1.4. Návrh/iniciatíva sa týka: 4
1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy 4
1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy 4
1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty. 4
1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti 4
1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi 5
1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia 5
1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy 6
1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu 6
2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA 8
2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ 8
2.2. Systémy riadenia a kontroly 8
2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly 8
2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie 8
2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí) 8
2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam 9
3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY 10
3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov 10
3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky 12

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky 12
3.2.1.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu 12
3.2.1.2. Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov 17
3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov 22
3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky 24
3.2.3.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu 24
3.2.3.2.Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov 24
3.2.3.3. Celkové rozpočtové prostriedky 24
3.2.4. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov 25
3.2.4.1. Financovaná zo schváleného rozpočtu 25
3.2.4.2. Financovaná z vonkajších pripísaných príjmov 26
3.2.4.3. Celková potreba ľudských zdrojov 26
3.2.5. Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami 28
3.2.6. Súlad s platným viacročným finančným rámcom 28
3.2.7. Príspevky od tretích strán 28
3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy 29
4. DIGITÁLNE ROZMERY 29
4.1. Požiadavky digitálneho významu 30
4.2. Údaje 30
4.3. Digitálne riešenia 31
4.4. Posúdenie interoperability 31
4.5. Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania 32

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o digitálnych sieťach (akt o digitálnych sieťach)

1.2. Príslušné oblasti politiky

Návrh sa týka politických oblastí súvisiacich s rozvojom elektronických komunikačných sietí a služieb, s dôrazom na zabezpečenie plynulého a včasného prechodu na vysokokvalitné, odolné a na budúcnosť orientované digitálne siete. Jeho cieľom je stanoviť regulačné podmienky pre jednotný trh v oblasti pripojiteľnosti, ktorý bude stimulovať investície do pevných, mobilných a satelitných sietí (vrátane optických sietí, vysokokvalitných sietí 5G, budúcich sietí 6G a pokročilých mobilných systémov satelitnej komunikácie) a podporovať požiadavky na pripojiteľnosť vyplývajúce z nových technológií, ako je umelá inteligencia, internet vecí (IoT), kvantová komunikácia a pokročilé cloudové služby. Cieľom iniciatívy je modernizáciou súčasného rámca uľahčiť efektívne investície, podporiť udržateľnú hospodársku súťaž a znížiť technologickú závislosť, a tým podporiť dlhodobú konkurencieschopnosť a odolnosť Európskej únie.

Cieľom návrhu je odstrániť pretrvávajúce prekážky cezhraničného poskytovania elektronických komunikačných služieb a zlepšiť regulačnú súdržnosť a predvídateľnosť medzi členskými štátmi. Na tento účel sa v ňom predpokladajú úpravy regulačných právomocí a riadiacich štruktúr vrátane lepšej harmonizácie podmienok udeľovania povolení na využívanie frekvenčného spektra a dôslednejšieho uplatňovania pravidiel EÚ. Cieľom týchto opatrení je posilniť fungovanie jednotného trhu, uľahčiť poskytovateľom úspory z rozsahu a zabezpečiť, aby spotrebitelia a podniky v celej Únii mohli využívať vysokokvalitné služby pripojiteľnosti.

Okrem toho táto iniciatíva prispieva k politikám Únie v oblasti bezpečnosti, odolnosti a pripravenosti. Elektronické komunikačné siete vrátane satelitných systémov predstavujú kritickú infraštruktúru, ktorá je nevyhnutná pre fungovanie hospodárstva, verejných služieb a celej spoločnosti. Návrh preto zahŕňa opatrenia na podporu rozvoja a integrácie moderných nepozemských sietí, riešenie problémov s rušením a zvýšenie spoľahlivosti a bezpečnosti pripojiteľnosti vo všetkých regiónoch. Posilnením digitálnej odolnosti Európy, zabezpečením spoľahlivých komunikačných kapacít a podporou strategickej autonómie v kľúčových technologických oblastiach táto iniciatíva reaguje na priority uvedené v nedávnych správach na vysokej úrovni a prispieva k širším cieľom Únie v oblasti pripravenosti a bezpečnosti.

1.3. Ciele

1.3.1. Všeobecné ciele

Všeobecným cieľom iniciatívy je pripraviť EÚ na **prechod na vysokokvalitné, spoľahlivé a odolné budúce digitálne siete** v súlade s prioritami v oblasti konkurencieschopnosti, jednotného trhu a pripravenosti, ktoré boli identifikované v správach Draghiho, Lettu a Niinistöho. Zabezpečenie modernej pripojiteľnosti pre všetky regióny vrátane vidieckych oblastí a vzdialených regiónov je nevyhnutné na

udržanie hospodárskej sily a sociálnych štandardov Európy a jej vedúceho postavenia v oblasti technológií.

Cieľom návrhu je zaviesť pravidlá, ktorými sa uľahčia investície do moderných digitálnych sietí a ich rozvoj. Znamená to podporu prechodu zo starých metalických vedení na optické vedenia, urýchlenie zavádzania vysokokvalitných sietí 5G a budúcich sietí 6G a umožnenie rastu ďalšej bezdrôtovej a cloudovej infraštruktúry. Tieto pokročilé siete sú nevyhnutné pre technológie, ktoré závisia od rýchlych údajov v reálnom čase a umelej inteligencie, ako sú hybridné zariadenia, autonómne autá, inteligentné energetické systémy a automatizovaný priemysel. Posilnenie týchto základov pomôže EÚ udržať si konkurencieschopnosť v globálnom hospodárstve.

Tento cieľ zahŕňa aj prehĺbenie jednotného trhu v oblasti pripojiteľnosti zlepšením regulačnej súdržnosti, predvídateľnosti a cezhraničného poskytovania služieb. A napokon, v nadväznosti na Niinistöho správu sa v návrhu zdôrazňuje úloha elektronických komunikácií vrátane satelitných systémov pri zvyšovaní bezpečnosti, odolnosti a pripravenosti EÚ.

1.3.2. Špecifické ciele

Špecifický cieľ č. 1

Rýchle zavádzanie a využívanie optických sietí

Tento cieľ sa zameriava na urýchlenie zavádzania optických sietí a podporu zavádzania služieb založených na optických vláknach v celej EÚ. Zameriava sa na poskytovanie vysokorýchlostnej a vysokokvalitnej pripojiteľnosti pre spoločnosť a hospodárstvo a podporu udržateľnej hospodárskej súťaže a efektívnych investícií. Cieľom iniciatívy je tiež uľahčiť cezhraničné poskytovanie služieb a zefektívniť regulačný rámec, aby sa trh stal efektívnejším pre všetky zainteresované strany.

Špecifický cieľ č. 2

Odstránenie rozdielov v kvalite mobilnej siete

Tento cieľ je zameraný na zlepšenie výkonnosti mobilných sietí, aby sa vyrovnali svetovým lídrom. Zdôrazňujú sa investície do vysokokvalitných sietí 5G, zahusťovania sietí a budúceho zavádzania sietí 6G s cieľom zvýšiť rýchlosť sťahovania a odosielania, znížiť latenciu a zabezpečiť lepšiu celkovú pripojiteľnosť pre spotrebiteľov a podniky. Dosiahnutie tohto cieľa umožní naplno využiť inovačný potenciál mobilných sietí vo viacerých odvetviach na celom jednotnom trhu.

Špecifický cieľ č. 3

Rozšírenie prevádzky celoeurópskej siete a poskytovania služieb

Tento cieľ je zameraný na zjednodušenie prevádzky sietí a poskytovania služieb na celom jednotnom trhu a na zavádzanie moderných infraštruktúr vrátane satelitných sústav LEO popri pozemských sieťach. Cieľom je odstrániť regulačné prekážky, podporiť integráciu satelitných a pozemských technológií a podporiť transformatívne technológie, ako sú cloudové siete využívajúce a umožňujúce umelú inteligenciu, a zároveň posilniť priemyselnú kapacitu a strategickú autonómiu Európy vo vesmírnom a digitálnom odvetví.

To úzko súvisí s cieľom č. 4, ktorým je prehĺbenie jednotného trhu v oblasti pripojiteľnosti, okrem iného prostredníctvom posilneného systému riadenia.

1.3.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uveďte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

1. Prechod na optické siete

Navrhované opatrenia týkajúce sa zavádzania optických sietí sa zameriavajú na urýchlenie zavádzania a prijímania sietí FTTH a zároveň na zdokonalenie regulácie prístupu. Zachovávajú sa účinné prvky existujúceho rámca, ale v príslušných prípadoch sa kladie dôraz na trhové, menej rušivé regulačné opatrenia. Očakávané účinky navrhovaných opatrení zahŕňajú zvýšenie pokrytia optickými sieťami (až na 98 % do roku 2035) a miery využívania (až na 78 %), vyššiu rýchlosť internetu, pozitívny vplyv na HDP a zníženie emisií CO_2. Prijímateľmi sú spotrebitelia a podniky, ktorí získajú prístup k rýchlejšiemu a spoľahlivejšiemu pripojeniu, zatiaľ čo prevádzkovatelia sietí budú mať prospech z jasnejších pravidiel a predvídateľných investičných podmienok.

2. Správa frekvenčného spektra

V prípade frekvenčného spektra sa navrhovanými opatreniami vyvažuje potrebná harmonizácia s flexibilitou pre členské štáty, pričom spočiatku sa zabezpečuje mierna harmonizácia a prísnejšie opatrenia len v prípade pretrvávania rozdielov. Týmto prístupom sa zabezpečuje právna istota, znižujú investičné riziká a podporuje rozsiahle a cezhraničné zavádzanie frekvenčného spektra pre siete 5G a budúce siete 6G. Medzi cieľové skupiny patria mobilní operátori, investori a koncoví používatelia, ktorí budú mať prospech z rýchlejšieho zavádzania sietí, lepšieho pokrytia a inovatívnych služieb, pričom sa umožní aj nákladovo efektívna pripojiteľnosť v oblastiach, kde nie je možné využívať optické siete, a to aj prostredníctvom pevného bezdrôtového prístupu alebo satelitných riešení.

3. Povolenie

Návrhom sa zavádza jednotné povolenie pre pozemské siete a povolenie EÚ pre spektrum pre satelitné služby, čím sa znižuje administratívne zaťaženie a záťaž spojená s dodržiavaním predpisov. Tým sa zabezpečí regulačná konzistentnosť, transparentnosť a predvídateľnosť, z čoho budú mať prospech najmä malé a stredné podniky a noví účastníci trhu, pretože sa znížia prekážky vstupu na trh a umožní sa rýchlejšie zavádzanie služieb. Satelitní prevádzkovatelia budú mať prospech z harmonizovaných postupov, menšej roztrieštenosti právnych predpisov a strategického využívania frekvenčného spektra, čím sa podporia celoeurópske alebo globálne projekty pripojiteľnosti a zvýši sa odolnosť, bezpečnosť a kontinuita služieb pre koncových používateľov.

4. Správa a riadenie

Navrhovaným systémom riadenia sa zabezpečuje kontinuita a zároveň posilňuje koordinácia na úrovni EÚ. Vychádza z existujúceho zriadenia BEREC a Úradu BEREC, pričom RSPG sa zmení z expertnej skupiny Komisie na orgán podobný orgánu BEREC, ktorý bude mať podporu sekretariátu poskytovanú Úradom pre digitálne siete (ODN), ktorý nahradí Úrad BEREC. Tým sa zvyšuje účinnosť správy frekvenčného spektra a zlepšuje sa súdržnosť medzi BEREC a RSPG. Rozhodovacie právomoci zostávajú v rukách Komisie, čím sa zachováva silný rozmer jednotného trhu, zatiaľ čo Úrad pre digitálne siete (vytvorený na základe posilneného Úradu BEREC) poskytuje administratívne a podporné služby obom orgánom. Týmto prístupom sa zabezpečujú želané výhody vrátane lepšej koordinácie, monitorovania

a poradenskej podpory pri miernych nákladoch a dopĺňajú sa ostatné opatrenia týkajúce sa optických sietí, frekvenčného spektra a udeľovania povolení.

1.3.4. Ukazovatele výkonnosti

Uveďte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

1. Rýchle zavádzanie a využívanie optických sietí

Pokrok v zavádzaní a využívaní optických sietí sa bude monitorovať pomocou ukazovateľov, ktorými sa meria pokrytie aj využívanie. Kľúčové ukazovatele zahŕňajú počet domácností v dosahu siete FTTH a percentuálny podiel domácností, ktoré sú pokryté touto službou, počet domácností pripojiteľných k sieťam FTTH a mieru využívania služieb FTTH. Tieto ukazovatele umožnia posúdiť, ako rýchlo sa zavádzajú a prijímajú optické siete v celej EÚ a či sa touto iniciatívou úspešne umožňuje vysokorýchlostná a vysokokvalitná digitálna pripojiteľnosť pre spotrebiteľov a podniky.

2. Odstránenie rozdielov v kvalite mobilnej siete

Na sledovanie zlepšenia kvality mobilnej siete sa v rámci iniciatívy použije kombinácia ukazovateľov pokrytia, frekvenčného spektra a kvality služieb. Patrí sem pokrytie a dostupnosť samostatnej siete 5G, pokrytie obyvateľstva stredným pásmom 5G a pripravenosť spektra meraná v MHz na obyvateľstvo v priekopníckych pásmach sietí 5G a budúcich sietí 6G. Ďalšie ukazovatele zahŕňajú kvalitu služieb a používateľskú skúsenosť, čas potrebný na získanie povolenia na využívanie frekvenčného spektra, počet licencií s podmienkami zdieľaného využívania a veľkosť frekvenčného spektra využívaného viacerými používateľmi alebo kategóriami. Tieto ukazovatele spoločne ukážu, či EÚ dobieha svetových lídrov v oblasti mobilného pripojenia a umožňuje inovatívne aplikácie.

3. Zvýšenie prevádzky celoeurópskej siete a poskytovania služieb

Účinnosť úsilia o rozšírenie celoeurópskych sietí a služieb sa bude hodnotiť prostredníctvom ukazovateľov týkajúcich sa povolení poskytovateľov a satelitnej prevádzky. Patrí sem počet poskytovateľov využívajúcich cezhraničný režim všeobecných povolení, počet nových držiteľov povolení EÚ na využívanie satelitov a počet prevádzkovateľov vybraných prostredníctvom centralizovaných postupov pre harmonizované satelitné pásma. Medzi ďalšie ukazovatele patrí čas potrebný na dokončenie procesov udeľovania povolení na využívanie satelitov a počet problémov s rušením, ktoré sú včas a účinne odstránené, čo odráža spoľahlivosť a integráciu celoeurópskej digitálnej infraštruktúry.

4. Prehĺbenie jednotného trhu v oblasti pripojiteľnosti

Dosahovanie cieľov jednotného trhu sa bude monitorovať pomocou ukazovateľov, ktorými sa sledujú regulačné výstupy a úsilie o harmonizáciu. Patrí sem počet vysokokvalitných výstupov priamo súvisiacich s cieľmi jednotného trhu, meraný ako percentuálny podiel plánovaných výstupov dodaných podľa harmonogramu, ako aj ich kvalita (vplyv, využitie, regulačná relevantnosť) a kvantita (objem výstupov, ako sú usmernenia alebo stanoviská BEREC). Pokrok bude sledovať Úrad pre digitálne siete, ktorý bude priebežne vyhodnocovať, ako efektívne sa riadiacimi štruktúrami a regulačnými právomocami podporuje plne integrovaný trh digitálnych komunikácií v EÚ.

1.4. Návrh/iniciatíva sa týka:

☐ novej akcie

☐ novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu[96]

☐ predĺženia trvania existujúcej akcie

☒ zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

Nadobudnutie účinnosti nariadenia o digitálnych sieťach sa očakáva do 20 dní od uverejnenia v úradnom vestníku. Uplatňovanie by sa malo začať do šiestich mesiacov, s významnými výnimkami v prípade pravidiel, ktoré si vyžadujú dodatočné prechodné obdobie. Týka sa to napríklad usmernení BEREC a vykonávacích/delegovaných aktov Komisie, ktoré sa predpokladajú v akte o digitálnych sieťach, čo orgánu BEREC, orgánu RSPB a Komisii s podporou Úradu pre digitálne siete poskytuje dostatok času na ich prípravu a prijatie.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Dôvody na akciu na úrovni Európskej únie (*ex ante*)

Posilnenie európskej konkurencieschopnosti si vyžaduje rýchlu, bezpečnú a odolnú digitálnu infraštruktúru. Prostredie digitálnej pripojiteľnosti sa rýchlo vyvíja, a to vďaka integrácii telekomunikačných, satelitných, cloudových a edge technológií, ako aj vďaka virtualizácii a umelej inteligencii. V tejto súvislosti hrozí, že v dôsledku roztrieštených vnútroštátnych prístupov vzniknú nejednotné regulačné rámce a zaťažujúce administratívne postupy, ktoré by mohli brániť investíciám, inováciám a riadnemu fungovaniu jednotného trhu. Skúsenosti s EECC viedli k pomalej implementácii a nadmernej regulácii v dôsledku rozdielnej transpozície smerníc EÚ v členských štátoch. Vzhľadom na cezhraničný charakter výziev je potrebné prijať opatrenia na úrovni EÚ, aby sa zabezpečilo harmonizované právne prostredie, uľahčilo sa koordinované plánovanie a účinne a efektívne riešili odvetvové výzvy.

Očakávaná pridaná hodnota EÚ (*ex post*)

Očakáva sa, že zapojenie EÚ prinesie jasnú pridanú hodnotu nad rámec toho, čo by členské štáty mohli dosiahnuť samostatne. Prostredníctvom iniciatívy na úrovni EÚ sa môže:

Zabezpečiť právna istota a harmonizácia v celej Únii, čím sa zabráni roztrieštеným vnútroštátnym pravidlám, ktoré by mohli obmedziť príležitosti v rámci jednotného trhu.

[96] Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Urýchliť zavádzanie digitálnej infraštruktúry prostredníctvom koordinovaného vykonávania a zníženia administratívnych prekážok.

Dosiahnuť väčšia celková účinnosť a efektívnosť riešením výziev na úrovni EÚ, a nie po častiach na vnútroštátnej úrovni.

Vytvoriť komplementárnosť medzi vnútroštátnymi iniciatívami, znížiť náklady a maximalizovať prínosy investícií v členských štátoch.

Celkovo sa očakáva, že opatrenia na úrovni EÚ prinesú rýchlejšie, súdržnejšie a nákladovo efektívnejšie výsledky, ktoré by neboli dosiahnuteľné, keby členské štáty konali nezávisle.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Návrh príslušného nariadenia vychádza z praktických skúseností s vykonávaním pravidiel pre odvetvie elektronických komunikácií, ako sa podrobne uvádza v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie [príloha 11 – Hodnotenie európskeho kódexu elektronických komunikácií (EECC), nariadenia o BEREC, programu politiky rádiového frekvenčného spektra, nariadenia o otvorenom internete a určitých aspektov smernice o súkromí a elektronických komunikáciách]. V hodnotiacej správe súčasného právneho rámca sa uvádza niekoľko konkrétnych nedostatkov v oblastiach existencie starších metalických sietí a regulácie prístupu, politiky frekvenčného spektra, režimu všeobecných povolení, ustanovení pre koncových používateľov, povinností univerzálnej služby a správy. Návrh vychádza aj z rozsiahlych konzultácií so zainteresovanými stranami podľa stratégie konzultácií so zainteresovanými stranami, ako je zhrnuté v prílohe 2 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie.

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Návrh je v súlade s viacročným finančným rámcom, keďže aktualizovanými pravidlami sa zabezpečuje pokračovanie regulačného rámca pre trh elektronických komunikácií.

Na zabezpečenie vykonávania nových prvkov nariadenia Komisiou sa predpokladajú malé dodatočné výdavky a na podporu riadneho fungovania modernizovanej decentralizovanej agentúry (ODN) sa predpokladajú dodatočné príjmy z vonkajších zdrojov.

Toto nariadenie zároveň vychádza z určitých základných prvkov smernice o európskom kódexe elektronických komunikácií (EECC), ako je regulačný a riadiaci model prispôsobený potrebám dynamicky sa meniacej oblasti pripojiteľnosti, pričom zohľadňuje postupný prístup k regulácii v tejto oblasti.

Návrh by vychádzal zo štruktúr a mechanizmov vytvorených v súvislosti s inými právnymi predpismi o odolnosti a kybernetickej bezpečnosti, ako je smernica 2022/2555 (smernica NIS2) a smernica 2022/2557 (smernica CER), a zabezpečil by koordináciu s nimi.

Návrh je tiež v súlade s aktuálne prerokúvaným návrhom nariadenia o bezpečnosti, odolnosti a udržateľnosti vesmírnych činností v Únii [SEC(2025) 335 final (akt o vesmíre)] a návrhom súhrnného balíka opatrení v oblasti digitálnych technológií [návrh, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/679, (EÚ) 2018/1724, (EÚ) 2018/1725, (EÚ) 2023/2854 a smernice 2002/58/ES, (EÚ) 2022/2555 a (EÚ)

2022/2557, pokiaľ ide o zjednodušenie digitálneho legislatívneho rámca, a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) 2018/1807, (EÚ) 2019/1150, (EÚ) 2022/868 a smernica (EÚ) 2019/1024].

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Riadenie oblastí činnosti pridelených ODN zodpovedá jeho existujúcemu mandátu a všeobecným úlohám Úradu BEREC. Nové oblasti práce, ako napríklad oblasti, ktoré súvisia s otázkami frekvenčného spektra a RSPB, procesmi udeľovania povolení, aspektmi vnútorného trhu a odolnosťou, si však budú vyžadovať špecializované profily alebo nové úlohy, ktoré nie je možné pokryť súčasným počtom zamestnancov alebo riešiť len prostredníctvom vnútorného prerozdelenia.

Podobne aj riadenie oblastí činnosti pridelených Komisii zostáva v súlade s jej mandátom, ale rastúci rozsah opatrení súvisiacich s frekvenčným spektrom si bude vyžadovať ďalšie odborné znalosti. Rastúca technická a prevádzková zložitosť postupov výberu a udeľovania povolení súvisiacich so satelitmi vrátane dohľadu a koordinovaného presadzovania zásad ITU si vyžaduje odborníkov s pokročilými znalosťami správy frekvenčného spektra, monitorovacích technológií, satelitov a medzinárodných koordinačných mechanizmov. Nové povinnosti pri kontrole vnútroštátnych opatrení, analýze žiadostí, posudzovaní rámcov súladu a prispievaní k budúcim regulačným nástrojom si tiež vyžadujú posilnenie ekonomických, technických a regulačných kapacít. Okrem toho si nový technologický vývoj a dynamické scenáre využívania frekvenčného spektra vyžadujú odborníkov kvalifikovaných v oblasti navrhovania a kontroly inovatívnych nástrojov a metodík založených na údajoch. Okrem toho sa budú vyžadovať odborné znalosti v oblasti systémov udeľovania povolení a súvisiacich postupov a pravidiel vrátane národnej bezpečnosti. Pokiaľ ide o odolnosť a pripravenosť, budú potrebné zručnosti v oblasti mapovania siete, posudzovania sieťových schopností a krízového riadenia. Rozsah, citlivosť a cezhraničný charakter týchto nových úloh si celkovo vyžadujú nábor špecializovaných odborníkov na zabezpečenie účinného vykonávania a súdržnosti v celej Únii.

Pri niektorých horizontálnych úlohách, ako je administratívna podpora, právne poradenstvo a riadenie zmlúv, môže agentúra využívať existujúce zdroje, čím sa dosiahne vyššia efektívnosť. Rozvíjať sa budú aj synergie s vnútornými technickými štruktúrami, ako sú štruktúry, ktorými sa podporuje výmena informácií s bezpečnostnými monitorovacími centrami členských štátov.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ **obmedzené trvanie**

☐ v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR

☐ finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR

☒ **neobmedzené trvanie**

Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od roku 2028 do roku 2030

a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu[97]

☒ **Priame riadenie** na úrovni Komisie

☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie,

☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☒ **Nepriame riadenie**, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,

☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uveďte),

☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,

☒ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,

☐ verejnoprávne subjekty,

☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,

☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,

☐ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte,

☐ subjekty usadené v členskom štáte, spravované súkromným právom členského štátu alebo právom Únie, ktoré môžu byť v súlade s pravidlami platnými v jednotlivých odvetviach poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie alebo rozpočtových záruk, pokiaľ sú takéto subjekty kontrolované verejnoprávnymi subjektmi alebo súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby a sú im poskytnuté primerané finančné záruky v podobe spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zo strany kontrolných subjektov alebo rovnocenné finančné záruky, ktoré môžu byť v prípade každej akcie obmedzené na maximálnu sumu podpory Únie.

---

97 Vysvetlenie metód plnenia rozpočtu a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx].

Poznámky

V prípade Komisie sa predpokladá priame riadenie a v prípade nového Úradu pre digitálne siete je metódou plnenia rozpočtu nepriame riadenie podľa článku 70 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Nariadenie sa preskúma a vyhodnotí po piatich rokoch od nadobudnutia účinnosti. Komisia bude predkladať Európskemu parlamentu a Rade správy o zisteniach vyplývajúcich z hodnotenia.

BEREC by mal okrem toho podporovať monitorovanie vnútroštátneho vykonávania a prispievať k súdržnosti vnútorného trhu. BEREC každé tri roky uverejní správu o vnútroštátnej implementácii a fungovaniu všeobecného povolenia a k jeho vplyvu na fungovanie vnútorného trhu.

Na podporu dôsledného vykonávania a účinného monitorovania nariadenia by členské štáty mali zabezpečiť, aby Komisia mala včas k dispozícii príslušné informácie o určení podnikov a povinnostiach, ktoré im boli uložené.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

Nariadením sa stanovuje nový politický rámec pre harmonizované pravidlá upravujúce poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb na vnútornom trhu, pričom sa podporujú politické ciele Únie v oblasti blahobytu spotrebiteľov, konkurencieschopnosti priemyslu, bezpečnosti a odolnosti a udržateľnosti. Cieľom nariadenia o digitálnych sieťach je zjednodušiť a zlepšiť koordináciu regulačného rámca a umožniť poskytovateľom efektívnejšie fungovanie a inovácie na jednotnom trhu. Tieto ciele si vyžadujú posilnenú koordináciu a operačnú kapacitu na úrovni EÚ, čo si zasa vyžaduje cielené a primerané rozpočtové zdroje.

Nariadením sa zavádzajú primerané zmeny modelu riadenia, pričom sa vytvára systém riadenia pre reguláciu trhu (BEREC), ako aj správu frekvenčného spektra (RSPB), ktorý je prispôsobený novým úlohám na úrovni EÚ s jasným rozmerom jednotného trhu, pričom sa zabezpečuje, aby rozhodovanie zostalo na čo najefektívnejšej úrovni. Zvolený model riadenia vychádza z existujúcich štruktúr a mandátov, čím sa obmedzuje potreba nových subjektov a umožňuje sa plnenie rozpočtu prostredníctvom zavedených administratívnych a finančných opatrení, čím sa zabezpečí nákladová efektívnosť a predvídateľnosť výdavkov.

Nové pravidlá si vyžadujú posilnenie mechanizmu konzistentnosti pre cezhraničné uplatňovanie povinností podľa tohto nariadenia. To si vyžaduje posilnenie Úradu BEREC, ktorý poskytuje administratívnu, technickú a analytickú podporu národným regulačným orgánom a inštitúciám EÚ s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie práva Únie a zosúladenie s politickými cieľmi na úrovni EÚ. Úrad BEREC (ktorý bude nahradený Úradom pre digitálne siete) má najlepšie predpoklady na vykonávanie týchto úloh vďaka svojim odborným znalostiam, štruktúre riadenia a prevádzkovej kapacite. Rozpočet sa preto bude plniť v rámci priameho riadenia pre Komisiu a nepriameho riadenia pre decentralizovanú agentúru (Úrad pre digitálne siete), ako sa uvádza v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách, predovšetkým prostredníctvom výdavkov na zamestnancov a prevádzkových rozpočtových prostriedkov pre Úrad BEREC/ODN a Komisiu. Financovanie bude pokrývať personálne náklady, koordinačné činnosti, analytickú podporu, IT nástroje

a stretnutia s využitím ročných rozpočtových prostriedkov v súlade s viacročným programovaním.

Na vykonávanie týchto nových úloh sú potrebné ďalšie ľudské zdroje. Odhaduje sa, že vykonávanie a presadzovanie nariadenia si vyžiada 25 dodatočných ekvivalentov plného pracovného času na ODN a 5 dodatočných ekvivalentov plného pracovného času v Komisii, najmä na cezhraničné úlohy súvisiace so správou frekvenčného spektra, systémom všeobecných povolení, udeľovaním povolení na využívanie satelitov a číslovaním. Navrhované počty zamestnancov priamo súvisia s objemom a zložitosťou nových povinností a odrážajú nákladovo najefektívnejšiu možnosť, ktorá zabraňuje duplicite na vnútroštátnej úrovni a znižuje administratívne zaťaženie účastníkov trhu.

Platby sa budú riadiť štandardnými rozpočtovými postupmi EÚ vrátane záväzkov a platieb uskutočňovaných na ročnom základe v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a v rámci stropov platného viacročného finančného rámca, ktoré budú podporované ročnými príspevkami z poplatkov pokrývajúcich náklady na dodatočné úlohy vrátane dlhodobých nákladov. Výdavky budú podliehať rámcu vnútornej kontroly Komisie vrátane kontrol *ex ante*, auditov *ex post*, monitorovania výkonnosti a podávania správ. Touto stratégiou kontroly sa zabezpečuje správne finančné riadenie, zákonnosť a správnosť výdavkov a účinné využívanie finančných prostriedkov Únie a zároveň sa umožňuje včasné vykonávanie nariadenia.

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

S cieľom zabezpečiť, aby členovia BEREC a RSPB mali možnosť vypracovať informované analýzy na základe vecných dôkazov, sa predpokladá, že by ich mal podporovať Úrad pre digitálne siete (ODN), ktorý nahradí Úrad BEREC, a že v prípade potreby by mali zamestnanci ODN poskytovať ďalšie odborné znalosti.

Ustanovenia aktu o digitálnych sieťach o riadení poskytujú komplexný organizačný a finančný rámec a rámec zodpovednosti pre ODN ako orgán Únie, ktorý poskytuje podporu pre BEREC aj RSPB. V akte o digitálnych sieťach sa stanovujú úlohy, štruktúra riadenia, programovanie, rozpočtové a personálne pravidlá ODN a zabezpečuje sa transparentnosť, správne finančné riadenie účinný dohľad vrátane mechanizmov boja proti podvodom, auditu a hodnotenia.

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

Pokiaľ ide o výdavky na zasadnutia dvoch výborov: Komunikačného výboru (COCOM) a Výboru pre rádiové frekvenčné spektrum (RSC), vzhľadom na nízku hodnotu na jednu transakciu (napr. preplatenie cestovných nákladov delegátovi na zasadnutie, náklady na stravovanie) sa štandardné kontrolné postupy zdajú dostatočné.

Náklady RSPB, ktorý nahradí súčasnú skupinu RSPG (a jej podskupiny), prevezme ODN, ktorý bude poskytovať administratívnu podporu pre RSPB. Pokiaľ ide o operačné a prevádzkové náklady ODN, je zavedený systém vnútornej kontroly v súlade s organizačným, finančným a účtovným rámcom aktu o digitálnych sieťach (časť VII Správa a riadenie).

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Existujúce opatrenia boja proti podvodom uplatniteľné na Komisiu sa budú vzťahovať na dodatočné rozpočtové prostriedky potrebné pre toto nariadenie.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP[98]	krajín EZVO 99	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov[100]	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
	Úrad BEREC/Úrad pre digitálne siete	DRP/NRP	ÁNO	NIE	NIE	NIE
	Príjmy z poplatkov (nie je rozhodnuté, či poplatky bude vyberať COM alebo ODN) [XX.YY.YY.YY]	DRP/NRP	ÁNO	NIE	NIE	NIE
	[XX.YY.YY.YY]	DRP/NRP	ÁNO	NIE	NIE	NIE

98 DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

99 EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

100 Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov

☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

3.2.1.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca		

GR: CNECT			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	**VFR 2028 – 2034 SPOLU**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Operačné rozpočtové prostriedky[101] < eCOMM>										
Rozpočtový riadok	Záväzky	(1a)	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**4,200**
	Platby	(2a)		0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**3,600**
Rozpočtový riadok	Záväzky	(1b)								**0**
	Platby	(2b)								**0**
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov[102]										
Rozpočtový riadok		(3)								
Rozpočtové prostriedky	Záväzky	=1a+1b+3	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**4,200**

101 eComm.

102 Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

pre GR CNECT SPOLU	Platby	=2a+2b+3		**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

[Agentúra]: <Úrad BEREC / Úrad pre digitálne siete>	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**VFR 2028 – 2034 SPOLU**
Rozpočtový riadok: / Príspevok z rozpočtu EÚ agentúre BEREC/úradu pre digitálne siete								

. <……>..Povinná tabuľka

			Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**VFR 2028 – 2034 SPOLU**
Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU (vrátane príspevku decentralizovanej agentúre)	Záväzky	(4)								
	Platby	(5)	0	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**3,600**
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)		0	0	0	0	0	0	0
Rozpočtové prostriedky OKRUHU <7> viacročného finančného rámca SPOLU	Záväzky	=4+6								
	Platby	=5+6	**0**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

Okruh viacročného finančného rámca	4	„Administratívne výdavky“[103]

GR: <CNECT >		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	**VFR 2028 – 2034 SPOLU**
• Ľudské zdroje		7,293	7,592	7,786	7,786	7,786	7,786	7,786	**53,815**
• Ostatné administratívne výdavky		0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	**3,003**
GR <CNECT> **SPOLU**	Rozpočtové prostriedky	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 4 viacročného finančného rámca SPOLU	(Záväzky spolu = Platby spolu)	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	**VFR 2028 – 2034 SPOLU**
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 4	Záväzky	**8,322**	**8,621**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**61,018**
viacročného finančného rámca SPOLU	Platby	**0,000**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

[103] Potrebné rozpočtové prostriedky by sa mali stanoviť na základe údajov o ročných priemerných nákladoch, ktoré sú k dispozícii na príslušných webových stránkach BUDGpedia.

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov

☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

3.2.3.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**SPOLU 2028 – 2034**
OKRUH 4								
Ľudské zdroje	7,293	7,592	7,786	7,786	7,786	7,786	7,786	**53,815**
Ostatné administratívne výdavky	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	**3,003**
Medzisúčet OKRUHU 4	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**
Ľudské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Medzisúčet mimo OKRUHU 4	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
SPOLU	**7. 722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Počet zamestnancov a požadované rozpočtové prostriedky by sa mali považovať za orientačné a nemožno nimi predurčiť výsledok prebiehajúcich rokovaní o budúcom viacročnom finančnom rámci.

3.2.4. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

3.2.4.1. Financovaná zo schváleného rozpočtu

odhady sa vyjadrujú v ekvivalente plného pracovného času[104]

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	30 (čistý počet)	31 (čistý počet)	32	32	32	32	32
20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0	0	0	0	0

[104] Pod tabuľkou spresnite, koľko ekvivalentov plného pracovného času v rámci uvedeného počtu je už pridelených na riadenie akcie a/alebo môže byť prerozdelených v rámci vášho GR a aké sú vaše čisté potreby.

(nepriamy výskum)		0	0	0	0	0	0	0
(priamy výskum)		0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uveďte)		0	0	0	0	0	0	0
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)								
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)		14 (čistý počet)	15 (čistý počet)	15	15	15	15	15
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)		0	0	0	0	0	0	0
Riadok administratívnej podpory [XX.01.YY.YY]	– ústredie	0	0	0	0	0	0	0
	– delegácie EÚ	0	0	0	0	0	0	0
(ZZ, VNE – nepriamy výskum)		0	0	0	0	0	0	0
(ZZ, VNE – priamy výskum)		0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uveďte) – Okruh 4		0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uveďte) – Mimo okruhu 4		0	0	0	0	0	0	0
SPOLU		**44**	**46**	**47**	**47**	**47**	**47**	**47**

Zamestnanci potrební na vykonávanie návrhu (v ekvivalentoch plného pracovného času):

	Potreby pokryté súčasnými zamestnancami, ktorí sú k dispozícii v útvaroch Komisie	**Výnimoční dodatoční zamestnanci***		
		Financovaní z okruhu 4 alebo Výskum	**Financovaní z riadka BA**	**Financovaní z poplatkov**
Pracovné miesta uvedené v pláne pracovných miest	29	3	Neuplatňuje sa.	
Externí zamestnanci (ZZ, VNE, DAZ)	13	2		

Celkovo je v rámci GR CNECT už k dispozícii 42 ekvivalentov plného pracovného času požadovaných pre túto iniciatívu, ktoré budú presunuté, a to 29 pracovných miest uvedených v pláne pracovných miest a 13 externých zamestnancov (ZZ a VNE).Okrem týchto existujúcich zdrojov si iniciatíva vyžaduje päť ekvivalentov plného pracovného času výnimočných dodatočných zamestnancov (3 úradníci a 2 externí zamestnanci – ZZ alebo VNE), ktorí sú požadovaní nad rámec súčasného stavu zamestnancov, aby sa zabezpečilo úplné a účinné vykonávanie iniciatívy.

Nové úlohy, ktoré sa návrhom zavádzajú – najmä tie, ktoré súvisia so správou frekvenčného spektra, udeľovaním povolení na využívanie satelitov, *ex ante* kontrolou udeľovania frekvenčného spektra a užšou koordináciou s BEREC a RSPG, ako aj s podporou

harmonizácie podmienok všeobecného povolenia a jednotného postupu jednorazového povolenia – nie je možné pokryť existujúcimi ľudskými zdrojmi GR CNECT.

Vedúce oddelenie pre záležitosti frekvenčného spektra a satelitov, ktoré má tieto oblasti na starosti, je veľmi malé a už teraz spravuje široké portfólio technicky zložitých a časovo citlivých spisov týkajúcich sa všetkých aspektov politiky EÚ v oblasti frekvenčného spektra. Okrem svojich existujúcich povinností tento tím v súčasnosti zastrešuje celú funkciu sekretariátu RSPG, ktorú zabezpečuje 1,5 ekvivalentov plného pracovného času, a to napriek neustále sa zvyšujúcemu pracovnému zaťaženiu a rastúcemu počtu otázok týkajúcich sa frekvenčného spektra, ktoré si vyžadujú koordináciu na úrovni EÚ. Z interných hodnotení vyplýva, že oddelenie nemá kapacitu na prevzatie ďalších povinností bez toho, aby to ohrozilo hlavnú prebiehajúcu prácu alebo znížilo kvalitu a včasnosť koordinácie politiky v oblasti frekvenčného spektra a satelitov na úrovni EÚ.

Preradenie v rámci GR CNECT nie je uskutočniteľnou možnosťou. Ostatné oddelenia nemajú voľný personál navyše ani špecializované technické znalosti potrebné na efektívnu prácu v oblasti satelitnej komunikácie, pokročilého inžinierstva frekvenčného spektra, riadenia rušenia alebo vznikajúceho ekosystému satelitov a zariadení. Ide o vysoko inovatívne a technicky náročné oblasti, v ktorých všeobecný profil alebo zamestnanci presunutí z nesúvisiacich oblastí politiky nemôžu nahradiť špecializovaných odborníkov. Úlohy uvedené v návrhu si vyžadujú hlboké znalosti špecifické pre danú oblasť a nepretržitú spoluprácu s vnútroštátnymi orgánmi, odvetvím a medzinárodnými orgánmi. Vzhľadom na kombináciu veľmi malého existujúceho tímu, vysokého pracovného zaťaženia, ktoré už teraz znáša – vrátane jednočlenného sekretariátu RSPG – a špecializovanej povahy práce v oblasti satelitov a frekvenčného spektra sú pre Komisiu nevyhnutné ďalšie špecializované pracovné miesta, aby mohla plniť nové povinnosti pridelené podľa návrhu.

Typ zamestnancov je uvedený v tabuľke vyššie.

Počet zamestnancov a požadované rozpočtové prostriedky by sa mali považovať za orientačné a nemožno nimi predurčiť výsledok prebiehajúcich rokovaní o budúcom viacročnom finančnom rámci.

Opis úloh, ktoré má vykonávať Komisia:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Nové úlohy: 1. Povolenia EÚ na využívanie satelitov vrátane prípadných budúcich výberových konaní a dohľad nad dodržiavaním podmienok vzťahujúcich sa na povolenie pre satelity na využívanie spektra pre satelitné služby a ich presadzovanie 2. Koordinované presadzovanie právnych predpisov EÚ v oblasti satelitnej komunikácie v súvislosti so škodlivým rušením a koordinácia podaní na ITU 3. *Ex ante* kontrola aukcií – vydávanie listov s pripomienkami/rozhodnutí (podobne ako pri fixných trhoch a postupoch nápravy) 4. Žiadosť o stanovenie pravidiel 5. Práca na plánovaných delegovaných/vykonávacích aktoch (napr. harmonizované podmienky, metodika nákladov, satelity) 6. Práca na väčšej harmonizácii systému všeobecných povolení a súvisiaceho postupu jednorazového povolenia vrátane pravidiel v oblasti národnej bezpečnosti.
Externí zamestnanci	Nové úlohy: 7. Povolenia EÚ na využívanie satelitov vrátane prípadných budúcich výberových konaní a dohľad nad dodržiavaním podmienok vzťahujúcich sa na povolenie pre satelity na využívanie spektra pre satelitné služby a ich presadzovanie

	8. Koordinované presadzovanie právnych predpisov EÚ v oblasti satelitnej komunikácie v súvislosti so škodlivým rušením a koordinácia podaní na ITU 9. *Ex ante* kontrola aukcií – vydávanie listov s pripomienkami/rozhodnutí (podobne ako pri fixných trhoch a postupoch nápravy) 10. Žiadosť o stanovenie pravidiel 11. [Možné spustenie projektu dynamických databáz na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania frekvenčného spektra] 12. Práca na plánovaných delegovaných/vykonávacích aktoch (napr. harmonizované podmienky, metodika nákladov, satelity), 13. Práca na väčšej harmonizácii systému všeobecných povolení a súvisiaceho postupu jednorazového povolenia vrátane pravidiel v oblasti národnej bezpečnosti.

3.2.5. Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami

Digitálne a IT rozpočtové prostriedky SPOLU	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**VFR 2028 – 2034 SPOLU**
OKRUH 4								
IT výdavky (organizácie)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Medzisúčet OKRUHU 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mimo OKRUHU 4								
Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Medzisúčet mimo OKRUHU 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SPOLU	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.6. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

☐ môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).

☒ si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.

Okrem existujúcich zdrojov v Komisii/GR CNECT si táto iniciatíva vyžaduje päť ekvivalentov plného pracovného času výnimočných dodatočných zamestnancov (3 úradníci a 2 externí zamestnanci – ZZ alebo VNE), ktorí sú potrební na zabezpečenie úplného a účinného vykonávania iniciatívy.

☐ si vyžaduje revíziu VFR.

3.2.7. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami

☒ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	Spolu
Dobrovoľné príspevky tretích krajín	0	0	0	0	0	0	0	0
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.8. Odhadované ľudské zdroje a využitie potrebných prostriedkov v decentralizovanej agentúre

Požiadavky na personál (ekvivalenty plného pracovného času – plne financované z poplatkov, vysvetlené v bode 3.3)

Agentúra: Úrad pre digitálne siete	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	1	4	8	10	10	10	10
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)							
Dočasní zamestnanci (AD+AST) medzisúčet	1	4	8	10	10	10	10
Zmluvní zamestnanci	1	3	5	5	5	5	5
Vyslaní národní experti	2	6	8	10	10	10	10
Zmluvní zamestnanci a vyslaní národní experti medzisúčet	*3*	*9*	*13*	*15*	*15*	*15*	*15*
Pracovníci SPOLU	**4**	**13**	**21**	**25**	**25**	**25**	**25**

Prostriedky kryté poplatkami v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Agentúra: <Úrad pre digitálne siete>.>	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**SPOLU 2028 – 2034**
Hlava 1: Výdavky na zamestnancov	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	**18,661**

Hlava 2: Výdavky na infraštruktúru a operačné výdavky	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	**2,348**
Hlava 3: Operačné výdavky	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	**1,848**
Prostriedky kryté poplatkami SPOLU	**1,107**	**2,285**	**3,445**	**4,027**	**4,027**	**4,027**	**4,027**	**22,857**

Prehľad/zhrnutie ľudských zdrojov a rozpočtových prostriedkov (príjem z poplatkov) v mil. EUR potrebných v rámci návrhu/iniciatívy v decentralizovanej agentúre

Agentúra: Úrad BEREC/Úrad pre digitálne siete	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**SPOLU 2028 – 2034**
Dočasní zamestnanci (AD+AST)	**1**	**4**	**8**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Zmluvní zamestnanci	**1**	**3**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Vyslaní národní experti	**2**	**6**	**8**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Pracovníci SPOLU	**4**	**13**	**21**	**25**	**25**	**25**	**25**	**25**
Prostriedky kryté rozpočtom EÚ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Prostriedky kryté poplatkami (ak sa uplatňujú)	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	**18,661**
Prostriedky zo spolufinancovania (ak sa uplatňujú)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Rozpočtové prostriedky SPOLU	**0,495**	**1,673**	**2,833**	**3,415**	**3,415**	**3,415**	**3,415**	**18,661**

Počet zamestnancov a požadované rozpočtové prostriedky by sa mali považovať za orientačné a nemožno nimi predurčiť výsledok prebiehajúcich rokovaní o budúcom viacročnom finančnom rámci.

Opis úloh, ktoré má vykonávať Úrad pre digitálne siete

Úradníci a dočasní zamestnanci	1. Vďaka účasti ODN v pracovných skupinách BEREC budú zamestnanci agentúry zapojení do činností súvisiacich sa danou tematikou vo všetkých regulačných pracovných tokoch BEREC. To znamená, že zamestnanci Úradu BEREC sa budú podieľať aj na úlohách, ktoré už boli zverené BEREC v rámci EECC a na ktorých v súčasnosti poskytuje len administratívnu a logistickú podporu. 2. Úlohou ODN bude uverejniť komplexnú správu o vnútornom trhu elektronických komunikačných sietí a služieb, v ktorej opíše stav, trendy,

	účinky fúzií na trh a výzvy v odvetví elektronických komunikácií. Mal by najmä informovať o vplyve opatrení zavedených v rámci aktu o digitálnych sieťach na vnútorný trh. Prvá správa by sa mohla uverejniť dva roky po začatí uplatňovania, aby bol dostatok času na zhromaždenie údajov o účinkoch opatrení aktu o digitálnych sieťach, a potom by sa mala uverejňovať každoročne. 3. V rámci aktu o digitálnych sieťach sa RSPG zmení z expertnej skupiny Komisie na samostatný orgán podobný orgánu BEREC (Orgán pre politiku rádiového frekvenčného spektra alebo RSPB). ODN prevezme sekretariát RSPG, ktorý v súčasnosti zabezpečuje Komisia; okrem administratívnej a organizačnej pomoci však bude ODN podporovať RSPB aj po vecnej stránke. Konkrétne bude: 4. Poskytovať analytickú, administratívnu a logistickú podporu RSPB a jeho pracovným skupinám. 5. Zhromažďovať osvedčené postupy týkajúce sa voľby medzi všeobecnými povoleniami a individuálnymi právami, procesmi udeľovania povolení a súvisiacimi podmienkami udeľovania povolení, ako napríklad návrh investične priaznivej aukcie, metodika výpočtu vyvolávacích cien, ročné poplatky, povinnosti zabezpečiť pokrytie. 6. Pôsobiť ako jednotné kontaktné miesto na predkladanie žiadostí a oznámení s cieľom uľahčiť udeľovanie práv na využívanie frekvenčného spektra a povolení, keď Komisia vytvorí postup jednotného kontaktného miesta. 7. Zriadiť a spravovať dynamické databázy na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania frekvenčného spektra. 8. Pomáhať RSPB pri organizovaní a predsedaní fór na účely postupu pre jednotný trh s rádiovým spektrom a pri vedení záznamov z rokovaní. 9. Pôsobiť ako kontaktné miesto pre informácie o žiadostiach o koordináciu frekvencií alebo orbitálnej pozície pre satelitný systém alebo pozemnú stanicu podľa pravidiel ITU. 10. Na žiadosť Komisie pomáhať Komisii pri vydávaní/udeľovaní povolenia EÚ pre satelity. Ak o to Komisia požiada, takisto pomáhať Komisii pri uskutočňovaní výberových konaní v prípadoch nedostatku satelitného spektra. 11. Pomáhať Komisii a RSPB pri dohľade nad povoleniami EÚ na využívanie satelitov a ich presadzovaní. Pôsobiť ako kontaktné miesto, ktoré oznamuje, že držiteľ povolenia EÚ nedodržiava platné podmienky povolenia EÚ. 12. Spravovať fakturáciu poplatkov zo satelitných aukcií na úrovni EÚ a autorizačné postupy.
Externí zamestnanci	Okrem toho majú externí zamestnanci Úradu BEREC tieto úlohy na podporu práce BEREC: 1. poskytovať odbornú podporu orgánu BEREC pri plnení jeho regulačných úloh, a to aj tým, že budú prispievať odbornými znalosťami expertov z nového Úradu BEREC ku všetkým činnostiam pracovných skupín; 2. podporovať koordináciu medzi národnými regulačnými orgánmi a inými príslušnými orgánmi v kontexte nového mechanizmu jednorazového povolenia a uľahčiť vydávanie vyhlásení o jednorazovom povolení; 3. podporovať BEREC pri monitorovaní dostupnosti služieb, kapacity a využívania elektronických komunikačných sietí s cieľom pomôcť zvýšiť odolnosť a pripravenosť sietí; analyzovať informácie o dostupnosti služieb, kapacite a využívaní elektronických komunikačných sietí (a iných príslušných digitálnych infraštruktúr); a podporovať BEREC pri príprave usmernení o odolnosti; 4. zhromažďovať údaje a informácie od národných regulačných orgánov a príslušných orgánov a vymieňať si a odovzdávať informácie v súvislosti s novými regulačnými úlohami, ktoré boli pridelené orgánu BEREC, ako je odolnosť a pripravenosť sietí a nový jednotný mechanizmus jednorazového povolenia; 5. vypracúvať pravidelné návrhy správ o špecifických aspektoch vývoja na európskom trhu elektronických komunikácií, pričom takéto porovnávacie

	správy o nových vyššie uvedených témach sa majú predkladať BEREC; 6. pod dohľadom BEREC pomáhať BEREC pri zriaďovaní a rozvoji registrov a databáz (oznámení podnikov podliehajúcich všeobecnému povoleniu, ktoré sú potrebné pre nový postup jednorazového povolenia v rámci aktu o digitálnych sieťach, zdrojov číslovania a čísel E.164 záchranných služieb členských štátov); 7. pomáhať BEREC pri vedení verejných konzultácií v nových oblastiach v rámci aktu o digitálnych sieťach.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

☐ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.

☒ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:

- ☐ vplyv na vlastné zdroje
- ☒ vplyv na iné príjmy
- ☐ uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy						
		Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**
Úrad BEREC/úrad pre digitálne siete		**2,337**	**3,515**	**4,675**	**5,257**	**5,257**	**5,257**	**5,257**

Zo súčasnej rozpočtovej výdavkovej položky Úradu BEREC, ktorý bude nahradený Úradom pre digitálne siete, sa bude naďalej financovať nezmenená časť Úradu pre digitálne siete (príspevok pre Úrad BEREC z prostriedkov EÚ sa nezmení). Zároveň sa budú financovať dodatočné výdavky pre Úrad pre digitálne siete, ktoré už boli opísané, z poplatkov za povolenie využívania spektra pre satelitné služby a z poplatkov za práva na využívanie celoeurópskych zdrojov číslovania, ak budú k dispozícii, ako aj z dobrovoľných a nepeňažných príspevkov členských štátov.

Satelitné poplatky sú spojené s dvoma hlavnými zdrojmi: poplatky za frekvenčné spektrum spojené s postupmi pre nadchádzajúce pridelenie/rozšírenie/obnovenie frekvenčného spektra EÚ, ktoré sa stanovili v akte o digitálnych sieťach, a MSS (prvý postup pre pásmo 2 GHz MSS sa očakáva v roku 2027). Takéto poplatky môžu byť rozložené na obdobia dlhšie ako 10 rokov, a preto zabezpečujú stály a stabilný príjem, napríklad by mohli byť založené na určitej sume za MHz, ktorú by satelitní prevádzkovatelia museli zaplatiť na základe veľkosti frekvenčného spektra, ktoré im bolo pridelené v prípade nového výberu/rozšírenia/obnovenia.

Ako doplnok by sa v prípade potreby a prevádzkovej realizovateľnosti mohli vyberať administratívne poplatky/poplatky za využívanie frekvenčného spektra od podnikov, na ktoré sa vzťahuje povolenie EÚ na využívanie satelitov po nadobudnutí účinnosti aktu o digitálnych sieťach. Podrobnosti o výpočte výšky poplatkov a ich výbere sa stanovia vo vykonávacom akte.

V prípade, že budú k dispozícii celoeurópske zdroje číslovania, poplatky vybrané za práva na používanie takýchto zdrojov budú plynúť do rozpočtu ODN.

Okrem toho by sa ako príjem mohli získať dobrovoľné príspevky členských štátov a vecné príspevky. Do rozpočtu ODN by mohli plynúť aj príspevky krajín EHP/EZVO a tretích krajín, ktorých národné regulačné orgány sa v súčasnosti zúčastňujú na práci BEREC a Úradu BEREC na základe dohôd o spolupráci a ktoré sa budú naďalej zúčastňovať na práci BEREC a ODN, ako aj príspevky všetkých príslušných orgánov zodpovedných za frekvenčné spektrum, ktoré sa budú zúčastňovať na práci RSPB a ODN.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

Dodatočné výdavky budú pokryté z dvoch hlavných zdrojov:

– časť poplatkov za frekvenčné spektrum z výberových konaní realizovaných na úrovni EÚ na udelenie povolení EÚ na využívanie satelitov (z ktorých prvé sa uskutoční v roku 2027 pre pásmo 2 GHz MSS). V prípade, že sa výberové konanie neuskutoční v roku 2027, bude potrebné predĺžiť súčasné práva na používanie, ktorých platnosť uplynie v máji 2027. V takom prípade sa poplatky uložia súčasným prevádzkovateľom výmenou za predĺženie, čím sa zabezpečí úplná úhrada nákladov;

– administratívne poplatky/poplatky za využívanie spektra za povolenie EÚ.

Metóda ich výpočtu sa určí pre každý prípad výberového konania osobitne a pokryje minimálne požadované dodatočné výdavky. V prvých rokoch až do konca prechodného obdobia sa budú potrebné príjmy vyberať z výsledku prvého už predpokladaného výberového konania. Výška poplatkov (ktoré z veľkej časti pokryjú náklady) bude uvedená pred začatím konania a vzhľadom na nedostatok tohto frekvenčného spektra sa očakáva, že bude vyberaná účinne.

Vďaka tejto sume rozloženej na obdobie dlhšie ako 10 rokov budeme schopní financovať dodatočné výdavky od roku 2028. Časť príjmov z poplatkov, ktorá prevyšuje výdavky, ktoré sa majú pokryť, sa prevedie napr. do celkového rozpočtu EÚ.

Akékoľvek doplnkové príjmy z iných poplatkov za povolenie EÚ na využívanie satelitov, povolenie EÚ na číslovanie, ako aj dobrovoľné a nepeňažné príspevky členských štátov, krajín EHP/EZVO a tretích krajín, ktoré sa zúčastňujú na práce BEREC a ODN, ako aj RSPB a ODN, sa použijú buď na pokrytie dodatočných výdavkov od roku 2028 spolu s príjmami z plánovaného výberu, alebo sa prevedú, napríklad do celkového rozpočtu EÚ.

4. DIGITÁLNE ROZMERY

4.1. Požiadavky digitálneho významu

Všeobecný opis požiadaviek digitálneho významu a súvisiacich kategórií (údaje, digitalizácia a automatizácia procesov, digitálne riešenia a/alebo digitálne verejné služby)

Odkaz na požiadavku	**Opis požiadavky**	**Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka**	**Procesy na vysokej úrovni**	**Kategórie**
Časť II – Pripravenosť a odolnosť	Toky údajov súvisiacich s Plánom pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry alebo v kontexte reakcie na krízu.	BEREC ODN Európska komisia národné regulačné orgány ENISA EU-CyCLONe	vypracovanie a šírenie správ inštitucionálna spolupráca (vrátane reakcie na krízu)	údaje
Časť III – Povolenia jednotného trhu a jednorazové povolenia	Toky údajov týkajúce sa všeobecného povolenia, postupu jednorazového povolenia, vzájomnej pomoci a správnych poplatkov. Digitálne riešenie: verejne dostupná databáza Únie o oznámeniach predložených národným regulačným orgánom (centralizovaná databáza pre zavedenie systému jednorazového povolenia).	Európska komisia členské štáty (národné regulačné orgány) poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí alebo služieb BEREC ODN	povolenie na trhu	údaje digitálne riešenie digitálne verejné služby

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola I, Zásady a ciele	Toky údajov súvisiace so strategickým plánovaním a správou rádiového spektra Implicitné toky údajov týkajúce sa spolupráce v kontexte cezhraničnej koordinácie využívania rádiového spektra (aj na účely riešenia škodlivého rušenia)	príslušné orgány členských štátov Európska komisia RSPB držitelia práva na využívanie frekvenčného spektra tretie krajiny	strategické plánovanie a riadenie cezhraničná spolupráca vnútroštátnych orgánov	údaje
Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola II, Pridelenie	Toky údajov týkajúce sa stratégie a plánov Únie v oblasti frekvenčného spektra, koordinovaného načasovania prideľovania a žiadostí o harmonizáciu rádiového frekvenčného spektra	Európska komisia príslušné orgány členských štátov RSPB autori žiadosti o harmonizáciu Výbor pre rádiové frekvenčné spektrum	strategické plánovanie inštitucionálna spolupráca správa požiadaviek	údaje
Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola III, Pridelenie	Toky údajov týkajúce sa individuálnych práv na využívanie rádiového spektra, spoločných podmienok povolení na využívanie rádiového spektra, zdieľania frekvenčného spektra a výberových konaní	príslušné orgány členských štátov zainteresované strany (v súvislosti s individuálnymi právami	povolenie a práva na využívanie databáza	údaje digitálne riešenie digitálne verejné služby

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
	na jednotnom trhu s frekvenčným spektrom Digitálne riešenie: dynamická databáza na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania frekvenčného spektra s cieľom podporiť a umožniť zdieľanie konkrétnych frekvenčných pásiem	na využívanie) RSPB a RSPG Európska komisia ODN Komunikačný výbor alebo externí odborníci BEREC		
Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava II, Využívanie frekvenčného spektra na satelitné služby	Toky údajov týkajúce sa: – podania a koordinácie satelitných systémov na Medzinárodnú telekomunikačnú úniu (ITU) – všeobecných povolení na poskytovanie satelitných sietí a/alebo služieb satelitnej komunikácie – povolenia Únie na využívanie spektra pre satelitné služby/rádiového spektra – dohľadu a nápravných opatrení v súvislosti s dodržiavaním súladu satelitných sietí a služieb satelitnej komunikácie prevádzkovaných na základe povolenia Únie – riešenia satelitných interferencií a	potenciálni používatelia rádiového spektra príslušné orgány v oblasti frekvenčného spektra Európska komisia ITU RSPB poskytovatelia satelitných sietí a/alebo služieb satelitnej komunikácie držitelia povolenia Únie (u ktorých sa zistilo porušenie podmienok) Výbor pre rádiové	správa požiadaviek povolenie dohľad a nápravné prostriedky	údaje

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
	– žiadostí o koordináciu využívania frekvenčného spektra medzi pozemskými a vesmírnymi aplikáciami	frekvenčné spektrum		
Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava III, Zdroje číslovania	Toky údajov týkajúce sa: celoeurópskych zdrojov číslovania národných zdrojov číslovania a udeľovania práv na využívanie zdrojov číslovania Digitálne riešenie: databáza celoeurópskych zdrojov číslovania	národné regulačné orgány ODN BEREC podniky na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb	databáza výmena informácií (vrátane zverejnenia) šírenie správ postup udeľovania práv	údaje digitálne riešenie digitálne verejné služby
Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava I, Prechod na optické siete	Údaje a toky údajov: – aktualizácia a zverejnenie CSO, zverejnenie CSO, v ktorých sú splnené podmienky udržateľnosti – oznámenie národného plánu prechodu na optické siete – implicitné informačné toky pre koncových používateľov v oblastiach dotknutých odpojením metalických sietí – predloženie plánov	národné regulačné orgány členské štáty prevádzkovatelia	zdieľanie informácií predkladanie informácií uverejňovanie informácií	údaje

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
	prevádzkovateľov na odpojenie metalických sietí národným regulačným orgánom			
Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava III, Prepojenia; kapitola II: Symetrické pravidlá prístupu	Údaje a toky údajov: – vypracovanie usmernení a zverejnenie postupov na získanie prístupu a prepojenia – oznámenie o výsledku posúdenia regulačného rámca podľa článku 69	národné regulačné orgány	vypracovanie usmernení a zverejnenie informácií oznamovanie informácií	údaje
Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava IV: Trhy a hospodárska súťaž; kapitola I – Trhová analýza a významný vplyv na trhu	Údaje a toky údajov: – odporúčanie, ktorým sa identifikujú trhy s výrobkami a so službami, na ktorých je odôvodnené uložiť regulačné povinnosti – analýza trhu a oznámenie príslušných návrhov regulačných opatrení – implicitné informačné toky týkajúce sa identifikácie nadnárodných trhov a dopytu – usmernenia pre analýzu trhu a posúdenie významného vplyvu na trhu	Európska komisia národné regulačné orgány BEREC	vypracovanie odporúčania oznamovanie informácií vypracovanie usmernení	údaje

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava IV: Trhy a hospodárska súťaž; kapitola II: Nápravné opatrenia v prípade prístupu uložené podnikom s významným vplyvom na trhu	Údaje a toky údajov: – verejne dostupný opis systému účtovania nákladov – informácie o postupe prijímania záväzkov	národné regulačné orgány prevádzkovatelia	sprístupnenie verejnosti odosielanie informácií	údaje
Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava IV: Trhy a hospodárska súťaž; KAPITOLA III: Postupy vnútorného trhu pre reguláciu trhu	Informačné toky týkajúce sa konsolidácie vnútorného trhu v oblasti elektronických komunikácií	národné regulačné orgány BEREC Európska komisia	vydávanie stanovísk predkladanie informácií	údaje
Časť VI – Služby; Hlava II: Otvorený prístup k internetu	Údaje a toky údajov: – predkladanie informácií týkajúcich sa otvoreného prístupu k internetu – výmena informácií s BEREC	poskytovatelia elektronickej komunikácie pre verejnosť	zdieľanie informácií vypracovanie	údaje

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
	– správa BEREC o hlavných postupoch a zisteniach národných regulačných orgánov – spoločný vzor BEREC na zber informácií od poskytovateľov – usmernenia BEREC o vykonávaní povinností národných regulačných orgánov	národné regulačné orgány BEREC	usmernení vypracovanie vzoru podávanie správ	
Časť VI – Služby; Hlava III: Práva koncových používateľov; kapitola I: Práva spotrebiteľov	Údaje a toky údajov: – požiadavky na informácie v súvislosti so zmluvami – informácie na účely transparentnosti – požiadavky na informácie o trvaní a ukončení zmluvy	poskytovatelia služieb prístupu k internetu spotrebitelia	zdieľanie informácií	údaje
Časť VI – Služby; Hlava III: Práva koncových používateľov; kapitola II: Práva koncových používateľov	Údaje a toky údajov: – požiadavky na informácie týkajúce sa zmeny poskytovateľa a prenositeľnosti čísla	poskytovatelia služieb prístupu k internetu spotrebitelia ODN BEREC mikropodniky	zdieľanie informácií vypracovanie usmernení informovanie	údaje

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
Časť VI – Služby; Hlava III: Práva koncových používateľov; kapitola III: Prostriedky a funkcie pre koncových používateľov Digitálne riešenie podľa článku 107 ods. 13. Pôvodným právnym základom je článok 109 ods. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (prepracované znenie).	Údaje a toky údajov súvisiace s požiadavkami na ochranu koncových používateľov a komunikačné služby (predchádzanie podvodom, záchranné služby, funkcie volania, interoperabilita zariadení). Digitálne riešenie: – členské štáty nahlásia ODN na účely spravovania databázy ODN pod dohľadom BEREC čísla E.164 na kontaktovanie systémov PSAP členských štátov, aby sa zabezpečilo, že sa budú môcť navzájom kontaktovať z jedného členského štátu do druhého.	koncoví používatelia poskytovatelia služieb členské štáty ENISA ODN	zhromažďovanie informácií zdieľanie informácií podávanie správ	údaje digitálne riešenie
Časť VII – Správa a riadenie; Hlava I: Národné regulačné	Údaje a toky údajov: – oboznamovanie všetkých	členské štáty	uverejňovanie informácií	údaje

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
orgány a iné príslušné orgány	národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov – vykazovanie rozpočtu národnými regulačnými orgánmi – implicitná správa vyplývajúca z kontroly rozpočtu	Európska komisia národné regulačné orgány	oznamovanie podávanie správ	
Časť VII – Správa a riadenie; Hlava II: Úlohy a organizácia BEREC	Údaje a toky údajov súvisiace s úlohami a organizáciou BEREC	BEREC, ODN, národné regulačné orgány, Komisia, Európsky parlament, Rada a ďalšie zainteresované strany	uverejňovanie informácií dohľad	údaje
Časť VII – Správa a riadenie; Hlava IV: Spoločné ustanovenia a spolupráca medzi BEREC a RSPB	Údaje a toky údajov: – informačné toky týkajúce sa spoločných ustanovení a spolupráce medzi BEREC a RSPB vrátane dvojročných pracovných programov a oznámení a správ o činnosti.	BEREC rada RSPB Európsky parlament Rada Komisia Európsky hospodársky a sociálny výbor	predloženie správy	údaje
Časť VII – Správa a riadenie; Hlava V: Úrad pre digitálne	Údaje a toky údajov: – informačné toky súvisiace	ODN ENISA	predkladanie správ	údaje

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
siete; kapitola I: Úlohy a organizácia ODN	s úlohami a organizáciou ODN.	BEREC RSPB Komisia Európsky parlament Rada Dvor audítorov	vypracovanie dokumentov a správ	
Časť VII – Správa a riadenie; Hlava V: Úrad pre digitálne siete; kapitola II: Rozpočet a programovanie ODN	Údaje a toky údajov: – informačné toky týkajúce sa rozpočtu a programovania ODN.	ODN, Európsky parlament, Rada, Dvor audítorov	odosielanie informácií uverejňovanie informácií	údaje
Časť VII – Správa a riadenie; Hlava V: Úrad pre digitálne siete; kapitola III: Všeobecné ustanovenia	Údaje a toky údajov: – informačné toky súvisiace so všeobecnými ustanoveniami ODN vrátane spolupráce s BEREC a RSPB. Digitálne riešenia: – digitálne riešenia na vytvorenie informačného a komunikačného systému podľa článku 174.	ODN, BEREC, RSPB, Komisia, národné regulačné orgány, príslušné orgány, členské štáty, Európsky parlament, Rada	výmena informácií predkladanie vyhlásení podávanie správ	údaje digitálne riešenia

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA I: Poskytovanie informácií, prieskumy a mechanizmus konzultácií	Údaje a toky údajov: – informačné toky súvisiace s poskytovaním informácií, prieskumami a mechanizmami konzultácií	podniky poskytujúce elektronické komunikačné siete/služby, národné regulačné orgány, iné príslušné orgány, BEREC, RSPB, Komisia, orgány členských štátov, orgány verejnej správy, jednotné informačné miesta, koncoví používatelia, spotrebitelia, výrobcovia	predkladanie informácií výmena informácií	údaje
ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA II: Harmonizačné postupy	Údaje a toky údajov: – informačné toky súvisiace s normalizačnými činnosťami	Európska komisia, národné regulačné orgány, iné príslušné orgány, BEREC, RSPB, Európsky parlament, Rada, európske normalizačné organizácie, verejnosť	vydávanie noriem predkladanie informácií	údaje
ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA III: Riešenie sporov	Údaje a toky údajov: – informačné toky súvisiace s riešením sporov	národné regulačné orgány BEREC	sprístupnenie verejnosti odosielanie oznámení	údaje

Odkaz na požiadavku	Opis požiadavky	Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa dotýka	Procesy na vysokej úrovni	Kategórie
ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA IV: Ekosystémová spolupráca	Údaje a toky údajov: – informačné toky súvisiace s ekosystémovou spoluprácou	BEREC, ODN, Komisia, národné regulačné orgány, poskytovatelia elektronických komunikačných sietí, podniky pôsobiace v oblasti elektronických komunikácií alebo v úzko súvisiacich odvetviach, zainteresované strany	uverejňovanie informácií predkladanie informácií	údaje
ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA VI: Záverečné ustanovenia	Údaje a toky údajov: – toky všeobecných informácií	Komisia, Európsky parlament, Rada, členské štáty, národné regulačné orgány, Komunikačný výbor, Výbor pre rádiové frekvenčné spektrum, BEREC, RSPB, ODN, podniky, odborníci, zainteresované strany	zasielanie oznámení uverejňovanie informácií	údaje

4.2. Údaje

Opis údajov v rozsahu pôsobnosti na vysokej úrovni

Typ údajov	**Odkazy na požiadavky**	**Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)**	**Opis toku údajov**
Plán pripravenosti Únie pre digitálne infraštruktúry a informácie použité pri vypracovaní daného plánu	Časť II – Pripravenosť a odolnosť	Opis toho, čo by mal plán obsahovať, je uvedený v právnom texte. BEREC uverejní spoločný vzor, ktorý budú používať národné regulačné orgány na zber informácií, ktoré budú podkladom pre plán.	Národné regulačné orgány poskytujú ODN každé dva roky potrebné informácie o architektúre, kapacite, schopnostiach a využívaní elektronických komunikačných sietí. Toky údajov vyplývajúce zo spolupráce ODN, Európskej komisie a skupiny pre spoluprácu zriadenej podľa článku 14 smernice (EÚ) 2022/2555, Agentúry Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA) a príslušných európskych orgánov pre koordináciu reakcie na krízy a civilnej ochrany pri vypracovaní plánu. Toky údajov vyplývajúce zo sprístupnenia plánu. ODN na požiadanie poskytne Komisii podrobné informácie o analýze použitej na vypracovanie plánu. *Keď bude k dispozícii spoločný vzor na zber informácií od národných regulačných orgánov, BEREC ho uverejní.*
Informácie na zabezpečenie spoločného situačného povedomia a súdržnosti pri reakcii na krízu	Časť II – Pripravenosť a odolnosť	//	Ak prírodné alebo človekom spôsobené narušenie, kríza alebo udalosť vyššej moci zahŕňa rozsiahly kybernetickobezpečnostný incident alebo sa s ním časovo kryje, BEREC poskytne príslušné informácie Európskej sieti styčných organizácií pre

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			kybernetické krízy (EU-CyCLONe) a Komisii.
Údaje v kontexte povolení na trhu a postupu jednorazového povolenia	Časť III – Povolenia jednotného trhu a jednorazové povolenia	// Oznámenie o zámere poskytovať siete alebo služby sa podáva v súlade so vzorom oznámenia, ktorý sprístupní BEREC. Opis informácií, ktoré sa majú	Členské štáty oznámia Komisii zavedenie akéhokoľvek obmedzenia slobody poskytovať elektronické komunikačné siete a služby. Poskytovateľ, ktorý má v úmysle poskytovať siete alebo služby v jednom alebo viacerých členských štátoch, predloží oznámenie národnému regulačnému orgánu jedného z týchto členských štátov v rámci postupu jednorazového povolenia. Notifikované príslušné orgány postúpia prijaté oznámenie na ODN. Ak sa oznámenie týka viacerých členských štátov, ODN ho postúpi na vedomie príslušným orgánom ostatných členských štátov, v ktorých poskytovateľ plánuje pôsobiť. Ak sa oznámenie týka zámeru poskytovateľa, ktorý už pôsobí v jednom alebo viacerých členských štátoch, rozšíriť svoju činnosť do ďalších členských štátov, ODN postúpi takéto oznámenie na vedomie príslušným orgánom všetkých dotknutých členských štátov. Notifikovaný orgán potvrdí poskytovateľovi povolenie na poskytovanie elektronických

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
		uviesť v potvrdení povolenia, ak je poskytnutý.	komunikačných sietí alebo služieb. Notifikované orgány aktualizujú informácie o všetkých prijatých oznámeniach vo verejne dostupnej databáze Únie aspoň každé dva mesiace.
Usmernenia k režimu všeobecných povolení a k údajom v kontexte vzájomnej pomoci	Časť III – Povolenia jednotného trhu a jednorazové povolenia	//	BEREC uverejní usmernenia k režimu všeobecných povolení a zabezpečí, aby boli príslušné informácie dostupné poskytovateľom prostredníctvom webového sídla ODN. Každý členský štát určí jedno národné jednotné kontaktné miesto. Národné jednotné kontaktné miesto spravuje aktuálne informácie o vnútroštátnych právnych predpisoch a postupoch, ktoré sa vzťahujú na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb. Implicitné toky údajov týkajúce sa vzájomnej

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			pomoci medzi príslušnými orgánmi rôznych členských štátov.
Informácie o administratívnych nákladoch a poplatkoch	Časť III – Povolenia jednotného trhu a jednorazové povolenia	//	Ak sú uložené správne poplatky, národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány zverejnia ročný prehľad svojich administratívnych nákladov a celkovej sumy vybraných poplatkov.
Informácie o strategickom plánovaní a správe rádiového spektra (aj na účely riešenia škodlivého rušenia)	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola I, Zásady a ciele	//	Príslušné orgány musia informovať Komisiu a iné relevantné príslušné orgány o rozhodnutí povoliť alternatívne využívanie rádiového pásma harmonizovaného podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES. Držitelia práv na využívanie frekvenčného spektra môžu požiadať RSPB o riešenie problémov týkajúcich sa cezhraničnej koordinácie alebo cezhraničného škodlivého rušenia. RSPB môže vydať stanovisko, v ktorom navrhne koordinované riešenie (a *vydá* takéto stanovisko, ak o to požiada uvedený držiteľ práv na využívanie frekvenčného spektra). Ak sa cezhraničné problémy nevyriešia v stanovenej lehote, príslušné orgány ktoréhokoľvek dotknutého členského štátu alebo držitelia práva na využívanie frekvenčného spektra

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			môžu požiadať Komisiu, aby zasiahla.
Stratégia a plány Únie v oblasti frekvenčného spektra	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola II, Pridelenie	// Stručné požiadavky na obsah národných plánov pre frekvenčné spektrum.	Komisia poskytne stratégiu Únie v oblasti frekvenčného spektra. Príslušné orgány predložia Komisii a orgánu RSPB svoje národné plány v oblasti frekvenčného spektra do deviatich mesiacov od vytvorenia plánov Únie v oblasti frekvenčného spektra. Príslušné orgány uverejňujú národné plány pre frekvenčné spektrum a pravidelne ich aktualizujú. Príslušné orgány pravidelne podávajú Komisii a RSPB správy o vykonávaní svojich národných plánov pre frekvenčné spektra.
Žiadosti o preskúmanie predĺženia lehoty na výnimočné povolenie alternatívneho využívania *(ak bolo využívanie rádiového frekvenčného spektra harmonizované technickými vykonávacími opatreniami v súlade s rozhodnutím č. 676/2002/ES*)	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola II, Pridelenie	//	Potenciálny používateľ frekvenčného spektra alebo Komisia môžu takéto žiadosti o preskúmanie zasielať dotknutému príslušnému orgánu.

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
Žiadosti o harmonizáciu rádiového spektra	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola II, Pridelenie	//	Každá zainteresovaná strana môže Komisii predložiť odôvodnenú žiadosť o zváženie harmonizácie podmienok dostupnosti a/alebo efektívneho využívania konkrétneho frekvenčného pásma. Na základe takejto žiadosti Komisia zorganizuje verejnú konzultáciu a predloží túto žiadosť buď RSPB na vypracovanie správy alebo stanoviska a/alebo Výboru pre rádiové frekvenčné spektrum (ktorý môže tiež prijať stanovisko). Komisia zašle autorovi žiadosti primeranú odpoveď (v primeranej lehote, pokiaľ možno do šiestich mesiacov od doručenia žiadosti). Komisia zverejní žiadosť a odpoveď.
Informácie o individuálnych právach na využívanie	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola III, Pridelenie	//	Príslušné orgány informujú zainteresované strany o podmienkach, ktoré sa majú pripojiť k individuálnym právam na využívanie pred ich uložením. Podobne aj v prípade kritérií na posúdenie súladu. RSPB zhromažďuje osvedčené postupy týkajúce sa výberu medzi všeobecnými povoleniami a individuálnymi právami.

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
Údaje týkajúce sa spoločných podmienok povolení na využívanie rádiového spektra	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola III, Pridelenie	//	Potenciálni používatelia rádiového spektra v dvoch alebo viacerých členských štátoch (alebo Komisia) môžu požiadať príslušné orgány z dotknutého členského štátu, aby v rámci RSPB spoločne stanovili spoločné podmienky povolení. Príslušné orgány o takýchto žiadostiach informujú Komisiu. Predpokladané toky údajov, ak by Komisia požiadala RSPB, ODN, Komunikačný výbor alebo externých odborníkov o pomoc s vykonávaním procesu povolení.
Ďalšie údaje o individuálnych právach	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola III, Pridelenie	//	Žiadosti držiteľov individuálnych práv o ich obnovenie. Držiteľ práv na využívanie oznámi svoj zámer previesť alebo prenajať práva na využívanie príslušnému orgánu. Uvedený príslušný orgán tieto informácie zverejní. Každá tretia strana, ktorá má záujem o využívanie časti frekvenčného spektra na určitom území alebo v určitom časovom období, má právo vyjadriť svoj záujem príslušnému orgánu.
Údaje pre dynamickú databázu na geolokalizáciu	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum	Komisia môže prijať vykonávacie akty s cieľom určiť pásma	Databáza obsahuje aktuálne informácie zozbierané

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
a monitorovanie možností využívania frekvenčného spektra	a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola III, Pridelenie	frekvenčného spektra, na ktoré sa vzťahuje databáza, a vypracovať praktické opatrenia a jednotné formáty na zber a poskytovanie údajov príslušnými orgánmi Komisii.	a poskytnuté členskými štátmi.
Údaje používané v rámci postupu pre jednotný trh s rádiovým spektrom	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola III, Pridelenie	Minimálne požiadavky na obsah.	Ak majú príslušné orgány v úmysle uskutočniť výberové konanie (alebo zmeniť či obnoviť určité práva), uverejnia svoj návrh konečného opatrenia a oznámia ho Komisii, RSPB, BEREC a príslušným orgánom ostatných členských štátov. Príslušné orgány, RSPB, BEREC a Komisia môžu návrh opatrenia pripomienkovať v lehote 30 pracovných dní. Komisia v takomto prípade oznámi svoje výhrady BEREC a národným regulačným orgánom a súčasne ich zverejní. Do 30 pracovných dní od oznámenia výhrad Komisie vydajú RSPB a BEREC svoje stanoviská k oznámeniu Komisie. Komisia môže prijať rozhodnutie do 60 pracovných dní od oznámenia svojich výhrad. Príslušný orgán oznámi do šiestich mesiacov odo dňa rozhodnutia Komisie nový návrh opatrenia

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			RSPB, BEREC a Komisii. ODN vedie záznamy o konaniach týkajúcich sa jednotného trhu s frekvenčným spektrom Únie.
Údaje v súvislosti s podaním a koordináciou satelitných systémov na Medzinárodnej telekomunikačnej únii (ITU)	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava II, Využívanie frekvenčného spektra na satelitné služby	//	Príslušný orgán pre frekvenčné spektrum informuje Komisiu a ostatné príslušné orgány v rámci RSPB o každej žiadosti o podanie, koordináciu alebo registráciu satelitného systému, ktorý má pokrývať viac ako jeden členský štát alebo pozemnú stanicu, na ITU. – Členské štáty a Komisia sa môžu k žiadosti vyjadriť. Po prijatí žiadosti o koordináciu frekvencií alebo orbitálnej polohy satelitného systému alebo pozemnej stanice podľa pravidiel ITU dotknutý príslušný orgán informuje Komisiu a ostatné príslušné orgány prostredníctvom RSPB. – Implicitné toky údajov v koordinačnej úlohe RSPB, keď dva príslušné orgány alebo viac príslušných orgánov dostane žiadosti týkajúce sa toho istého frekvenčného pásma alebo tej istej orbitálnej polohy. V prípade žiadosti o koordináciu využívania frekvenčného spektra medzi pozemskými a vesmírnymi aplikáciami podľa pravidiel ITU vo

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			vzťahu k rádiovému spektru, ktoré bolo harmonizované podľa rozhodnutia č. 676/2002/ES, dotknutý príslušný orgán oznámi takúto žiadosť Komisii, ktorá ju okamžite postúpi členom Výboru pre rádiové frekvenčné spektrum.

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
Údaje týkajúce sa povolení Únie na využívanie spektra pre satelitné služby	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava II, Využívanie frekvenčného spektra na satelitné služby	//	Poskytovatelia predložia Komisii oznámenie. Implicitné toky údajov v členských štátoch, na ktoré sa vzťahuje povoleniu Únie, ktoré udeľuje Komisia. Príslušné orgány alebo žiadatelia môžu požiadať Komisiu, aby zvážila obmedzenie počtu povolení Únie v danom pásme rádiového spektra. V takom prípade Komisia poskytne zainteresovaným stranám možnosť vyjadriť svoje názory v rámci verejnej konzultácie. Každý podnik predloží Komisii žiadosť o povolenie Únie na využívanie rádiového spektra na poskytovanie služieb satelitnej komunikácie a satelitných sietí. – Komisia takéto žiadosti po ich prijatí uverejní. – RSPB predloží Komisii stanovisko do 10 pracovných dní.

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
Údaje v súvislosti s dohľadom a nápravnými prostriedkami (vrátane riešenia satelitného rušenia)	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava II, Využívanie frekvenčného spektra na satelitné služby	//	Implicitné toky údajov v súvislosti s tým, že Komisia (s pomocou RSPB) skúma údajné porušenia podmienok, ktoré sa vzťahujú na povolenie Únie, alebo právnych ustanovení. – Ak sa príslušný orgán domnieva, že držiteľ povolenia Únie nedodržiava predpisy, upozorní na túto skutočnosť Komisiu a RSPB. – Ak Komisia zistí, že držiteľ povolenia Únie nedodržiava predpisy, informuje uvedeného prevádzkovateľa o svojich zisteniach. – Komisia oboznámi členské štáty so svojimi opatreniami na presadzovanie. Ak sa príslušný orgán rozhodne odložiť uplatňovanie akéhokoľvek opatrenia, o ktorom rozhodla Komisia, vopred o tom informuje Komisiu. Ak príslušný orgán prijme z vlastnej iniciatívy dočasné opatrenia, aby zabránil škodlivým rušeniam na svojom území, informuje o tom Komisiu a ostatné príslušné orgány. – Komisia môže tiež požiadať o prijatie takýchto predbežných opatrení.

Typ údajov	**Odkazy na požiadavky**	**Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)**	**Opis toku údajov**
Údaje v kontexte strategického plánovania a riadenia zdrojov číslovania	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava III, Zdroje číslovania	//	Predpokladané toky údajov v rámci spolupráce medzi Komisiou, ODN a národnými regulačnými orgánmi na účely strategického plánovania zdrojov číslovania v Únii a identifikácie potenciálneho využívania zdrojov číslovania na cezhraničné alebo celoeurópske služby.
Údaje týkajúce sa celoeurópskych zdrojov číslovania	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava III, Zdroje číslovania	// Šesť mesiacov po prijatí plánu číslovania Únie ODN stanoví postup a systém na poskytovanie informácií.	Predpokladaný tok údajov na základe spolupráce národných regulačných orgánov s ODN pri prideľovaní čísel alebo číselných rozsahov pre celoeurópske zdroje číslovania. Informácie, ktoré majú včas poskytovať národné regulačné orgány týkajúce sa prideľovania čísel a príjemcov čísel (údaje potrebné pre databázu celoeurópskych zdrojov číslovania vytvorenú ODN).

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
Údaje týkajúce sa národných zdrojov číslovania	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava III, Zdroje číslovania	//	Podniky, ktoré nie sú poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí alebo služieb, môžu požiadať národné regulačné orgány, aby im udelili práva na využívanie zdrojov číslovania z národných číslovacích plánov na poskytovanie špecifických služieb. Národné regulačné orgány môžu požiadať ODN o pomoc pri koordinácii svojich činností s cieľom zabezpečiť efektívne riadenie zdrojov číslovania. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány pravidelne zasielajú ODN údaje potrebné pre databázu zdrojov číslovania s právom exteritoriálneho využívania v rámci Únie. Národné regulačné orgány zverejňujú národné plány číslovania, ako aj všetky ich následné dodatky alebo zmeny. BEREC každé dva roky predloží správu o vnútroštátnych postupoch týkajúcich sa udeľovania práv na využívanie národných a celoeurópskych zdrojov číslovania.

Typ údajov	**Odkazy na požiadavky**	**Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)**	**Opis toku údajov**
Údaje v súvislosti s udeľovaním práv na využívanie zdrojov číslovania	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava III, Zdroje číslovania	//	Podniky môžu požiadať národné regulačné orgány o udelenie individuálnych práv na využívanie zdrojov číslovania. Národné regulačné orgány rozhodnú o uvedenej žiadosti a zverejnia uvedené rozhodnutia. Národný regulačný orgán členského štátu môže podať žiadosť, v ktorej preukáže porušenie príslušných pravidiel ochrany spotrebiteľa alebo vnútroštátnych právnych predpisov, národným regulačným orgánom členského štátu, v ktorom boli udelené práva na využívanie zdrojov číslovania. Predpokladané toky údajov pri poverení ODN uľahčovaním a koordináciou výmeny informácií medzi národnými regulačnými orgánmi rôznych dotknutých členských štátov a zabezpečovaním náležitej koordinácie ich spoločného úsilia.

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
Informácie o odpájaní metalických sietí a údaje o plánovaní prechodu	Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava I, Prechod na optické siete	CSO sa určia s prihliadnutím na usmernenie Komisie, ktoré sa má prijať do 29. februára 2028. Podľa podmienok udržateľnosti sa aspoň 95 % domácností v CSO musí nachádzať v blízkosti optických sietí. Národné regulačné orgány určia objektívne a transparentné parametre a kritériá na posúdenie blízkosti, primeraného úsilia, primeraných nákladov a cenovej dostupnosti.	Národné regulačné orgány zverejnia zoznam CSO a všetky aktualizácie spolu so zoznamami CSO, v ktorých sú splnené podmienky udržateľnosti (do 30. júna 2029 a potom najmenej každých 12 mesiacov počas piatich rokov). Členské štáty do 31. októbra 2029 vypracujú a oznámia Komisii plán prechodu na optické siete, ktorý bude obsahovať informácie o pokrytí metalickými a optickými sieťami, opatreniach na zavádzanie, stave CSO a míľniky migrácie, pričom do 30. júna 2034 oznámia aktualizovaný plán, v ktorom uvedú pokrok pri vykonávaní. Prevádzkovatelia predložia svoje plány odpájania metalických sietí národným regulačným orgánom do šiestich mesiacov od prijatia tejto povinnosti a v intervaloch určených orgánom podávajú správy o pokroku pri ich vykonávaní. Koncoví používatelia v dotknutých oblastiach budú informovaní o termíne odpojenia metalických sietí, potrebných zmenách služieb alebo zariadení a o dostupných alternatívnych službách.

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
Prístupové a prepojovacie postupy a výsledky regulačného posúdenia	Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava III, Prepojenia; kapitola II: Symetrické pravidlá prístupu	Postupy musia zabezpečiť, aby podniky vrátane MSP a poskytovateľov s obmedzeným geografickým dosahom mohli mať prospech z uložených povinností. Povinnosti a podmienky musia byť objektívne, transparentné, primerané a nediskriminačné, vykonávané v súlade s článkami 186 a 85.	Národné regulačné orgány poskytnú usmernenia a zverejnia postupy uplatniteľné na získanie prístupu a prepojenia. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány, ktoré uložili povinnosti a podmienky podľa článku 69, posúdia ich výsledky do piatich rokov od prijatia predchádzajúceho opatrenia a oznámia výsledok svojho posúdenia v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 186 a 85.

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
Definície trhu, výsledky analýzy trhu, regulačné opatrenia a usmerňujúce dokumenty	Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava IV: Trhy a hospodárska súťaž; kapitola I – Analýza trhu a významný vplyv na trhu	V odporúčaní sa určia trhy s výrobkami a so službami vymedzené v súlade so zásadami práva hospodárskej súťaže. Analýza trhu sa musí riadiť postupmi uvedenými v článkoch 186 a 85, musí sa vykonať včas a musí sa ukončiť do jedného roka. Trhy, na ktorých je zavedená regulácia *ex ante*, sa každých päť rokov preskúmajú s cieľom určiť, či sú splnené tri kritériá uvedené v článku 72 ods. 1. Usmernenia týkajúce sa významného vplyvu na trhu musia byť v súlade s príslušnými zásadami práva hospodárskej súťaže a obsahovať usmernenie o uplatňovaní koncepcie významného vplyvu na trhu na *ex ante* reguláciu trhov elektronických komunikácií.	Komisia prijme odporúčanie, v ktorom určí relevantné trhy s výrobkami a so službami, a to po verejnej konzultácii a s prihliadnutím na stanovisko BEREC, a pravidelne ho každých päť rokov preskúma. Národné regulačné orgány vykonajú analýzu trhu a oznámia príslušné návrhy regulačných opatrení v súlade s článkom 85 do piatich rokov od prijatia predchádzajúceho opatrenia. BEREC vykonáva analýzu potenciálnych nadnárodných trhov na základe odôvodnenej žiadosti Komisie alebo aspoň dvoch národných regulačných orgánov alebo analýzu nadnárodného dopytu koncových používateľov na základe odôvodnenej žiadosti Komisie, aspoň dvoch národných regulačných orgánov alebo účastníkov trhu. Komisia po konzultácii s BEREC uverejní usmernenia týkajúce sa významného vplyvu na trhu.
Informácie o systéme účtovania nákladov a údaje	Časť V – Prechod na optické siete,	Opis systému účtovania nákladov, v ktorom sú uvedené aspoň hlavné	Podniky označené ako podniky s významným vplyvom na trhu, na ktoré sa vzťahuje povinnosť

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
o overovaní súladu	fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava IV: Trhy a hospodárska súťaž; kapitola II: Nápravné opatrenia v prípade prístupu uložené podnikom s významným vplyvom na trhu	kategórie, do ktorých sú náklady zoskupené, a pravidlá používané na rozdeľovanie nákladov musia byť verejne dostupné. Systém musí byť overený kvalifikovaným nezávislým orgánom	účtovania nákladov, zverejnia opis svojho systému účtovania nákladov. Kvalifikovaný nezávislý orgán overí zhodu so systémom účtovania nákladov a raz ročne uverejní vyhlásenie o zhode. Ak má podnik povinnosť týkajúcu sa nákladovej orientácie cien, poskytne národnému regulačnému orgánu úplné odôvodnenie svojich cien vrátane dôkazu, že poplatky sú odvodené od nákladov a zahŕňajú primeranú mieru návratnosti investícií. Národné regulačné orgány môžu od podnikov požadovať, aby na základe týchto informácií upravili ceny.
Informácie o záväzkoch, ktoré ponúkajú prevádzkovatelia s významným vplyvom na trhu	Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava IV: Trhy a hospodárska súťaž; kapitola II: Nápravné opatrenia v prípade prístupu uložené podnikom s významným	Záväzky musia byť dostatočne podrobné, pokiaľ ide o rozsah, trvanie, harmonogram a spôsob vykonávania, aby ich mohol posúdiť národný regulačný orgán.	Podniky označené ako podniky s významným vplyvom na trhu môžu národným regulačným orgánom ponúknuť záväzky týkajúce sa podmienok prístupu, spoluinvestovania alebo oboch týchto oblastí. Národné regulačné orgány uskutočnia verejné konzultácie (trhový test) o ponúkaných záväzkoch so zainteresovanými stranami, najmä s tretími stranami, ktorých sa to priamo týka. Potenciálni spoluinvestori alebo žiadatelia o prístup môžu poskytnúť názory na dodržiavanie predpisov

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
	vplyvom na trhu		a navrhnúť zmeny. Národný regulačný orgán oznámi predbežné závery podniku, ktorý môže svoju pôvodnú ponuku upraviť. Po tom, ako sa záväzky stanú záväznými, podnik bez zbytočného odkladu informuje národný regulačný orgán o akejkoľvek zmene okolností, ktoré sa týkajú záväzkov. Národné regulačné orgány monitorujú a zabezpečujú dodržiavanie záväzných záväzkov a dohliadajú na ich dodržiavanie.
Návrhy regulačných opatrení, pripomienky, stanoviská, rozhodnutia a konečné prijaté opatrenie	Časť V – Prechod na optické siete, fungovanie trhov a hospodárska súťaž; Hlava IV: Trhy a hospodárska súťaž; kapitola III: Postupy vnútorného trhu pre reguláciu trhu	Návrhy opatrení sa musia uverejniť a súčasne oznámiť Komisii, BEREC a národným regulačným orgánom v ostatných členských štátoch s uvedením dôvodov v súlade s článkom 20 ods. 3. BEREC vydá stanovisko do 30 pracovných dní od začiatku 90-dňovej lehoty. Dočasné opatrenia podľa článku 86 sú platné najviac 12 mesiacov.	Národné regulačné orgány oznámia Komisii, BEREC a ostatným národným regulačným orgánom návrhy opatrení, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 69, článku 72 a článkov 73 až 84 a ktoré by ovplyvnili obchod medzi členskými štátmi. Tieto subjekty môžu predložiť pripomienky do 30 pracovných dní. Ak Komisia uvedie vážne pochybnosti alebo prekážky vnútorného trhu, BEREC vydá stanovisko do 30 pracovných dní. Národné regulačné orgány oznámia všetky prijaté konečné opatrenia Komisii a BEREC. V prípade dočasných opatrení ich národné regulačné orgány bezodkladne oznámia Komisii, ostatným národným

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			regulačným orgánom a BEREC. Komisia môže prijať odporúčania alebo usmernenia po verejnej konzultácii, konzultácii s národnými regulačnými orgánmi a s maximálnym prihliadnutím na stanovisko BEREC.
Informácie o riadení kapacity siete, opatreniach na riadenie prevádzky, parametroch kvality služieb, údajoch o dodržiavaní predpisov a zisteniach v oblasti presadzovania predpisov	Časť VI – Služby; Hlava II: Otvorený prístup k internetu	Podávanie správ zo strany poskytovateľov, ktoré sa týkajú riadenia siete/prevádzky a odôvodnení, každé dva roky. Vzor BEREC do [dátum prijatia + 1 rok]. V usmerneniach BEREC sa podrobne uvedú parametre kvality služieb, metódy merania, formát informácií (príloha III), formát zverejňovania (príloha IV) a mechanizmy certifikácie kvality vrátane parametrov pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím.	Poskytovatelia každé dva roky predkladajú národným regulačným orgánom informácie o kapacite siete a riadení prevádzky. Národné regulačné orgány zdieľajú informácie s BEREC. BEREC po konzultáciách so zainteresovanými stranami a v spolupráci s Komisiou každé dva roky uverejňuje správy o postupoch a zisteniach národných regulačných orgánov, spoločnom vzore na zber údajov a vykonávacích usmerneniach. Národné regulačné orgány v maximálnej miere zohľadňujú usmernenia BEREC na presadzovanie predpisov.
Informácie o zmluve, informácie o transparentnosti, údaje o výkonnosti, oznámenia o zmenách v zmluve, údaje	Časť VI – Služby; Hlava III: Práva koncových používateľov;	Informácie poskytované jasným a zrozumiteľným spôsobom na trvalom nosiči alebo v ľahko stiahnuteľnom dokumente (článok	Poskytovatelia služieb prístupu k internetu alebo verejne dostupných interpersonálnych komunikačných služieb poskytujú spotrebiteľom pred uzavretím zmluvy informácie o zmluve

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
o monitorovaní spotreby	kapitola I: Práva spotrebiteľov	96 ods. 2). Vzor zhrnutia zmluvy môže Komisia určiť po konzultácii s BEREC. Informácie o transparentnosti zverejnené jasným, komplexným a strojovo čitateľným spôsobom podľa prílohy IV. Prístupný formát podľa prílohy 1 k smernici (EÚ) 2019/882 pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím. Monitorovanie výkonnosti podľa usmernení BEREC (článok 95 ods. 3).	(príloha III) a zhrnutie zmluvy. Poskytovatelia zverejňujú informácie o transparentnosti (príloha IV) v strojovo čitateľnom formáte. Poskytovatelia ponúkajú prostriedky na monitorovanie spotreby s včasnými informáciami o úrovni spotreby a upozorneniami pred dosiahnutím limitov. Poskytovatelia informujú spotrebiteľov o zmenách v zmluve na trvalom nosiči aspoň jeden mesiac vopred. Údaje o výkonnosti služieb prístupu k internetu sa monitorujú podľa usmernení BEREC a certifikujú ich národné regulačné orgány.
Informácie o procese zmeny prevádzkovateľa, údaje o prenositeľnosti čísla, harmonogramy prenosu, údaje o kontinuite služieb, informácie o kompenzáciách, záznamy o súhlasoch	Časť VI – Služby; Hlava III: Práva koncových používateľov; kapitola II: Práva koncových používateľov	//	Prijímajúci a prevádzajúci poskytovatelia služieb prístupu k internetu poskytujú koncovým používateľom informácie počas procesu zmeny poskytovateľa. Obaja poskytovatelia si vymieňajú údaje s cieľom zabezpečiť kontinuitu a aktiváciu v dohodnutých lehotách. Národné regulačné orgány dostávajú informácie na účely monitorovania dodržiavania predpisov

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			a zabezpečenie informovanosti a ochrany koncových používateľov. BEREC po konzultácii so zainteresovanými stranami a v spolupráci s Komisiou vypracuje usmernenia o podrobnostiach procesu a kompenzáciách. Mikropodniky informujú koncových používateľov o výnimkách pred uzavretím zmluvy.
Informácie o podvodných činnostiach, údaje o tiesňovej komunikácii, údaje o verejných varovaniach, údaje o identifikácii volajúceho účastníka, informácie vo verejnom záujme, informácie o prístupnosti pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím	Časť VI – Služby; Hlava III: Práva koncových používateľov; kapitola III: Prostriedky a funkcie pre koncových používateľov	Informácie o polohe volajúceho podľa harmonizovaných európskych kritérií (delegovaný akt do [dátum prijatia + 2 roky]). Informácie vo verejnom záujme v štandardizovanom formáte. Identifikácia volajúceho účastníka pomocou jednoduchých a bezplatných prostriedkov. Prístupnosť podľa smernice (EÚ) 2019/882.	ODN zhromažďuje informácie o podvodoch od vnútroštátnych orgánov, EUROPOL-u a zainteresovaných strán. BEREC vydáva usmernenia na predchádzanie podvodom po konzultácii s agentúrou ENISA. Členské štáty nahlasujú na ODN čísla PSAP E.164 na účely údržby databázy pod dohľadom BEREC. Poskytovatelia rozširujú informácie vo verejnom záujme od orgánov verejnej správy koncovým používateľom. Poskytovatelia zabezpečujú bezodkladné odovzdanie informácií o polohe volajúceho počas tiesňovej komunikácie do stredísk PSAP. Poskytovatelia zasielajú verejné varovania koncovým používateľom v dotknutých geografických oblastiach. Poskytovatelia

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			implementujú mechanizmy zobrazovania a obmedzenia identifikácie volajúceho účastníka podľa požiadaviek koncových používateľov.
Názvy národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov a ich príslušné úlohy, oznámenie národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov a ich povinnosti, výročné správy národných regulačných orgánov, ročné rozpočty národných regulačných orgánov	Časť VII – Správa a riadenie; Hlava I: Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány	Uverejnenie ľahko prístupnou formou. Predkladanie výročných správ. Kontrola rozpočtu vykonávaná transparentne a zverejnená.	Členské štáty zverejňujú názvy národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov a ich úlohy. Členské štáty oznámia Komisii všetky orgány poverené úlohami podľa tohto nariadenia a ich povinnosti vrátane akýchkoľvek zmien. Národné regulačné orgány každoročne podávajú správy o stave trhu, rozhodnutiach, prideľovaní zdrojov a budúcich plánoch. Ročné rozpočty národných regulačných orgánov sa zverejňujú. Kontrola rozpočtu sa vykonáva transparentne a zverejňuje sa.
Regulačné úlohy BEREC (verejný zoznam), stanoviská BEREC, usmernenia, správy, odporúčania, spoločné pozície, osvedčené postupy, zadané štúdie, výsledky verejných konzultácií, údaje zhromaždené národnými regulačnými orgánmi, dvojročný pracovný program, dvojročná správa o činnosti, členovia a náhradníci rady	Časť VII – Správa a riadenie; Hlava II: Úlohy a organizácia BEREC	Otvorený, opakovane použiteľný, strojovo čitateľný formát. Uverejnenie na webovom sídle BEREC a na digitálnej bráne EÚ.	BEREC zverejňuje zoznam regulačných úloh a aktualizuje ho, keď sú pridelené nové úlohy. BEREC zverejňuje záverečné stanoviská, usmernenia, správy, odporúčania, spoločné pozície, osvedčené postupy, zadané štúdie a návrhy dokumentov na verejnú konzultáciu. Zverejnenie výsledkov verejnej konzultácie. BEREC dohliada na ODN pri zriaďovaní a udržiavaní databáz oznámení, zdrojov číslovania, PSAP, služieb s pridanou hodnotou a prístupu k záchranným službám. Údaje zozbierané národnými regulačnými

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
regulačných orgánov, rokovací poriadok, dohody o spolupráci s príslušnými orgánmi/úradmi			orgánmi uverejnené v otvorenom, strojovo čitateľnom formáte na webovom sídle BEREC/digitálnej bráne EÚ. Zoznam členov a náhradníkov riadiacej rady so zverejnenými vyhláseniami o záujmoch. BEREC prijíma a zverejňuje dvojročný pracovný program, dvojročnú správu o činnosti a rokovací poriadok.
Dvojročný pracovný program RSPB a dvojročná správa o činnosti RSPB a výmena informácií medzi BEREC a RSPB	Časť VII – Správa a riadenie; Hlava IV: Spoločné ustanovenia a spolupráca medzi BEREC a RSPB	//	Rada RSPB predkladá svoj dvojročný pracovný program Európskemu parlamentu, Rade a Komisii a svoju dvojročnú správu o činnosti Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru. BEREC a RSPB zabezpečujú pravidelnú výmenu informácií a odborných znalostí o otázkach spoločného významu.
Ročný rozpočet ODN a konsolidovaná výročná správa o činnosti Výročná správa o pokroku v dosahovaní jednotného trhu v oblasti elektronických komunikácií	Časť VII – Správa a riadenie; Hlava V: Úrad pre digitálne siete; kapitola I: Úlohy a organizácia ODN	//	Riaditeľ vypracúva návrh výročnej správy o činnosti ODN na posúdenie a prijatie riadiacou radou. Riadiaca rada každoročne do 1. júla predkladá Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov konsolidovanú výročnú správu o činnosti a jej posúdenie. ODN v koordinácii s agentúrou ENISA uverejňuje výročnú správu o pokroku v dosahovaní jednotného trhu v oblasti elektronických komunikácií. Návrh

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			správy sa pred uverejnením predloží BEREC a RSPB na schválenie.
Jednotný programový dokument ODN, ročný rozpočet, konsolidovaná výročná správa o činnosti a finančné účty	Časť VII – Správa a riadenie; Hlava V: Úrad pre digitálne siete; kapitola II: Rozpočet a programovanie ODN	//	ODN postúpi návrh Komisii, Európskemu parlamentu a Rade. Po prijatí stanoviska Komisie prijme ODN konečný jednotný programový dokument a rozpočet. ODN predkladá do 1. marca predbežnú účtovnú závierku účtovníkovi Komisie a Dvoru audítorov. Riaditeľ predkladá konečnú účtovnú závierku Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov do 1. júla spolu so stanoviskom riadiacej rady a konsolidovanou výročnou správou o činnosti.
Výmena informácií, prístup k dokumentom, vyhlásenia o záujmoch, komunikačné činnosti a hodnotenia	Časť VII – Správa a riadenie; Hlava V: Úrad pre digitálne siete; kapitola III: Všeobecné ustanovenia	Spoločné vzory	Komisia a vnútroštátne orgány si na základe odôvodnenej žiadosti vymieňajú informácie s BEREC, RSPB a ODN, pričom podľa možnosti používajú spoločné nahlasovacie formáty. ODN spravuje informačný a komunikačný systém, ktorý túto výmenu umožňuje. Členovia riadiacej rady, riaditeľ a zamestnanci predkladajú vyhlásenia o záujmoch, ktoré sú v prípade členov riadiacej rady a riaditeľa zverejnené. BEREC, RSPB a ODN poskytujú verejnosti informácie o svojich činnostiach

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			a výsledkoch. Komisia vykonáva päťročné hodnotenia BEREC, RSPB a ODN, pričom o zisteniach informuje Európsky parlament, Radu, riadiacu radu a verejnosť. Občania a právnické osoby môžu požiadať o prístup k dokumentom, ktoré majú v držbe BEREC, RSPB a ODN.
Poskytovanie informácií, geografické prieskumy a mechanizmy konzultácií, výsledky prieskumov	ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA I: Poskytovanie informácií, prieskumy a mechanizmus konzultácií	Usmernenia BEREC, spoločné nahlasovacie formáty a vzory	Podniky poskytujúce elektronické komunikačné siete a služby poskytujú na požiadanie informácie národným regulačným orgánom, iným príslušným orgánom, BEREC a RSPB. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány si na základe odôvodnenej žiadosti vymieňajú tieto informácie s Komisiou, BEREC, RSPB a orgánmi v iných členských štátoch. Národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány vykonávajú geografické prieskumy zavádzania širokopásmových sietí a zhromažďujú údaje o aktuálnom dosahu sietí a budúcich prognózach od podnikov a orgánov verejnej správy. Tieto výsledky prieskumu sa poskytujú orgánom na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni, BEREC a Komisii. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			uverejňujú návrhy opatrení na verejnú konzultáciu a zverejňujú výsledky. Orgány sa radia s koncovými používateľmi, spotrebiteľmi, výrobcami a podnikmi o otázkach týkajúcich sa elektronických komunikačných služieb.
Normalizačné činnosti a harmonizačné opatrenia	ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA II: Harmonizačné postupy	európske normy, medzinárodné normy (ITU, CEPT, ISO, IEC)	Komisia uverejňuje zoznamy nezáväzných noriem a technických špecifikácií v Úradnom vestníku. Národné regulačné orgány a iné príslušné orgány informujú Komisiu, ak sa rozhodnú nepostupovať podľa odporúčaní Komisie, pričom uvedú dôvody svojho stanoviska. BEREC poskytuje Komisii stanoviská k otázkam harmonizácie a môže jej radiť pri navrhovaných opatreniach. Komisia informuje Európsky parlament a Radu, ak neprijme odporúčania alebo rozhodnutia, pričom dôvody zverejní.
Postupy riešenia sporov a rozhodnutia	ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA III: Riešenie sporov	//	Národné regulačné orgány vydávajú záväzné rozhodnutia na riešenie sporov medzi podnikmi do štyroch mesiacov a sprístupňujú ich verejnosti. V cezhraničných sporoch národné regulačné orgány informujú BEREC, ktorý vydáva stanoviská s výzvou na prijatie konkrétnych opatrení.
Usmerňovanie a zosúlaďovanie	ČASŤ VIII:	Usmernenia BEREC	BEREC uverejňuje usmernenia na uľahčenie

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
ekosystémovej spolupráce	Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA IV: Ekosystémová spolupráca	o ekosystémovej spolupráci	spolupráce medzi poskytovateľmi elektronických komunikačných sietí a podnikmi v úzko súvisiacich odvetviach. Národné regulačné orgány upovedomia BEREC do jedného týždňa o dobrovoľných žiadostiach o zmierenie a zvolávajú zmierovacie zasadnutia. BEREC vydá do dvoch mesiacov stanoviská k prvkom danej veci a možnostiam spolupráce. Národné regulačné orgány do jedného mesiaca poskytujú písomné správy zo zasadnutí, pričom v najväčšej možnej miere zohľadňujú stanoviská BEREC. BEREC uverejňuje správu o účinkoch ekosystémovej spolupráce. Komisia na základe správy BEREC preskúma fungovanie ekosystémovej spolupráce.
Administratívne postupy, oznámenia a podávanie správ	ČASŤ VIII: Všeobecné a záverečné ustanovenia HLAVA VI: Záverečné ustanovenia	//	Komisia oznamuje delegované akty Európskemu parlamentu a Rade. Členské štáty uverejňujú oznámenia o vykonávaní vo vnútroštátnych úradných vestníkoch a predkladajú ich kópie Komisii, ktorá informácie zasiela Komunikačnému výboru. Členské štáty zverejňujú informácie o právach, oprávneniach a povinnostiach a poskytujú ich Komisii, aby boli prístupné verejnosti. Národné regulačné orgány oznamujú Komisii podniky s významným vplyvom na trhu

Typ údajov	Odkazy na požiadavky	Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)	Opis toku údajov
			a uložené povinnosti. Členské štáty poskytujú Komisii požadované informácie na účely preskúmania. BEREC uverejňuje správy o vykonávaní všeobecného povolenia každé tri roky. Komisia každých päť rokov preskúmava fungovanie nariadenia a podáva správy Európskemu parlamentu a Rade.

Zosúladenie s Európskou dátovou stratégiou

Táto legislatívna iniciatíva je v súlade s využívaním údajov v súkromnej držbe vládnymi orgánmi (B2G) s cieľom zabezpečiť tvorbu politík a politických rozhodnutí založených na dôkazoch.

Zosúladenie so zásadou „jedenkrát a dosť“

V tomto prípade sa dodržiava zásada „jedenkrát a dosť“, aby sa minimalizovalo administratívne zaťaženie spoločností pôsobiacich na jednotnom trhu. Členské štáty a Komisia zabezpečia ochranu dôverných obchodných informácií.

4.3. Digitálne riešenia

Opis digitálnych riešení na vysokej úrovni

Digitálne riešenie	Odkazy na požiadavky	Hlavné požadované funkcie	Zodpovedný orgán	Ako sa zabezpečuje prístupnosť?	Ako sa zohľadňuje opätovná použiteľnosť?	Používanie technológií umelej inteligencie (ak sa uplatňuje)
Databáza oznámení Únie	Časť III – Povolenia jednotného trhu	Verejne dostupná databáza Únie s oznámeniami predloženými národným regulačným orgánom	ODN	nešpecifikované	nešpecifikované	nešpecifikované

	a jednorazové povolenia	na účely zavedenia systému jednorazového povolenia.				
Dynamická databáza frekvenčného spektra	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola III, Pridelenie	Dynamická databáza na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania frekvenčného spektra. Databáza obsahuje aktuálne informácie o geolokalizácii existujúcich spôsobov využívania frekvenčného spektra, ktoré zhromaždili a poskytli členské štáty. Táto databáza musí byť priamo prístupná každému potenciálnemu používateľovi rádiového spektra.	ODN	nešpecifikované	nešpecifikované	nešpecifikované
Databáza celoeurópskych zdrojov číslovania	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava III, Zdroje číslovania	Databáza celoeurópskych zdrojov číslovania na základe informácií poskytnutých národnými regulačnými orgánmi o prideľovaní čísel a príjemcoch čísel. (*) ODN je poverený stanovením postupu a *systému* na poskytovanie informácií. Môže to byť ďalšie digitálne riešenie	ODN	nešpecifikované	nešpecifikované	nešpecifikované

		alebo môže byť integrované spoločne s databázou analyzovanou v tomto dokumente.				
Informačný a komunikačný systém ODN	Časť VII – Správa a riadenie; Hlava V: Úrad pre digitálne siete; kapitola III: Všeobecné ustanovenia Článok 41 nariadenia o BEREC	Spoločná platforma na výmenu informácií medzi BEREC, RSPB, Komisiou, národnými regulačnými orgánmi a príslušnými orgánmi zodpovednými za frekvenčné spektrum. Vyhradené rozhranie pre žiadosti o informácie a oznámenia (článok 173). Platforma na včasnú identifikáciu potrieb koordinácie medzi národnými regulačnými orgánmi a príslušnými orgánmi zodpovednými za frekvenčné spektrum.	ODN (technické a funkčné špecifikácie prijaté riadiacou radou)	nešpecifikované	nešpecifikované	nešpecifikované

4.4. Posúdenie interoperability

Opis digitálnych verejných služieb, ktorých sa požiadavky týkajú, na vysokej úrovni

Digitálna verejná služba alebo kategória digitálnych verejných služieb	**Opis**	**Odkazy na požiadavky**	**Riešenie (-a) pre interoperabilnú Európu (NEUPLATŇUJE SA)**	**Iné riešenia týkajúce sa interoperability**
Povolenia jednotného trhu a jednorazové povolenia	Zavádza rámec jednorazového povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb v rámci režimu všeobecného povolenia. Zahŕňa správu verejne dostupnej databázy Únie o oznámeniach predložených národným regulačným orgánom a rôzne toky údajov.	Časť III – Povolenia jednotného trhu a jednorazové povolenia	//	Nešpecifikuje sa.
Rámec pre správu, prideľovanie a využívanie kľúčových zdrojov pre elektronickú komunikáciu (frekvenčné spektrum a číslovanie)	Konkrétne: - databáza celoeurópskych zdrojov číslovania a - dynamická databáza na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania frekvenčného spektra.	Časť IV – Zdroje (frekvenčné spektrum a číslovanie); Hlava I, Frekvenčné spektrum – kapitola III, Pridelenie; Hlava III, Zdroje číslovania	//	Nešpecifikuje sa.

Digitálna verejná služba alebo kategória digitálnych verejných služieb	Opis	Odkazy na požiadavky	Riešenie (-a) pre interoperabilnú Európu (NEUPLATŇUJE SA)	Iné riešenia týkajúce sa interoperability
	Dynamická databáza zameraná na konkrétne frekvenčné pásma by mala pomôcť identifikovať nedostatočne využívané frekvenčné spektrum a podporiť efektívnejšie postupy využívania a zdieľania frekvenčného spektra.			

Pri každej digitálnej službe vplyv požiadavky (-iek) na cezhraničnú interoperabilitu

Digitálna verejná služba č. 1 – Povolenia jednotného trhu a jednorazové povolenia

Posúdenie	Opatrenia	Potenciálne pretrvávajúce prekážky (ak je to relevantné)
Zosúladenie s existujúcimi digitálnymi a odvetvovými politikami Uveďte identifikované uplatniteľné digitálne a odvetvové politiky	Zavádza sa zjednodušený systém založený na oznamovaní, ktorý umožňuje poskytovateľom pôsobiť v jednom alebo viacerých členských štátoch na základe jedného povolenia, čím sa zlepšuje právna interoperabilita.	

Posúdenie	Opatrenia	Potenciálne pretrvávajúce prekážky (ak je to relevantné)
Organizačné opatrenia na bezproblémové cezhraničné poskytovanie digitálnych verejných služieb Uveďte plánované opatrenia v oblasti správy	V rámci postupu jednorazového povolenia sa stanovuje, že poskytovateľ predloží oznámenie národnému regulačnému orgánu jedného z členských štátov, v ktorom má v úmysle poskytovať siete alebo služby. Existujú ďalšie toky údajov, ktorými sa upravuje spôsob koordinácie medzi členskými štátmi a ODN. Každý členský štát určí národné jednotné kontaktné miesto. ODN je poverený vedením centrálnej databázy všetkých oznámení poskytnutých v rámci postupu jednorazového povolenia. Príslušné orgány by mali ODN zasielať len úplné oznámenia.	
Opatrenia prijaté na zabezpečenie spoločného chápania údajov Uveďte zoznam takýchto opatrení	Oznámenie o zámere poskytovať siete alebo služby sa podáva v súlade so vzorom oznámenia, ktorý sprístupní BEREC.	
Používanie spoločne dohodnutých otvorených technických špecifikácií a noriem Uveďte zoznam takýchto opatrení	V tejto fáze sa nič nešpecifikuje.	

Digitálna verejná služba č. 2 – Rámec pre správu, prideľovanie a využívanie kľúčových zdrojov pre elektronickú komunikáciu (frekvenčné spektrum a číslovanie)

Posúdenie	Opatrenia	Potenciálne pretrvávajúce prekážky (ak je to relevantné)
Zosúladenie s existujúcimi digitálnymi a odvetvovými politikami Uveďte identifikované uplatniteľné digitálne a odvetvové politiky	//	
Organizačné opatrenia na bezproblémové cezhraničné poskytovanie digitálnych verejných služieb Uveďte plánované opatrenia v oblasti správy	ODN zriadi a spravuje dynamické databázy na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania frekvenčného spektra. ODN v spolupráci s národnými regulačnými orgánmi a pod dohľadom BEREC zriadi a aktualizuje databázu celoeurópskych zdrojov číslovania.	
Opatrenia prijaté na zabezpečenie spoločného chápania údajov Uveďte zoznam takýchto opatrení	Komisia môže s maximálnym prihliadnutím na stanoviská RSPB prijať vykonávacie akty na vymedzenie pásiem rádiového spektra, ktoré sú zahrnuté v dynamickej databáze, a na vypracovanie jednotných formátov na zber a poskytovanie údajov príslušnými orgánmi. Šesť mesiacov po prijatí číslovacieho plánu Únie ODN stanoví postup poskytovania informácií, ktoré budú slúžiť pre celoeurópsku databázu zdrojov číslovania.	
Používanie spoločne dohodnutých otvorených technických	ODN neskôr stanoví technické špecifikácie pre dynamickú databázu na geolokalizáciu a monitorovanie možností využívania frekvenčného spektra a celoeurópsku databázu zdrojov číslovania.	

Posúdenie	Opatrenia	Potenciálne pretrvávajúce prekážky (ak je to relevantné)
špecifikácií a noriem		

4.5. Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania

Všeobecný opis opatrení na podporu digitálneho vykonávania

Opis opatrenia	**Odkazy na požiadavky**	**Úloha Komisie** (ak sa uplatňujú)	**Subjekty, ktoré sa majú zapojiť** (ak sa uplatňujú)	**Očakávaný harmonogram** (ak sa uplatňujú)
Opatrenia na výmenu informácií medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a ODN v súlade s nariadením (EÚ) 2024/903 môže Komisia ďalej spresniť prostredníctvom vykonávacích aktov.	článok 11	prijať vykonávacie akty	//	po prijatí aktu o digitálnych sieťach
Vo vykonávacích aktoch sa môžu vymedziť pásma rádiového spektra, na ktoré sa vzťahuje databáza, a vypracovať praktické opatrenia a jednotné formáty na zber a poskytovanie údajov príslušnými orgánmi Komisii.	článok 28	prijať vykonávacie akty	RSPB (stanoviská, ktoré sa majú zohľadniť)	po prijatí aktu o digitálnych sieťach

Opis opatrenia	**Odkazy na požiadavky**	**Úloha Komisie** (ak sa uplatňujú)	**Subjekty, ktoré sa majú zapojiť** (ak sa uplatňujú)	**Očakávaný harmonogram** (ak sa uplatňujú)
ODN stanoví postup a systém poskytovania informácií podľa článku 47 ods. 4 a článku 48 ods. 4 štvrtého pododseku.	článok 47	//	ODN	šesť mesiacov po prijatí plánu číslovania Únie
Komisia môže na základe stanoviska BEREC prijať vykonávacie akty, v ktorých stanoví technické špecifikácie, prvky štandardných nákladov, nákladové metodiky pre harmonizované produkty a referenčnú ponuku súvisiacu s harmonizovanými produktmi prístupu.	článok 81	prijať vykonávacie akty	BEREC	šesť mesiacov od prijatia tohto nariadenia
Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými určí technické ustanovenia týkajúce sa prenosu verejných varovaní prostredníctvom digitálnej peňaženky vydanej podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014 všetkým dotknutým koncovým používateľom vrátane koncových používateľov roamingu.	článok 108	prijať vykonávacie akty	Európska komisia koncoví používatelia	//
Komisia môže harmonizovať metodiky zhromažďovania	článok 184	prijať vykonávacie akty	Európska komisia	//

Opis opatrenia	**Odkazy na požiadavky**	**Úloha Komisie** (ak sa uplatňujú)	**Subjekty, ktoré sa majú zapojiť** (ak sa uplatňujú)	**Očakávaný harmonogram** (ak sa uplatňujú)
informácií národnými regulačnými orgánmi, a to aj prostredníctvom vykonávacieho aktu.				
Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov uloží povinné zavedenie príslušných noriem alebo technických špecifikácií prostredníctvom odkazu na ne ako na povinné normy alebo povinné technické špecifikácie v zozname noriem alebo technických špecifikácií uverejnenom v *Úradnom vestníku Európskej únie*.	článok 189	prijať vykonávacie akty a normy	Európska komisia	//
Komisia je po porade s BEREC splnomocnená prijímať delegované akty stanovením opatrení potrebných na zabezpečenie účinnej tiesňovej komunikácie v Únii, pokiaľ ide o technické špecifikácie umožňujúce zostavenie tiesňovej komunikácie pomocou digitálnej peňaženky, riešenia týkajúce sa informácií o polohe volajúceho, harmonizované európske kritériá na určenie polohy volajúceho,	článok 107	prijať delegované akty	Európska komisia BEREC	dátum prijatia + 2 roky v prípade prvého delegovaného aktu

Opis opatrenia	**Odkazy na požiadavky**	**Úloha Komisie** (ak sa uplatňujú)	**Subjekty, ktoré sa majú zapojiť** (ak sa uplatňujú)	**Očakávaný harmonogram** (ak sa uplatňujú)
rovnocenný prístup pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím a presmerovanie do najvhodnejšieho PSAP.				
Riadiaca rada prijme technické a funkčné špecifikácie na účely zriadenia informačného a komunikačného systému uvedeného v odseku 1. Na uvedený systém sa uplatňujú práva duševného vlastníctva a požadovaná úroveň dôvernosti informácií.	článok 174	//	Riadiaca rada ODN	//